

URZĄD MIASTA TARNOWA

RAPORT O STANIE MIASTA 2023

TARNÓW, KWIECIEŃ 2024

SPIS TREŚCI

1. CHARAKTERYSTYKA MIASTA	
1.1. Położenie geograficzne, obszar i struktura przestrzenna	7
1.2 Demografia	7
1.3 Gospodarka w liczbach	11
1.4 Poziom i struktura bezrobocia, działania na rzecz bezrobotnych	12
1.5 Działalność ciał doradczych	17
1.5.1 Rady osiedli	24
1.5.2 Budżet obywatelski	25
1.5.3 Organizacje pozarządowe	29
1.5.4 Ochrona konsumentów	35
2. FINANSE MIASTA	
2.1 Wykonanie planu dochodów i wydatków budżetu Miasta za 2022 rok	37
2.2 Realizacja projektów dofinansowanych ze środków UE i innych źródeł zewnętrznych	40
2.3 Pomoc publiczna	53
3. MIENIE KOMUNALNE	
3.1 Informacja o stanie mienia komunalnego	55
3.2 Plan wykorzystania zasobu nieruchomości Gminy Miasta Tarnowa	64
4. GOSPODARKA PRZESTRZENNA	
4.1 Struktura funkcjonalno-przestrzenna miasta	66
4.2 Realizacja programu rewitalizacji miasta	71
5. REALIZACJA POLITYK, PROGRAMÓW, STRATEGII ORAZ UCHWAŁ RADY MIEJSKIEJ TARNOWA	
5.1 Realizacja Strategii Rozwoju Miasta w roku 2022	74
5.2 Realizacja polityk, programów i strategii	77
5.2.1 Polityka społeczna	77
5.2.2 Sport	89
6. ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI	
6.1 Strefy Aktywności Gospodarczej	94
6.2 Działania na rzecz lokalnej gospodarki	95
7. E-MIASTO	
7.1 Cyfrowy urząd	97
8. INWESTYCJE	
8.1 Inwestycje prowadzone przez Wydział Infrastruktury Miejskiej	98
8.1.1 Projekty inwestycyjne dofinansowane ze środków UE i innych źródeł zewnętrznych	98
8.1.2 Pozostałe inwestycje realizowane przez Wydział Infrastruktury Miejskiej	100
8.2 Inwestycje prowadzone przez TOSiR	104
8.3 Inwestycje prowadzone przez ZDIK	104

8.3.1 Projekty inwestycyjne dofinansowane ze środków zewnętrznych	104
8.3.2 Pozostałe inwestycje realizowane przez ZDiK	109
8.4 Projekty nieinwestycyjne	116
	157
9. NADZÓR WŁAŚCICIELSKI	
9.1 Spółki z udziałem Gminy Miasta Tarnowa	118
9.1.1. Struktura kapitałowa	119
9.1.2. Wyniki finansowe spółek	120
9.1.3. Wielkość składników majątkowych spółek	120
9.1.4. Wielkość zatrudnienia w spółkach	121
9.2 Realizacja inwestycji, programów i polityk przez spółki z udziałem Gminy Miasta Tarnowa	121
10. GOSPODARKA KOMUNALNA	
10.1 Gospodarka odpadami i oczyszczanie miasta	130
10.2 Gospodarka wodno-ściekowa	132
10.3 Zieleń miejska i place zabaw	134
10.4 Cementarnictwo	135
10.5 Oświetlenie uliczne ZDiK	135
10.6 Publiczny transport zbiorowy	136
11. OCHRONA ŚRODOWISKA	
11.1 Stan środowiska	138
11.2 Edukacja ekologiczna	139
11.3 Realizacja programów	142
11.4 Jakość powietrza atmosferycznego	144
12. OCHRONA ZDROWIA	
12.1 Podmioty lecznicze Gminy Miasta Tarnowa	146
12.2 Programy polityki zdrowotnej	149
12.3 Promocja zdrowia i profilaktyka	192
13. POLITYKA SPOŁECZNA	
13.1 Pomoc społeczna	153
13.2 Przeciwdziałanie przemocy	161
13.3 Działalność organizatora rodzinnej pieczy zastępczej	163
13.4 Świadczenia rodzinne, pielęgnacyjne oraz inne	166
13.5 Pomoc mieszkaniowa i wsparcie z tytułu wzrostu cen paliw i energii	177
13.6 Rehabilitacja społeczna i zawodowa	182
13.7 Profilaktyka i pomoc specjalistyczna	185
13.8 Usługi społeczne	189
13.9 Organizowanie Społeczności Lokalnej	190
13.10 Karta Tarnowskiej Rodziny	192
13.11 Karta Dużej Rodziny	193
13.12 Karta Tarnowskiego Seniora	193
13.13 Ośrodki wsparcia i zadania realizowane przez NGO	194
13.14 Działalność miejskich jednostek polityki społecznej	199
13.15 Projekty z zakresu polityki społecznej	206

14. EDUKACJA	
14.1 Edukacja w liczbach	213
14.2 Oferta edukacyjna Tarnowa	219
14.3 Edukacja, wychowanie i profilaktyka zagrożeń, opieka i bezpieczeństwo, programy edukacyjno-wychowawcze	224
14.4 Pomoc materialna dla uczniów, stypendia i wyróżnienia	239
15. KULTURA	
15.1 Wybrane wydarzenia artystyczne	242
15.2 Instytucje kultury i ich działalność	243
15.3 Nagrody, stypendia	256
16. SPORT I REKREACJA	
16.1 Organizacje sportowe	258
16.2 Organizacja imprez i wydarzeń sportowych	276
17. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE, OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA	
17.1 Działalność policji	281
17.2 Działalność Straży Miejskiej	285
17.3 Działalność Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej i OSP w Tarnowie –Rzędzinie	287
18. ADMINISTRACJA	
18.1 Organizacja Urzędu Miasta Tarnowa	392
18.2 System zarządzania jakością	293
18.3 Audyt i kontrola	304
18.4 Nieodpłatna pomoc prawna	312
19. PROMOCJA MIASTA – WSPÓŁPRACA KRAJOWA I MIĘDZYNARODOWA	
19.1 Miasta i regiony partnerskie	316
19.1.1 Aktywność międzynarodowa – dziedzictwo historyczne, kultura, sport	316
19.1.2 Współpraca międzynarodowa tarnowskich szkół	317
19.2 Uczestnictwo w związkach i stowarzyszeniach jednostek samorządu terytorialnego	317
19.3 Działania promocyjne	318
19.4 Działalność Tarnowskiego Centrum Informacji	324

1.CHARAKTERYSTYKA MIASTA

1.1. Położenie geograficzne, obszar i struktura przestrzenna

Tarnów to druga w kolejności aglomeracja w Małopolsce. Jedną z najmocniejszych stron miasta jest jego położenie - na skrzyżowaniu ważnych europejskich szlaków handlowych. Międzynarodowa trasa E40 z zachodu na wschód (Zgorzelec - Korczowa) krzyżuje się z drogą krajową nr 73 z północy na południe (Warszawa - granica ze Słowacją). Miasto Tarnów posiada połączenie autostradowe (autostrada A4) z Krakowem i Rzeszowem oraz bezpośrednie połączenia kolejowe z głównymi miastami Polski a także z Lwowem, Budapesztem, Pragą, Wiedniem, Berlinem. Najbliższe lotniska (obsługujące także połączenia międzynarodowe) znajdują się w odległości około 100 km od Tarnowa: w Krakowie – Balicach oraz w Jasionce koło Rzeszowa.

Miasto zajmuje obszar 72,37 km². Pod względem administracyjnym Gmina Miasta Tarnowa jest miastem na prawach powiatu – powiatem grodzkim. Sąsiaduje z 17 miejscowościami należącymi do pięciu gmin będących częścią powiatu tarnowskiego – powiatu ziemskiego.

Dane z Ewidencji Gruntów i Budynków

Wyszczególnienie	Wartość
Powierzchnia geodezyjna	7.237 ha
Liczba obrębów geodezyjnych	174
Liczba działek ewidencyjnych	46.5370
Liczba budynków (ujawnionych w EGiB)	25.000
Liczba lokali o wyodrębnionym prawie własności	20.707

Źródło: Wydział Geodezji i Nieruchomości Urzędu Miasta Tarnowa

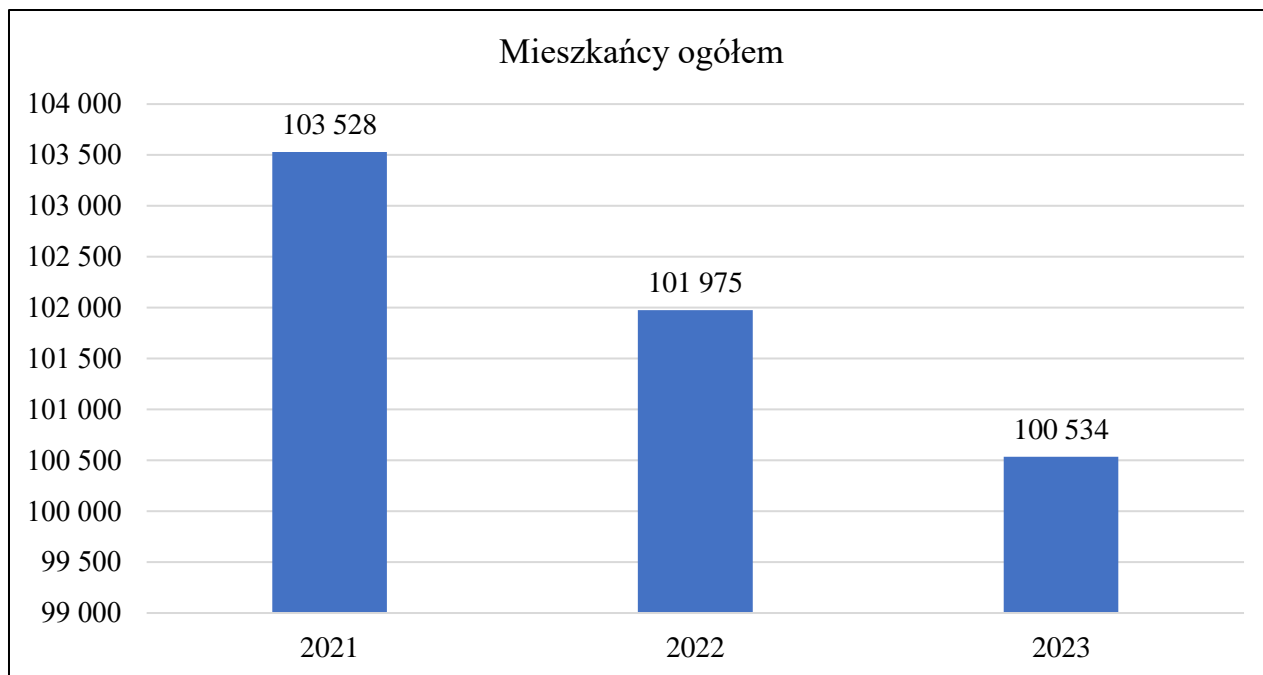
1.2 Demografia

Porównując rok 2023, z rokiem 2022 możemy zaobserwować, że liczba mieszkańców miasta Tarnowa zmniejszyła się o 1.441 osób, co stanowiło 1,43 % ogółu mieszkańców. W tej liczbie było 711 kobiet (1,32 % ogółu kobiet) oraz 730 mężczyzn (1,56 % ogółu mężczyzn). W Tarnowie żyje więcej kobiet niż mężczyzn – w 2023 roku kobiety stanowiły 53,45 % mieszkańców, mężczyźni to 46,55 %. Dane demograficzne wskazują w dalszym ciągu na utrzymujący się od wielu lat trend zmniejszania się liczby mieszkańców.

Liczba ludności Tarnowa w latach 2021 – 2023

Wyszczególnienie	Liczba osób w 2021	Liczba osób w 2022	Liczba osób w 2023	Dynamika w %
Mieszkańców ogółem, w tym:	103.528	101.975	100.534	98,59
zameldowani na pobyt stały	101.507	100.013	98.635	98,62
zameldowani na pobyt czasowy	2.021	1.962	1.899	96,79
kobiety	55.189	54.450	53.739	98,69
mężczyźni	48.339	47.525	46.795	98,46
uprawnieni do głosowania w wyborach powszechnych	84.980	83.890	82.815	98,72

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Tarnowa

Wykres 1: Liczba mieszkańców ogółem lata 2021-2023

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Tarnowa

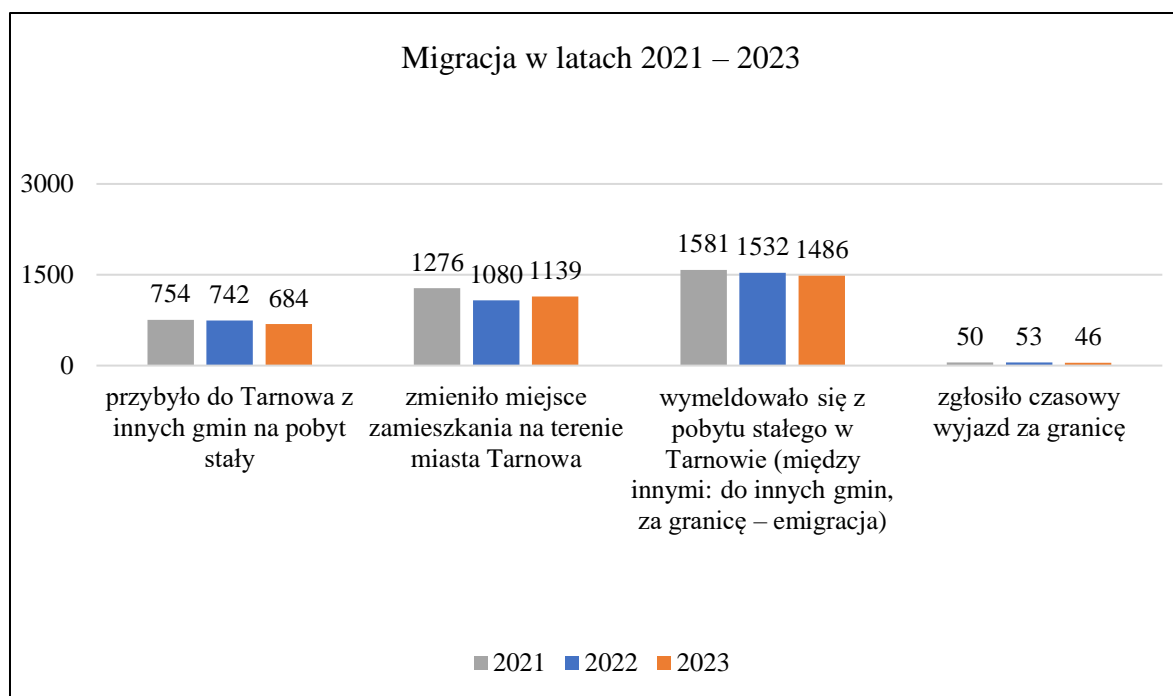
W stosunku do roku poprzedniego odnotowano niewielki spadek osób, które wymeldowały się z pobytu stałego w Tarnobrzegu między innymi do innych gmin lub za granicę. Spadła również liczba osób przybywających do Tarnobrzegu z innych gmin lub zagranicy na pobyt stały.

Nieznacznie w stosunku do lat poprzednich zmniejszyła się liczba mieszkańców, którzy zgłosili w ramach obowiązku meldunkowego czasowy (ponad półroczny) wyjazd za granicę. Natomiast zwiększyła się nieznacznie w 2023 roku liczba mieszkańców, w odniesieniu do 2022 roku, którzy zmienili miejsce zamieszkania w obrębie miasta.

Migracja w latach 2021 – 2023

Wyszczególnienie	Liczba osób w 2021	Liczba osób w 2022	Liczba osób w 2023	Dynamika w %
przybyło do Tarnobrzegu z innych gmin na pobyt stały	754	742	684	92,18
zmieniło miejsce zamieszkania na terenie Tarnobrzegu	1.276	1.080	1.139	105,46
wymeldowało się z pobytu stałego w Tarnobrzegu (między innymi: do innych gmin, za granicę- emigracja)	1.581	1.532	1.486	97,00
zgłosiło czasowy wyjazd za granicę	50	53	46	86,79

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Tarnowa

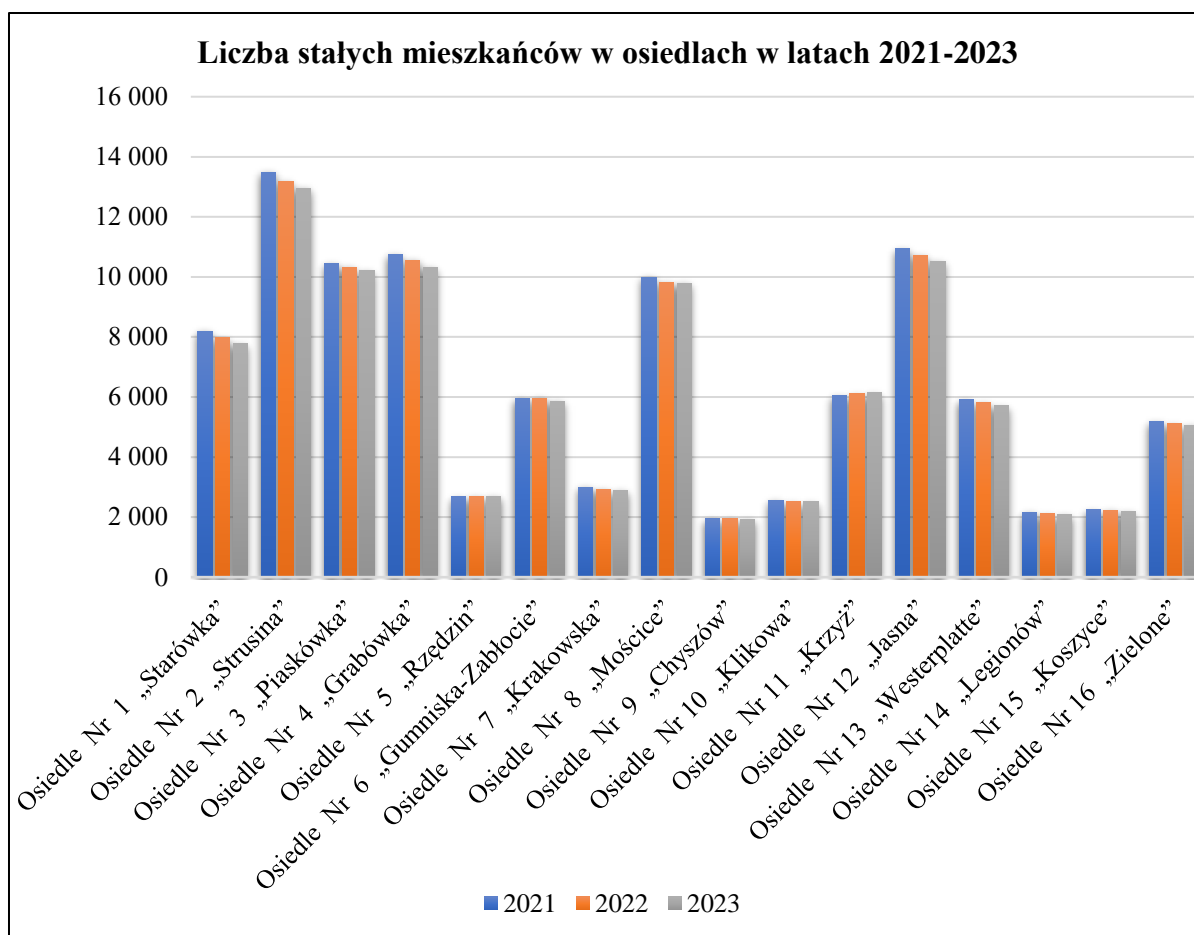
Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Tarnowa

Migracja w ramach tarnobrzezskich osiedli wskazuje, że w 2023 r. odnotowano dodatnią dynamikę w osiedlach Rzędzin, Krzyż, jednak nie był to znaczny przyrost, to tam przybyło stałych mieszkańców. Natomiast na pozostałych osiedlach nastąpił spadek liczby stałych mieszkańców. Najmniejszy na osiedlu Klikowa (o 0,12 %), a największy na osiedlu Starówka (o 2,6 %).

Liczba stałych mieszkańców w osiedlach w latach 2021 – 2023

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	Dynamika w %
Osiedle nr 1 „Starówka”	8.195	7.975	7.768	97,40
Osiedle nr 2 „Strusina”	13.481	13.179	12.959	98,33
Osiedle nr 3 „Piaskówka”	10.456	10.324	10.209	98,89
Osiedle nr 4 „Grabówka”	10.749	10.559	10.328	97,81
Osiedle nr 5 „Rzędzin”	2.679	2.687	2.699	100,45
Osiedle nr 6 „Gumniska-Zabłocie”	5.951	5.963	5.856	98,21
Osiedle nr 7 „Krakowska”	3.001	2.936	2.901	98,81
Osiedle nr 8 „Mościce”	9.984	9.828	9.792	99,63
Osiedle nr 9 „Chyszów”	1.957	1.956	1.921	98,21
Osiedle nr 10 „Klikowa”	2.567	2.517	2.514	99,88
Osiedle nr 11 „Krzyż”	6.049	6.109	6.141	100,52
Osiedle nr 12 „Jasna”	10.944	10.726	10.523	98,11
Osiedle nr 13 „Westerplatte”	5.902	5.806	5.713	98,40
Osiedle nr 14 „Legionów”	2.156	2.115	2.073	98,01
Osiedle nr 15 „Koszyce”	2.250	2.229	2.182	97,89
Osiedle nr 16 „Zielone”	5.186	5.104	5.056	99,06
Razem	101.507	100.013	98.635	98,62

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Tarnowa

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Tarnowa

W dalszym ciągu utrzymuje się zmniejszenie gęstości zaludnienia na terenie miasta, które wynika ze zmniejszenia się liczby zameldowanych mieszkańców przy stałej powierzchni miasta.

Gęstość zaludnienia w latach 2021 – 2023

Rok	Powierzchnia w km ²	Liczba ludności	Liczba ludności na 1 km ²
2021	72,4	103.528	1.429
2022	72,4	101.975	1.408
2023	72,4	100.534	1.388

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Tarnowa

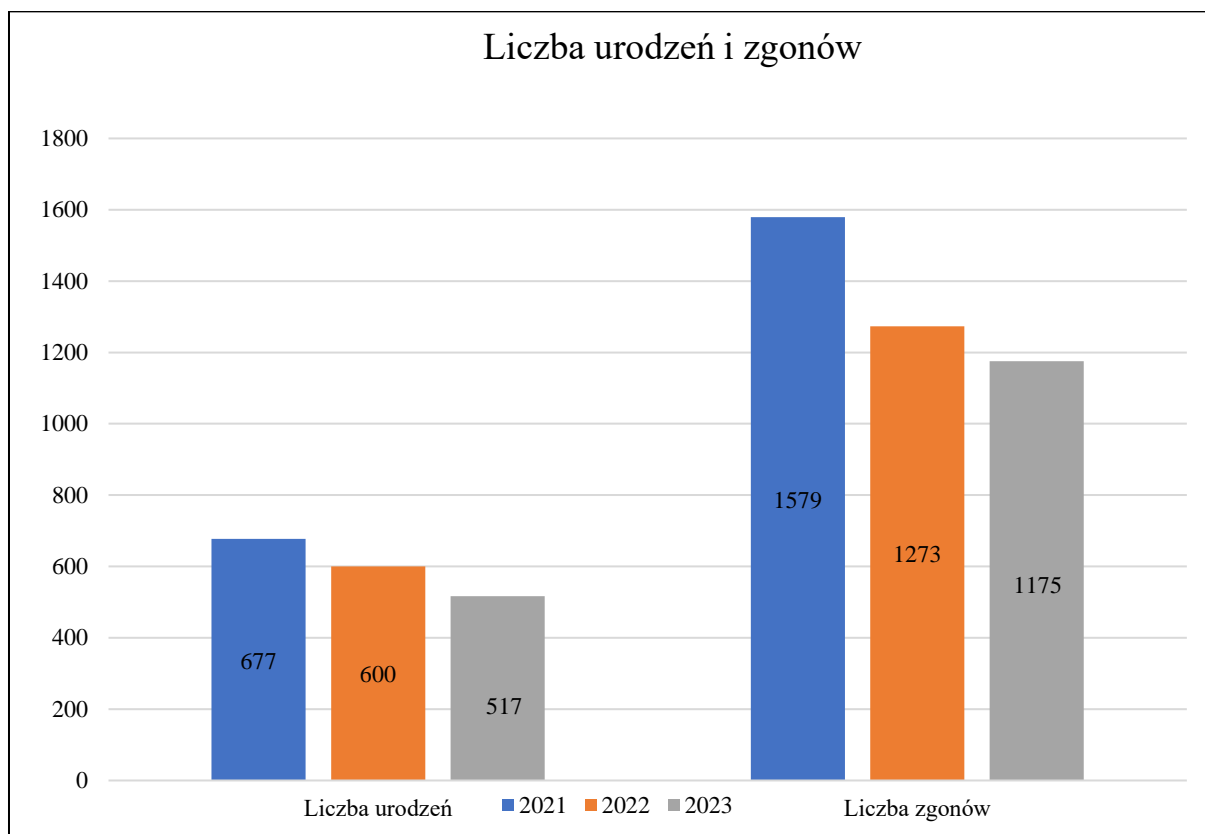
Niepokojącym zjawiskiem demograficznym jest odnotowywany na terenie miasta Tarnowa od kilku lat spadek przyrostu naturalnego mimo funkcjonowania programów prorodzinnych, wspomagających ekonomicznie rodziny rozwojowe.

Zmniejszenie się liczby urodzeń w 2023 roku przy niewielkim zmniejszeniu się liczby zgonów w stosunku do lat ubiegłych, powoduje w dalszym ciągu ujemny przyrost naturalny.

Przyrost naturalny w latach 2021 – 2023

Lata	Liczba urodzeń	Dynamika w %	Liczba zgonów	Dynamika w %	Przyrost naturalny	Dynamika w %
2021	677	86,24	1.579	111,19	-902	142,04
2022	600	88,62	1.273	80,62	-673	74,61
2023	517	86,17	1.175	92,30	-658	97,77

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Tarnowa

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Tarnowa

1.3 Gospodarka w liczbach

W 2023 r. w Tarnobrzegu działalność prowadziło **13 059** podmiotów gospodarki narodowej. Dane statystyczne dot. liczby firm, za lata 2015-2022, przedstawiają się następująco:

2022 - 12 847
 2021 - 12 644
 2020 - 12 326
 2019 - 12 013
 2018 - 11 686
 2017 - 11 549
 2016 - 11 442
 2015 - 11 358

Branża	31.12.2023 r.
Przetwórstwo przemysłowe	971
Budownictwo	1538
Handel hurtowy i detaliczny, naprawa samochodów	2615
Transport i gospodarka magazynowa	740
Zakwaterowanie i usługi gastronomiczne	288
Informacja i komunikacja	553
Finanse i ubezpieczenia	401
Obsługa rynku nieruchomości	685
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1636
Usługi administrowania i działalność wspierająca	427
Edukacja	540
Opieka zdrowotna	1102
Kultura, rozrywka i edukacja	302
Pozostała działalność usługowa	1080
Pozostałe branże	177
Ogółem	13 059*

*Bank Danych Lokalnych, dostęp z dnia 31.12.2023 r.: różnica pomiędzy ogólną liczbą podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na terenie Miasta Tarnowa (13 059), a liczbą podmiotów wg. form organizacyjno – prawnych (13 055) wynika z faktu, iż od 2014 r. do liczby podmiotów gospodarki narodowej wg. form organizacyjno-prawnych nie wlicza się podmiotów, które w chwili rejestracji w REGON, nie wybrały prawnej formy działalności. Takich podmiotów, na dzień 31.12.2023 r., było 4.

Liczba przedsiębiorców obsługiwanych w Punkcie Obsługi Przedsiębiorców (Tarnowskie Centrum Przedsiębiorczości, ul. Wałowa 10), **2 084** w tym spoza miasta Tarnowa: **412**

Liczba przedsiębiorców obsługiwana stacjonarnie, na stanowisku doradztwa podatkowego (dyżury pełnione przez Krajową Izbę Doradców Podatkowych), dane za okres 02.01.2023 r. – 31.12.2023 r. – **32**.

1.4 Poziom i struktura bezrobocia, działania na rzecz bezrobotnych

1.4.1. Poziom i struktura bezrobocia

Na koniec grudnia 2023 roku bez pracy pozostawało **2103** mieszkańców Tarnowa. Na przestrzeni 2023 roku liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 7% tj. o **159 osób** z 2262 osób w grudniu 2022 r. do **2103 osób** na koniec grudnia 2023 r. Jest to trzeci rok spadku bezrobocia po wzroście, który miał miejsce w 2020 roku.

Poziom bezrobocia w 2023 roku miał typowy przebieg sezonowego bezrobocia z wyraźną tendencją spadkową. Po wzroście w pierwszych miesiącach roku do poziomu 2389 osób, nastąpił spadek do 2012 osób w listopadzie i był to miesiąc, w którym odnotowano najniższą liczbę bezrobotnych w 2023 roku. W grudniu 2023 roku bezrobocie wzrosło i ostatecznie na koniec roku osiągnęło poziom 2103 osoby. Jest to jeden z najniższych stanów bezrobocia w ostatnich 34 latach, czyli od chwili monitorowania bezrobocia rejestrowanego.

Na tarnowskim rynku pracy w 2023 roku wystąpiły następujące zjawiska:

- 1) Nastąpił spadek bezrobocia o 159 osób do poziomu 2103 osoby;
- 2) Stopa bezrobocia w trakcie roku spadła o 0,3 punktu procentowego do poziomu 4,1% na

- koniec listopada 2023 r.;
- 3) Na przestrzeni 2023 roku od pracodawców z Tarnowa wpłynęło 4492 (w całym regionie 7311) miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej;
 - 4) Zmniejszyła się liczba bezrobotnych rejestrujących się w ciągu 2023 roku, w porównaniu do roku 2022. W 2023 roku zarejestrowało się 3548 osób, tj. o 281 mniej niż w 2022 roku;
 - 5) Zmniejszyła się liczba osób wyłączonych z ewidencji osób bezrobotnych. W 2022 roku liczba wyłączonych z ewidencji to 3849 osób. W 2023 roku wyłączono 3707 osób, czyli o 142 osoby mniej;
 - 6) Spośród wyłączonych z ewidencji, w 2023 roku, pracę podjęło 1730 osób bezrobotnych (o 92 mniej niż w 2022 roku), co stanowiło 46,7% osób wyrejestrowanych;
 - 7) Podobnie jak w roku 2022, żaden pracodawca z terenu Tarnowa w 2023 roku nie dokonał zwolnień grupowych. Jeden pracodawca w grudniu 2023 roku zgłosił zamiar zwolnienia 18 osób;
 - 8) Zwiększył się odsetek oraz liczba bezrobotnej młodzieży z 8,6% w 2022 roku, do 9,6% w 2023 roku, na koniec 2023 roku bez pracy pozostawały 202 osoby w wieku do 25 lat, tj. o 8 osób więcej niż w końcu 2022 roku;
 - 9) Zmniejszyła się liczba osób bezrobotnych w wieku powyżej 50 roku życia o 2 osoby, z poziomu 665 osób w 2022 roku do poziomu 663 osoby w 2023 roku. Osoby w wieku powyżej 50 lat stanowiły w końcu 2023 roku 31,5% ogółu bezrobotnych, tj. o 2,1% więcej niż w 2022 roku;
 - 10) Spadła liczba osób niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy o 47 osób, z poziomu 390 osób, w 2022 roku, do poziomu 343 osoby na koniec 2023 roku;
 - 11) Zmniejszyła się liczba długotrwale bezrobotnych o 200 osób, z poziomu 1216 osób w 2022 roku do poziomu 1016 osób w 2023 roku. Pomimo spadku liczby długotrwale bezrobotnych ich odsetek od ogółu, w 2023 roku, był wysoki i stanowił 48,3% ogółu bezrobotnych.

Aktywne działania Powiatowego Urzędu Pracy w Tarnowie przyczyniły się do pozyskania środków finansowych z Funduszu Pracy i Europejskiego Funduszu Społecznego na aktywizację bezrobotnych, w kwocie 24,6 mln zł. Środki te, w 2023 roku, pozwoliły objąć wsparciem znaczną grupę bezrobotnych mieszkańców regionu tarnowskiego, w tym osób z miasta Tarnowa. Zaktywizowano 544 osoby bezrobotne z Tarnowa, z tego najliczniej, bo 205 osób podjęło staż. 95 osób otrzymało jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, a 75 osób rozpoczęło pracę na utworzonych miejscach, w ramach doposażenia stanowisk pracy. Pracę społecznie użyteczne rozpoczęły 54 osoby. Ponadto osoby bezrobotne z Tarnowa podejmowały: prace interwencyjne, prace w ramach przyznanego bonu na zasiedlenie, pracę w ramach robót publicznych oraz uczestniczyły w szkoleniach zawodowych.

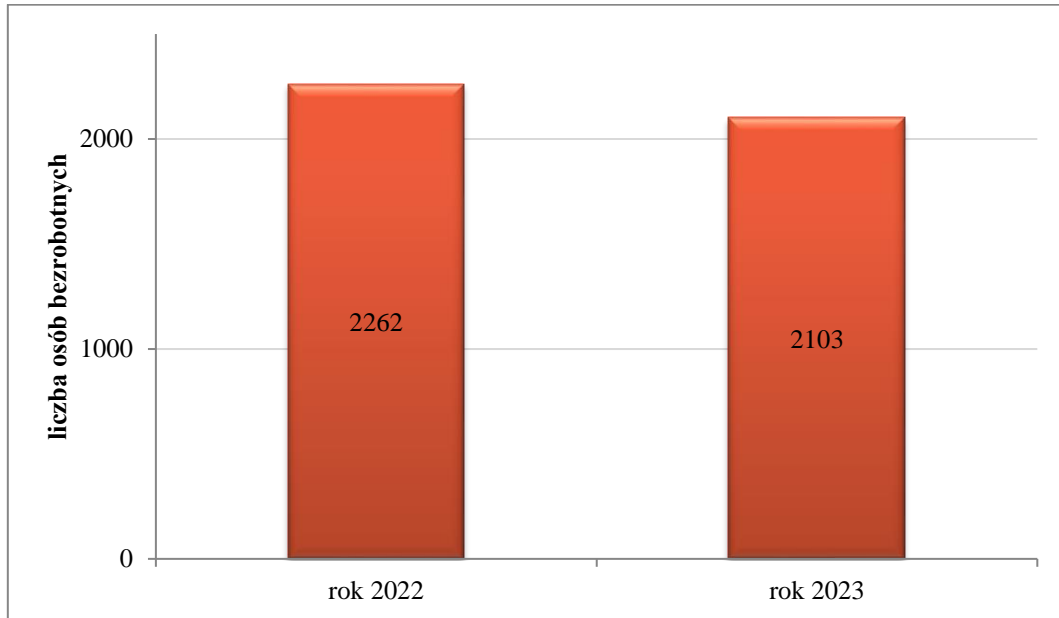
Sytuacja na lokalnym rynku pracy w związku z działaniami wojennymi na Ukrainie

Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie w celu udzielenia pomocy i objęcia wsparciem obywateli Ukrainy utworzył w swojej siedzibie *Punkt Informacyjny dla Uchodźców z Ukrainy*, w którym osoby te otrzymują kompleksową informację dotyczącą rynku pracy.

Do 31.12.2023 roku obsłużono **2467** uchodźców. Osoby kontaktujące się z tutejszym Urzędem mogą liczyć na pomoc w zakresie: pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego oraz skorzystać z usług i instrumentów rynku pracy. Pracodawcy bardzo często deklarują chęć zatrudnienia obywateli Ukrainy. Liczba dostępnych miejsc pracy dla uchodźców z Ukrainy na koniec grudnia wynosiła **28 ofert**. Ponadto, w punkcie, osoby mogą skorzystać ze wsparcia psychologa, pomocy doradcy zawodowego, którzy pomogą w podjęciu decyzji o kierunku przekwalifikowania czy odnalezienia się na obcym rynku pracy. PUP świadczy także pomoc w zakresie przygotowania dokumentów aplikacyjnych, czy kontaktach z pracodawcami. Pracownicy Urzędu zostali wyposażeni w urządzenia elektroniczne (translatory mowy, smartfony), ułatwiające kontakt z obcokrajowcami.

Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie, do grudnia 2023 roku, zarejestrował jako osoby bezrobotne lub poszukujące pracy **877** obywateli Ukrainy oraz objął wsparciem, w ramach aktywnych form przeciwdziałaniu bezrobociu, **167** osób (staż – 134 osoby, prace interwencyjne – 14 osób, prace społecznie użyteczne – 4 osoby, doposażenie lub wyposażenie stanowiska pracy – 8 osób, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej – 7 osób).

Poziom bezrobocie w Tarnowie w latach 2022-2023

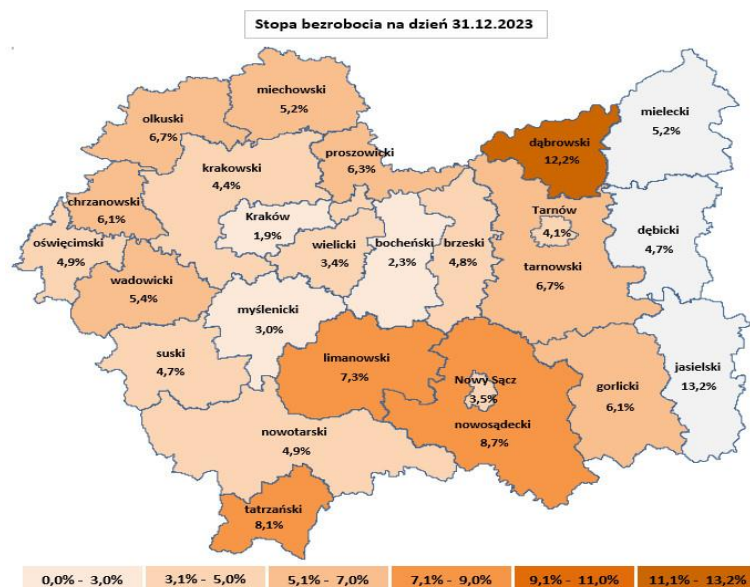

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie

Na koniec grudnia 2023 roku stopa bezrobocia w Tarnowie wyniosła 4,1% i na przestrzeni 2023 roku, spadła o 0,3 punktu procentowego.

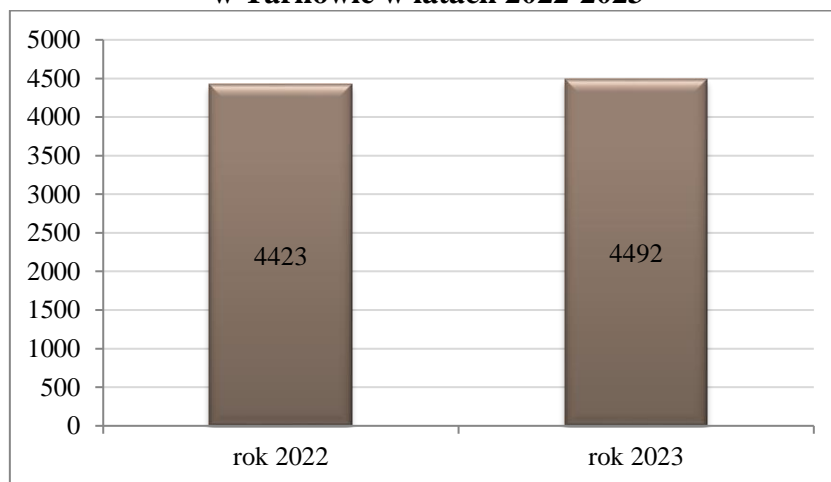
Średnia stopa bezrobocia w Małopolsce wynosiła 4,2% i w ciągu 2023 roku spadła o 0,2 punktu procentowego. Natomiast stopa bezrobocia w Polsce wyniosła 5,1% i była o 0,1 punktu procentowego niższa niż w końcu 2022 roku.

Stopa bezrobocia w Małopolsce – stan na 31 grudnia 2023 r.

W 2023 roku Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie pozyskał 4492 miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej od pracodawców z terenu Tarnowa (z całego regionu 7311 miejsc) i było to o 69 miejsc więcej w porównaniu do 2022 roku. Wzrost miejsc pracy i aktywizacji zawodowej spowodowany był zwiększeniem się liczby ofert na miejsca niesubsydiowane.

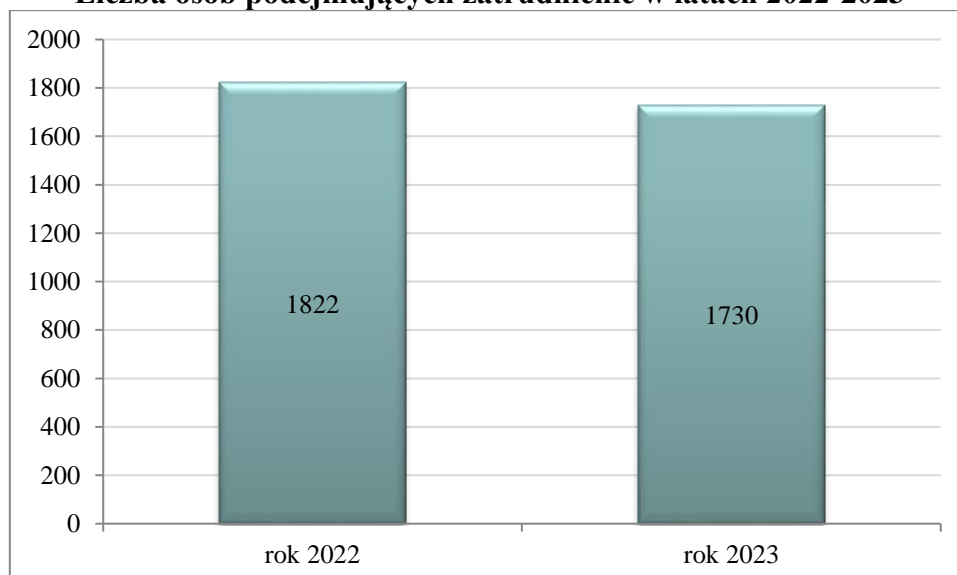
Liczba miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w Tarnowie w latach 2022-2023

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie

W 2023 roku zatrudnienie podjęło 1730 bezrobotnych mieszkańców Tarnowa, którzy stanowili 46,7% osób wyrejestrowanych. Odsetek zatrudnionych był na nieco niższym poziomie niż w 2022 roku, stanowiły one wówczas 47,3% osób wyłączonych z ewidencji bezrobotnych.

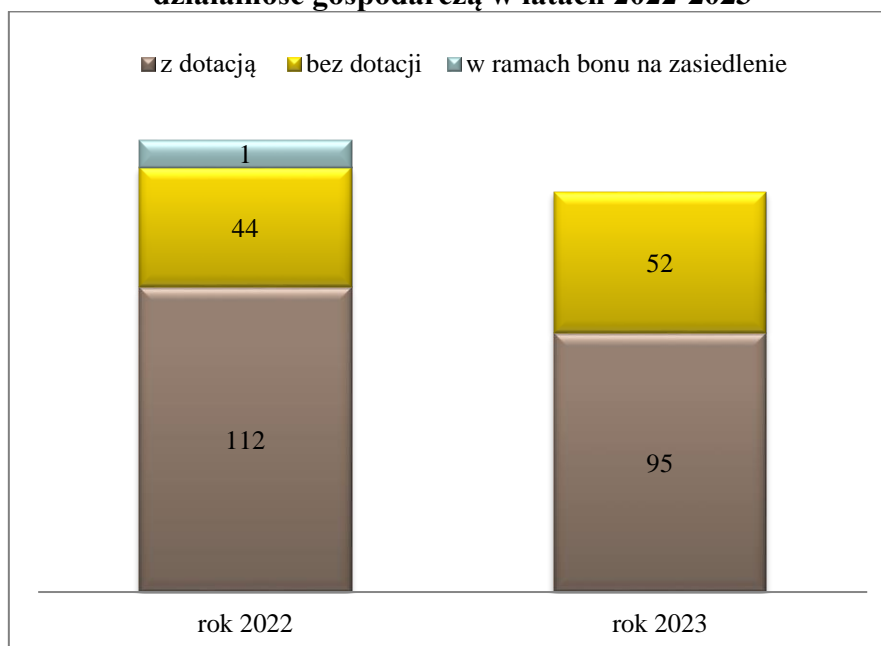
Liczba osób podejmujących zatrudnienie w latach 2022-2023

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie

W 2023 roku 147 bezrobotnych mieszkańców Tarnowa podjęło działalność gospodarczą, w tym 95 osób skorzystało z dotacji udzielonej przez Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie na uruchomienie własnej działalności, a 52 osoby rozpoczęło działalność gospodarczą w ramach własnych środków.

Bezrobotni mieszkańcy, którzy podjęli działalność gospodarczą w latach 2022-2023

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie

Podobnie jak to było w roku 2022, również w 2023 roku żaden zakład pracy nie dokonał zwolnień grupowych. W grudniu 2023 roku jeden zakład pracy, z terenu regionu tarnowskiego, zgłosił zamiar dokonania zwolnień grupowych 18 pracowników. Zwolnienia te będą realizowane w 2024 roku.

1.4.2 Działania na rzecz bezrobotnych

W 2023 roku na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej, Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie wydatkował środki w wysokości **24.625,9 tys. zł**, w tym:

- 1) **6.888,9 tys. zł** na realizację projektu „Aktywizacja osób bezrobotnych z powiatu tarnowskiego i Tarnowa (I) – SZANSA NA SUKCES” współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, w ramach programu Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021 – 2027;
- 2) **17.188,9 tys. zł** z Funduszu Pracy (algorytm), w tym:
 - **235,8 tys. zł** na realizację programu regionalnego „Firma +1”,
 - **179,7 tys. zł** na realizację programu regionalnego „Konserwator”,
 - **232,8 tys. zł** na realizację programu regionalnego „Regeneracja – wsparcie małopolskiej turystyki i przemysłów czasu wolnego”.
- 3) **548,1 tys. zł** dodatkowe środki rezerwy Funduszu Pracy będącej w dyspozycji Ministra Rodziny i Polityki Społecznej na realizację programu aktywizacji zawodowej bezrobotnych zamieszkujących na wsi.

Dodatkowo w 2023 r. Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie wydatkował:

- 1) **230,1 tys. zł** na kontynuację realizacji projektu pilotażowego pn. „Pracuj zdalnie – projekt pilotażowy”, finansowanego ze środków rezerwy Ministra Rodziny i Polityki Społecznej;
- 2) **237,3 tys. zł** na kontynuację realizacji projektu „Prace interwencyjne – AKTYWNI W PRZYSZŁOŚĆ”, wdrażanego w ramach RPO WM 2014-2020, Działanie 8.2

Aktywizacja zawodowa, Typ projektu A. Kompleksowe programy na rzecz aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy, współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Działania na rzecz kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców (KFS)

Na realizację działań, na rzecz kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców, PUP w Tarnowie wydatkował w 2023 r. środki Funduszu Pracy z **Krajowego Funduszu Szkoleniowego (KFS)** w wysokości **1.890,5 tys. zł.** W 2023 r. środki KFS przeznaczone zostały na wsparcie kształcenia ustawicznego (pracowników i pracodawców), zgodnie z priorytetami wskazanymi przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej, tj.:

1. Wsparcie kształcenia ustawicznego, skierowane do pracodawców zatrudniających cudzoziemców.
2. Wsparcie kształcenia ustawicznego, w związku z zastosowaniem w firmach nowych procesów, technologii i narzędzi pracy.
3. Wsparcie kształcenia ustawicznego, w zidentyfikowanych w danym powiecie lub województwie zawodach deficytowych.
4. Wsparcie kształcenia ustawicznego, dla nowozatrudnionych osób (lub osób, którym zmieniono zakres obowiązków) powyżej 50 roku życia.
5. Wsparcie kształcenia ustawicznego, osób powracających na rynek pracy po przerwie związanej ze sprawowaniem opieki nad dzieckiem oraz osób będących członkami rodzin wielodzietnych.
6. Wsparcie kształcenia ustawicznego, osób poniżej 30 roku życia w zakresie umiejętności cyfrowych oraz umiejętności związanych z branżą energetyczną i gospodarką odpadami.

Ponadto zgodnie z priorytetami wskazanymi przez Radę Rynku Pracy, tj.:

- A. Wsparcie kształcenia ustawicznego, pracowników Centrów Integracji Społecznej, Klubów Integracji Społecznej, Warsztatów Terapii Zajęciowej, Zakładów Aktywności Zawodowej, członków lub pracowników spółdzielni socjalnych oraz pracowników zatrudnionych w podmiotach posiadających status przedsiębiorstwa społecznego wskazanych na liście/rejestrze przedsiębiorstw społecznych prowadzonym przez MRiPS.
- B. Wsparcie kształcenia ustawicznego, osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności.
- C. Wsparcie kształcenia ustawicznego, w obszarach/branżach kluczowych dla rozwoju powiatu/województwa wskazanych w dokumentach strategicznych/planach rozwoju.
- D. Wsparcie kształcenia ustawicznego, instruktorów praktycznej nauki zawodu bądź osób mających zamiar podjęcia się tego zajęcia, opiekunów praktyk zawodowych i opiekunów stażu uczniowskiego oraz szkoleń branżowych dla nauczycieli kształcenia zawodowego.
- E. Wsparcie kształcenia ustawicznego, osób które mogą udokumentować wykonywanie przez co najmniej 15 lat prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, a którym nie przysługuje prawo do emerytury pomostowej.

Wsparciem w ramach kształcenia ustawicznego objęto **757 pracodawców i pracowników.**

1.5 Działalność ciał doradczych

W 2023 r. przy Prezydencie Miasta Tarnowa działały następujące ciała doradcze:

- 1) Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych przy Prezydencie Miasta Tarnowa,
- 2) Rada Sportu Gminy Miasta Tarnowa,
- 3) Rada Kultury Miasta Tarnowa,
- 4) Komisja Bezpieczeństwa i Porządku dla Miasta Tarnowa,
- 5) Miejska Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna,
- 6) Tarnowska Rada Seniorów,

- 7) Tarnowski Komitet Rewitalizacji,
- 8) Rada Gospodarcza.

POWIATOWA SPOŁECZNA RADA DO SPRAW OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH PRZY PREZYDENCIE MIASTA TARNOWA

Do zakresu działania Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych należy:

- 1) inicjowanie projektów zmierzających do integracji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych,
- 2) realizacja praw osób niepełnosprawnych,
- 3) opiniowanie projektów miejskich programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych,
- 4) ocena realizacji programów,
- 5) opiniowanie projektów uchwał i programów przyjmowanych przez Radę Miejską w Tarnowie pod kątem ich skutków dla osób niepełnosprawnych.

Skład Rady powołany na lata 2020-2023 przedstawia się następująco:

- 1) Dorota Budzyńska – Przewodnicząca Rady,
- 2) Mateusz Śliwa – Wiceprzewodniczący Rady,
- 3) Sylwia Borowińska – Sekretarz Rady,
- 4) Maria Chwałek – Członek Rady,
- 5) Kazimierz Curyło – Członek Rady.

W 2023 r. odbyło się 7 posiedzeń Powiatowej Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych przy Prezydencie Miasta Tarnowa. W toku posiedzeń Rada zajmowała się następującymi sprawami:

- 1) wydała 4 opinie do projektów uchwał Rady Miejskiej w Tarnowie w sprawie określenia zadań, na które przeznaczona są środki PFRON przyznane powiatom wg algorytmu oraz wysokość kwot przeznaczonych na poszczególne zadania, zgodnie z aktualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
- 2) ustaliła zasady dofinansowania ze środków PFRON zadań realizowanych w 2023 r. przez Centrum Usług Społecznych w Tarnowie z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych (dofinansowanie przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych, sprzętu rehabilitacyjnego, sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych, likwidacji barier architektonicznych, likwidacji barier w komunikowaniu się i technicznych oraz turnusów rehabilitacyjnych),
- 3) wydała opinię w sprawie sprawozdania z realizacji „Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Mieście Tarnowie na lata 2021-2025” w 2022 r.,
- 4) dokonała analizy trudnej sytuacji życiowej dwóch osób niepełnosprawnych, które złożyły wnioski o dofinansowanie ze środków PFRON w Centrum Usług Społecznych w Tarnowie i zajęła w tych sprawach stanowisko.

RADA SPORTU GMINY MIASTA TARNOWA

Rada Sportu Gminy Miasta Tarnowa, zwana dalej „Radą”, zgodnie z ustawą o sporcie, jest ciałem doradczym i opiniodawczym dla organu wykonawczego danej jednostki samorządu terytorialnego. Członkowie rad sportu wykonują swoje funkcje społecznie.

Zarządzeniem nr 14/2023 z dnia 12 stycznia 2023 r. w sprawie powołania w Gminie Miasta Tarnowa Rady Sportu, ustalenia jej składu, zasad powoływania i odwoływania członków oraz ustalenia regulaminu działania ustalono nowe zasady powołania Rady Sportu, ustalania jej składu, zasady powoływania i odwoływania członków oraz nowy Regulamin.

Na podstawie ww. zarządzenia Prezydent Miasta Tarnowa ogłosił nabór kandydatów do Rady Sportu w kadencji 2023-2027.

W dniu 20 lutego 2023 r. ustalono imienny skład Rady Sportu kadencji 2023-2027 – (zarządzenie nr 64/2023 Prezydenta Miasta Tarnowa z dnia 20 lutego 2023 r. w sprawie powołania imiennego składu Rady Sportu Gminy Miasta Tarnowa).

Prezydent Miasta Tarnowa powołał następujące osoby do składu Rady Sportu kadencji 2023-2027:

- 1) Krzysztof Janas - przedstawiciel Komisji Sportu, Rekreacji i Turystyki Rady Miejskiej w Tarnowie,
 - 2) Marek Baran - przedstawiciel Wydziału Sportu Urzędu Miasta Tarnowa,
 - 3) Grzegorz Mizera - przedstawiciel Tarnowskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Tarnowie,
 - 4) Wojciech Nowak - przedstawiciel sportowego środowiska szkół wyższych mających siedzibę na terenie Gminy Miasta Tarnowa,
 - 5) przedstawiciele środowisk sportowych miasta Tarnowa:
 - a) Marcin Cecot - zgłoszony przez Uczniowski Klub Sportowy Westovia,
 - b) Jerzy Gorgosz - zgłoszony przez Miejski Klub Sportowy Tarnovia,
 - c) Jarosław Wałaszek – zgłoszony przez Klub Uczelniany AZS PWSZ w Tarnowie,
 - d) Marek Niemczura – zgłoszony przez Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy 1811,
 - e) Łukasz Stawarz – zgłoszony przez Stowarzyszenie Męskiej Sekcji Koszykówki Tarnowskie Jaskółki w Tarnowie,
 - f) Robert Maślanka – zgłoszony przez Uczniowski Klub Sportowy Vo Thuat Thanh Quyen,
 - g) Mariusz Liszka – zgłoszony przez Tarnowski Klub Sportowy Oyama Karate,
 - h) Tomasz Pasecki – zgłoszony przez Zarząd Tarnowskiej Akademii Karate i Kobudo,
 - i) Bartłomiej Tott – zgłoszony przez Tarnowskie Zrzeszenie Sportowe Niepełnosprawnych Start w Tarnowie,
 - j) Mariusz Siedlik – zgłoszony przez Międzyszkolny Klub Sportowy Pałac Młodzieży w Tarnowie,
 - k) Leszek Kępiński – zgłoszony przez Stowarzyszenie Kępa Sport,
 - l) Andrzej Łoś – zgłoszony przez Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy Iskierka Tarnów,
 - m) Jarosław Wołowicz – zgłoszony przez Uczelniany Klub Sportowy Jedyńka,
 - n) Adam Kokoszka – zgłoszony przez Klub Sportowy Volley Jedyńka Tarnów Sp. z o.o.
- Prezydent Miasta Tarnowa wybrał następujące osoby do pełnienia funkcji w Radzie Sportu:
- 1) Jarosław Wałaszek - Przewodniczący Rady Sportu,
 - 2) Mariusz Siedlik – Zastępca Przewodniczącego Rady Sportu,
 - 3) Adam Kokoszka – Zastępca Przewodniczącego Rady Sportu,
 - 4) Marek Baran - Sekretarz Rady Sportu.

Posiedzenia Rady Sportu w roku 2023:

- 1) W dniu 16 marca 2023 r. o godz. 16.00, w sali nr 117, w budynku Urzędu Miasta Tarnowa przy ul. Mickiewicza 2, odbyło się pierwsze posiedzenie Rady Sportu kadencji 2023-2027. Tematami posiedzenia były sprawy budżetowe tarnowskiego sportu,
- 2) W dniu 6 września 2023 r. o godz. 17.00, w sali nr 117, w budynku Urzędu Miasta Tarnowa przy ul. Mickiewicza 2, odbyło się drugie w roku 2023 posiedzenie Rady Sportu. Tematem posiedzenia były propozycje przyznania dodatkowych środków na wsparcie tarnowskiego sportu w wysokości 500 tys. zł oraz aktualna sytuacja budżetu Tarnowa.
- 3) W dniu 22 listopada 2023 r. o godz. 17.00, w sali nr 117, w budynku Urzędu Miasta Tarnowa przy ul. Mickiewicza 2, odbyło się trzecie w roku 2023 posiedzenie Rady Sportu. Program posiedzenia:

- a) zaopiniowanie projektu budżetu Gminy Miasta Tarnowa na rok 2024 w części dotyczącej kultury fizycznej,
- b) sprawy bieżące, wnioski, dyskusja.

RADA KULTURY MIASTA TARNOWA

Rada Kultury Miasta Tarnowa, zwana dalej „Radą”, powoływana jest na okres trwania kadencji Prezydenta Miasta Tarnowa.

Na podstawie zarządzenia nr 112/2019 Prezydenta Miasta Tarnowa z dnia 12 marca 2019 r. w sprawie powołania Rady Kultury Miasta Tarnowa, ustalenia jej składu oraz wprowadzenia regulaminu, powołana została Rada w następującym składzie:

- 1) P. Krystyna Latała – Przewodnicząca Rady,
- 2) P. Adam Bartosz – Zastępca Przewodniczącej Rady,
- 3) P. Rafał Balawejder – Członek Rady,
- 4) P. Bartłomiej Bałut – Członek Rady,
- 5) P. Grzegorz Gawlik – Członek Rady,
- 6) P. Tomasz Kapturkiewicz – Członek Rady,
- 7) P. Agnieszka Kawa – Członek Rady,
- 8) P. Piotr Kopa – Członek Rady,
- 9) P. Ewa Łączyńska-Widz – Sekretarz Rady,
- 10) P. Dorota Omylska – Członek Rady,
- 11) P. Marcin Sobczyk – Członek Rady,
- 12) P. Ewa Stańczyk – Członek Rady,
- 13) P. Andrzej Szpunar – Członek Rady.

W 2023 r. Rada spotkała się dwa razy. Tematy omawiane podczas posiedzeń:

- podsumowanie roku 2022 i perspektywy na rok 2023,
- pomniki i rzeźby oraz murale w mieście,
- działalność kulturalna a Igrzyska Europejskie w Tarnowie,
- święta i uroczystości rocznicowe i patriotyczne,
- podsumowanie roku 2023 oraz oczekiwania i potrzeby na nadchodzący rok 2024.

Posiedzenia Rady Kultury obsługiwane są przez Wydział Kultury i każdorazowo protokołowane. Protokoły z poszczególnych posiedzeń zamieszczane są w Biuletynie Informacji Publicznej.

KOMISJA BEZPIECZEŃSTWA I PORZĄDKU DLA MIASTA TARNOWA

W 2023 r. zakończyła się VII kadencja Komisji Bezpieczeństwa i Porządku dla miasta Tarnowa. W związku z powyższym, zarządzeniem nr 152/2023 Prezydenta Miasta Tarnowa z dnia 6 kwietnia 2023 r. powołana została Komisja Bezpieczeństwa i Porządku dla miasta Tarnowa VIII kadencji, zwana dalej „Komisją”, w składzie:

- 1) Prezydent Miasta Tarnowa – Pan Roman Ciepela, pełniący funkcję Przewodniczącego Komisji,
- 2) Dyrektor Wydziału Bezpieczeństwa Publicznego w Urzędzie Miasta Tarnowa – Pan Grzegorz Habel, pełniący funkcję Zastępcy Przewodniczącego Komisji,
- 3) radni delegowani przez Radę Miejską w Tarnowie:
 - Pan Sebastian Stepek,
 - Pan Józef Gancarz,
- 4) osoby powołane przez Prezydenta Miasta Tarnowa:
 - Pani Dorota Krakowska,
 - Pani Aneta Abram,
 - Pan Stefan Piotrowski,

- 5) Przedstawiciele delegowani przez Komendanta Miejskiego Policji w Tarnowie:
 - Pan Witold Ślęzak,
 - Pan Paweł Jantoń,
- 6) prokurator wskazany przez Prokuratora Okręgowego w Tarnowie – Pani Barbara Glazer - Podobińska,
- 7) do udziału w pracach komisji z głosem doradczym powołani zostali:
 - Pan Krzysztof Tomasik,
 - Pan Krzysztof Gładysz.

Zarządzeniem nr 482/2023 z dnia 13 grudnia 2023 r. Prezydent Miasta Tarnowa dokonał zmian w składzie Komisji Bezpieczeństwa i Porządku dla miasta Tarnowa VIII kadencji odwołując ze składu komisji, w związku z przejściem na emeryturę, Pana Stefana Piotrowskiego. Do składu komisji został powołany Pan Rafał Pater.

W okresie sprawozdawczym Komisja obradowała na trzech posiedzeniach, które odbyły się w dniach: 25 stycznia, 14 czerwca oraz 15 grudnia 2023 r.

MIEJSKA KOMISJA URBANISTYCZNO-ARCHITEKTONICZNA

Miejska Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna w Tarnowie powołana została zarządzeniem nr 316/2007 Prezydenta Miasta Tarnowa z dnia 6 września 2007 r. w sprawie powołania Miejskiej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej w Tarnowie (z późn. zm.). Jest organem doradczym Prezydenta Miasta Tarnowa w sprawach zagospodarowania przestrzennego zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2023 r., poz. 977 z późn. zm.).

Komisja powołana jest do opiniowania projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz dokonywanych przez Prezydenta Miasta Tarnowa ocen i analiz zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy.

W 2023 r. Komisja pracowała w następującym składzie:

- 1) mgr inż. arch. Barbara Knapik – Przewodnicząca Komisji,
- 2) mgr inż. arch. Małgorzata Abramowicz - Wiceprzewodnicząca Komisji,
- 3) mgr inż. Marek Maślanka - Sekretarz Komisji,
- 4) mgr inż. arch. Małgorzata Przybysz – Ławnicka - Członek Komisji,
- 5) mgr inż. arch. Ewa Bień - Członek Komisji,
- 6) mgr inż. Artur Michałek - Członek Komisji,
- 7) mgr inż. Andrzej Banach - Członek Komisji,
- 8) mgr inż. Michał Sitek - Członek Komisji.

W 2023 r. odbyły się dwa posiedzenia na których przedmiotem obrad były zapisy projektów planów miejscowych i zgodnie z art. 17 pkt 6 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wydano dwie opinie dotyczące projektów zmian planów miejscowych. W 2023 roku Miejska Komisja Urbanistyczno – Architektoniczna podjęła 2 uchwały, wydając pozytywne opinie dotyczące przedłożonych opracowań.

TARNOWSKA RADA SENIORÓW

W 2023 r. Tarnowska Rada Seniorów zwana dalej „Radą”, pracowała w niezmiennym 13-osobowym zespole, z udziałem przedstawicieli podmiotów działających na rzecz seniorów z terenu miasta Tarnowa, w następującym składzie:

- 1) Lidia Jaźwińska – Przewodnicząca Rady - Przedstawiciel Prezydenta Miasta Tarnowa,
- 2) Grażyna Kondracka – Wiceprzewodnicząca Rady - Przedstawiciel Stowarzyszenia „Senior Na Czasie”,
- 3) Maria Gogojewicz-Pęcherek - Sekretarz Rady - Przedstawiciel Katolickiego Centrum Edukacji Młodzieży KANA,

- 4) Edward Bukowski – Przedstawiciel Katolickiego Centrum Edukacji Młodzieży KANA,
- 5) Zofia Buryło – Przedstawiciel Stowarzyszenia Absolwentów i Przyjaciół Szkoły Sportowej w Tarnowie,
- 6) Halina Gawle – Przedstawiciel Polskiego Związku Emerytów Rencistów i Inwalidów Oddział Okręgowy w Tarnowie,
- 7) Ludwika Gawron – Przedstawiciel Uniwersytetu Trzeciego Wieku przy PWSZ w Tarnowie,
- 8) Danuta Kisielewska – Przedstawiciel Fundacji Zielona Przyszań,
- 9) Ewa Łabno – Przedstawiciel Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej Zarząd Rejonowy w Tarnowie,
- 10) Jakub Kwaśny – Przedstawiciel Rady Miejskiej w Tarnowie,
- 11) Mirosław Biedroń – Przedstawiciel Rady Miejskiej w Tarnowie,
- 12) Marian Wardzała – Przedstawiciel Rady Miejskiej w Tarnowie,
- 13) Stanisław Wiatr – Przedstawiciel Prezydenta Miasta Tarnowa.

Zgodnie z założeniami statutowymi Tarnowska Rada Seniorów została powołana w celu zapewnienia seniorom wpływu na sprawy dotyczące społeczności lokalnej, w tym w szczególności pokolenia seniorów. Stanowi ciało o charakterze inicjatywnym, doradczym i konsultacyjnym. Ma charakter apolityczny i neutralny. Realizując swoje zadania jest otwarta na partnerstwo i współpracę ze wszystkimi organizacjami działającymi na rzecz seniorów oraz innymi środowiskami senioralnymi, dla wspólnego rozwiązywania problemów senioralnych, tworzenia godnych warunków życia osób starszych w mieście, a przede wszystkim przełamania stereotypów na temat seniorów i starości, w tym budowanie ich autorytetu.

Działania Tarnowskiej Rady Seniorów w 2023 r. obejmowały, m.in.:

- 1) integrację środowisk senioralnych poprzez wspólne spotkania, wymianę doświadczeń i poszukiwanie nowych form pracy aktywizujących całą wspólnotę senioralną,
- 2) współpracę z organizacjami pozarządowymi, Młodzieżową Radą Miejską w Tarnowie, Urzędem Miasta Tarnowa, Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, Akademią Tarnowską oraz miejskimi instytucjami kultury przy działaniach na rzecz seniorów,
- 3) prowadzenie wolontariatu senioralnego, ze szczególnym uwzględnieniem seniorów samotnych i niepełnosprawnych,
- 4) aktywizację społeczną seniorów do czynnego udziału w różnorodnych przedsięwzięciach i wydarzeniach,
- 5) promocję wszelkich działań senioralnych a także dobrych praktyk senioralnych zamieszczanie na profilu Facebook TRS na bieżąco informacji związanych z działaniami na rzecz seniorów,
- 6) współpracę z Telewizją STARnowa.TV w ramach programu „Senior na czasie”.

TARNOWSKI KOMITET REWITALIZACJI

Tarnowski Komitet Rewitalizacji (TKR), powołany zgodnie z wymogami ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2021 r. poz. 485 oraz z 2023 r. poz. 28), stanowi ciało doradcze Prezydenta Miasta Tarnowa i uprawniony jest do wyrażania opinii oraz podejmowania inicjatyw związanych z procesami rewitalizacji realizowanymi na obszarze Tarnowa.

Komitet inicjuje oraz uczestniczy w opiniowaniu projektów uchwał Rady Miejskiej w Tarnowie i zarządzeń Prezydenta Miasta Tarnowa związanych z rewitalizacją w mieście. Do jego podstawowych zadań należy opiniowanie:

- 1) planowanych zmian i modyfikacji GPR, w tym także udział w ocenie zgłaszanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych,

- 2) projektów dokumentów programowych Gminy Miasta Tarnowa oraz aktów planistycznych związanych z problematyką rewitalizacji,
- 3) sprawozdań, raportów z monitoringów i ewaluacji GPR oraz projektów rewitalizacyjnych.

Skład Tarnowskiego Komitetu Rewitalizacji:

1. Przedstawiciele miejskich jednostek organizacyjnych lub spółek miejskich wskazanych przez Prezydenta Miasta Tarnowa:
 - 1) P. Rafał Koścień - Dyrektor Wydziału Rozwoju Miasta w Urzędzie Miasta Tarnowa,
 - 2) P. Marzena Bac - Główny Specjalista w Wydziale Rozwoju Miasta w Urzędzie Miasta Tarnowa, pełniąca funkcję koordynatora ds. rewitalizacji,
 - 3) P. Wiesław Izworski Samodzielne Stanowisko Pracy ds. Analizy Zdrowia Publicznego w Centrum Usług Społecznych w Tarnowie,
 - 4) P. Katarzyna Łącka – Sutkowska - Zastępca Dyrektora w Wydziale Bezpieczeństwa Publicznego w Urzędzie Miasta Tarnowa.
2. Radni wskazani przez Radę Miejską w Tarnowie:
 - 1) P. Grażyna Barwacz,
 - 2) P. Agnieszka Danielewicz,
 - 3) P. Mirosław Biedroń,
 - 4) P. Piotr Górnikiewicz,
 - 5) P. Jakub Kwaśny,
 - 6) P. Sebastian Stepek,
 - 7) P. Tomasz Żmuda,
 - 8) P. Dawid Solak,
 - 9) P. Angelika Świtalska.
3. Przedstawiciele mieszkańców:
 - 1) P. Katarzyna Jabłońska - Przewodnicząca Rady Osiedla nr 7 „Krakowska”,
 - 2) P. Krystyna Drozd - Przewodnicząca Rady Osiedla nr 4 „Grabówka”,
 - 3) P. Adam Bochenek - Rada Osiedla nr 6 „Gumniska-Zabłocie”,
 - 4) z Rady Osiedla nr 1 „Starówka” – po rezygnacji członka, brak nowego przedstawiciela,
 - 5) P. Anna Adamek - Sekretarz Zarządu Rady Osiedla nr 2 „Strusina”,
 - 6) P. Ryszard Chudy - Rada Osiedla nr 3 „Piaskówka”.
4. Przedstawiciele wskazani przez ciała doradcze działające przy Prezydencie Miasta Tarnowa:
 - 1) P. Marek Fistek - członek Izby Przemysłowo-Handlowej w Tarnowie, zgłoszony przez Radę Gospodarczą,
 - 2) P. Krystyna Latała - Przewodnicząca Rady Kultury Gminy Miasta Tarnowa,
 - 3) P. Stanisław Wiatr - Członek Tarnowskiej Rady Seniorów,
 - 4) P. Marek Niemczura - Przewodniczący Rady Sportu Gminy Miasta Tarnowa.
 - 5) P. Ewa Bień – Członek Miejskiej Komisji Urbanistyczno – Architektonicznej.

W 2023 roku TKR uczestniczył w spacerach rewitalizacyjnych oraz warsztacie rewitalizacyjnym, które odbyły się w styczniu 2023 r. **Szczegóły przedstawione są w dziale 4.2 Realizacja programu rewitalizacji miasta**

RADA GOSPODARCZA

Rada Gospodarcza pełni funkcję ciała doradczego Prezydenta Miasta Tarnowa, m.in. w zakresie rozwoju tarnowskiej przedsiębiorczości oraz opiniowania spraw istotnych z punktu widzenia rozwoju miasta. W skład Rady, w kadencji 2021-2023, wchodzi reprezentanci tarnowskich samorządów gospodarczych oraz przedsiębiorcy.

Skład Rady Gospodarczej, w 2023 r.:

- 1) Pan Ryszard Półtorak – Przewodniczący Rady Gospodarczej;
- 2) Pan Janusz Wiśniewski - Wiceprezes Krajowej Izby Gospodarczej w Warszawie;
- 3) Pan Krzysztof Wolański - Prezes Zarządu Tarcon Sp. z o.o.;
- 4) Pan Henryk Łabędź - Prezes Zarządu Zakładów Mechanicznych "Tarnów" S.A.;
- 5) Pan Wojciech Wiatr - Prezes Zarządu Control Process S.A.;
- 6) Pan Andrzej Strzelczyk – Członek Rady Izby Przemysłowo - Handlowej w Tarnowie;
- 7) Pan Andrzej Kuta - Prezes Izby Rzemieślniczej oraz Małej i Średniej Przedsiębiorczości w Tarnowie;
- 8) Pani Renata Łabędź - Prezes Zarządu Naczelnej Organizacji Technicznej - Rada w Tarnowie;
- 9) Pan Aleksander Szymański - Wiceprezes Zarządu, Dyrektor Zakładu w Tarnowie Can-Pack Metal Closures Sp. z o.o.;
- 10) Pan Robert Wardzała - Prezes Zarządu Tarnowskiego Klastera Przemysłowego S.A.;
- 11) Pan Sławomir Pater - Prezes Zarządu Tarnowskiej Agencji Rozwoju Regionalnego S.A.;
- 12) Pan Marcin Majko – Dyrektor Zarządzający Lenze Tarnów Sp. z o.o.;
- 13) Pan Jacek Siedlik – Prezes Zarządu MGGP Aero Sp. z o.o.;
- 14) Pan Tadeusz Zaremba – Prezes Zarządu Krakowskiego Parku Technologicznego Sp. z o.o.
- 15) Pan Andrzej Turak - Wiceprezes Zarządu, Dyrektor Techniczny Skamer ACM;
- 16) Pan Marek Rzepka – Prezes Zarządu POLMARK sp. z o.o. sp. k.;
- 17) Pan Marek Błaszczewicz – Prezes Zarządu Strusinianka;
- 18) Pan Maciej Słowikowski – Właściciel Elmark Tarnów.

W 2023 r. Rada Gospodarcza obradowała czterokrotnie. Tematy omawiane podczas posiedzeń:

- Planowane inwestycje w mieście Tarnowie, w 2023 r.
- Stan przygotowań Miasta Tarnowa do Igrzysk Europejskich Kraków - Małopolska 2023.
- Wizyta studyjna obiektów przygotowywanych przez Miasto Tarnów na Igrzyska Europejskie Kraków - Małopolska 2023 – posiedzenie wyjazdowe.
- Uwarunkowania i perspektywy rozwoju polskiej gospodarki - wykład prof. Grzegorza Kołodko - Dyrektora Centrum Badawczego Transformacji, Integracji i Globalizacji (TIGER), Akademia Leona Koźmińskiego w Warszawie.
- Uhonorowanie tytułem „Ambasadora Tarnowa” – Członka Rady Gospodarczej, Pana Janusza Wiśniewskiego.
- 5 lat Polskiej Strefy Inwestycji w Małopolsce. Czy wykorzystaliśmy szansę? – podsumowanie inwestycji oraz wydanych Decyzji o Wsparciu na terenie Małopolski, przez Krakowski Park Technologiczny Sp. z o. o.

1.5.1 Rady osiedli

Od roku 2022, Wydział Komunikacji Społecznej nadzoruje współpracę z jednostkami pomocniczymi Gminy Miasta Tarnowa, jakimi są rady osiedla. W minionym roku wydział koordynował działania w zakresie realizacji inicjatyw zgłaszanych przez jednostki pomocnicze, prowadził we współpracy z jednostkami organizacyjnymi urzędu sprawy związane z wydatkowaniem przez poszczególne jednostki pomocnicze miasta środków budżetowych przeznaczonych dla tych jednostek oraz organizował spotkania członków jednostek pomocniczych miasta z przedstawicielami jednostek organizacyjnych urzędu, miejskich jednostek organizacyjnych lub spółek miejskich, w celu rozwiązania problemów związanych z funkcjonowaniem jednostek pomocniczych Miasta oraz monitorowanie spraw w tym zakresie.

Rady osiedli są jednostkami pomocniczymi Gminy Miasta Tarnowa, do których zakresu działania należy zaspokajanie zbiorowych potrzeb mieszkańców osiedli i wspieranie organów miasta w wykonywaniu ich zadań. Do zadań rad osiedli należy m.in.:

- a) określanie przedsięwzięć dotyczących osiedli z zakresu infrastruktury technicznej, potrzeb kulturalnych, oświatowych, zdrowotnych, ekologicznych, ładu estetycznego itp., wymagających sfinansowania z budżetu miasta w granicach kwot przeznaczonych na te cele, określonych przez Prezydenta Miasta Tarnowa,
- b) zarządzanie powierzonymi składnikami mienia miasta,
- c) udział w rozpatrywaniu i przygotowywaniu projektów rozstrzygnięć dotyczących zaspokajania zbiorowych potrzeb mieszkańców osiedli,
- d) opiniowanie zagadnień poddanych konsultacjom przez Radę Miejską w Tarnowie,
- e) organizowanie samopomocy mieszkańców, czynów społecznych i imprez osiedlowych.

Zarządzeniem nr 381/2022 Prezydenta Miasta Tarnowa z 12 sierpnia 2022 r. zostały określone kwoty dla poszczególnych osiedli w Gminie Miasta Tarnowa, przeznaczone w roku 2023 na potrzeby rad osiedli w zakresie infrastruktury technicznej, kulturalne, oświatowe, zdrowotne, ekologiczne, ładu estetycznego itp.

Kwota na zadania wskazane przez rady osiedli na rok 2023 kształtują się następująco:

1	Starówka	276 456
2	Strusina	387 209
3	Piaskówka	393 196
4	Grabówka	289 087
5	Rzędzin	219 984
6	Gumniska-Zabłocie	385 338
7	Krakowska	178 646
8	Mościce	584 910
9	Chyszów	163 860
10	Klikowa	255 363
11	Krzyż	489 933
12	Jasna	296 120
13	Westerplatte	149 799
14	Legionów	61 618
15	Koszyce	104 903
16	Zielone	132 071

Rady osiedli, w uzgodnieniu z mieszkańcami, dokonały wyboru przedsięwzięć, zaproponowane projekty oraz plany wydatków podlegały weryfikacji przez właściwe jednostki organizacyjne Urzędu Miasta Tarnowa lub Gminy Miasta Tarnowa w zakresie formalnej możliwości realizacji zgłoszonych przedsięwzięć, ich zakresu rzeczowego i prawidłowości ustalenia kosztów realizacji. Opis zrealizowanych zadań zawarty jest w zestawieniach przygotowanych przez poszczególne wydziały merytoryczne.

W minionym roku przeprowadzono 40 spotkań z przedstawicielami rad osiedlowych, w tym 6 także z mieszkańcami w formule spotkań otwartych.

1.5.2 Budżet obywatelski

Budżet obywatelski to forma uczestnictwa mieszkańców w podejmowaniu decyzji dotyczących najbliższego otoczenia, w której każdy mieszkaniec może decydować, na jaki cel

zostaną wydane pieniądze stanowiące część budżetu miejskiego. Pod głosowanie w ramach Budżetu Obywatelskiego Miasta Tarnowa na 2024 r. poddano 23 projekty zgłoszone przez mieszkańców, które spełniły wymagania formalne i zostały zaopiniowane przez Komisję Strategii Rozwoju Miasta Rady Miejskiej w Tarnowie. Całkowita kwota wydatków przeznaczonych na sfinansowanie projektów wybranych do realizacji w ramach budżetu obywatelskiego na 2024 r. wyniosła 4.325.807,34 zł.

Głosowanie trwało od 6 listopada – 6 grudnia 2023 r. Mieszkańcy mogli oddawać głosy na stronie internetowej www.bo.tarnow.pl (za pomocą Tarnowskiej Karty Miejskiej lub poprzez Formularz głosowania) oraz osobiście w wyznaczonym punkcie tj. w Wydziale Spraw Obywatelskich, ul. Nowa 4 w pok. 214 (przy użyciu kart papierowych). Głosowało łącznie 5.846 mieszkańców, oddano łącznie 8.976 głosów ważnych, w tym: elektronicznie 8.960 głosów, osobiście na karcie papierowej 16 głosów.

Projekty poddane pod głosowanie w ramach Budżetu Obywatelskiego Miasta Tarnowa na 2024 r.

nr projektu	Nazwa zadania	Koszt realizacji zadania brutto	Opis projektu
1	Zakup dostępu do e-booków oraz zakup nowości wydawniczych dla MBP w Tarnowie	200 000,00 zł	Zadanie polega na zakupie dostępu do e-booków oraz zakup nowości wydawniczych dla Miejskiej Biblioteki Publicznej w Tarnowie.
2	Remont ul. Dwernickiego	300 000,00 zł	Remont ul. Dwernickiego od ul. Spokojnej w kierunku pd. Wykonanie nawierzchni tłuczniowej wraz z utwaleniem drogi emulsją asfaltową i grysem kamiennym na odcinku drogi o dł. 1225 m i szer. 4,5 m.
3	Remont i modernizacja placu zabaw oraz boiska do koszykówki i piłki siatkowej przy Szkole Podstawowej nr 10 w Tarnowie	500 000,00 zł	Remont placu zabaw o pow. 224 m ² - zakres prac: wymiana nawierzchni oraz naprawa lub wymiana istniejących urządzeń. Remont 360 m ² boiska z nawierzchnią betonową, celem utworzenia boiska wielofunkcyjnego (do siatkówki i koszykówki), zakres prac - remont nawierzchni, wykonanie ogrodzenia i infrastruktury pomocniczej, montaż nowych koszy do koszykówki oraz słupków do siatkówki.
4	Międzyosiedlowe Centrum Aktywności Senioralnej	500 000,00 zł	Przeciwdziałanie osamotnieniu i wykluczeniu oraz pomoc w różnych sytuacjach życiowych. Działalność sportowo-rekreacyjna, artystyczna, i intelektualna dla seniorów poprzez kursy językowe, komputerowe, kulinarne, wykłady z wiedzy ogólnej, spotkania muzyczne, konkursy, turnieje, zorganizowane wyjścia do kina i teatru, itp.
5	Budowa ul. Harasymowicza - etap III	500 000,00 zł	III etap budowy ulicy Harasymowicza - położenie nawierzchni oraz budowa

			zjazdów na odcinku od km 0+000 do km 0+130.
6	Miasteczko Rowerowe	500 000,00 zł	Budowa miasteczka rowerowego o pow. ok. 7300 m kw. W tym ścieżki do jazdy rowerowej wyk. Z kostki bez fazowej lub asfaltu o pow. ok. 450 m kw oraz tereny zielone. Oznaczenie znakami poziomymi i pionowymi, montaż ławek, barierek, ew. wykonanie utwardzonego placu o pow. 30 m kw. z miejscem do gry.
7	Moje miasto malowane kwiatami	500 000,00 zł	Nasadzenia różnych odmian kwiatów w lokalizacjach: ul. Słoneczna, al. Jana Pawła II, Amfiteatr Letni, ul. Piłsudskiego, Skwer Preissów.
8	Przeciwdziałanie bezdomności zwierząt w Mieście Tarnowie	470 000,00 zł	Darmowe chipowanie psów i kotów oraz prowadzenie bazy danych zwierząt zachipowanych, dofinansowanie do sterylizacji psów i kotów. Projekt skierowany jest do mieszkańców miasta i organizacji pozarządowych sprawujących pieczę nad zwierzętami znajdującymi się na terenie miasta.
9	Nie wykluczaj nas - siła jest w nas	250 000,00 zł	Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu rodzin z dziećmi z różnego rodzaju niepełnosprawnością poprzez fizjoterapię dzieci i rodziców, wsparcie psychologiczne oraz zorganizowanie grup wsparcia.
10	Boisko osiedlowe z infrastrukturą dla młodszych dzieci przy ul. Bitwy o Wał Pomorski przy skwerze J. Brauna	500 000,00 zł	Likwidacja zdemastowanego boiska i wykonanie dwóch mini boisk o wymiarach 12x20m każde - jednego z nawierzchnią z trawy syntetycznej i drugiego z nawierzchnią syntetyczną z piłkochwytnymi do koszykówki i bramkami oraz barierkami ochronnymi. Wykonanie górki saneczkowej (zjazd z wypadem hamownym 40 m).
11	Przebudowa i powiększenie kortów tenisowych na os. Koszyckim w Tarnowie	170 000,00 zł	Poszerzenie kortów tenisowych o 2 m oraz wydłużenie o 3 m każdy. Nawierzchnia betonowa, wymiana ogrodzenia, podwyższenie ogrodzenia od strony boiska, przesunięcie słupów oświetleniowych, przebudowa odwodnienia, stworzenie nowego wjazdu.
12	Klub Zdrowej Mamy i Dziecka 2024	500 000,00 zł	Działania skierowane do kobiet planujących rodzicielstwo, w ciąży i po porodzie, rodziców dzieci w wieku niemowlęcym, przedszkolnym i wczesnoszkolnym. Projekt zakłada zajęcia z zakresu obszaru edukacji zdrowotnej, profilaktyki chorób,

			aktywności fizycznej w formie dziennego klubu dla matki i dziecka.
13	Rolkostrada "Nad Strusinką" - etap II	500 000,00 zł	Drugi etap wykonania trasy rolkostrady "Nad Strusinką", o nawierzchni asfaltowej, o długości ok 1800 m i szerokości min. 3 m.
14	Wakacje z Maszkaronami	495 000,00 zł	Realizacja spektakli ulicznych, koncertów plenerowych, spotkań z twórcami, wystaw, pikników, zajęć rekreacyjnych, warsztatów plastycznych, fotograficznych i teatralnych, maszkaronowe dyskoteki dla młodzieży i dorosłych, spotkania literackie i warsztaty literacko-plastyczne. Parada maszkaronów.
15	Bike Park Marcinka 3	500 000,00 zł	Dalsza rozbudowa istniejącego Bike Parku Marcinka - Budowa trasy Dirt Jump, trasy Dual Slalom, trasy szkoleniowej, Skills Parku dla najmłodszych, oraz zakup sprzętu do utrzymania tras.
16	Modernizacja Tarnowskiego Skateparku	500 000,00 zł	Odnowienie nawierzchni istniejącego skateparku, dobudowa nowych elementów: betonowy quater w kształcie litery U w celu wyhamowania prędkości, betonowy bank na szerokości plaży, kompozytowa minirampa.
17	Modernizacja placu zabaw na osiedlu Westerplatte	500 000,00 zł	Modernizacja istniejącego placu zabaw - wymiana urządzeń, wykonanie nasadzenia drzew oraz wzbogacenie przestrzeni odpoczynku, tj. montaż ławek, drewnianych leżaków, stolik do gry w szachy, plenerowy stół do tenisa stołowego, siedziska, stoliki i kosze na śmieci.
18	Zagospodarowanie kompleksu sportowego KS "Iskra"	500 000,00 zł	1. Uzupelnienie brakujacych i wykonanie nowych ogrodzen 2. Utwardzenie terenu pod miejsca postojowe, 3. Zagospodarowanie wolnej przestrzeni boiska na bieznie i miejsce cwiczen motorycznych 4. Wykonanie systemu nawadniania boiska ze studnia i zbiornikiem wody 5. Zakup trybun
19	Tarnów - miasto więzi pokoleń	380 000,00 zł	Integracja międzypokoleniowa poprzez przeprowadzenie serii zajęć, spotkań, imprez okolicznościowych, warsztatów, wycieczek.
20	Remonty Strusińskie	500 000,00 zł	1. Modernizacja chodnika po stronie ul. Kościuszki 2. Remont drogi wewnętrznej (70m) i miejsc parkingowych koło bloku 44 przy ul. Klikowskiej

			3. Doposażenie placu zabaw przy ul. Pułaskiego
21	Remont na Osiedlu Koszyckim	500 000,00 zł	Remont nawierzchni wraz z krawężnikami ulicy Dobrzańskiego-Hubala Henryka ok. 150 m.
22	Rewitalizacja Placu położonego między blokami przy ul. Hugona Kołłątaja 15a, 15 i 13	500 000,00 zł	Przebudowa zniszczonego boiska sportowego na zieleniec i miejsca parkingowe. Budowa i modernizacja infrastruktury - oświetlenie, chodniki, plac utwardzony do parkowania.
23	Ścieżka Spacerowo-Rowerowa Doliną Rzeki Biała	500 000,00 zł	Projekt ścieżki wschodnim wałem rzeki Biała na odcinku od ul. Kwiatkowskiego do ul. Krakowskiej (długość 2,74 km) oraz wykonanie pierwszego etapu tj. dwóch fragmentów o długości 200 m.

W budżecie Miasta Tarnowa na rok 2024 Prezydent Miasta Tarnowa uwzględnił zadania, które uzyskały w głosowaniu kolejno największą liczbę ważnie oddanych głosów, aż do wyczerpania kwoty środków przeznaczonych do wydatkowania w ramach budżetu obywatelskiego.

1.5.3 Organizacje pozarządowe

Wg stanu na koniec 2023 r. Prezydent Miasta Tarnowa pełnił nadzór formalno-prawny nad 431 stowarzyszeniami, oddziałami terenowymi i związkami stowarzyszeń oraz fundacjami mającymi swoją siedzibę na terenie miasta Tarnowa.

W 2023 r. zarejestrowano w Krajowym Rejestrze Sądowym 7 nowych stowarzyszeń posiadających siedzibę w Tarnowie (w tym 1 stowarzyszenie, które powstało w wyniku przekształcenia stowarzyszenia zwykłego), dodatkowo 1 stowarzyszenie przeniosło swoją siedzibę do Tarnowa, powstało 6 nowych fundacji, utworzono 2 stowarzyszenie zwykłe, jednocześnie 2 stowarzyszenia, jedno w wyniku rozwiązania a drugie w wyniku przekształcenia w stowarzyszenie rejestrowe, wykreślono z ewidencji.

Stowarzyszenia i fundacje z siedzibą w Tarnowie

L.p.	Forma	Liczba
1.	Stowarzyszenia, oddziały i związki stowarzyszeń	290
2.	Stowarzyszenia zwykłe	32
3.	Fundacje	109
Razem:		431

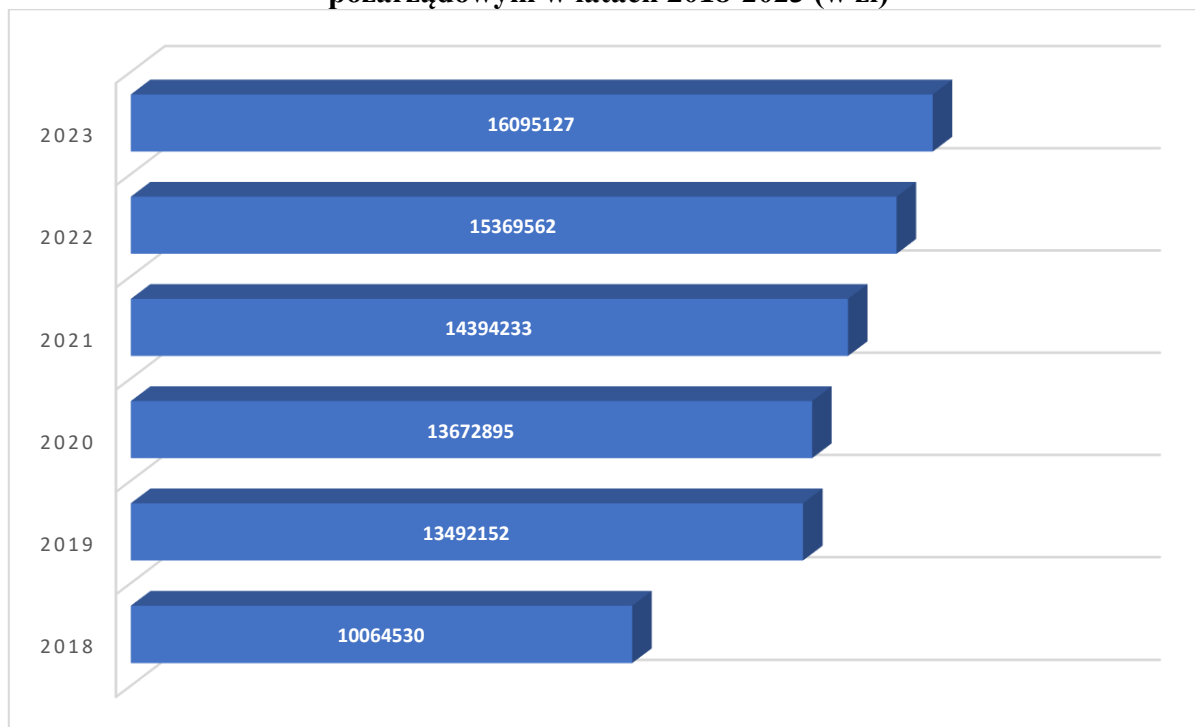
Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Miasto od lat aktywnie współpracuje z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego. Poprzez udzielane dotacje wspiera ich działalność na rzecz mieszkańców Tarnowa, w szczególności na rzecz osób ubogich, starszych, chorych i niepełnosprawnych, uzależnionych i wykluczonych społecznie, znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Wspiera ponadto organizacje wielu imprez i przedsięwzięć sportowych, kulturalnych czy edukacyjnych skierowanych do mieszkańców Tarnowa w każdym wieku.

Współpraca Gminy Miasta Tarnowa z organizacjami pozarządowymi w 2023 r. realizowana była głównie w oparciu o przepisy ustawy o działalności pożytku publicznego

i o wolontariacie i zgodnie z uchwalonymi przez Radę Miejską w Tarnowie: „Programem współpracy Gminy Miasta Tarnowa z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2023 rok.” oraz „Wieloletnim program współpracy Gminy Miasta Tarnowa z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na lata 2021-2025”.

Wysokość dotacji przyznanych na realizację zadań publicznych organizacjom pozarządowym w latach 2018-2023 (w zł)

Źródło: Samodzielne stanowisko pracy ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi w Urzędzie Miasta Tarnowa

Współpraca o charakterze finansowym odbywała się w formie powierzenia lub wspierania wykonania zadania publicznego wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie jego realizacji.

Na wszystkie zadania realizowane w 2023 r. w wyniku rozstrzygnięć konkursów Prezydent Miasta Tarnowa udzielił dotacji w łącznej wysokości **9.720.040 zł** z budżetu GMT, **5.800.719 zł** z budżetu państwa i **428.873 zł** z Norweskiego Mechanizmu Finansowego. Dodatkowo na realizację zadań w trybie pozakonkursowym (tzw. małych grantów) prezydent udzielił dotacje z budżetu GMT na kwotę **145.495 zł**.

Na zadania publiczne zaplanowane do realizacji w „Programie współpracy Gminy Miasta Tarnowa z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2023 rok” oraz realizowane poza programem wyłonione w wyniku otwartych konkursów ofert, a także zlecone w trybie pozakonkursowym (tzw. małych grantów) przyznano łącznie kwotę **16.095.127 zł**.

Zadania publiczne realizowane przez organizacje pozarządowe i podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego w 2023 r. oraz wysokość dotacji

Lp.	Obszar/nazwa zadania publicznego	Kwota dotacji (w zł)
Pomoc społeczna		
1.	Udzielanie wszechstronnej pomocy osobom bezdomnym	942.120
2.	Dożywianie uprawnionych klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowie w formie posiłków gorących jednodaniowych	32.200 ¹⁾
3.	Prowadzenie mieszkań chronionych	258.300
4.	Prowadzenie środowiskowego domu samopomocy typu A dla osób przewlekle psychicznie chorych oraz typu C dla osób wykazujących inne przewlekle zaburzenia czynności psychicznych	1.589.458 ²⁾
5.	Prowadzenie środowiskowego domu samopomocy dla osób niepełnosprawnych intelektualnie (typ B) o zasięgu ponadgminnym	1.863.331 ²⁾
6.	Prowadzenie domu pomocy społecznej dla dzieci, młodzieży i dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie o zasięgu ponadgminnym	1.824.591 ²⁾
7.	Prowadzenie domu pomocy społecznej dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie o zasięgu ponadgminnym	299.615 ²⁾
8.	Świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania	3.993.600
9.	Prowadzenie na terenie Gminy Miasta Tarnowa ogrzewalni	499.020
Razem:		11.302.235
Wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej		
10.	Prowadzenie placówek wsparcia dziennego w formie specjalistycznej	754.800
Razem:		754.800
Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym		
11.	Prowadzenie punktu opieki nad osobami nietrzeźwymi	495.000
12.	Prowadzenie psychoedukacji i profilaktyki oraz udzielanie pomocy psychologicznej osobom w trudnej sytuacji życiowej	70.000
Razem:		565.000
Działalność na rzecz osób niepełnosprawnych		
13.	Program opieki domowej dla obłożnie i terminalnie chorych (prowadzenie wypożyczalni sprzętu medycznego)	0 ³⁾
Razem:		0
Ochrona i promocja zdrowia		
14.	Prowadzenie klubu zdrowej mamy i dziecka 2023-2024	100.000 ⁴⁾
15.	Zdrowi MY! - Mama i Ja	100.000 ^{4), 5)}
16.	Rehabilitacja psychofizyczna i profilaktyka wtórna kobiet po mastektomii	40.000 ^{4), 5)}
17.	Rehabilitacja domowa osób chorych na stwardnienie rozsiane, reumatoidalne zapalenie stawów oraz inne przewlekle schorzenia powodujące dysfunkcje narządu ruchu	56.000 ^{4), 5)}

18.	Rehabilitacja ruchowa w wodzie wspomagająca sprawność psychofizyczną osób niepełnosprawnych	25.000 ^{4), 5)}
19.	Edukacja zdrowotna i aktywizacja osób niepełnosprawnych ze schorzeniami powodującymi dysfunkcję narządu ruchu	25.000 ^{4), 5)}
20.	Terapia oraz rehabilitacja dzieci i młodzieży z wadą słuchu oraz terapia sensoryczna	20.000 ^{4), 5)}
21.	Terapia dzieci z problemami emocjonalnymi i zaburzeniami zachowania - z zastosowaniem różnorodnych metod terapeutycznych	30.000 ^{4), 5)}
22.	Terapia i rehabilitacja dzieci z zaburzeniami rozwoju ze spektrum autyzmu	25.000 ^{4), 5)}
23.	Terapia i rehabilitacja osób dorosłych ze spektrum autyzmu	50.000 ^{4), 5)}
Razem:		471.000
Działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym		
24.	Międzysiedlowe Centra Aktywności Senioralnej 2022-2023	225.000
25.	Międzysiedlowe Centra Aktywności Senioralnej 2023-2024	225.000
Razem:		450.000
Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej		
26.	Sportowe talenty - prowadzenie naboru oraz selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa, w tym w formie zgrupowań sportowych - ze szczególnym uwzględnieniem dyscyplin olimpijskich	970.000
27.	Upowszechnianie sportu wśród niepełnosprawnych mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa - ze szczególnym uwzględnieniem dyscyplin paraolimpijskich realizowane poprzez szkolenie sportowe, udział w rozgrywkach i zawodach sportowych na szczeblu lokalnym, ogólnopolskim, międzynarodowym oraz organizację imprez sportowych w zakresie sportu osób niepełnosprawnych	100.000
28.	Niepełnosprawny – sprawny w wodzie - bezpłatne zajęcia pływania dla niepełnosprawnych ruchowo dzieci i młodzieży w wieku od 6 do 15 lat, mieszkających na terenie Tarnowa lub uczących się w tarnowskich szkołach	5.000
29.	Poprawa warunków uprawiania sportu w klubach sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa i osiągania przez członków tych klubów wysokich wyników sportowych w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym – konkurs dotyczący podmiotów działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa, biorących udział w rozgrywkach w dyscyplinach zespołowych w najwyższej ogólnopolskiej klasie rozgrywkowej w kategorii senior	500.000

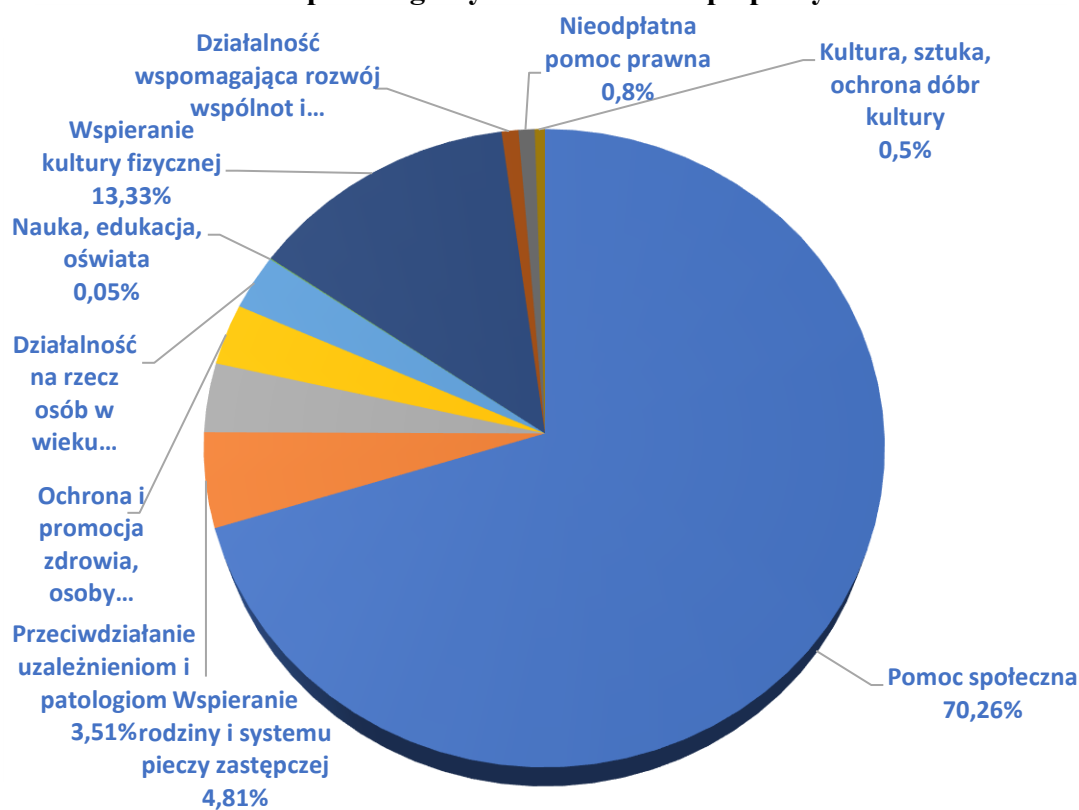
30.	Poprawa warunków uprawiania sportu w klubach sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa i osiągania przez członków tych klubów wysokich wyników sportowych w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym” – II edycja	450.000
31.	Organizacja zajęć sportowo-rekreacyjnych w ramach Programu Lato w mieście bezpieczne wakacje Tarnów 2023	120.000
	Razem:	2.145.000
Udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz zwiększanie świadomości prawnej społeczeństwa i udzielanie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego		
32.	Nieodpłatna pomoc prawna – prowadzenie punktu nieodpłatnej pomocy prawnej lub punktu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz zwiększanie świadomości prawnej społeczeństwa poprzez edukację prawną na terenie Miasta Tarnowa w 2023 roku	128.040 ²⁾
	Razem:	128.040
Działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych		
33.	Tarnowska Akademia Młodych Liderów (TAML)	133.557 ⁵⁾
	Razem:	133.557
34	Zadania, na które udzielono dotacji w trybie pozakonkursowym	
34.1	Organizacja wystawy Malarstwo i Rzeźba Wojciech Ruszel	5.000
34.2	Organizacja dystrybucji artykułów żywnościowych dla mieszkańców Tarnowa	6.000
34.3	Tarnowskie Centrum Wsparcia Rodziny - 2023	10.000
34.4	Organizacja wystawy: Michał Poręba „Performance, Malarstwo”	5.000
34.5	Po prostu rodzina	10.000
34.6	Jubileusz 60-lecia Stowarzyszenia Romów w Tarnowie	8.000
34.7	Parada nowoorleańska ulicami miasta Tarnowa	4.000
34.8	Lato w teatrze. Ścieżki usłane słowami - warsztaty teatralne dla dzieci - dla dzieci lub młodzieży z Ukrainy	5.000
34.9	Wsparcie rodziców (opiekunów) osób ze spektrum autyzmu	10.000
34.10	Jesień w Artece	10.000
34.11	Przegląd dorobku artystycznego Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej w ramach XXVII Festiwalu „Śpiewaj z Nami” 2023	10.000
34.12	Gra terenowa Protest Przeciw Podziałom	4.000
34.13	Piórkami i pędzlem malowane - kontynuacja	8.000
34.14	Wydanie 28. tomu pisma – „Rocznik Tarnowski 2023”	10.000
34.15	Jedziemy na Senioriadę’23!	3.500
34.16	Kultura a wrażliwość społeczna	10.000
34.17	Świąteczne spotkanie z Mistrzami Baroku	10.000
34.18	Żydzi w Tarnowie. Wystawa plenerowa	2.995
34.19	Świąteczne warsztaty integracyjne 2023 – „Krzyskie Świąta”	10.000
34.20	Oblicza samorządu	4.000
	Razem:	145.495
Łącznie z budżetu Gminy Miasta Tarnowa:		9.865.535
Łącznie z budżetu państwa:		5.800.719
Łącznie z Norweskiego Mechanizmu Finansowego:		428.873
Łącznie:		16.095.127

- 1) Zadanie finansowane z budżetu Gminy Miasta Tarnowa oraz budżetu państwa.
- 2) Dotacja udzielona z budżetu państwa.
- 3) Urząd Miasta Tarnowa zawarł umowę wsparcia, której przedmiotem było prowadzenie wypożyczalni sprzętu medycznego i rehabilitacyjnego. Zadanie realizowane było bez dotacji, wkład Miasta stanowił sprzęt medyczny i rehabilitacyjny zakupiony w 2010 i 2011 r. o łącznej wartości 122.729,58 zł.
- 4) Dotacje udzielone w konkursach ogłoszonych na podstawie ustawy o zdrowiu publicznym.
- 5) Zadanie finansowane z budżetu państwa oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego
- 6) Zadanie realizowane w trybie zaproszenia do składania ofert na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa

Źródło: Samodzielne Stanowisko Pracy ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi w Urzędzie Miasta Tarnowa

Wybór podmiotów realizujących zadania publiczne wymienione w tabeli w pkt. 1-33 odbył się w drodze otwartych konkursów ofert. W pkt. 34 wyszczególniono zadania zlecone do realizacji w trybie pozakonkursowym w ramach art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (przyznanie dotacji na zadanie o charakterze lokalnym, którego realizacja nie trwa dłużej niż 90 dni, a kwota dotacji nie przekracza 10.000 zł na dany projekt).

Procentowy podział środków dotacji w 2023 r. na zadania publiczne w poszczególnych obszarach współpracy

Jak przedstawia powyższy wykres, największy % dotacji przekazany był na realizację zadań publicznych z zakresu polityki społecznej (pomoc społeczna, wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej, przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym) i stanowił w sumie 78,58% wszystkich udzielonych dotacji. Na drugim miejscu znajdują się zadania z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej – 13,33%, następnie zadania z zakresów: ochrony i promocji zdrowia oraz działalności na rzecz osób niepełnosprawnych – 3,1%, a także działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym – 2,82%. Na realizację zadań w pozostałych obszarach udzielono dotacji, które stanowią ok. 2,18% wszystkich środków.

1.5.5 Ochrona konsumentów

Powiatowi (miejscy) rzecznicy konsumentów działają w powiatach (miastach na prawach powiatu) wykonując zadania własne samorządu powiatowego w zakresie ochrony praw konsumentów. Instytucja ta obecna jest w polskim systemie ochrony konsumentów od 1 stycznia 1999 r. Podstawowym aktem prawnym dotyczącym działalności rzeczników konsumentów (w tym Miejskiego Rzecznika Konsumentów w Tarnowie) jest ustawa z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, zgodnie z którą rzecznik konsumentów wykonuje zadania doradcze i procesowe w interesie indywidualnych konsumentów. Do zadań rzecznika należą:

- 1) prowadzenie edukacji konsumenckiej,
- 2) zapewnienie bezpłatnego poradnictwa konsumenckiego i informacji prawnej w zakresie ochrony interesów konsumentów,
- 3) występowanie do przedsiębiorców w sprawach ochrony praw i interesów konsumentów,
- 4) współdziałanie z właściwymi miejscowo delegaturami Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, organami Inspekcji Handlowej oraz organizacjami konsumenckimi,
- 5) przekazywanie na bieżąco delegaturom Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wniosków i sygnalizowanie problemów dotyczących ochrony konsumentów, które wymagają podjęcia działań na szczeblach administracji rządowej,
- 6) wykonywanie innych zadań określonych w ustawie lub w przepisach odrębnych.

Ponadto rzecznik może, w szczególności:

- 1) wytaczać powództwa na rzecz konsumentów oraz wstępować, za ich zgodą, do toczącego się postępowania w sprawach o ochronę interesów konsumentów,
- 2) występować w charakterze oskarżyciela publicznego w sprawach o wykroczenia na szkodę konsumentów w rozumieniu przepisów Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenie,
- 3) występować do organów ścigania z zawiadomieniem o możliwości popełnienia wykroczenia przez podmiot, który narusza obowiązek udzielenia rzecznikowi wyjaśnień i informacji będących przedmiotem wystąpienia rzecznika lub ustosunkowania się do uwag i opinii rzecznika.

Prawo konsumenckie jest gałęzią prawa, która rozwija się w sposób niezwykle dynamiczny, zaś jego najważniejszymi prawnymi normami prawa wspólnotowego oraz krajowego (odnoszącymi się i zarazem regulującymi ochronę konsumentów) są art. 76 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 169 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

W Tarnowie, sprawami konsumentów zajmuje się Miejski Rzecznik Konsumentów (dalej: rzecznik) wspomagany przez dwuosobowe Biuro, który udziela bezpłatnych porad i informacji prawnych z zakresu prawa konsumenckiego. Biuro zapewnia rzecznikowi pomoc w realizacji nałożonych na niego zadań.

W 2023 roku udzielono 4.200 porad konsumenckich i informacji prawnych w sprawach o ochronę praw konsumentów – pomoc ta udzielana była osobiście, telefonicznie oraz za pośrednictwem poczty elektronicznej. Analizując przedstawiane przez konsumentów problemy, zainteresowani najczęściej zgłaszali się po pomoc z zakresu odzieży i obuwia (1.012 porad). Kolejne liczne grupy skarg stanowiły zagadnienia dotyczące urządzeń gospodarstwa domowego, urządzeń elektronicznych i sprzętu komputerowego (987 porad), mebli, artykułów wyposażenia wnętrza i utrzymania domu (566 porad) oraz samochodów i środków transportu osobistego, ich części i akcesoriów (481 porad). Z kolei, w sferze usług dominującą kategorią były problemy związane z usługami telekomunikacyjnymi (159 porad) oraz z zakresu sektora energetycznego i wodnego (117 porad).

We wskazanym okresie sprawozdawczym, do Biura wpłynęło 115 pisemnych skarg skutkujących wystąpieniem do przedsiębiorców z prośbą o polubowne zakończenie sporu – zakończono 93 sprawy, z czego 68 zakończono na korzyść konsumentów. Pozostałe postępowania to nie tylko sprawy, w których działania polubowne rzecznika nie odniosły zamierzonego skutku (14), ale także sprawy, w których konsumenci wykazując się brakiem zainteresowania nie odpowiadali na wezwania rzecznika o ustosunkowanie się do propozycji przedsiębiorcy (podkreślenia wymaga, iż dalsze prowadzenie tych postępowań mogłoby w konsekwencji doprowadzić do pozytywnego ich rozstrzygnięcia), ale i takie, w których po otrzymaniu stanowiska przedsiębiorcy rzecznik stwierdził, że prawa konsumenta nie zostały naruszone i roszczenia były bezzasadne (11). Dodatkowo, w 2023 roku kontynuowano 17 spraw z roku poprzedniego (2022 roku). Reasumując, ogółem w ubiegłym roku rzecznik prowadził 132 postępowania polubowne, z czego 22 pozostały do załatwienia w roku 2024.

Wartość przedmiotu sporu w sprawach, w których rzecznik występował do przedsiębiorców w 2023 roku wynosiła od 19,96 zł (reklamacja usług telekomunikacyjnych) do 35.000,00 zł (reklamacja usługi remontowej). Zauważyć należy również, że w omawianym okresie, podobnie jak i w latach ubiegłych, rzecznik najczęściej interweniował w sporach z zakresu umów sprzedaży dotyczących nieuznanych reklamacji obuwia. Na skutek pisemnych wystąpień rzecznika w 38 sprawach dotyczących obuwia, 25 reklamacji zakończyło się uznaniem roszczeń konsumenta (żądania konsumenta zostały zaspokojone poprzez wymianę obuwia lub zwrot pieniędzy).

W 2023 roku rzecznik wytoczył 7 powództw na rzecz konsumentów – 2 z zakresu handlu na odległość oraz 5 związanych z nieuznaniem reklamacji towaru. W 6 przypadkach, pozwy te znalazły pozytywny dla konsumentów finał w sądzie. Nadto, w omawianym okresie działania rzecznika polegały także na pomocy konsumentom w samodzielnym prowadzeniu sporów przed sądami (obejmowały one przygotowywanie projektów pozwów i innych pism procesowych w toku postępowania sądowego i egzekucyjnego).

Poza wyżej wymienianymi sprawami, w 2023 roku rzecznik kontynuował współpracę z administracją rządową i stowarzyszeniami konsumenckimi, takimi jak: Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej: UOKIK), Urząd Regulacji Energetyki, Inspekcja Handlowa czy też Stowarzyszenie Rzeczników Konsumentów, na polu wymiany doświadczeń, konsultacji bądź też udziału w organizowanych konferencjach i szkoleniach. Współpracował z UOKIK w zakresie prowadzonych przez ten Urząd zadań odpowiadając, m.in. na zapytania dotyczące działalności przedsiębiorców. Oprócz tego, w pismach kończących postępowanie negatywnie dla konsumentów, poza informowaniem ich o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej, rzecznik informował o możliwości wszczęcia postępowania polubownego, np. przed Inspekcją Handlową. Ponadto, wobec przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, które zobowiązują przedsiębiorcę, do udzielenia rzecznikowi wyjaśnień i informacji będących przedmiotem jego wystąpienia oraz ustosunkowania się do uwag i opinii rzecznika (art. 42 ust. 4), a których niedopełnienie stanowi wykroczenie i może podlegać karze grzywny nie mniejszej niż 2.000 zł (art. 114) – rzecznik współpracował z Komendą Miejską Policji w Tarnowie, kierując do niej 4 zawiadomienia o możliwości popełnienia wykroczenia polegającego na niezastosowaniu się przez przedsiębiorców do tego przepisu.

Odnosząc się natomiast do działań o charakterze edukacyjno-informacyjnym, w 2023 roku Rzecznik podejmował następujące czynności:

- 1) udzielił 2 wywiadów w lokalnej prasie,
- 2) przekazywał konsumentom ulotki, broszury, teksty przepisów i innego rodzaju materiały informacyjne i edukacyjne o tematyce konsumenckiej,
- 3) w szczególności, udzielał konsumentom informacji oraz porad konsumenckich na etapie prowadzonych przez nich postępowań reklamacyjnych.

2. FINANSE MIASTA

2.1 Wykonanie planu dochodów i wydatków budżetu miasta za 2023 rok

Plan budżetu Tarnowa na koniec grudnia 2023 r. wyniósł po stronie dochodów 922.294.887,75zł. Łączne zrealizowane dochody wyniosły 926.487.858,63 zł stanowiąc 100,45% uchwalonego planu rocznego.

Wykonanie dochodów według działów

Dział	Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie	%wykonania
010	ROLNICTWO I ŁOWIECTWO	163.703,09	164.951,48	100,76
500	HANDEL	1.249.000,00	1.326.866,79	106,23
600	TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ	18.133.305,77	18.744.900,13	103,37
630	TURYSTYKA	219.500,00	230.144,00	104,85
700	GOSPODARKA MIESZKANIOWA	25.611.298,79	27.921.798,06	109,02
710	DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA	2.055.029,87	2.004.819,78	97,56
730	SZKOLNICTWO WYŻSZE I NAUKA	0,00	1.101,55	
750	ADMINISTRACJA PUBLICZNA	7.678.669,17	8.944.824,48	116,49
751	URZĘDY NACZELNYCH ORGANÓW WŁADZY PAŃSTWOWEJ, KONTROLI I OCHRONY PRAWA ORAZ SĄDOWNICTWA	687.058,00	685.018,00	99,70
752	OBRONA NARODOWA	85.150,00	78.382,60	92,05
754	BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA PRZECIWOŻAROWA	30.731.362,86	30.557.261,68	99,45
755	WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI	264.000,00	263.609,68	99,85
756	DOCHODY OD OSÓB PRAWNYCH, OD OSÓB FIZYCZNYCH I OD INNYCH JEDNOSTEK NIEPOSIADAJĄCYCH OSOBOWOŚCI PRAWNEJ ORAZ WYDATKI ZWIĄZANE Z ICH POBREM	257.432.251,20	266.434.051,11	103,50
758	RÓŻNE ROZLICZENIA	375.756.687,54	370.222.715,92	98,53
801	OŚWIATA I WYCHOWANIE	24.994.089,07	23.363.978,60	93,48
851	OCHRONA ZDROWIA	638.478,28	661.942,54	103,68
852	POMOC SPOŁECZNA	24.405.338,44	25.507.553,96	104,52
853	POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ	15.109.511,56	13.247.445,31	87,68
854	EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA	1.857.160,00	1.727.192,31	93,00
855	RODZINA	39.270.681,94	39.247.088,80	99,94
900	GOSPODARKA KOMUNALNA I OCHRONA ŚRODOWISKA	38.226.302,51	36.910.435,27	96,56
921	KULTURA I OCHRONA DZIEDZICTWA NARODOWEGO	571.514,19	493.579,84	86,36
925	OGRODY BOTANICZNE I ZOOLOGICZNE ORAZ	4.000,00	3.672,00	91,80

	NATURALNE OBSZARY I OBIEKTY CHRONIONEJ PRZYRODY			
926	KULTURA FIZYCZNA	57.150.795,47	57.744.524,74	101,04
	OGÓLEM	922.294.887,75	926.487.858,63	100,45

Wykonanie dochodów w podziale na najważniejsze źródła dochodów w porównaniu do roku 2022 przedstawia poniższa tabela:

Źródło dochodów	Wykonanie 2022 r.	2023			Dynamika % 4:2	% wyk. 2023 r.
		plan roczny	wykonanie	wyk. %		
1	2	3	4	5	6	7
Dochody ogółem	823.178.113,11	922.294.887,75	926.487.858,63	100,45	112,55	100,00
z tego:						
a/ subwencje	238.467.945,00	311.820.455,85	311.820.455,85	100,00	130,76	33,62
b/ dotacje	161.858.720,78	202.792.983,42	185.630.312,58	91,54	114,69	20,04
c/ dochody własne	398.036.624,71	397.472.042,06	419.522.982,35	105,55	105,40	45,28
w tym:						
- PIT	152.713.289,46	126.607.293,00	126.607.293,00	100,00	82,91	13,67
- podatek od nieruchomości	96.128.127,08	95.000.000,00	101.856.045,32	107,22	105,96	10,99
- dochody z majątku	10.817.516,24	25.738.016,00	23.742.852,22	92,25	219,49	2,56
d/ środki zewnętrzne pomocowe	24.814.822,62	10.209.406,42	9.514.107,85	93,19	38,34	1,03

Plan wydatków na koniec 2023 r. wyniósł 1.025.011.837,47zł. Wydatki zostały wykonane w 94,79% i wyniosły 971.557.053,64zł. Wykonanie wydatków według działów klasyfikacji budżetowej i ważniejszych źródeł przedstawia poniższa tabela.

Wykonanie planu wydatków w ujęciu działowym:

Dział	Opis	Plan	Wykonanie	% wykonania
1	2	3	4	5
010	Rolnictwo i łowiectwo	173.691,09	171.971,39	99,01
020	Leśnictwo	4.000,00	3.956,00	98,90
150	Przetwórstwo przemysłowe	270.684,53	20.684,53	7,65
500	Handel	429.881,00	422.226,40	98,22
600	Transport i łączność	118.040.888,48	96.841.715,74	82,04
630	Turystyka	1.346.067,41	1.302.072,05	96,74
700	Gospodarka mieszkaniowa	4.293.847,43	4.152.592,33	96,71
710	Działalność usługowa	2.871.950,87	2.769.781,94	96,45
730	Szkolnictwo wyższe i nauka	464.293,02	443.912,60	95,61
750	Administracja publiczna	55.575.154,88	54.483.831,69	98,40
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	687.058,00	685.018,00	99,71
752	Obrona narodowa	85.150,00	78.382,60	92,06

754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	35.293.947,15	34.749.858,20	98,46
755	Wymiar sprawiedliwości	264.663,84	263.609,68	99,61
757	Obsługa długu publicznego	40.700.000,00	38.303.272,24	94,12
758	Różne rozliczenia	16.751.569,19	13.376.752,74	79,86
801	Oświata i wychowanie	397.891.700,17	389.418.056,55	97,87
851	Ochrona zdrowia	6.223.035,28	5.423.734,06	87,16
852	Pomoc społeczna	72.796.322,36	70.382.593,03	96,69
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	21.101.215,54	19.701.964,70	93,37
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	28.313.365,10	27.073.430,05	95,62
855	Rodzina	57.744.872,67	56.039.353,96	97,05
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	56.431.101,55	51.739.555,75	91,69
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	21.033.249,28	20.625.049,35	98,06
925	Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody	6.000,00	4.590,00	76,50
926	Kultura fizyczna	86.218.128,63	83.079.088,06	96,36
	OGÓŁEM:	1 025.011.837,47	971.557.053,64	94,79

Budżetowe wykonanie dochodów i wydatków w podziale na działalność bieżącą i majątkową w porównaniu do wykonania za 2022 r. przedstawia się następująco:

Rodzaj dochodów	Wykonanie 2022 r.	2023			Dynamika %	Struktura	
		plan roczny	wykonanie	wyk. %		2022 r. %	2023r. %
1	2	3	4	5	6	7	8
Dochody ogółem	823.178.113,11	922.294.887,75	926.487.858,63	100,45	112,55	100	100
z tego:							
a/ majątkowe	29.908.749,67	120.158.319,10	100.570.323,45	83,70	336,26	3,64	10,85
b/ bieżące	793.269.363,44	802.136.568,65	825.917.535,18	103,10	104,25	96,36	89,15

Rodzaj wydatków	Wykonanie 2022 r.	2023			Dynamika %	Struktura	
		plan roczny	wykonanie	wyk. %		2022 r. %	2023 r. %
1	2	3	4	5	6	7	8
Wydatki ogółem	865.161.467,32	1.025.011.837,47	971.557.053,64	94,79	112,30	100	100
z tego:							
a/ majątkowe	65.386.708,95	168.775.427,18	142.291.223,71	84,31	217,62	7,56	14,64
b/ bieżące	799.774.758,37	856.236.410,29	829.265.829,93	96,85	103,69	92,44	85,36

Na koniec 2023 r. obciążenie gminy z tytułu zaciągniętych kredytów w bankach krajowych 234.274.396,00 zł, wyemitowanych obligacji komunalnych 266.233.428,20 zł; łącznie 500.507.824,20 zł. W stosunku do 31 grudnia 2022 r. było większe o 36.871.121,85 zł.

2.2 Realizacja projektów dofinansowanych ze środków UE i innych źródeł zewnętrznych

Projekty inwestycyjne

Przebudowa drogi krajowej nr 73 do drogi krajowej nr 94 w mieście Tarnowie – etap I

Projekt dofinansowany jest z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020. Wniosek o dofinansowanie został złożony w kwietniu 2016 r. Umowa z Centrum Unijnych Projektów Transportowych została podpisana 21 lutego 2017r.

Przewidywany zakres przedsięwzięcia obejmuje rozbudowę DK73 w ciągu ul. Lwowskiej w km 0+590-km 1+555,99 przez poszerzenie jej do przekroju 2x2, przebudowę Ronda Zesłańców Sybiru (skrzyżowanie ul. Lwowskiej, Okrężnej i Marusarz) do dwupasmowego, budowę jednopoziomowych skrzyżowań z drogami przecinającymi wraz z sygnalizacją świetlną na dwóch skrzyżowaniach, budowę parkingów, chodników i ścieżek rowerowych, dróg dojazdowych dla zapewnienia komunikacji lokalnej, zjazdów zapewniających dostęp do terenów przyległych, budowę, przebudowę lub zabezpieczenie urządzeń infrastruktury technicznej, budowę urządzeń ochrony środowiska, kanalizacji deszczowej, budowę oświetlenia drogi, budowę systemu informacji., systemu monit. natężenia ruchu i klasyfikacji pojazdów oraz budowę monitoringu przejazdu na czerwonym świetle (ITS), wykonanie oznakowania drogi oraz urządzeń BRD, wycinkę i nasadzenia zieleni, rozbiórki budynków i dróg istniejących, przebudowa ogrodzeń, budowę i przebudowę urządzeń infrastruktury technicznej w zakresie wynikającym z konieczności usunięcia kolizji lub potrzeby obsługi urządzeń, budowę kanału technologicznego na całym odcinku rozbudowywanej drogi.

W 2019 r. otrzymano decyzję ZRID i rozpoczęto realizację prac budowlanych oraz wykupów. Okres realizacji projektu to lata 2017 - 2023 r.

Całkowite wydatki, zgodnie z umową o dofinansowanie, wyniosły 38 143 355,60 zł, natomiast dofinansowanie wynosi 14.589 987,35 zł.

Cyfrowa gmina

Celem projektu grantowego „Cyfrowa gmina” było przeprowadzenie analizy stanu cyberbezpieczeństwa Urzędu Miasta Tarnowa oraz zapewnienie cyberbezpieczeństwa samorządowego systemu informatycznego poprzez zakup i wdrożenie oprogramowania narzędziowego NAS do przechowywania kopii zapasowych i zarządzania bezpieczeństwem danych. Projekt „Cyfrowa gmina”, która wartość wyniosła 98 117,10 zł, był w całości finansowany ze środków zewnętrznych Unii Europejskiej Grant realizowany był w ramach Działania 5.1Rozwój Cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia REACT-EU Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014–2020.

Budowa infrastruktury sportowej dla Igrzysk Europejskich 2023

Zadanie dofinansowane ze środków krajowych w kwocie 25 200 000,00 zł, pochodzących z Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych – edycja 1. Promesa zapewniająca środki wystawiona została w dniu 11.01.2022 r.

Inwestycja obejmowała przebudowę kompleksu istniejących basenów letnich w Tarnowie – Mościcach który był w bardzo złym stanie technicznym, dla potrzeb utworzenia nowej infrastruktury sportowo – rekreacyjnej i zaplecza dla sportów IE 2023. Obiekt wybudowany został m.in. dla Igrzysk Europejskich w 2023 r. ale również z myślą o indywidualnych użytkownikach z obszaru Tarnowa i okolic.

W ramach inwestycji wykonano m.in.: basen 21x50 m z częścią rekreacyjną, w tym czterotorową część pływacką oddzieloną podestem drewnianym od części rekreacyjnej, nieckę

z mini zjeżdżalnią i małą infrastrukturą wodną oraz „boisko” do piłki wodnej - ręcznej i koszykowej, wieżę z czterema zjeżdżalniąmi oraz basenem hamownym, brodzik dla dzieci o średnicy 20 m z atrakcjami wodnymi, kryte boisko i lodowisko o wymiarach 20x40 m - w okresie letnim lodowisko posiadające zadaszenie może być wykorzystywane jako boisko do piłki nożnej lub kort tenisowy (o nawierzchni z trawy syntetycznej), suchy plac zabaw, wielofunkcyjne boisko piaskowe 41x33 m, umożliwiające prowadzenie meczy w sportach plażowych: piłce nożnej, piłce ręcznej, siatkówce, tenisie i koszykówce, budynek, stanowiący gastronomiczno-administracyjno-techniczno-sanitarne jako zaplecze obsługi sportowców IE oraz osób korzystających z powstałej infrastruktury, który wykonany został w standardzie budynku niskoenergetycznego, dostosowany dla osób niepełnosprawnych. Cały obiekt jest częścią istniejącego Centrum Przygotowań Paraolimpijskich.

Koszt inwestycji obejmujący roboty budowlane wyniósł 36 000 300,00 zł, inwestycja zakończona w czerwcu 2023 r.

Rozbudowa budynku Szkoły Podstawowej nr 9 w Tarnowie

Zadanie dofinansowane ze środków krajowych w kwocie 5 000 000,00 zł, pochodzących z Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych – edycja 1. Promesa zapewniająca środki wystawiona została w dniu 05.04.2022r. Inwestycja obejmowała rozbudowę budynku szkoły o jedną kondygnację i salę gimnastyczną, celem jest poprawa atrakcyjności oferty edukacyjnej miasta skierowanej dla uczniów.

W ramach rozbudowy zrealizowane zostały prace, które obejmują: wzmocnienie istniejącej konstrukcji nośnej budynku, wykonanie ścian nośnych i działowych, wykonanie więźby dachowej, wykonanie pokrycia dachów, wykonanie izolacji termicznych i przeciwwodnych, wykonanie tynków zewnętrznych, wykonanie kanałów wentylacji grawitacyjnej, montaż stolarki okiennej i drzwiowej, wykonanie wewnętrznych instalacji elektrycznych, teletechnicznych i sanitarnych, wykonanie posadzek, wykonanie tynków wewnętrznych, wyposażenie w wymagane zabezpieczenia i systemy przeciwpożarowe. Koszt inwestycji obejmujący roboty budowlane to 6 266 372,24 zł, termin zakończenia realizacji inwestycji sierpień/wrzesień 2023 r.

Modernizacja infrastruktury sportowej Tarnowskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji na potrzeby Igrzysk Europejskich 2023

Zadanie dofinansowane ze środków krajowych w kwocie 5 000 000,00 zł, pochodzących z Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych - edycja 2. Promesa zapewniająca środki wystawiona została w dniu 02.09.2022r. Inwestycja obejmowała modernizację i doposażenie istniejącej infrastruktury sportowej, celem ulepszenia bazy sportowej na potrzeby organizacji Igrzysk Europejskich 2023. Cały kompleks stanowi część istniejącego Centrum Przygotowań Paraolimpijskich. Obiekt zmodernizowany został m.in. dla Igrzysk Europejskich w 2023 r., ale również z myślą o indywidualnych użytkownikach z Tarnowa i okolic.

Zadanie obejmowało: wykonanie w obiekcie Arena Jaskółka Tarnów m.in. systemu podwieszenia - riging, rozbudowę systemów teleinformatycznych oraz wizyjnych, rozbudowę strefy obsługi VIP, doposażenie w wyposażenie techniczne i elektroniczne, zabezpieczenie dachu, wydzielenie stref i obszarów logistycznych. Ponadto, w rejonie hali Arena Jaskółka Tarnów, wykonano parking dla kibiców na terenie istniejących kortów tenisowych oraz placu technicznego dla obsługi igrzysk i innych imprez, odtworzono kort tenisowy, a także zmodernizowano budynek Miejskiego Domu Sportu służącego jako obiekt treningowy dla rozgrywek badminton-a dla kadry sportowej igrzysk oraz późniejszych użytkowników obiektów sportowych. Dodatkowo wykonano modernizację magazynu zaplecza technicznego obiektów sportowych, wyremontowano istniejące i wybudowano nowe ciągi komunikacyjne w rejonie Areny Jaskółka Tarnów i Miejskiego Domu Sportu oraz zamontowano nowoczesny

system parkingowy. Koszt inwestycji obejmujący roboty budowlane to 6.743.000,00 zł, inwestycję zakończono maj/czerwiec 2023 r.

Przebudowa obiektu TOSIR

Zadanie dofinansowane ze środków krajowych w kwocie 20.138.282,88 zł, pochodzących ze środków przyznanych przez Ministerstwo Sportu i Turystyki w ramach wsparcia przygotowania III Igrzysk Europejskich w 2023. Umowa o dofinansowanie zawarta została w dniu 12.05.2022. Inwestycja stanowiła I etap przebudowy stadionu lekkoatletycznego, obejmujący budowę trybuny zlokalizowanej przy boisku lekkoatletycznym w Tarnowie Mościcach przy ul. Traugutta wraz z infrastrukturą towarzyszącą na potrzeby przeprowadzenia Igrzysk Europejskich oraz dla późniejszych użytkowników obiektu. Koszt inwestycji obejmujący roboty budowlane wyniósł 23.800.000,00 zł, zakończenie zakończone zostało w czerwcu 2023 r.

Przebudowa obiektu TOSIR – przebudowa ciągu komunikacyjnego

Zadanie dofinansowane ze środków krajowych w kwocie 1.508.949,00 zł, pochodzących ze środków przyznanych przez Ministerstwo Sportu i Turystyki w ramach wsparcia przygotowania III Igrzysk Europejskich w 2023. Umowa o dofinansowanie zawarta została w dniu 28.02.2023 r. Inwestycja zrealizowana została na potrzeby przeprowadzenia Igrzysk Europejskich oraz późniejszych użytkowników obiektów sportowych i obejmowała budowę ciągu komunikacyjnego pieszo-jezdnego, oraz stacji trafo wraz linią zasilającą oraz zasileniem budynku zaplecza sportowego, stanowiącego element kompleksu istniejącego Centrum Przygotowań Paraolimpijskich. Koszt inwestycji obejmujący roboty budowlane wyniósł 1.851.150,00 zł, inwestycja została zakończona w czerwcu 2023 r.

Renowacja zabytkowego budynku Bazyliki Katedralnej w Tarnowie - DOTACJA

Gmina Miasta Tarnowa otrzymała dofinansowanie ze środków krajowych do udzielenia dotacji podmiotowi władającemu ww. zabytkiem, tj. Parafii Katedralnej pod wezwaniem Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Tarnowie, w kwocie nieprzekraczającej 3 500 000,00 zł i stanowiącej nie więcej niż 98% wartości zadania. Powyższe środki pochodzą będą z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków – edycja 2. Promesa wstępna udzielona została przez Bank Gospodarstwa Krajowego w dniu 04.10.2023 r, na poniższy zakres prac: wykonanie izolacji mocno zawilgoconych fundamentów, remont cokołu kamiennego wokół obiektu, iluminację zewnętrzną a także rozbudowę instalacji odwadniającej w celu ujęcia i odprowadzenia wód opadowych mających obecnie ogromny wpływ na degradację obiektu.

Konserwacja Pomnika Ofiar Wojny i Faszyzmu

Remont pomnika przy Starym Cmentarzu w Tarnowie dofinansowany ze środków programu własnego Centrum Rzeźby Polskiej w Orońsku pn. Rzeźba w przestrzeni publicznej dla Niepodległej – 2023 pochodzących z budżetu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Wartość dofinansowania: 124 608,47zł.

Budowa boiska treningowego na terenie KS "Iskra" w Tarnowie

Umowę na przekazanie z budżetu Województwa Małopolskiego dotacji na realizację w 2023 r. zadania pn. Budowa boiska treningowego na terenie KS "Iskra" w Tarnowie w ramach projektu pn. „Małopolska infrastruktura rekreacyjno-sportowa – MIRS” podpisano 30.10.2023 r. W ramach zadania inwestycyjnego przewidziano w ramach I etapu przebudowy boisk na terenie Klubu Sportowego „Iskra” budowę boiska treningowego o nawierzchni z trawy syntetycznej o wymiarach 32x44m (docelowy wymiar nawierzchni 65x44m).

Zaplanowany zakres prac obejmował: roboty ziemne, wykonanie: drenażu, podbudowy z kruszywa, nawierzchni boiska z trawy syntetycznej, dojścia o nawierzchni z kostki brukowej oraz montaż urządzeń sportowych (bramek) i urządzeń rekreacyjno-sportowych (ławki, stojaki na rowery). Inspektorzy nadzoru inwestorskiego nadzorowali prowadzone prace budowlane.

Z uwagi na panujące warunki atmosferyczne, tj. obfite opady śniegu oraz utrzymującą się minusową temperaturę powietrza, co uniemożliwiało wykonawcy zadania dokończenie

koniecznych prac, nie udało się zrealizować inwestycji w 2023 r. Wykonano większość robót ziemnych, podbudowę oraz drenaż. Pozostaje do wykonania zagęszczenie podłoża i ułożenie nawierzchni ze sztucznej trawy (która jest na placu budowy). Prace będą kontynuowane w 2024 r.

Wydatki 2023: 608.648,51 zł, dochody 2023: 182.570,00 zł.

Modernizacja infrastruktury drogowej dla potrzeb organizacji Igrzysk Europejskich 2023r.

Zadanie dotyczy kompleksowego dostosowania infrastruktury drogowej na potrzeby wzmożonego natężenia drogowego w czasie trwania Igrzysk Europejskich (IE) w 2023 r. Inwestycja obejmuje: - budowę węzła przesiadkowego przy ul. Błonie i al. Jana Pawła II wyposażonego w perony, zadaszoną wiatę, stojaki rowerowe, punkty ładowania urządzeń mobilnych, tablice inf. pasażerskiej współpracujące z Systemem Informacji Pasażerskiej (ITS) miasta, automatyczne sanitariaty oraz Czerwonych Klonów i Chemicznej - wykonanie nowej konstrukcji i nawierzchni jezdni, tarczy skrzyżowania, wlotów, wymiany krawężników i budowy infrastruktury technicznej., zjazdu publicznego z drogą wewnętrzną łączącą się ze stadionem lekkoatletycznym, stanowiącą alternatywną drogę dojazdową do hali sport. gdzie odbywać się będą konkurencje IE, budowę sygnalizacji świetlnej z włączeniem do ITS.

Zadanie usprawni organizację ruchu poprzez powstanie nowych pasów do skrętu. - modernizację ul. Traugutta na odcinku od ul. Czerwonych Klonów w stronę wschodnią z budową pętli autobus. - wykonanie nowej konstrukcji i nawierzchni jezdni oraz chodników, wymiana krawężników. Budowa peronów z wiatami dla podróżnych, peronów dla autobusów oraz chodników z infr. techn. - modernizację skrzyżowania ul. Traugutta i Czerwonych Klonów - wykonanie nowej konstrukcji i nawierzchni jezdni na tarczy skrzyżowania oraz wlotach, wymianę krawężników, a także budowę sygn. świetlnej z włączeniem do ITS. - przebudowę ciągu pieszo-rowerowego na ul. Czerwonych Klonów oraz budowę przejazdów rowerowych. - modernizację ul. Kwiatkowskiego od ronda Solidarności do skrzyżowania z ul. Czerwonych Klonów – wymiana nawierzchni z podbudową, krawężnikami i chodnikiem. - przebudowę drogi od skrętu do Miejskiego Domu Sportu do ul. Kwiatkowskiego wymiana nawierzchni wraz z podbudową do istniejącego przejazdu kolejowego, ciągłość ścieżki rowerowej przez przejazd kolejowy, budowa drogi wewnętrznej w kierunku ul. Kwiatkowskiego - modernizacja zajezdni autobusowej w Mościcach - wymiana konstrukcji i nawierzchni drogowej pod perony dla autobusów oraz wymiana nawierzchni jezdni manewrowych. - budowę parkingu przy Stadionie Miejskim przy ul. Zbylitowskiej, znajdującym się w najbliższym otoczeniu obiektów, na których przeprowadzane zostaną poszczególne dyscypliny IE; Powyższe zadania są niezwykle ważnymi przedsięwzięciami które usprawnią i upłynnią komunikację zarówno indywidualną jak i publ. w okresie trwania Igrzysk Europejskich 2023.

Dofinansowanie w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych - edycja 2 (Budżet państwa: 29 661 467,60zł, wkład własny: 1 561 129,88zł).

Projekty nieinwestycyjne

Projekty z zakresu polityki społecznej

Projekt „Sami-Dzielni! Nowe standardy mieszkalnictwa wspomaganego dla osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi” – został opisany w dziale 13.15 Projekty z zakresu polityki społecznej.

Projekt „Opracowanie i pilotażowe wdrożenie mechanizmów i planów deinstytucjonalizacji usług społecznych” – został opisany w dziale 13.15 Projekty z zakresu polityki społecznej.

Małopolska Tarcza Humanitarna. Fundusze Europejskie dla Ukrainy. Wsparcie grantowe EFS dla NGO i JST – integracja społeczna, rynek pracy, edukacja i zdrowie - został opisany w dziale 13.15 Projekty z zakresu polityki społecznej.

Projekt pn. „Tarnów – Nowe Spojrzenie” - został opisany w dziale 13.15 Projekty z zakresu polityki społecznej.

Projekty z zakresu edukacji

Kwalifikacje zawodowe sukcesem na rynku pracy II (II edycja konkursu).

Budżet projektu wynosił 8 719 998,80 zł, w tym wartość dofinansowania opiewała na kwotę 7 847 998,92 zł (w tym: wkład Unii Europejskiej 94,44% oraz 5,56 % z budżetu państwa) – projekt został opisany w dziale 14.2 Oferta edukacyjna Tarnowa

Grant nr 3.

Od 2022 r. GMT realizuje grant edukacyjny dotyczący wielowymiarowego wsparcia Szkół w zakresie edukacyjnym i psychologicznym wspomagającym edukację i rozwój uczniów w ramach projektu pn. Małopolska Tarcza Antykryzysowa – Pakiet Edukacyjny II. Celem grantu jest zniwelowanie u uczniów skutków pandemii COVID-19 poprzez działania uzupełniające u uczniów braki edukacyjne w realizacji podstawy programowej oraz działania z zakresu rozwijania kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych uzasadnione sytuacją związaną z prowadzeniem nauki w formie zdalnej, takie jak: zajęcia wyrównawcze, dodatkowe zajęcia edukacyjne, koła zainteresowań, zajęcia rozwijające kreatywność. Istotnym aspektem grantu są działania wspomagające psychologicznie uczniów w nadrobieniu braków edukacyjnych i rozwijaniu zainteresowań. W granicie przewidziano także zakup materiałów i narzędzi niezbędnych do realizacji grantu.

Grant realizowany jest przez Szkołę Podstawową nr 1, Szkołę Podstawową nr 8, Szkołę Podstawową nr 9 oraz V liceum Ogólnokształcące. Zadanie jest finansowane w całości ze środków zewnętrznych w ramach Poddziałania 10.1.6 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020. Gmina Miasta Tarnowa otrzymała wsparcie w wysokości 159 770,30 zł, z czego 85 % środków pochodziło z budżetu Unii Europejskiej, a 15 % to środki Budżetu Państwa.

Budowlane Centrum Kompetencji w ZSB - projekt został opisany w dziale 14.2 Oferta edukacyjna Tarnowa.

Małopolska Tarcza Humanitarna. Fundusze Europejskie dla Ukrainy – Pakiet Edukacyjny.

Projekt ten realizowały: Szkoła Podstawowa nr 1; Szkoła Podstawowa nr 2; Szkoła Podstawowa nr 8; Szkoła Podstawowa nr 23, Szkoła Podstawowa nr 24 z Oddziałami Dwujęzycznymi; III Liceum Ogólnokształcące; Zespół Szkół Muzycznych. Zakres projektu obejmował:

- Zakup wyposażenia sal lekcyjnych i innych pomieszczeń szkolnych, sprzętu IT, pomocy dydaktycznych niezbędnych do podjęcia przez uczniów z Ukrainy nauki w tarnowskich szkołach,
- Wsparcie psychologiczno-pedagogiczne dla uczniów z Ukrainy podejmujących nauczanie w tarnowskich szkołach, realizowane w wielu formach i na wielu płaszczyznach
- Dodatkowe zajęcia z języka polskiego oraz zajęcia o charakterze wyrównawczo-przedmiotowym prowadzone w języku polskim
- Działania o charakterze integrującym środowisko uczniów polskich i ukraińskich (przybyłych do Polski w wyniku działań wojennych w Ukrainie)

Łączna kwota poniesionych wydatków wyniosła 963 915,06 zł, które zostały w całości sfinansowane w ramach reakcji Unii na pandemię COVID-19 w ramach 15 Osi Priorytetowej - REACT-EU (EFS) dla sprostania wyzwaniom migracyjnym Działanie 15.2 REACT-EU dla

sprostania wyzwaniom migracyjnym – pakiet edukacyjny Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020.

Małopolska Tarcza Antykryzysowa – Pakiet Edukacyjny II. Realizacja wsparcia szkół i placówek oświatowych.

Projekt ten był odpowiedzią na skutki pandemii covid. Do wykonania zaangażowały się szkoły: Szkoła Podstawowa nr 1; Szkoła Podstawowa nr 8, Szkoła Podstawowa nr 9; V Liceum Ogólnokształcące. Zadania w ramach projektu obejmowały:

- Działania uzupełniające u uczniów braki edukacyjne w realizacji podstawy programowej oraz działania z zakresu rozwijania kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych
 - Koła zainteresowań
 - Zajęcia wyrównawcze
 - Zajęcia korekcyjno - kompensacyjne
 - Zajęcia sportowe
- Działania wspomagające psychologicznie uczniów w nadrobieniu braków edukacyjnych i rozwijaniu kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych, w tym:
 - Zajęcia rozwijające kreatywność i krytyczne myślenie
 - Zajęcia „Jak się uczyć?”
 - Wsparcie uczniów przez specjalistów /psychologa, pedagoga, pedagoga specjalnego.

Łączna wartość wydatków opiewała na kwotę 132166,7 zł, które w całości były sfinansowane ze środków Unii Europejskiej oraz budżetu państwa w ramach Poddziałania 10.1.6 Cyfryzacja szkół prowadzących kształcenie ogólne Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020

Małopolska Tarcza Humanitarna. Fundusze Europejskie dla Ukrainy. Wsparcie grantowe EFS dla NGO i JST – integracja społeczna, rynek pracy, edukacja i zdrowie.

Urząd Miasta Tarnowa, Tarnowskie Centrum Informacji; Biuro Wystaw Artystycznych w Tarnowie; Subregionalne Centrum Wsparcia Opiekunów Nieformalnych Osób Niesamodzielnych Bezpieczna Przystań oraz Miejska Biblioteka Publiczna w Tarnowie były realizatorami ww. projektu grantowego.

Z uwagi na fakt, iż Tarnów stał się miejscem docelowym dla uchodźców z Ukrainy, jak również miastem tranzytowym, niezbędnym było uruchomienie pomocy bezpośrednio po rozpoczęciu agresji rosyjskiej. Dlatego na dworcu w Tarnowie uruchomiono Punkt Informacji Ukraińskiej. Aby mogło sprawnie funkcjonować miejsce czasowego zakwaterowania dla 100 osób w budynku przy ul. Św. Anny 1 w Tarnowie zostały zakupione rzeczy, bez których nie byłaby możliwa realizacja sprawnego funkcjonowania w obiekcie. Niezbędnym był też wynajem pomieszczenia na potrzeby przechowywania darów dla uchodźców. Wskazane działania podejmowane przez samorząd, będąc odpowiedzią na realne problemy dostrzeżone na początku wojny, zostały refinansowane ze środków grantu.

Okazją do integracji społeczności ukraińskiej w Tarnowie i regionie „Spacery po mieście”. Głównym rezultatem zadania „Warsztaty edukacyjno-artystyczne dla dzieci z Ukrainy” było pobudzenie kreatywności dzieci z Ukrainy biorących udział w trzymiesięcznym cyklu ciekawych i warsztatów, możliwość rozwinięcia pasji i talentów uczestniczących w nich młodych ludzi oraz działanie antydepresyjne, działanie antystresowe. Rezultatem zadania „Ukraińska Noc Muzeów” była prezentacja twórczości 5 artystów ukraińskich i poszerzenie oferty kulturalnej dla mieszkańców Tarnowa i turystów.

Zatrudnienie 2 kobiet z Ukrainy w Subregionalnym Centrum Wsparcia Opiekunów Nieformalnych Osób Niesamodzielnych Bezpieczna Przystań, które zostało sfinansowane

w ramach grantu, pozwoliło na zmniejszenie niedoboru pracowników w opiece społecznej, wpływając na podniesienie świadczonych usług w ramach opieki wytchnieniowej przyczyniło się do integracji społecznej i przełamania barier kulturowych. Zakupione w ramach grantu książki w języku ukraińskim oraz książki do nauki języka polskiego dla obcokrajowców zostały włączone do zbiorów MBP w Tarnowie. Mieszkający w Tarnowie Ukraińcy zyskali dostęp do literatury w swoim języku oraz do poszukiwanych przez nich książek do nauki języka polskiego.

Wartość grantu to 122 285,89 zł, która w całości została sfinansowana ze środków UNII Europejskiej w ramach reakcji Unii na pandemię COVID-19.

Małopolska Tarcza Antykryzysowa - Cyfryzacja szkół - Pakiet Edukacyjny II - Grant 1.

Celem projektu realizowanego w 2023r. było umożliwienie szkołom przejścia z tradycyjnego, stacjonarnego modelu kształcenia na model zdalnego nauczania. W związku z przyznanym Gminie Miasta Tarnowa dofinansowaniem na zakup sprzętu do nauki zdalnej w związku z zagrożeniem i skutkami pandemii COVID-19 oraz na podstawie dokonanej przez Gminę diagnozy potrzeb w zakresie sprzętu komputerowego – 8 szkół podstawowych skorzystało z ww. wsparcia. Kwota projektu: 149186,83zł (w tym środki europejskie: 126808,80zł, budżet państwa: 22378,03zł).

Małopolska Chmura Edukacyjna

To przedsięwzięcie, które stanowi innowacyjną propozycję przekazywania wiedzy oraz przybliżania osiągnięć naukowych uczelni wyższych przy wykorzystaniu technologii informacyjnych i telekomunikacyjnych uczniom w Małopolsce.

Każdy z realizowanych przez szkoły projektów MCHE ma za zadanie podniesienie u uczniów kompetencji kluczowych oraz właściwych postaw niezbędnych na rynku pracy oraz indywidualizację podejścia w szczególności do uczniów o szczególnych potrzebach.

Rok szkolny 2022/2023: II Liceum Ogólnokształcące im. Hetmana Jana Tarnowskiego w Tarnowie, III Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza w Tarnowie, IV Liceum Ogólnokształcące im. Jana Pawła II w Tarnowie, XVI Liceum Ogólnokształcące im. Armii Krajowej w Tarnowie

Wszystkie te projekty otrzymały dofinansowanie ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 i stanowią kontynuację pilotażowego projektu dofinansowanego ze środków pochodzących z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki oraz kolejnych projektów konkursowych.

Głównym celem przedsięwzięcia Małopolska Chmura Edukacyjna jest stworzenie ram współpracy krakowskich uczelni wyższych z liceami z terenu województwa małopolskiego, która ma przyczynić się do rozwijania zainteresowań młodzieży kierunkami kształcenia zgodnymi z inteligentną specjalizacją regionu. W ramach projektu w liceach wdrażane są programy rozwojowe, zakładające m.in. realizację eksperymentalnego systemu wirtualnych zajęć w modelu „odwróconych lekcji” (flipped classroom) w czasie rzeczywistym (zajęcia online) w różnych obszarach tematycznych.

Każdy z projektów dotyczących realizacji MCHE opiewał na kwotę od kilku do kilkudziesięciu tys. zł. Projekty te otrzymały dofinansowanie zewnętrzne na poziomie 95% kosztów całkowitych.

Modernizacja kształcenia zawodowego w Małopolsce II.

W 2023 r. zakończono realizację partnerskiego projektu „Modernizacja kształcenia zawodowego w Małopolsce II”, którego liderem jest Województwo Małopolskie a partnerem - Gmina Miasta Tarnowa. Projekt otrzymał dofinansowanie ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020. Był to projekt pozakonkursowy.

To jeden z najważniejszych i największych projektów edukacyjnych w skali całego kraju w dobiegającej końca perspektywie finansowej – w partnerstwie uczestniczyło sto kilkanaście podmiotów, zarówno z sektora finansów publicznych jak i spoza niego. Jego głównym celem było wzmocnienie kształcenia zawodowego w poszczególnych branżach, lepsze powiązanie jego oferty z potrzebami rynku pracy i poprawa społecznego wizerunku kształcenia zawodowego, szczególnie wśród młodzieży oraz rodziców.

Na projekt składały się dwa główne komponenty: realizacja Małopolskiej Chmury Edukacyjnej w zakresie obszarów zawodowych oraz utworzenie Szkolnych Punktów Informacji i Kariery. Realizacja chmury edukacyjnej polegała na działaniach analogicznych do działań „chmurowych” w ramach obszarów ogólnych, takich, jak realizowane przez ZSO1, II LO, III LO i XVI LO w ramach oddzielnych projektów, tj. na organizacji zajęć on-line, kół naukowych oraz wyjazdów na uczelnie wyższe. Wybrane obszary zawodowe to budownictwo, środowisko (ZSB) oraz język angielski i obszar elektryczno – elektroniczny (ZSME). W Szkolnych Punktach Informacji i Kariery było natomiast prowadzone doradztwo zawodowe. Podczas pandemii w ramach projektu realizowano dodatkowe zadanie, tzw. „covidowe”, polegające na zakupie sprzętu komputerowego do użyczania uczniom szkół technicznych i zawodowych do nauki zdalnej. Okres realizacji obejmuje lata 2017-2023.

Planowana wartość projektu w części realizowanej przez Gminę Miasta Tarnowa to 696 527,24zł, z czego 90% zostanie dofinansowane ze środków Unii Europejskiej i budżetu państwa.

Projekty edukacyjne związane z mobilnością uczniów i nauczycieli.

Na przestrzeni kilku ostatnich lat tarnowskie szkoły chętnie włączały się w projekty edukacyjne o stosunkowo niewielkich nakładach finansowych, polegające na współpracy ich wychowanków z uczniami z innych europejskich miast, wymianach młodzieżowych oraz wyjazdach osób kształcących się oraz kadry nauczycielskiej na zagraniczne praktyki zawodowe. Realizacja tego typu projektów przyczynia się do poznania przez młodych ludzi kultury mieszkańców innych krajów, a także do wzmocnienia kluczowych umiejętności uczniów biorących udział w wyjazdach oraz do zdobycia cennych doświadczeń zawodowych i życiowych zarówno przez uczniów, jak i przez nauczycieli i wychowawców.

Także w 2023 r. realizowane były tego typu projekty, dofinansowane przede wszystkim ze środków Programu Erasmus+. Jest to program dofinansowujący ze środków europejskich projekty edukacyjne i rozwojowe – obejmujące zdalną współpracę pomiędzy europejskimi instytucjami partnerskimi lub wyjazdy zagraniczne w celu wspólnej realizacji zadań, nauki i zdobywania doświadczeń – realizowane przez szkoły, uczelnie wyższe i stowarzyszenia.

W 2023 roku zakończono realizację następujących projektów:

Szanuj siebie, innych oraz środowisko dla lepszej przyszłości.

Projekt realizowany był przez XVI Liceum Ogólnokształcące w Tarnowie. W projekcie, oprócz XVI LO, brały udział szkoły średnie z Włoch, Macedonii, Turcji i Rumunii.

Celem projektu była pomoc uczniom w uświadomieniu sobie, jak ważne jest szanowanie siebie, innych i środowiska. W ramach realizacji projektu zrealizowano 5 wymian uczniów ze szkół partnerskich, szkolenie dla pracowników szkół biorących udział w projekcie (odbyte w styczniu 2021 r.) oraz przygotowywanie materiałów i działań związanych z tematyką projektu przez uczniów i nauczycieli w czasie pomiędzy wyjazdami zagranicznymi. Podczas wymian uczniowie wspólnie pracowali nad szeroką gamą światopoglądowych tematów takich jak: zapobieganie używaniu substancji uzależniających takich jak: alkohol, narkotyki, tytoń; zdrowy tryb życia, ekologia. Wyjeżdżali na wspólne wycieczki, przeprowadzają doświadczenia związane ze sztuką kulinarną, poznawali sposoby uprawiania ekologicznej żywności, a nawet tworzyli ekologiczne opakowania.

Projekt realizowany był w latach 2020-2023. Kwota dofinansowania: 109 451,05zł.

Małopolska Tarcza Antykryzysowa- Cyfryzacja szkół - Grant 2. Modelowa transformacja cyfrowa III LO w Tarnowie.

Celem projektu było wyposażenie szkoły w sprzęt, m.in. laptopy, urządzenia audio-video, projektory multimedialne, urządzenia do realizacji zajęć dot. rzeczywistości wirtualnej/rozszerzonej, pracownię edukacyjną robotyki i druku 3D. Zaopatrzenie w sprzęt w ramach projektu grantowego wiązało się ściśle z przystąpieniem placówki do projektu „HUMINE – Małopolskie Laboratorium Edukacji Cyfrowej” prowadzonego przez Stowarzyszenie Miasta w Internecie. Projekt ten zakładał modernizację szkół pod kątem infrastrukturalnym i metodycznym do poziomu nowoczesnych placówek edukacyjnych, przygotowujących dzieci do życia i pracy w IV dekadzie XXI wieku, docelowo jako szkół wzorcowych dla innych placówek szkolnych w powiecie. Zapewniono wsparcie dla dyrektora szkoły i nauczycieli (m.in. szkolenia, warsztaty, webinaria, środowisko wymiany wiedzy dla dyrektorów, kursy e-learningowe, indywidualne doradztwo, edukamp, pakiety materiałów metodycznych), uczniów (np. wizyty studyjne w przedsiębiorstwach, warsztaty) i rodziców (szkolenia z zakresu bezpieczeństwa cyfrowego, dydaktyki cyfrowej, identyfikowania fałszywych informacji w cyfrowym świecie).

Całkowita kwota przyznanego dofinansowania projektu to 90 000,00 zł. Czas trwania projektu: 10.2022 r. – 03.2023 r.

Współpraca i nauczanie zintegrowane w oparciu o tradycyjne słowa mądrości.

Projekt realizowany był przez XVI Liceum Ogólnokształcące w Tarnowie. Jego koordynatorem była szkoła z Presova na Słowacji, zaś partnerami, oprócz XVI LO, są placówki z Turcji, Włoch, Rumunii oraz Hiszpanii.

Głównym celem tego projektu było usprawnienie procesu edukacyjnego poprzez zaimplementowanie kooperatywnego uczenia się, które będzie wspierać współpracę uczniów o różnych potrzebach edukacyjnych.

Oczekiwany efektem był wzrost poziomu wiedzy i zainteresowania uczenia się języków obcych. Odbywało się to poprzez przekazywanie dorobku kulturowego naszych języków młodym pokoleniom.

W projekcie zapewniono kontynuację idiomatycznego bogactwa języków, wzrost zainteresowania bogactwem języka poprzez poznawanie przysłów, tak aby pomóc uczniom uświadomić sobie wspólne elementy naszych języków i promować szerokie stosowanie przysłów i idiomów na zajęciach i pomóc uczniom usprawnić proces uczenia się i przyswajania języków, wrażliwość społeczną i umiejętności artystyczne. Studiując przysłowia i idiomy w różnych językach, uczniowie mogli zidentyfikować cechy swojej kultury w innych językach europejskich. W ten sposób poczucie wielokulturowości, współpracy międzynarodowej, tolerancji i akceptacji uświadomi młodym ludziom, że Europejczycy dzielą nie tylko kontynent, ale także wspólną kulturę.

W ramach projektu zaplanowano trzy krótkoterminowe wspólne szkolenia dla pracowników (Słowacja, Hiszpania i Rumunia) oraz 3 krótkoterminowe wymiany uczniów (Włochy, Polska, Turcja). Całkowita kwota przyznanego dofinansowania projektu to 131 705,79zł. Czas trwania projektu: wrzesień 2020 r. – sierpień 2023 r.

Nowe miejsca i przyjaźnie.

Projekt realizowany był przez Zespół Szkół Ekonomiczno-Ogrodniczych w Tarnowie. Projekt ten został dofinansowany w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, jednak jego realizacja odbywała się na zasadach Programu Erasmus+. Instytucją partnerską był Siegmundsbürger Haus Werraquelle GmbH z Niemiec.

Projekt wiązał się z mobilnościami zagranicznymi uczniów, podczas których młodzi ludzie odbywali praktyki, nabywając nowe umiejętności i zdobywając cenne doświadczenia praktyczne: zawodowe, społeczne i osobiste.

Całkowita kwota przyznanego dofinansowania projektu to 305 283,32 zł. Czas trwania projektu: 2020-2023.

W ramach projektu 28 uczniów z klas technikum hotelarstwa, organizacji turystyki, żywienia i usług gastronomicznych oraz architektury krajobrazu odbyło 28-dniowe praktyki w Niemczech.

Staż zawodowy w Hamburgu drogą do sukcesu uczniów Zespołu Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych w Tarnowie.

Projekt realizowany był przez Zespół Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych w Tarnowie. Projekt wiązał się z mobilnościami zagranicznymi uczniów, podczas których młodzi ludzie odbywali praktyki, nabywając nowe umiejętności i zdobywając cenne doświadczenia praktyczne: zawodowe, społeczne i osobiste. Całkowita kwota przyznanego dofinansowania projektu 242 350,84 zł. Czas trwania projektu: lata 2021-2023 r.

Erasmus+ Youth! Let's create environment and Climate Change Awareness – Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 1 w Tarnowie.

Projekt realizowany przez Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 1. Projekt polegający na współpracy trzech szkół - Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 1 w Tarnowie, Liceo Scientifico e Linguistico Leonardo- na Sycylii oraz Selim Nevzat Sahin Anadolu Lisesi w Turcji. Wartość projektu: 141 111,00zł (100% środki unijne). Całkowita kwota przyznanego dofinansowania projektu to 29 535,00 euro. Czas trwania projektu: 2022-2023.

Generacja V4 (Fundusz Wyszehradzki) - Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych w Tarnowie.

Projekt realizowany przez Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych w Tarnowie, dotyczy mobilności uczniów i kadry w edukacji szkolnej w roku szkolnym 2022/2023. Wartość projektu: 46999,95zł (100% środki z Funduszu Wyszehradzkiego).

Tarnów - Nowe Spojrzenie.

Projekt „Tarnów - Nowe Spojrzenie” obejmuje działania związane z szeroko rozumianym rozwojem miasta oraz rozwojem kompetencji instytucjonalnych samorządu i składa się z 55 przedsięwzięć.

Cel nadrzędny projektu: Otwarcie miasta na lokalne impulsy rozwojowe.

Główne kierunki działań:

- wzmocnianie wewnątrzmijskiego dialogu,
- zwiększanie różnorodności oferty edukacji wyższej oraz nowoczesnych form przekazu wiedzy,
- zwiększanie stopnia przedsiębiorczości mieszkańców Tarnowa, szczególnie osób młodych,
- wytworzenie silnego „poczucia lokalności” przy wyborach konsumenckich mieszkańców,
- podnoszenie atrakcyjności przestrzeni publicznej,
- większe zróżnicowanie oferty miejskiej w zakresie czasu wolnego.

Wartość projektu ogółem: 16 394 940,99 PLN. Dofinansowanie: 16 394 940,99 PLN (3 605 899 EUR)– w tym w 85% stanowią środki Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2014-2021 oraz 15% środki budżetu państwa. Wydatki 2023 wynoszą: 6 518 171,68 zł. Dochody 2023 wynosiły: 4 500 000 zł. Wydatki poniesione od początku projektu: 9 097 818,30 zł. Dotychczasowe dochody: 7 565 699,77 zł.

Projekty z zakresu aktywizacji rynku pracy

Projekt realizowany w ramach Programu Regionalnego Fundusze dla Małopolski 2021-2027.

W 2023 i 2024 roku, Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie realizuje Projekt „Aktywizacja osób bezrobotnych z powiatu tarnowskiego i m. Tarnów (I) – SZANSA

NA SUKCES” wdrażany w ramach Programu Regionalnego Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027, Priorytet 6. Fundusze Europejskie dla rynku pracy, edukacji i wyłączenia społecznego. Działanie 6.1 Aktywizacja zawodowa – projekty powiatowych urzędów pracy, współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Funduszu Społecznego Plus.

Projekt jest realizowany od 01.06.2023 r. do 30.06.2024 r. Koszt realizacji projektu w 2023 r. wyniósł: 6 888 897,67 PLN, w tym: współfinansowanie z UE: 5 855 563,02 PLN, wkład budżetu państwa (Fundusz Pracy): 1 033 334,65 PLN.

Celem projektu jest aktywizacja zawodowa, w tym podnoszenie kwalifikacji i kompetencji niezbędnych na rynku pracy, osób pozostających bez pracy w m. Tarnów i powiecie tarnowskim, zarejestrowanych w ewidencji PUP w Tarnowie jako osoby bezrobotne. Do uczestnictwa w projekcie, spośród wyżej wymienionej grupy, będą kierowane przede wszystkim osoby młode (w wieku 18-29 lat), osoby długotrwale bezrobotne, osoby z niepełnosprawnościami, osoby w wieku 50 lat i więcej, kobiety oraz migranci.

W ramach projektu zostało zrekrutowanych 513 osób (w tym 315 kobiet). Zgodnie z kryterium kompleksowości projektu oraz udzielonego wsparcia, każdy uczestnik projektu skorzysta z co najmniej 3 form wsparcia dobranych indywidualnie dla każdego uczestnika (wynikających z IPD), w tym obligatoryjnie z poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy oraz usług i instrumentów rynku pracy, o których mowa w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, z wyłączeniem robót publicznych.

Projekty realizowane w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020.

Projekt „**Prace interwencyjne – AKTYWNIEM W PRZYSZŁOŚĆ**”, był wdrażany w ramach RPO WM 2014-2020, Oś 8 Rynek Pracy, Działanie 8.2 Aktywizacja zawodowa, Typ projektu A, współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Realizacja projektu rozpoczęła się 01.07.2021 r. i zakończyła się 30.06.2023 r. Koszt realizacji projektu w 2023 r. wyniósł: 237 310,45 PLN, w tym: współfinansowanie z UE: 212 329,57 PLN, wkład budżetu państwa: 24 980,88 PLN.

Celem projektu było zwiększenie możliwości zatrudnienia osób w wieku 30 lat i więcej, pozostających bez pracy w powiecie tarnowskim i m. Tarnowie, zarejestrowanych jako bezrobotne w PUP w Tarnowie, należących co najmniej do jednej z poniższych grup:

- osoby powyżej 50 roku życia,
- osoby długotrwale bezrobotne,
- osoby z niepełnosprawnościami,
- osoby o niskich kwalifikacjach,
- kobiety.

Zgodnie z kryterium kompleksowości projektu oraz udzielonego wsparcia, każdy uczestnik projektu otrzyma następujące formy wsparcia:

- kompleksowe i indywidualne poradnictwo zawodowe w zakresie planowania rozwoju kariery zawodowej oraz opracowanie lub modyfikacja IPD;
- pośrednictwo pracy w zakresie wyboru oferty pracy zgodnie z kwalifikacjami i kompetencjami;
- prace interwencyjne w celu nabycia lub uzupełnienia doświadczenia zawodowego, nabycia praktycznych umiejętności w zakresie wykonywania danego zawodu, zdobycia nowych kwalifikacji oraz stworzenia szansy na trwałe zatrudnienie.

W ramach projektu zostało zrekrutowanych 143 osoby (w tym 95 kobiet). Realizując projekt, beneficjent zapewnia możliwość skorzystania ze wsparcia byłym uczestnikom projektów z zakresu włączenia społecznego, realizowanych w ramach celu tematycznego

9 w RPO oraz współpracuje w tym zakresie z działającymi, na obszarze realizacji projektu, instytucjami pomocy i integracji społecznej.

Rekrutacja do uczestnictwa w projekcie była głównie w I fazie realizacji projektu, jednakże nie wykluczała w późniejszym okresie jej kontynuacji, w celu uzupełnienia grupy docelowej o dodatkowych uczestników projektu w miejsce tych, którzy przerwą udział w projekcie. Na każdym etapie wdrażania projektu, realizowana jest zasada równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępność dla osób z niepełnosprawnościami. Efektywność zatrudnieniowa osób bezrobotnych w projekcie wyniosła 98,35 % (tj. 119 osób, w tym 83 kobiety).

Projekt pilotażowy pn. „Pracuj zdalnie – projekt pilotażowy”.

Projekt „Pracuj zdalnie – projekt pilotażowy” był realizowany w ramach naboru na projekty pilotażowe pod nazwą „Stabilna praca – silna rodzina”, finansowany ze środków rezerwy Ministra Rodziny i Polityki Społecznej.

Realizacja projektu rozpoczęła się 01.03.2022 r. i zakończyła się 31.12.2023 r. Koszt realizacji projektu, w 2023 r., wyniósł: 313 706,64 PLN – wkład budżetu państwa (Fundusz Pracy), w tym koszt refundacji wyniósł 230 098,00 PLN. Celem projektu było wypracowanie nowych metod, narzędzi oraz sposobów pomocy bezrobotnym, poszukującym pracy oraz pracodawcom tworzącym miejsca pracy zdalnej, w celu stworzenia rozwiązań systemowych, które będą mogły zostać zaimplementowane do porządku prawnego.

W projekcie uczestniczyło 15 osób (w tym 12 kobiet) bezrobotnych, które zgodnie z kryterium kompleksowości projektu oraz udzielonego wsparcia, skorzystały z:

- kompleksowego i indywidualnego poradnictwa zawodowego w zakresie planowania rozwoju kariery zawodowej oraz opracowania lub modyfikacji IPD;
- pośrednictwa pracy w zakresie wyboru oferty pracy zdalnej, zgodnie z kwalifikacjami i kompetencjami;
- zatrudnienia w celu nabycia lub uzupełnienia doświadczenia zawodowego, nabycia praktycznych umiejętności w zakresie wykonywania danego zawodu, zdobycia nowych kwalifikacji oraz stworzenia szansy na trwałe zatrudnienie.

Udział w programie zakończyło 14 osób (w tym 11 kobiet). Efektywność zatrudnieniowa w programie wyniosła 93,33%. Ponadto w projekcie uczestniczyło 13 pracodawców MŚP, którzy otrzymali refundację kosztów wynagrodzenia pracownika zatrudnionego w formie pracy zdalnej przez okres 12 miesięcy do wysokości 90% minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Programy realizowane w 2023 r. ze środków Funduszu Pracy

Małopolski Program Regionalny „Konserwator” 2023-2024 jest realizowany przez Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie, w porozumieniu z urzędami pracy Województwa Małopolskiego, w tym z Powiatowym Urzędem Pracy w Tarnowie. Realizacja programu rozpoczęła się 01.01.2023 r. i będzie trwała do 31.12.2024 r. Wartość realizowanego programu dla Powiatowego Urzędu Pracy w Tarnowie wynosi 364 000,00 zł. Celem programu jest aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych, z grup znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowie. Program zakładał realizację działań w podmiotach, których działalność związana jest z ochroną tradycji kulturowej, zachowaniem i rewitalizacją substancji zabytkowej, ochroną krajobrazu kulturowego oraz propagowaniem sportu i turystyki na terenie województwa małopolskiego.

W 2023 roku wsparciem objęto 14 osób bezrobotnych z miasta Tarnowa i powiatu tarnowskiego. Uczestnicy programu skorzystali z następujących form wsparcia:

- 1) 14 osób z poradnictwa zawodowego i/lub pośrednictwa pracy,
- 2) 11 osób ze stażu,
- 3) 3 osoby z robót publicznych.

Udział w programie zakończyło 12 osób, w tym 7 kobiet. Po zakończeniu programu zatrudnienie podjęło 12 osób, w tym 7 kobiet. Efektywność zatrudnieniowa w programie, w 2023 roku, wyniosła 100,00%.

Małopolski Program Regionalny „Firma +1” 2023-2024 jest realizowany przez Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie, w porozumieniu z urzędami pracy Województwa Małopolskiego, w tym z Powiatowym Urzędem Pracy w Tarnowie.

Realizacja programu rozpoczęła się 01.01.2023 r. i będzie trwała do 31.12.2024 r. Wartość realizowanego programu, dla Powiatowego Urzędu Pracy w Tarnowie, wynosi 540 000,00 zł. Celem programu jest aktywizacja zawodowa 30 osób bezrobotnych, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowie – I edycja (2023 r.) - 15 osób i II edycja (2024 r.) - 15 osób. Program zakłada realizację działań w mikro i małych przedsiębiorstwach oraz w jednoosobowych działalnościach gospodarczych.

W 2023 roku wsparciem objęto 17 osób bezrobotnych z miasta Tarnowa i powiatu tarnowskiego. Uczestnicy programu skorzystali z następujących form wsparcia:

- 1) 17 osób z poradnictwa zawodowego i/lub pośrednictwa pracy,
- 2) 10 osób ze stażu,
- 3) 3 osoby z prac interwencyjnych,
- 4) 4 osoby z refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego.

Udział w programie zakończyło 17 osób, w tym 9 kobiet. Po zakończeniu programu zatrudnienie podjęło 10 osób. Efektywność zatrudnieniowa w programie w 2023 roku wyniosła 58,82%.

Małopolski Program Regionalny „Regeneracja – wsparcie małopolskiej turystyki i przemysłów czasu wolnego” 2023-2024 jest realizowany przez Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie w porozumieniu z urzędami pracy Województwa Małopolskiego, w tym z Powiatowym Urzędem Pracy w Tarnowie.

Realizacja programu rozpoczęła się 01.01.2023 r. i będzie trwała do 31.12.2024 r. Wartość realizowanego programu dla Powiatowego Urzędu Pracy w Tarnowie wynosi 510 000,00 zł. Celem programu jest aktywizacja zawodowa 30 osób bezrobotnych, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowie. Program został zainicjowany po raz pierwszy z uwagi na szczególną sytuację na rynku pracy, jaka powstała w roku 2020. Wybuch epidemii COVID-19 w marcu 2020 r. i związane z tym ograniczenia w funkcjonowaniu turystyki oraz szeroko pojętych przemysłach czasu wolnego wpłynęły na zmniejszenie zatrudnienia w tych branżach.

W ramach tego programu pomoc w zatrudnieniu otrzymują osoby bezrobotne, które mogą i chcą pracować w branżach takich jak: gastronomia, hotelarstwo, turystyka, itp. Program wesprze te osoby w pozyskaniu lub uzupełnieniu kwalifikacji, nabyciu doświadczenia zawodowego i podjęcia pracy w zawodzie. Jednocześnie jest on odpowiedzią na potrzeby branż, które muszą odbudować swoje kadry po okresie ograniczonej działalności.

W 2023 roku wsparciem objęto 15 osób bezrobotnych z miasta Tarnowa i powiatu tarnowskiego. Uczestnicy programu skorzystali z następujących form wsparcia:

- 1) 15 osób z poradnictwa zawodowego i/lub pośrednictwa pracy,
- 2) 11 osób ze stażu,
- 3) 2 osoby z prac interwencyjnych,
- 4) 2 osoby z refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego.

Udział w programie zakończyło 13 osób, a po zakończeniu programu zatrudnienie podjęło 10 uczestników. Efektywność zatrudnieniowa w programie, w 2023 roku, wyniosła 76,92%.

2.3 Pomoc publiczna

W 2023 roku kwota pomocy publicznej, udzielonej przez Gminę Miasta Tarnowa, wyniosła **20 842 500,01 zł**, w tym **16 211 690,54 zł** stanowiła pomoc publiczna udzielona przez Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie. Gmina Miasta Tarnowa udzieliła pomocy publicznej na podstawie n/w aktów prawnych:

1. Uchwała nr XII/184/2003 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 12 czerwca 2003 r. w sprawie zwolnienia z podatku od nieruchomości dla przedsiębiorców, działających na terenie Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Krakowie - Podstrefa w Tarnowie;
2. Uchwała nr LIII/674/2014 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 26 czerwca 2014 r. w sprawie zwolnienia od podatku od nieruchomości budynków wraz z gruntami, w których wykonano remont elewacji lub iluminację świetlną;
3. Uchwała nr XI/117/2015 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną;
4. Uchwała nr XLII/568/2009 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 26 listopada 2009 roku w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości dróg niepublicznych;
5. Uchwała nr XXI/213/2019 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 28 listopada 2019 roku w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości budynków lub ich części, budowli oraz związanymi z nimi gruntami;
6. Uchwała nr XI/116/2015 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości dla przedsiębiorców tworzących nowe miejsca pracy na terenie Gminy Miasta Tarnowa.

Ponadto, Powiatowy Urząd Pracy (PUP), w Tarnowie, udzielił pomocy na podstawie:

1. Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2023 r. poz. 735, z późn. zm.):
 - refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego - art. 46 ust. 1 pkt 1,
 - jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej dla osoby bezrobotnej - art. 46 ust. 1 pkt 2,
 - prace interwencyjne - art. 51 ust. 1, art. 59 ust. 1,
 - bon na zasiedlenie - art. 66n,
 - roboty publiczne - art. 57 ust. 1,
 - rozłożenie na raty zwrotu środków oraz umorzenie odsetek ustawowych za opóźnienie - art. 76 ust. 7, ust. 9, ust. 9b i art. 9 ust. 1 pkt 14 lit. d,
 - finansowanie działań na rzecz kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców w ramach środków KFS - art. 69b.
2. Ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 802):
 - zwrot opłaconych składek - art. 12 ust. 3a.
3. Ustawa o finansach publicznych:
 - art. 64 ustawy; art. 15zcc ust. 15 i 17-19 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (odroczenie terminu płatności, rozłożenie na raty),
 - art. 59 ust. 1 ustawy; uchwała nr XLIII/593/2009 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 29 grudnia 2009 r. w sprawie szczegółowych zasad, sposobu i trybu udzielania ulg w spłacie należności pieniężnych, mających charakter cywilnoprawny, przypadających Gminie Miasta Tarnowa i jej jednostkom podległym, zmieniona Uchwałą nr LIII/676/2014 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 26 czerwca 2014 r. oraz Uchwałą nr

XXXIX/353/2020 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 29 października 2020 r.
(rozłożenie na raty).

Pozostałe ulgi dotyczyły m.in.:

- 1) zwolnień, umorzeń, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty, w opłacie z tytułu wieczystego użytkowania gruntu;
- 2) pomocy z tytułu zbycia mienia będącego własnością Skarbu Państwa albo jednostek samorządu terytorialnego lub ich związków, na warunkach korzystniejszych od oferowanych na rynku;
- 3) dotacji udzielonych w związku z poniesionymi kosztami kształcenia młodocianych pracowników;
- 4) rehabilitacji zawodowej, społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

3. MIENIE KOMUNALNE

3.1 INFORMACJA O STANIE MIENIA KOMUNALNEGO GMINY MIASTA TARNOWA ZA ROK 2023

Ogólna wartość majątku Gminy Miasta Tarnowa na dzień **31.12.2022 r.** wyniosła **2 377 908 845,84 zł¹**.

Ogólna wartość majątku Gminy Miasta Tarnowa na dzień **31.12.2023 r.** wynosi **2 545 062 500,67 zł.**

Mieniem komunalnym według ustawy o samorządzie gminnym „*jest własność i inne prawa majątkowe należące do poszczególnych gmin i ich związków oraz mienie innych komunalnych osób prawnych, w tym przedsiębiorstw*”.

Na mienie Gminy Miasta Tarnowa składają się:

- majątek szkół podstawowych i ponadpodstawowych,
- majątek przedszkoli,
- majątek pozostałych jednostek i zakładów budżetowych,
- majątek instytucji kultury,
- udziały i akcje Gminy w spółkach,
- grunty stanowiące własność Gminy, zarówno te będące przedmiotem użytkowania wieczystego, użytkowania, trwałego zarządu jak i te, które pozostają w zasobie i są oddane w dzierżawę, najem i użyczenie, bądź są przygotowywane do zagospodarowania,
- budynki i budowle,
- urządzenia, środki transportu i pozostałe składniki majątku trwałego.

Wartość poszczególnych składników mienia na dzień 31.12.2023 r. przedstawia się następująco:

Gmina Miasta Tarnowa - mienie komunalne nierozdysponowane:

- budynki pozostające w zasobie i budynki zarządzane przez Miejski Zarząd Budynków Sp. z o. o.: **212 144 429,63 zł;**
- inne środki trwałe i pozostałe środki trwałe (budowle, maszyny i urządzenia techniczne, środki transportu, narzędzia, przyrządy): **14 608 873,57 zł;**
- wartości niematerialne i prawne: **2 605 584,72 zł;**
- dobra kultury: **1 181 265,00 zł;**
- grunty: **189 701 921,33 zł.**

Jednostki i zakłady budżetowe (z wyłączeniem szkół i przedszkoli): **1 109 824 267,21 zł.**

Szkoły podstawowe: **95 947 179,48 zł.**

Szkoły ponadpodstawowe: **114 710 554,52 zł.**

Przedszkola: **47 875 724,26 zł.**

Instytucje kultury: **39 629 290,32 zł.**

Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej Gminy Miasta Tarnowa (Specjalistyczny Szpital im. Edwarda Szczeklika): **143 097 151,60 zł.**

Jednoosobowe Spółki Gminy: **419 734 722,03 zł.**

Udziały i akcje Gminy w spółkach: **154 001 537,00 zł.**

¹ W informacji o stanie mienia za rok 2022 ogólna wartość majątku została błędnie podana jako kwota: 2 378 360 465,55 zł. Różnica w wartości powstała w wyniku korekt w złożonych informacjach przez jednostki organizacyjne.

3.1.1 Zmiany w stanie mienia komunalnego w okresie od 31.12.2022 r. do 31.12.2023 r.

Przez cały okres objęty niniejszą informacją dokonywano zakupów, uzupełniano zasób nieruchomości stanowiących własność Gminy, mających na celu podnoszenie efektywności działania jednostek Gminy, spółek komunalnych, równocześnie prowadzono sprzedaż lokali mieszkalnych oraz użytkowych, nieruchomości, dokonano zamian nieruchomości, darowizny nieruchomości, przeprowadzono likwidację środków trwałych, przez co zmianie uległa wartość majątku komunalnego. Struktura zmian przedstawia się następująco:

Gmina Miasta Tarnowa – mienie komunalne nierozdysponowane.

Gmina Miasta Tarnowa - mienie komunalne– zwiększenie wartości poprzez:

- przyjęcie w drodze spadkobrania: lokalu mieszkalnego przy ul. Akacyjowej, udziałów w lokalach mieszkalnych przy ul. Ogrodowej, ul. Bocznej i ul. Bitwy pod Monte Cassino oraz udziałów w budynkach mieszkalnych i gospodarczych przy ul. Mościckiego i w Lichwinie,
- przyjęcie darowizny przyłączy wodociągowych i kanalizacyjnych na terenie miasta od prywatnych inwestorów,
- wykonaniu remontu klatki schodowej w budynku Ochotniczej Straży Pożarnej przy ul. Orkana,
- doposażenie placów zabaw w urządzenia zabawowe

Gmina Miasta Tarnowa – mienie komunalne – zmniejszenie wartości poprzez:

- sprzedaż lokali mieszkalnych w budynkach komunalnych,
- sprzedaż lokali mieszkalnych oraz udziałów w lokalach mieszkalnych
- likwidację wyeksploatowanych urządzeń zabawowych na terenie miasta.

Gmina Miasta Tarnowa mienie komunalne – grunty

Wartość gruntów uległa zwiększeniu o łączną kwotę: 19 768 719,54 zł w związku z:

nabyciem gruntów na zasób, w tym w drodze zamiany	1 702 467,83 zł
przejęciem z mocy prawa gruntów pod drogi (związane z podziałami nieruchomości zgodnie z planem zagospodarowania przestrzennego, art. 98 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami)	666 469,33 zł
darowizną	204 770,00 zł
komunalizacją	125 700,00 zł
przejęciem nieruchomości pod drogi (art. 73 ustawy z dnia 13 października 1998 r. – Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną)	6 100,00 zł
ujawnieniem w ewidencji	568 777,00 zł
podziałami i połączeniem nieruchomości oraz ujawnieniem w ewidencji	16 355 475,30 zł
przyjęciem spadku	118 789,46 zł
zwiększeniem powierzchni działek w skutek przeliczenia współrzędnych	20 170,62 zł

Wartość gruntów uległa zmniejszeniu o łączną kwotę 17 369 344,99 zł w związku z:

zbyciem nieruchomości (w tym zamiany)*	740 303,23 zł
zwrotami	5 589,60 zł
podziałami i połączeniem nieruchomości oraz zmianami w ewidencji	16 562 228,92 zł
zasiedzeniem	3 739,53 zł
przekształceniem prawa użytkowania wieczystego w prawo własności*	2 817,92 zł
przeniesieniem własności nieruchomości w zamian za odszkodowanie	14 316,04 zł

przeniesieniem własności nieruchomości z mocy prawa	18 517,22 zł
zmniejszeniem powierzchni działek w skutek przeliczenia współrzędnych	21 832,53 zł

* wartości gruntów zmniejszające wartość majątku są wartościami księgowymi jakie figurą w księgach rachunkowych, natomiast faktyczne wartości ze zbycia są znacznie wyższe i przedstawione w pkt. 6 „Dochody z mienia komunalnego”

Majątek jednostek i zakładów budżetowych (z wyłączeniem przedszkoli, szkół podstawowych i ponadpodstawowych) zwiększył się o kwotę: 119 818 816,39 zł i wynosi 1 109 824 267,21 zł w konsekwencji działań tych jednostek, a w szczególności:

- zakupu sprzętu komputerowego, wyposażenia, pomocy dydaktycznych i wyposażenia kuchni, oraz likwidacji przestarzałego sprzętu komputerowego, oprogramowania, narzędzi i wyposażenia przez Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Eugenii Gierat;
- zakupu wyposażenia, pomocy dydaktycznych i podręczników oraz likwidacji przestarzałego sprzętu komputerowego, wyposażenia i zmniejszeniu księgozbioru przez Zespół Szkół Specjalnych dla Nieśłyszących i Słabo Słyszących;
- zakupu zestawu komputerowego oraz likwidacji książek przez Zespół Specjalnych Szkół Przyszpitalnych;
- zakupu wyposażenia oraz likwidacji przestarzałego sprzętu komputerowego i narzędzi przez Centrum Kształcenia Zawodowego;
- modernizacji sieci internetowej, zakupu sprzętu komputerowego i wyposażenia przez Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego;
- zakupu wyposażenia i narzędzi oraz kasacji zniszczonego sprzętu przez Pałac Młodzieży;
- zakupu wyposażenia przez Specjalistyczną Poradnię Profilaktyczno-Terapeutyczną;
- zakupu sprzętu komputerowego, mebli, wyposażenia oraz pomocy dydaktycznych przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną;
- zakupu wyposażenia oraz likwidacji zużytego sprzętu i wyposażenia przez Bursę Międzyszkolną;
- modernizacji budynku przy al. M. B. Fatimskiej, zakupu wyposażenia i sprzętu, m.in. wyposażenia dla 15 mieszkań wspomaganych w budynku przy ul. Krzyskiej w ramach realizowanego projektu „Powrót z POWERem, czyli deinstytucjonalizacja usług społecznych w mieście Tarnowie” finansowanego w ramach projektu pt. „Opracowanie i pilotażowe wdrażanie mechanizmów i planów deinstytucjonalizacji usług społecznych” realizowanego w ramach programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 Oś priorytetowa II, Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji przez Centrum Usług Społecznych;
- zakupu wyposażenia i wyposażenia niezbędnego do prawidłowego funkcjonowania oraz likwidacji wyposażenia przez Dom Pomocy Społecznej przy ul. Czarna Droga;
- przebudowy i modernizacji budynku, pokrycia dachowego i modernizacji pomieszczeń kotłowni, zakupu wyposażenia i sprzętu rehabilitacyjnego oraz kasacji sprzętu komputerowego i wyposażenia nie nadającego się do dalszej eksploatacji przez Dom Pomocy Społecznej im. Św. Brata Alberta;
- zakupu sprzętu komputerowego oraz sprzedaży samochodu i likwidacji zużytego sprzętu przez Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych;
- zakupu mebli i wyposażenia oraz likwidacji zużytego sprzętu komputerowego i wyposażenia dla Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej im. Janusza Korczaka;
- zakupu wyposażenia dla Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Rodzinny Dom”;

- zakupu mebli, sprzętu AGD i wyposażenia oraz likwidacji zużytego sprzętu komputerowego i wyposażenia dla Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Przyjazny Dom”;
- zakupu mebli i wyposażenia oraz likwidacji zużytego wyposażenia dla Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Słoneczny Dom”;
- zakupu wyposażenia oraz likwidacji zużytego sprzętu komputerowego i multimedialnego, a także zużytego wyposażenia dla Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Pogotowie Opiekuńcze”;
- zakupu wyposażenia oraz likwidacji zniszczonych mebli przez Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy;
- zakupu sprzętu komputerowego, oprogramowania, mebli i wyposażenia przez Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności;
- wykonaniu instalacji odgromowej w Żłobku nr 6, zakupu klimatyzatorów dla Żłobka nr 2, Żłobka nr 4 i Żłobka nr 5, zakupu wyposażenia oraz likwidacji zużytego sprzętu komputerowego, mebli i wyposażenia przez Zespół Żłobków;
- zakupu wyposażenia przez Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej Zakład Aktywności Zawodowej „Słoneczne Wzgórze”;
- zakupu mebli i wyposażenia oraz likwidacji zużytego sprzętu przez Subregionalne Centrum Wsparcia Opiekunów Nieformalnych Osób Niesamodzielnych „Bezpieczna Przystań”;
- zakupu sprzętu komputerowego, oprogramowania i wyposażenia oraz rozbudowę budynku Powiatowego Urzędu Pracy poprzez montaż instalacji fotowoltaicznej przez Powiatowy Urząd Pracy;
- otrzymaniu monitoringu miejskiego zlokalizowanego na budynku Powiatowego Urzędu Pracy oraz likwidacji sprzętu komputerowego i wyposażenia przez Straż Miejską;
- zakupu wyposażenia i oprogramowania przez Targowiska Miejskie;
- zakupu wyposażenia oraz likwidacji zniszczonego wyposażenia przez Tarnowskie Centrum Informacji;
- w ramach zadania inwestycyjnego: „Modernizacja infrastruktury sportowej Tarnowskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji na potrzeby Igrzysk Europejskich 2023” zmodernizowano, a także wybudowano obiekty sportowe: budynek trójkondygnacyjny z trybuną - Stadion Sportowy, budynek kawiarni, zaplecza sanitarno-technicznego i budynek technologii basenowej, zadaszone lodowisko, niecki basenowe ze zjeżdżalniami, boisko plażowe wraz z zagospodarowaniem terenu Letniego Parku Wodnego oraz terenu Areny Jaskółka, zakupu wyposażenia dla Letniego Parku Wodnego, Lodowiska, Stadionu Sportowego jak również kasacji zużytego wyposażenia przez Tarnowski Ośrodek Sportu i Rekreacji;
- zakupu sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem i wyposażenia biurowego w miejsce zlikwidowanego sprzętu i wyposażenia przez Urząd Miasta Tarnowa;
- zakupu wyposażenia oraz likwidacji przestarzałego sprzętu przez Miejski Zarząd Cmentarzy;
- zakupu wyposażenia, sprzętu komputerowego i oprogramowania, wykonaniu wiat przystankowych, dokonaniu budowy oświetlenia ulicznego, poprawie infrastruktury drogowej i wykonaniu dokumentacji na dalsze modernizacje dróg Gminy Miasta Tarnowa oraz likwidacji wyposażenia przez Zarząd Dróg i Komunikacji.

Majątek szkół podstawowych zwiększył się o kwotę 7 881 633,81 zł i łącznie wynosi 95 947 179,48 zł w konsekwencji działań tych jednostek, a w szczególności:

- zakupu sprzętu komputerowego, pomocy dydaktycznych, wyposażenia sali gimnastycznej i sprzętu ogrodniczego oraz likwidacji przestarzałego sprzętu komputerowego, wyposażenia i zbiorów bibliotecznych przez Szkołę Podstawową nr 1 im. Klementyny Hoffmanowej;

- modernizacji ogrodzenia, zakupu pomocy dydaktycznych, wyposażenia i książek oraz likwidacji zużytego sprzętu przez Szkołę Podstawową nr 2 im. Stanisława Konarskiego;
- zakupu sprzętu komputerowego i wyposażenia oraz likwidacji przestarzałego sprzętu przez Szkołę Podstawową nr 3 im. Marii Konopnickiej;
- zakupu sprzętu komputerowego, sprzętu kuchennego oraz wyposażenia przez Szkołę Podstawową nr 5 im. Tadeusza Kościuszki;
- zakupu sprzętu komputerowego i multimedialnego, wyposażenia i pomocy dydaktycznych przez Szkołę Podstawową nr 8 im. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego;
- modernizacji sali gimnastycznej, zakupu sprzętu komputerowego, pomocy dydaktycznych, mebli i wyposażenia oraz likwidacji placu zabaw przez Szkołę Podstawową nr 9 im. Orłąt Lwowskich;
- zakupu sprzętu komputerowego, pomocy dydaktycznych i podręczników oraz likwidacji przestarzałego sprzętu komputerowego i księgozbioru przez Szkołę Podstawową nr 10 im. Romana „Sybiraka” Sanguszki;
- zakupu sprzętu komputerowego, wyposażenia, mebli, pomocy dydaktycznych i oprogramowania oraz likwidacji zużytego sprzętu komputerowego, oprogramowania, wyposażenia i pomocy dydaktycznych przez Szkołę Podstawową Integracyjną nr 11 im. Marii Dąbrowskiej;
- zakupu wyposażenia oraz likwidacji przestarzałego sprzętu i oprogramowania przez Szkołę Podstawową nr 14 im. Stefana Jaracza;
- zakupu wyposażenia sprzętu komputerowego oraz książek oraz likwidacji sprzętu komputerowego i wyposażenia przez Szkołę Podstawową nr 15 im. Gen. Józefa Bema;
- zakupu sprzętu komputerowego, wyposażenia i książek, jak również likwidacji zużytego sprzętu elektronicznego przez Szkołę Podstawową nr 18 im. Jana Kochanowskiego;
- zakupu sprzętu komputerowego, wyposażenia i książek do biblioteki oraz likwidacji zużytego sprzętu i oprogramowania przez Szkołę Podstawową nr 20 z Oddziałami Sportowymi im. Polskich Olimpijczyków;
- modernizacji budynku hali sportowej (wymiana stolarki okiennej fasady zachodniej budynku), zakupu sprzętu komputerowego, wyposażenia, mebli, sprzętu gastronomicznego, pomocy dydaktycznych oraz likwidacji zużytego sprzętu i mebli przez Szkołę Podstawową nr 23 im. Jana Pawła II;
- zakupu sprzętu komputerowego, multimedialnego, pomocy dydaktycznych i podręczników oraz likwidacji zdezaktualizowanych książek, programów komputerowych i licencji przez Szkołę Podstawową nr 24 z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Mikołaja Kopernika.

Majątek szkół ponadpodstawowych zwiększył się o kwotę: 1 092 024,43 zł i łącznie wynosi 114 710 554,52 zł w konsekwencji działań tych jednostek, a w szczególności:

- remontu dachu hali sportowej, zakupu sprzętu multimedialnego, pomocy dydaktycznych, wyposażenia i książek oraz likwidacji wyeksploatowanego sprzętu i oprogramowania przez I Liceum Ogólnokształcące im. Kazimierza Brodzińskiego;
- zakupu sprzętu komputerowego, wyposażenia oraz likwidacji przestarzałego sprzętu komputerowego i oprogramowania przez II Liceum Ogólnokształcące im. Hetmana Jana Tarnowskiego;
- zakupu pomocy dydaktycznych, wyposażenia i zwiększenia księgozbioru oraz likwidacji zniszczonego wyposażenia przez III Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza;
- zakupu sprzętu komputerowego i oprogramowania przez V Liceum Ogólnokształcące im. Janusza Korczaka;
- zakupu wyposażenia przez Zespół Szkół Ekonomiczno-Ogrodniczych im. Tadeusza Kościuszki;
- zakupu sprzętu komputerowego i budowlanego przez Zespół Szkół Budowlanych;

- zakupu sprzętu komputerowego, oprogramowania, mebli, wyposażenia i książek oraz likwidacji wyeksploatowanego sprzętu komputerowego, licencji, wyposażenia oraz książek przez Zespół Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych im. Józefa Piłsudskiego;
- zakupu sprzętu komputerowego, mebli i wyposażenia przez VII Liceum Ogólnokształcące;
- modernizacji budynku szkoły i terenu przyszkolnego, zakupu sprzętu komputerowego, oprogramowania, wyposażenia i pomocy dydaktycznych oraz uzupełnieniu zbiorów bibliotecznych przez Zespół Szkół Mechaniczno-Elektrycznych;
- zakupu wyposażenia oraz likwidacji sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem, wyposażenia i pomocy dydaktycznych przez Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych im. Jana Szczepanika;
- zakupu wyposażenia oraz likwidacji sprzętu komputerowego i multimedialnego, wyposażenia i mebli przez Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 1;
- remontu nawierzchni sali gimnastycznej, zakupu sprzętu komputerowego i multimedialnego oraz kasacji zużytego sprzętu przez Zespół Szkół Techniczno-Zawodowych;
- zakupu sprzętu komputerowego i multimedialnego, wyposażenia przez Zespół Szkół Technicznych im. Ignacego Mościckiego;
- zakupu wyposażenia i instrumentów, sprzętu komputerowego, multimedialnego i książek oraz likwidacji zniszczonych książek, zużytego sprzętu komputerowego i wyposażenia przez Zespół Szkół Muzycznych im. Ignacego Jana Paderewskiego;
- zakupu wyposażenia i mebli oraz likwidacji wyposażenia i pomocy dydaktycznych przez XVI Liceum Ogólnokształcące im. Armii Krajowej;
- modernizacji schodolazu gąsienicowego, zakupu wyposażenia i zwiększenia księgozbioru oraz likwidacji sprzętu komputerowego i wyposażenia, zmniejszenia księgozbioru przez Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 6 z Oddziałami Integracyjnymi;
- zakupu wyposażenia i pomocy dydaktycznych oraz likwidacji książek przez XXI Liceum Ogólnokształcące Sportowe.

Majątek przedszkoli zwiększył się o kwotę: 1 179 218,29 zł i łącznie wynosi 47 875 724,26 zł w konsekwencji działań tych jednostek, a w szczególności:

- zakupu wyposażenia przez Przedszkole Publiczne nr 1;
- zakupu wyposażenia przez Przedszkole Publiczne nr 3;
- zakupu wyposażenia przez Przedszkole Publiczne nr 4;
- zakupu wyposażenia i sprzętu komputerowego oraz likwidacji zużytego sprzętu przez Przedszkole Publiczne nr 5;
- zakupu wyposażenia i sprzętu komputerowego oraz likwidacji zużytego sprzętu przez Przedszkole Publiczne nr 6;
- zakupu wyposażenia przez Przedszkole Publiczne nr 8;
- zakupu wyposażenia przez Przedszkole Publiczne nr 12;
- zakupu wyposażenia oraz likwidacji zużytego wyposażenia przez Przedszkole Publiczne nr 13;
- zakupu wyposażenia przez Przedszkole Publiczne nr 14;
- zakupu wyposażenia i sprzętu komputerowego w ramach modernizacji budynku oraz likwidacji zużytego wyposażenia i sprzętu gastronomicznego przez Przedszkole Publiczne nr 15;
- zakupu wyposażenia przez Przedszkole Publiczne nr 17;
- zakupu sprzętu komputerowego i wyposażenia przez Przedszkole Publiczne nr 18;
- zakupu wyposażenia przez Przedszkole Publiczne nr 19;
- zakupu wyposażenia oraz likwidacji zużytego sprzętu przez Przedszkole Publiczne nr 20;

- zakupu wyposażenia oraz likwidacji zużytego wyposażenia przez Przedszkole Publiczne nr 21;
- zakupu sprzętu komputerowego, wyposażenia oraz likwidacji zużytego sprzętu przez Przedszkole Publiczne nr 24;
- zakupu wyposażenia oraz wyposażenia placu zabaw, jak również kasacji wyeksploatowanego sprzętu i pomocy dydaktycznych przez Przedszkole Publiczne nr 26;
- zakupu wyposażenia i pomocy dydaktycznych przez Przedszkole Publiczne nr 27;
- zakupu wyposażenia kuchennego przez Przedszkole Publiczne nr 31;
- zakupu wyposażenia, sprzętu komputerowego i pomocy dydaktycznych oraz likwidacji wyeksploatowanego sprzętu przez Przedszkole Publiczne nr 32;
- wykonaniu kanalizacji deszczowej do budynku, zakupu wyposażenia i wyposażenia placu zabaw przez Przedszkole Publiczne nr 33;
- zakupu wyposażenia oraz likwidacji zużytego sprzętu przez Przedszkole Publiczne nr 34;
- zakupu wyposażenia przez Przedszkole Publiczne nr 35.

Majątek instytucji kultury zwiększył się o kwotę: 321 326,81 zł i łącznie wynosi 39 629 290,32 zł w konsekwencji działań tych instytucji, a w szczególności:

- zakupu księgozbioru, sprzętu komputerowego i wyposażenia oraz likwidacji zużytego sprzętu i książek przez Miejską Bibliotekę Publiczną im. Juliusza Słowackiego;
- zakupu wyposażenia teatralnego oraz likwidacji sprzętu komputerowego przez Teatr im. Ludwika Solskiego w Tarnowie;
- zakupu sprzętu komputerowego i wyposażenia przez Tarnowskie Centrum Kultury;
- zakupu klimatyzacji i modernizacji wentylacji w budynku przez Biuro Wystaw Artystycznych.

Majątek samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej Gminy Miasta Tarnowa – Specjalistycznego Szpitala im. Edwarda Szczeklika w Tarnowie zwiększył się o kwotę 20 229 184,79 zł i łącznie wynosi 143 097 151,60 zł w konsekwencji działań tej jednostki, a w szczególności:

- modernizacji i przebudowy nieistniejącego Oddziału Dermatologii pod funkcję Oddziału Ginekologii;
- realizacji ostatniego etapu inwestycji realizowanej w latach 2021–2023 – budowy nowego trzykondygnacyjnego pawilonu administracyjno-technicznego wraz z ciągami komunikacyjnymi i zagospodarowaniem terenu;
- realizacji ostatniego etapu projektu zakładającego utworzenie i rozwój wspólnej platformy MSIM, która umożliwi gromadzenie, przetwarzanie oraz przesyłanie danych medycznych Szpitala pomiędzy placówkami medycznymi w regionie;
- rozpoczęciu nowej inwestycji polegającej na zmianie sposobu użytkowania istniejącego budynku szpitalnego tzw. Pawilonu Zakaźnego na Budynek Administracyjno-Usługowy wraz z przebudową zagospodarowania terenu i niezbędną infrastrukturą techniczną;
- montażu systemu fotowoltaicznego;
- zakupu 2 platform hemodynamicznych;
- zakupu samochodu sanitarnego, sprzętu i aparatury medycznej, urządzeń technicznych (w tym sprzętu informatycznego);
- kasacji sprzętu i aparatury medycznej, likwidacji urządzeń technicznych i nieaktualnego oprogramowania, darowizny ambulansu na rzecz Ukrainy.

Majątek jednoosobowych spółek gminy zwiększył się o kwotę 13 470 747,57 zł i wynosi 419 734 722,03 zł w konsekwencji działań spółek, a w szczególności:

- zakupu nowych oraz likwidacji starych pojazdów przeznaczonych do prowadzenia działalności, zakupu urządzeń oraz likwidacji zużytego sprzętu komputerowego i wyposażenia, rozbudowy budynku administracyjno-socjalnego przy ul. Komunalnej i budynku warsztatowo-socjalno-biurowego przy ul. Okrężnej, budowy nowych

pomieszczeń dla zwierząt oraz adaptacji budynku na potrzeby gabinetu weterynaryjnego przy Tarnowskim Azylu dla psów i kotów przez Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o.;

- budowy budynku mieszkalnego przy ul. Krzyskiej 17 b oraz wykonaniu inwestycji w budynkach stanowiących własność Gminy Miasta Tarnowa, w tym kompleksowej budowy instalacji centralnego ogrzewania w budynkach przy ul. Dąbrowskiego 18, ul. Waryńskiego 12, ul. Grottgera 25 (ogrzewanie elektryczne), a także wykonaniu instalacji centralnego ogrzewania w mieszkaniach komunalnych wyposażonych dotychczas w piece węglowe przez Miejski Zarząd Budynków Sp. z o. o.;
- zakupu serwera aplikacyjnego i plikowego, zakupu dwóch pojazdów typu MELEKS stanowiących formę promocji Gminy Miasta Tarnowa, modernizacji infrastruktury technicznej poprzez rekonstrukcję pokrycia dachowego Hali Napraw Bieżących oraz budowy zadaszenia i stanowisk parkingu dla rowerów na Zajezdni przy ul. Lwowskiej, zakupu mebli i wyposażenia biurowego oraz likwidacji przestarzałego wyposażenia przez Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o. o.;
- zakupu sprzętu komputerowego i oprogramowania, sprzętu rehabilitacyjnego i medycznego wraz z wyposażeniem, zakupu kriokomory wraz ze zbiornikiem na sprężone powietrze do Przychodni Rehabilitacyjnej przy ul. Mostowej oraz kasacji wyeksploatowanego sprzętu medycznego, wyposażenia i sprzętu komputerowego przez Zespół Przychodni Specjalistycznych Sp. z o.o.;
- zakupu sprzętu komputerowego, oprogramowania i licencji, sprzętu medycznego i wyposażenia, montażu instalacji fotowoltaicznej, systemu MagicInfo wraz z ekranem do wyświetlania multimediów, systemu przywoławczego oraz likwidacji zużytego sprzętu medycznego, sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem przez Mościckie Centrum Medyczne Sp. z o.o.;
- zakupu sprzętu komputerowego, zagospodarowaniu terenów zielonych przy ul. Sportowej 7B, modernizacji oświetlenia w budynku 4 i 5 TBS przy ul. Abp. Ablewicza, modernizacji instalacji elektrycznej w budynku 2 i 3 TBS przy ul. M. Dąbrowskiej przez Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z. o.o.

Udziały Gminy w spółkach wynoszą 154 001 537,00 zł.

3.1.2 Gospodarowanie nieruchomościami komunalnymi

Znaczną częścią mienia komunalnego w ogólnym rozumieniu stanowią nieruchomości. Prezydent Miasta Tarnowa prowadzi działania związane z efektywnym ich wykorzystaniem. Do takich działań należą:

- wykupy gruntów - do zasobu i pod planowane inwestycje,
- sprzedaż gruntów pod budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne i wielorodzinne, usługi i przemysł,
- sprzedaż lokali mieszkalnych i użytkowych,
- oddanie w wieczyste użytkowanie - pod usługi, przemysł,
- oddanie w zarząd jednostkom gminnym,
- oddanie w użytkowanie,
- oddanie w dzierżawę,
- przejęcia nieruchomości za zaległości podatkowe,
- zamiany nieruchomości,
- przekazanie aportów do spółek.

Zamierzenia w zakresie obrotu nieruchomościami komunalnymi

Do czasu sporządzenia kolejnej informacji o stanie mienia komunalnego przewiduje się działania zmierzające do sprzedaży następujących nieruchomości:

- pod usługi i przemysł:
 - kompleks nieruchomości położonych na terenie SAG przy ul. Komunalnej,
 - nieruchomości położonej przy Al. Piaskowej,
 - nieruchomości położonej przy ul. Strusińskiej,
 - nieruchomości położonej przy ul. Marii Drozd,
 - nieruchomości położonej przy ul. Bora Komorowskiego,
- pod budownictwo mieszkaniowe:
 - 37 nieruchomości niezabudowanych położonych w rejonie ulic Lotniczej i Modelarskiej.

Dochody z mienia komunalnego

Dzięki zawierającym transakcjom Gmina Miasta Tarnowa osiągnęła w **2023 r.** korzyści finansowe w postaci dochodu w łącznej kwocie **23 742 852,20 zł** w tym:

- w wysokości **343 548,15 zł** z tytułu opłat za trwały zarząd, użytkowanie i służebności,
- w wysokości **3 015 135,39 zł** z tytułu opłat za użytkowanie wieczyste,
- w wysokości **229 596,79 zł** z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego przysługującego osobom fizycznym w prawo własności,
- w wysokości **132 222,54 zł** ze sprzedaży składników majątkowych,
- w wysokości **15 522 192,71 zł** z wpłat z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości,
- w wysokości **4 500 156,62 zł** z dzierżawy i najmu składników majątkowych.

Udziały i akcje Gminy Miasta Tarnowa

Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o. o. w Tarnowie: 100% udziałów = 7 778 000,00 zł.

Miejski Zarząd Budynków Sp. z o. o. w Tarnowie: 100% udziałów = 17 677 000,00 zł.

Kapitał zakładowy spółki został podwyższony o kwotę 755 000,00 zł, to jest do wysokości 17 677 000,00 zł. Wszystkie udziały powstałe w wyniku podwyższenia kapitału zakładowego, w ilości 1 510 objęła Gmina Miasta Tarnowa pokrywając je gotówką w kwocie 755 000,00 zł.

Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o. w Tarnowie: 100% udziałów = 35 929 000,00 zł.

Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A. w Tarnowie: 92,94 % akcji = 27 427 737,00 zł.

Tarnowskie Wodociągi Sp. z o. o.: 47,52% udziałów = 80 731 500,00 zł.

Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o. o.: 100% = 52 769 000,00 zł. Kapitał zakładowy został podwyższony o kwotę 12 621 000,00 zł, to jest do wysokości 52 769 000,00 zł. Wszystkie udziały powstałe w wyniku podwyższenia kapitału zakładowego w ilości 25 242 objęła Gmina Miasta Tarnowa pokrywając je gotówką w kwocie 12 621 000,00 zł.

Zespół Przychodni Specjalistycznych Sp. z o. o.: 100% = 21 986 500,00 zł.

Mościckie Centrum Medyczne Sp. z o. o.: 100% = 17 273 500,00 zł.

Tarnowska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.: 1,54% = 325 200,00 zł

Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A.: 99,79% = 45 517 100,00 zł.

Lokaty Gminy Miasta Tarnowa

Gmina Miasta Tarnowa na dzień 31 grudnia 2023 r. nie posiadała lokat bankowych.

Niniejsza informacja o stanie mienia komunalnego powstała na podstawie danych otrzymanych od wszystkich samorządowych jednostek organizacyjnych oraz jednostek powiązanych Gminy Miasta Tarnowa do dnia 14 marca 2024 r.

Załączniki

Zestawienie tabelaryczne mienia Gminy Miasta Tarnowa znajduje się w załącznikach do Raportu o stanie miasta.

3.2. Plan wykorzystania mienia komunalnego Gminy Miasta Tarnowa

Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2023 r. poz. 344 z późn. zm.) do gminnego zasobu nieruchomości należą nieruchomości, które stanowią własności gminy i nie zostały oddane w użytkowanie wieczyste oraz nieruchomości będące własnością gminy oddane w użytkowanie wieczyste. Zasobem nieruchomości Gminy Miasta Tarnowa gospodaruje Prezydent Miasta Tarnowa zgodnie z zasadami racjonalnej gospodarki, kierując się przy tym realizacją zadań publicznych i zaspokajaniem potrzeb społeczności lokalnej. Plan wykorzystania zasobu nieruchomości Gminy Miasta Tarnowa nakreśla główne kierunki działań, natomiast w stosunku do każdej nieruchomości rozstrzygnięcia o sposobie i formie jej zagospodarowania zapadają indywidualnie.

Nieruchomości na rzecz Gminy Miasta Tarnowa nabywa się do zasobu nieruchomości według potrzeb, w związku z koniecznością realizacji zadań własnych, obowiązkami wynikającymi z przepisów szczególnych oraz realizacją innych celów publicznych w drodze cywilnej (kupna, darowizny, zamiany) lub w innych przewidzianych prawem formach.

W 2023 r. tytułem gospodarowania gminnym zasobem nieruchomości uzyskano wpływy w wysokości ok. **21 682 244,78 zł**. Wpływy te pochodzą między innymi ze sprzedaży nieruchomości (kwota 15 522 192,71 zł), opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości (kwota 3 015 135,39 zł), dzierżawy nieruchomości (kwota 1 869 003,94 zł), wpływy z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności (kwota 229 596,79 zł), wpłat z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości (kwota 484 697,26 zł), prawa trwałego zarządu i ustanowienia służebności gruntowych (kwota 343 548,15 zł) oraz innych wpływów (kwota 218 070,54 zł).

Natomiast wydatki związane z gospodarowaniem gminnym zasobem nieruchomości w 2023 r. zrealizowano na kwotę 525 270,99 zł. Wydatki te stanowią głównie:

- wykonanie operatów szacunkowych określających wartość nieruchomości w celu: zbycia, nabycia, zamiany, ustalenia wysokości odszkodowania za nieruchomości zajęte pod drogi, zwrotu nieruchomości, ustalenia służebności gruntowej, ustalenia tzw. renty planistycznej, ustalenia wysokości stawek czynszu dzierżawnego (kwota 123 975,00 zł),
- koszty zakupu energii i materiałów w związku z utrzymaniem nierozdysponowanych budynków pozostających w zasobie oraz opłaty czynszowe za lokale mieszkalne (kwota 97 762,53 zł),
- opłata roczna z tyt. użytkowania wieczystego nieruchomości Skarbu Państwa pozostających w użytkowaniu wieczystym GMT za 2023 rok (kwota 110 943,11 zł),
- sporządzanie dokumentacji geodezyjnej (projekty podziału nieruchomości, stabilizacje i wznowienia punktów granicznych, połączenia działek, wykazy zmian gruntowych, inwentaryzacja geodezyjna – kwota 51 314,00 zł),
- zakup pozostałych usług, w tym między innymi koszty publikacji ogłoszeń w prasie, opłaty notarialne, przeglądy budynków, zabezpieczenie budynków z zasobu oraz usuwanie awarii, kampania reklamowa dot. sprzedaży nieruchomości (łącznie kwota 24 084,70 zł),

- pozostałe opłaty, w tym między innymi opłaty i koszty sądowe, opłaty z tyt., pozyskiwania materiałów geodezyjnych, opłaty za odprowadzanie wód roztopowych i opadowych, opłaty za wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej, opłaty za usunięcia drzew (łącznie kwota 43 609,43 zł),

- koszty postępowań sądowych (kwota 51 532,00 zł),

- opłaty czynszowe związane z zarządzaniem i utrzymywaniem lokali mieszkalnych i użytkowych będących w zasobie GMT (kwota 22 050,22 zł).

Ponadto wydatki związane były z wypłatą odszkodowań za grunty przejęte pod drogi oraz przyjęte do zasobu gminy w drodze nabycia, zamiany, darowizny (łącznie kwota 2 368 937,16 zł).

Zarządzanie zasobem gminnym odbywa się w sposób zgodny z zasadami prawidłowej gospodarki, w oparciu o obowiązujące przepisy prawa, uwzględniając w pierwszej kolejności potrzeby społeczności lokalnej i realizację zadań publicznych. Realizacja programu zagospodarowania nieruchomości przebiega zgodnie z obowiązującymi przepisami z zakresu gospodarki nieruchomościami samorządowymi oraz ustaleniami wynikającymi z wieloletniego planu finansowego.

4. GOSPODARKA PRZESTRZENNA

4.1. Struktura funkcjonalno-przestrzenna

Strukturę funkcjonalno-przestrzenną miasta Tarnowa tworzą:

1. zurbanizowana tkanka miejskiej zabudowy usługowo – mieszkaniowej, obejmująca historyczne centrum wraz z przyległymi do niego terenami,
2. zlokalizowany we wschodniej części miasta zwarty zespół zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usług, obejmujący między innymi osiedla: Jasna, Westerplatte, Legionów oraz Zielone (w tym budynki Tarnowskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego),
3. zespoły uporządkowanej zabudowy mieszkaniowej, głównie jednorodzinnej, obejmujące osiedla:
 4. - Mościce, w zachodniej części miasta,
 5. - Krzyża i Piaskówki, w północnej części,
 6. - Rzędzina („Osiedle Nauczycielskie”), we wschodniej części,
 7. - Koszyce - w części południowo – zachodniej miasta,
 8. - Gumniska – Zabłocie, w części południowej miasta,
9. pozabawione kompozycji przestrzennej i podlegające procesom przekształceń tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w Klikowej, Chyszowie, Rzędzinie,
10. tereny przemysłowe i przemysłowo – składowe zlokalizowane w zachodniej i północno – zachodniej części miasta, w tym: Grupy Azoty S.A., Tarnowskiego Klastera Przemysłowego S.A., Zakładów Mechanicznych w Tarnowie i zakładów przy granicy osiedli Piaskówka i Krzyż,
11. tereny usługowe i handlowo – hurtowe zlokalizowane w zachodniej części miasta – w rejonie ul. Czystej, Giełdowej i południowej części miasta - w rejonie ul. Przemysłowej, Tuchowskiej i Krakowskiej,
12. tereny zieleni i krajobrazu bez zabudowy, obejmujące m.in. parki miejskie, rezerwat „Debrza” oraz obszary w rejonie Góry Św. Marcina, Stawów Krzyskich i Lasu Lipie.

W stanie istniejącym układ przestrzeni miejskiej charakteryzuje się rozczłonkowaną, zurbanizowaną strukturą przestrzenną, której uzupełnienie stanowią tereny nieusystematyzowanej zieleni niskiej i wysokiej oraz obszary wolne od zabudowy.

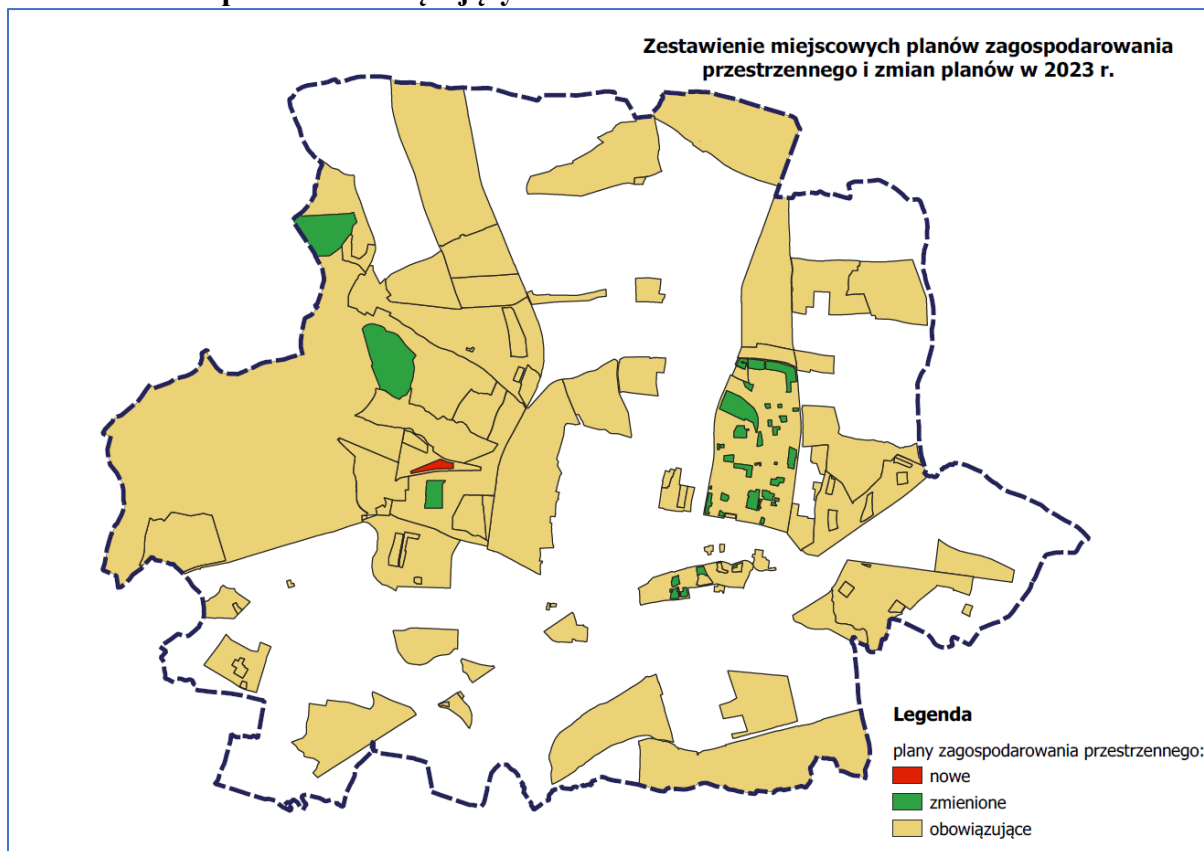
Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

Realizując politykę przestrzenną miasta określoną w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasta Tarnowa i w ustaleniach „Oceny aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasta Tarnowa oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta Tarnowa” w 2023 r. uchwalono miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w obszarze miasta Tarnowa w rejonie ulic ks. Prymasa Kardynała Stefana Wyszyńskiego i Wilhelma Beckera. Obejmuje on obszar o powierzchni ok. 3,8 ha, z czego ok. 3,20 ha przeznaczono pod tereny obiektów produkcyjnych i parków technologicznych.

Dokonano także zmiany obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obszarze miasta Tarnowa, w rejonie byłej strefy Zakładów Azotowych, zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obszarze miasta Tarnowa, w rejonie potoku Wątok oraz zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

terenu położonego w Tarnowie pomiędzy ulicami: Starodąbrowską, Nowodąbrowską, Błonie, Jana Pawła II i Słoneczną.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego i zmiany planów uchwalone w 2023 r. na tle planów obowiązujących w mieście

Źródło: Wydział Planowania Przestrzennego Urzędu Miasta Tarnowa

Zestawienie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego uchwalonych w 2023 r.

Nazwa planu	Nazwa zmiany planu	nr uchwały Rady Miejskiej w Tarnowie	Cel planu/zmiany planu
1	2	3	4
1	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w obszarze miasta Tarnowa w rejonie ulic ks. Prymasa Kardynała Stefana Wyszyńskiego i Wilhelma Beckera	Uchwała nr LXXXII/773/2023 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 23 lutego 2023 r.	Głównym celem opracowania planu było ustalenie zasad zagospodarowania dla terenów inwestycyjnych w rejonie Specjalnej Strefy Ekonomicznej – Park Przemysłowy „Czysta”. W planie wyznaczono tereny obiektów produkcyjnych i parków technologicznych oraz tereny komunikacyjne – drogę publiczną klasy głównej i lokalnej.

				Uwzględniono także położenie obszaru opracowania w zasięgu oddziaływania skutków ewentualnych awarii mogących wystąpić na terenie zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, gdzie również obowiązują ograniczone możliwości zagospodarowania terenu wynikające z przepisów odrębnych.
2		Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obszarze miasta Tarnowa, w rejonie potoku Wątok	Uchwała nr XC/855/2023 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 14 września 2023 r.	W stosunku do poprzednio obowiązującego planu zmiana obejmowała przede wszystkim przekształcenie przeznaczeń terenów. Część terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami zmieniono na tereny usług. Niektóre przeznaczenia zostały zaktualizowane z uwzględnieniem stanu istniejącego, m.in. teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej wolnostojącej i teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej pierzejowej lub usług. Dokonano również zmian w układzie komunikacyjnym.
3		Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obszarze miasta Tarnowa, w rejonie byłej strefy Zakładów Azotowych	Uchwała nr XC/856/2023 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 14 września 2023 r.	Przedmiotem zmiany planu było doprowadzenie do zgodności z aktualnymi zapisami Studium uwarunkowań w zakresie możliwości realizacji farm fotowoltaicznych i przeznaczenia działek jako tereny produkcyjno-usługowe.
4		Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w Tarnowie pomiędzy ulicami: Starodąbrowską,	Uchwała nr XCII/867/2023 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 26 października 2023 r.	Do zmiany planu przystąpiono na wniosek właścicieli terenów. Przedmiotem zmiany planu było przeznaczenie terenów pod tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej

		Nowodąbrowską, Błonie, Jana Pawła II i Słoneczną		wolnostojącej, zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub usług, usług, usług handlu wielkopowierzchniowego, dróg publicznych: klasy lokalnej i klasy dojazdowej. Głównym celem zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego było stworzenie warunków zagospodarowania terenu, które pozwolą maksymalnie podnieść walory przedmiotowego terenu, a jednocześnie usankcjonować ustalenia wynikające ze Studium uwarunkowań.
--	--	--	--	---

W 2023 r. podjęto jedną uchwałę o przystąpieniu do sporządzenia zmiany planu miejscowego.

Zestawienie podjętych w 2023 r. procedur planistycznych

Obszar planu		Podstawa prawna	Cel planu/zmiany planu
1		3	4
1	Teren w rejonie ulic: Jastruna, Elektrycznej i al. Piaskowej	Uchwała nr LXXXIII/788/2023 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 30 marca 2023 r.	Przedmiotem zmiany planu są zgodnie ze Studium uwarunkowań ustalenia w zakresie przeznaczenia i sposobu zagospodarowania terenu prowadzące do usunięcia rozbieżności pomiędzy częścią tekstową i graficzną obowiązującego planu oraz do optymalnego pod względem funkcjonalno-ekonomicznym wykorzystania terenu.

Ocena aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasta Tarnowa oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasta Tarnowa.

Rada Miejska w Tarnowie uchwałą nr LX/609/2018 z dnia 6 września 2018 r. przyjęła ocenę aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasta Tarnowa oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasta Tarnowa.

W wyniku dokonanej analizy Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy miasta Tarnowa przyjęto, że obowiązujące studium uwarunkowań uznaje się za aktualne, lecz wymagające uzupełnienia lub wprowadzenia zmian w zakresie:

- 1) uwzględniania bilansów terenów przeznaczonych pod zabudowę w części kierunkowej;
- 2) obszarów zdegradowanych;

- 3) złóż kopalin, terenów i obszarów górniczych – w zakresie przebiegu oraz lokalizacji terenów i obszarów górniczych w rejonie złoża KN11432 Klikowa-Tarnów;
- 4) obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszarów osuwania się mas ziemnych;
- 5) form ochrony przyrody – w zakresie granic Obszaru Chronionego Krajobrazu Pogórza Ciężkowickiego.

Wszystkie zbadane miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego sporządzone w trybie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym nie wyczerpują obligatoryjnego zakresu przedmiotowego planu miejscowego określonego w art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Jednakże uznaje się je za aktualne w zakresie ustaleń funkcjonalno-przestrzennych oraz określonych zasad zagospodarowania, lecz wymagające dostosowania do pełnej zgodności z obecnie obowiązującymi przepisami. Pozostałe miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego uznaje się za aktualne.

Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę do obowiązującej zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasta Tarnowa

Wyniki przyjętego z końcem 2019 roku bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę do obowiązującej zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasta Tarnowa przyjętej 25 września 2014 r. zgodnie z wymogami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wprowadzonymi ustawą o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. wskazują, że ilość powierzchni użytkowej zabudowy mieszkalnej, usługowej i produkcyjnej zabezpieczonej w planach miejscowych i obszarach zainwestowanych przewyższa zapotrzebowanie jakie może zaistnieć w perspektywie najbliższych 30 lat. Oznacza to, że w przypadku sporządzania nowego studium lub zmiany nie można wyznaczać nowych terenów do lokalizacji zabudowy, za wyjątkiem obszarów zabudowy wynikających z obowiązujących planów miejscowych oraz obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej.

Wieloletni program opracowywania planów miejscowych

Ochrona ładu przestrzennego wymaga długofalowego podejścia do problemu realizacji polityki przestrzennej. Pierwszym krokiem w takim podejściu powinna być weryfikacja polityki przestrzennej gminy, która określona jest w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasta Tarnowa, w tym konieczność dostosowania zapisów i rysunku Studium do obowiązujących przepisów prawa.

W Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasta Tarnowa z 2014 r. wskazano obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego tzn. nowe tereny UC, stanowiące obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² – teren przy ul. Błonie, teren przy ul. Hodowlanej. Dla obszarów tych uchwalono miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Ponadto Studium wskazało obszary, dla których wskazane jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wraz z proponowaną kolejnością sporządzania:

- 1) obszary, dla których wskazane jest sporządzenie planu w pierwszej kolejności:
 - I. obszar objęty strefą przekształceń, związany z koniecznością regeneracji urbanistycznej,
 - II. obszar południowej strefy rekreacyjnej jako kluczowy teren rekreacyjny Tarnowa wraz z wyznaczeniem terenów z zakazem zabudowy na zasadach określonych w zmianie studium.

Dla części terenu I sporządzono plan miejscowy przyjęty uchwałą nr XLIX/442/2021 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 27 maja 2021 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obszarze miasta Tarnowa w rejonie ul. Tuchowskiej, linii

kolejowej nr 96 Tarnów-Leluchów oraz drogi krajowej nr 94 oraz plan miejscowy przyjęty uchwałą nr LXV/644/2022 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 26 maja 2022 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obszarze miasta Tarnowa w rejonie ulic: Krakowskiej, Dworcowej, Do Huty i Monopolowej.

Dla części terenu II sporządzono dwa miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego w obszarze miasta Tarnowa obejmujące tereny: pomiędzy drogą krajową nr 94, wschodnią i południową granicą miasta oraz ulicą Tuchowską, przyjęty uchwałą nr XVI/168/2019 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 5 września 2019 r. oraz w rejonie ulic Lotniczej, Modelarskiej oraz al. Tarnowskich i drogi krajowej nr 94, przyjęty uchwałą nr XXV/257/2020 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 27 lutego 2020 r.

- 2) obszary, dla których wskazane jest sporządzenie planu w dalszej kolejności:
- III. obszar nowych zespołów zabudowy mieszkaniowej we wschodniej części miasta – część północna,
- IV. obszar nowych zespołów zabudowy mieszkaniowej we wschodniej części miasta – część południowa,
- V. obszar obejmujący centralną strefę rekreacyjną, związaną z planowanymi inwestycjami w zakresie sportu i rekreacji, kultury, nauki,
- VI. obszar nowych zespołów zabudowy mieszkaniowej w Klikowej,
- VII. obszar obejmujący tereny osiedla Nauczycielskiego,
- VIII. obszar obejmujący zabudowę mieszkaniową w Rzędzinie,
- IX. obszar usługowy w rejonie ulicy Hodowlanej,
- X. obszar objęty strefą aktywności gospodarczej Krzyż,
- XI. obszar położony w północnej części osiedla Krzyż, obejmujący tereny rekreacyjne Stawów Krzyskich wraz z wyznaczeniem terenów z zakazem zabudowy na zasadach określonych w zmianie studium,
- XII. obszar położony w północnej części osiedla Krzyż, obejmujący rozbudowywane zespoły zabudowy mieszkaniowej.

Dla terenu III podjęto uchwałę w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obszarze miasta Tarnowa w rejonie ulic: Błonie, Abp. Jerzego Ablewicza oraz al. Jana Pawła II. Dla terenu IV i VIII przeprowadzono procedurę planistyczną i przedstawiono Radzie Miejskiej w Tarnowie plan miejscowy do uchwalenia. Rada Miejska w Tarnowie odrzuciła uchwałę w całości. Dla części terenu V sporządzono plan miejscowy przyjęty uchwałą nr LXXIII/706/2022 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 27 października 2022 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obszarze miasta Tarnowa, w rejonie ulic: Jastruna, Elektrycznej i al. Piaskowej. Dla terenu VI zakończono procedurę planistyczną uchwalając miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulicy Klikowskiej i Ścieżki. Dla terenów IX i XII uchwalono plan miejscowy. Dla części terenu X prowadzona jest nadal procedura planistyczna, po podjęciu przez Radę Miejską w Tarnowie uchwały o konieczności dokonania zmian w przedstawionym Radzie Miejskiej w Tarnowie do uchwalenia planie miejscowym. Dla kolejnej części terenu X zakończono procedurę planistyczną uchwalając miejscowy plan w rejonie ulicy Komunalnej.

Stopień pokrycia obszaru gminy miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego wynosi 47,21 %.

4.2 Realizacja programu rewitalizacji miasta

Rozpoczęty w Tarnowie pod koniec 2016 r. proces rewitalizacji (wyznaczenie na terenie miasta Tarnowa obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji - uchwała nr XXXII/322/2016 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 1 grudnia 2016 r.), pozwolił przyjąć Gminny Programu Rewitalizacji dla Miasta Tarnowa (uchwała nr XXXVII/368/2017 Rady Miejskiej w Tarnowie

z dnia 30 marca 2017 r. w sprawie Gminnego Programu Rewitalizacji dla miasta Tarnowa na lata 2017-2022), czyli dokument stanowiący narzędzie dla prowadzenia tego procesu w mieście oraz plan koordynacji różnorodnych działań ukierunkowanych na realizację wizji i osiągnięcie celów rewitalizacji na wyznaczonym obszarze rewitalizacji.

Gminny Program Rewitalizacji dla Miasta Tarnowa na lata 2017-2022 (w skrócie GPR) identyfikuje problemy i potrzeby w zakresie rewitalizacji obszaru zdegradowanego na terenie Tarnowa w sferach: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Jego bezpośrednim celem, zgodnie z ustawą z dnia 9 października o rewitalizacji jest wyprowadzenie ze stanu kryzysowego obszaru rewitalizacji przy pomocy ujętych w programie przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Aktualne informacje dot. GPR publikowane są co roku w Raporcie o stanie miasta.

Trwający od marca 2021 r. proces aktualizacji GPR (zgodnie z art. 22 ust. 1 ww. ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji), obfitował w szereg spotkań i konsultacji rewitalizacyjnych, prowadzonych przez koordynatora rewitalizacji od 2022 roku.

W styczniu 2023 r. odbyły się spacerory diagnostyczno-badawcze oraz warsztat rewitalizacyjny, podsumowujący także spacerory, prowadzony przez doradców ze ZMP.

Spacerory odbyły się w dni powszednie, w godzinach popołudniowych dla rodzin z dziećmi i niepracujących zawodowo seniorów, popołudniowych dla pracujących mieszkańców i przedsiębiorców oraz w sobotę, w dzień wolny od pracy, aby chętne osoby mogły dołączyć do tych spotkań „w terenie”.

Dokładnie terminy spotkań to: 11 stycznia godz. 10:00 i 17:00, 12 stycznia godz. 10:00 i 17:00 oraz 14 stycznia, sobota – godz. 11:00. O spacerach informowano mieszkańców poprzez ogłoszenia w prasie, plakaty, a także za pośrednictwem tradycyjnych kanałów komunikacyjnych Urzędu Miasta Tarnowa takich jak strona tarnow.pl i media społecznościowe (Facebook).

Spacerory i spotkania warsztatowe posłużyły zidentyfikowaniu bieżących problemów, potencjałów i priorytetów działań rewitalizacyjnych na obszarze rewitalizacji. Do uczestnictwa w spotkaniach zaproszeni zostali wszyscy interesariusze rewitalizacji w rozumieniu ustawy z dnia 9 października 2015 r., ze szczególnym uwzględnieniem podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska oraz podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych oraz równości płci i niedyskryminacji (zgodnie z art. 38 ustęp 8, p. 4 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027). Ww. podmioty zostały bezpośrednio zaproszone do prowadzonych działań, aby zagwarantować ich włączenie do prac nad aktualizacją Gminnego Programu Rewitalizacji dla miasta Tarnowa.

Podczas każdego ze spacerów analizowane były przestrzeń i sposób jej funkcjonowania w oparciu o założenia Project for Public Spaces², a także o wyniki poprzednich warsztatów zapisane w załączniku nr 2 Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Tarnowa na lata 2017-2022. Sfery, które w sposób szczególny były badane, to: dostępność przestrzenna, bezpieczeństwo, różnorodność i dostępność funkcji, estetyka, zieleń oraz transport.

Grupy spacerowe liczyły od 2 do 15 osób (plus 2 osoby z UMT prowadzące spacerory). Uczestnikami spacerów i warsztatu, zaproszonymi wcześniej przez koordynatora rewitalizacji, byli interesariusze rewitalizacji w rozumieniu Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji – przede wszystkim mieszkańcy, społecznicy i liderzy społeczni z obszaru rewitalizacji oraz przedstawiciele wybranych wydziałów UMT.

² amerykańska organizacja non-profit założona w 1975 roku, prowadząca działania na rzecz rewitalizacji miejskich przestrzeni publicznych, <https://www.pps.org/> (dostęp na dzień 07.11.2023 r.).

Wnioski dot. ujęcia w GPR nowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych mogą być składane przez interesariuszy w dowolnym momencie, a w roku 2023 wpłynęły do WRM UMT 2 takie wnioski: ze strony przedsiębiorcy, rewitalizującego kamienicę przy ul. Goldhammera 18 w Tarnowie oraz Tarnowskiej Agencji Rozwoju Regionalnego, dostosowującej nieruchomości przy ulicy Szujskiego 66 do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami. Ww. podmioty rozpoczęły starania o pozyskanie pożyczki rewitalizacyjnej za pośrednictwem MARR SA, a warunkiem niezbędnym do ubiegania się o nią jest ujęcie przedmiotu podlegającego finansowaniu w GPR prowadzonym przez lokalnego operatora. Oba przedsięwzięcia zostały pozytywnie przyjęte przez Tarnowski Komitet Rewitalizacji, a następnie radnych podczas sesji Rady Miejskiej w dniu 23 lutego 2023 r. i ostatecznie ujęte na liście uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych (uchwała nr LXXXII/779/2023 Rady Miejskiej w Tarnowie w sprawie zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji dla miasta Tarnowa na lata 2017-2023).

Ww. proces aktualizacji GPR wymaga przeprowadzenia konsultacji społecznych i uzyskania opinii, o których mowa w art. 17 ust 2 pkt 4 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji oraz będzie podlegać ocenie Zarządu Województwa Małopolskiego, który weryfikuje zapisy dot. Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Tarnowa na lata 2017-2022, ujętego w wykazie programów rewitalizacji gmin województwa małopolskiego pod nr 38. Powyższe konsultacje zostaną ogłoszone w pierwszych miesiącach roku 2024.

Pod koniec grudnia 2023 r. została przyjęta uchwała zmieniająca okres obowiązywania niniejszego GPR o kolejny rok, tj. do roku 2024 (uchwała nr XCVI/913/2023 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 14 grudnia 2023 r. zmieniająca uchwałę w sprawie Gminnego Programu Rewitalizacji dla miasta Tarnowa na lata 2017-2023).

5. REALIZACJA POLITYK, PROGRAMÓW, STRATEGII ORAZ UCHWAŁ RADY

5.1. Realizacja Strategii Rozwoju Miasta w roku 2023

STRATEGIA ROZWOJU MIASTA

Strategia rozwoju miasta jest najważniejszym dokumentem miejskim, definiującym obszary i cele prowadzonej lokalnie polityki rozwoju. Stanowi ona punkt wyjścia dla wszelkiej późniejszej aktywności samorządu.

„Strategia Rozwoju Miasta – Tarnów 2030” została przyjęta uchwałą nr LXX/679/2022 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 15 września 2022 r. w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwoju Miasta – Tarnów 2030”. Końcowy dokument dostępny jest pod adresem <https://tarnow.pl/content/download/345173/file/Strategia%20Rozwoju%20Miasta%20-%20Tarn%C3%B3w%202030.pdf>

W 2023 rozpoczęto fazę operacyjną strategii – przystąpiono do określenia priorytetów realizacyjnych w krótkim okresie czasu, oraz wdrażania wybranych głównych przedsięwzięć.

Głównym źródłem finansowania realizowanych aktywności strategicznych były środki własne gminy, środki budżetu państwa (dostępne w ramach programów krajowych), oraz środki zewnętrzne, w szczególności dostępne w ramach Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2014-2021. Zakłada się, że latach kolejnych istotne wsparcie na realizację zamierzeń strategicznych dostępne będzie w ramach programu Fundusze Europejskie dla Małopolski oraz krajowych programów, dystrybuujących wsparcie ze środków europejskich.

Wśród zakończonych ujętych w strategii głównych przedsięwzięć można wskazać:

- Opracowanie strategii rozwoju tarnowskiego obszaru funkcjonalnego
- Utworzenie Tarnowskiego Centrum Dialogu
- Opracowanie strategii mieszkaniowej
- Przebudowa stadionu piłkarsko-lekkoatletycznego w Tarnowie-Mościcach – etap I
- Doposażenie Areny Jaskółka

Realizowane były przedsięwzięcia i działania o charakterze ciągłym, w obszarach kultury, polityki społecznej, sportu i rekreacji, popularyzacji edukacji, przedsiębiorczości i ekologii, wśród których w szczególności można wymienić m.in.:

- rozwój zasobów instytucjonalnych dla dzieci 0-3 mieście (Maluch +)
- rozwój dzielnicowych ośrodków edukacyjno-kulturowych
- poszerzenie oferty mieszkaniowej dla seniorów
- zwiększenie różnorodności oferty kulturalnej, w szczególności dla osób młodych
- propagowanie kultury w przestrzeni publicznej i współpraca zagraniczna
- budowa edukacyjno-innowacyjnego klimatu miasta w oparciu o zasoby i potencjał „Pasażu Odkryć”
- kształtowanie postaw proprzedsiębiorczych
- promocję Tarnowa poprzez kulturalne i sportowe wydarzenia o ogólnokrajowym i międzynarodowym oddziaływaniu
- promocję turystyczną Tarnowa w kraju i zagranicą
- podnoszenie standardów miejskich terenów zielonych
- promocję postaw proekologicznych

W strategii określono, iż monitoring będzie realizowany corocznie w oparciu o zdefiniowany w tym dokumencie katalog 16. wskaźników rezultatów, zwartych w rozdziale „Rezultaty planowanych działań”.

W tabeli na kolejnych stronach przedstawiono aktualne wartości wskaźników, bazując na dostępnych danych za poszczególne lata.

L.p.	Kierunek działania	Wskaźnik rezultatu	Wartość bazowa 2020 r.	Oczekiwany rezultat w 2030 r.	Wartość aktualna (rok)
WYMIAR SPOŁECZNY					
1	1.1 Zwiększenie stopnia zaangażowania w mieście regionalnych i krajowych instytucji publicznych i gospodarczych	Podmioty w sektorze publicznym ogółem (na koniec roku)	284	wzrost	280 (2022) (bd) za 2023
2	1.2 Rozwój współpracy i wzmocnienie powiązań z okolicznymi samorządami	Liczba projektów realizowanych wspólnie przez miasto z gminami tworzącymi MOF Tarnowa	0	wzrost	1 (2022) 1 (2023)
3	1.3 Wspieranie bezpieczeństwa i wrażliwości społecznej	Miejsca w żłobkach i klubach dziecięcych na 1000 dzieci w wieku do lat 3	208	wzrost	246 (2021) 271 (2022)
4	1.4 Podniesienie atrakcyjności miejskiej oferty czasu wolnego w obszarze sportu i rekreacji	Ćwiczący ogółem w klubach sportowych na 10 tys. mieszkańców	238	wzrost	239 (2020) 347 (2022)
5	1.5 Wzmacnianie rangi kultury w życiu Tarnowa	Uczestnicy imprez organizowanych przez centra, domy, ośrodki kultury, kluby i świetlice na 10 tys. mieszkańców	13458 (2019 r.)	wzrost	4 633 (2021) 14 302 (2022)
6	1.6 Wsparcie aktywności i kreatywności mieszkańców w kształtowaniu życia miejskiego	Liczba rocznie prowadzonych aktywności i wydarzeń wzmacniających więź mieszkańców z miastem	-	minimum 3	14 (2022) 18 (2023)
7	1.7 Doskonalenie efektywności zarządzania	Stopień oceny przez mieszkańców współpracy	3,55	wzrost	3,55 (2020)

	miastem – przyjazne usługi publiczne	z zarządzającymi miastem			
WYMIAR GOSPODARCZY					
8	2.1 Rozwój centrów aktywności gospodarczej	Liczba nowych inwestorów zlokalizowanych na terenach inwestycyjnych przygotowanych przez gminę	-	wzrost	1 (2023)
9	2.2 Wspieranie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości	Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności	1147	wzrost	1204 (2021) 1 236 (2022)
10	2.3 Prowadzenie edukacji w powiązaniu z potrzebami lokalnej gospodarki	Liczba uczniów w 1 klasie ogółem w szkołach branżowych i stopnia bez specjalnych	415	spadek o nie więcej niż 20% r/r	393 (2021) 553 (2022)
WYMIAR PRZESTRZENNY					
11	3.1 Poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności komunikacyjnej	Liczba zrealizowanych głównych przedsięwzięć kierunku działania	0	1	0
12	3.2 Kształtowanie przyjaznej przestrzeni publicznej	Liczba wybudowanych /zmodernizowanych obiektów sportowo-rekreacyjnych ujętych na liście głównych przedsięwzięć kierunku działania	0	3	1
13	3.3 Rozwój przystępnej cenowo infrastruktury mieszkaniowej	Mieszkania na 1000 mieszkańców	413	wzrost	430 (2021) 437 (2022)
14	3.4 Przeciwdziałanie skutkom zmian klimatycznych	Średnioroczne stężenie pyłu zawieszonego PM10 w Tarnowie w $\mu\text{g} / \text{m}^3$	23,3	spadek	23,7 (2022) 20,9 (2023)
15	3.5 „Tarnów przepelniony energią” - miasto	Energia elektryczna wyprodukowana w ciągu roku	-	wzrost	-

	„dodatnie” energetycznie	w wyniku przetwarzania odpadów komunalnych			
16	3.6 Zwiększenie świadomości prośrodowiskowej	Liczba rocznie prowadzonych aktywności i wydarzeń popularyzujących tematykę proekologiczną wśród mieszkańców	-	minimum 3	10 (2022) 10 (2023)

5.2 Realizacja polityk, programów i strategii

5.2.1 Polityka społeczna

Program Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Miasta Tarnowa na lata 2021 - 2023

Program został przyjęty uchwałą nr XLVII/413/2021 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 25 marca 2021 r. i stanowił realizację zapisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Celem głównym Programu jest wspieranie rozwoju pieczy zastępczej w Tarnowie, ze szczególnym uwzględnieniem tworzenia form rodzinnych, pozyskanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz wspieranie tych rodzin zastępczych, które już funkcjonują.

Odbiorcami Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2021-2023 są: dzieci przebywające w pieczy zastępczej, usamodzielniani wychowankowie pieczy zastępczej, rodzice biologiczni dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, rodziny zastępcze spokrewnione, niezawodowe, zawodowe, kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, rodziny pomocowe sprawujące czasową opiekę nad dzieckiem, instytucje i organizacje działające na rzecz wspierania dzieci przebywających w pieczy.

Finansowanie programu odbywało się przy udziale środków finansowych Gminy Miasta Tarnowa, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych ze źródeł zewnętrznych. Koordynatorem Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Miasta Tarnowa na lata 2021 – 2023 w 2023 r. było Centrum Usług Społecznych w Tarnowie.

W 2023 r. powstało nowych: 10 spokrewnionych rodzin zastępczych (w których umieszczonych zostało 14 dzieci), ponadto do funkcjonującej już rodziny spokrewnionej dołączyło kolejnych troje dzieci, 7 niezawodowych rodzin zastępczych (w których umieszczonych zostało 9 dzieci). Do funkcjonujących rodzin zawodowych trafiło 3 małoletnich. Od września 2023 r. zaczęła w Tarnowie funkcjonować druga rodzina zawodowa o charakterze Pogotowia Rodzinnego w której na 31 grudnia 2023 r. przebywało 4 małoletnich.

W 2023 r. na terenie Tarnowa funkcjonowało wg stanu na dzień 31 grudnia 83 rodziny zastępcze (w tym 50 rodzin spokrewnionych, 26 rodzin niezawodowych i 7 rodzin zawodowych), w których wychowywało się łącznie 122 dzieci i pełnoletnich wychowanków (w tym 65 w rodzinach spokrewnionych, 36 w rodzinach niezawodowych i 21 w rodzinach zawodowych). Narastająco w 2023 roku ilość rodzin wyglądała następująco: ogółem funkcjonowało 95 rodzin zastępczych (w tym 53 rodziny spokrewnione, 35 rodzin niezawodowych i 7 rodzin zawodowych), w których wychowywało się łącznie 147 dzieci i pełnoletnich wychowanków (w tym w tym 71 w rodzinach spokrewnionych, 49 w rodzinach niezawodowych i 27 w rodzinach zawodowych).

Pracownicy Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej wspierali rodziny zastępcze dostosowując pomoc do indywidualnych potrzeb.

Dzięki zatrudnieniu odpowiedniej liczby koordynatorów, każda rodzina zastępcza funkcjonująca na terenie Miasta mogła być objęta jego wsparciem, jak i pomocą. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej objęli wsparciem 61 rodzin zastępczych (według stanu na 31 grudnia 2023 r.), natomiast narastająco w ciągu całego roku kalendarzowego 75. Rodziny zastępcze chętnie zwracały się ze swoimi problemami, szukając skutecznych i dobrych rozwiązań występujących trudności. W osiągnięciu, jak najlepszych rezultatów rodziny mogły liczyć na pomoc psychologów, pedagoga, koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej oraz prawnika. Funkcjonujące rodziny mogły uczestniczyć w cyklicznych szkoleniach, których celem było przede wszystkim wzmacnianie kompetencji rodzicielskich w zakresie pełnienia funkcji wychowawczych, jak i integracja rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie Miasta Tarnowa. W 2023 r. w ramach Projektu „Uniwersytet rodzicielstwa zastępczego” miało miejsce dziewięć szkoleń o następującej tematyce: „Umiejętność rozmawiania o uczuciach”, „Wychowanie do odpowiedzialności – wspomaganie rozwoju społecznego i moralnego dziecka”, „Jak zamieniać codzienne konflikty na współpracę i szacunek”, dwa szkolenia „Rodzice dzieciom – rozmowy o seksualności”, „Kary, pochwały, granice – stawianie jasnych granic i wymagań”, „Kocham Cię, dlatego się nie zgadzam”, „Rodzeństwo bez rywalizacji – Jak pomóc własnym dzieciom zaakceptować dziecko przyjęte do rodziny zastępczej” oraz „Czy każda metoda wychowawcza jest dobra?”.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej w 2023 r. przeprowadził szkolenie dla kandydatów na rodziny zastępcze. W sumie udział w szkoleniu wzięło 7 osób. Kandydaci byli szkoleni autorskim programem pn. „Rodzina na zastępstwo – serce na zawsze” napisanym i opracowanym przez pracowników Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w Tarnowie. Program ten na okres 5 lat został zatwierdzony w dniu 18 sierpnia 2023 r. decyzją Ministra Rodziny i Polityki Społecznej.

Sytuacja dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych była na bieżąco monitorowana. Praca ukierunkowana była, jeżeli to możliwe na powrót dziecka do rodzica biologicznego. Natomiast kiedy nie było takiej możliwości na uregulowanie jego sytuacji prawnej i zgłoszenie do przysposobienia. Koordynatorzy pozostawali w stałym kontakcie osobistym i telefonicznym z kuratorami oraz asystentami rodziny, aby jak najskuteczniej pracować na rzecz dzieci i młodzieży. Monitorowano sytuację szkolną i przedszkolną wszystkich dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej pozyskując opinie na temat ich funkcjonowania ze szkół i przedszkoli. Dokonano 231 ocen sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej. Każdorazowo wnioski zespołu zostały przekazane do Sądu Rejonowego w Tarnowie. Ponadto, dokonano 29 ocen rodzin zastępczych.

Do Ośrodka Adopcyjnego w Tarnowie zgłoszono 7 dzieci z uregulowaną sytuacją prawną oraz sporządzono 15 wniosków do III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich Sądu Rejonowego w Tarnowie o wydanie zarządzeń względem władzy rodzicielskiej.

Rodziny zastępcze otrzymały przysługujące im świadczenia obligatoryjne. Rodzinom zastępczym udzielono pomocy w formie świadczeń pieniężnych na pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci. Do ww. świadczeń rodziny zastępcze otrzymały dodatki na dziecko legitymujące się orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności oraz jednorazowy dodatek na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka. Rodziny zastępcze, które wniosowały o fakultatywną pomoc w sytuacji wystąpienia zdarzenia losowego mającego wpływ na sprawowanie opieki otrzymały ją. Wszystkie rodziny zastępcze zawodowe mogły skorzystać z fakultatywnego świadczenia w postaci dofinansowania do wypoczynku przebywającego w pieczy zastępczej dziecka. Rodziny zastępcze zawodowe

zgodnie z zapisami zawartymi w umowie skorzystały z dofinansowania do pokrycia kosztów utrzymania lokalu mieszkalnego czy też przeprowadzenia niezbędnego remontu.

Wszystkie wnioskujące w 2023 r. rodziny zastępcze zawodowe mogły liczyć na pomoc w formie rodzin pomocowych tj.: w czasie, kiedy zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej przysługuje im urlop wypoczynkowy w wymiarze 30 dni, opiekę w tym czasie nad dziećmi przejmowały inne rodziny. Pomoc w tym zakresie otrzymały 3 rodziny zastępcze i 5 wychowanków. Ponadto jedna rodzina spokrewniona z uwagi na pobyt w szpitalu, a tym samym niemożność sprawowania opieki nad wychowankiem skorzystała z pomocy rodziny pomocowej.

Wszystkie rodziny zastępcze zawodowe, które złożyły wniosek o pomoc w formie zatrudnienia osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich uzyskały wnioskowane wsparcie. W sumie były to 3 rodziny, a skorzystały z pomocy 4 osób.

W 2023 r. Organizator rodzinnej pieczy zastępczej zrealizował 9 projektów skierowanych do rodzin zastępczych, jak i dzieci i młodzieży umieszczonej w rodzinach zastępczych oraz 2 projekty promujące rodzicielstwo zastępcze.

W ramach realizacji projektu promującego rodzicielstwo zastępcze „Rodzina na zastępstwo - Serce na zawsze” udało się pozyskać dodatkowe środki z Fundacji Ernst&Young na realizację kampanii społecznej. pt.: „Rodzina na zastępstwo – Serce na zawsze”, która została objęta honorowym patronatem: Rzecznika Praw Dziecka, Wojewody Małopolskiego, Marszałka Województwa Małopolskiego, patronatem medialnym przez TVP 3 Kraków, Radio RDN Małopolska oraz przez Niezależny Serwis Informacyjny KADR.

Natomiast w ramach realizacji projektu „#Zostań Rodziną Zastępczą w Tarnowie” – również promującego rodzicielstwo zastępcze pozyskano środki na działania w ramach projektu z programu „Powrót z POWERem – czyli deinstytucjonalizacja usług społecznych w mieście Tarnowie” realizowanego w ramach projektu grantowego „Opracowanie i pilotażowe wdrażanie mechanizmów i planów deinstytucjonalizacji usług społecznych”.

Z programu „Powrót z POWERem – czyli deinstytucjonalizacja usług społecznych w mieście Tarnowie” realizowanego w ramach projektu grantowego „Opracowanie i pilotażowe wdrażanie mechanizmów i planów deinstytucjonalizacji usług społecznych” sfinansowano również realizację 3 projektów skierowanych do rodzin zastępczych i ich wychowanków, tj.: „Szkoła Mocy! Nie Przemocy!”, „Chcę być świadomy” i „Jestem sobą”.

W 2023 r. Organizator rodzinnej pieczy zastępczej we współpracy z Zespołem Szkół Ogólnokształcących i Technicznych im. Jana Szczepanika w Tarnowie wspólnie zorganizował dla dzieci zabawę andrzejkową w ramach projektu „Szalone Andrzejkę”.

W 2023 r. we współpracy z Fundacją „Zielona Przystań” kontynuowana była również rozpoczęta już w 2022 r. pomoc dla rodzin zastępczych w postaci objęcia specjalistycznym wsparciem takim jak: wsparcie psychologa, pedagoga, terapeuty, integracja sensoryczna najbardziej potrzebujących dzieci.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej w 2023 w ramach projektu „Podziel się czasem – bo im więcej dajesz, tym więcej zyskujesz” – projekt wolontariatu dla dzieci i młodzieży z rodzin zastępczych – rok szkolny 2023/2024 pozyskał kilku 3 wolontariuszy, dzięki czemu najbardziej wymagające wsparcia edukacyjnego dzieci zostały objęte dodatkową pomocą. Organizator rodzinnej pieczy zastępczej objął również wsparciem osoby usamodzielniające się z rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej, zapewniając im pomoc finansową oraz wsparcie niefinansowe. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej obejmowali wsparciem pełnoletnich wychowanków, którzy zdecydowali o pozostaniu w rodzinach zastępczych.

Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Mieście podlegał zarówno monitoringowi, jak i ewaluacji.

Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2021-2025

Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Mieście Tarnowie na lata 2021-2025 został przyjęty uchwałą nr L/457/2021 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 24 czerwca 2021 r. zgodnie z zapisami art. 35a ust. 1 pkt 1 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, który stanowi, że do zadań powiatu należy opracowanie i realizacja programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej, zawodowej i zatrudniania oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych.

Program ma na celu wyznaczenie kierunku polityki społecznej poświęconej osobom z niepełnosprawnościami zagrożonym wykluczeniem i marginalizacją. Jest niezbędnym dokumentem przy pozyskiwaniu dla miasta dodatkowych środków finansowych z programów celowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i innych źródeł. Skierowany jest przede wszystkim do niepełnosprawnych mieszkańców Tarnowa oraz ich rodzin i opiekunów.

Pierwszą częścią programu jest diagnoza tarnowskiego środowiska osób niepełnosprawnych. Następnie określono cel strategiczny Programu oraz przedstawiono 7 celów szczegółowych i zadania umożliwiające ich realizację w następujących obszarach: prawa osób niepełnosprawnych, opieka i rehabilitacja medyczna, rehabilitacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych, zabezpieczenie społeczne, edukacja, likwidacja barier, dostęp do kultury, sportu, turystyki i rekreacji. Część zadań sprecyzowanych dla każdego celu szczegółowego jest kontynuacją działań ujętych w czterech poprzednich edycjach programu. Nowe zadania uwzględniają aktualne potrzeby osób niepełnosprawnych oraz dostępne nowe formy wsparcia.

Program finansowany jest z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Funduszu Solidarnościowego, budżetu Gminy Miasta Tarnowa, Funduszu Pracy, budżetu państwa, wkładu własnego organizacji pozarządowych i podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego oraz pracodawców sektora prywatnego i spółdzielczego, a także funduszy europejskich.

Działania przyjęte w programie są zgodne z ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, uchwałą Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej – Karta Praw Osób Niepełnosprawnych, a także z uchwaloną w lutym 2021 r. Strategią na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021-2030.

Sprawozdanie z realizacji programu w 2023 r. stanowi załącznik do niniejszego Raportu o stanie miasta.

Gminny Program Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Tarnowa na lata 2023-2026

Program został przyjęty Uchwałą nr LXXVIII/736/2022 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 15 grudnia 2022 r. i stanowił kontynuację działań prowadzonych w latach poprzednich. Powstał w oparciu o wyniki analizy problemów alkoholowych i narkomanii w kraju i wśród mieszkańców Tarnowa, jak również dane przekazane przez jednostki i instytucje będące realizatorami i partnerami uczestniczącymi w realizacji zadań ujętych w Gminnych Programach w latach ubiegłych.

W ramach zapewnienia dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych oraz zagrożonych uzależnieniem (Zadanie 1 Programu) zaplanowano między innymi kontynuację działalności Miejskiego Punktu Konsultacyjnego Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, jak również prowadzenie psychoedukacji, profilaktyki i pomocy psychologicznej skierowanych do osób w trudnej sytuacji życiowej.

W Zadaniu 2 ujęte zostały formy pomocy psychospołecznej i prawnej skierowanej do rodzin, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii (w tym ochrony przed

przemocą w rodzinie), a w Zadaniu 3 przedstawione zostały formy profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, kierowanej w szczególności do dzieci i młodzieży.

Sposoby wspomagania działalności instytucji i stowarzyszeń oraz osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii zostały ujęte w Zadaniu 4. W Zadaniu 5 przedstawiono działania skierowane do osób uzależnionych i ich rodzin, osób dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym.

Zadanie 6 przedstawia sposób podejmowania interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela sądowego.

Nadzorowanie dostępności alkoholu na terenie miasta Tarnowa ujęto w Zadaniu 7. W Zadaniu 8 zaplanowano wsparcie funkcjonowania centrów integracji społecznej. W programie zawarto również zasady wynagradzania członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zadania zawarte w programie finansowane są ze środków budżetu Tarnowa pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i opłat za sprzedaż napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml.

Raport z wykonania w 2023 r. Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Tarnowa i efektów jego realizacji stanowi załącznik do niniejszego Raportu o stanie Miasta.

Program Wspierania Rodziny – Tarnów 2025

Program został przyjęty uchwałą nr LXXVIII/737/2022 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 15 grudnia 2022 r. Obowiązek realizacji przez gminę zadań w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej nakłada ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zgodnie z którą do zadań gminy należy opracowanie i realizacja trzyletnich gminnych programów wspierania rodziny.

Głównym założeniem programu jest rozwój systemu wsparcia dla tarnowskich rodzin z dziećmi, dzieci i młodzieży. Wsparcie to skoncentrowane jest na realizacji działań profilaktycznych oraz skutecznej interwencji. Celem jest stworzenie strukturalnego systemu wsparcia, który w swym założeniu obejmuje nie tylko rodziny doświadczające trudności opiekuńczo-wychowawcze, ale wszystkie rodziny z Tarnowa. Program jest odpowiedzią na aktualne potrzeby i problemy tarnowskich rodzin wskazane przez mieszkańców w badaniach przeprowadzonych na potrzeby „Diagnozy potrzeb i potencjału społeczności lokalnej w zakresie usług społecznych Gminy Miasta Tarnowa”.

Adresatami programu są rodziny z dziećmi oraz dzieci i młodzież mieszkające na terenie miasta Tarnowa, w szczególności rodziny przeżywające różnorodne trudności w prawidłowym realizowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, przeżywające kryzys, dotknięte przemocą, rodziny ubogie i zagrożone ubóstwem, kobiety w ciąży oraz rodzice wychowujący dzieci z niepełnosprawnościami.

W pierwszej części programu omówiono pojęcie rodziny w aktach prawa krajowego, regionalnego i lokalnego oraz diagnozę, która opiera się na statystykach publicznych dotyczących zasobów pomocy społecznej w zakresie usług dla rodzin z dziećmi, które potrzebują pomocy w samodzielnym funkcjonowaniu, głównie w wypełnianiu zobowiązań opiekuńczo-wychowawczych. Opisują one jednostki organizacyjne, ich kadry, jak też liczbę rodzin i dzieci korzystających z pomocy społecznej.

Drugim rodzajem danych są opracowania przygotowane na podstawie raportów z ewaluacji zrealizowanych programów, projektów oraz opracowania tematyczne. Przedstawiona została też sytuacja rodzin, które przeżywają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz sytuacja na lokalnym rynku pracy. Diagnoza obejmuje

zasoby instytucjonalne działające na rzecz wsparcia rodzin, w których wychowują się dzieci oraz zadania realizowane w obszarze zdrowia.

W programie zdefiniowano cel główny, którym jest rozwijanie lokalnego systemu wsparcia dla tarnowskich rodzin z dziećmi, dzieci i młodzieży oraz 4 cele szczegółowe:

1. Kształtowanie warunków sprzyjających poprawie jakości życia i rozwojowi rodzin z dziećmi, dzieci i młodzieży.
2. Rozwój kompleksowego wsparcia dla rodzin z dziećmi, które przeżywają trudności opiekuńczo-wychowawcze i różnorodne kryzysy życia rodzinnego.
3. Poprawa kondycji materialnej rodzin z dziećmi i kształtowanie warunków sprzyjających zaspokojeniu podstawowych potrzeb bytowych członków rodzin.
4. Rozwój systemu wsparcia umożliwiającego prawidłową adaptację społeczną dzieci i młodzieży oraz wspieranie form organizacji wolnego czasu.

Do każdego celu przedstawiono wykaz zadań do ich realizacji oraz wskaźniki pozwalające ocenić stopień ich realizacji.

Program finansowany jest przede wszystkim ze środków budżetu Gminy Miasta Tarnowa ujętych po stronie wydatków jednostek organizacyjnych gminy, jak również ze środków przekazywanych w formie dotacji przeznaczonych na realizację zadań zleconych przez gminę. Część zadań w 2023 r. finansowana była ze środków przeznaczonych na realizację Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Tarnowa. Ponadto zadania programu finansowane były ze środków pochodzących z budżetu państwa, państwowych funduszy celowych, Unii Europejskiej, Norweskiego Mechanizmu Finansowego oraz organizacji pozarządowych.

Program Wspierania Rodziny - Tarnów 2025, poprzez propozycje kompleksowej pomocy, stwarzał w 2023 r. taką ofertę, by tarnowskie rodziny, dzieci i młodzież zostały otoczone wsparciem poprawiającym jakość ich codziennego funkcjonowania. Umożliwił realizowanie podstawowych funkcji, jakie stoją przed rodziną. Oferta adresowana do rodzin z dziećmi, dzieci i młodzieży dawała możliwość zaspokojenia ich aktualnych potrzeb i pomagała w rozwiązywaniu problemów, które dotyczyły rodziny, tak by mogły się w pełni realizować i rozwijać. Dzięki różnym formom wsparcia poprawiała się kondycja materialna rodzin, była możliwość zaspokajania ich potrzeb wychowawczych i różnego rodzaju deficytów. Dzieci i młodzież mogły korzystać z szerokiej oferty pomocy, która sprawiła, że mogły rozwijać swoje zainteresowania i zdolności. Program był również odpowiedzią na wiele sytuacji kryzysowych, których doświadczały w roku sprawozdawczym rodziny, zapewniał pomoc specjalistów i wzmacniał kondycję rodzin. Oferta pomocy kierowana do rodzin w 2023 r., która była efektem współpracy wielu podmiotów zajmujących się sprawami rodziny, zapewniła poczucie bezpieczeństwa. Dzięki skutecznemu systemowi wsparcia przyczyniła się do rozwoju rodzin. Tym samym cele i zadania założone w Programie wyrównywały szanse i dawały możliwość równego startu rodzinom z dziećmi, dzieciom i młodzieży.

Program „Karta Tarnowskiego Seniora”

Program przyjęty uchwałą nr LI/657/2014 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 22 maja 2014 r. w sprawie Programu „Karta Tarnowskiego Seniora” jest elementem polityki prosenioralnej realizowanej przez Gminę Miasta Tarnowa. Adresowany jest do wszystkich osób w wieku powyżej 65. roku życia zameldowanych na terenie Tarnowa. Ma na celu wzmocnienie kondycji materialnej seniorów, umożliwiając im korzystanie z oferty usług i zakupów na preferencyjnych finansowo warunkach, a także zachęcenie do korzystania z różnorodnych i interesujących form spędzania wolnego czasu.

W ramach uczestnictwa w programie wydawana jest Karta Tarnowskiego Seniora (hologram naklejany jest na Tarnowskiej Karcie Miejskiej) uprawniająca do korzystania z ulg i zniżek, które oferowane są przez instytucje miejskie oraz podmioty zewnętrzne, komercyjne, w następujących kategoriach: edukacja i rozwój, sport i rekreacja, kultura i rozrywka, usługi

medyczne, apteki, usługi motoryzacyjne, gastronomia i hotelarstwo, doradztwo, Internet, usługi różne. Szczegółowy wykaz ulg i zniżek znajduje się na stronie internetowej www.cus.tarnow.pl, podstronie dedykowanej seniorom.

W 2023 r. Kartę Tarnowskiego Seniora otrzymało 502 osoby, a od początku programu wydano 5.206 kart.

Program „Karta Tarnowskiej Rodziny”

Program przyjęty uchwałą nr XXIV/355/2012 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 28 czerwca 2012 r., zmieniony uchwałą nr XLIII/585/2013 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 28 listopada 2013 r. „Karta Tarnowskiej Rodziny” jest elementem polityki prorodzinnej realizowanej przez GMT, adresowany do tarnowskich rodzin wielodzietnych, posiadających troje lub więcej dzieci, bez względu na wysokość dochodów. W ramach Programu wydawana jest Karta Tarnowskiej Rodziny (hologram na dany rok naklejany jest na Tarnowskiej Karcie Miejskiej) uprawniająca do korzystania z systemu ulg i zniżek. Osoby posiadające Kartę Tarnowskiej Rodziny mogą korzystać z ulg na przejazdy komunikacją miejską, korzystanie z basenów, obiektów sportowych i lodowisk, udział w spektaklach rodzinnych w Tarnowskim Teatrze, w wystawach w Galerii Miejskiej. Pozostałe ulgi na usługi lub zakupy świadczone są przez różne firmy komercyjne z terenu Tarnowa i innych rejonów Polski.

W 2023 r. z programem Karta Tarnowskiej Rodziny współpracowało 71 partnerów. Beneficjentami Programu zostały 876 rodzin (4.043 osoby). Rodziny wielodzietne najczęściej korzystały ze zniżek oferowanych przez Zarząd Dróg i Komunikacji. Dofinansowanie Gminy Miasta Tarnowa do przejazdów komunikacją miejską wyniosło w 2023 r. 160.541,70 zł (z ulgowej komunikacji miejskiej skorzystało łącznie 30.091 osób z rodzin wielodzietnych; w formie biletów okresowych – 3.236 osób). Dofinansowanie do wypoczynku i rekreacji dla 4.203 osób posiadających kartę i korzystających z obiektów sportowych (pływalni, a w okresie zimowym ze sztucznych lodowisk) Tarnowskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Tarnowie wyniosło 38.502,00 zł. Dofinansowanie do sprzedaży biletów w Teatrze im. Ludwika Solskiego w Tarnowie wyniosło 540,00 zł. Kwota zwolnienia z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosła 2.013.387,00 zł. Łącznie w 2023 r. z budżetu Gminy Miasta Tarnowa udzielono ulg w wysokości 2.212.970,70 zł.

5.2.2 Mieszkalnictwo

Strategia Rozwoju Mieszkalnictwa dla Tarnowa do 2030 r.

Dokument przyjęty uchwałą nr LXXXII/769/2023 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 23 lutego 2023 r., został opracowany w związku z przyznaniem Gminie Miasta Tarnowa dofinansowania ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna (POPT) projekt pod nazwą „Tarnów – opracowanie dokumentacji w ramach wsparcia rozwoju miast POPT 2014-2020”.

Koszt opracowania dokumentu wyniosły 69 000,00 zł z czego 85% stanowiło dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej w kwocie 58 650,00 zł, a 15% dofinansowanie ze środków budżetu państwa w kwocie 10 350,00 zł.

W Strategii problematyka mieszkalnictwa została wskazana w wizji, celach strategicznych i operacyjnych oraz w wyznaczonych kierunkach działań, w których sektor ten powinien się rozwijać. Opracowanie strategii zostało poprzedzone sporządzeniem diagnozy sytuacji społeczno-ekonomicznej i aktualnego stanu mieszkalnictwa w Tarnowie, obejmującej m.in. strukturę własnościową zasobów mieszkaniowych, deficyty ilościowe i jakościowe, uwarunkowania wpływające na dostępność mieszkań czy zapotrzebowanie z uwzględnieniem grup docelowych oczekujących wsparcia w zaspokojeniu potrzeb mieszkaniowych wraz ze zdefiniowaniem form oczekiwanego wsparcia. Diagnoza umożliwiła identyfikację potencjałów rozwojowych, określenie kierunków działań, a także celów strategicznych

i szczegółowych Miasta Tarnowa wynikających ze zdiagnozowanych problemów oraz potencjałów. W *Strategii* wizja rozwoju mieszkalnictwa do 2030 roku przedstawia obraz Tarnowa jako miasta:

- atrakcyjnego i konkurencyjnego do zamieszkania
- dostępnego dla wszystkich mieszkańców – niezależnie od wieku i statusu materialnego
- zapewniającego atrakcyjne warunki do inwestowania w budownictwo mieszkaniowe
- dbającego o ład przestrzenny i tereny zieleni w mieście.

Na potrzeby *Strategii Rozwoju Mieszkalnictwa dla Miasta Tarnowa do 2030 r.* określono 5 celów strategicznych, spójnych z celami Krajowej Polityki Miejskiej 2030 i wizją długofalowego rozwoju miast i ich obszarów funkcjonalnych, tj.: miasto dostępne, miasto kompaktowe, miasto zielone, miasto produktywne, miasto inteligentne i sprawne.

Strategia stanowi również materiał wyjściowy do opracowania programów dedykowanych poszczególnym grupom beneficjentów oczekujących od Miasta wsparcia w zaspokojeniu potrzeb mieszkaniowych, ukierunkowanych na zwiększenie podaży mieszkań o niskim czynszu, poprawę jakości życia w już istniejących zasobach mieszkaniowych Miasta i na atrakcyjne zagospodarowanie przestrzeni wspólnych na osiedlach czy w strefie centralnej Miasta. Założono opracowanie programu współpracy samorządu i właścicieli prywatnych w celu długoterminowego udostępniania mieszkań w centrum miasta oraz uruchomienie agencji najmu. Ponadto zaproponowano programy mające na celu wsparcie aktywności i kreatywności mieszkańców w kształtowaniu życia miejskiego oraz przeciwdziałanie skutkom zmian klimatycznych.

Jednym z najistotniejszych celów strategiczny określony w tym dokumencie jest dążenie Miasta do wysokiej dostępności mieszkań dla różnych grup odbiorców. W związku z tym w strategii ujęta została koncepcja utworzenia w Tarnowie społecznej agencji najmu (SAN).

Uruchomienie tej formy wynajmu umożliwi również realizację programu wpisanego w strategii pod nazwą „Nowe mieszkania w centrum”, który z jednej strony ma stanowić pomoc w zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych grupie odbiorców znajdujących się w tzw. „luce czynszowej”, których dochód jest zbyt niski, aby zakupić mieszkanie i nie mają zdolności kredytowej lub by wynająć mieszkanie po cenach rynkowych, ale też nie kwalifikują się już na przydział mieszkania komunalnego, a z drugiej strony mogą przyczynić się do „ożywienia” centrum Tarnowa. Program ma na celu wprowadzenie na rynek najmu komercyjnego mieszkań prywatnych właścicieli, które aktualnie nie są zamieszkałe i stoją puste.

Dnia 30 listopada 2023 r. Rada Miejska w Tarnowie podjęła uchwałę w sprawie poparcia działań Prezydenta Miasta Tarnowa dotyczących utworzenia w Tarnowie Społecznej Agencji Najmu i nawiązania z nią współpracy. W opracowaniu pozostaje uchwała w sprawie zasad i kryteriów wynajmowania lokali mieszkalnych lub budynków mieszkalnych jednorodzinnych przez osoby fizyczne z zasobów SAN, której podjęcie umożliwi zawarcie umowy pomiędzy Gminą Miasta Tarnowa a Miejskim Zarządem Budynków Sp. z o.o. na prowadzenie w Tarnowie SAN.

Od połowy 2023 roku miasto współpracuje z Fundacją Habitat for Humanity Poland w ramach której uzyskuje nieodpłatne i pogłębione doradztwo w procesie tworzenia Społecznej Agencji Najmu w Tarnowie, jak również zostało zakwalifikowane do uzyskania dofinansowania do rozpoczęcia działalności SAN ze środków fundacji w wysokości (PLN): 250 tys. W ramach tej współpracy w dniu 1 września br. zostało również zawarte porozumienie remontowe dla 7 lokali mieszkalnych będących własnością Miasta. Lokale zostaną poddane gruntownemu remontowi oraz wyposażone w meble i sprzęt AGD, a szacunkowy koszt przeprowadzenia remontów wynosi łącznie (PLN): 900 tys. i zostanie w całości sfinansowany przez fundację. Termin odbioru końcowego prac nastąpi do końca

I kwartału 2024 r., a wyremontowane lokale miasto planuje przekazać na rzecz utworzonej Społecznej Agencji Najmu.

Gmina Miasta Tarnowa planuje zawarcie umowy powołującej SAN w ramach Miejskiego Zarządu Budynków Spółka z o.o. w Tarnowie na przełomie I/II kwartału 2024 r.

Uwzględniając wnioski płynące ze sporządzonej diagnozy sytuacji społeczno-ekonomicznej i aktualnego stanu mieszkalnictwa w Tarnowie oraz kierunki działania przyjęte w *Strategii* opracowano nową uchwałę w sprawie zasad przeprowadzania naboru wniosków o zawarcie umowy najmu w ramach pomocy państwa w ponoszeniu wydatków mieszkaniowych w pierwszych latach najmu mieszkania tzw. Mieszkanie na start, a ustanawiając kryteria pierwszeństwa do zawarcia umowy najmu oraz zasady przeprowadzania oceny punktowej wniosków określono kryteria szczególnie istotne w kontekście sytuacji mieszkaniowej i społecznej wspólnoty samorządowej miasta.

Katalog oceny punktowej wniosków przewidziany w uchwale nr LXXXIV/802/2023 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 27 kwietnia 2023 r. obejmuje m.in. kryteria dotyczące wieku, niepełnosprawności, tytułu prawnego do innej nieruchomości, migracji w celu podjęcia pracy lub nauki, wyprowadzki z lokalu należącego do mieszkaniowego zasobu Gminy czy też rezygnacji z uprawnienia do zawarcia umowy najmu takiego lokalu. Ponadto na uzyskanie dodatkowych punktów mogą liczyć absolwenci uczelni wyższych, którzy nie przekroczyli 30. roku życia czy też kadra akademicka zatrudniona bądź podejmująca zatrudnienie w uczelni zlokalizowanej na terenie Miasta. Kryteria te wynikają z założeń przyjętych w strategii i dotyczą realizacji celu operacyjnego Dążenie do zróżnicowania społecznego w ramach stref mieszkaniowych i kierunku działania: Kreowanie wizerunku miasta jako ośrodka akademickiego atrakcyjnego dla studentów i kadry akademickiej.

W oparciu o zasady określone w ww. uchwale została przeprowadzona **rekrutacja przyszłych najemców mieszkań na nowo powstającym osiedlu „Słoneczny Stok” w Tarnowie przy ul. Błotnej. Przedsięwzięcie inwestycyjno – budowlane polegające na budowie 6 budynków wielorodzinnych z 109 lokalami mieszkalnymi realizowane jest przez Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego, a planowany termin zasiedlenia lokali mieszkalnych to III kwartał 2025 r. Gmina Miasta Tarnowa zawarła umowę z investorem i tym samym powstałe lokale mieszkalne będą objęte dopłatami do czynszów w ramach rządowego programu „Mieszkanie na Start”.**

Dokonano również zmian w uchwale nr XVIII/194/2019 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 24 października 2019 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Miasta Tarnowa w celu umożliwienia Miastu przeznaczania lokali mieszkalnych do wynajmu jako mieszkania treningowe i wspomagane. Beneficjenci pomocy mieszkaniowej w tej formie zostali wskazani w art. 53 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

W myśl zapisów ww. ustawy pomoc w formie zapewnienia mieszkania treningowego lub wspomagane może zostać udzielona m.in. osobie pełnoletniej, która ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebuje wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, ale nie wymaga usług w zakresie świadczonego przez jednostkę całodobowej opieki, a podstawą przyznania wsparcia jest decyzja, wydawana po dokonaniu ustaleń między podmiotem kierującym do tej formy wsparcia, podmiotem prowadzącym mieszkanie treningowe lub wspomagane oraz osobą ubiegającą się o pobyt w tym mieszkaniu lub jej przedstawicielem ustawowym, zwanych dalej „kontraktem mieszkaniowym”. Zadanie to realizuje Centrum Usług Społecznych w Tarnowie.

W 2023 r. do wynajmu w tej formie zostało przeznaczonych 15 lokali w nowo powstałym budynku mieszkalnym, którego budowę realizował Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o. w Tarnowie. Poszerzenie oferty mieszkaniowej Miasta o tę formę wynajmu wpisuje się w cel operacyjny określony w strategii jako: Zróżnicowanie form dostępu do zasobów

mieszkaniowych i kierunek działania: Rozwinięcie oferty mieszkań wspomaganych oraz chronionych.

Ponadto kontynuowano dobre praktyki wypracowane w latach poprzednich w zakresie polityki mieszkaniowej dotyczące wynajmu lokali mieszkalnych wchodzących w skład zasobu mieszkaniowego Miasta w ramach programu „Mieszkanie za remont”, który jest kierowany do osób posiadających zbyt małe środki finansowe na zakup lokalu, ale dysponujących wystarczającą kwotą na wykonanie remontu lokalu we własnym zakresie i legitymują się odpowiednimi dochodami, które zostały określone w ww. uchwale w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Miasta Tarnowa. W 2023 r. z tej formy wynajmu skorzystały 33 rodziny. Zadanie to wpisuje się w Strategii w cel operacyjny określony jako: Zapewnienie dostępności mieszkań dla różnych grup ekonomicznych i kierunek działania: Kontynuacja programu „Mieszkanie za remont”.

W opracowaniu pozostają kolejne projekty uchwał i programy, które pozwolą dostosować prawo lokale w zakresie mieszkalnictwa do założeń przyjętych w strategii oraz wprowadzić do lokalnej praktyki innowacyjne rozwiązania, której mają pomóc Gminie Miasta Tarnowa w tworzeniu warunków do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych członków wspólnoty samorządowej m.in. koncepcja Społecznej Agencji Najmu, która ma włączyć prywatny sektor mieszkaniowy do realizacji społecznej polityki mieszkaniowej.

Wieloletni program gospodarowania zasobem mieszkaniowym Gminy Miasta Tarnowa na lata 2021-2025 (Informacja przekazana przez Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o. w Tarnowie)

Wielkość zasobu mieszkaniowego Gminy Miasta Tarnowa:

Na dzień 31 grudnia 2023r. – spółka zarządzała zasobami GMT wg zestawienia:

Liczba lokali mieszkalnych - 2.369 o powierzchni 101.514 m kw.

Liczba lokali najmu socjalnego - 133 o powierzchni 3.970 m kw.

Liczba pomieszczeń tymczasowych - 21 o powierzchni 296 m kw.

Ogółem - 2.523 o powierzchni 105.780 m kw.

Liczba lokali użytkowych - 330 o powierzchni 29.303 m kw.

1.115 lokali mieszkalnych (w tym 119 lokali najmu socjalnego i 21 pomieszczeń tymczasowych) o powierzchni 46.697 m kw. (3.511 m kw. pow. lokali najmu socjalnego i 296 m kw. pow. pomieszczeń tymczasowych) znajdowało się w budynkach stanowiących 100% własność Gminy Miasta Tarnowa. 1.408 lokali mieszkalnych (w tym 14 lokali najmu socjalnego) o powierzchni 59.083 m kw. (459 m kw. pow. najmu socjalnego) znajdowało się w budynkach wspólnot mieszkaniowych.

Liczba lokali użytkowych w budynkach stanowiących w 100% własność Gminy Miasta Tarnowa - 239 o łącznej powierzchni 21.295 m kw.

Liczba lokali komunalnych w budynkach stanowiących własność wspólnot Mieszkaniowych - 91 o łącznej powierzchni 8.008 m kw.

W wyniku postępowań przed Sądem Rejonowym w Tarnowie – spółka uzyskała 23 wyroki eksmisyjne z lokali mieszkalnych oraz 124 nakazy zapłaty. Ogółem w roku 2023 zrealizowano 42 wyroki eksmisyjne.

Remonty i modernizacje

W zakresie remontów i modernizacji wykonano remonty pustostanów, remonty instalacji: wod-kan, gazowej, elektrycznej, centralnego ogrzewania, roboty dekarские, uszczelnienia kominów i inne – na kwotę: 3.698.377zł

Sprzedaż lokali mieszkalnych (dane - Wydział Geodezji i Nieruchomości UMT)

W 2023 r. sprzedano 10 lokali mieszkalnych będących własnością Gminy Miasta Tarnowa, usytuowanych w 8 budynkach komunalnych za łączną kwotę 840.507,00 zł. Lokale

mieszkalne w budynkach komunalnych zbywano z trybie bezprzetargowym. Przy sprzedaży lokali mieszkalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu miasta na rzecz ich najemców udzielono bonifikaty w wysokości 65%. Sprzedaż lokali mieszkalnych prowadzona była zgodnie z uchwałą nr XIX/254/2008 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 27 lutego 2008 r. w sprawie określenia zasad gospodarowania nieruchomościami Gminy Miasta Tarnowa (Dz. Urz. Woj. Małop. poz. 5045 z późn. zm.).

Zasady polityki czynszowej oraz warunki obniżania czynszu.

Od 1 czerwca 2023 r. obowiązuje stawka czynszu w wysokości 10,18 zł. za 1 m kw. powierzchni użytkowej lokali mieszkalnych z wyłączeniem najmu socjalnego lokali. Może ona być obniżona maksymalnie o 45% przy uwzględnieniu czynników obniżających tj. położenie lokalu, wyposażenie itp. Natomiast za 1 m kw. powierzchni użytkowej najmu socjalnego lokali i tymczasowych pomieszczeń obowiązuje stawka czynszu w wysokości 2,79 zł.

Poprzednio obowiązywała stawka czynszu w wysokości 8,90 zł. za 1 m kw. powierzchni użytkowej lokali mieszkalnych z wyłączeniem najmu socjalnego lokali, natomiast za 1 m kw. powierzchni użytkowej najmu socjalnego lokali i tymczasowych pomieszczeń w wysokości 2,44 zł.

Zgodnie z zapisami w Wieloletnim programie... obniżek czynszu, o których mowa w art. 7 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego, nie stosuje się do czasu, gdy wysokość miesięcznej maksymalnej stawki bazowej czynszu za 1 m kw. powierzchni użytkowej lokalu na czas nieoznaczony nie przekroczy 3 % wartości odtworzeniowej lokalu.

Zarządzanie lokalami i budynkami wchodzącymi w skład zasoby Gminy Miasta Tarnowa:

Mieszkaniowe zasoby komunalne i Wspólnot Mieszkaniowych wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba budynków mieszkalnych	Liczba mieszkań	Powierzchnia mieszkań w m kw.
I	Zasoby mieszkaniowe – ogółem	247	5.902	253.430
	w tym:	---	-----	-----
1	zasoby będące w 100% własnością GMT	122	1.115	46.697
2	zasoby wspólnot mieszkaniowych	125	4.787	206.733
	w tym:	-	-	-
	- komunalne	-	1.414	59.335
	- własnościowe	-	3.373	147.398

Budynki i lokale użytkowe w zasobach komunalnych i wspólnot mieszkaniowych wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba budynków użytkowych	Liczba lokali użytkowych – powierzchnia lokali użytkowych
I	Budynki użytkowe GMT	27	135 15.564
II	Lokale użytkowe w budynkach mieszkalnych GMT	45	104 5.731

	Ogółem GMT	72	239	21.295
III	Budynki użytkowe wspólnot	1	Komunalne 2, pow. 1.322	Własnościowe 1, pow. 219
IV	Lokale użytkowe w budynkach mieszkalnych wspólnot	38	Komunalne 89, pow. 6.686	Własnościowe 4, pow. 643
	Ogółem wspólnoty	39	91	8.008
			5	862

Źródła finansowania gospodarki zasobu Gminy Miasta Tarnowa

Podstawowym źródłem finansowania są wpływy z czynszów z lokali mieszkalnych i użytkowych. Dodatkowe źródło finansowania stanowiła wpłata właściciela spółki na pokrycie udziałów objętych w podwyższonym kapitale zakładowym (Uchwała Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników nr 2/2023, z dnia 04.05.2023 r., podjęta w oparciu o Uchwałę nr XXXIX/543/13 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 12.09.2013 r.).

W przypadku budowy budynku przy ul. Krzyskiej 17 B źródłem finansowania jest zaciągnięty kredyt na część inwestycji. Znaczącą pomocą w finansowaniu inwestycji i remontów są również pozyskane przez Spółkę dotacje z Funduszu Dopłat z banku BGK.

Wysokość kosztów z podziałem na koszty bieżącej eksploatacji, koszty remontów oraz koszty modernizacji lokali i budynków, z także koszty inwestycyjne

Wydatki na utrzymanie lokali mieszkalnych i użytkowych:

Wydatki/koszty utrzymania lokali mieszkalnych: 12.036.607 zł

Należne wpływy z lokali mieszkalnych: 9.579.665 zł

S a l d o: 2.456.942 zł

% pokrycia kosztów należnymi wpływami: 79,6 %

Wydatki/koszty utrzymania lokali użytkowych: 2.123.230 zł

Należne wpływy z lokali użytkowych: 4.045.000 zł

S a l d o: 1.921.770 zł

Rzeczywiste wpływy z lokali mieszkalnych: 9.330.594 zł

% ściągłości czynszów z lokali mieszkalnych: 97,4 %

Rzeczywiste wpływy z lokali użytkowych: 3.983.112 zł

% ściągłości czynszów z lokali użytkowych: 98,5 %

Wydatki inwestycyjne

W okresie od stycznia do grudnia 2023 r. spółka poniosła nakłady na inwestycje na łączną kwotę 7.061,0 tys. zł.

- 981,0 tys. zł na budowę instalacji centralnego ogrzewania
- 5 814,0 tys. zł na budowę budynku mieszkalnego przy ul. Krzyskiej 17 B
- 171,0 tys. zł na budowę budynku mieszkalnego przy ul. Krzyskiej dz. 13/13
- 28,7 tys. zł na zakup środków trwałych Spółki
- 28,0 tys. zł na budowę instalacji centralnej ciepłej wody
- 38,3 tys. zł na wydzielenie i wykonanie łazienek w lokalach mieszkalnych.

5.2.3 Sport

Wykaz dotacji dla klubów sportowych na 2023 rok – wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej

- 1) Zadanie „Niepełnosprawny – sprawny w wodzie” - bezpłatne zajęcia pływania dla niepełnosprawnych ruchowo dzieci i młodzieży w wieku od 6 do 15 lat, mieszkających na terenie Tarnowa lub uczących się w tarnowskich szkołach – 2023 r.

Podmiot	Dotacja 2023 w zł
Tarnowskie Zrzeszenie Sportowe Niepełnosprawnych „Start”	5.000,00

- 2) zadanie: Upowszechnianie sportu wśród niepełnosprawnych mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa - ze szczególnym uwzględnieniem dyscyplin paraolimpijskich - realizowane poprzez szkolenie sportowe, udział w rozgrywkach i zawodach sportowych na szczeblu lokalnym, ogólnopolskim, międzynarodowym oraz organizację imprez sportowych w zakresie sportu osób niepełnosprawnych – 2023 rok.

Podmiot	Dotacja 2023 w zł
Tarnowskie Zrzeszenie Sportowe Niepełnosprawnych START	75.000,00
Tarnowskie Stowarzyszenie Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki, Niewidomych i Słabowidzących „Pogórze”	25.000,00
Razem:	100.000,00

- 3) zadanie: „Sportowe talenty - prowadzenie naboru oraz selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa, w tym w formie zgrupowań sportowych - ze szczególnym uwzględnieniem dyscyplin olimpijskich” – 2023 rok.

Podmiot	Dotacja 2023 w zł
Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „Iskierka” Tarnów	34 500,00
Uczniowski Klub Sportowy Westovia	16 700,00
Uczniowski Klub Sportowy Peyomi	14 300,00
Klub Sportowy „Błękitni”	32 000,00
Fundacja Górnik Tarnów	8 800,00
Tarnowskie Zrzeszenie Sportowe Niepełnosprawnych Start	15 500,00
Stowarzyszenie Piłki Ręcznej Tarnów	26 300,00
Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „Sokół – Gumniska”	11 300,00
Klub Piłkarski „Błękitni 1947” Tarnów	26 000,00
Stowarzyszenie Shiva Dance Academy	6 000,00
Tarnowski Klub Tenisowy	14 500,00

Towarzystwo Sportowe Iskra Tarnów	20 300,00
Liga Obrony Kraju Tarnowski Klub Strzelecki	18 200,00
Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „1811”	54 700,00
Klub Sportowy Thai Gym Tarnów	8 000,00
Ognisko Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej Delfin	17 700,00
Miejski Klub Sportowy Tarnovia	61 700,00
Uczniowski Klub Sportowy Grabówka	8 800,00
Uczniowski Klub Sportowy "Kung Fu Vo Thuat Thanh Quyen"	10 800,00
Klub Sportowy "Iskra"	21 300,00
Klub Sportowy Dragon Sports	6 000,00
Klub Sportowy "ZKS Unia" Tarnów	52 000,00
Akademia Unia Tarnów	52 000,00
Uczelniany Klub Sportowy „Jedynka”	29 700,00
Klub Sportowy „Metal” Tarnów	30 300,00
Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „Pałac Młodzieży”	156 700,00
Tarnowski Klub Sportowy Oyama Karate	10 000,00
Tarnowskie Towarzystwo Sportowe Futar	11 200,00
Tarnowska Akademia Karate i Kobudo	11 800,00
Klub Uczelniany Akademickiego Związku Sportowego PWSZ w Tarnowie	31 300,00
Stowarzyszenie Męskiej Sekcji Koszykówki „Tarnowskie Jaskółki”	10 000,00
Tarnowski Klub Sportowy "Kyokushin Karate"	14 300,00
Międzyszkolny Ludowy Uczniowski Klub Sportowy	16 000,00
Uczniowski Klub Sportowy "Sokół - Mościce"	18 000,00
Stowarzyszenie Sportowe "SOKÓŁ" Tarnów	6 000,00
Klub Sportowy "Sportiva"	15 300,00
Tarnowski Związek Brydża Sportowego	4 900,00
Uczniowski Klub Sportowy "Jedynka" przy I LO w Tarnowie	38 800,00

Polskie Towarzystwo Boksu	14 000,00
Stowarzyszenie Akademia Forza	7 300,00
Futsal Club Tarnów	7 000,00
	970.000,00

4.) zadanie pn. „Poprawa warunków uprawiania sportu w klubach sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa i osiągnięcia przez członków tych klubów wysokich wyników sportowych w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym” – dotyczy wyłącznie podmiotów działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa, biorących udział w rozgrywkach w dyscyplinach zespołowych w najwyższej ogólnopolskiej klasie rozgrywkowej w kategorii senior.

Podmiot	Dotacje – 2023 r. w zł
Jaskółka Tarnów Spółka z o.o.	250.000,00
Volley Jedynka Tarnów Spółka z o.o.	250.000,00
	500.000,00

5.) zadanie: „Poprawa warunków uprawiania sportu w klubach sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa i osiągnięcia przez członków tych klubów wysokich wyników sportowych w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym” – II edycja 2023 rok.

Podmiot	Dotacja 2023 w zł
Tarnowski Klub Tenisowy	10 000,00
Klub Piłkarski Błękitni 1947 Tarnów	6 000,00
Tarnowski Związek Brydża Sportowego	9 000,00
Uczniowski Klub Sportowy Westovia	20 000,00
Tarnowskie Towarzystwo Sportowe Futar	7 000,00
Klub Sportowy Metal	19 000,00
Uczniowski Klub Sportowy Kung Fu Vo Thuat Thanh Quyen	6 000,00
Ognisko Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej Delfin w Tarnowie	8 000,00
Klub Sportowy Iskra Tarnów	19 000,00
Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „Sokół Gumniska”	4 000,00
Stowarzyszenie Akademia Forza	9 000,00
Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „Iskierka” Tarnów	18 000,00
Klub Sportowy Sportiva	14 000,00

Uczniowski Klub Sportowy "Sokół - Mościce"	8 000,00
Tarnowska Akademia Karate i Kobudo	7 000,00
Parafialny Uczniowski Klub Sportowy „Karolina” przy Kościele Bł. Karoliny w Tarnowie	5 000,00
Uczniowski Klub Sportowy Grabówka	11 000,00
Fundacja Górnik Tarnów	11 000,00
Towarzystwo Sportowe Iskra Tarnów	25 000,00
Klub Sportowy „Thai Gym” Tarnów	13 000,00
Stowarzyszenie Piłki Ręcznej Tarnów	18 000,00
Klub Sportowy „ZKS Unia” Tarnów	30 000,00
Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „Pałac Młodzieży”	35 000,00
Akademia Unia Tarnów	34 000,00
Tarnowski Klub Sportowy Oyama Karate	7 000,00
Miejski Klub Sportowy Tarnovia	30 000,00
Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „1811”	15 000,00
Uczniowski Klub Sportowy "Jedynka" przy I LO w Tarnowie	13 000,00
Klub Sportowy Dragon Sports	8 000,00
Klub Uczelniany Akademickiego Związku Sportowego PWSZ w Tarnowie	15 000,00
Futsal Club Tarnów	8 000,00
Stowarzyszenie Shiva Dance Academy	8 000,00
Łącznie:	450000,00

6.) zadanie: „Organizacja zajęć sportowo-rekreacyjnych w ramach Programu Lato w mieście bezpieczne wakacje Tarnów 2023”.

Podmiot	Dotacja 2023 w zł
UKS “Sokół – Mościce” Tarnów	12 600,00
Uczniowski Klub Sportowy „Jedynka” przy I LO w Tarnowie	11 300,00
Uczniowski Klub Sportowy Westovia	5 000,00
Tarnowskie Towarzystwo Sportowe Futar	4 600,00

Miejski Klub Sportowy Tarnovia	12 300,00
Klub Piłkarski „Błękitni 1947” Tarnów	4 000,00
Klub Sportowy „Metal” Tarnów	5 000,00
Tarnowski Klub Tenisowy	9 000,00
Uczniowski Klub Sportowy “PM Tarnów”	4 600,00
Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „1811”	3 300,00
Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „Pałac Młodzieży”	43 300,00
Polskie Towarzystwo Boksu	5 000,00
	120 000,00

Informacja o realizacji uchwał Rady Miejskiej w Tarnowie podjętych w 2022 r., będących w realizacji w roku 2023 r. oraz o sposobie realizacji uchwał podjętych w roku 2023 r. została przedstawiona w załączniku.

6. ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

6.1 Strefy Aktywności Gospodarczej

W Tarnowie działa 5 Stref Aktywności Gospodarczej:

SAG	Powierzchnia całkowita w ha	Działki inwestycyjne w ha	Poziom zainwestowania w %
Piaskówka	5,82	4,48	100%
Komunalna	12,91	12,13	40%
Mechaniczne	24,987	17,628	67%
Czysta	29,7097	24,3137	97%
Kryształowy ul. Kryształowa	4,6705	4,6705	64%
Kryształowy ul. Traktorowa	5,246	5,246	100%

Trzema z w/w parków, tj. Parkiem Przemysłowym „Czysta”, Parkiem Przemysłowym „Mechaniczne” oraz Zielonym Parkiem Przemysłowym „Kryształowy” (w tym terenami przy ul. Kryształowej i ul. Traktorowej), zarządza Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A., którego głównym zadaniem jest tworzenie klimatu i warunków sprzyjających rozwojowi przedsiębiorczości.

W roku 2023 nakłady inwestycyjne Tarnowskiego Klastera Przemysłowego S.A. wyniosły 4,2 mln zł. Kwotę: 956,55 tys. zł wydatkowano na prace budowlane, które miały na celu poprawę stanu technicznego budynków na terenie Parku Przemysłowego „Mechaniczne”. Kwotę 3,2 mln zł przeznaczono na zakup nieruchomości, a pozostałe środki na zakup wyposażenia.

W 2023 roku spółka realizowała zadania wynikające z przyjętej „Strategii Tarnowskiego Klastera Przemysłowego S.A. na lata 2021-2025”, zmierzające do osiągnięcia głównego celu, jakim jest tworzenie korzystnych warunków do wszechstronnego rozwoju gospodarczego regionu oraz miejsc pracy. Działania spółki ukierunkowane były przede wszystkim na zarządzanie terenami przemysłowymi, administrowanie majątkiem spółki i polepszanie jego stanu technicznego, a także pozyskiwanie inwestorów. Swoją misję spółka realizowała na terenie Parków Przemysłowych.

W 2023 roku kluczowymi zadaniami ukierunkowanymi na pozyskiwanie inwestorów była sprzedaż nieruchomości, a także wynajem powierzchni w Parku Przemysłowym „Mechaniczne”, Inkubatorze Przedsiębiorczości oraz w budynku przy ul. Kochanowskiego 32. Łączna powierzchnia sprzedanych nieruchomości, w 2023 roku, wyniosła 0,9751 ha. W roku 2023 Spółka nabyła nieruchomości, o powierzchni 1,6198 ha, w celu zespolenia i uzupełnienia terenów w posiadanych Parkach.

Od początku swojej działalności spółka dokonała sprzedaży terenów inwestycyjnych 41 nowym inwestorom w Parkach Przemysłowych „Czysta”, „Mechaniczne” oraz „Kryształowy”. Niezależnie od powyższego, spółka na terenie Parku Przemysłowego „Mechaniczne” wynajmuje swoje obiekty i pomieszczenia 53 przedsiębiorcom, których firmy według stanu na 31 grudnia 2023 roku zatrudniały łącznie 652 osoby. Dotyczy to:

- 10 budynków, wynajmowanych 21 przedsiębiorcom (110 osób);
- Inkubatora Przedsiębiorczości, w którym funkcjonuje 18 firm (211 osób);

- Budynku przy ul. Kochanowskiego 32, w którym funkcjonuje 10 firm (302 osoby);
- Inkubatora Przedsiębiorczości II, w którym funkcjonuje 4 firmy (29 osób).

Na terenie Parków Przemysłowych zatrudnienie ogółem, na dzień 31 grudnia 2023 roku, wynosiło 2070 osób, w tym:

- Park Przemysłowy „Czysta”- 459 osób;
- Park Przemysłowy „Kryształowa”- 5 osób;
- Park Przemysłowy „Mechaniczne” - 1606 osób.

W roku 2023 utworzono 446 nowych miejsc pracy (stan na 31.12.2023 roku), w tym:

- 76 w Parku Przemysłowym „Czysta”;
- 369 w Parku Przemysłowym „Mechaniczne” (SAG);
- 1 w Parku Przemysłowym „Kryształowa”.

6.2 Działania na rzecz lokalnej gospodarki

W 2023 r., pomimo nieuruchomienia konkursów pochodzących ze środków z Funduszy Europejskich w Małopolsce, a tym samym braku możliwości aplikowania o kolejne wsparcie dla przedsiębiorców, z zakresu umiędzynaradawiania działalności gospodarczej, Wydział Rozwoju Gospodarczego zrealizował wiele działań na rzecz rozwoju tarnowskiej przedsiębiorczości. Wśród nich znalazły się m.in.:

- 1) Wsparcie udzielone przedsiębiorcom – bezpłatny wynajem przestrzeni biurowych w Strefie Coworkingowej DESK. Statystyki wynajmów w 2023 r.:
 - a) Sala konferencyjna: 157 wynajmów
 - b) Sala B2B: 116 wynajmów
 - c) Sala komputerowa: 78 wynajmów.
- 2) Prowadzenie i koordynacja działalności Tarnowskiego Centrum Przedsiębiorczości (TCP), zlokalizowanego przy ul. Wałowej 10, świadczącego usługi w zakresie szeroko pojętego wsparcia przedsiębiorczości, w tym działania świadczone na rzecz rozwoju biznesu w mieście, przez punkty informacyjne instytucji zlokalizowanych w TCP, tj. m.in.: Krakowski Park Technologiczny Sp. z o.o., Krajowa Izba Doradców Podatkowych, Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie, Strefa Przedsiębiorcy DESK., ZUS O/Tarnów.
- 3) Projekt warsztatowo-szkoleniowy dla firm, pn.: Firmy Jutra, zorganizowany we współpracy z Polskim Funduszem Rozwoju oraz Google, pn.: „Analityka internetowa w 5 krokach - jak podejmować decyzje w oparciu o dane? oraz „Zwiększ skuteczność reklam internetowych”.
- 4) Spotkanie informacyjne dla firm, z zakresu inwestowania w Polskiej Strefy Inwestycji, we współpracy z Krakowskim Parkiem Technologicznym Sp. z o.o – 2 edycje.
- 5) Projekt szkoleniowy dla przedsiębiorców, we współpracy z tarnowskim oddziałem ZUS, pn.: „Ulga na start. Preferencyjne składki” oraz "Mały ZUS+, , .
- 6) Projekt informacyjno-szkoleniowy dla przedsiębiorców, pn.: „Dotacje czas start. Możliwości aplikowania o środki europejskie w nowej perspektywie finansowej 2021-2027”.
- 7) Projekt informacyjno-szkoleniowy dla przedsiębiorców, pn.: „SPIN – Małopolskie Centra Transferu Wiedzy”.
- 8) Spotkanie informacyjne dla firm, z zakresu wdrażania Dyrektywy UE SUP –Single Use Plastic – obowiązki przedsiębiorców po wdrożeniu Dyrektywy.
- 9) Projekt informacyjno-szkoleniowy, adresowany do firm rodzinnych, pn.: „Sukcesja – firmy rodzinne”.

- 10) Wdrożenie i uruchomienie platformy e-learningowej „Biznes w Tarnowie” (Norway Grants), wraz z osadzeniem 16 szkoleń dla pracodawców, pracowników firm oraz osób wchodzących na rynek pracy.
- 11) Kampanie informacyjno – promocyjne dla przedsiębiorców, w mediach społecznościowych (Facebook „Biznes w Tarnowie”, LinkedIn „Biznes w Tarnowie”, SMS-Biznes).
- 12) Kampania promocyjna tarnowskich restauratorów, prowadzących działalność przy ul. Wałowej w Tarnowie, pn.: „Kulinarna Wałowa”.
- 13) Kampania informacyjna, dot. sprzedaży terenów mieszkaniowych przy ul. Lotniczej/ Modelarskiej w Tarnowie.
- 14) Obsługa przedsiębiorców w ramach Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG): 2 084 firmy, w tym spoza miasta Tarnowa: 412.
- 15) Konkurs „Tarnowski Junior Biznesu 2023” – IX edycja.
- 16) Business Model Canvas – projekt szkoleniowy dla nauczycieli przedmiotu „Biznes i Zarządzanie” w tarnowskich szkołach ponadpodstawowych.
- 17) Badania ankietowe przeprowadzone wśród tarnowskich przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą przy ul. Wałowej.
- 18) Udział w projekcie Związku Miast Polskich oraz organizacja tarnowskiej edycji empirii, pn.: EMPIRIE „Miasto przedsiębiorcze”.
- 19) Udział w projekcie oraz wdrożenie Standardów Obsługi Inwestora w Gminie Miasta Tarnowa, w partnerstwie z Krakowskim Parkiem Technologicznym (projekt 2-letni).

7. E-MIASTO

7.1. Cyfrowy urząd

Realizowane w Urzędzie Miasta Tarnowa, jak i jednostkach organizacyjnych gminy, zadania ustawowe w znacznym stopniu wykonywane są z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych i stanowisk komputerowych. W 2023 roku rozpoczęto wymianę komputerów na nowsze, wyposażone w aktualny system operacyjny co pozwala na sprawną i bezpieczną obsługę klientów. Rozpoczęto również wdrażanie polityki zarządzania domenowego.

Zmodernizowano system bezpieczeństwa systemów informatycznych Urzędu Miasta Tarnowa, wymieniono sprzęt oraz oprogramowanie odpowiedzialne za bezpieczeństwo sieci informatycznej. W roku 2023 kontynuowano prace nad rozwojem systemu elektronicznego obiegu dokumentów zintegrowanego z systemem zarządzania finansami oraz systemem EPUAP. System pozwala na generowanie decyzji podatkowych na podatek od nieruchomości i dystrybucję ich w formie elektronicznej za pośrednictwem platformy ePUAP do zainteresowanych tą formą usługi i doręczenia osób.

Jest to kolejny rok stosowania systemów elektronicznych ankiet, głosowań i innych technik zdalnego kontaktu. W 2023 roku dostosowano system elektronicznego obiegu dokumentów do wdrażanych w skali kraju e-Doręczeń.

Dokonano także ujednoczenia systemów elektronicznego obiegu dokumentów w jednostkach organizacyjnych gminy.

Złożono także wnioski na realizację projektu „Cyberbezpieczny Samorząd”. W ramach projektu planowane jest rozbudowanie systemu do wykonywania kopii bezpieczeństwa, aktualizacja i rozbudowa systemu ochrony urządzeń przetwarzających dane cyfrowe w urzędzie, szkolenie z cyberbezpieczeństwa, przegląd oraz aktualizacja systemu, SZBI zgodnie z normą ISO 27001 dla kadry zarządzającej i kadry IT. Łączna planowana wartość projektu to 1 134 060,00 zł z czego wartość dofinansowania to 848 240,03 zł.

Udostępnianie usług

W roku 2023 kontynuowano prace nad rozwojem systemu elektronicznego obiegu dokumentów zintegrowanego z systemem zarządzania finansami oraz systemem EPUAP. System pozwala na generowanie decyzji podatkowych i ich dystrybucję w formie elektronicznej za pośrednictwem platformy ePUAP. W 2023 roku dostosowano system elektronicznego obiegu dokumentów do wdrażanych w skali kraju e-Doręczeń (obowiązek wdrożenia e-Doręczeń został przesunięty na 1 października 2024 r.

Dokonano także ujednoczenia systemów elektronicznego obiegu dokumentów w jednostkach organizacyjnych Gminy.

W roku 2023 trwały prace adaptacyjne zintegrowanego systemu zarządzania finansami KSAT w zakresie planowanego stosowania KSeF.

2023 to kolejny rok stosowania systemów elektronicznych ankiet, głosowań i innych technik zdalnego kontaktu.

8. INWESTYCJE

8.1. Inwestycje prowadzone przez Wydział Infrastruktury Miejskiej

8.1.1. Projekty inwestycyjne dofinansowane ze środków UE i innych źródeł zewnętrznych

Zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz doposażenie szkół w narzędzia edukacyjne z zakresu ruchu drogowego

Zadanie wieloletnie zakończone. Zadanie dofinansowane z projektu nr POIS.03.01.00-00-0215/22 w ramach działania 3.1.: Rozwój drogowej i lotniczej sieci TEN-T oś priorytetowa III: Rozwój Sieci Drogowej TEN-T i Transportu Multimodalnego Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020. Zakres obejmował dostawę 5 zestawów symulatora jazdy na rowerze do 5 szkół w tym: Szkoła Podstawowa nr 3, ul. Kopernika 10., Szkoła Podstawowa nr 5, ul. Skowronków 8, Szkoła Podstawowa nr 8, ul. Bitwy pod Studziankami 5, Szkoła Podstawowa nr 9, ul. M. Dąbrowskiej 6, Szkoła Podstawowa nr 20, ul. Zbylitowska 7. W 2023r. wydatkowano 103 935,00zł.

Studium oraz projektowanie Parkingu Wielopoziomowego. lokalizacja Starówka miasta Tarnów.

Zadanie realizowane przy współfinansowaniu ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020- projekt POPT.03.01.-00-00-0239/18- Wzrost potencjału beneficjentów polityki spójności w obszarze prowadzenia efektywnej polityki miejskiej. W ramach zadania opracowano koncepcję lokalizacji parkingu, wydatkowano 94 710,00 zł.

Tarnów "Nowe Spojrzenie". MŁODZI, GNIEWNI, GENIALNI

Zadanie wieloletnie. Zadanie dofinansowane z projektu Tarnów "Nowe Spojrzenie" Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021 i Budżetu Państwa. Zakres obejmuje montaż maszkaronów oraz wykonanie elementów małej architektury "autostrada młodych". Opracowano dokumentację projektową na wykonanie elementów małej architektury "autostrada młodych". W 2023r. wydatkowano 36 900,00zł.

Tarnów "Nowe Spojrzenie". Popularyzacja nauki i techniki w Pasażu

Zadanie wieloletnie. Zadanie dofinansowane z projektu „Tarnów – Nowe Spojrzenie” Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021 i Budżetu Państwa. Opracowano dokumentację projektową i rozpoczęto prace na obiekcie. Zakres zadania obejmuje przebudowę wraz ze zmianą sposobu użytkowania piwnicy (w tym: adaptacja pomieszczeń w piwnicy na działalność kulturalną i edukacyjną, pokój biurowy, sala konferencyjna, pomieszczenie węzła sanitarnego (toalety) oraz pomieszczenia socjalnego dla pracowników) w kamienicy Rynek 4 oraz wykonanie przebiccia w celu połączenia kamienicy Pasażu Odkryć Rynek 4 i budynku Tarnowskiego Centrum Kultury Rynek 5 na poziomie I piętra. W 2023r. zaawansowanie prac na obiekcie wyniosło 60% wykonano m.in.: przebiccie pomiędzy budynkiem Pasażu Odkryć przy ul. Rynek 4 a budynkiem Tarnowskiego Centrum Kultury, demontaże, rozbiórkę ściany działowej w piwnicy, wydzielono pomieszczenie użytkowe (pomieszczenie węzła sanitarnego – toaleta dla niepełnosprawnych). Wykonano także część prac instalacyjnych tj. rozbudowę instalacji sanitarnej oraz rozbudowę instalacji elektrycznej i teletechnicznej. W 2023r. wydatkowano kwotę 418 280,00zł.

Tarnów "Nowe Spojrzenie". Tarnowskie Centrum Dialogu"

Zadanie wieloletnie. Zadanie dofinansowane z Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021 i Budżetu Państwa. Zakres prac obejmuje wykonanie prac konserwatorskich w budynku, roboty w branży budowlanej, sanitarnej, elektrycznej oraz dostawę i montaż platformy dźwigowej dla osób niepełnosprawnych, w zakresie zagospodarowania terenu:

remont drenażu, ogrodzenia, odtworzenie ciągów pieszych, schodów zewnętrznych, remont nawierzchni tarasów i schodów tarasowych, wykonanie iluminacji budynku. W 2022 r. wykonano prace demontażowe w zakresie istniejących instalacji w tym: sanitarnej, elektrycznej wewnętrznej, odgromowej, centralnego ogrzewania, wewnętrznej instalacji wod-kan i gazowej; wykonano izolację fundamentów, wykonano ścianki działowe murowane sanitariatów na piętrze budynku; częściowo wykonano prace tynkarskie oraz czyszczenie i gruntowanie istniejących ścian budynku. W 2023r. kontynuowano remont pomieszczeń użytkowych oraz zaplecza socjalnego w zakresie wykończenia przegród budowlanych, malowania. Wykonano renowację zabytkowej stolarki okiennej, drzwiowej, boazerii i parkietu oraz nowe instalacje sanitarne i elektryczne. Wykonano również remont kamiennego cokołu, elewacji wraz z uzupełnieniem detali architektonicznych, pokrycia dachu oraz rozpoczęto prace przy zagospodarowaniu terenu.

W 2023 r. wydatkowano kwotę 947 132,00zł. Termin I kwartał 2024 r.

Do realizacji pozostał montaż platformy dla osób niepełnosprawnych, kontynuacja prac w zakresie zagospodarowania terenu oraz wyposażenie obiektu.

Małopolska Tarcza Humanitarna. Fundusze Europejskie dla Ukrainy. Wsparcie grantowe EFRR dla NGO i JST. infrastruktura społeczna. Wymiana kotła gazowego w budynku przy ul. Św. Anny 1 w Tarnowie

Zakres zadania obejmował dostawę i montaż kotła gazowego w budynku przy ul. Św. Anny 1 w Tarnowie w ramach zadania Małopolska Tarcza Humanitarna. Fundusze Europejskie dla Ukrainy. Wsparcie grantowe EFRR dla NGO i JST. infrastruktura społeczna, wydatkowano kwotę 149 700,00zł.

Rozbudowa budynku Szkoły Podstawowej nr 9 w Tarnowie

Zadanie wieloletnie dofinansowane z Rządowego Funduszu Polski Ład. Zakres obejmował nadbudowę północnego skrzydła szkoły o jedną kondygnację wraz z instalacjami wewnętrznymi i zewnętrznymi oraz rozbudowę budynku szkoły o salę gimnastyczną od strony południowej. W 2019 r. opracowano dokumentację, W 2022 r. rozpoczęto prace rozbiórkowe oraz roboty ogólnobudowlane w zakresie nadbudowy północnego skrzydła szkoły, wykonano stan surowy otwarty i wydatkowano kwotę 1 111 694,35zł. W 2023r. kontynuowano prace na obiekcie i zakończono realizację zadania, wydatkowano kwotę 5 377 323,24zł.

Modernizacja infrastruktury drogowej dla potrzeb organizacji Igrzysk Europejskich 2023 r.

Zadanie wieloletnie. Zadanie dofinansowane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. Zakres zadania obejmował budowę parkingu przy Stadionie Miejskim ul. Zbylitowskiej dla potrzeb organizacji Igrzysk Europejskich 2023. W 2022r. zapłacono za wycinkę drzew, wydatkowano kwotę 10 005,00 zł. W 2023r. wydatkowano kwotę 2 948 060,74zł.

Modernizacja infrastruktury sportowej Tarnowskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji na potrzeby Igrzysk Europejskich 2023

Zadanie wieloletnie. Zadanie dofinansowane z Rządowego funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. Zakres zadania obejmował budowę parkingu na terenie kortów tenisowych, budowę placu manewrowego dla pojazdów obsługi imprez, remont drogi wewnętrznej przy budynku MDS, budowę dojść przy Hali „Jaskółka”, budowę kortu tenisowego przy MDS, montaż elementów mechaniki scenicznej w Hali, wykonanie łoża VIP w Hali, remont elewacji budynku MDS, rozbudowę systemów teleinformatycznych Hali, wymianę oświetlenia sali sportowej MDS, wykonanie systemu parkingowego przy Hali. W 2022r. wykonywano prace projektowe, prace budowlane wewnątrz Hali jaskółka związane z budową łoża VIP i wydzieleniem strefy VIP na I piętrze, wykonywano prace ziemne przy budowie kortu tenisowego, wydatkowano kwotę 676 423,31 zł. W 2023r. kontynuowano prace na obiekcie i zakończono realizację zadania, wydatkowano kwotę 6 078 616,53 zł.

Przebudowa obiektu TOSiR

Zadanie wieloletnie. Zadanie dofinansowane ze środków Budżetu Państwa w ramach Programu Wsparcia Przygotowania III Igrzysk Europejskich w 2023 w zakresie realizacji inwestycji sportowych. Zakres obejmował przebudowę stadionu lekkoatletycznego na stadion piłkarski w dwóch etapach, budowę trybuny wraz z zapleczem parkingowym przy ul. Traugutta na potrzeby przeprowadzenia rozgrywek w ramach Igrzysk Europejskich w roku 2023. W 2022 r. wykonano roboty ziemne, podbudowy, roboty zbrojarskie oraz murowe (parter), instalacje zewnętrzne i wewnętrzne stanu "zero" i wydatkowano kwotę 5 086 367,48zł. W 2023r. zakończono prace budowlane na obiekcie i doposażono obiekt. Wydatkowano kwotę 18 939 798,26zł.

Przebudowa obiektu TOSiR. przebudowa ciągu komunikacyjnego

Zakres obejmował wykonanie ciągu komunikacyjnego oraz stację transformatorową na potrzeby przebudowywanego stadionu przy ul. Traugutta w Tarnowie, wydatkowano kwotę 1 855 391,04 zł.

Budowa infrastruktury sportowej dla Igrzysk Europejskich 2023

Zakres zadania obejmował przebudowę zespołu pływalni letnich w Mościcach na Park Wodny (wykonanie niecki pływacko-rekreacyjnej, brodzika dla dzieci, zjeżdżalni z basenem hamownym, budowę budynków zaplecza technologicznego i gastronomiczno /szatniowo/administracyjno/sanitarnego) wraz z obiektami towarzyszącymi: boiskiem piaszczystym do rozgrywek siatkówki, piłki ręcznej i nożnej; zadaszonym lodowiskiem/boiskiem o nawierzchni syntetycznej o wymiarach 20x40 m. Doposażono obiekt w meble dla budynku Parku Wodnego w Tarnowie oraz w meble (zabudowy stałej) Doposażono obiekt w samojedzną maszynę do konserwacji i pielęgnacji lodu (rolby) dla lodowiska, suszarki do łyżew oraz łyżwy dla lodowiska. Wydatkowano kwotę 28 010 821,55 zł.

Budowa boiska treningowego na terenie KS "Iskra"

Zadanie w trakcie realizacji. Zadanie częściowo dofinansowane z projektu „Małopolska Infrastruktura Rekreacyjno-Sportowa – MIRS”. Zakres obejmuje wykonanie robót budowlanych polegających na remoncie boiska sportowego na terenie Klubu Sportowego Iskra przy ul. Krzyskiej, wydatkowano kwotę 622 448,51zł. Z uwagi na intensywne opady śniegu i niskie temperatury nie zakończono zadania w roku br., a pozostała kwota 865 351,49zł. została umieszczona w wykazie wydatków niewygasających 2023r.

Remont klatki schodowej w budynku remizy OSP w Tarnowie-Rzędzinie

Zakres obejmował remont klatki schodowej w budynku remizy OSP w Tarnowie- Rzędzinie. Zadanie współfinansowane ze środków pochodzących z budżetu Województwa Małopolskiego w ramach działania „Małopolskie OSP 2023”. W 2023r. wydatkowano kwotę 48 900,00zł.

8.1.2 Pozostałe inwestycje realizowane przez WIM

Zintegrowany transport aglomeracyjny

Zadanie wieloletnie. Zadanie w trakcie opracowania dokumentacji projektowej budowy dworca autobusowego. W 2023r. wydatkowano kwotę 20 110,50 zł.

Dobudowa odcinka ul. Stalowej

Zapłacono za wycinkę drzew kolidujących z inwestycją MPEC oraz wykonano inwentaryzację drzew na obszarze przy ul. Stalowej. W 2023r. wydatkowano kwotę 116 095,49zł.

Budowa zjazdu do stadionu przy ul. Czerwonych Klonów

Zakres zadania obejmował wykonanie drogi wewnętrznej wraz z chodnikiem, kanalizacją opadową oraz zjazdem o nawierzchni bitumicznej z ul. Czerwonych Klonów, wydatkowano kwotę 81 205,42zł.

Wykonanie projektu miejsc parkingowych przy ul. Wilsona

Zadanie w trakcie opracowania dokumentacji, z uwagi na konieczność uzyskania decyzji warunków zabudowy nie zakończono zadania w roku br., kwota 25 000,00 zł umieszczona w wykazie wydatków które nie wygasają z upływem roku budżetowego 2023.

Modernizacja hali sportowej Szkoły Podstawowej nr 23

Zakres zadania obejmował wymianę stolarki okiennej fasady zachodniej budynku hali sportowej. W 2023r. wydatkowano kwotę 345 182,62zł.

Przebudowa, rozbudowa i nadbudowa budynku Przedszkola Publicznego nr 15

Zadanie wieloletnie. Zakres zadania obejmował rozbudowę, przebudowę i nadbudowę ze zmianą sposobu użytkowania istniejącego budynku Przedszkola Publicznego nr 15 wraz z zagospodarowaniem terenu i niezbędną infrastrukturą techniczną. W latach 2019-2020 wykonano aktualizację dokumentacji i rozpoczęto roboty rozbiórkowe, wyburzeniowe i demontażowe w tym: rozbiórkę istniejącego wiatrołapu wejściowego, demontaż elementów zagospodarowania terenu w ogrodzie, demontaż infrastruktury podziemnej, wykonano część izolacji przeciwwilgociowej ścian fundamentowych istniejącego budynku oraz roboty związane z przyłączeniem kanalizacji sanitarnej. W latach 2021-2022 zrealizowano roboty ogólnobudowlane w zakresie rozbudowy przedszkola o nową część z przewiązką, wykonano roboty konstrukcyjne ścian, schodów, stropów, dachu, wykonano prace związane z izolacją i dociepleniem fundamentów, izolacji podposadzkowych, wymurowano ściany wewnętrzne i zewnętrzne, przebudowano sieci kanalizacji sanitarnej, wodociągowej, przebudowano sieci kanalizacji opadowej, wybudowano podziemny zbiornik na wodę opadową.

W 2023r. zakończono prace budowlane w zakresie budowy nowego budynku przedszkola oraz wykonano roboty przy przebudowie istniejącego budynku przedszkola. Doposażono obiekt w meble, wyposażenie i urządzenia AGD, wyposażono kuchnię w urządzenia AGD. W 2023r. wydatkowano kwotę 2 891 352,88zł.

Wykonanie izolacji fundamentów oraz remontu kanalizacji w budynkach Przedszkola Publicznego nr 33 i nr 35 i Żłobka nr 1

Zakres zadania obejmował remont kanalizacji drenażu oraz izolacji fundamentów. W 2023r. wydatkowano kwotę 233 370,00zł.

Przebudowa i modernizacja Domu Pomocy Społecznej im. Świętego Brata Alberta w Tarnowie przy ul. Szpitalnej 53

Zakres zadania obejmował remont elewacji wschodniej budynku Domu Pomocy Społecznej przy ul. Szpitalnej 53/ W 2023r. wydatkowano kwotę 407 271,62zł.

Utworzenie Centrum Usług Społecznych m.in. poprzez modernizację obiektów przy ul. M. B. Fatimskiej i ul. Brodzińskiego

Zakres zadania obejmował dostawę i montaż stolarki okiennej i drzwiowej dla budynku przy al. M. B. Fatimskiej 9 w Tarnowie oraz wykonanie instalacji oświetleniowej wewnętrznej w budynku przy al. M. B. Fatimskiej 9. W 2023r. wydatkowano kwotę 524 128,87zł.

Opracowanie koncepcji i Programu Funkcjonalno-Użytkowego na budowę Żłobka na os. Legionów w Tarnowie

Opracowano koncepcję i Program Funkcjonalno-Użytkowy wraz ze zbiorczym zestawieniem kosztów budowy Żłobka na os. Legionów w Tarnowie. W 2023r. wydatkowano kwotę 49 815,00zł.

Wykonanie źródła ulicznego na Placu Sobieskiego – dokumentacja

Opracowywano dokumentację, wydatkowano kwotę 2 950,00zł.

Wykonanie źródeł ulicznych na os. Jasna

Zakres zadania obejmował budowę źródeł wodnych wraz z przyłączami wody na terenie osiedla „Jasna” w tym: wykonano źródło wodne wraz z przyłączem wody i studnią wodomierzową przy ul. Jasna w Tarnowie (rejon budynku ul. Promienna 18); źródło wodne wraz z przyłączem wody i studnią wodomierzową przy ul. Jasna w Tarnowie (rejon budynku ul.

Jasna 71); źródło wodny wraz z przyłączem wody i studnią wodomierzową przy ul. Bitwy pod Studziankami w Tarnowie. W 2023r. wydatkowano kwotę 57 660,00zł.

Budowa mini ogrodu Jordanowskiego w rejonie ulic Warzywnej i Mostowej

Zadanie wieloletnie. Zakres obejmował opracowanie dokumentacji projektowej oraz wykonanie robót budowlanych polegających na budowie placu zabaw w tym: wykonanie nawierzchni oraz montaż urządzeń zabawowych i wyposażenia małej architektury. W 2023r. wydatkowano kwotę 647 217,45zł.

Dobudowa alejki w rejonie Parku Westerplatte

Zadanie niezrealizowane z uwagi na brak zgód właścicieli działek.

Przebudowa placu Drzewnego – dokumentacja

Zadanie w trakcie opracowania dokumentacji, konieczność wydłużenia realizacji zadania wyniknęła ze zmian projektowych wynikających z długotrwałych uzgodnień z Tarnowskim Wodociągami oraz koniecznością uzyskania w dalszym etapie uzgodnień z pozostałymi mediantami i Konserwatorem Zabytków, kwota 71 586,00 zł została umieszczona w wykazie wydatków niewygasających.

Przebudowa placu zabaw na Górze Św. Marcina

Opracowano dokumentację projektową modernizacji terenu rekreacyjnego na działce 6/19 obr.301 w Tarnowie. W 2023r. wydatkowano kwotę 24 600,00zł. Zadanie przeniesione do realizacji na 2024r.

Przebudowa placu zabaw i rekreacji przy Szkole Podstawowej nr 9

Zadanie w realizacji. Zakres obejmuje remont placu zabaw na terenie Szkole Podstawowej nr 9 przy ul. M. Dąbrowskiej 6. Z uwagi na zalegającą warstwę śniegu i niskie temperatury brak możliwości położenia nawierzchni poliuretanowej, a tym samym zakończenia zadania w roku br. Kwota 349 320,00zł została umieszczona w wykazie wydatków niewygasających. W 2023r. wydatkowano kwotę 9 840,00zł.

Rewitalizacja Plant im. Józefa Jakubowskiego w Tarnowie

Zadanie wieloletnie w realizacji. W 2022r. roku zawarto umowę na opracowanie dokumentacji. Wydatkowano kwotę 15,00 zł. W 2023r. odebrano dokumentację projektową, wydatkowano kwotę 83.959,80zł.

Opracowanie koncepcji zagospodarowania Parku Piaskówka

Zadanie niezrealizowane z powodu braku ostatecznego stanowiska w kwestii zakresu prac.

Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej – dokumentacja

Opracowano audyty efektywności energetycznej dla budynków: Przedszkole Publiczne nr 20 w Tarnowie, budynek Ochotniczej Straży Pożarnej Tarnów Rzędzin. Opracowano audyt energetyczny dla obiektów: ZSB, Ośrodek Geodezyjny ZSB, Warsztaty szkolne ZSB, SP nr8, ZSEO, ZSOiT. Złożono wniosek o przedłużenie terminu do NFOŚ z uwagi na brak możliwości wykonania projektu do końca września br. Uzyskano negatywną odpowiedź z NFOŚ. W 2023r. wydatkowano kwotę 48 826,99zł.

Budowa obiektu użyteczności publicznej na terenie os. Westerplatte

Wyplacono kwotę ustaloną w wyniku ugody sądowej. Wydatkowano kwotę 105 000,00zł.

Wykonanie rozkładanej podłogi na tereny rekreacyjne na os. Koszyce

Zakres zadania obejmował dostawę i montaż rozkładanej drewnianej podłogi segmentowej. W 2023r. wydatkowano kwotę 14 700,00zł.

Budowa sali sportowej przy ul. Poniatowskiego

Zadanie wieloletnie w realizacji. Zakres obejmuje rozbudowę szkoły o wielofunkcyjną salę sportową wraz z piętrowym zapleczem połączoną z głównym budynkiem przewiązką w standardzie budynku pasywnego oraz wykonanie robót w zakresie zagospodarowania terenu.

W 2022r. wykonano przekładkę sieci ciepłowniczej, wydatkowano kwotę 99 999,00 zł.
W 2023r. kontynuowano prace budowlane, wykonano ściany obiektu., wydatkowano kwotę 1 467 785,73 zł brutto. Termin zakończenia realizacji maj 2024r.

Budowa stadionu sportowego przy ul. Traugutta. etap II

Zadanie wieloletnie. Zaktualizowano Program Funkcjonalno- Użytkowy. Ogłoszono przetarg na zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych polegających na wykonaniu II etapu budowy stadionu sportowego przy ul. Czerwonych Klonów 16. W 2023r. wydatkowano kwotę 18 450,00 zł. Zadanie w trakcie postępowania przetargowego.

Marcinka. Góra Aktywności

Zadanie wieloletnie. W 2022 r. opracowano koncepcję wraz z dokumentacją projektową zaplecza, wydatkowano kwotę 37 515,00 zł. W 2023 r. opracowano dokumentację projektowo-kosztorysową przebudowy instalacji wodno-kanalizacyjnej w rejonie basenu letniego przy al. Tarnowskich i wydatkowano kwotę 10 531,10 zł.

Budowa rolkostrady w rejonie Góry Św. Marcina

Zadanie w trakcie opracowania dokumentacji projektowej dla budowy rolkostrady. Zadanie przeniesione do realizacji na 2024r. Wydatkowano kwotę 8 833,20 zł.

Rozbudowa tras rowerowych w rejonie Góry Św. Marcina

Zadanie w trakcie opracowania dokumentacji projektowej. Zadanie przeniesione do realizacji na 2024r.

Prace modernizacyjne na terenie KS Iskra

Zakres obejmował prace melioracyjne na działce nr 26 na os. Krzyż. W 2023r., wydatkowano kwotę 28 999,99 zł.

Przebudowa boisk i placu zabaw przy ul. Ks. Skorupki – dokumentacja

Opracowano dokumentację projektową, wydatkowano kwotę 14 760,00 zł.

Zakup i montaż monitoringu zewnętrznego na terenie obiektu KS Iskra

Zakres obejmował wykonanie instalacji, zakup i montaż 5 szt. kamer monitoringu oraz rejestratora, wydatkowano kwotę 11 995,50 zł.

Wykonanie ogrodzenia placu zabaw na os. Legionów

Zadanie zrealizowane, zakres obejmował wykonanie ogrodzenia placu zabaw na os. Legionów, wydatkowano kwotę 21 202,74zł.

Doposażenie placu zabaw przy ul. Pułaskiego

Zadanie zrealizowane. Zakres obejmował dostawę i montaż elementów dostawy i montaż elementów małej architektury, wydatkowano kwotę 40 090,00zł.

Wykonanie źródła ulicznego w Parku Strzeleckim

Opracowano dokumentację, uzgodniono z konserwatorem.

Doposażenie placu zabaw przy ul. Ogrodowej

Zadanie zrealizowane. Zakres obejmował dostawę i montaż elementów małej architektury. Wydatkowano kwotę 49 500,00zł.

8.2 Inwestycje prowadzone przez TOSiR

2023 r.			
Przebudowa kanalizacji sanitarnej obiektu TOSIR	115 060,00	115 057,36	Przebudowa istniejącej kanalizacji sanitarnej dla zapotrzebowania Letniego Parku Wodnego
Montaż i zabudowa kominków wentylacyjnych na dachu MDS	45 000,00	44 280,00	zakup i montaż podciśnieniowych kominów wentylacyjnych na dachu budynku Miejskiego Domu Sportu
Modernizacja placu zabaw przy ul. Czerwonych Klonów	83 210,00	83 209,50	Demontaż wyeksploatowanych elementów placu zabaw zagrażających bezpiecznemu użytkowaniu oraz zakup i montaż nowych m.in.: wymiana słupów na metalowe, wymiana podestów drewnianych na HPL, wymiana ścianki wspinaczkowej, wymiana siedzisk i łańcuchów huśtawek, itd.
Suma:	243 270,00	242 546,86	

8.3 Inwestycje prowadzone przez ZDiK

8.3.1 Projekty inwestycyjne dofinansowane ze środków zewnętrznych

I. Budowa ulic: Równoległej i Pasterskiej wraz z kolektorem odwadniającym w ulicy Czarna Droga, Równoległa i Pasterska.

Zadanie wieloletnie. W roku 2023 na inwestycję wydatkowano 3 505 743,35 zł.

- 1) Budowa drogi gminnej 201009K w km od 0+002,80 do km 0+620,60 (skrzyżowanie z drogą powiatową nr 1352K w km 0+906,05) w miejscowości Tarnów (ul. Pasterska). Roboty budowlane zakończone w grudniu 2023 r. W ramach zadania zrealizowano budowę drogi ulicy Pasterskiej o przekroju ulicznym jednojezdniowym, dwukierunkowym (nawierzchnia bitumiczna) wraz z budową ścieżki rowerowej (nawierzchnia bitumiczna) i ciągu pieszego (nawierzchnia z brukowej kostki betonowej). Wykonano także budowę trzech zatok autobusowych (o nawierzchni betonowej). Zrealizowano także budowę kanalizacji

deszczowej, budowę i przebudowę oświetlenia ulicznego, budowę kanału technologicznego oraz przebudowę sieci infrastruktury podziemnej. Trwają czynności odbiorowe.

Zadanie dofinansowane z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg.

- 2) Wykupy- Trwają wypłaty odszkodowań związane ze zrealizowanym zadaniem zgodnie z procedurą ZRID.

II. Remont ul. Franciszkańskiej Etap II

Zadanie wieloletnie zakończone w styczniu 2023 r. Roboty budowlane wykonano w 2022 r.

W 2023 r wykonano i zamontowano 2 tablice informacyjne.

W roku 2023 na inwestycję wydatkowano 2 669,10 zł.

Zadanie dofinansowane z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych.

III. Modernizacja ul. Piłsudskiego od ul. Kopernika do ul. Mickiewicza

Zadanie wieloletnie zakończone w styczniu 2023 r. Roboty budowlane wykonano w 2022 r.

W 2023 r wykonano i zamontowano 2 tablice informacyjne.

W roku 2023 na inwestycję wydatkowano 2 669,10 zł.

Zadanie dofinansowane z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych.

IV. Modernizacja infrastruktury drogowej dla potrzeb organizacji Igrzysk Europejskich 2023 r.

Zadanie wieloletnie. W roku 2023 na inwestycję wydatkowano 12 762 863,70 zł

- 1) Budowa i przebudowa sygnalizacji świetlnej w ciągu ulicy Czerwonych Klonów. Zakończono prace projektowe. W listopadzie 2023 r. przekazano wykonawcy plac budowy. W trakcie wykonywania robót budowlanych.
- 2) Modernizacja skrzyżowania ul. Czerwonych Klonów i Chemicznej – budowa zjazdu i drogi wewnętrznej. Trwają prace projektowe oraz końcowe uzgodnienia.
- 3) Przebudowa drogi wewnętrznej od skrzyżowania do Miejskiego Domu Sportu w Mościcach do przejazdu kolejowego. trwają prace projektowe i uzgodnienia.
- 4) Modernizacja skrzyżowania ul. Czerwonych Klonów i Chemicznej. Zadanie zakończone. W ramach zadania wykonano remont istniejącej nawierzchni tarczy skrzyżowania oraz wlotów wraz z wymianą podbudowy i remontem ciągów pieszych i pieszo-rowerowych w obrębie tarczy skrzyżowania.
- 5) Przebudowa ciągu pieszo-rowerowego na ul. Czerwonych Klonów. Zadanie zakończone. Wykonano przebudowę istniejących ciągów pieszo rowerowych i pieszych w zakresie wykonania odrębnej ścieżki rowerowej z betonu asfaltowego (wraz z wymianą podbudowy), wykonano chodnik z kostki betonowej (wraz z wymianą podbudowy) na ul. Czerwonych Klonów (940 mb) i ul. Zbylitowskiej (240 mb) i wykonany został kanał techniczny.
- 6) Modernizacja skrzyżowania ul. Traugutta i Czerwonych Klonów. Zadanie zakończone. W ramach zadania wykonano remont istniejącej nawierzchni tarczy skrzyżowania oraz wlotów wraz z wymianą podbudowy i remontem ciągów pieszych w obrębie tarczy skrzyżowania. Zrealizowano remont ul. Czerwonych Klonów i ul. Traugutta w bezpośrednim sąsiedztwie przedmiotowego skrzyżowania (wymiana podbudowy wraz z wykonaniem jezdni o nawierzchni bitumicznej). Zakres obejmował również remont zatoki autobusowej na ul. Czerwonych Klonów o nawierzchni z betonu asfaltowego.
- 7) Modernizacja ul. Traugutta. w zakresie budowy pętli autobusowej. Zadanie zakończone. W ramach zadania została wykonana:
 - budowa pętli autobusowej o nawierzchni betonowej,
 - budowa miejsc postojowych dla samochodów osobowych o nawierzchni z kostki betonowe (wraz z wykonaniem warstw konstrukcyjnych)
 - budowa ciągów pieszych i dojeżdżających wraz z peronem o nawierzchni z kostki betonowej (wraz z wykonaniem warstw konstrukcyjnych),
 - wiata autobusowa,

- elementy odwodnienia pętli,
- budowa zjazdów publicznych umożliwiających skomunikowanie pętli autobusowej z drogą publiczną.

8) Modernizacja drogi gminnej ul. Traugutta i drogi gminnej (bez nazwy) w kierunku Miejskiego Domu Sportu TOSiR w Tarnowie. Zadanie zakończone. W ramach zadania wykonano:

- remont istniejącej nawierzchni ulicy Traugutta oraz drogi gminnej (bez nazwy) w kierunku Miejskiego Domu Sportu TOSiR wraz z tarczami skrzyżowań oraz wlotów w zakresie podbudowy oraz nawierzchni jezdni z betonu asfaltowego,
- remont nawierzchni chodnika na ul. Traugutta z kostki betonowej wraz z wymianą podbudowy).

9) Przebudowa drogi wewnętrznej od przejazdu kolejowego w stronę ul. Kwiatkowskiego. Zadanie zakończone. W ramach zadania nastąpiło:

- przebudowa istniejącej nawierzchni drogi wewnętrznej z betonu asfaltowego wraz z wymianą podbudowy,
- wykonanie zatoki postojowej oraz mijanek,
- wykonanie kanału technicznego fi 110

10) Modernizacja zajezdni autobusowej w Mościcach. Zadanie zakończone. Wykonano remont zajezdni autobusowej przy ul. Kwiatkowskiego w zakresie:

- wymiany podbudowy i wykonaniu z betonu cementowego nawierzchni miejsc postojowych dla autobusów,
- wymiany podbudowy i wykonaniu nawierzchni jezdni/dojazdów o nawierzchni asfaltowej,
- wymiany podbudowy i wykonaniu nawierzchni chodnika z kostki betonowej,
- wymiany wpustów ulicznych oraz studzienek ściekowych wraz z częściową wymianą przykanalików.

11) Modernizacja ul. Kwiatkowskiego od ronda Solidarności do skrzyżowania z ul. Czerwonych Klonów. Zadanie zakończone, z wyjątkiem wykonania oznakowania poziomego i pionowego na przedmiotowym zakresie. W ramach zadania wykonano remont istniejącej nawierzchni ul. Kwiatkowskiego – nawierzchnia bitumiczna wraz z wymianą warstw konstrukcyjnych jezdni. Zrealizowano ciąg pieszy o nawierzchni betonowej i częściowo z kostki betonowej (wraz z wymianą podbudowy) oraz wyremontowano zatokę autobusową o nawierzchni betonowej. Wykonano również kanalizację techniczną na długości realizowanego odcinka drogi.

12) Budowa węzła przesiadkowego przy ul. Błonie i al. Jana Pawła II. Zadanie zakończone. W ramach zadania została wykonana:

- budowa parkingu dla 32 samochodów osobowych,
- budowa parkingu dla 4 autobusów,
- budowa jezdni manewrowych i zjazdów publicznego na teren inwestycji,
- budowa toalety publicznej, trzech wiat przystankowych i wiaty rowerowej,
- budowa kanalizacji deszczowej, sieci wodociągowej wraz z przyłączem,
- budowa sieci i instalacji elektroenergetycznych oraz oświetlenia oraz kanału technicznego,
- elementy małej architektury,
- przebudowa i zabezpieczenie niezbędnej infrastruktury technicznej.

Zadanie dofinansowane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych

V. Rozbudowa drogi powiatowej nr 1373K ul. Szkotnik w Tarnowie w km 0+005,85 do 0+421,11 oraz przebudowa skrzyżowania ulic Szkotnik i Szujskiego oraz ulic Szkotnik, Mościckiego i Sikorskiego w Tarnowie wraz z budową kanalizacji deszczowej, oświetlenia ulicznego, kanału technologicznego i przebudową niezbędnej infrastruktury

Zadanie wieloletnie. W roku 2023 na inwestycję wydatkowano 12 066 168,26 zł.

Roboty budowlane zakończone w grudniu 2023 r. W ramach zadania zrealizowano budowę kanalizacji deszczowej, budowę oświetlenia ulicznego i kanału technologicznego oraz przebudowę sieci infrastruktury podziemnej. Inwestycja obejmowała również przebudowę sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniach ulic Szujskiego -Szkotnik oraz Szkotnik – Mościckiego – Sikorskiego. W ramach robót drogowych wykonano rozbudowę ulicy o przekroju ulicznym jednojezdniowym, dwukierunkowym (nawierzchnia bitumiczna) wraz z budową ścieżki rowerowej (nawierzchnia bitumiczna) i ciągu pieszego (nawierzchnia z brukowej kostki betonowej). Zrealizowano także przebudowę zatok autobusowych (o nawierzchni betonowej) na ul. Szkotnik i Sikorskiego.

Zadanie dofinansowane z rezerwy subwencji ogólnej i Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnej.

- VI. Rozbudowa drogi powiatowej nr 1356K w km od 0+842,00 do km 1+431,00. odcinek 1 ul. Braci Saków w km od 0+000,00 do km 0+452,25, odcinek 2 ul. Okrężna w km 0+000,00 do 0+137,26, budowa skrzyżowania o ruchu okrężnym z drogą powiatową nr 1357K w km 0+979,00. odcinek 3 ul. Braci Saków w km od 0+000,00 do km 0+114,82 wraz z budową oświetlenia ulicznego, kanału technologicznego, kanalizacji deszczowej i przebudową niezbędnej infrastruktury w miejscowości Tarnów, Miasto Tarnów**

Zadanie wieloletnie. W roku 2023 na inwestycję wydatkowano 10 755 553,44 zł.

W dniu 28.12.2022 r. została podpisana umowa na realizację zadania. Wykonawca na sieci kanalizacji deszczowej zakończył prace na całym zakresie. Na sieci wodociągowej zakończono prace.

Na sieci teletechnicznej kontynuowana jest budowa kanału technologicznego, przebudowa sieci teletechnicznych oraz trwają również prace związane z budową oświetlenia drogowego. W branży drogowej postępują prace. W grudniu wykonano dolne warstwy podbudowy na jezdni północnej na odcinku od stacji paliw w stronę ronda oraz górne warstwy podbudowy z kruszywa na jezdni od Skrzyszowa w stronę ronda wraz z połową ronda, a także w ciągu ul. Sióstr Służebniczek i ul. Podmiejskiej. Ułożono również dwie warstwy nawierzchni bitumicznej w ciągu ul. Braci Saków na jezdni południowej na dojeździe do ronda od strony miasta wraz z połową ronda. Ułożono również warstwę bitumiczną w ciągu ul. Sióstr Służebniczek i ul. Podmiejskiej. Wprowadzono także tymczasową organizację ruchu prowadzącą ruch po połowie tarczy ronda od strony południowej. Trwają prace brukarskie przy chodnikach i ścieżkach rowerowych na całej długości trasy ul. Braci Saków i ul. Okrężnej.

Zadanie dofinansowane w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg.

- VII. Tarnów "Nowe Spojrzenie"- Modernizacja przestrzeni publicznej – woonerf w Tarnowie**

Zdanie wieloletnie. W dniu 8.12.2023 r. została podpisana umowa na przebudowę istniejącej drogi gminnej – ul. Krakowskiej w Tarnowie w rejonie skrzyżowania z ulicami Nowy Świat oraz ul. Urszulańską w zakresie wykonania strefy woonerf. Wykonawca konsultuje wybór materiałów do robót budowlanych oraz konsultuje rozwiązania techniczne.

Zadanie dofinansowane ze Środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021

- VIII. Tarnów "Nowe Spojrzenie"- Modernizacja przestrzeni publicznej. woonerfy w Tarnowie – dokumentacja**

Zadanie wieloletnie. Zadanie zakończone w sierpniu 2023 r. W ramach zadania została wykonana dokumentacja projektowa na utworzenie strefy zapewniającej uspokojenie ruchu i poprawę bezpieczeństwa drogowego umożliwiającej spędzenie wolnego czasu.

W roku 2023 na inwestycję wydatkowano 35 424,00 zł.

Zadanie dofinansowane ze Środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021

- IX. Tarnów "Nowe Spojrzenie"- Samodzielne dziecko w drodze do szkoły i domu**

Zadanie wieloletnie. W roku 2023 na inwestycję wydatkowano 922,87 zł.

- 1) Realizacja/wdrożenie rozwiązań zapewniających poprawę bezpieczeństwa drogowego na ul. Orkana. Zakupiono mapę do projektu. Uzyskano pozytywną opinię o odstępstwo z PKP. Na podstawie opinii PKP wystąpiono z wnioskiem do WAI B UMT oraz uzyskano odstępstwo od warunków usytuowania wymienionego zamierzenia inwestycyjnego w sąsiedztwie terenu kolejowego. W grudniu 2023 r. ogłoszono postępowanie przetargowe na budowę "peronu", tj. bezpiecznego chodnika przy ulicy Orkana, w kierunku jazdy Tarnów-Wola Rzędzińska: 30 m x 2 m = 60 m kw. wraz z przystankiem autobusowym i organizacją przejścia dla pieszych. pomalowaniem pasów na ulicy. Postępowanie zostało unieważnione z powodu braku ofert.
- 2) Wykonanie dokumentacji technicznej oświetlenia przejścia dla pieszych. W dniu 19.12.2023 r. została podpisana umowa na wykonanie dokumentacji projektowej na oświetlenie przejścia dla pieszych na ul. Orkana wraz ze złożeniem wniosku o wydanie pozwolenia na budowę. W trakcie projektowania.

Zadanie dofinansowane ze Środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021

X. Projektowanie oświetlenia ulicznego dla Gminy Miasta Tarnowa

Zadanie wieloletnie. Zadanie zakończone w maju 2023 r.

W ramach zadania została wykonana dokumentacja na oświetlenie uliczne na ulice: Bajkową, Komunalną, Łanową i Łyczków, Modelarską, Raclawicką, Sienkiewicza, Zamkniętą, Zaremby, Żurawia, Olgi Boznańskiej, Leńka, Zaciszną i Batalionu "Barbara".

W roku 2023 na inwestycję wydatkowano 112 847,00 zł

Zadanie dofinansowane ze środków Unii Europejskiej, w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020

XI. Budowa drogi gminnej ul. Mrożka w km 0+003,00 do 0+166,75 w miejscowości Tarnów, miasto Tarnów

Zadanie zakończone w grudniu 2023 r. W ramach zadania wybudowano ul. Mrożka na długości 163,75 m. Wykonano oświetlenie uliczne, kanalizację deszczową, przebudowę sieci gazowej i elektrycznej oraz nawierzchnię bitumiczną jezdni wraz z chodnikiem i ciągiem pieszorowerowym.

W roku 2023 na inwestycję wydatkowano 1 861 982,66 zł.

Zadanie dofinansowane z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg

XII. Przebudowa drogi powiatowej 1370K (ul. 16 Pułku Piechoty) w km od 0+012,86 do km 0+408,42 wraz z przejściem dla pieszych w km 0+255,53 w miejscowości Tarnów

Zadanie wieloletnie. W dniu 14.12.2023 r. została podpisana umowa na budowę drogi dla pieszych i rowerów oraz kanału technicznego. Został przekazany plac budowy i Wykonawca przekazał harmonogram prac.

Zadanie dofinansowane z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg

XIII. Przebudowa drogi gminnej nr 201017K (ul. Piłsudskiego) w km 0+472 do 0+753 w przejściami dla pieszych na skrzyżowaniu z drogą powiatową nr 1363K (w km 0+345 i 0+384) i gminną nr 200962K (w km 0+017) w miejscowości Tarnów

Zadanie wieloletnie. W dniu 15.12.2023 r. została podpisana umowa na przebudowę drogi gminnej. ul. Józefa Piłsudskiego w Tarnowie w zakresie budowy chodnika, przejścia dla pieszych wraz z oświetleniem oraz niezbędną infrastrukturą. Został przekazany plac budowy. Opracowywany jest przez Wykonawcę projekt tymczasowej organizacji ruchu, w trakcie przygotowania zapytanie ofertowe na nadzór w branży elektrycznej.

Zadanie dofinansowane z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg

XIV. Rozbudowa drogi powiatowej nr 1358K w km od 0+000,00 do 0+520,00 (ul. Tuchowska w Tarnowie)

Zadanie wieloletnie. Zadanie zostało ujęte na ostatecznej liście zadań powiatowych przeznaczonych do dofinansowania w województwie małopolskim. Oczekujemy na podpisanie

umowy z Wojewodą Małopolski na dofinansowanie z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg na realizację zadania.

XV. Rozbudowa drogi powiatowej nr 1358K w km od 0+520,00 do 1+128,88 (ul. Tuchowska w Tarnowie), Miasto Tarnów

Zadanie wieloletnie. Zadanie zostało ujęte na ostatecznej liście zadań powiatowych przeznaczonych do dofinansowania w województwie małopolskim. Oczekujemy na podpisanie umowy z Wojewodą Małopolski na dofinansowanie z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg na realizację zadania.

8.3.2 Pozostałe inwestycje realizowane przez ZDiK

I. Przebudowa drogi krajowej nr 73 do drogi krajowej nr 94 w mieście Tarnowie - etap I

Zadanie wieloletnie. W roku 2023 na inwestycję wydatkowano 104 857,06 zł.

W ramach zadania zostały wypłacone odszkodowania za zajęcie nieruchomości.

II. Budowa połączenia węzła autostrady A4 w Wierzchosławicach ze Strefą Aktywności Gospodarczej w Tarnowie. zadanie 2: Przebudowa DW 973 na obszarze Miasta Tarnów wraz z infrastrukturą

Zadanie wieloletnie. W roku 2023 na inwestycję wydatkowano 55 489,00 zł. W 2023 r. została opracowana analiza porealizacyjna w zakresie oceny skuteczności zastosowanych rozwiązań mających na celu zapewnienie ochrony budynków i terenów wymagających ochrony przed hałasem dla wykonanej inwestycji oraz zostały wypłacone odszkodowania za nieruchomości.

III. Dokumentacje drogowe

Zadanie wieloletnie. W roku 2023 na inwestycję wydatkowano 421,56 zł. W ramach zadania zapłacono opłaty za mapy zasadnicze w związku z przygotowaniem dokumentacji na remont ul. Nowy Świat i ul. Lwowskiej (od ul. Burtniczej do ul. Słonecznej)

IV. Przebudowa ul. Jarzynowej

Zadanie wieloletnie. W roku 2023 na inwestycję wydatkowano 1 427,88 zł. W ramach zadania zostały wypłacone odszkodowania za nieruchomości

V. Rozbudowa ul. Ablewicza wraz z budową dróg lokalnych

Zadanie wieloletnie. W dniu 10.02.2021 r. została podpisana umowa na wykonanie dokumentacji projektowej drogi jednojezdniowej o klasie Z z włączeniem do al. Jana Pawła II wraz z przebudowami kolidującej infrastruktury technicznej, budową oświetlenia i kanalizacji deszczowej oraz dowiązaniem do dróg lokalnych wraz z wnioskiem o wydanie decyzji ZRID i pełnieniem nadzoru autorskiego. Uzyskano decyzję środowiskową w zakresie inwestycji.

Trwają prace projektowe.

VI. Budowa połączenia ul. Tuchowskiej z al. Tarnowskich wraz z przebudową ul. Tuchowskiej do granic miasta

Zadanie wieloletnie. W roku 2023 na inwestycję wydatkowano 89 394,65 zł.

1) W dniu 3.06.2015 r. została podpisana umowa na wykonanie dokumentacji projektowej na cz. I ul. Tuchowskiej- droga -dł. odcinka ok.780 m, przekrój uliczny 1x2, szerokość pasa ruchu 3,50 m, rondo turbinowe po 2 pasy na każdym wlocie, po 2 pasy ruchu na dwóch wylotach z ul. Tuchowskiej, ciągi piesze i rowerowe, zatoki autobusowe, kanalizacja deszczowa, oświetlenie uliczne. W trakcie projektowania. Na czas realizacji inwestycji kolejowej prace projektowe zostały zawieszono.

2) W grudniu 2023 r. w ramach zadania Budowa parkingu położonego na dz. nr 4/4, obr. 300, nr 16, 23, 24 obr. 297 zostały wycięte drzewa wraz z frezowaniem pni na działce nr 24 obr.297.

3) W ramach zadania zostały wypłacone odszkodowania za nieruchomości.

VII. Modernizacja ulicy Zakątnej

Zadanie wieloletnie. zakończone w sierpniu 2023 r.

W ramach robót wymieniono podbudowę oraz nawierzchnię betonową na nową wykonaną z płyt granitowych oraz kostki granitowej. Wymianie zostały poddane również istniejące obrzeża betonowe na obrzeża granitowe. Nawierzchnia została wykonana w sposób zapewniający prawidłowy i sprawny odpływ wód deszczowych, nie zmieniając dotychczasowego sposobu odwodnienia przedmiotowego terenu. W ramach robót wykonana została podbudowa z kruszywa łamanego stabilizowanego mechanicznie ułożonego na warstwie stabilizacji piaskowej. Dodatkowo zamontowano 12 szt. ławeczek jednoosobowych wraz z nasadzeniami. Teren wokół robót został poddany humusowaniu oraz obsiany trawą. W roku 2023 na inwestycję wydatkowano 149 949,73 zł.

VIII. Rozbudowa ul. Ks. Indyka

Zadanie wieloletnie. W roku 2023 na inwestycję wydatkowano 1 674,53 zł. W ramach zadania zostały wypłacone odszkodowania za nieruchomości.

IX. Rozbudowa węzła komunikacyjnego wraz z drogami dojazdowymi w rejonie Owintaru. etap I

Zadanie wieloletnie. W dniu 10.02.2021 r. została podpisana umowa na wykonanie dokumentacji projektowej. W ramach I etapu zaprojektowane zostało rondo turbinowe u zbiegu ul. Krakowskiej, Narutowicza i Sikorskiego, przebudowa/rozbudowa ww. ulic wraz z `dowiązaniem się do istniejącego przebiegu: ul. Sikorskiego, ul. Narutowicza na dł. ok. 70m, ul. Krakowska na odcinku pomiędzy ul. Ujejskiego, a ul. Krasieńskiego. Ponadto w ramach zadania zaprojektowano przejście podziemne dla pieszych oraz zatokę postojową dla autobusów, bus-pasy, ścieżki rowerowe, oraz przebudowę infrastruktury towarzyszącej. W październiku Wykonawca uzyskał decyzję ZRID na realizację zadania. W grudniu 2023 r. została przekazana do odbioru dokumentacja projektowa, która jest w trakcie weryfikacji.

X. Rozbudowa węzła komunikacyjnego z drogami dojazdowymi w rejonie b. Owintaru. etap II

Zadanie wieloletnie. W dniu 10.02.2021 r. została podpisana umowa na wykonanie dokumentacji projektowej. W ramach II etapu zaprojektowane zostanie rondo turbinowe u zbiegu ul. Narutowicza i Bandrowskiego, chodniki, ścieżka rowerowa. Ponadto w ramach zadania zostanie również przebudowana infrastruktura towarzysząca. W październiku 2023r. uzyskano decyzję ZRID na realizację zadania. Wykonawca jest w trakcie przygotowania dokumentacji do odbioru.

XI. Modernizacja ulicy Błonie w Tarnowie

Zadanie wieloletnie. W dniu 10.02.2021 r. podpisana została umowa na wykonanie dokumentacji projektowej na rozbudowę ul. Błonie. W trakcie projektowania.

XII. Dokumentacje drogowe. ścieżki rowerowe

Zadanie wieloletnie. W roku 2023 na inwestycję wydatkowano 72 471,10 zł.

W ramach zadania:

- 1) W marcu 2023 r. została odebrana dokumentacja na budowę ścieżki rowerowej na odcinku ul. Niedomickiej od szkoły do ul. Mroźnej.
- 2) W dniu 12.12.2023 r. została podpisana umowa na opracowanie dokumentacji na budowę ścieżki rowerowej wzdłuż al. Piaskowej (DW 973) połączenie od ul. Szklanej do ul. Spokojnej. W trakcie projektowania.

XIII. Projekty remontów mostów

Zadanie wieloletnie. W roku 2023 na inwestycję wydatkowano 284 355,00 zł.

W ramach zadania:

- 1) W sierpniu 2023 r. została wykonana dokumentacja projektowa na remont mostu na rzece Biała w ciągu ul. Krakowskiej.

- 2) W grudniu 2023 r. została wykonana dokumentacja projektowa na remont wiaduktu na ul. Kwiatkowskiego obejmująca remont lub wymianę uszkodzonych elementów konstrukcji remontowanego obiektu oraz wyposażenia.

XIV. Budowa miejsc postojowych w rejonie ul. Burtniczej

Zadanie wieloletnie zakończone w lipcu 2023 r. W ramach zadania wybudowano 9 miejsc postojowych o równoległym sposobie parkowania o wymiarach 2,50 x 6,00m, jezdnie manewrową o szerokości 3,50m i długości 67,37m. Warstwa ścieralna obu tych elementów została wykonana z hydrofugi umożliwiającej sprawny spływ wody. W ramach budowy wykonano także galanterię drogową w postaci krawężników drogowych betonowych stojących oraz kładzionych na płask. Po południowej stronie układu komunikacyjnego wykonano pobocza z kruszywa łamanego o szerokości 1,00 m, które przylega do wykonanego wcześniej krawężnika drogowego –najazdowego. Zbudowany został kanał techniczny. W roku 2023 na inwestycję wydatkowano 200 411,44 zł.

XV. Zintegrowany transport aglomeracyjny

Zadanie wieloletnie. W roku 2023 na inwestycję wydatkowano 807 683,00 zł.

W ramach zadania:

- 1) Zakup i montaż wiat zadaszonych i stojaków dla rowerów. Zadanie zakończone w styczniu 2023 r. Zakupiono i zamontowano 5 wiat zadaszonych i po 8 stojaków dla rowerów w każdej na ul. Kwiatkowskiego, ul. Szujskiego (obok szkoły), ul. Romanowicza, ul. Widok, ul. Piłsudskiego (naprzeciw parku wodnego). Rozmiary wykonanych wiat: długość: 9,6 m, szerokość: 2,5 m (łącznie z dachem), wysokość: 2,2 m. W ramach zadania przygotowano podłoże oraz wykonano nawierzchnię pod wiaty.
- 2) Budowa ścieżki rowerowej przy ul. Piaskowej. Zadanie zakończone w czerwcu 2023 r. W ramach inwestycji wykonano po stronie prawej al. Piaskowej chodnik szerokości 2,00-3,80m z wibroprasowanej betonowej kostki bezfazowej oraz ścieżkę rowerową szerokości 2,00-2,30 m z warstwy z betonu asfaltowego – wszystko na długości ok 100 mb. Poza tym wprowadzono na długości przystanku barierkę U-12a o długości 15,0 m. Istniejące latarnie oświetlenia ulicznego (3 szt.) kolidujące z przebiegiem ścieżki i chodnika przeniesiono poza ich obręb. Na długości wykonanego odcinka w pasie drogowym drogi powiatowej nr K1365 – al. Piaskowa wykonano kanał technologiczny oraz niezbędne oznakowanie pionowe.
- 3) Skomunikowanie dworca autobusowego przy ul. Do Huty. 2.10.2023 r. została podpisana umowa na wykonanie dokumentacji projektowej na skomunikowanie dworca autobusowego przy ul. Do Huty w zakresie niezbędnym do uzyskania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej wraz ze sporządzeniem wniosku o wydanie decyzji ZRID. W trakcie projektowania.

XVI. Budowa skrzyżowania ul. Szujskiego "Sady"

Zadanie wieloletnie. W roku 2023 na inwestycję wydatkowano 600,00 zł. W dniu 25.11.2022 r. została podpisana umowa z Inwestorem na budowę skrzyżowania o ruchu okrężnym w ciągu ul. Szujskiego wraz z przebudową wlotów do skrzyżowania. Wykonano przekładki sieci oraz kanalizację deszczową na całości ronda. W ramach branży drogowej wykonano warstwy podbudowy oraz warstwę wiążącą z betonu asfaltowego na całej jezdni. Wykonywane są podbudowy na ścieżkach rowerowych oraz prace brukarskie na ciągach pieszych. Dobiegają końca prace związane z montażem słupów oświetleniowych wraz z opravami oraz prace związane z humusowaniem.

XVII. Retencja wód opadowych

Zadanie wieloletnie. W lipcu 2023 r uruchomiono 2 postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na budowę kanalizacji opadowej na ul. Ciołkoszów, oba zostały unieważnione z powodu zbyt wysokiej ceny. W grudniu 2023 r. zostało uruchomione postępowanie

przetargowe na budowę kanalizacji deszczowej na ul. Szujskiego. Trwają prace związane z wyłonieniem wykonawcy.

XVIII. Budowa kanalizacji deszczowej w ul. Chyszowskiej

Zadanie wieloletnie. W dniu 22.06.2023 r. została podpisana umowa na wykonanie dokumentacji na budowę kanalizacji deszczowej w ul. Chyszowskiej z podziałem na dwa etapy:

1. od ul. Górskiego w kierunku północnym z wykonaniem wylotu do rowu Chyszowskiego
2. od ul. Szujskiego do ul. Górskiego.

W trakcie projektowania.

XIX. Poprawa efektywności energetycznej miejskiego oświetlenia ulicznego

Zadanie wieloletnie. W roku 2023 na inwestycję wydatkowano 337 247,20 zł. W czerwcu 2023 r. wykonano demontaż istniejących sodowych źródeł światła i wymieniono 597 na światła LED w istniejących oprawkach. W dniu 15.03.2023 r. została podpisana umowa na przeprowadzenie i opracowanie audytu efektywności energetycznej.

XX. Budowa ulicy Rady Europy w Tarnowie

Zadanie wieloletnie. W dniu 17.05.2023 r. została podpisana umowa na opracowanie dokumentacji projektowej na budowę ul. Rady Europy na odcinku od ul. Klikowskiej w kierunku południowym w nawiązaniu do MPZP (wraz z dostosowaniem projektowanej drogi do istniejącego zagospodarowania terenu, ujęciem środków uspokojenia ruchu, wprowadzeniem zieleni) w zakresie niezbędnym do uzyskania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej wraz ze sporządzeniem wniosku o wydanie decyzji ZRID. W trakcie projektowania.

XXI. Budowa ul. Niedojadły wraz z rondem na skrzyżowaniu ulic Romanowicza i Klikowskiej

Zadanie wieloletnie. W dniu 17.05.2023 r. została podpisana umowa na opracowanie dokumentacji projektowej na budowę ul. Rady Europy na odcinku od ul. Klikowskiej w kierunku południowym w nawiązaniu do MPZP (z dostosowaniem projektowanej drogi do istniejącego zagospodarowania terenu, ujęciem środków uspokojenia ruchu, wprowadzeniem zieleni) w zakresie niezbędnym do uzyskania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej wraz ze sporządzeniem wniosku o wydanie decyzji ZRID. W trakcie projektowania.

XXII. Budowa drogi wzdłuż budynku przy ul. Kochanowskiego 30 w Tarnowie

Zadanie wieloletnie. W roku 2023 na inwestycję wydatkowano 5 720,00 zł. W kwietniu 2023 r. została wykonana dokumentacja związana z wznowieniem punktów granicznych.

XXIII. Budowa powiązania drogowego ul. Braci Saków i Sanguszków

Zadanie wieloletnie. W dniu 26.04.2023 r. została podpisana umowa na wykonanie dokumentacji projektowej wraz z przygotowaniem wniosku o wydanie decyzji zezwolenia na realizację inwestycji drogowej (ZRID) dla budowy drogi publicznej gminnej, budowy połączeń z istniejącymi ulicami Braci Saków i Sanguszków, sieci kanalizacji deszczowej, oświetlenia ulicznego. W trakcie projektowania.

XXIV. Rozbudowa ul. Orkana i ul. Wiadukt wraz z budową kanalizacji opadowej z odprowadzeniem do potoku Mrozówka

Zadanie wieloletnie. W dniu 10.06.2022 r. została podpisana umowa na wykonanie dokumentacji projektowej wraz z przygotowaniem wniosku o wydanie decyzji zezwolenia na realizację inwestycji drogowej (ZRID) na rozbudowę drogi powiatowej ul. Orkana oraz rozbudowę drogi gminnej ul. Wiadukt wraz z budową kanalizacji deszczowej. W trakcie projektowania.

XXV. Wykonanie przyłącza elektroenergetycznego zasilającego tablicę dynamicznej informacji pasażerskiej na przystanku Mościckiego – Rolnicza

Zadanie wieloletnie, zakończone w grudniu 2023 r. W ramach zadania w 2023 r. zostało wykonane przyłącze elektroenergetyczne zasilające tablicę dynamicznej informacji pasażerskiej na przystanku Mościckiego. Rolnicza. Podpisana została umowa dystrybucji

z firmą TAURON, która jeszcze nie zamontowała licznika energii w złączu elektroenergetycznym. W roku 2023 na inwestycję wydatkowano 7 494 ,05 zł

XXVI. Przebudowa skrzyżowania ul. Konarskiego z ul. Tuchowską

Zadanie wieloletnie. W dniu 08.11.2023 r. została podpisana umowa na wykonanie dokumentacji na przebudowę skrzyżowania ul. Konarskiego z ul. Tuchowską. przebudowa: tarczy skrzyżowania, wlotu skrzyżowania ul. Tuchowskiej o dodatkowy pas ruchu, wydłużenie pasa ruchu na ul. Konarskiego (od ul. Szewskiej). W trakcie projektowania.

XXVII. Przebudowa ulicy Porannej wraz z budową odwodnienia

Zadanie wieloletnie. W roku 2023 na inwestycję wydatkowano 62 976,00 zł. W czerwcu 2023 r. została wykonana dokumentacja projektowa na budowę kanalizacji deszczowej w ul. Porannej. Ogłoszone w m-cu wrześniu 2023 r. postępowanie przetargowe na realizację robót budowlanych zostało unieważnione z powodu braku ofert.

XXVIII. Rozbudowa ul. Cytrynowej w Tarnowie

Zadanie wieloletnie. W dniu 14.03.2023 r. została podpisana umowa na wykonanie dokumentacji projektowej z podziałem na następujące etapy:

1) Etap I obejmujący rozbudowę ul. Cytrynowej na odcinku od skrzyżowania z ulicą Żurawią do wschodniej granicy działki nr 151/1 obręb 0067 oraz budowę kanalizacji deszczowej na ul. Cytrynowej wraz z odprowadzeniem wód do odbiornika, przy czym projekt kanalizacji musi obejmować również przykanaliki i pełne uzbrojenie, tj. studnie, wpusty, wyloty, urządzenia oczyszczające,

2) Etap II obejmujący rozbudowę ul. Cytrynowej od wschodniej granicy działki nr 151/1 obręb 0067 do końca zakresu wraz z budową placu do zawracania.

W trakcie projektowania.

XXIX. Budowa ul. Osiedle od skrzyżowania z ul. Górskiego w kierunku południowym

Zadanie wieloletnie. W roku 2023 na inwestycję wydatkowano 84 000,00 zł. W grudniu 2023 r. została wykonana dokumentacja projektowa wraz z przygotowaniem wniosku o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej. Inwestycja związana jest z przebudową i rozbudową ul. Osiedle obejmującą odcinek drogi gminnej, klasy technicznej D, na długości około 144m wraz ze skrzyżowaniem z ul. Górskiego i budową, przebudową niezbędnej infrastruktury towarzyszącej.

XXX. Rozbudowa ul. Jesionowej w Tarnowie

Zadanie wieloletnie. W dniu 06.12.2022 została podpisana umowa na dokumentację projektową niezbędną do realizacji zadania inwestycyjnego pn.: „Rozbudowa ul. Jesionowej w Tarnowie – etap I”, „Budowa kanalizacji deszczowej w ul. Jesionowej – etap II” oraz „Budowa kanalizacji deszczowej w ul. Jesionowej -etap III”.

W trakcie projektowania.

XXXI. Modernizacja drogi krajowej nr 73

Zadanie wieloletnie. W roku 2023 na inwestycję wydatkowano 354 182,97 zł.

- 1) Przebudowa drogi krajowej nr 73 do drogi krajowej nr 94 w mieście Tarnowie. etap II. W lutym 2023 r. została odebrana dokumentacja na przebudowę drogi krajowej
- 2) W ramach zadania zostały wypłacone odszkodowania za nieruchomości z ul. Lwowskiej etap II i III.

XXXII. Budowa oświetlenia na ul. Kupieckiej

Zadanie wieloletnie. W roku 2023 na inwestycję wydatkowano 14 145,00 zł. W październiku 2023 r. została odebrana dokumentacja projektowa na budowę oświetlenia na ul. Kupieckiej składającej się z 4 słupów oświetleniowych wraz z linią zasilającą i szafy sterowania oświetleniem.

XXXIII. Budowa oświetlenia ulicznego na ul. Zuchów

Zadanie wieloletnie. Zadanie zakończone w lutym 2023 r. W 2023 r. został wykonany przyłącz do sieci dystrybucyjnej Tauron. W roku 2023 na inwestycję wydatkowano 550,84 zł

XXXIV. Dokumentacja projektowa-Rozbudowa ronda na skrzyżowaniu ulic Klikowskiej, Słowackiego, Szkotnik

Zadanie wieloletnie. W dniu 24.08.2023 r. została podpisana umowa na wykonanie dokumentacji projektowej w zakresie niezbędnym do uzyskania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej wraz ze sporządzeniem wniosku o wydanie decyzji ZRID na rozbudowę ronda na skrzyżowaniu ulic Klikowskiej, Słowackiego, Szkotnik wraz z dowiązaniem się do ulic przyległych wg zatwierdzonej koncepcji, budową kanalizacji deszczowej, budową chodników, ścieżek rowerowych, ciągów pieszo-rowerowych, budową oświetlenia ulicznego, budową kanału technologicznego wraz z przebudową infrastruktury towarzyszącej. W trakcie projektowania.

XXXV. Budowa oświetlenia ulicznego na ul. Skrzyszowskiej w Tarnowie

Zadanie zakończone w grudniu 2023 r. Została wykonana dokumentacja na budowę oświetlenia ulicznego na ul. Skrzyszowskiej w Tarnowie na odcinku od posesji Skrzyszowska 34B do działki 12/2 obręb 260. W roku 2023 na inwestycję wydatkowano 14 000,00 zł

XXXVI. Odwodnienie ul. Olszynowej

Zadanie wieloletnie. W dniu 27.07.2023 r. została podpisana umowa na opracowanie dokumentacji projektowej na budowę kanalizacji deszczowej na ul. Olszynowej. W trakcie projektowania.

XXXVII. Budowa oświetlenia ulicznego na ul. Bema wraz z oświetleniem przejść dla pieszych

W lipcu 2022 r. została podpisana umowa na wykonanie dokumentacji projektowej na budowę oświetlenia ulicznego na ul. Bema, na odcinku od ul. Limanowskiego do ul. Św. Anny. W ramach zadania planowana jest dokumentacja na budowę dedykowanego oświetlenia na trzech przejściach dla pieszych (przy Powiatowym Urzędzie Pracy oraz na skrzyżowaniu ul. Bema z ul. Targową) wraz z dostosowaniem rozwiązań projektowych dla osób ze szczególnymi potrzebami (w tym m.in. ułożenie kostki integracyjnej oraz zniżenie krawężników).

Z uwagi na brak zgody właściciela działki, pomimo wielokrotnych rozmów, na wykonanie przyłącza konieczna była zamiana założeń projektowych. Przyłącze zostanie wykonane do latarni będącej własnością TAURON-u, co wymaga wykonania nowych uzgodnień. W trakcie projektowania.

XXXVIII. Budowa oświetlenia ulicznego na ul. Klasztornej i ul. Olejarskiej w Tarnowie

W lipcu 2022 r. została podpisana umowa na wykonanie dokumentacji projektowej na budowę oświetlenia ulicznego na ul. Olejarskiej i ul. Klasztornej wraz z budową kanału technologicznego. W trakcie projektowania.

XXXIX. Budowa oświetlenia ulicznego na ul. Głębokiej, ul. Podmiejskiej oraz chodnika za przejściem pod torami w kierunku ul. Łyczków

W lipcu 2022 r. została podpisana umowa na wykonanie dokumentacji projektowej na budowę oświetlenia ulicznego na ul. Głębokiej, ul. Podmiejskiej oraz chodnika za przejściem pod torami w kierunku ul. Łyczków wraz budową kanału technologicznego.

Z uwagi na to, iż zakres prac przebiega poza pasem drogowym konieczne było pozyskanie dodatkowych decyzji i uzgodnień. W trakcie projektowania.

XL. Modernizacja ulicy Legionów od ulicy Wójcickiego do parkingu przy Kantorii

Inwestycja zakończona w maju 2023 r. Modernizacją objęto odcinek ulicy Legionów pomiędzy ul. Por. Wójcickiego, a placem przy Kantorii. W ramach zadania wyremontowano jezdnię o długości 148 m, szer. 5,0 m, wymieniono krawężniki i wpusty uliczne. W roku 2023 na inwestycję wydatkowano 299 983,27 zł.

XLI. Budowa ul. Koziola. nakładka asfaltowa

Inwestycja zakończona w kwietniu 2023 r. W ramach zadania wykonano poszerzenie jezdni, wzmocnienie i profilowanie istniejącej podbudowy oraz nawierzchnię z betonu asfaltowego na odcinku ulicy długości 230 m, o szerokości 3,50 m. Obustronne pobocza drogi wzmocniono

kruszywem łamanym i destruktem asfaltowym. W roku 2023 na inwestycję wydatkowano 149 352,80 zł.

XLII. Ul. Kasprowicza – modernizacja na odcinku od ul. Kisielewskiego do Parku Piaskówka

Zadanie zakończone w grudniu 2023 r. W ramach zadania została wykonana dokumentacja projektowa wraz z przygotowaniem wniosku o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej na rozbudowę ul. Kasprowicza, która obejmuje odcinek od ul. Kisielewskiego do parku Piaskówka. Zaprojektowano nową nawierzchnię drogi o przekroju 1x2 wraz z pobocznymi, ciągiem pieszo-rowerowym, budową odwodnienia, przebudową przepustu na rowie Klikowskim, budową oświetlenia, kanału technicznego oraz przebudową niezbędnej infrastruktury podziemnej i naziemnej kolidującej z przedmiotową inwestycją. W roku 2023 na inwestycję wydatkowano 179 000,00 zł.

XLIII. Budowa drogi do budynku osiedle Niepodległości 7 wraz z zatoką parkingową i zjazdem do ul. Jasnej

Zadanie wieloletnie. W roku 2023 na inwestycję wydatkowano 5 880,90 zł.

W ramach zadania: wystąpiono z wnioskami o uzyskanie nowej decyzji lokalizacji zjazdu z ul. Jasnej do inwestycji: pozyskano nowe warunki od gestorów sieci kolidujących z inwestycją; uzyskano zgłoszenia robót budowlanych,

XLIV. Wykonanie oświetlenia na drodze wewnętrznej łączącej ulicę Zamkową z ul. Ostrogskich

Zadanie wieloletnie. Zadanie zakończone w marcu 2023 r. W 2022 r. zostały wykonane roboty budowlane. W marcu 2023 r. została wykonana przyłącz do sieci dystrybucyjnej Tauron. W roku 2023 na inwestycję wydatkowano 1 144,79 zł.

XLV. Tymczasowa sygnalizacja świetlna na przejściu dla pieszych przez ul. Sikorskiego w Tarnowie

Zadanie zakończone w marcu 2023 r. W ramach zadania została wykonana tymczasowa sygnalizacja świetlna na przejściu dla pieszych przez ul. Sikorskiego w Tarnowie. W roku 2023 na inwestycję wydatkowano 36 950,59 zł.

XLVI. Budowa schodów terenowych przy ul. Piłsudskiego

Zadanie zakończone w marcu 2023 r. W ramach zadania utwardzono część chodnika i wykonano schody terenowe od ul. Piłsudskiego w kierunku ul. Legionów, przestawiono słupki blokujące ruch i wyplantowano oraz obsiano teren zielony wokół chodnika i za wiatą rowerową. Powierzchnia ciągu pieszego wraz ze schodami wynosi 10,8 m². W roku 2023 na inwestycję wydatkowano 9 980,27 zł.

XLVII. Uspokojenie ruchu i poprawa bezpieczeństwa na ulicy Klikowskiej w rejonie skrzyżowania z ulicą Romanowicza i Niedojadły

Inwestycja zakończona w czerwcu 2023 r. W ramach zadania został wymieniony krawężnik, wybudowany chodnik dł. 12 m, utwardzony zieleniec, wybudowana wyspa azylu dla pieszych w jezdni oraz oznakowanie pionowe zgodnie z projektem. W roku 2023 na inwestycję wydatkowano 42 885,56 zł.

XLVIII. Montaż wiaty przystankowej na przystanku Nowodąbrowska – Szuszkiewicza wraz z przebudową peronu i ciągu pieszo-rowerowego.

Zadanie zakończone w grudniu 2023 r. W ramach zadania wykonano przebudowę peronu przystankowego, montaż wiaty przystankowej oraz przebudowę drogi dla pieszych i rowerów na długości peronu. Przebudowa obejmowała poszerzenie peronu dla pieszych oraz poszerzenie drogi dla pieszych i rowerów na długości peronu wraz z ułożeniem pełnego pakietu warstw konstrukcyjnych. Wykonano 22,5 m² nawierzchni betonowej na drodze dla rowerów, 23,2 m² nawierzchni z kostki betonowej na peronie oraz ustawiono 1 szt. wiaty przystankowej. W roku 2023 na inwestycję wydatkowano 52 034,10 zł.

XLIX. Dokumentacja projektowa dla sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniu ul. Mickiewicza. ul. Legionów

Zadanie wieloletnie. W dniu 6.12.2023 r. została podpisana umowa na wykonanie dokumentacji projektowej dla sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniu ul. Mickiewicza. ul. Legionów. W trakcie projektowania.

L. Zakup sprawdzarek do kontroli biletów nabywanych za pomocą kart bankowych

Zadanie zakończone w listopadzie 2023 r. Zostały zakupione 2 sprawdzarki wraz z oprogramowaniem do kontroli biletów nabywanych za pomocą kart bankowych.

W roku 2023 na inwestycję wydatkowano 27 684,05 zł.

LI. Budowa infrastruktury dla pieszych przy ul. Wiśniowej

Zadanie wieloletnie. W dniu 21.12.2023 r. została podpisana umowa na przebudowę chodnika przy ul. Krzyskiej w rejonie skrzyżowania z ul. Wiśniową polegającą na obniżeniu krawężników, ułożeniu kostki integracyjnej oraz wykonaniu oznakowania poziomego na jezdni wraz z budową infrastruktury technicznej towarzyszącej funkcjonowaniu ul. Krzyskiej (przy skrzyżowaniu z ul. Wiśniową). Dodatkowo przewidziano budowę oświetlenia przejścia dla pieszych wraz z zasilaniem kablem ziemnym z zastosowaniem opraw dedykowanych dla oświetlenia przejścia dla pieszych wykonanych w technologii LED. W trakcie realizacji.

LII. Zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz wyposażenie szkół w narzędzia edukacyjne z zakresu ruchu drogowego

Zadanie wieloletnie. W roku 2023 na inwestycję wydatkowano 10 215,00 zł. W grudniu 2023 r.:

- na ul. Gomoły przy ul. Widok i na ul. Ks. Sitko przy ul. Goldhammera zostały wykonane wyniesienia przejścia dla pieszych oraz dopasowano krawężniki i chodnik do wyniesienia, wykonano oznakowanie poziome i pionowe.

- przy rondzie u zbiegu ulic Słonecznej i Starodąbrowskiej zostały wykonane wyniesienia przejścia dla pieszych i przejazdów dla rowerzystów oraz dopasowano krawężniki i chodnik do wyniesienia, wykonano oznakowanie poziome i pionowe.

8.4 Projekty nieinwestycyjne

8.4.1 Projekty nieinwestycyjne dofinansowane ze środków zewnętrznych

I. Remont drogi powiatowej nr 1364K (ul. Nowy Świat) w km od 0+003,20 do km 0+430,05 w miejscowości Tarnów, Miasto Tarnów

Zadanie wieloletnie. W roku 2023 na inwestycję wydatkowano 3 690,00 zł. W dniu 11.10.2023 r. podpisano umowę z Wykonawcą robót. W dniu 13.10.2023 r. przekazano Wykonawcy plac budowy. W dniu 19.12.2023 r. został zatwierdzony projekt czasowej organizacji ruchu. Wykonawca organizuje plac budowy. Zadanie dofinansowane z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg.

8.4.2 Pozostałe projekty nieinwestycyjne

I. Remonty cząstkowe

1) Drogi publiczne w miastach na prawach powiatu

W roku 2023 ramach zadania:

- naprawiono nawierzchnię dróg o powierzchni 720 m²
- ułożono krawężniki i obrzeża betonowe o długości 81,5 mb
- wyregulowano 21 szt. studzienek kanalizacyjnych

- zainstalowano 5 nowych studzienek kanalizacyjnych z gotowych elementów,
- wykonano remont przykanaliki i kolektorów wód opadowych o długości 5 mb,
- wykonano 23 mb ścieku,
- remonty cząstkowe nawierzchni ulic masą na gorąco. uzupełnienie ubytków na 115 ulicach. 1 479,5 m²,
- remonty cząstkowe nawierzchni ulic masa z recyklera. uzupełnienie ubytków na 42 ulicach. 346 m²,

W roku 2023 na remonty wydatkowano 861 954,52 zł.

2) Drogi publiczne gminne

W roku 2023 ramach zadania:

- naprawiono nawierzchnię dróg o powierzchni 8 137,5 m²,
- ułożono krawężniki i obrzeża betonowe o długości 215 mb,
- wyregulowano 35 szt. studzienek kanalizacyjnych,
- zainstalowano 16 szt. nowych studzienek kanalizacyjnych z gotowych elementów,
- wykonano remont przykanaliki i kolektorów wód opadowych o długości 86 mb,
- wykonano 214 mb ścieku,
- wykonano humusowanie na powierzchni 35 m²,
- remonty cząstkowe nawierzchni ulic masą na gorąco. uzupełnienie ubytków na 238 ulicach. 2 469 m²,
- remonty cząstkowe nawierzchni ulic masa z recyklera. uzupełnienie ubytków na 33 ulicach. 386 m²,

W roku 2023 na remonty wydatkowano 1 963 764,46 zł.

3) Drogi wewnętrzne

W roku 2023 ramach zadania:

- naprawiono nawierzchnię o powierzchni 9 159 m²,
- ułożono krawężniki i obrzeża betonowe o długości 234 mb,
- wyregulowano 24 szt. studzienek kanalizacyjnych,
- zainstalowano jedną nową studzienkę kanalizacyjną z gotowych elementów,
- wykonano remont przykanaliki i kolektorów wód opadowych o długości 9 mb,
- wykonano humusowanie na powierzchni 76 m²,
- remonty cząstkowe nawierzchni ulic masą na gorąco. uzupełnienie ubytków na 12 ulicach – 198,5 m², remonty cząstkowe nawierzchni ulic masa z recyklera. uzupełnienie ubytków na jednej ulicy - 40 m². W roku 2023 na remonty wydatkowano 1 089 104,43 zł.

9. NADZÓR WŁAŚCICIELSKI

9.1 Spółki z udziałem Gminy Miasta Tarnowa

Na koniec 2023 roku Gmina Miasta Tarnowa była wyłącznym udziałowcem sześciu spółek prawa handlowego:

- Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o.,
- Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.,
- Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.,
- Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o.,
- Zespół Przychodni Specjalistycznych sp. z o.o.,
- Mościckie Centrum Medyczne sp. z o.o.,

większościowym akcjonariuszem w Tarnowskim Klasterze Przemysłowym S.A. (99,8%) i Miejskim Przedsiębiorstwie Energetyki Ciepłej S.A. (92,9%) oraz mniejszościowym udziałowcem w spółce Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o. (47,5%).

Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o. sprawuje zwykły zarząd w imieniu prezydenta Tarnowa nad budynkami stanowiącymi mienie komunalne Gminy Miasta Tarnowa oraz budynkami administrowanymi na zlecenie będącymi własnością osób fizycznych, zapewniając równocześnie odpowiedni stan techniczny tych zasobów.

Zadania własne z zakresu budownictwa mieszkaniowego Gmina Miasta Tarnowa realizuje poprzez utworzone do tego celu w 1999 roku Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. Od początku swojej działalności Spółka wybudowała 13 budynków mieszkalnych o łącznej liczbie 826 mieszkań, położonych przy ul. M. Dąbrowskiej, Abpa J. Ablewicza, na Osiedlu Zielonym oraz przy ul. Sportowej w Tarnowie, nad którymi prowadzi stały zarząd administracyjny.

Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. jako podmiot wewnętrzny Gminy Miasta Tarnowa wykonuje szereg zadań powierzonych przez miasto, między innymi w zakresie:

- kompleksowej gospodarki odpadami (odbiór, przetwarzanie zmieszanych odpadów komunalnych w instalacji MBP, zagospodarowanie odpadów wielkogabarytowych oraz bioodpadów, doczyszczanie odpadów selektywnie zebranych, zarządzanie gminnym składowiskiem odpadów, prowadzenie punktów selektywnej zbiórki odpadów komunalnych),
- utrzymania czystości i porządku w mieście,
- utrzymania zieleni na terenach publicznych oraz infrastruktury miejskiej,
- prowadzenia azylu dla zwierząt,
- wykonywania robót drogowych.

Podstawową działalnością Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego Sp. z o.o. jest świadczenie usług w zakresie przewozów pasażerskich, które od lipca 2016 roku Spółka świadczy jako podmiot wewnętrzny w ramach zadań powierzonych przez Miasto. Spółka na potrzeby działalności podstawowej prowadzi również szeroko rozwiniętą działalność pomocniczą.

Zespół Przychodni Specjalistycznych sp. z o.o. oraz Mościckie Centrum Medyczne sp. z o.o. zajmują się świadczeniem usług medycznych. Przychodnie realizują swoje zadania szczególnie w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej, ambulatoryjnych specjalistycznych świadczeń medycznych, rehabilitacji leczniczej, psychiatrii oraz diagnostyki medycznej. Wykonują również świadczenia medyczne dla pacjentów komercyjnie, a także na rzecz innych podmiotów w ramach zawartych umów.

Głównym celem działalności **Tarnowskiego Klastera Przemysłowego S.A.** jest dążenie do tworzenia warunków sprzyjających rozwojowi gospodarstwu Tarnowa i regionu, między innymi poprzez budowę stabilnego i odpowiadającego potrzebom inwestora systemu zachęt dla uruchamiania na terenie Miasta przedsięwzięć produkcyjno-usługowych, a tym samym tworzenia nowych miejsc pracy.

Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A. to druga pod względem wielkości majątku spółka komunalna, świadcząca usługi w zakresie zaopatrywania odbiorców zasilanych ze źródeł i węzłów ciepłych Spółki w energię ciepłą i ciepłą wodę użytkową.

Tarnowskie Wodociągi prowadzą działalność w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie Tarnowa oraz sąsiednich gmin, zapewniając ciągłość dostawy wody o odpowiedniej jakości oraz niezawodnego odprowadzania ścieków. Jest to największa co do wielkości majątku spółka komunalna.

9.1.1. Struktura kapitałowa

Wielkość zaangażowanego przez miasto majątku w spółkach komunalnych, wyrażona wartością udziałów/akcji objętych przez Gminę Miasta Tarnowa w kapitale zakładowym spółek w zamian za wniesioną gotówkę bądź aporty rzeczowe, wynosi 307,4 mln zł, co stanowi 73,3% łącznej wartości kapitału zakładowego spółek komunalnych stanowiącej kwotę 419,5 mln zł.

Struktura kapitałowa na koniec 2023 roku

Nazwa spółki	Nazwa podmiotu	Wartość udziałów/akcji (w tys. zł) procentowy udział
Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o.	GMT	17 677,0
Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	GMT	52 769,0
Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.	GMT	35 929,0
Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o.	GMT	7 778,0
Zespół Przychodni Specjalistycznych sp. z o.o.	GMT	21 986,5
Mościckie Centrum Medyczne sp. z o.o.	GMT	17 273,5
Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A.	GMT Pozostali akcjonariusze Ogółem	45 517,1 (99,8%) 94,3 (0,2%) 45 611,4
Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A.	GMT WFOŚiGW w Krakowie Ogółem	27 427,7 (92,9%) 2 085,0 (7,1%) 29 512,7
Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o.	GMT Gmina Tarnów Gmina Skrzyszów Grupa Azoty S.A. Ogółem	80 731,5 (47,5%) 40 912,0 (24,1%) 27 182,0 (16,0%) 21 050,0 (12,4%) 169 875,5

Źródło: Biuro Nadzoru Właścicielskiego w Wydziale Rozwoju Gospodarczego UMT

9.1.2. Wyniki finansowe spółek na koniec 2023 roku

Na koniec 2023 roku wszystkie spółki komunalne osiągnęły dodatni wynik finansowy, z wyjątkiem Tarnowskich Wodociągów Sp. z o.o. i Tarnowskiego Klastera Przemysłowego S.A. Sumaryczna kwota zysku netto wypracowanego przez spółki za 2023 rok wynosi blisko 1 mln zł, co stanowi 29,8% kwoty zysku osiągniętego za 2022 rok.

Największy zysk za 2023 rok wypracowany został przez Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. Zyski ze swojej działalności spółki przeznaczają głównie na działalność inwestycyjną.

Wyniki finansowe miejskich spółek na koniec 2023 roku

Nazwa spółki	Wynik finansowy netto (w tys. zł)		
	2021	2022	2023
Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o.	588	-1 488	844
Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	1 866	1 745	2 136
Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.	569	138	219
Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o.	487	451	1 162
Zespół Przychodni Specjalistycznych sp. z o.o.	758	2 223	311
Mościckie Centrum Medyczne sp. z o.o.	65	74	201
Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A.	245	69	-1 107
Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A.	67	3 327	926
Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o.	834	-3 208	-3 700

Źródło: Biuro Nadzoru Właścicielskiego w Wydziale Rozwoju Gospodarczego UMT

9.1.3. Wielkość składników majątkowych spółek na koniec 2023 roku

Wartość składników majątkowych spółek komunalnych na koniec 2023 roku kształtuje się na poziomie 1 034,5 mln zł, z czego majątek trwały wynosi 858 mln zł, majątek obrotowy 176,5 mln zł. Największy majątek posiadają Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o., którego wartość stanowi 39,5% ogółu majątku spółek.

Wartość składników majątkowych na koniec 2023 roku

Nazwa spółki	Aktywa trwałe w mln zł	Aktywa obrotowe w mln zł
Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o.	42,4	3,8
Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	121,1	30,2
Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.	54,7	24,1
Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o.	37,9	6,3
Zespół Przychodni Specjalistycznych sp. z o.o.	30,0	15,5
Mościckie Centrum Medyczne sp. z o.o.	19,7	6,7
Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A.	37,9	8,3
Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A.	118,1	69,6
Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o.	396,2	12,0

Źródło: Biuro Nadzoru Właścicielskiego w Wydziale Rozwoju Gospodarczego UMT

9.1.4. Wielkość zatrudnienia w spółkach na koniec 2023 roku

Spółki komunalne według stanu na koniec 2023 roku zatrudniały 1 349 osób na 1 326 etatach. Najwięcej zatrudnionych, tj. 269 osób było w Miejskim Przedsiębiorstwie Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.

Wielkość zatrudnienia w osobach i etatach na koniec 2023 roku

Nazwa spółki	Zatrudnienie w osobach	Zatrudnienie w etatach
Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o.	64	63,3
Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	17	16,5
Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.	269	265,3
Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o.	209	208,9
Zespół Przychodni Specjalistycznych sp. z o.o.	222	210,3
Mościckie Centrum Medyczne sp. z o.o.	147	140,9
Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A.	9	9,0
Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A.	173	172,6
Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o.	239	239,0

Źródło: Biuro Nadzoru Właścicielskiego w Wydziale Rozwoju Gospodarczego UMT

9.2 Realizacja inwestycji, programów i polityk przez spółki z udziałem Gminy Miasta Tarnowa.

W 2023 roku wartość ogółem zrealizowanych przez spółki nakładów inwestycyjnych wyniosła 44,8 mln zł, tj. o 29,2% mniej od wartości nakładów poniesionych w 2022 roku. Największe nakłady inwestycyjne poniosło Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A. (12,5 mln zł), Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o. (8,1 mln zł) oraz Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o. (7,1 mln zł).

Wielkość inwestycji zrealizowanych w 2023 roku

Nazwa spółki	Nakłady inwestycyjne (w mln zł)		
	2021	2022	2023
Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o.	3,3	7,8	7,1
Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	4,1	10,4	5,7
Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.	9,7	5,3	2,6
Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o.	0,6	0,1	0,4
Zespół Przychodni Specjalistycznych sp. z o.o.	1,2	1,6	3,3
Mościckie Centrum Medyczne sp. z o.o.	1,1	0,4	0,9
Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A.	2,4	4,5	4,2
Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A.	19,2	9,5	12,5
Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o.	16,9	23,7	8,1

Źródło: Biuro Nadzoru Właścicielskiego w Wydziale Rozwoju Gospodarczego UMT

Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o.

W oparciu o „Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miasta Tarnowa na lata 2021-2025” oraz „Strategię rozwoju Miejskiego Zarządu Budynków Sp. z o.o. w Tarnowie na lata 2019-2023” spółka w 2023 roku realizowała szereg zadań inwestycyjnych i remontowych mających na celu utrzymanie zasobów w pełnej sprawności technicznej.

W okresie od stycznia do grudnia 2023 roku spółka poniosła nakłady na inwestycje na łączną kwotę 7,1 mln zł, w tym najwięcej nakładów w kwocie 5,8 mln zł przeznaczono na budowę budynku mieszkalnego przy ul. Krzyskiej 17b w Tarnowie, który został oddany do użytkowania w miesiącu lipcu, natomiast we wrześniu cały budynek był już zasiedlony. Pozostałe nakłady przeznaczono między innymi na likwidację niskiej emisji spalin. Wyeliminowano w części ogrzewania piecove, wprowadzając ciepło systemowe do celów centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej. Ponadto tam, gdzie brak sieci ciepłowniczej MPEC oraz sieci gazowej do budynków, wprowadzone zostało ogrzewanie elektryczne z energooszczędnymi grzejnikami elektrycznymi, natomiast tam, gdzie warunki techniczne pozwoliły, ogrzewanie gazowe etażowe. Przechodząc na ogrzewanie elektryczne, koniecznym jest wykonanie instalacji elektrycznej wewnątrz budynków i przyłącza do budynków. Zadanie to będzie kontynuowane w 2024 roku.

Spółka w miarę możliwości finansowych, w oparciu o coroczne przeglądy techniczne oraz w wyniku systematycznej kontroli budynków, realizowała programy remontowe. Prace te obejmowały remonty elewacji, klatek schodowych, instalacji elektrycznych, wodno-kanalizacyjnych, gazowych i wentylacyjnych. Na remonty budynków i mieszkań komunalnych Spółka przeznaczyła kwotę 3,7 mln zł, natomiast na remont lokali użytkowych wydatkowano 0,6 mln zł.

Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.

W 2023 roku spółka poniosła nakłady inwestycyjne w kwocie 5,7 mln zł, które związane były głównie z realizacją budowy 6 budynków wielorodzinnych przy ul. Błotnej. Spółka realizowała swoją działalność w oparciu o przyjętą Strategię Rozwoju Spółki na lata 2019 – 2023. Misja i cele przyjęte przez spółkę były spójne z celami przyjętymi w Strategii Rozwoju Miasta Tarnowa. Wpisując się w działania miasta, spółka swoje zadania realizowała głównie w ramach kierunku przyjętego przez miasto, zdefiniowanego pod nazwą: „Zwiększenie atrakcyjności lokalnej infrastruktury społecznej i estetyki miasta” i wyznaczonego celu operacyjnego, jakim jest „posiadanie atrakcyjnej oferty mieszkaniowej, w tym wspieranie budowy mieszkań w ramach społecznego budownictwa czynszowego”.

Spółka na lata 2019-2023 zamierzała dostarczyć na rynek około 350 mieszkań. Zamierzenie to miało być zrealizowane w ramach zadań inwestycyjnych obejmujących wybudowanie 8 budynków mieszkalnych o łącznej liczbie 207 mieszkań oraz wynajęcie około 150 mieszkań nowym najemcom w zasobie istniejącym. Według stanu na koniec 2023 roku, z przyjętych założeń oddano do użytku 98 nowych mieszkań oraz 129 mieszkań ponownie wynajęto w istniejącym zasobie. Ostatnie z zadań przyjętych w strategii, jakim jest budowa 109 mieszkań przy ul. Błotnej w Tarnowie, jest w trakcie realizacji.

Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.

Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. funkcjonuje jako podmiot wewnętrzny Gminy Miasta Tarnowa, wykonując zadania własne gminy między innymi w zakresie gospodarki odpadami, prowadzenia robót drogowych, utrzymania czystości na terenie miasta oraz prowadzenia schroniska dla zwierząt. W związku z upływem okresu dotychczas obowiązujących umów wykonawczych, w styczniu 2023 roku przedsiębiorstwo przeszło procedurę zawarcia umowy w oparciu o zapisy ustawy PZP, będącej podstawą prowadzenia działalności w trybie „in house”.

Łączne wydatki inwestycyjne spółki w 2023 roku wyniosły 2,6 mln zł i dotyczyły głównie zakupu sprzętu do realizacji zadań powierzonych Spółce przez Gminę Miasta Tarnowa (śmieciarki, pługi, ładowarka, wywrotka, piaskarko-solarka). Dodatkowo wykonano dwie instalacje fotowoltaiczne w celu uniezależnienia Spółki od niekontrolowanego wzrostu cen energii elektrycznej.

Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o.

Prognozowane nakłady inwestycyjne spółki w 2023 roku wyniosły 0,4 mln zł, w ramach których spółka nabyła serwer aplikacyjny oraz urządzenia, takie jak czytnik informacji diagnostycznych, klimatyzator, nowoczesne urządzenie wielofunkcyjne i serwer plikowy do przechowywania danych. Ponadto w 2023 roku MPK zakupiło dwa pojazdy elektryczne wolnobieżne typu Meleks.

Jeden z nich, we współpracy z Tarnowską Organizacją Turystyczną, stanowił nową formę promocji Tarnowa i okolic. Tarnowska Organizacja Turystyczna dzięki środkom pozyskanym z Ministerstwa Sportu i Turystyki zawarła z MPK umowę o świadczenie usług przewozowych wraz z kierowcą po wybranych trasach w Tarnowie i na terenie projektu EnoTarnowskie. Meleks jeździł codziennie w okresie wakacji po wyznaczonych trasach, natomiast w okresie od września do grudnia 2023 roku wykonywał usługi przewozu w wyznaczone dni na dotychczasowych oraz nowych trasach. Zainteresowanie nowym sposobem zwiedzania w Tarnowie i okolicach było ogromne, w związku z czym spółka w październiku 2023 roku zakupiła drugi pojazd wolnobieżny typu MELEKS, co pozwoli na planowany rozwój tej działalności w 2024 roku.

W związku z wnioskiem złożonym do NFOŚiGW o dofinansowanie przedsięwzięcia polegającego na zakupie 17 autobusów elektrycznych wraz z infrastrukturą ładowania, spółka poniosła pierwsze nakłady inwestycyjne dotyczące realizacji tej ogromnej inwestycji (24 tys. zł). Z uwagi na trwającą procedurę kontroli wniosku w NFOŚiGW na dofinansowanie transportu zeroemisyjnego, znaczne koszty związane z realizacją inwestycji, z przewidywanym uzyskaniem dofinansowania, planuje się na lata 2025/2026.

Spółka rozpoczęła również modernizację budynku przy ul. Wojska Polskiego, która będzie kontynuowana w 2024 roku. W związku ze znacznym wzrostem cen na rynku krajowym związanym z wysoką inflacją, od trwającego konfliktu na Ukrainie, tj. od 2022 roku, planowane większe inwestycje zostały przeniesione na 2024 rok. Zadania inwestycyjne spółka realizuje zachowując należytą dbałość o płynność finansową.

Spółka w 2021 roku zakończyła realizację projektów unijnych w ramach Regionalnego programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014 – 2020. Okres trwałości zrealizowanych projektów trwa do 2027 roku. Dzięki ogromnym inwestycjom unijnym zrealizowanym w latach 2017-2021 oraz wymianom autobusów na nowsze i nowocześniejsze, obecnie 55% autobusów z taboru spółki posiada normę emisji spalin EURO 6. Spółka ciągle dąży do uzyskania jak najwyższego stanu pojazdów niskoemisyjnych. W rezultacie średni wiek taboru, na koniec 2023 roku, wynosił 9 lat, a 43% pojazdów ma nie więcej niż 5 lat. Obecnie spółka posiada 100% taboru niskopodłogowego, klimatyzowanego z zabezpieczeniem przeciwpożarowym, monitoringiem, nowoczesną radiostacją, możliwością zakupu biletu kartą płatniczą oraz kompleksową i dynamiczną informacją pasażerską. W wyniku nakładów na niskoemisyjne autobusy w poprzednich latach, spółka posiada, wg stanu na koniec 2023 roku, 33 autobusy napędzane CNG (35% posiadanego taboru).

Od 2021 roku spółka obsługuje wyłącznie obszar Gminy Miasta Tarnowa. Podobny zakres działalności będzie kontynuowany w 2024 roku. Mimo znacznego spadku wżkm liniowych, spowodowanego odejściem gmin od porozumienia, spółka obserwuje systematyczny wzrost pasażerów, co wskazuje na powrót do codzienności po pandemii oraz wysokie zapotrzebowanie mieszkańców na usługi komunikacji miejskiej, co wpływa korzystnie na środowisko przez zmniejszenie zakresu transportu indywidualnego.

W 2023 roku spółka realizowała „Strategię rozwoju 2021-2028 Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego Spółka z o.o. w Tarnowie”, której misją jest zapewnienie transportu publicznego na terenie objętym zasięgiem działania organizatora komunikacji miejskiej w Tarnowie, poprzez: efektywną realizację zadań przewozowych na terenie miasta Tarnowa na poziomie zapewniającym prawidłowe funkcjonowanie spółki, ciągłą poprawę bezpieczeństwa pasażerów, utrzymanie minimalnego udziału wskaźnika 35% liczby autobusów zasilanych gazem CNG w posiadanym taborze, zapewnienie bezpieczeństwa danych spółki wraz ze sprawnym działaniem systemów informatycznych będącym w obecnych czasach warunkiem koniecznym do działania komunikacji miejskiej.

Działania spółki w 2023 roku zmierzające do zakupu 17 pojazdów elektrycznych wraz z infrastrukturą ładowania oraz zakup dwóch pojazdów elektrycznych typu Meleks mają na celu przede wszystkim systematyczną poprawę jakości transportu publicznego oraz ochronę środowiska, jak również wzrost atrakcyjności regionu pod względem turystycznym oraz komfortu życia jego mieszkańców. Nowoczesny tabor, satysfakcja pasażera oraz ekologia to kierunki działań, które spółka zamierza kontynuować w kolejnych latach działalności.

Zespół Przychodni Specjalistycznych sp. z o.o.

Spółka w 2023 roku wydatkowała na inwestycje kwotę 3,3 mln zł, która została przeznaczona głównie na zakup sprzętu medycznego, rehabilitacyjnego i komputerowego oraz wykonanie kriokomory wraz ze zbiornikiem na sprężone powietrze, w przychodni przy ul. Mostowej. Spółka zakupiła między innymi bieżnię rehabilitacyjną do analizy chodu wraz z zestawem do rejestracji i analizy EMG oraz systemem do analizy ruchu, aparat USG kardiologiczny, rezonans stochastyczny, analizator tlenu azotu z zintegrowanym spirometrem, system diagnostyczny metodą techniki oscylacji wymuszonych, co pozwala na podniesienie jakości świadczonych usług, a także dostosowanie się do lokalnego rynku medycznego.

W roku 2023 wykonano remont pomieszczeń usytuowanych na I piętrze i parterze części A, B, C w budynku przychodni przy ul. Mostowej 6, w zakresie Oddziału Dziennego Rehabilitacji, Poradni Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży, Przychodni Zdrowia Psychicznego, Poradni Pulmonologicznej. Wszystkie remontowane pomieszczenia zostały pomalowane, wymieniono drzwi i wykładziny oraz ułożono nowe okładziny w pomieszczeniach sanitarnych. W pomieszczeniach zostały zamontowane klimatyzatory i wymienione zostało wyposażenie meblowe. Wzmocniono również konstrukcję dachu, wymieniono blachę oraz odnowiono elewację na budynku gospodarczym przy ul. Mostowej. Koszt remontów wraz z wymianą wyposażenia wyniósł 1 045 tys. zł.

Zespół Przychodni Specjalistycznych w ciągu 2023 roku realizował programy oraz strategie przyjęte w 2022 roku, mające na celu rozwój spółki i podniesienie jakości świadczonych usług. Celem promocji zdrowia wśród mieszkańców subregionu tarnowskiego, w 2023 roku przeprowadzono sześć akcji promujących zdrowy styl życia oraz dwie akcje we współpracy z Urzędem Miasta Tarnowa. Z akcji skorzystało 416 osób, w tym 200 osób w organizowanych we współpracy z Urzędem Miasta Tarnowa.

Mościckie Centrum Medyczne sp. z o.o.

W 2023 roku wydatki inwestycyjne Spółki wyniosły 0,9 mln zł i dotyczyły głównie montażu instalacji fotowoltaicznej, zakupu sprzętu medycznego, zakupu sprzętu komputerowego wraz z licencjami i oprogramowaniem, montażu systemu przywoławczego dla Zakładu Opiekuńczo – Leczniczego oraz zakupu systemu MagicInfo wraz z ekranem do wyświetlania multimedialnych treści.

MCM realizuje „Plan strategiczny na lata 2023-2025 Mościckiego Centrum Medycznego Sp. z o.o. w Tarnowie”. W 2023 roku spółka, jako jeden z pierwszych podmiotów, realizowała opiekę koordynowaną dla pacjentów zadeklarowanych do lekarza POZ w zakresie: kardiologii, diabetologii, endokrynologii i pulmonologii. W 2023 roku spółka otrzymała Certyfikat Akredytacyjny od Ministra Zdrowia w zakresie Podstawowej Opieki Zdrowotnej.

Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A.

W roku 2023 nakłady inwestycyjne wyniosły 4,2 mln zł, z czego kwotę 3,2 mln zł przeznaczono na zakup nieruchomości, kwotę 957 tys. zł wydatkowano na prace budowlane, które miały na celu poprawę stanu technicznego budynków na terenie Parku Przemysłowego „Mechaniczne”, a pozostałe środki przeznaczono na zakup wyposażenia.

W 2023 roku spółka realizowała zadania wynikające z przyjętej „Strategii Tarnowskiego Klastera Przemysłowego S.A. na lata 2021-2025”, zmierzające do osiągnięcia głównego celu, jakim jest tworzenie korzystnych warunków do wszechstronnego rozwoju gospodarczego regionu oraz miejsc pracy. Działania spółki ukierunkowane były przede wszystkim na zarządzanie terenami przemysłowymi, administrowanie majątkiem spółki i polepszaniem jego stanu technicznego, a także pozyskiwanie inwestorów. Swoją misję spółka realizowała na terenie Parków Przemysłowych.

W 2023 roku kluczowymi zadaniami ukierunkowanymi na pozyskiwanie inwestorów była sprzedaż nieruchomości, a także wynajem powierzchni w Parku Przemysłowym „Mechaniczne”, Inkubatorze Przedsiębiorczości oraz w budynku przy ul. Kochanowskiego 32. Łączna powierzchnia sprzedanych nieruchomości w 2023 roku wyniosła 0,9751 ha. W roku 2023 spółka nabyła nieruchomości o powierzchni 1,6198 ha, w celu zespolenia i uzupełnienia terenów w posiadanych parkach.

Od początku swojej działalności spółka dokonała sprzedaży terenów inwestycyjnych 42 nowym inwestorom w Parkach Przemysłowych „Czysta”, „Mechaniczne” oraz „Kryształowy”. Spółka na terenie Parku Przemysłowego „Mechaniczne” wynajmuje swoje obiekty i pomieszczenia 53 przedsiębiorcom, u których, według stanu na 31 grudnia 2023 roku, łączne zatrudnienie wynosiło 652 osoby. Dotyczy to:

- 10 budynków, wynajmowanych 21 przedsiębiorcom (110 osób),
- Inkubatora Przedsiębiorczości, w którym funkcjonuje 18 firm (211 osób),
- budynku przy ul. Kochanowskiego 32, w którym funkcjonuje 10 firm (302 osoby),
- Inkubatora Przedsiębiorczości II, w którym funkcjonuje 4 firmy (29 osób).

Na terenie Parków Przemysłowych zatrudnienie ogółem, na dzień 31 grudnia 2023 roku, wynosiło 2070 osób, w tym:

- Park Przemysłowy „Czysta”: 459 osób,
- Park Przemysłowy „Kryształowa”: 5 osób,
- Park Przemysłowy „Mechaniczne”: 1606 osób.

W roku 2023 utworzono 446 nowych miejsc pracy (stan na 31.12.2023 roku), w tym 76 w Parku Przemysłowym „Czysta”, 369 w Parku Przemysłowym „Mechaniczne” (SAG) oraz jedno w Parku Przemysłowym „Kryształowa”.

Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A.

Łączna wartość zrealizowanych przez spółkę zadań inwestycyjnych wyniosła 12,5 mln zł. W 2023 roku spółka realizowała przyjętą przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy „Strategię Miejskiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej S.A. w Tarnowie na lata 2016 – 2030” zmienioną w 2019 r. przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy „Ewaluacją Strategii Miejskiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej S.A. w Tarnowie na lata 2016 – 2030” oraz w 2023 r. „Zmianą Strategii Miejskiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej S.A. w Tarnowie na lata 2016 – 2030”.

W 2023 r. zaangażowanie inwestycyjne MPEC Tarnów prowadzono zgodnie z określonymi w strategii celami:

1. Konkurencyjne ciepło systemowe dostarczane cały rok z inteligentnej sieci ciepłowniczej poprzez indywidualne węzły pośrednie świadomemu odbiorcy, zarządzającemu popytem.
2. Zwiększenie udziału w rynku – spółka dostawcą ciepła z wyboru.
3. Osiągnięcie parametrów efektywnego systemu ciepłowniczego przy zastosowaniu dywersyfikacji produkcji.

4. Wykorzystanie energii paliwa z odpadów komunalnych w miejskiej sieci ciepłowniczej.
5. Spółka aktywnym realizatorem strategii miasta Tarnowa w zakresie rozwoju infrastruktury ciepłowniczej, likwidacji niskiej emisji oraz wzrostu efektywności energetycznej.
6. Implementacja elementów systemów zarządzania zgodnych ze standardami społecznej odpowiedzialności biznesu (CSR).

Najważniejsze zadania zrealizowane przez Spółkę w 2023 r. w ramach realizacji celów strategicznych:

Ucieplwienia nowych terenów miejskich i likwidacja niskiej emisji

W 2023 r. MPEC Tarnów kontynuowało realizację projektu budowy miejskiej sieci ciepłowniczej w rejonie tarnowskiej Starówki. Spółka przyłączyła do sieci miejskiej 6 obiektów zlokalizowanych w części starego miasta przy ulicach: Bóżnic, Franciszkańskiej, Mościckiego, Nowy Świat, Wałowej i Waryńskiego. Prace w tym rejonie miasta będą kontynuowane w kolejnych latach. W ramach programu likwidacji niskiej emisji w 4 budynkach przyłączonych w 2023 r. do miejskiej sieci ciepłowniczej w Tarnowie zlikwidowano kotły na paliwo stałe.

Przyłączenia nowych odbiorców ciepła systemowego

W 2023 r. do systemu ciepłowniczego MPEC Tarnów przyłączono 23 budynki mieszkalne i obiekty usługowe, w tym między innymi przy ulicach: Bóżnic, Brandstaettera, Franciszkańskiej, Kasprowicza, Langnera, Lippóczy'ego, Mościckiego, Marii Drozd, Niedojadły, Nowy Świat, Rydza Śmigłego, Słowackiego, Szkotnik, Szpitalnej, Szujskiego, Wałowej i Waryńskiego. Łączna moc przyłączeniowa tych obiektów wyniosła **1,531 MW**. W stosunku do 2022 r. ogrzewana przez MPEC Tarnów powierzchnia zwiększyła się o ponad 28 900 m².

Na dzień 31 grudnia 2023 r. MPEC Tarnów ogrzewało łącznie 2 215 576,18 m² powierzchni użytkowej i mieszkalnej.

Realizacja Programu „Centralna Ciepła Woda – komfort i bezpieczeństwo”

Do programu „Centralna Ciepła Woda – komfort i bezpieczeństwo” w 2023 r. przystąpiły 162 lokale, o łącznej mocy zamówionej 0,135 MW. Wcześniej w lokalach tych wykorzystywano alternatywne formy podgrzewania wody użytkowej, głównie za pośrednictwem piecyków gazowych. W latach 2007-2023 do programu „Centralna Ciepła Woda – komfort i bezpieczeństwo” włączono 326 budynków wielorodzinnych w Tarnowie, w których przyłączono 14 720 mieszkań. Beneficjentami programu CCW jest co najmniej 37 000 mieszkańców miasta.

Modernizacja sieci i węzłów ciepłych

W 2023 r. MPEC Tarnów zmodernizowało 362 mb przyłączy i sieci ciepłowniczych rozdzielczych. Wykonano planowany zakres modernizacji węzłów ciepłych oraz elementów telemetrii i systemu kontroli szczelności. Zmodernizowano 95 układów technologicznych modułów c.c.w. na węzłach indywidualnych pośrednich.

Na dzień 31 grudnia 2023 r. długość należących do MPEC Tarnów sieci ciepłowniczych wyniosła 127,7 km.

Rozbudowa telemetrycznego systemu nadzoru pracy sieci i węzłów

MPEC Tarnów posiada innowacyjny system telemetrycznego nadzoru pracy sieci i węzłów, który każdego roku jest rozwijany w ramach programu „Inteligentne-ciepło”. W systemie telemetrii pracuje obecnie 1 175 obiektów (węzły ciepłe, kotłownie i przepompownie) oraz dodatkowo 104 węzły ze zdalnym odczytem liczników PSION. Dane z systemu telemetrycznego pozwalają na optymalizację pracy sieci i węzłów, automatyczne dostosowanie parametrów dostaw ciepła do rzeczywistych i prognozowanych temperatur. Dzięki monitoringowi on-line systemu ciepłowniczego sygnalizowane są zaburzenia pracy węzłów i sieci, co umożliwia natychmiastową reakcję

służb technicznych spółki i usuwanie ich przyczyn, zanim odbiorcy odczują spadek komfortu cieplnego.

Rozwój metropolitalnej sieci światłowodowej Tarnowa

W 2023 r. spółka wybudowała 5 km nowych sieci światłowodowych magistralnych. Na dzień 31 grudnia 2023 r. MPEC Tarnów posiadał 141 km sieci światłowodowych. Metropolitalna sieć światłowodowa Tarnowa zarządzana przez Konsorcjum (tworzone przez MPEC, Tarnowskie Wodociągi i Gminę Miasta Tarnowa), na koniec grudnia 2023 r. miała łącznie 182 km.

Dostosowanie źródeł wytwarzania ciepła do wymagań ochrony środowiska

MPEC Tarnów realizuje program modernizacji Elektrociepłowni „Piaskówka”, prowadzący do dostosowania źródeł wytwarzania ciepła do wymagań ochrony środowiska w zakresie emisji przemysłowych i poprawy standardów bezpieczeństwa ekologicznego procesów wytwarzania ciepła. W ramach programu, w latach 2021-2023, zrealizowano następujące zadania:

W 2021 r. kocioł węglowy K-1 zmodernizowano na kocioł opalany gazem ziemnym, powstała także nowoczesna stacja redukcyjna gazu. Dla kotła węglowego K-3 wybudowano nowoczesną instalację odpylania spalin. Inwestycje zostały dofinansowane ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w następującym zakresie: projekt „Budowy instalacji oczyszczania spalin dla kotła węglowego nr K-3 w EC Piaskówka w Tarnowie” dofinansowano w formie pożyczki kwotą 3 250 000 złotych, a projekt „Zmiany paliwa węglowego na gaz w kotle WR 25 nr K-1 w EC Piaskówka w Tarnowie” dofinansowano w formie pożyczki kwotą 6 750 000 złotych.

W 2022 r. wyłączono z eksploatacji kocioł węglowy K-2. Od 1 stycznia 2023 r. w EC „Piaskówka” w Tarnowie pracuje już tylko jeden kocioł węglowy K-3 (do 2021 r. funkcjonowały 3 kotły węglowe).

W 2023 r. wybudowano instalację odsiarczania spalin na kotle węglowym K-3, inwestycję sfinansowano ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie. Koszt kwalifikowany projektu „Budowy Instalacji Suchego Odsiarczania Spalin dla kotła WR 25 nr K-3 w EC Piaskówka w Tarnowie” wynosi 4 159 860 zł, w tym kwota preferencyjnej pożyczki udzielonej przez WFOŚiGW w Krakowie to 3 382 000 zł.

Efekty ekologiczne osiągnięte w latach 2021-2023 dzięki programowi modernizacji:

- ograniczenie emisji pyłów o 95 %
- ograniczenie zużycia węgla o 36 %
- ograniczenie emisji SO₂ o 49 %
- ograniczenie emisji CO₂ o 28 %
- ograniczenie emisji NO_x o 19 %

MPEC Tarnów przygotowuje kolejne inwestycje, które umożliwią dalsze ograniczanie oddziaływania źródeł produkcji ciepła na środowisko oraz uzyskanie parametrów efektywnego systemu ciepłowniczego. W tym obszarze w 2023 r. procedowano realizację następujących projektów:

„Budowa modułu silników gazowych do skojarzonego wytwarzania energii elektrycznej i ciepła”

W marcu 2023 r. spółka uzyskała pozwolenie na budowę modułu silników gazowych, a w sierpniu 2023 r. ogłosiła przetarg na ich budowę (rozstrzygnięcie postępowania nastąpi w 2024 r.). W grudniu 2023 r. MPEC Tarnów wygrało, ogłoszoną przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, aukcję na tzw. premię kogeneracyjną, uzyskując gwarancję dopłat do wytworzonej w module silników gazowych i sprzedanej energii elektrycznej. Premia wypłacana będzie spółce przez okres 15 lat od momentu rozpoczęcia eksploatacji instalacji kogeneracyjnej (modułu silników gazowych). System udzielania premii kogeneracyjnych ma

na celu promocję efektywnych energetycznie źródeł produkcji energii i ciepła oraz ograniczenie wpływu kosztów ich budowy i eksploatacji na odbiorców.

„Budowa instalacji kogeneracji do produkcji energii z przetworzonych odpadów komunalnych z wykorzystaniem ciepła do miejskiej sieci ciepłowniczej w Tarnowie”

23 marca 2023 r. Zarząd MPEC Tarnów podpisał z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej umowę, na podstawie której spółka otrzyma dofinansowanie na realizację inwestycji w wysokości ponad 70 mln złotych dotacji i 175 mln pożyczki;

29 grudnia 2023 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Krakowie wydał decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dla budowy przez MPEC Tarnów instalacji kogeneracji do produkcji energii z przetworzonych odpadów komunalnych z wykorzystaniem ciepła do miejskiej sieci ciepłowniczej w Tarnowie. Uzyskana decyzja środowiskowa to jeden z kluczowych dokumentów w procesie budowy spalarni odpadów. Z chwilą jej uzyskania MPEC Tarnów może uruchomić kolejne etapy, w tym związane z opracowaniem programu funkcjonalno – użytkowego spalarni i dokumentacji przetargowej na budowę.

Procedury związane z wydaniem decyzji środowiskowej trwały od stycznia 2017 roku. W czerwcu 2018 roku Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Krakowie wydał decyzję środowiskową. Jednak na skutek odwołań wnoszonych przez Towarzystwo na rzecz Ziemi z Oświęcimia sprawa rozpatrywana była przez kolejne organy: Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska i Wojewódzki Sąd Administracyjny, który ostatecznie uchylił zaskarżoną decyzję środowiskową (2019 r.). W czerwcu 2021 roku Naczelny Sad Administracyjny oddalił złożoną przez spółkę skargę kasacyjną od wyroku WSA. Sprawa ponownie trafiła do rozpatrzenia przez GDOŚ, a MPEC Tarnów zobowiązany został do uzupełnienia dokumentacji, m.in. raportu oddziaływania instalacji na środowisko. W grudniu 2022 r. GDOŚ przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia organowi pierwszej instancji, czyli do RDOŚ w Krakowie, który w ostatnim tygodniu grudnia 2023 r. wydał decyzję środowiskową dla budowy w Tarnowie instalacji kogeneracji do produkcji energii z przetworzonych odpadów komunalnych z wykorzystaniem ciepła do miejskiej sieci ciepłowniczej w Tarnowie.

Realizowana jest budowa instalacji kolektorów słonecznych w zakresie umożliwiającym osiągnięcie parametrów efektywnego energetycznie systemu ciepłowniczego.

Edukacja na rzecz poszanowania energii i ochrony środowiska.

W 2023 roku MPEC Tarnów przeprowadziło szereg działań mających na celu wielowymiarowe oddziaływanie edukacyjne w obszarze ochrony środowiska i klimatu.

Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o.

Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o., w 2023 roku, realizowały głównie inwestycje związane z rozbudową i modernizacją infrastruktury energetycznej spółki minimalizującej efekty wysokich cen energii elektrycznej na rynku. Spółka wstrzymała większość z planowanych wcześniej niezbędnych inwestycji sieciowych, z wyjątkiem kontynuacji inwestycji rozpoczętych w latach ubiegłych oraz inwestycji realizowanych równoległe z inwestycjami drogowymi Tarnowa i gmin. Wartość nakładów przeznaczonych na realizację inwestycji w spółce w 2023 roku wyniosła zaledwie 8,134 mln zł i zmniejszyła się do poziomu ok. 34% wartości inwestycji zrealizowanych w 2022 r.

Środki finansowe zostały przeznaczone głównie na kontynuację rozbudowy sieci wodociągowej w rejonie następujących ulic: Dunajcowa, Daleka, Pasterska – Pędrackiego, Św. Katarzyny, Tuchowska, Daleka, Mościckiego, Szuszkiewicza, Lniana, Błonie, Krzyska, Zgody oraz sieci kanalizacji sanitarnej w rejonie osiedla Krzyż i w ulicach Pasterska – Pędrackiego, Zgody. Realizacja przedmiotowych inwestycji, kontynuowanych zazwyczaj na podstawie wcześniej zawartych umów, umożliwiła przyłączenie do sieci nowych odbiorców usług.

Pomimo braku zagwarantowania w planie na 2023 r. środków finansowych na planowane zabiegi modernizacyjne na sieciach wodociągowych i sieciach kanalizacyjnych, umożliwiające niezawodne świadczenie usług w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę

i zbiorowego odprowadzania ścieków, spółka zmuszona była, w trybie awaryjnym, do przeprowadzenia modernizacji istniejącej sieci wodociągowej na Os. Niepodległości w Tarnowie oraz modernizacji sieci kanalizacyjnej na ul. Głogowej i Kasztanowej w Tarnowie.

Tarnowskie Wodociągi Sp. z o. o. zrealizowały również zadania związane z modernizacją Zakładu Oczyszczalni Ścieków, Zakładu Uzdatniania Wody oraz hydroformi sieciowych i przepompowni ścieków, których realizacja była konieczna do ich prawidłowego funkcjonowania. Należy w tym miejscu wymienić szczególnie modernizację zasilania energetycznego i automatykę na studniach ujęcia infiltracyjnego w Kępie Bogumiłowickiej w okolicach nowego mostu na rzece Dunajec, w ramach inwestycji związanych z ochroną oraz zabezpieczeniem jakości wody, realizowanych w powiązaniu z działaniami prowadzonymi przez wykonawcę mostu i drogi – tzw. autostradowego wjazdu do Tarnowa.

Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o. zrealizowały zadania energetyczne, polegające na budowie dwóch farm fotowoltaicznych o mocach po ok. 0,5 MW_p na terenie oczyszczalni ścieków w Tarnowie (496,8 kW_p) i pompowni ujęcia infiltracyjnego w Kępie Bogumiłowickiej, gminie Wierzchosławice (488,1 kW_p). Zrealizowano także podwyższenie wydajności instalacji termicznej hydrolizy osadów ściekowych, zlokalizowanej na oczyszczalni ścieków, poprzez zakup i instalację trzeciego reaktora hydrolizy (kwiecień – maj 2023 roku) – pozwoliło to na przyjęcie dodatkowej ilości odpadów spoza aglomeracji tarnowskiej.

Spółka realizowała także inwestycję pozwalającą na odzysk energii elektrycznej z potencjału ścieków – elektrownię wodną na wylocie z oczyszczalni do rzeki Białej – planowane uruchomienie w 2024 roku.

W 2023 roku spółka praktycznie wygasila działalność inwestycyjną sieciową, ze względu na trudną sytuację taryfową przedsiębiorstwa, w związku z brakiem możliwości pokrycia uzasadnionych kosztów prowadzenia działalności z przychodów za świadczone usługi dostarczania wody i odprowadzania ścieków.

Do głównych zadań organizacyjnych, realizowanych w 2023 roku, przez Tarnowskie Wodociągi Sp. z o. o. należały:

- ciągle poszukiwanie nowych rynków zbytu usług w gminach sąsiadujących z terenami dotychczas obsługiwanymi przez spółkę w zakresie dostawy wody i odprowadzania ścieków,
- intensyfikowanie działań w kierunku poszerzenia oferty świadczonych odpłatnie usług celem lepszego wykorzystania posiadanego potencjału technicznego i ludzkiego, także w celu dywersyfikacji działalności w kierunku prowadzenia usług rynkowych, nieobjętych regulacjami taryfowymi,
- aktywne wdrażanie nowych obowiązków, wynikających z dynamicznie zmieniającego się prawa wodnego i planowanego wprowadzenia do polskiego prawa nowelizowanej dyrektywy ściekowej (przygotowanie do aplikacji środków na inwestycje z funduszu FEnIKS),
- przyspieszenie przygotowania dalszej dokumentacji przedsięwzięć zwiększających produkcję energii elektrycznej (biogaz, fotowoltaika, elektrownia wodna) i racjonalizujących jej zużycie w spółce,
- rozwój systemu gospodarki osadami ściekowymi z maksymalizacją produkcji własnej energii elektrycznej i ciepłej, prowadzenie rozwoju kofermentacji z wysokoenergetycznymi odpadami generującymi duże ilości biogazu,
- położenie szczególnego nacisku na rozwój nowego segmentu rynku, jaki utworzył się przed spółką w zakresie obróbki osadów ściekowych, poprzez konkurencyjną ofertę rynkową,
- prowadzenie działalności spółki w bardzo trudnym okresie pracy z narastającą stratą z działalności, związaną z brakiem możliwości (odmowa w zakresie czterech wniosków o zatwierdzenie taryf przez regulatora) pokrycia uzasadnionych kosztów (np. znacznego wzrostu kosztów kupowanej energii elektrycznej, materiałów i surowców), z przychodów z usług dostarczania wody i odprowadzania ścieków.

10. GOSPODARKA KOMUNALNA

Gospodarka komunalna obejmuje cały szereg zadań z zakresu użyteczności publicznej, których celem jest bieżące i nieprzerwane zaspokajanie zbiorowych potrzeb ludności w drodze świadczenia usług powszechnie dostępnych. Zadania Gminy Miasta Tarnowa z tego zakresu obejmują m. in.: gospodarkę wodno-ściekową, utrzymanie zieleni miejskiej i placów zabaw oraz gospodarkę odpadami i oczyszczanie miasta.

10.1 Gospodarka odpadami i oczyszczanie miasta

Zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi dotyczącymi gospodarki odpadami, od 1 lipca 2013 r. odpowiedzialnym za gospodarowanie odpadami komunalnymi jest samorząd.

Na terenie miasta Tarnowa obsługę administracyjną systemu gospodarowania odpadami komunalnymi od 1 maja 2015 r. zgodnie z Zarządzeniem nr 96/2015 Prezydenta Miasta Tarnowa z dnia 24 marca 2015 r. w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miasta Tarnowa, realizuje Referat Gospodarki Komunalnej przy Wydziale Infrastruktury Miejskiej Urzędu Miasta Tarnowa i Referat Opłat za Gospodarowania Odpadami Komunalnymi przy Wydziale Podatków i Windykacji Urzędu Miasta Tarnowa. Realizując zapisy ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1469,1852) zostały wykonane następujące zadania:

- nadzorowano wykonanie umowy zawartej w trybie *in-house* na świadczenie usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy oraz od właścicieli nieruchomości, na których w części zamieszkują mieszkańcy, a w części nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne, znajdujących się na terenie Gminy Miasta Tarnowa. Zadanie to zostało powierzone Miejskiemu Przedsiębiorstwu Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o. w Tarnowie i jest realizowane od stycznia 2021 roku do końca roku 2024.

W ramach realizacji tego zadania, w 2023 roku odebrane zostały następujące ilości odpadów [Mg]:

Zmieszane odpady komunalne	Odpady komunalne zebrane selektywnie	Bioodpady	Odpady wielkogabarytowe
15 506,82	4 519,61	6 541,98	1 810,68

Łącznie odebranych zostało 28 379,09 Mg odpadów komunalnych.

- powierzono wykonanie zadania publicznego w zakresie zagospodarowania odpadów komunalnych miejskiej spółce MPGK Sp. z o.o. (zagospodarowanie odpadów komunalnych zmieszanych, selektywnie zebranych: papier, szkło, metal, tworzywa sztuczne, odpady opakowaniowe wielomateriałowe, zagospodarowanie odpadów wielkogabarytowych – w tym odpadów elektrycznych i elektronicznych, tekstyliów oraz bioodpadów).

Powyższe nastąpiło w wyniku przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie postępowania z wolnej ręki i podpisania umowy w dniu 4 stycznia 2023 r. z Miejskim Przedsiębiorstwem Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. obowiązującej do końca roku 2026.

- zapewniono funkcjonowanie na terenie miasta dwóch punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK), do których właściciele nieruchomości dostarczają różnorodne odpady problemowe. Niezależnie od możliwości przekazania przez mieszkańców tych odpadów do PSZOK, zorganizowano również akcje odbierania mebli i innych odpadów wielkogabarytowych, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego,

tekstyliów oraz bioodpadów bezpośrednio od właścicieli nieruchomości. Istniejące Punkty Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych są modernizowane na bieżąco, a ich wyposażenie dostosowywane do zapotrzebowania mieszkańców,

- kontrolowano prawidłowość wykonywania zadań wynikających z zawartych umów w zakresie odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych,
- kontrolowano poprawność złożonych przez mieszkańców deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami, w tym ich zgodność ze stanem rzeczywistym,
- kontrolowano poprawność i wywiązywanie się właścicieli nieruchomości z obowiązku segregacji odpadów komunalnych,
- kontrolowano firmy wpisane do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości.
- prowadzono kampanie informacyjno-edukacyjne na temat funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Prowadzenie takich kampanii jest niezbędne dla zapewnienia wywiązywania się z nałożonego na gminę obowiązku selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz osiągnięcia założonych poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych oraz budowlanych i rozbiórkowych, jak również ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania,
- prowadzono kampanie informacyjne dotyczące ekonomicznych aspektów gospodarki odpadami, mające na celu przedstawienie mieszkańcom gminy podstawowych problemów związanych z nieodpowiednim gospodarowaniem odpadami komunalnymi, wymogami związanymi z selektywną zbiórką odpadów komunalnych oraz ze zmianami wynikającymi z rozporządzeń Ministra Środowiska lub zmian ustaw z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi,
- zapewniono obsługę administracyjną systemu, w ramach której od właścicieli nieruchomości na bieżąco przyjmowane są deklaracje oraz ich korekty, jak również wpłaty opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Od wejścia w życie nowego systemu gospodarowania odpadami, tj. od 1 lipca 2013 r. do dnia 31 grudnia 2023 r. złożonych zostało 111 706 dokumentów (w tym w 2023 r. 5 640 deklaracji i ich korekt),
- w 2023 r. zwolniono z części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na podstawie uchwały nr LXVII/661/2022 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 30 czerwca 2022 roku w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalenia wysokości tej opłaty, ustalenia stawek za pojemniki oraz zwolnień z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi 15 456 osób, członków rodzin wielodzietnych, o których mowa w ustawie z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny na łączną kwotę 2 013 387,00 zł oraz z tytułu posiadania kompostownika 3 467 osób, na łączną kwotę 124 830,00 zł,
- udostępniono na stronach internetowych Gminy Miasta Tarnowa informacje wymagane w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, a także ustawą o odpadach.

Od 1 stycznia 2012 r. realizowany jest obowiązek prowadzenia rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości. Na koniec grudnia 2023 r. do rejestru prowadzonego przez Prezydenta Miasta Tarnowa wpisanych było 28 przedsiębiorców.

Wydział Infrastruktury Miejskiej prowadzi także działania mające na celu usuwanie dzikich wysypisk. W tym zakresie działań w roku 2023 zebrano ok. 9,5 Mg odpadów. Na ten cel przeznaczono blisko 4,5 tys. zł.

10.2 Gospodarka wodno-ściekowa

Prace podejmowane przez Wydział Infrastruktury Miejskiej na ciekach wodnych mają na celu zarówno ich bieżące utrzymanie, jak też przeciwdziałanie ewentualnym powodziom i podtopieniom, jakie mogą wystąpić na terenie naszego miasta po długotrwałych bądź intensywnych opadach atmosferycznych. Prace te polegają na koszeniu, konserwacji, remoncie, regulacji, przebudowie i odbudowie rowów i potoków zlokalizowanych na terenie miasta Tarnowa. Wszystkie te działania mają na celu poprawę stanu technicznego cieków oraz zwiększenie przepustowości koryta i przepływu w nich wody poprzez ich wykoszenie, odmulenie, udrożnienie przepustów, usunięcie zakrzaczeń i zatorów, likwidację wyrw, remont przepustów oraz umocnienie dna i skarp elementami kamiennymi bądź betonowymi zabezpieczającymi je przed obrywaniem się, szczególnie podczas przepływu wielkich wód. Dodatkowo, w ramach szeroko pojętej gospodarki wodno-ściekowej realizowane są również prace w zakresie odwadniania terenu i odprowadzania wód opadowych.

Wydział Infrastruktury Miejskiej wykonał w 2023r. w wyżej wymienionym zakresie następujące prace:

- 1) koszenie (2 razy w ciągu roku) niżej wymienionych cieków wodnych, w ramach utrzymania zieleni miejskiej:
 - a) potoku Wątok, na odcinkach: od 50 m powyżej wylotu burzowego w rejonie ul. Burtniczej do 50 m powyżej mostu w ul. Dąbrowskiego + od mostu w ul. Narutowicza do 40 m poniżej kościoła pw. Trójcy Św. + od wiaduktu kolejowego przy ul. Spytka z Melsztyna do mostu w ul. Rzecznej (wraz z terenami zalewowymi) + od mostu w ul. Do Huty do 100 m poniżej mostu w ul. Grunwaldzkiej; na łącznej długości 3140 mb,
 - b) potoku Stary Wątok, na odcinku od wylotu z kolektora poniżej ul. Krakowskiej do wału przeciwpowodziowego rz. Białej Tarnowskiej, na długości 595 mb,
 - c) potoku Klikowskiego, na odcinku od ul. Elektrycznej do granicy miasta, na długości 3758 mb,
 - d) rowu „Od Strzelnicy”, na odcinku od ROD „Kopernik” do ul. Elektrycznej, na długości 1830 mb,
 - e) rowu Romanowicza, na odcinku od wylotu z kolektora poniżej ul. Romanowicza do ujścia do rowu „Od Strzelnicy”, na długości 508 mb,
 - f) rowu Lotniczego, na odcinku od obwodnicy m. Tarnowa do al. Tarnowskich, na długości 1367 mb,
 - g) rowu „k/Tuczarni”, na odcinku od 50 m powyżej ul. Skrzyszowskiej do ujścia do potoku Wątok, na długości 935 mb,
 - h) rowu „D”, na odcinku od cmentarza w Tarnowie-Mościcach do wlotu do studni przy ul. Sienkiewicza, na długości 733 mb,
 - i) rowu Jaracza, na odcinku od wylotu z kolektora poniżej ul. Jaracza do łącznika autostrady A4, na długości 1350 mb,
 - j) rowu Olszynowego, na odcinku od przepustu w ul. M. Dąbrowskiej do przepustu w ul. Orkana, na długości 490 mb,
- 2) Konserwacja cieków wodnych:
 - a) potoku Stary Wątok na łącznej długości 400 mb, tj. 30 mb w górę i 370 mb w dół ciek od przepustu w ul. Fabrycznej,
 - b) rowu „Od Nowego Cmentarza”, na terenie SAG Piaskówka, na całym odcinku otwartym o długości 213,4 mb – 2-krotnie,
 - c) rowu Bagienko, na odcinkach: 10 mb przed wlotem do kanału na SAG Piaskówka, od wylotu z kanału na SAG Piaskówka do przepustu w al. Piaskowej i od wylotu z kanału za boiskiem sportowym do wlotu do kanału przy ul. Elektrycznej, na łącznej długości 304 mb,

- d) rowu Bagienko, na terenie Parku Piaskówka oraz na odcinku 15 mb od przepustu w al. Piaskowej w górę cieku, na łącznej długości 420 mb,
- e) rowu Świerczkowskiego, na odcinkach: od przepustu w ul. Czarna Droga w dół cieku do wlotu do kanału na posesji przy ul. Czarna Droga 111 A i od przepustu w górę do ujścia rowu „Od Zbylitowskiej Góry”, na łącznej długości 45 mb,
- 3) udroźnienie (hakowanie dna) rowu „D”, na odcinku o długości ok. 10 mb przed wlotem i ok. 4 mb za wylotem z przepustu, w rejonie ul. Zacisznej,
- 4) oczyszczenie przepustu o długości 13 mb, na rowie Bagienko w ciągu ul. Dwernickiego oraz udroźnienie koryta rowu, na odcinku po 15 mb powyżej i poniżej tego przepustu,
- 5) likwidacja zatorów z koryta:
 - a) rowu Świerczkowskiego, na odcinku od ujścia rowu „Od Zbylitowskiej Góry” w górę do stawu w rejonie ul. Lisiej,
 - b) rowu Chyszowskiego na odcinku od ul. kard. S. Wyszyńskiego w dół cieku,
- 6) usunięcie, powalonych przez bobry, siedmiu drzew wraz ze zrębkowaniem gałęzi, zlokalizowanych w rejonie potoku Wątok,
- 7) usypanie i wyprofilowanie nasypu ziemnego przeciwpowodziowego wzdłuż rowu Bagienko na terenie Parku Piaskówka, w rejonie ul. Elektrycznej, na odcinku ok. 80 mb,
- 8) naprawa uszkodzonego odcinka kolektora (przepustu) \varnothing 600 mm długości ok. 8 mb, stanowiącego rów Jaracza, przy ul. Modrzejewskiej,
- 9) utrzymanie i konserwacja 5 sztuk klap zwrotnych przepustów wałowych zlokalizowanych na wylotach rowów odwadniających do potoku Wątok wzdłuż ul. Spytki z Melsztyna,
- 10) czyszczenie, przy użyciu WUKO, kolektora \varnothing 600 mm stanowiącego zarurowaną część rowu Jaracza, na odcinku od wlotu do przepustu w ul. Modrzejewskiej do pierwszej studni za przepustem, na długości 15 mb wraz z oczyszczeniem studni.

Na realizację powyższych zadań wydatkowano kwotę 202 241,95 zł.

Na terenie miasta, wg danych z inwentaryzacji kanalizacji deszczowej, w roku 2023 odnotowano:

- 4 939 szt. włączów w zarządzie ZDiK,
- 9 835 szt. wpustów ulicznych.

Na koniec 2023 roku długość kanalizacji deszczowej wynosiła 102 691,88 mb.

W związku z prowadzonymi inwestycjami w roku 2023 przybyło 1 132,66 mb sieci kanalizacji deszczowej:

Kanalizacja w 2023 r.	deszczowa	wybudowana	mb
ul. Jarugi Nowackiej			101
ul. Harasymowicza			121,84
ul. Szkotnik, Sikorskiego			574
ul. Mrożka			180,5
ul. Olchowa			155,32
suma			1 132,66

W związku z prowadzonymi inwestycjami w roku 2023 liczba studni rewizyjnych i wpustów kanalizacji deszczowej będącej w zarządzie ZDiK uległa zwiększeniu o 46 szt. studni i 95 szt. wpustów ulicznych.

W roku 2023 zostało:

- udroźnione 564 szt. wpustów ulicznych wraz ze studniami i przykanalikami,

- udrożnione 12 szt. studni rewizyjnych,
- udrożnione 607 mb. odwodnienia liniowego,
- przeczyszczone ok. 1660 mb kolektorów,
- przeczyszczone ok. 10 mb przepustów,
- przeprowadzona inspekcja kolektorów na 122 mb. sieci
- oraz zostało oczyszczone i wyprofilowane 110 mb rowów służących odwodnieniu pasa drogowego,
- bieżące utrzymanie 6 pompowni.

10.3 Zieleń miejska i place zabaw

Tereny urządzonej zieleni miejskiej, stanowiące własność Gminy Miasta Tarnowa, w tym parki, skwery, zieleńce i pasy drogowe były w 2023 r. podzielone na rejony i utrzymywane przez firmy wyłonione na podstawie postępowania przetargowego oraz przez Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej na podstawie zamówienia „in house”.

Zakres realizowanych prac obejmował m.in. utrzymanie zimowe alejek i chodników, koszenie roślinności, sadzenie kwiatów, utrzymywanie w czystości terenów zieleni i urządzeń znajdujących na nich, bieżące utrzymanie fontann.

W 2023 r., oprócz prac bieżących, na terenach stanowiących własność Gminy Miasta Tarnowa posadzono 106 drzew (w tym 40 drzewa w pasie zieleni ul. Słonecznej), oraz 41 krzewów. Posadzono także 32640 szt. kwiatów jednorocznych i bylin, zostały one wysadzone przede wszystkim w parkach oraz w centrum miasta.

Gmina Miasta Tarnowa zarządza 26 ogólnodostępnymi placami zabaw i 5 siłowniami zewnętrznymi oraz skate parkiem, na których w 2023 roku zrealizowano następujące prace:

- Doposażono plac zabaw na os. Nauczycielskim w siłownię zewnętrzną za kwotę: 6 000,00 zł.
- Doposażono plac zabaw przy ul. Pułaskiego w urządzenia zabawowe za kwotę: 40 090,00 zł.
- Doposażono plac zabaw przy ul. Ogrodowej w urządzenia zabawowe za kwotę: 49 500,00 zł.
- Wykonano mini ogród Jordanowski w rejonie ul. Warzywnej i Mostowej za kwotę: 647 217,45 zł.
- Pomalowano elementy małej architektury na placu zabaw przy ul. Przeczelnia Strusińska i ul. Cichej w Tarnowie za kwotę: 6 150,00 zł.
- Wyremontowano huśtawkę ramieniową dwuosobową w Parku Piaskówka za kwotę: 7 890,00 zł.
- Pomalowano elementy małej architektury na placu zabaw przy ul. Bitwy pod Studziankami za kwotę: 8 394,28 zł.
- Wyremontowano urządzenie na placu zabaw przy ul. Kołłątaja za kwotę: 21 145,47 zł.
- Zdemonstrowano elementy małej architektury na 8 placach zabaw za kwotę: 3 090,01 zł.
- W okresie od 1 kwietnia do 31 października 2023 r. postawiono przy placach zabaw/siłowniach kabiny przenośne TOI TOI za kwotę: 11 275,20 zł.
- Wymieniono piasek w piaskownicach na placach zabaw na terenie miasta Tarnowa, administrowanych przez Urząd Miasta Tarnowa oraz dostarczono, na teren MPGK sp. z o. o., przy ul. Kąpielowej 4B w Tarnowie, 50m³ piasku płukanego za kwotę: 26 500,00 zł.
- Zakupiono elementy zamiennych do zniszczonych urządzeń zabawowych na miejskie place zabaw za kwotę: 96 659,42 zł.
- Wykonano 51mb ogrodzenia placu zabaw na os. Legionów za kwotę: 21 202,74 zł.

- Postawiono 2 kosze na śmieci i stojak rowerowy przy ul. Kołłątaja 15-15a za kwotę: 3 050,40 zł.
- Naprawiono nawierzchnię na placu zabaw w Ogrodzie Jordanowskim za kwotę: 2 152,50 zł.

10.4 Cmentarnictwo

Miejski Zarząd Cmentarzy zarządza i utrzymuje cmentarze komunalne zlokalizowane w Tarnowie:

- cmentarz zabytkowy Stary przy ul. Narutowicza,
- cmentarz w Krzyżu przy ul. Krzyskiej,
- cmentarz w Mościcach przy ul. Czarna Droga,
- cmentarz w Klikowej przy ul. Zagumnie 34A.

W ramach statutowej działalności świadczy usługi cmentarne i pogrzebowe. W 2023 roku wykonano na cmentarzach komunalnych 754 pogrzebów, w tym 212 obsługiwanych przez Miejski Zarząd Cmentarzy oraz 542 przez prywatne zakłady pogrzebowe.

Wpływy z usług cmentarno-pogrzebowych wyniosły 4.045.999,73 zł, a koszty działalności –3.921.068,38 zł.

W 2023 r., w ramach bieżącego utrzymania cmentarzy, wykonano prace inwestycyjne, remontowe i konserwatorskie ogółem na kwotę 154.043,47 zł. Najważniejsze to:

- Budowa 9 grobów murowanych dwumiejscowych – cmentarz w Krzyżu,
- Prace pielęgnacyjne drzewostanu i roślinności – na wszystkich cmentarzach komunalnych,
- Konserwacja nagrobków legionistów w Kwaterze Zasłużonych – cmentarz Stary,
- Remont budynku administracyjnego – cmentarz Stary,
- Remont budynku administracyjnego – cmentarz w Klikowej,
- Wykonanie iluminacji świetlnej wieży kaplicy cmentarnej – cmentarz w Klikowej,
- Remont monitoringu – cmentarz w Krzyżu.

10.5 Oświetlenie uliczne - ZDiK

W roku 2023 przyjęto do utrzymania nowe obiekty oświetlenia ulicznego zlokalizowane na: ul. Zamkowej, ul. Zuchów, Al. Jana Pawła II – przejście dla pieszych, Al. Jana Pawła II – oświetlenie drogi wewnętrznej.

Przeprowadzono także szereg prac eksploatacyjnych wynikających z bieżącego utrzymania oświetlenia ulicznego stanowiącego majątek Gminy Miasta Tarnowa w celu utrzymania go w odpowiednim stanie technicznym. W ramach tych prac zlecano zadania takie jak: wymiana słupów, opraw, źródeł światła, układów zapłonowych, prostowanie słupów, podnoszenie zapadniętych słupów, wymiana uszkodzonych drzwiczek wnekowych, naprawa lub wymiana kabli itp. Wiele prac awaryjnych, jak chociażby wymiany bezpieczników, bieżąca analiza stanu oświetlenia, przywracanie poprawnego działania sterowników, reduktorów itp. prowadzone były w ramach czynności ryczałtowych. Realizowano także prace harmonogramowe polegające na prowadzeniu stosownych pomiarów elektrycznych dla eksploatowanych urządzeń. Koszt wszystkich wyżej wymienionych czynności wyniósł 160 460,00 zł.

W 2023 r. na inwestycję wieloletnią pn.: „Poprawa efektywności energetycznej miejskiego oświetlenia ulicznego” wydatkowano 337 247,20 zł. W ramach zadania wymienionych zostało 597 sodowych źródeł światła na LED w istniejących oprawach

oświetlenia ulicznego. Działania te wpisują się bezpośrednio w konieczność ograniczania zużycia energii elektrycznej wynikającą w szczególności z obowiązujących przepisów prawa.

W ramach umowy eksploatacyjnej ze Spółką TAURON Nowe Technologie S.A., prowadzone są czynności utrzymaniowe na sieci stanowiącej majątek Spółki. Odtworzeniu poddawane są również urządzenia oświetlenia drogowego, których lokalizacje uzgadniane są wspólnie przez Gminę Miasta Tarnowa i Spółkę TAURON. W roku 2023 wymieniono skorodowane słupy parkowe na ul. Jasnej, ul. Bitwy pod Monte Cassino i ul. Promiennej, a także sodowe oprawy oświetlenia ulicznego na oprawy typu LED na ul. Krakowskiej i ul. Sitki.

W ramach umowy eksploatacyjnej z Grupą Azoty S.A. prowadzone są czynności utrzymaniowe na sieci stanowiącej majątek Spółki. Ponadto, na bieżąco realizowane są także prace konserwacyjne zabezpieczające przed korozją słupy oświetlenia ulicznego na terenie Mościc.

Na czas świąteczny wynajmowano elementy dekoracyjne oraz zlecono ich montaż za kwotę łącznie 49 950,00 zł brutto.

10.6. Publiczny transport zbiorowy – ZDiK

Podstawowe parametry eksploatacyjne linii komunikacyjnych

W 2023 roku ZDiK był organizatorem sieci linii komunikacji miejskiej obsługiwanej autobusami, która charakteryzowała się następującymi danymi:

- liczba linii komunikacji miejskiej: 19,
- łączna długość linii komunikacyjnych: 212 km,
- łączna długość tras: 116 km, w tym na terenie miasta 115 km, a poza miastem 1 km,
- ilość autobusów w ruchu w szczycie przewozowym: 58 szt.

Średnio miesięcznie w 2023 roku autobusami komunikacji miejskiej w Tarnowie przewożono około 717 tys. pasażerów

W 2023 r. wszystkie linie tarnowskiej komunikacji miejskiej obsługiwał jeden operator, którym było MPK Sp. z o.o. w Tarnowie. Operator świadczył usługi na podstawie umowy bezpośredniej zawartej z MPK Sp. z o.o. w Tarnowie jako z podmiotem wewnętrznym.

Sprzedż biletów

Ze sprzedaży biletów uzyskano wpływy w wysokości 7 555 160,02 zł brutto. Powyższa kwota jest wynikiem sprzedaży następującej ilości sztuk biletów:

- bilety przeznaczone do kasowania: 1 278 209 szt. na wartość 4 402 550,83 zł,
- 603 710 skasowania w elektronicznej taryfie odległościowej na wartość: 915 829,28 zł (brutto),
- bilety okresowe (o różnych okresach ważności): 30 442 szt. na wartość 2 225 307,81 zł.

Koszty związane z transportem publicznym w 2023 roku

W 2023 roku na wszystkich liniach tarnowskiej komunikacji miejskiej zostało wykonane 2 781 445,6 km (praca przewozowa operatora). Za kilometry wykonane w 2023 roku wypłacona została łącznie rekompensata w kwocie netto 28 830 857,72 zł (brutto 31 137 326,32 zł) dla MPK Sp. z o.o w Tarnowie jako jedyne go operatora obsługującego linie tarnowskiej komunikacji miejskiej. Dodatkowo wypłacono operatorowi w 2023 roku kwotę w wysokości 1 369 900,00 zł brutto zł jako część przewidywanej rekompensaty za 2023 rok. Z ogólnej liczby kilometrów na liniach tarnowskiej komunikacji miejskiej wykonanych zostało:

- na terenie Gminy Miasta Tarnowa: 2 771 894,5 km,
- na terenie Gminy Tarnów: 9 551,1 km,

Miejscowość Biała na terenie Gminy Tarnów była obsługiwana w 2023 roku na podstawie zawartego porozumienia międzygminnego.

W 2023 roku, w ramach prowadzonych inwestycji drogowych, dostarczono dwie tablice dynamicznej informacji pasażerskiej (na węźle przesiadkowym przy Rondzie Niepodległości) a także dostarczono 6 nowych wiat autobusowych, w tym 2 wiaty z zazielenieniem. Zarząd Dróg i Komunikacji w Tarnowie w ramach powierzonych zadań wyremontował sześć wiat autobusowych, dokonał bieżących napraw wiat autobusowych łącznie na 45 przystankach oraz dokonał wymiany uszkodzonych szyb w poszyciu wiat. Konieczność działań naprawczych powstała w wyniku użytkowania, zdarzeń losowych (silne podmuchy wiatru) oraz aktów wandalizmu. Łączny koszt wszystkich wymienionych działań wyniósł 152 047,38 zł brutto.

11. OCHRONA ŚRODOWISKA

11.1 Stan środowiska

Monitoring jakości wód jest jednym z podsystemów państwowego monitoringu środowiska prowadzonego przez Inspekcję Ochrony Środowiska. GIOŚ realizuje wspomniane zadanie na wybranych jednolitych częściach wód powierzchniowych w ramach monitoringu diagnostycznego. Badane substancje to: bromowane difenyletery, heksachlorobenzen, heksachlorobutadien, rtęć i jej związki, dikofol, kwas perfluorooktanosulfonowy i jego pochodne (PFOS), dioksyny i związki dioksynopodobne, heksabromocyklododekan (HBCDD), heptachlor i epoksyd heptachloru, fluoranten, benzo(a)piren. Badania stanu wód powierzchniowych miasta Tarnowa w 2023 roku przeprowadzane były w 1 punkcie pomiarowo-kontrolnym Biała - Tarnów zlokalizowanym na odcinku rzeki Białej Tarnowskiej od Rostówki do ujścia. Status jednolitej części wód powierzchniowych w tym punkcie pomiarowo-kontrolnym jest naturalny.

W Tarnowie lasy, tereny zadrzewione i zakrzewione zajmują obszar 471 ha (6,5 % powierzchni miasta). Najwięcej terenów zielonych zlokalizowane jest w strefach podmiejskich, natomiast znacznie mniej zieleni jest w śródmieściu, między ciasno zabudowanymi nieruchomościami. Tereny zieleni miejskiej zgrupowane w 9 rejonach są utrzymywane przez firmy specjalistyczne.

Uzupełnienie terenów zieleni na obszarze Tarnowa stanowią ogródki działkowe, zlokalizowane w formie rozproszonej oraz zieleń w pasach drogowych. W Tarnowie jest 16 rodzinnych ogrodów działkowych. W mieście wyróżniają się również aleje przydrożne. Trzy spośród nich ze względu na wysokie walory przyrodniczo-krajobrazowe objęto ochroną i uznano za pomniki przyrody. Są to aleje: jaworowa przy ul. Pszennej, lipowa przy ul. Obrońców Lwowa i różnogatunkowa przy ul. Krzyskiej.

Do obszarów wartościowych przyrodniczo znajdujących się na terenie miasta Tarnowa należą także parki miejskie: Park Strzelecki, Park Piaskówka, Park im. E. Kwiatkowskiego, Park Sanguszków, Park Planty im. Józefa Jakubowskiego, Park Niepodległości miasta Tarnowa im. Księcia Romana Sanguszki Powstańca 1831 roku SYBIRAKA, Park Legionów, Park Westerplatte.

Na terenie Tarnowa znajdują się formy ochrony przyrody, o których mowa w ustawie o ochronie przyrody: rezerwat przyrody „Debrza”, fragment obszaru Natura 2000 „Dolny Dunajec” i 45 pomników przyrody, występujących w postaci pojedynczych drzew i ich skupisk (grupy, parki, aleje) oraz głazów narzutowych. W 2023 roku Rada Miejska uchwaliła dwa nowe pomniki przyrody – dąb szypułkowy o obw. 270 cm znajdujący się na terenie Zgromadzenia Sióstr Urszulanek Unii Rzymskiej przy ul. Bema 13 oraz dąb szypułkowy o obw. 245 cm na Placu Bohaterów Getta w Tarnowie. Pomniki przyrody w Tarnowie są poddawane stałej obserwacji i kontroli stanu zdrowotnego.

W 2023 roku otrzymano od Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie dotację na pielęgnację 2 pomników przyrody – kasztanowca zwyczajnego o obw. 212 cm przy kościele Matki Bożej Szkaplerznej w Tarnowie oraz lipy drobnolistnej o obw. 410 cm przy ul. Marusarz 14A w Tarnowie.

Tarnów, znany jako „Polski biegun ciepła”, jest także narażony na konsekwencje zmian klimatu. Zmiany klimatu spowodowane zarówno naturalnymi, jak i antropogenicznymi czynnikami, m.in. wzrostem poziomu emisji gazów cieplarnianych, są jednym z największych zagrożeń środowiskowych, społecznych i ekonomicznych współczesnego świata. Wychodząc naprzeciw tym zmianom, w 2019 roku został przyjęty Uchwałą nr XVI/175/2019 Rady Miejskiej w Tarnowie dnia 12 września 2019 r. *Plan adaptacji Miasta Tarnowa do zmian*

klimatu do roku 2030, w którym w stosunku do zidentyfikowanych ryzyk, określono działania adaptacyjne (informacyjno-edukacyjne, organizacyjne oraz techniczne) niezbędne do realizacji celu zwiększenia odporności miasta na występujące i przewidywane w przyszłości zjawiska klimatyczne. Ponadto od 2021 roku miasto realizuje *Projekt LIFE-IP EKOMAŁOPOLSKA „Wdrażanie Regionalnego Planu Działań dla Klimatu i Energii dla województwa małopolskiego”*, którego obszary działań skupione są przede wszystkim na ochronie klimatu, promocji odnawialnych źródeł energii oraz poprawie efektywności energetycznej w mieście.

11.2. Edukacja ekologiczna

Podnoszenie poziomu świadomości ekologicznej i kształtowanie postaw proekologicznych społeczeństwa stanowi jeden z najistotniejszych czynników, który pozytywnie wpływa na aktualny i przyszły stan zasobów środowiska (m.in. różnorodności biologicznej, jakości powietrza, gleby, wody), uczy właściwego postępowania z odpadami, wyboru przyjaznego transportu, zapoznaje z efektywnością energetyczną, przekazuje sposoby adaptacji do zmian klimatu.

Samorząd Tarnowa od ponad 20 lat prowadzi aktywną politykę proekologiczną. Realizuje projekty i przedsięwzięcia zmierzające do ochrony środowiska naturalnego, współpracując przy tym z placówkami oświatowymi, mieszkańcami oraz firmami i instytucjami z terenu miasta.

W roku 2023 główne hasło działań proekologicznych w Tarnowie brzmiało „Myśl globalnie, działaj lokalnie”. Celem przedsięwzięć prowadzonych przez Gminę Miasta Tarnowa było przede wszystkim kształtowanie świadomości ekologicznej dzieci w zakresie ochrony przyrody oraz wzmacnianie proekologicznych postaw społeczeństwa.

Działania przyczyniające się do edukacji w zakresie wyznaczania odpowiednich praktyk nie tylko w zakresie ochrony przyrody, stanowią istotny i ważny element w trosce o środowisko. Tematyka i poszczególne kierunki realizowanych przez miasto przedsięwzięć wpisują się w założenia m.in. Programu ochrony powietrza Województwa Małopolskiego, Planu Gospodarki Odpadami Województwa Małopolskiego, Programu Strategicznego Ochrona Środowiska oraz planu działań EkoMałopolska, w których wskazano edukację ekologiczną oraz kampanie informacyjno - edukacyjne jako główne elementy wpływające na wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców regionu.

W 2023 r. przeprowadzono dwie kampanie ekologiczne przy wsparciu środków z NFOŚiGW:

1. **„Razem stwórzmy lepszy klimat! – działania edukacyjne w zakresie przeciwdziałania emisjom”**. W ramach kampanii zorganizowano szereg działań mających zaktywizować dzieci i młodzież do podejmowania świadomych, ekologicznych wyborów.
 - Przygotowano gadżety ekologiczne dla dzieci z przedszkoli i najmłodszych klas szkół podstawowych,
 - Przeprowadzono warsztaty ekologiczne w 30 placówkach oświatowych nt. odnawialnych źródeł energii, roli drzew i lasów, gospodarki odpadami z użyciem rekwizytów, filmu, prezentacji, metody world cafe.
 - Zorganizowano międzyprzedszkolny konkurs plastyczny „Mój wkład w czyste powietrze”
 - Zorganizowano międzyszkolny konkurs na wykonanie makiety – „Miasto bez zanieczyszczeń”
 - Opracowano broszurę nt. przeciwdziałania emisjom
 - Przygotowano artykuł do gazety na temat emisji zanieczyszczeń, tzw. "niskiej emisji", dobrych praktyk w zakresie dbania o jakość powietrza.

Dofinansowanie w kwocie 28 550,09 zł stanowiło 90% kosztów kwalifikowanych.

2. „Zieleń miejska w Tarnowie sprzyja klimatowi”.

W ramach kampanii zakupiono łącznie 768 sztuk zielonych roślin doniczkowych, które przekazywaliśmy mieszkańcom miasta oraz przedszkolakom i uczniom tarnowskich placówek oświatowych. Koszt zadania wyniósł 8 000,00 zł (100% dofinansowania z NFOŚiGW). Ponadto pozyskano środki finansowe z WFOŚiGW w Krakowie na organizację kampanii „Eko-bohaterzy z tarnowskich placówek oświatowych”. Zadania, które zostały zrealizowane w ramach tego projektu:

1) opracowanie, a następnie wykonanie kompleksowych programów edukacyjnych w 12 tarnowskich placówkach oświatowych – szkołach podstawowych i ponadpodstawowych oraz w przedszkolach, obejmujące:

- ukierunkowane obserwacje i eksperymenty,
- promowanie recyklingu poprzez prezentację ekologicznych gadżetów wykonanych z surowców wtórnych,
- zabawy pozwalające na rozwijanie własnej inicjatywy,
- zajęcia organizowane przez nauczycielkę z całą grupą lub w małych zespołach,
- udział w akcjach i konkursach organizowanych w przedszkolu,
- udział w konkursach wiedzy przyrodniczej oraz artystycznych, fotograficznych, plastycznych,
- wycieczki edukacyjne oraz spacer po okolicy w celu poznawania przyrody a także zagrożeń środowiskowych,
- uroczystości, happeningi i imprezy środowiskowe.

2) konkurs na wykonanie domku dla owadów „Z owadami za pan brat”.

Obecność owadów zapylających w środowisku jest nieoceniona i niezastąpiona. Konkurs na wykonanie domku dla owadów skierowany był do tarnowskich placówek oświatowych. Motywem przewodnim było stworzenie miejsca, które umożliwi owadom wędrownym budowę gniazd, hibernację podczas zimy itp.

Odzwierciedleniem efektów konkursu będzie realne zwiększenie bazy rozrodczej i dostępności kryjówek dla owadów. Do konkursu zgłosiło się 19 tarnowskich placówek, łącznie wykonano ponad 50 hoteli dla owadów, które zostały umieszczone w ogrodach przedszkolnych i przyszkolnych.

3) Druk i dostawa ulotek „Zielone perły Tarnowa”. W ramach zadania zaprojektowano oraz wykonano ulotki z cyklu „Zielone perły Tarnowa”, promujące najpiękniejsze, cenne przyrodniczo miejsca w Tarnowie. Koszt zadania wynosi 43.207,60 zł, w tym dofinansowanie zewnętrzne w kwocie 31.649,61 zł.

Inne działania wzbogacające ofertę edukacyjną realizowane przez Gminę Miasta Tarnowa w 2023 r.:

- Akcje ekologiczne mające na celu ograniczanie ilości odpadów w środowisku:
 - W ramach akcji ekologicznej „Zbieramy zużyte baterie” w Tarnowie prawie 7428 kg zużytych baterii nie trafiło wraz z innymi odpadami na składowisko. Do akcji włączyło się 66 placówek oświatowych z terenu naszego miasta.
 - Dzięki akcji ekologicznej „Zbiórka opakowań plastikowych” udało się „uratować” 4140 kg opakowań z tworzyw sztucznych, które trafiły do recyklera w celu ich przetworzenia. W ramach akcji ekologicznej „Zbieram, segreguję, odzyskuję” udało się zebrać 2570 kg makulatury.
 - W ramach akcji „Posprzątajmy razem Tarnów”, dzięki zaangażowaniu placówek oświatowych, wędkarzy z Tarnowskiego Oddziału Polskiego Związku Wędkarskiego oraz osadzonym z tarnowskiego zakładu karnego, udało się uprzątnąć

m.in. teren wokół Kantorii, Piaskówki i Wątku. Łącznie zebrano ponad 0,5 tony odpadów pochodzących z „dzikich” wysypisk odpadów.

- Miasto podobnie jak w latach ubiegłych zapewniło mieszkańcom możliwość bezpiecznego pozbycia się nieużytecznych leków. Do dyspozycji tarnowian oddano pojemniki w 32 aptekach, w których można było pozostawić przeterminowane medykamenty. Akcja, którą miasto prowadzi od 2001 r., ma na celu podniesienie świadomości ekologicznej i naukę właściwego postępowania z odpadami niebezpiecznymi. Pozostawione w aptekach nieużyteczne już leki zostały zutylizowane w sposób niezagrażający środowisku i zdrowiu mieszkańców. Stanowiło to idealną okazję do zrobienia „remanentów” w domowych apteczkach, wyselekcjonowania niepotrzebnych leków i zanieśnięcia ich do jednej z aptek przyjmujących nieużyteczne medykamenty. Łącznie mieszkańcy oddali 5 063,30 kg przeterminowanych medykamentów.

- Działania dofinansowane ze środków Funduszy Norweskich w ramach projektu „Tarnów nowe spojrzenie”:

- Konkurs fotograficzny „Wakacyjna Przyroda” zachęcający zarówno dzieci, młodzieży jak i dorosłych do obserwacji przyrody, wykonania fotografii ukazujących walory przyrodnicze i krajobrazowe terenu Tarnowa i najbliższych okolic. Do XVI edycji konkursu zgłosiło się 61 uczestników, którzy nadesłali swoje prace o tematyce przyrodniczej i krajobrazowej. Konkurs stanowi doskonałą okazję do poznania ciekawych przyrodniczo miejsc w Tarnowie oraz w najbliższej okolicy, a młodzi obserwatorzy niejednokrotnie mają szansę natrafienia na ciekawe okazy tarnowskiej flory i fauny. Poziom artystyczny oraz pomysłowość zauważalna w nadesłanych pracach sprawiły, że komisja konkursowa miała niemały problem z wyłonieniem najlepszych fotografii. Finalnie przyznano 4 nagrody główne oraz 18 wyróżnień.

- Konkurs na najpiękniejszy ogród i balkon „Zielony Tarnów”, którego celem jest pobudzenie aktywności i inicjatyw mieszkańców, zwiększenie dbałości o środowisko naturalne i wykształcenie poczucia współodpowiedzialności za swoje najbliższe otoczenie. Do XXII edycji konkursu na najpiękniejszy ogród i balkon „Zielony Tarnów” zgłoszono 26 obiektów (5 w kategorii „Ogród przy budynku jednorodzinny”, 10 w kategorii „Balkon”, 4 w kategorii „Ogród przy budynku wielorodzinnym” oraz 7 w kategorii „Ogród przy Instytucji”). Powołana zarządzeniem Prezydenta Miasta Tarnowa komisja konkursowa dokonała przeglądu i oceny zgłoszonych obiektów. Głównym celem konkursu jest zachęcenie i zaktywizowanie mieszkańców do upiększania swojego najbliższego otoczenia, a przez to poprawy wizerunku Tarnowa i postrzegania go jako miasta zielonego, zadbanego, w którym warto żyć i gdzie można spędzić przyjemnie wolne chwile.

- Konkurs „Zaprośmy ptaki do Tarnowa” polegający na przygotowaniu budek lęgowych dla ptaków, które zostały zamieszczone zarówno na terenach przyszkolnych, w ogrodach przedszkolnych, jak i w parkach miejskich. Budki lęgowe są jedną z najpopularniejszych form pomocy ptakom na terenach miejskich. Korzysta z nich kilkanaście gatunków, głównie dziuplaków (np. szpak, sikory, mazurek, muchołówka żałobna) i półdziuplaków (kopciuszek, muchołówka szara).

- Przegląd Filmów Ekologicznych „EKOŚWIAT”. XXIV Przegląd Filmów Ekologicznych EKOŚWIAT odbył się w dniach 6-9 listopada 2023 r.. Wydarzenie adresowane było do mieszkańców Tarnowa a przede wszystkim do uczniów wszystkich tarnowskich szkół i przedszkolaków. W ramach przeglądu zaprezentowane zostały pokazy filmów o tematyce ekologicznej.

Przedszkolakom zaproponowano film ukraińskiej produkcji „Mayka i strażnicy lasu”,

fabularny film produkcji francuskiej „Dzika banda” skierowano do uczniów klas V-VIII szkół podstawowych, natomiast dla starszych wyemitowano polski film dokumentalny „Simona”. W tegorocznej edycji Przeglądu udział wzięło 3659 widzów.

– Ogólnopolska akcja „Sprzątanie Świata” polegająca na zbieraniu porzuconych odpadów i przekazaniu ich na bezpieczne wysypisko lub do powtórnego wykorzystania. Akcja odbyła się w dniach 15 - 18 września i przebiegała pod hasłem „Sprzątanie świata łączy ludzi”, ponieważ angażuje i integruje społeczności lokalne. Zgodnie z opinią uczestników akcji, jest ona dla samorządów dobrym narzędziem w realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami, a dla placówek oświatowych interesującą metodą pracy wychowawczej oraz wartościowym sposobem na realizację wolontariatu. W tegorocznej akcji udział wzięło 31 placówek oświatowych i pozaoświatowych z terenu Tarnowa, oraz tarnowski oddział Polskiego Związku Wędkarskiego.

11.3. Realizacja programów

Tarnów od roku 2016 jest partnerem Projektu LIFE koordynowanego przez Województwo Małopolskie, angażującego łącznie 69 partnerów. Jego celem jest przyspieszenie wdrażania działań służących poprawie jakości powietrza, które zostały zaplanowane w ramach Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego. Zatrudniony w Urzędzie Miasta Tarnowa Ekodoradca wspiera wdrażanie Programu ochrony powietrza, pozyskuje środki zewnętrzne na działania ograniczające emisję zanieczyszczeń oraz mobilizuje mieszkańców do włączenia się w te działania. Ponadto prowadzi doradztwo dla mieszkańców Tarnowa w zakresie najbardziej efektywnych sposobów ograniczenia emisji i źródeł finansowania, w tym zapobieganie ubóstwu energetycznemu poprzez działania służące oszczędzaniu energii.

Jednym z ważnych zadań Ekodoradcy jest prowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych wśród mieszkańców, wyjaśnianie źródeł i skutków zanieczyszczenia powietrza oraz możliwości podjęcia działań w celu ochrony powietrza. Zapewnia bezpośrednią pomoc doradczą w zakresie wymiany źródła ciepła i termomodernizacji. Ekodoradca współpracuje z różnymi podmiotami, w tym z mieszkańcami, przedsiębiorstwami, grupami opiniotwórczymi (media, organizacje pozarządowe, lekarze, nauczyciele itp.). Na poziomie regionalnym współpracują z Urzędem Marszałkowskim, tj. organem odpowiedzialnym za wdrażanie Programu ochrony powietrza.

Do działań podjętych przez Ekodoradcę w 2023 roku należą:

- udzielanie pomocy mieszkańcom w przygotowaniu wniosków o dofinansowanie, wyborze źródeł ogrzewania i przestrzegania przepisów uchwał antysmogowych,
- organizacja 6 spotkań z mieszkańcami oraz z lokalnymi liderami,
- organizacja 26 zajęć edukacyjnych w przedszkolach i szkołach,
- organizacja 20 wydarzeń o tematyce ekologicznej (6 spektakli teatralnych, Piknik ekologiczny, „Wpław po zdrowy oddech”, Przedszkoliada, Junior NBA, Koszykówka po zdrowy oddech, Olimpiada o Polsce, Rowerem do szkoły, Zdrowe śniadanie, Rajd Mikołajkowy, Mikołajkowy spacer z psem, kiermasz ekologiczny, zawody judo, zawody piłki ręcznej).

W 2023 roku Gmina Miasta Tarnowa kontynuowała realizację *Projektu LIFE-IP EKOMAŁOPOLSKA „Wdrażanie Regionalnego Planu Działań dla Klimatu i Energii dla województwa małopolskiego”* współfinansowanego ze środków programu LIFE Unii Europejskiej oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, którego najważniejsze założenia to promocja odnawialnych źródeł energii, poprawa efektywności

energetycznej i działania na rzecz ochrony klimatu, zaś nadrzędnym celem jest pełne wdrożenie Małopolskiego Regionalnego Planu Działań dla Klimatu i Energii, przyjętego przez Zarząd Województwa Małopolskiego. Okres trwania przedsięwzięcia przypada na 10 lat - od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2030 r. Całkowity budżet projektu dla wszystkich partnerów wynosi 16,4 mln EURO (ok. 70 mln zł), przy czym dla Gminy Miasta Tarnowa 60% stanowi finansowanie unijne (142 617 EUR), 35% z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (83 192 EUR), a 5% to wkład własny (11 884 EUR).

Najważniejsze działania zrealizowane przez Doradczynię ds. Klimatu i Środowiska w ramach projektu w 2023 roku to m.in. organizacja trzech kampanii edukacyjno-informacyjnych: „II Małopolski Dzień dla Klimatu” pod hasłem „Sadzonki za zużyte baterie”, w ramach której przekazano 400 sadzonek drzew i krzewów mieszkańcom Tarnowa za oddanie minimum 5 zużytych baterii (łącznie zebrano 268 kg odpadów), kampania pod hasłem „W trosce o klimat i przyrodę – oszczędzam wodę!”, w ramach której przekazano 100 butelek filtrujących wodę mieszkańcom Tarnowa, którzy wypełnili ankietę dotyczącą zmian klimatu/sposobów oszczędzania wody. Ponadto na stronie internetowej www.tarnow.pl (podstrona LIFE EKOMAŁOPOLSKA) publikowano artykuły informacyjne wraz z infografikami dotyczące sposobów oszczędzania wody w domu, w ogrodzie, na zakupach, zbierając deszczówkę, czy wykorzystując szarą wodę. Zaś kampania pod hasłem „Transport przyjazny środowisku” zachęcała odbiorców (finalnie 20 650 osób) do zapoznania się z ogólną tematyką transportu drogowego, w tym ekologicznych form transportu, korzystania z komunikacji miejskiej, ścieżek rowerowych oraz rowerów miejskich poprzez artykuł w prasie oraz serwisie informacyjnym www.tarnow.naszemiasto.pl, który zawierał wiele przykładów z Tarnowa, gdzie tym bardziej zachęcono mieszkańców do pozostawienia samochodu i nie stania w korkach w drodze do pracy/ szkoły.

Przeprowadzono zajęcia edukacyjne w pięciu placówkach oświatowych (szkoły ponadpodstawowe) o tematyce oszczędzania wody i energii, zero waste, segregacji odpadów wraz z zasadą 4R, plastiku i mikroplastiku oraz żywności ekologicznej wraz z przekazaniem 15 zestawów koszy do segregacji odpadów z podziałem na 3 frakcje odpadów (plastik, papier, zmieszane – łącznie 42 pojemniki).

Zorganizowano dziewięć wydarzeń związanych z ochroną klimatu, w tym m.in. „KLIMATyczny Tarnów”, w ramach którego przekazano 400 zielonych roślin doniczkowych oczyszczających powietrze mieszkańcom Tarnowa za oddanie minimum pięciu zużytych baterii (łącznie zebrano 133 kg odpadów) oraz w ramach konkursu na Facebooku Mój Tarnów w zamian za podzielenie się w komentarzu informacją w odpowiedzi na pytanie: „Jaką jedną, prostą czynność wykonujecie, by dbać o planetę?”.

Współorganizowano warsztaty CIEPŁO-ZIMNO w ramach Małopolskiej Nocy Naukowców w Zespole Szkół Ogólnokształcących i Technicznych im. Jana Szczepanika w Tarnowie oraz zorganizowano 13 spotkań informacyjnych dotyczących założeń Projektu LIFE-IP EKOMAŁOPOLSKA dla mieszkańców Tarnowa, czy pracowników Urzędu Miasta Tarnowa. Do jednych z działań Projektu należała jego promocja poprzez publikację artykułów informacyjnych na stronie internetowej www.tarnow.pl (podstrona LIFE EKOMAŁOPOLSKA) związanych z ochroną klimatu, m.in. ekoporadniki dla osób planujących budowę domu, lokalnych władz publicznych, małych i średnich przedsiębiorców, rolników, właścicieli budynków jednorodzinnych, zarządców domów wielorodzinnych i dyrektorów jednostek edukacyjnych, czy dystrybucja gadżetów ekologicznych (toreb jutowych wielokrotnego użytku na zakupy, eko notatników z długopisem biodegradowalnym, zestawów drewnianych kredek, ekologicznych długopisów bambusowych, kolorowanek, czy ulotek informacyjnych) podczas spotkań z mieszkańcami, prelekcji w szkołach, wydarzeń, czy kampanii edukacyjno-informacyjnych.

Program priorytetowy „Czyste powietrze” obsługiwany jest przez Urząd Miasta Tarnowa w związku z zawarciem porozumienia z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie. Gminny punkt konsultacyjno – informacyjny znajduje się w budynku UMT przy ul. Nowej 4. „Czyste powietrze” to kompleksowy program rządowy, którego celem jest ograniczenie lub całkowite zlikwidowanie emisji zanieczyszczeń (głównie pyłów) oraz gazów cieplarnianych wprowadzonych do atmosfery z domów jednorodzinnych.

W ramach programu można skorzystać z dofinansowania do wymiany starych i nieefektywnych źródeł ciepła na paliwo stałe na nowoczesne, spełniające najwyższe normy, oraz przeprowadzenie niezbędnych prac termomodernizacyjnych budynku (tj. ocieplenie budynku, wymianę stolarki okiennej lub drzwiowej). Dodatkowo można również starać się o dofinansowanie do mikroinstalacji fotowoltaicznej.

Program skierowany jest do właścicieli i współwłaścicieli domów jednorodzinnych lub wydzielonych w budynkach jednorodzinnych lokali mieszkalnych z wyodrębnioną księgą wieczystą. Maksymalne kwoty dofinansowania mogą wynieść na wymianę źródeł ciepła i termomodernizację domu: do 66 tys. zł, 99 tys. zł lub 135 tys. zł (podstawowy, podwyższony i najwyższy poziom dofinansowania). Do 31.12.2023 r. na terenie Gminy Miasta Tarnowa:

- złożono 1020 wniosków o dofinansowanie
- zrealizowano 436 przedsięwzięć
- sumarycznie wypłacono kwotę dotacji dla mieszkańców 8 187 250,62 zł

W 2023 r. przygotowano i przekazano do WFOŚiGW w Krakowie 202 wnioski mieszkańców o dofinansowanie oraz 80 wniosków o rozliczenie inwestycji prośrodowiskowych, udzielono kilka tysięcy konsultacji, zorganizowano cztery otwarte spotkania dla mieszkańców z udziałem przedstawiciela WFOŚiGW.

11.4. Jakość powietrza atmosferycznego

O stanie zanieczyszczenia atmosfery w Tarnowie decyduje emisja z miasta, emisja z okolicznych powiatów i emisja napływowa z kierunku zachodniego. Głównymi źródłami emisji zanieczyszczeń do powietrza w Tarnowie są kotłownie i paleniska indywidualne, komunikacja, zakłady przemysłowe oraz przedsiębiorstwo energetyki cieplnej. Do zanieczyszczeń energetycznych (pochodzących z procesów spalania paliw) należą: dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenek węgla, dwutlenek węgla, pyły zawieszone).

Wśród zanieczyszczeń pochodzących z procesów technologicznych znajdują się pyły zawierające metale ciężkie: ołów, kadm, rtęć oraz węglowodory (m.in. benzo(a)piren), zanieczyszczenia gazowe nieorganiczne: chlor, chlorowódz, amoniak, zanieczyszczenia gazowe organiczne: metan, ksylen, toluen, styren, benzen, fenol, formaldehyd, chlorek winylu, freony, halony. Do atmosfery dostaje się wiele zanieczyszczeń pochodzących ze spalania paliw silnikowych, takich jak tlenek węgla, węglowodory, tlenki azotu, dwutlenek siarki, aldehydy i pyły.

W 2023 r. państwowy monitoring jakości powietrza w Tarnowie prowadzony był na dwóch stacjach pomiarowych, obsługiwanych przez Inspekcję Ochrony Środowiska, która publikuje wyniki pomiarów powietrza na stronie internetowej gios.gov.pl.

Na stacji pomiarowej przy ul. Bitwy pod Studziankami średnie roczne stężenie pyłu zawieszonego PM₁₀ wyniosło 20,9 µg/m³ i nie przekroczyło wielkości dopuszczalnej (40 µg/m³). Liczba dni ze stężeniem PM₁₀ powyżej norm średniodobowych wyniosła 10 (dopuszczalna krotność to 35). Średnioroczne stężenie dwutlenku azotu (NO₂) wyniosło 17,3 µg/m³ przy dopuszczalnej wartości 40 µg/m³. Dla dwutlenku siarki (SO₂), średnie roczne stężenie wyniosło 6,0 µg/m³ przy normie 20 µg/m³. Według niepełnych jeszcze danych GIOŚ

średnioroczne stężenie benzo(a)pirenu nie przekracza $1 \text{ ng}/\mu\text{g}/\text{m}^3$, co oznacza osiągnięcie poziomu docelowego dla tego wskaźnika (po raz pierwszy w historii badań).

Na stacji pomiarowej przy ul. Romana Sitki średnioroczne stężenie pyłu zawieszonego $\text{PM}_{2,5}$ wyniosło $16,2 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (dopuszczalna wartość to $20,0 \mu\text{g}/\text{m}^3$), a średnioroczne stężenie pyłu zawieszonego PM_{10} $24,2 \mu\text{g}/\text{m}^3$ - normy nie zostały przekroczone. Średniodobowy poziom dopuszczalny stężenia PM_{10} przekroczony był 14 razy. Dla dwutlenku azotu (NO_2), średnia roczna wynosi $26,0 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Przekroczenia dopuszczalnych stężeń pyłu zawieszonego zdarzały się przede wszystkim w okresie zimowym (grudzień, styczeń, luty) w czasie trwania sezonu grzewczego.

Mieszkańcy i osoby przebywające w Tarnowie mogą uzyskać informację o aktualnej jakości powietrza poprzez komunikaty zamieszczane na stronie internetowej miasta www.tarnow.pl - baner „Jakość powietrza Tarnów”, gdzie na bieżąco aktualizowane są dane udostępniane przez Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego <https://powietrze.malopolska.pl/>, wraz z prognozą na kolejny dzień.

W Tarnowie przy ul. Krzyskiej zlokalizowany jest miernik jakości powietrza zakupiony w ramach budżetu Rady Osiedla Krzyż działający w systemie Airly. Ponadto funkcjonują mierniki jakości powietrza udostępnione przez Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego w ramach projektu edukacyjnego, umieszczone na budynku Szkoły Podstawowej nr 11 oraz na Przedszkolu Publicznym nr 8 przy ul. M. Dąbrowskiej. Czujniki te znajdują się na zewnątrz budynków i w postaci świetlnej informują o jakości powietrza (od koloru zielonego – powietrze dobrej jakości do czerwonego – zła jakość powietrza). Czujniki jakości powietrza znajdują się także na innych budynkach oświatowych (np. Szkoła Podstawowa nr 17 przy ul. C.K. Norwida 22, Szkoła Podstawowa nr 3, Społeczna Szkoła Podstawowa nr 2, Zespół Szkół Mechaniczno-Elektrycznych czy Niepubliczny Zespół Szkolno-Przedszkolny „Siódemka” przy ul. Poniatowskiego 5), zrealizowane w ramach Edukacyjnej Sieci Antysmogowej NASK. Ponadto na stronie internetowej <https://airly.org/map/en/#50.018253,20.992578,i2052> prezentowane są wyniki pomiarów czujników pracujących w systemie Airly, rozmieszczonych w Tarnowie i okolicy.

Na podstawie wielomiesięcznych obserwacji stwierdzono, że wyniki pomiarów z tych urządzeń są zgodne i potwierdzane przez pomiary monitoringu państwowego (na stacjach GIOŚ).

Komunikaty o jakości powietrza wyświetlane są również na tablicach informacyjnych zainstalowanych na 56 przystankach komunikacji publicznej. W przypadku wystąpienia podwyższonych stężeń zanieczyszczeń, zgodnie z progami określonymi w Programie ochrony powietrza województwa małopolskiego, wydawane są komunikaty z ostrzeżeniami, przekazywane poprzez wojewódzkie i miejskie centrum zarządzania kryzysowego. Komunikaty o wprowadzeniu 2. lub 3. stopnia zanieczyszczenia powietrza wraz z zaleceniami i wprowadzonymi i ograniczeniami przekazywane są do placówek oświatowo-wychowawczych i opiekuńczo-wychowawczych z terenu miasta Tarnowa, szpitali i przychodni podstawowej opieki zdrowotnej, opieki społecznej i innych podmiotów oraz instytucji ujętych w procedurze. Ostrzeżenia o przekroczeniu stanu alarmowego jakości powietrza w Tarnowie będą także zamieszczone na tablicach zmiennej treści (ITS) przy głównych ciągach komunikacyjnych.

12. OCHRONA ZDROWIA

12.1 Podmioty lecznicze Gminy Miasta Tarnowa

W Tarnowie w 2023 r. funkcjonowało łącznie 99 podmiotów wykonujących działalność leczniczą (publicznych i niepublicznych). W zakresie lecznictwa szpitalnego na terenie Tarnowa opiekę medyczną zapewniają dwie placówki: Szpital Wojewódzki im. św. Łukasza i Specjalistyczny Szpital im. E. Szczeklika dysponujące łącznie 1.008 łóżkami oraz dwie placówki realizujące świadczenia w ramach zespołu chirurgii jednego dnia. W zakresie podstawowej opieki zdrowotnej opiekę medyczną mieszkańcom zapewnia 26 podmiotów wykonujących działalność leczniczą, a w zakresie ambulatoryjnej opieki specjalistycznej 24 podmioty. Finansowanie świadczeń gwarantowanych zapewnia Narodowy Fundusz Zdrowia. Nocną i świąteczną opiekę zdrowotną na terenie Tarnowa zabezpieczają dwa podmioty lecznicze: Szpital Wojewódzki im. Św. Łukasza oraz Specjalistyczny Szpital im. E. Szczeklika.

W stanach nagłego zagrożenia życia i zdrowia pomoc na terenie miasta zabezpiecza Powiatowa Stacja Pogotowia Ratunkowego. W trybie nagłym pacjentom znajdującym się w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego udzielane są świadczenia w szpitalnym oddziale ratunkowym (SOR) w Szpitalu Wojewódzkim im. Św. Łukasza oraz na izbie przyjęć w Specjalistycznym Szpitalu im. E. Szczeklika.

Pacjentom przewlekle chorym przysługują świadczenia pielęgnacyjne i opiekuńcze realizowane w warunkach stacjonarnych w zakładach opiekuńczo-leczniczych. Do zakładu opiekuńczo-leczniczego przyjmowane są osoby wymagające ze względu na stan zdrowia całodobowych świadczeń pielęgnacyjnych i opiekuńczych, rehabilitacyjnych oraz kontynuacji leczenia, a nie wymagające hospitalizacji w oddziale szpitalnym. W Tarnowie funkcjonują dwie placówki świadczące w trybie stacjonarnym opiekę długoterminową. Są to zakłady opiekuńczo-lecznicze prowadzone przez Specjalistyczny Szpital im. E. Szczeklika (31 łóżek) oraz Mościckie Centrum Medyczne (67 łóżek).

Ponadto w Tarnowie funkcjonuje hospicjum stacjonarne w ramach Oddziału Opieki Długoterminowej i Hospicyjnej przy Mościckim Centrum Medycznym (14 łóżek). Świadczenia opieki hospicyjnej to wszechstronna, całościowa opieka i leczenie objawowe osób chorujących na nieuleczalne, niepoddające się leczeniu przyczynowemu, postępujące, ograniczające życie choroby. Opieka ta jest ukierunkowana na poprawę jakości życia, ma na celu zapobieganie bólowi i innym objawom somatycznym oraz ich uśmierzenie, łagodzenie cierpień psychicznych i duchowych.

Gminie Miasta Tarnowa podlegają trzy podmioty lecznicze: Specjalistyczny Szpital im. E. Szczeklika, Zespół Przychodni Specjalistycznych Sp. z o.o. oraz Mościckie Centrum Medyczne Sp. z o.o.

Specjalistyczny Szpital im. Edwarda Szczeklika

Szpital jest największym podmiotem leczniczym podległym Gminie Miasta Tarnowa. Placówka posiada 362 łóżka szpitalne w 12 oddziałach, stacji dializ oraz zakładzie opiekuńczo-leczniczym. Podstawowa działalność koncentruje się na lecznictwie szpitalnym, którego uzupełnieniem są ambulatoryjne świadczenia specjalistyczne oraz pielęgnacyjno-opiekuńcze. Szpital jako jeden z dwóch podmiotów w Tarnowie zapewnia także nocną i świąteczną opiekę zdrowotną dla mieszkańców miasta i okolicznych miejscowości.

Rok 2023 był czwartym rokiem funkcjonowania Szpitala w trakcie pandemii wirusa SARS-CoV-2. Z uwagi na mniejszą skalę zachorowań przeznaczono pomieszczenia jednego oddziału na leczenie pacjentów *covidowych*, w pozostałych oddziałach w miarę potrzeb wydzielano odcinki zakaźne. Z dniem 30 czerwca 2023 r. odwołano w Polsce stan epidemii.

Szpital nadal wydziela odcinki zakaźne w oddziałach, celem izolacji pacjentów zakażonych koronawirusem. Lata 2022 - 2023 były dla wszystkich szpitali w kraju czasem odrabiania tzw. *dlugu zdrowotnego* wobec społeczeństwa w związku z ograniczeniami w leczeniu w pierwszych dwóch latach pandemii. W Szpitalu im. E. Szczeklika w 2020 roku oddano do użytku nowy pawilon kardiologiczny, placówka dysponowała dodatkową bazą łóżkową na cele *covidu* co pozwoliło utrzymać działalność na poziomie zbliżonym do stanu sprzed pandemii. Odłożone w czasie potrzeby zdrowotne mieszkańców przełożyły się w Szpitalu na większą ilość porad specjalistycznych, zabiegów operacyjnych, badań diagnostyki laboratoryjnej i obrazowej.

Zaangażowanie kadry medycznej sprawiło, że w 2023 r. w Szpitalu hospitalizowano ponad 16,3 tys. pacjentów. W trzech oddziałach zabiegowych (chirurgii, ortopedii, ginekologii) wykonano ponad 5,4 tys. dużych zabiegów operacyjnych; m.in.: wszczepiono 618 endoprotez stawów biodrowych i kolanowych. W pionie kardiologii wykonano ponad 2,4 tys. zabiegów inwazyjnych serca, blisko 347 pacjentom wszczepiono stymulatory serca. W pracowniach obrazowych wykonanych zostało ponad 6,5 tys. badań tomografii komputerowej oraz 7,4 tys. badań rezonansu magnetycznego; w laboratorium wykonano ponad 640 tys. badań analitycznych. Uzupełnieniem opieki szpitalnej są ambulatoryjne świadczenia specjalistyczne realizowane w 15 przyszpitalnych poradniach oraz izbie przyjęć (udzielono 61 tys. porad – o 30 tys. więcej niż rok wcześniej) oraz świadczenia pielęgnacyjno-opiekuńcze (opieka długoterminowa w domu pacjenta).

Szpital nieustannie rozwija się. W 2023 roku rozszerzono działalność placówki o nową specjalistyczną poradnię dziecięcą tj. poradnię neurologiczną. W pionie kardiologii wdrożona została nowa forma opieki - koordynowana opieka po zawałach serca.

W ramach inwestycji budowlanych wykonano modernizację pomieszczeń byłego oddziału dermatologii na potrzeby przeniesionego do tej lokalizacji oddziału ginekologii. Pozwoliło to scalić pion matki i dziecka (oddział ginekologii, położniczy oraz noworodków) oraz poprawić warunki pobytu pacjentek. Z kolei wyremontowane pomieszczenia po oddziale ginekologii pozwoliły rozszerzyć bazę łóżkową oddziału urazowo-ortopedycznego. Zakończono budowę i wyposażanie nowego pawilonu administracyjno-technicznego od ul. Szpitalnej. W obiekcie zlokalizowane zostały służby techniczne szpitala oraz zaopatrzenie z magazynami. W 2023 roku rozpoczęto przebudowę i modernizację budynku *starego szpitala żydowskiego*, w którym do 2015 roku działał oddział zakaźny dzieci. Obiekt nie nadający się do funkcji leczniczych – z uwagi na swoje walory historyczne - zostanie przeznaczony na potrzeby działów administracyjnych; to ostatni gruntownie modernizowany pawilon szpitala.

Celem podniesienia poziomu jakości diagnozowania i leczenia chorych w każdym roku oddziały, pracownie diagnostyczne, blok operacyjny wyposażane są w aparaturę medyczną oraz nowe urządzenia. W 2023 roku zakupiono i wymieniono m.in. nowy angiograf w pracowni hemodynamicznej, echokardiograf, stół operacyjny, roboty rehabilitacyjne, 120 łóżek szpitalnych i wiele innych. Zakończono w placówce wdrażanie małopolskiego systemu informacji medycznej; pacjenci otrzymują wgląd we własną dokumentację medyczną i wyniki badań, a lekarzom system umożliwi zapoznanie się z historią leczenia chorych w innych podmiotach medycznych. Szpital wdrożył jednocześnie duże projekty zapewniające bezpieczeństwo danych cyfrowych. Wartość zrealizowanych w 2023 roku inwestycji wyniosła 21,6 mln zł w tym: zakup aparatury i sprzętu medycznego 9,1 mln zł, a koszt modernizacji i budowy infrastruktury 12,5 mln zł.

Specjalistyczny Szpital im. E. Szczeklika w Tarnowie posiada akredytację medyczną Ministra Zdrowia i certyfikat jakości ISO, które dowodzą o bezpieczeństwie i jakości realizowanych świadczeń zdrowotnych.

Zespół Przychodni Specjalistycznych Sp. z o.o.

Zespół Przychodni Specjalistycznych realizuje świadczenia w następujących rodzajach: ambulatoryjna opieka specjalistyczna, rehabilitacja medyczna, leczenie stomatologiczne, podstawowa opieka zdrowotna, leczenie psychiatryczne, tlenoterapia domowa, leczenie szpitalne - chirurgia ogólna – leczenie jednego dnia. W spółce funkcjonuje 39 poradni specjalistycznych, 2 oddziały dzienne, 1 oddział szpitalny, 2 działy fizjoterapii i 13 pracowni diagnostycznych.

ZPS realizował programy oraz strategie przyjęte w 2023 r., mające na celu rozwój i podniesienie jakości świadczonych usług. Wykonano łącznie 224 961 porad lekarskich, logopedycznych, diabetologicznych i psychologicznych, 4 966 porad w ramach lekarskiej opieki rehabilitacyjnej, 13 663 porady w ramach poradni lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, 67 970 procedur stomatologicznych oraz 255 898 zabiegów fizjoterapeutycznych. Zrealizowano 11 006 osobodni w oddziałach dziennych z zakresu psychiatrii i rehabilitacji i 905 zabiegów w ramach Szpitala Chirurgii Ogólnej.

W ramach Podstawowej Opieki Zdrowotnej spółka realizowała program pilotażowy *PROFILAKTYKA 40 PLUS*. W 2023 r. ramach programu zostało przebadanych 445 osób. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom pacjentów, nie limitowano wykonywanych świadczeń medycznych na rzecz dzieci i młodzieży do lat 18 we wszystkich zakresach oraz świadczeń w Ambulatoryjnej Opiece Specjalistycznej, ponieważ NFZ zniósł limity na te świadczenia, co z kolei przełożyło się na większą ilość zleczanych i wykonywanych badań diagnostycznych. W ramach promocji zdrowia wśród mieszkańców subregionu tarnowskiego w 2023 r. przeprowadzono 8 akcji promujących zdrowy styl życia, z których skorzystało 416 osób.

W 2023 r. zakupiono sprzęt medyczny między innymi aparat USG kardiologiczny, rezonans stochastyczny, bieżnię rehabilitacyjną do analizy chodu wraz z zestawem do rejestracji i analizy EMG oraz systemem do analizy ruchu, analizator tlenu azotu ze zintegrowanym spirometrem, system diagnostyczny metodą techniki oscylacji wymuszonych, unit stomatologiczny, zestaw do badania słuchu (audiometr i tympanometr), tonometr bezdotykowy z pachometrem, autorefraktometr, kriokomorę wraz ze zbiornikiem na sprężone powietrze. Zakupiono również sprzęt komputerowy i licencje. Łączne nakłady inwestycyjne poniesione w 2023 r. wyniosły 3,3 mln zł.

Ponadto w 2023 ZPS otrzymał z Fundacji Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy sprzęt okulistyczny do diagnozowania dzieci wartości ponad 161 tys. zł tj. oftalmoskop pośredni, aparat ERG, lampę szczelinową i autorefraktometr.

W 2023 roku realizowano również projekt pn. *Poprawa jakości usług poprzez rozbudowę i przebudowę budynku ZPS przy ul. Skłodowskiej-Curie w Tarnowie etap III wraz z zakupem sprzętu medycznego*. W ramach projektu dofinansowana została modernizacja części chirurgiczno-ortopedycznej, wykonanie parkingu wewnętrznego, instalacji odgromowej na budynku, systemu p.poż. oddymiania klatki schodowej w budynku oraz zakup wyposażenia, sprzętu i aparatury medycznej. Całkowita wartość projektu wynosi 3,3 mln zł, wartość kosztów kwalifikowanych projektu wynosi 2,8 mln zł, w tym szacowana wartość dofinansowania z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 wynosi 2, 2 mln zł, a środki własne 1,1 mln zł.

Mościckie Centrum Medyczne Sp. z o.o.

Mościckie Centrum Medyczne świadczy usługi z zakresu podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej, rehabilitacji leczniczej, opieki długoterminowej i hospicyjnej (Zakład Opiekuńczo-Leczniczy i Hospicjum Stacjonarne), opieki psychologicznej i medycyny pracy.

W 2023 r. udzielono łącznie 122.589 porad lekarskich, stomatologicznych psychologicznych, dietetycznych oraz pielęgniarskich, w tym między innymi 54.289 porad

z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej oraz 16.069 porad z zakresu medycyny pracy. Pielęgniarki POZ i położna POZ udzieliły 2.857 świadczeń. Wchodzący w skład Mościckiego Centrum Medycznego Zakład Opiekuńczo-Lecznicy i Hospicjum Stacjonarne dysponując bazą 81 łóżek objął opieką w ramach:

- Zakładu Opiekuńczo-Lecznicy - 98 pacjentów,
- Hospicjum Stacjonarne - 58 pacjentów,

realizując 28.487 osobodni. Ponadto wykonano 108.929 zabiegów z zakresu rehabilitacji leczniczej oraz 17.343 badania w zakresie diagnostyki obrazowej (RTG, Mammografia, USG). Leczeniem stomatologicznym objęto 3.374 pacjentów.

W 2023 r. MCM realizowało opiekę koordynowaną dla pacjentów zadeklarowanych do lekarza POZ w zakresie kardiologii, diabetologii, endokrynologii i pulmonologii. Z opieki koordynowanej skorzystało 1.123 pacjentów, którym udzielono 1.121 konsultacji specjalistycznych i 858 badań specjalistycznych.

Nakłady inwestycyjne w 2023 r. wyniosły prawie 900 tys. zł. Wykonano między innymi montaż instalacji fotowoltaicznej, sześciu klimatyzatorów i systemu przywoławczego. Zakupiono sprzęt komputerowy wraz z oprogramowaniem i licencjami, sprzęt medyczny (trzy koncentratory tlenu, dwie pompy infuzyjne, mikroskop, aparat ultrasonograficzny, rejestratory zapisów EKG, echokardiograf, aparat pantomograficzny, aparat do fizjoterapii falą uderzeniową, wyświetlacz optotypów, system radiowizjografii).

12.2 Programy polityki zdrowotnej i zadania z zakresu zdrowia publicznego

Mając na względzie potrzebę dbania o poprawę stanu zdrowia oraz podnoszenie jakości życia mieszkańców, Centrum Usług Społecznych w Tarnowie aktywnie wspierało realizację programów polityki zdrowotnej z udziałem podmiotów leczniczych i realizację zadań z zakresu zdrowia publicznego z udziałem organizacji pozarządowych i podmiotów niepublicznych. W 2023 r. na realizację programów polityki zdrowotnej wdrażanych przez podmioty lecznicze wydatkowano 172.903,66 zł z tego ze środków pochodzących z budżetu Gminy Miasta Tarnowa wydatkowano kwotę 152.903,67 zł. Pozostałe środki finansowe w wysokości 19.999,99 zł pochodziły z dotacji Województwa Małopolskiego.

Równocześnie realizowano zadania z zakresu zdrowia publicznego, których wykonawcami było 7 organizacji pozarządowych oraz 2 podmioty niepubliczne. W ramach współpracy zrealizowano 10 zadań polityki zdrowotnej skierowanych do dzieci i osób dorosłych. Na realizację tych zadań wydatkowano łącznie środki w wysokości 418.738,16 zł, w tym z budżetu Gminy Miasta Tarnowa kwotę 114.905,05 zł, pozostała kwota w wysokości 303.833,11 zł to środki finansowe Norweskiego Mechanizmu Finansowego oraz budżetu państwa.

Łączne środki finansowe pochodzące z budżetu Gminy Miasta Tarnowa przeznaczone na programy polityki zdrowotnej realizowane przez podmioty lecznicze oraz zadania z zakresu zdrowia publicznego realizowane przez organizacje pozarządowe i podmiot niepubliczny w 2023 r. wyniosły 267.808,72 zł.

W 2023 r. bezpośrednimi działaniami programów polityki zdrowotnej wdrażanymi przez podmioty lecznicze objęto 928 osób, w tym 131 dzieci. Zadaniem z zakresu zdrowia publicznego realizowanymi przez organizacje pozarządowe i podmioty niepubliczne objęto łącznie 1004 osoby, w tym 431 dzieci. Łącznie wszystkimi działaniami edukacyjnymi, prewencyjnymi i rehabilitacyjnymi objęto 1932 osoby. Poniżej w tabelach przedstawione zostały dane szczegółowe odnoszące się do wszystkich zrealizowanych programów i zadań polityki zdrowotnej.

Programy polityki zdrowotnej realizowane przez podmioty lecznicze

Lp.	Nazwa programu	Wykonawca	Liczba uczestników	Kwota wydatkowa w 2023 r. (w zł)
Programy polityki zdrowotnej skierowane do osób dorosłych				
1.	„Program polityki zdrowotnej leczenia niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego dla mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa”	1. Artvimed-Chrobry Sp. z o.o., sp. k., 2. Krakovi Sp z o.o., sp. k., 3. Centrum Zdrowia Kielce Sp. z o.o., 4. J. Janeczko Parens Centrum Leczenia Niepłodności, 5. TFP Fertility Macierzyństwo Sp. z o.o., 6. PARENS sp. z o.o.	32	69.996,00
2.	„Program szczepień ochronnych przeciwko grypie w populacji osób starszych” - os. dorosłe od 60 r.ż.	1. Miejska Przychodnia Lekarska nr II NZOZ Sp. z o.o. 2. Miejska Przychodnia Lekarska nr IV NZOZ Sp. z o. o. 3. Miejska Przychodnia Lekarska nr 5 NZOZ Sp. z o. o. 4. Mościckie Centrum Medyczne Sp. z o. o. 5. Centrum Medyczne KOL-MED. SPZOZ 6. nMedica Sp. z o.o.	765	48.677,71
Programy polityki zdrowotnej skierowane do dzieci i młodzieży				
3.	„Program polityki zdrowotnej dotyczący profilaktyki zakażeń meningokokowych w Małopolsce na lata 2020-2027”	1. Miejska Przychodnia Lekarska nr I NZOZ Sp. z o.o. 2. Miejska Przychodnia Lekarska nr IV NZOZ Sp. z o. o. 3. Miejska Przychodnia Lekarska nr 5 NZOZ Sp. z o. o. 4. Mościckie Centrum Medyczne Sp. z o. o. 5. Centrum Medyczne KOL-MED SPZOZ 6. CenterMed Sp. z o.o.,	131 dzieci 147 dawek szczepionki	54.229,95 w tym środki GMT: 34.229,96 oraz środki finansowe pochodzące z budżetu Województwa Małopolskiego 19.999,99
RAZEM:			928	172.903,66

Zadania z zakresu zdrowia publicznego realizowane przy współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami

Zadania z zakresu zdrowia publicznego (realizowane w trybie ustawy o zdrowiu publicznym z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami)				
Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Liczba osób objętych zadaniem ogółem	Koszt programu (w zł)
1.	Rehabilitacja psychofizyczna i profilaktyka wtórna kobiet po mastektomii*	Stowarzyszenie „Klub Amazonka”	42	40.000,00

2.	Zdrowi My! – Mama i Ja*	Spółdzielnia Socjalna BioVitaMed	298 w tym 115 dzieci	97.750,11
3.	Rehabilitacja domowa osób chorych na stwardnienie rozsiane, reumatoidalne zapalenie stawów oraz inne przewlekłe schorzenia powodujące dysfunkcję ruchu*	Stowarzyszenie „Aktywni dla Zdrowia”	25	34.000,00
		Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem Oddział w Tarnowie	15	22.000,00
4.	Rehabilitacja ruchowa w wodzie wspomagająca sprawność psychofizyczną osób niepełnosprawnych*	Fundacja „RuszSię!”	15 w tym 13 dzieci	22.924,08
5.	Edukacja zdrowotna i aktywizacja osób niepełnosprawnych ze schorzeniami powodującymi dysfunkcję narządu ruchu*	Fundacja „RuszSię!”	20	25.000,00
6.	Terapia oraz rehabilitacja dzieci i młodzieży z wadą słuchu oraz terapia sensoryczna*	Stowarzyszenie ICH LEPSZE JUTRO	12	19.959,05
7.	Terapia dzieci z problemami emocjonalnymi i zaburzeniami zachowania – z zastosowaniem różnorodnych metod terapeutycznych*	Stowarzyszenie ICH LEPSZE JUTRO	10	17.202,24
8.	Terapia i rehabilitacja dzieci z zaburzeniami rozwoju ze spektrum autyzmu*	Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelaktualną – Koło w Tarnowie	15	24.997,63
9.	Prowadzenie Klubu zdrowej mamy i dziecka	Fundacja „Zielona Przysiań”	255 w tym 154 dzieci	99.908,21
10.	Biały Tydzień – edukacja zdrowotna i kształtowanie zachowań prozdrowotnych wśród mieszkańców Tarnowa	Mościckie Centrum Medyczne sp. z o.o.	297, w tym 112 dzieci	14.996,84
OGÓLEM:			1004	418.738,16 w tym: ze środków budżetowych Gminy Miasta Tarnowa: 114.905,05

* Zadanie realizowane w ramach przedsięwzięcia „Centrum Usług Społecznych – część nieinwestycyjna” w ramach projektu pn. „Tarnów – Nowe Spojrzenie” finansowanego ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021 i budżetu państwa, w ramach Programu Rozwój Lokalny zgodnie z umową 29/2021/RL z dnia 28.04.2022 r.

Ponadto od 2006 r., przy współpracy z Tarnowskim Hospicjum Domowym im. bł. F. Ozanama, działającym przy parafii św. Rodziny w Tarnowie, realizowany jest program opieki domowej dla obłożnie i terminalnie chorych. W ramach tego programu Gmina Miasta Tarnowa sfinansowała zakup sprzętu dla Hospicjum. Zakupiony sprzęt medyczny organizacja nieodpłatnie wypożycza terminalnie oraz obłożnie chorym mieszkańcom Tarnowa.

13. POLITYKA SPOŁECZNA

13.1. Pomoc społeczna

Formy pomocy i ich realizacja

Centrum Usług Społecznych w Tarnowie - zgodnie z ustawą o pomocy społecznej - realizowało pomoc mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie były one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Wspierało osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwiało im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Podejmowało działania zmierzające do życiowego usamodzielniania osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Prawo do świadczeń pieniężnych przysługiwało osobom i rodzinom, których dochody nie przekraczały określonych kryteriów dochodowych (w przypadku osoby w rodzinie 600,00 zł, osoby samotnie gospodarującej 776,00 zł), przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednej z wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej okoliczności. Przyznane świadczenia obejmowały:

- 1) **ZASIŁEK STAŁY** - przyznanie i wypłata zasiłku stałego jest zadaniem własnym gminy dofinansowanym z budżetu państwa. Zasiłek był wypłacany osobom niezdolnym do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności.
Liczba osób, którym przyznano świadczenie – **643**,
Liczba świadczeń – **6 409**,
Kwota wypłaconych świadczeń – **3 689 711 zł**, w tym:
Dotacja z budżetu państwa – **3 689 711 zł**,
Środki własne – **0 zł**.

Na przestrzeni ostatnich lat liczba osób uprawnionych do powyższego świadczenia utrzymuje się na stałym poziomie (mimo dużej rotacji w zakresie korzystających osób).

- 2) **ZASIŁEK OKRESOWY** - przyznawanie i wypłata zasiłku okresowego jest zadaniem własnym gminy, współfinansowanym z budżetu państwa. Przyznawany był głównie świadczeniobiorcom, u których występował problem bezrobocia, długotrwałej choroby, niepełnosprawności oraz w sytuacji oczekiwania na decyzję o orzeczeniu stopnia niepełnosprawności. Wydatkowana kwota na realizację świadczenia, oprócz dotacji z budżetu państwa, obejmowała również środki własne.
Liczba osób, którym przyznano świadczenie – **889 zł**,
Liczba świadczeń – **6 029 zł**,
Kwota świadczeń – **1 663 756 zł**, w tym:
Dotacja z budżetu państwa – **1 621 513 zł**,
Środki własne – **42 243 zł**.

W przypadku zasiłku okresowego wyraźna tendencja spadkowa co do liczby osób korzystających z tego świadczenia co świadczy o poprawie sytuacji dochodowej rodzin.

- 3) **ZASIŁEK CELOWY** świadczenie to przyznawane jest w celu zaspokojenia podstawowych potrzeb bytowych, jak np: leczenie, zakup leków, ogrzewania, w tym opału, odzieży, zakup niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu. Zasiłek finansowany jest ze środków własnych Gminy Miasta Tarnowa.
Liczba osób, którym przyznano świadczenie – **605**,

Liczba świadczeń - **1 325**,
Wydatkowana kwota na świadczenie – **419 324 zł**.

- 4) **ZASIŁEK CELOWY SPECJALNY I NA POKRYCIE WYDATKÓW POWSTAŁYCH W WYNIKU ZDARZENIA LOSOWEGO** - przyznawano osobom lub rodzinom o dochodach przekraczających kryterium dochodowe w szczególnie uzasadnionych przypadkach (np. ponoszenie wysokich kosztów leków i leczenia, wysokie rachunki mieszkaniowe).

Liczba osób, którym przyznano świadczenie - **35**,
Liczba świadczeń – **35**,
Wydatkowana kwota na świadczenie – **69 240 zł**.

Również w przypadku zasiłku celowego i celowego specjalnego można zaobserwować wyraźną tendencję spadkową co do liczby korzystających osób.

- 5) **ZASIŁEK CELOWY NA ZAKUP POSIŁKU LUB ŻYWNOŚCI W RAMACH WIELOLETNIEGO RZĄDOWEGO PROGRAMU „POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU” NA LATA 2019-2023** - przyznawany był w formie świadczeń pieniężnych na dofinansowanie zakupu posiłku lub żywności.

Liczba osób, którym przyznano świadczenie - **1365**,
Liczba świadczeń – **3863**,
Kwota świadczeń – **1 849 239 zł**, w tym:
Dotacja z budżetu państwa – **1 229 427 zł**,
Środki własne – **619 812 zł**.

Wyraźna tendencja spadkowa przy jednoczesnym znacznym wzroście kwoty wypłaconych świadczeń.

- 6) **DOŻYWIANIE DZIECI I MŁODZIEŻY W PRZEDSZKOLACH, SZKOŁACH, DOŻYWIANIE DOROSŁYCH W RAMACH WIELOLETNIEGO RZĄDOWEGO PROGRAMU „POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU” NA LATA 2019-2023**

Pomocą w formie posiłków objęte były dzieci i uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej. Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy również zapewnienie posiłku osobom, które własnym staraniem, w związku z przesłankami obiektywnymi (bezdomność, brak kuchni, prądu, gazu, choroba, brak środków finansowych itp.) czy też subiektywnymi (nieumiejętność przygotowania posiłku), nie mogą go sobie zapewnić. Świadczenie usługi żywienia polegało na przygotowaniu i wydawaniu jednego gorącego posiłku dziennie lub suchego prowiantu osobom, które (doraźnie lub okresowo) własnym staraniem nie mogły go sobie zapewnić. Realizatorem pomocy dla osób dorosłych była Caritas Diecezji Tarnowskiej.

Liczba osób, którym przyznano świadczenie – **502**,
Liczba świadczeń – **43 460**,
Kwota świadczeń – **224 738 zł**, w tym:
Dotacja z budżetu państwa – **128 162 zł**,
Środki własne – **96 576 zł**.

Również w przypadku tej formy pomocy można zaobserwować tendencję spadkową (coraz mniej dzieci korzysta z dożywiania w szkole/ przedszkole – co jest spowodowane innymi Programami, z których korzystają rodziny np. 500+).

7) **OPLACENIE SKŁADKI NA UBEZPIECZENIE ZDROWOTNE**

Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacano osobom, które nie posiadały innego tytułu do ubezpieczenia zdrowotnego. W ramach pomocy społecznej CUS opłacał składki zdrowotne klientom pobierającym zasiłek stały lub też realizujących kontrakt socjalny i podejmujących aktywność w centrum integracji społecznej.

Liczba osób, którym przyznano świadczenie – **634**,

Kwota świadczeń – **336 583 zł**.

8) **UDZIELENIE SCHRONIENIA**

Udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego miejsca w ośrodku wsparcia - schronisku dla osób bezdomnych. Schronisko dla osób bezdomnych zapewnia osobom bezdomnym całodobowe, tymczasowe schronienie oraz usługi ukierunkowane na wzmocnienie aktywności społecznej, wyjście z bezdomności i uzyskanie samodzielności życiowej. Przyznanie pobytu w ośrodku wsparcia wymaga podpisania kontraktu socjalnego. Pobyt w nim jest odpłatny.

Liczba osób, którym przyznano świadczenie – **96**,

Kwota świadczeń, w tym – **804 683 zł**.

Tendencja spadkowa w zakresie schronienia osób bezdomnych przy jednoczesnym utrzymywaniu się liczby osób bezdomnych na poziomie 149 osób. Świadczy to o tym, iż osoby bezdomne skierowane do schroniska przebywają tam na stałe z uwagi na swój wiek, stan zdrowia (niewielka rotacja w zakresie wolnych miejsc w schronisku).

9) **SPRAWIENIE POGRZEBU**

W 2023 r. sprawiono pogrzeb 15 osobom nie posiadającym rodziny, która mogłaby się zająć organizacją pochówku. Zorganizowano również pochówek dzieci martwo urodzonych.

Liczba osób, którym sprawiono pogrzeb – **15**,

Kwota świadczeń – 64 586 zł,

Kwota wydatkowana na pochówek dzieci martwo urodzonych – **3 218 zł**.

Tendencja spadkowa po okresie pandemii spowodowanej COVID 19 (liczba osób bezdomnych którym sprawiono pogrzeb w 2023 r. to 2 osoby w pozostałym zakresie tut. Centrum organizowało pochówek osobom samotnym nieposiadającej bliskiej rodziny, która mogłaby zorganizować pogrzeb).

10) **POTWIERDZENIE PRAWA DO ŚWIADCZEŃ OPIEKI ZDROWOTNEJ**

W 2023 roku Centrum Usług Społecznych w Tarnowie rozpoczęło realizację zadania, którego rezultatem było wydawanie decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej na okres 90 dni, finansowanych za środków publicznych.

Liczba osób, którym przyznano świadczenie – **296**,

Kwota świadczeń - **55 500 zł**.

Usługi opiekuńcze

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagały pomocy osób trzecich, a które były jej pozbawione, przyznawana była w środowisku zamieszkania pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Świadczenie w formie usług opiekuńczych realizowane było na zlecenie Gminy Miasta Tarnowa przez Polski Komitet Pomocy Społecznej Zarząd Rejonowy w Tarnowie i obejmowało pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Pozwoliło to na

utrzymanie samodzielności podopiecznych w środowisku zamieszkania. Pomocą w formie usług opiekuńczych w 2023 r. objęte zostało **409** osób, wypracowano **120 800** godzin wsparcia. Na realizację usług wydatkowano **3.713.027,76 zł** z budżetu Gminy Miasta Tarnowa.

Usługi specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi były realizowane przez EDU – IT Augustyn, Pieprzycki Spółka jawna, ul. Hetmańska 62/3, 35-078 Rzeszów na podstawie umów zawartych w trybie określonym w ustawie z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych. Ze specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w 2023 r. skorzystało **8** osób (**4 243** godziny wsparcia). Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi dostosowane były do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności.

W 2023 r. Centrum Usług Społecznych w Tarnowie nadal nie realizowało specjalistycznych usług opiekuńczych dla dzieci. Od 2021 r. spadło zainteresowanie tą formą pomocy. Wynika to z dużej oferty tego rodzaju usług dostępnej za pośrednictwem oświaty i służby zdrowia.

Praca socjalna i formy niestandardowe

Praca socjalna

Jednym z obowiązkowych zadań gminy wynikających z ustawy o pomocy społecznej, jest prowadzenie pracy socjalnej - działalności zawodowej, mającej na celu niesienie pomocy osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie, poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

Praca socjalna, jest głównym narzędziem pozamaterialnego wsparcia klientów pomocy społecznej.

Działania podejmowane w ramach pracy socjalnej prowadzone były przede wszystkim w następujących obszarach:

- zapewnienie/uzyskanie niezbędnych środków materialnych,
- zapewnienie odpowiednich warunków mieszkaniowych,
- przeciwdziałanie problemowi bezrobocia,
- poprawa stanu zdrowia,
- zapewnienie opieki osobom starszym i niepełnosprawnym,
- wykorzystanie uprawnień osób niepełnosprawnych,
- zapewnienie właściwego rozwoju psychospołecznego dzieci i młodzieży,
- poprawa funkcjonowania: rodziny, osób z zaburzeniami psychicznymi, osób uzależnionych od alkoholu/narkotyków, osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością,
- poprawa funkcjonowania rodzin biologicznych w celu powrotu dzieci z pieczy zastępczej,
- monitorowania rodzin po zamknięciu procedury „Niebieskie Karty”,
- motywowania do prowadzenia zdrowego stylu życia wolnego od nałogów oraz podjęcia działań zmierzających do wyjścia z nałogu,
- współpracy z Policją, oświatą, jednostkami służb medycznych, kuratorami, sądami, Tarnowskim Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej,
- uzyskanie świadczeń z zabezpieczenia społecznego (świadczenia rodzicielskie, zasiłki rodzinne itp.).

Kontrakt socjalny

Kontrakt socjalny jest pisemną umową pomiędzy osobą zgłaszającą się z prośbą o udzielenie pomocy społecznej a pracownikiem socjalnym.

Określa sposób współdziałania: w zakresie rozwiązywania trudnej sytuacji życiowej lub w celu wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej, zawodowej lub przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

Strony umowy wspólnie dokonują oceny sytuacji życiowej wnioskodawcy, poprzez ustalenie: przyczyn trudnej sytuacji życiowej, posiadanych ograniczeń powodujących utrudnienie w rozwikłaniu trudnej sytuacji, możliwości osoby pozwalające na pokonanie tejże sytuacji.

Określany jest cel główny, który chcemy osiągnąć poprzez zawarcie kontraktu socjalnego oraz cele szczegółowe. Zarówno świadczeniobiorca pomocy społecznej, jak i pracownik socjalny dokonują zobowiązania wykonania określonych działań w wyznaczonym terminie.

Realizacja kontraktu socjalnego jest poddawana systematycznej ocenie. Jeżeli wystąpią trudności w jego realizacji lub zaistnieją nowe okoliczności, dokonuje się zmian w kontrakcie socjalnym poprzez określenie nowych działań w wyznaczonych terminach. Zakończeniem kontraktu socjalnego jest ocena realizacji działań ustalonych w kontrakcie socjalnym.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej odmowa zawarcia przez wnioskodawcę kontraktu socjalnego lub niedotrzymanie jego postanowień może stanowić podstawę do ograniczenia świadczeń z pomocy społecznej lub odmowy przyznania świadczenia.

Realizacja ustaleń zawartych w kontraktach socjalnych przyczynia się do odzyskania zdolności do samodzielnego funkcjonowania w środowisku i prawidłowego pełnienia ról społecznych. W 2023 r. zawarto:

- **290** kontraktów, w ramach działań realizowanych przez pracowników socjalnych Działu Pomocy i Integracji Społecznej.

Poradnictwo specjalistyczne i interwencja kryzysowa

Wśród pozostałych form wsparcia pozamaterialnego, wymienić należy poradnictwo specjalistyczne i interwencję kryzysową. W ramach realizowanego poradnictwa specjalistycznego czy interwencji kryzysowej na uwagę zasługują:

- wsparcie rodzin niepełnych i wielodzietnych, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych poprzez szeroko dostępną informację, poradnictwo specjalistyczne w sytuacji zdarzeń losowych,
- poradnictwo świadczone przez pracowników socjalnych, psychologów, pedagoga, prawnika - zarówno na terenie Centrum, telefonicznie jak i w środowisku zamieszkania potrzebujących tej formy pomocy rodzin,
- przeciwdziałanie bezrobociu wśród wnioskodawców CUS, poprzez szeroko pojęte działania informacyjno-doradcze, upowszechnianie ofert pracy, informowanie o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach,
- pomoc rodzinom zagrożonym różnymi rodzajami patologii społecznej i przestępczości,
- udzielanie specjalistycznego poradnictwa i wsparcia psychologicznego dla osób doznających przemocy domowej i rodzin w kryzysie,
- udzielanie specjalistycznego poradnictwa dla osób stosujących przemoc domową,
- stałe informowanie o prawach i uprawnieniach oraz organizacjach świadczących pomoc dla rodzin korzystających z pomocy, w tym dla rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- udzielanie specjalistycznego poradnictwa i wsparcia pedagogicznego dla rodziców w celu rozpoznawania indywidualnych problemów i potrzeb ich dzieci oraz dostarczanie wiedzy rodzicom na temat procesu wychowawczego dzieci,
- informowanie o Punktach Nieodpłatnej Pomocy Prawnej,

- informowanie o możliwości skorzystania z pomocy Okręgowego Ośrodka Pomocy Pokrzywdzonym Prześpiństwem w Tarnowie,
- zapewnienie pomocy i wsparcia klientom Centrum w szczególności w ramach grupy wsparcia,
- organizowanie i prowadzenie szkoleń dla osób korzystających ze wsparcia Centrum,
- opracowywanie scenariuszy i prowadzenie warsztatów dla osób i rodzin korzystających ze wsparcia CUS.

Pozostałe pozamaterialne formy wsparcia, w tym w ramach współpracy ze środowiskiem lokalnym

Ważnym elementem codziennej pracy pracowników socjalnych, jest współpraca z szeroko rozumianym środowiskiem lokalnym (m.in. osoby prywatne, szkoły, organizacje pozarządowe), na rzecz osób pozostających w bardzo trudnych sytuacjach socjalno-bytowych.

W 2023 r. pracownicy socjalni zgłosili 11 rodzin do „Szlachetnej Paczki”.

W 2023 r. pracownicy socjalni sporządzili **103** pozytywne opinie klientom CUS (w tym **19** obywatelom Ukrainy), zmotywowanym do udziału w zajęciach Centrów Integracji Społecznej. W 2023 r., **139** osoby (w tym **34** obywatele Ukrainy), realizowało podpisane Indywidualne Programy Zatrudnienia Socjalnego. Osobom tym, CUS opłacał składki na ubezpieczenie zdrowotne (jeśli nie posiadały innego tytułu do ubezpieczenia).

Wśród organizowanych i współorganizowanych z innymi podmiotami, w tym organizacjami pozarządowymi, imprez, uroczystości oraz akcji wymienić należy:

- „Opłatek Maltański”, w dniu 14 grudnia 2023 r. odbyła się XI edycja Opłatka Maltańskiego współorganizowana z Fundacją Polskich Kawalerów Maltańskich w Krakowie, w Dworku Modrzewiowym przy Hotelu Cristal Park w Tarnowie – Mościcach dla 70 osób. Podczas uroczystej kolacji miały miejsce życzenia, łamanie się opłatkiem, wspólna Wigilia oraz występ uczniów z Pałacu Młodzieży w Tarnowie pod przewodnictwem Pani Małgorzaty Boruch.
- XII edycja Kampanii „Biała Wstążka”. W Tarnowie po raz dwunasty odbyła się kampania społeczna przeciwko przemocy „Biała Wstążka”. W tym roku kampania miała hasło „Pomoc dziecku krzywdzonemu”. Tegoroczna „Biała Wstążka” miała zwrócić uwagę na problem przemocy wobec dzieci oraz zachęcić mieszkańców Tarnowa do niepozostawiania obojętnym wobec tego zjawiska. Inauguracja kampanii połączona została z konferencją pn. „Pomoc dziecku krzywdzonemu”. Konferencja dedykowana była służbom oraz instytucjom z terenu miasta Tarnowa zaangażowanym w pracę na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. W konferencji uczestniczyło **94** osoby. Konferencja odbyła się 4 grudnia 2023 r. w Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej — Zakładzie Aktywności Zawodowej „Słoneczne Wzgórze” w Tarnowie. Konferencję prowadziła Liliana Krzywicka - magister psychologii oraz socjologii, kierownik Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Katowicach.

Pozostałe pozamaterialne formy wsparcia, w tym w ramach współpracy ze środowiskiem lokalnym

Dział Wsparcia Osób Starszych i Niepełnosprawnych w Centrum Usług Społecznych w Tarnowie przekazał w 2023 r. osobom w podeszłym wieku, samotnym, pozostającym w trudnej sytuacji materialnej **30** paczek żywnościowych z Polskiego Czerwonego Krzyża.

Projekty socjalne

1. Intensywna praca asystenta rodziny z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

ADRESACI: Rodziny z małoletnimi dziećmi przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

CEL GŁÓWNY: Poprawa kompetencji rodzicielskich, umożliwiających pozostanie małoletniego dziecka w rodzinie naturalnej lub powrót dziecka do niej z pieczy zastępczej. W 2023 roku objętych wsparciem asystenta rodziny w ramach projektu było **93** rodziny.

2. Warsztaty edukacyjne dla rodziców „Wychowanie bez klapsa”.

ADRESACI: Rodzice – osoby objęte wsparciem Centrum Usług Społecznych – przeżywający trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, zagrożeni wystąpieniem problemu przemocy w rodzinie.

CEL GŁÓWNY: Poszerzenie wiedzy rodziców z zakresu wychowywania dzieci, przy użyciu konstruktywnych metod wychowawczych.

W 2023 roku warsztaty ukończyły **2** osoby.

3. Trening budżetowy.

ADRESACI: Osoby korzystające ze wsparcia Centrum Usług Społecznych, posiadające trudność w prawidłowym zarządzaniu budżetem domowym i ich rodziny.

CEL GŁÓWNY: Nabycie lub poszerzenie wiedzy z zakresu prawidłowego radzenia sobie z domowymi finansami.

W 2023 roku trening ukończyło **10** osób.

4. Grupa wsparcia dla rodziców.

ADRESACI: Rodzice - osoby objęte wsparciem Centrum Usług Społecznych, szczególnie rodzice zainteresowani wprowadzeniem zmian w swoich relacjach z dziećmi.

CEL GŁÓWNY: Wsparcie rodziców poprzez ich aktywizację społeczną i integrację W 2023 roku w spotkaniach grupy wzięło udział **12** osób.

Dział Wsparcia Osób Starszych i Niepełnosprawnych w Centrum Usług Społecznych w Tarnowie w 2023 r. realizował ponadto następujące projekty socjalne:

Nie(u)zależnieni

ADRESACI: ok. **30** dorosłych osób z niepełnosprawnością, mieszkańców Tarnowa, korzystają z systemu pomocy społecznej oraz narażonych na występowanie uzależnienia od alkoholu i innych środków psychoaktywnych.

CEL GŁÓWNY: poprawa funkcjonowania osób z niepełnosprawnością narażonych na uzależnienie od alkoholu w miejscu zamieszkania poprzez poszerzenie oferty wsparcia Centrum Usług Społecznych w Tarnowie dla osób z niepełnosprawnością narażonych na uzależnienie od alkoholu.

W ramach projektu zostały zrealizowane następujące działania:

Wsparcie terapeuty uzależnień: spotkanie grupowe ukierunkowane na zwiększenie świadomości na temat destrukcji kolejnych etapów i sfer życia spowodowane uzależnieniem od alkoholu oraz zwiększenie zakresu wiedzy dotyczącej uzależnienia alkoholowego i jego wpływu na ograniczenie funkcjonowania osób z niepełnosprawnością.

Wsparcie psychologa: spotkania indywidualne ukierunkowane na wypracowanie wśród uczestników spotkań sposobów i technik relaksacji w sytuacjach stresowych, które potencjalnie mogą być bodźcem do sięgania po alkohol.

Cykliczne spotkania w ramach grupy wsparcia prowadzone przez pracowników socjalnych Centrum Usług Społecznych w Tarnowie

Spotkanie z fizjoterapeutą: spotkanie grupowe ukierunkowane na poprawę jakości życia osób z niepełnosprawnościami, zmierzające do pozyskania wiedzy na temat prawidłowej postawy ciała, prawidłowego podnoszenia określonych przedmiotów, bezpiecznego rozkładania ciężaru, schylania a także metod radzenia sobie z dolegliwościami bólowymi kręgosłupa w warunkach domowych.

Spotkanie z dietetykiem: spotkanie grupowe ukierunkowane na poprawę jakości życia osób z niepełnosprawnościami zmierzające do pozyskania wiedzy na temat zdrowego stylu

życia, zapoznanie z rodzajami diety, uświadamianie o znaczeniu spożywania odpowiednich produktów oraz odpowiednim nawadnianiu na zdrowie i funkcjonowanie człowieka.

Spotkanie z pielęgniarką: spotkanie grupowe, które umożliwi zdobycie lub poszerzenie wiedzy za zakresu udzielania pierwszej pomocy, uczestnicy zdobyli kompetencje dotyczące reagowania na sytuacje zagrażające życiu człowieka.

Trening spędzania czasu wolnego jako alternatywa dla alkoholu: spotkania grupowe i indywidualne (warsztatowe) prowadzone były przez pracowników socjalnych Centrum Usług Społecznych w Tarnowie. Celem treningu było poszerzanie umiejętności organizacji czasu wolnego oraz rozwój zainteresowań. W ramach tego działania uczestnicy m.in. odwiedzili bibliotekę miejską, byli w kinie oraz na wycieczce w Muzeum Lizaka.

Otwarte spotkania społeczności lokalnej w ramach integracji społecznej: spotkania były okazją do rozmowy, wspólnej wymiany spostrzeżeń, organizacji życia zbiorowego mieszkańców mieszkań chronionych oraz pozostałych mieszkańców budynku przy ul. Krzyskiej 17B, spotkania przyczyniły się do rozwoju kompetencji społecznych i integracji ze społecznością lokalną.

Spotkanie integracyjne społeczności lokalnej: celem spotkań było budowanie pozytywnych relacji sąsiedzkich, budowanie wzajemnego zaufania, tworzenie klimatu bezpieczeństwa, promowanie pozytywnych działań na rzecz osób niepełnosprawnych, kształtowanie wrażliwości na innych, promowanie równych szans w życiu społecznym, stawiania się w otwartym stosunku do drugiego człowieka.

Projekt realizowany był w związku z przyznaniem przez Wojewodę Małopolskiego środków finansowych na pokrycie kosztów obsługi realizacji przez gminy zadań zleconych z zakresu administracji rządowej oraz zadań własnych dotowanych z budżetu państwa na 2023 r.

Prace społecznie użyteczne

Podstawowym aktem prawnym regulującym zakres wykonywania prac społecznie użytecznych jest Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 grudnia 2017 r. w sprawie organizowania prac społecznie użytecznych. Osoby uprawnione do wykonywania prac społecznie użytecznych, kierowane były przez Powiatowy Urząd Pracy i w czasie ich wykonywania zachowywały status osoby bezrobotnej. Prace społecznie użyteczne stwarzały warunki powrotu na rynek pracy osobom bezrobotnym, korzystającym z uwagi na trudną sytuację materialną ze świadczeń z pomocy społecznej.

Osoby zaangażowane w wykonywanie prac społecznie użytecznych wykonywały prace na stanowisku:

- opiekunki domowej,
- pomocy opiekunowi osoby niepełnosprawnej,
- pracowników gospodarczych.

Usługi opiekuńcze, realizowane w ramach prac społecznie użytecznych, realizowane były w środowisku zamieszkania klientów CUS i zabezpieczały podstawowe bieżące potrzeby osób wymagających pomocy oraz jednocześnie umożliwiały im pozostanie w swoim środowisku zamieszkania, bez konieczności wnioskowania o dom pomocy społecznej. Była to również bardzo dobra forma weryfikacji umiejętności niezbędnych na rynku pracy dla osób je wykonujących. W 2023 r. prace realizowane były w ramach wsparcia i uzupełnienia usług opiekuńczych (PSU), świadczonych przez opiekunki domowe na rzecz klientów Centrum na 26 stanowiskach. W ramach przedmiotowych prac wsparciem objęto 31 środowisk. Ponadto skierowane osoby wykonywały prace w charakterze pracownika gospodarczego na dwóch stanowiskach oraz jako pomoc na rzecz opiekuna osoby zależnej w ramach realizacji zapisów ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” na 3 stanowiskach.

Łącznie skierowanych do wykonywania przedmiotowych prac było **31** osób (na 31 stanowisk), zgodnie z założeniami porozumienia zawartego pomiędzy Powiatowym Urzędem Pracy w Tarnowie a tut. Centrum w sprawie organizowania prac społecznie użytecznych. Prace społecznie użyteczne realizowane w ramach wyżej wymienionych działań finansowane były z budżetu miasta Tarnowa w 40%, a w 60% ze środków Funduszu Pracy - refundacja. Wydatkowanie środków przedstawiało się w skali minionego roku następująco:

Prace społecznie użyteczne		
Środki Funduszu Pracy 60%	Środki miasta 40%	Łączna wydatkowana kwota
62 620,41	41 746,94	104 367,35

Prace społecznie użyteczne realizowane były przez klientów tut. Centrum również na rzecz domu pomocy społecznej im. Św. Alberta w Tarnowie przy ul. Szpitalnej 53 oraz w Domu Pomocy Społecznej w Tarnowie przy ul. Czarna Droga 48.

13.2. Przeciwdziałanie przemocy

W 2023 r. Centrum Usług Społecznych podjęło szereg działań profilaktycznych, prewencyjnych, interwencyjnych i pomocowych wobec osób uwikłanych w przemoc, mających na celu ograniczenie tego zjawiska.

W dniu 24.05.2023 r. Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego w Tarnowie spotkał się z kadrami pedagogicznymi Zespołu Szkół Technicznych w Tarnowie dot. realizacji procedury Niebieskiej Karty. W spotkaniu uczestniczyło **47** osób.

W dniu 14.03.2023 r. Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego w Tarnowie spotkał się z kadrami pedagogicznymi VII LO w Tarnowie dot. realizacji procedury Niebieskiej Karty. W spotkaniu uczestniczyło **28** osób.

W dniu 12 stycznia 2023 r., Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego w Tarnowie przeprowadził pogadankę dla uczniów Szkoły Podstawowej nr 1 im. Klementyny Hoffmanowej w Tarnowie na temat zjawiska przemocy w rodzinie. W spotkaniu uczestniczyło **38** osób.

Zgodnie z art. 9a ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249, z 2023 r. poz. 289,535), Gmina Miasta Tarnowa podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej w ramach pracy w Zespole Interdyscyplinarnym.

W 2023 roku w skład osobowy Zespołu Interdyscyplinarnego do dnia 11 września 2023 r., wchodziło 17 osób (6 przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, 1 – Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, 1 – Policji, 4 – oświaty, 1 – ochrony zdrowia, 1 – organizacji pozarządowych, 2 – kuratorów sądowych, 1 – Prokurator). Nadmieniamy, iż w skład Zespołu wchodzi przedstawiciele instytucji wymienionych w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Od dnia 11 września 2023 r., zgodnie z Zarządzeniem nr 309/2023 Prezydenta Miasta Tarnowa z dnia 4 sierpnia 2023 r, w skład osobowy Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi 14 osób (6 przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, 1 – Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, 1 – Policji, 2 – oświaty, 1 – ochrony zdrowia, 1 - organizacji pozarządowych, 2 – kuratorów sądowych).

W 2023 r. odbyło się 14 spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego. Do Przewodniczącej Zespołu wpłynęło łącznie **252** Niebieskich Kart. W ramach prowadzonej procedury „Niebieskie Karty” odbyło się **774** spotkania grup diagnostyczno-pomocowej, których rolą było

podejmowanie skutecznych działań zmierzających do rozwiązania problemu przemocy. Skład grup diagnostyczno-pomocowych dostosowany był do indywidualnej sytuacji rodziny, której dotyczyła sporządzona Niebieska Karta. Grupa diagnostyczno-pomocowa, zgodnie z powołanymi wyżej przepisami, ma obowiązek spotkania się minimum dwa razy w prowadzonej procedurze, celem opracowania planu pomocy oraz jego realizacji w obszarach: poradnictwa psychologicznego, prawnego, socjalnego, prowadzącego do minimalizowania skutków przemocy w wymiarze jednostkowym, rodzinnym i społecznym.

W 2023 roku pracownicy socjalni CUS założyli 72 procedury „Niebieskie Karty” oraz monitorowali łącznie 338 rodzin. Do podstawowych działań, podejmowanych przez pracowników socjalnych w ramach monitoringu procedury „Niebieskie Karty” należało:

- ✓ wizyty w środowisku, diagnoza potrzeb, zasobów i problemów rodziny,
- ✓ dialog z osobą doznającą przemocy i osobą stosującą przemoc,
- ✓ prowadzenie grup diagnostyczno-pomocowych,
- ✓ prowadzenie dokumentacji grup diagnostyczno-pomocowych,
- ✓ współpraca z pedagogiem szkolnym w przypadku dzieci dotkniętych przemocą,
- ✓ współpraca z dzielnicowymi,
- ✓ współpraca z kuratorami sądowymi,
- ✓ udzielanie informacji oraz dostarczanie ulotek informacyjnych, o placówkach świadczących pomoc na rzecz osób dotkniętych problemem przemocy,
- ✓ udzielanie informacji na temat możliwości bezpłatnego skorzystania z porad prawnych,
- ✓ pomoc w uzyskaniu wsparcia psychologicznego,
- ✓ współpraca z Ośrodkiem Leczenia Uzależnień i Współuzależnień w Tarnowie,
- ✓ współpraca z Tarnowskim Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej,
- ✓ współpraca z Okręgowym Ośrodkiem Pomocy Pokrzywdzonym Przestępstwem,
- ✓ przyznanie pomocy rzeczowej i finansowej,
- ✓ pomoc w załatwianiu spraw mieszkaniowych,
- ✓ pomoc w kompletowaniu dokumentacji do sądu, celem zasądzenia alimentów,
- ✓ kierowanie osób stosujących przemoc, uzależnionych od alkoholu, na leczenie odwykowe,
- ✓ udzielanie informacji, na temat możliwości skorzystania z programu korekcyjno – edukacyjnego i terapii dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
- ✓ wnioskowanie o nadzór kuratorski.

W 2023 roku Centrum Usług Społecznych w Tarnowie po raz dwunasty włączyło się w międzynarodową Kampanię przeciwko przemocy pn. „Biała Wstążka”.

W tym roku kampania miała hasło „Pomoc dziecku krzywdzonemu”. Tegoroczna „Biała Wstążka” miała zwrócić uwagę na problem przemocy wobec dzieci oraz zachęcić mieszkańców Tarnowa do niepozostawania obojętnym wobec tego zjawiska. Inauguracja kampanii połączona została z konferencją pn. „Pomoc dziecku krzywdzonemu”. Konferencja dedykowana była służbom oraz instytucjom z terenu miasta Tarnowa zaangażowanym w pracę na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. W konferencji uczestniczyło 94 osoby. Konferencja odbyła się 4 grudnia 2023 r. w Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej - Zakładzie Aktywności Zawodowej „Słoneczne Wzgórze” w Tarnowie. Konferencję prowadziła Liliana Krzywicka - magister psychologii oraz socjologii, kierownik Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Katowicach.

13.3. Działalność organizatora rodzinnej pieczy zastępczej

Świadczenia rodzinnej pieczy zastępczej

W 2023 r. rodziny zastępcze otrzymały przysługujące im świadczenia obligatoryjne. Rodzinom zastępczym udzielono pomocy w formie świadczeń pieniężnych na pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci - po waloryzacji od czerwca 2023 r. - w wysokości **899,00 zł** miesięcznie na każde dziecko umieszczone w rodzinie zastępczej spokrewnionej oraz w wysokości **1.361,00 zł** miesięcznie na dziecko umieszczone w rodzinie zastępczej niezawodowej i zawodowej.

Do ww. świadczeń rodziny zastępcze otrzymały dodatki na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dzieci legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności w wysokości - od czerwca 2022 r. – 274,00 zł miesięcznie oraz uznaniowo, jednorazowe świadczenie na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego do rodziny zastępczej dziecka. Rodziny zastępcze, które wnioskowały o fakultatywną pomoc w sytuacji wystąpienia zdarzenia losowego mającego wpływ na sprawowanie opieki otrzymały ją.

Wszystkie rodziny zastępcze zawodowe mogły skorzystać z fakultatywnego świadczenia w postaci dofinansowania do wypoczynku przebywającego w pieczy zastępczej dziecka. Rodziny zastępcze zawodowe zgodnie z zapisami zawartymi w umowie skorzystały z dofinansowania do pokrycia kosztów utrzymania lokalu mieszkalnego czy też przeprowadzenia niezbędnego remontu. Łączna kwota wydatkowana na świadczenia finansowe dla rodzin zastępczych zamieszkałych na terenie Miasta Tarnowa z wyłączeniem wynagrodzeń dla rodzin zastępczych zawodowych w roku 2023 r. wyniosła **1.669.788,55 zł**.

Rodziny zastępcze zawodowe wnioskujące o urlop wypoczynkowy w 2023 r. mogły liczyć na pomoc w formie rodzin pomocowych tj. w czasie przysługującego im urlopu wypoczynkowego w wymiarze 30 dni, opiekę nad dziećmi przejmowały inne rodziny tzw. pomocowe. Pomoc w tym zakresie otrzymały 4 rodziny zastępcze i 5 jej wychowanków. Ponadto jedna rodzina spokrewniona z uwagi na pobyt w szpitalu, a tym samym niemożność sprawowania opieki nad wychowankiem skorzystała z pomocy rodziny pomocowej.

Wszystkie wnioskujące w 2023 r. rodziny zastępcze zawodowe, które złożyły wniosek o pomoc w formie zatrudnienia osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich uzyskały wnioskowane wsparcie. W sumie 3 rodziny zawodowe skorzystały z pomocy 4 rodzin.

Projekty realizowane w obszarze pieczy zastępczej

W 2023 r. Organizator rodzinnej pieczy zastępczej zrealizował w sumie 11 projektów, w tym **9** skierowanych do rodzin zastępczych, dzieci i młodzieży umieszczonych w rodzinach zastępczych oraz 2 projekty promujące rodzicielstwo zastępcze.

1. „Uniwersytet rodzicielstwa zastępczego” – projekt skierowany do funkcjonujących rodzin zastępczych na terenie Miasta Tarnowa, realizowany od stycznia do grudnia 2023 r. W sumie w 2023 r. miało miejsce dziewięć szkoleń o następującej tematyce: „Umiejętność rozmawiania o uczuciach.” – 27.03.2023 r., „Wychowanie do odpowiedzialności – wspomaganie rozwoju społecznego i moralnego dziecka.” – 24.04.2023 r., „Jak zamieniać codzienne konflikty na współpracę i szacunek” – 29.05.2023 r., „Rodzice dzieciom – rozmowy o seksualności” – 26.06.2023 r. oraz 25.09.2023 r., „Kary, pochwały, granice” – stawianie jasnych granic i wymagań” – 30.10.2023 r., „Kocham Cię, dlatego się nie zgadzam” – 06.11.2023 r., „Rodzeństwo bez rywalizacji – Jak pomóc własnym dzieciom zaakceptować dziecko przyjęte do rodziny zastępczej” – 27.11.2023 r. oraz „Czy każda metoda wychowawcza jest dobra? – 18.12.2023 r. W szkoleniach tych wzięło udział **36** osób.

2. **„Ferie 3xF – Fascynujące, Fantastyczne, Fajowe”** – projekt dla dzieci i młodzieży, których celem była organizacja czasu wolnego dzieciom i młodzieży podczas zimowych ferii. W projekcie wzięło udział **31** uczestników.

3. **„Wielkanoc wiosną malowana”** - warsztaty wielkanocne dla dzieci i młodzieży, podczas których uczestnicy wykonywali dekoracje wielkanocne. W projekcie wzięło udział **13** uczestników.

4. **„Rodzina na zastępstwo - Serce na zawsze”** – projekt promujący rodzicielstwo zastępcze. W ramach realizacji tego projektu pozyskano dodatkowe środki z Fundacji Ernst and Young na realizację kampanii społecznej. pt.: „Rodzina na zastępstwo – Serce na zawsze”, która została objęta honorowym patronatem: Rzecznika Praw Dziecka, Wojewody Małopolskiego, Marszałka Województwa Małopolskiego, patronatem medialnym przez TVP3 Kraków, Radio RDN Małopolska oraz przez Niezależny Serwis Informacyjny KADR. Projekt ten był kontynuacją działań podjętych w 2022 r. i trwał do końca maja 2023 r.

W ramach kampanii w 2023 r.:

- zrealizowano oraz opublikowano na stronie internetowej Centrum Usług Społecznych w Tarnowie filmy informacyjne dotyczące rodzicielstwa zastępczego,
- zorganizowana została wystawa zdjęć tarnowskich rodzin zastępczych oraz umieszczonych w nich dzieci. W tym celu do współpracy zostały zaproszone tarnowskie rodziny zastępcze wraz ze swoimi wychowankami. Zdjęcia wykonał tarnowski fotograf Artur Gawle. Wystawa była dostępna dla wszystkich mieszkańców miasta w Centrum Sztuki Mościce oraz Galerii Gemini Park Tarnów,
- zorganizowano cykl 3 webinarów on -line dla przedstawicieli instytucji zajmujących się pracą i opieką nad dziećmi i młodzieżą, w których wzięło udział 60 osób. Każdy z webinarów trwał po 60 min. Każde z trzech spotkań dotyczyło innej tematyki - „Tęsknota za nieobecnymi rodzicami” -14.03.2023 r., „Poczucie własnej wartości i tożsamości w rodzinach zastępczych” - 21.03.2023 r., oraz „Dziecko z ograniczonym prawem do posiadania rodziców, czyli o pracy z dzieckiem z zaburzeniem więzi” - 28.03.2023 r. Webinarzy są dostępne do oglądnięcia na stronie internetowej Centrum Usług Społecznych w Tarnowie w zakładce Organizator rodzinnej pieczy zastępczej,
- w Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej – Zakład Aktywności zawodowej „Słoneczne Wzgórze”, w Tarnowie w dniu 28.04.2023 r. zorganizowano konferencję dot. zagadnień związanych z rodzicielstwem zastępczym, która była również podsumowaniem kampanii "Rodzina na zastępstwo - Serce na zawsze." Prelegentami biorącymi udział w konferencji byli: Anna Drwał oraz Agnieszka Bęben – członkowie Stowarzyszenia działającego na rzecz rodzicielstwa zastępczego „Miejmy Siebie”, Mariusz Liszka – radca prawny Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, Jacek Kowalczyk Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej w Małopolskim Urzędzie Wojewódzkim w Krakowie oraz Ewa Faliszek Podgórska – zastępca Dyrektora Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Tarnowie. W konferencji wzięło udział **85** osób,
- informacje dotyczące realizowanej kampanii udostępniane były na profilu społecznościowym Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w Tarnowie, na stronie internetowej Centrum Usług Społecznych w Tarnowie oraz w lokalnych mediach.
- informacja dotycząca poszukiwania kandydatów na rodziców zastępczych została umieszczona na autobusie komunikacji miejskiej w Tarnowie. „Stwórz dziecku bezpieczny dom, podaruj serce... Zostań rodziną zastępczą” - z takim hasłem po mieście jeździł autobus Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego. Na autobusie były również zamieszczone informacje kontaktowe dla osób zainteresowanych,
- w mediach społecznościowych Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej zamieszczane były informacje o poszukiwaniu kandydatów na rodziny zastępcze.

5. „Szkola Mocy! Nie Przemocy!” – projekt skierowany do młodzieży, którego celem było zdobycie wiedzy, jak postępować w sytuacji przemocy, jak na nią reagować i gdzie szukać pomocy. Projekt był realizowany od czerwca do września 2023 r. Podczas ośmiu spotkań wzięło w nich udział 63 uczestników. Warsztaty odbywały się w ramach zadania grantowego „Powrót z POWERem – czyli deinstytucjonalizacja usług społecznych w mieście Tarnowie” realizowanego w ramach projektu grantowego „Opracowanie i pilotażowe wdrażanie mechanizmów i planów deinstytucjonalizacji usług społecznych”.

6. „Chcę być świadomy” projekt skierowany do funkcjonujących rodzin zastępczych na terenie Miasta Tarnowa, realizowany od czerwca do września 2023 r., którego celem było zdobycie wiedzy na temat zachowań ryzykownych u współczesnej młodzieży. Podczas 7 zajęć spotkań wzięło w nich udział 48 uczestników. Warsztaty odbywały się w ramach zadania grantowego „Powrót z POWERem – czyli deinstytucjonalizacja usług społecznych w mieście Tarnowie” realizowanego w ramach projektu grantowego „Opracowanie i pilotażowe wdrażanie mechanizmów i planów deinstytucjonalizacji usług społecznych”.

7. „Jestem sobą” – projekt skierowany do dzieci, którego celem było rozwijanie umiejętności rozpoznawania i nazywania poszczególnych uczuć i emocji, jak i wspomaganie rozwoju społecznego, emocjonalnego oraz modelowanie pozytywnych postaw społecznych u dzieci. Projekt był realizowany od czerwca do września 2023 r. Podczas dziewięciu spotkań wzięło w nich udział 122 dzieci. Warsztaty odbywały się w ramach zadania grantowego „Powrót z POWERem – czyli deinstytucjonalizacja usług społecznych w mieście Tarnowie” realizowanego w ramach projektu grantowego „Opracowanie i pilotażowe wdrażanie mechanizmów i planów deinstytucjonalizacji usług społecznych”.

8. „Podziel się czasem – bo im więcej dajesz, tym więcej zyskujesz” – projekt wolontariatu dla dzieci i młodzieży z rodzin zastępczych – rok szkolny 2023/2024, którego celem była pomoc małoletnim w nauce oraz w nadrobieniu zaległości. W roku szkolnym 2023/2024 tj. od września do grudnia 2023 r. podpisano porozumienie z 3 wolontariuszami, z pomocy których skorzystało 3 małoletnich. Ponadto w okresie od stycznia do czerwca 2023 r. z pomocy 4 wolontariuszy korzystało 4 małoletnich.

9. „#Zostań Rodziną Zastępczą w Tarnowie” – projekt promujący rodzicielstwo zastępcze. Realizowany był od czerwca do grudnia 2023 r. Środki na działania w ramach projektu pochodziły z programu „Powrót z POWERem – czyli deinstytucjonalizacja usług społecznych w mieście Tarnowie” realizowanego w ramach projektu grantowego „Opracowanie i pilotażowe wdrażanie mechanizmów i planów deinstytucjonalizacji usług społecznych”.

W ramach kampanii w 2023 r. zrealizowano następujące działania:

- promowanie rodzicielstwa zastępczego:
 - ✓ w ramach dnia integracji osób pełnosprawnych z osobami z niepełnosprawnością „DobroDzień” (25.06.2023 r.),
 - ✓ w Centrum Sztuki Mościce – w ramach „Babskiego Poniedziałku” (11.09.2023 r.),
 - ✓ w Galerii Tarnovi – Targi Zajęć Pozaszkolnych (15.09.2023 r.),
 - ✓ w ramach „Babiego Lata” organizowanego przez Urząd Miasta Tarnów (30.09.2023 r.),
- wykonano materiały promocyjne takie jak: długopisy, notesy, kolorowanki, balony, wizytówki, plakaty, ulotki, roll-up,
- informacja dotycząca poszukiwania kandydatów na rodziców oraz informacje dotyczące realizowanej kampanii udostępniane były na stronie internetowej Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, na profilu społecznościowym Centrum Usług Społecznych oraz w lokalnych mediach.
- wyprodukowano film promujący rodzicielstwo zastępcze w Tarnowie.

10. „Szalone Andrzejki” - projekt dla dzieci i młodzieży z rodzin zastępczych, zabawa andrzejkowa zorganizowana we współpracy z Zespołem Szkół Ogólnokształcących i Technicznych im. Jana Szczepanika w Tarnowie. W realizację projektu zaangażowali się uczniowie szkoły, którzy wcielili się w rolę animatorów i zaproponowali uczestnikom sporo aktywności i zabaw. W zabawie mikołajkowej udział wzięło 35 dzieci.

11. „(PO)MOCNA Grupa” - projekt do młodzieży z rodzin zastępczych, którego głównym celem jest wzajemne wsparcie, jak i podejmowanie dyskusji i rozmowy na tematy, które nurtują młodych ludzi. W 2023 r. odbyły się 2 zajęcia tj. 30.10.2023 r., 20.11.2023 r. oraz 18.12.2023 r. w których udział wzięło w sumie **21** osób.

W drugiej połowie 2023 r. Organizator rodzinnej pieczy zastępczej zrealizował szkolenie podstawowe dla kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej. Szkolenie było prowadzone przez specjalistów Centrum, w oparciu o autorski program zatwierdzony przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej decyzją nr 8/2023/RZ z dnia 10.08.2023 r. Program szkolenia został opracowany zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Szkolenie miało charakter głównie warsztatowy, na którym były poruszane zagadnienia m.in. z zakresu: elementów prawa rodzinnego, problemów rozwojowych i emocjonalnych dziecka wychowywanego poza rodziną naturalną, zaburzenia więzi, uzależnień, a także wpływu środowiska, rodziny biologicznej oraz rodziców zastępczych na rozwój i wychowanie dziecka. W szkoleniu udział wzięło **7** osób.

Dzięki zatrudnieniu odpowiedniej liczbie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, wszystkie nowo powstałe rodziny zastępcze, jak i te już funkcjonujące na terenie Miasta mogły być objęte wsparciem, jak i pomocą koordynatora. Wszystkie funkcjonujące rodziny zastępcze mogły liczyć również na merytoryczne wsparcie, jak i dostęp do pomocy zatrudnionego przez tutaj. Centrum psychologa, pedagoga, radcy prawnego.

13.4. Świadczenia rodzinne, pielęgnacyjne oraz inne świadczenia wspierające rodzinę

Świadczenia rodzinne

Zgodnie z ustawą z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, która określa warunki nabywania prawa do świadczeń rodzinnych oraz zasady ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń Centrum Usług Społecznych w Tarnowie realizowało następujące świadczenia rodzinne:

Zasilek rodzinny

Zasilek rodzinny ma na celu częściowe pokrycie wydatków na utrzymanie dziecka. Zasilek rodzinny przysługuje rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka, opiekunowi faktycznemu dziecka, osobie uczącej się do ukończenia przez dziecko:

- 18 roku życia lub nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21. roku życia albo
- 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Zasilek rodzinny	
Liczba złożonych wniosków ogółem	2.676
Liczba wypłaconych świadczeń	26.687
Wydatkowane środki ogółem	3.944.915,04 zł

w tym:	
na wypłatę świadczenia	3.059.008,64 zł
tytułem kosztów obsługi	886 277,43 zł

Dodatki do zasiłku rodzinnego obejmują:

Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu urodzenia dziecka

Dodatek przysługuje matce, ojcu lub opiekunowi prawnemu dziecka a także opiekunowi faktycznemu dziecka, do ukończenia 1 roku życia dziecka, jednorazowo w wysokości **1.000 zł**.

Z tytułu urodzenia dziecka	
Liczba wypłaconych świadczeń	166
Wydatkowane środki ogółem	160.222,08 zł

Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego

Urlop wychowawczy przysługuje osobie uprawnionej nie dłużej jednak niż przez okres:

- 24 miesięcy kalendarzowych,
- 36 miesięcy kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad więcej niż jednym dzieckiem urodzonym podczas jednego porodu,
- 72 miesięcy kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad dzieckiem niepełnosprawnym.

Dodatek przysługuje w wysokości **400 zł** miesięcznie.

Z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	
Liczba wypłaconych świadczeń	415
Wydatkowane środki na wypłatę świadczenia	152.448,61 zł

Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka

Przysługuje osobie samotnej wychowującej dziecko, jeżeli nie zostało zasądzone świadczenie alimentacyjne na rzecz dziecka od drugiego z rodziców dziecka, ponieważ:

- drugi z rodziców nie żyje,
- ojciec dziecka jest nieznany,
- powództwo u ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone.

Wysokość dodatku wynosi **193 zł** na każde dziecko (**273 zł** na dziecko niepełnosprawne), ale nie więcej niż **386 zł** na wszystkie dzieci (**546 zł** na dzieci niepełnosprawne),

Z tytułu samotnego wychowywania dziecka	
Liczba wypłaconych świadczeń	2.115
Wydatkowane środki na wypłatę świadczenia	408.643,41 zł

Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej

Dodatek przysługuje na trzecie i kolejne dziecko uprawnione do zasiłku rodzinnego w wysokości **95 zł** miesięcznie.

Z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	
Liczba wypłaconych świadczeń	5.491
Wydatkowane środki na wypłatę świadczenia	504.333,11 zł

Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego

Dodatek przysługuje na pokrycie zwiększonych wydatków związanych z rehabilitacją lub kształceniem dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Wysokość dodatku:

- **90 zł** na dziecko do 5 lat,
- **110 zł** na dziecko od 5 - 24 lat,

Z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	
Liczba wypłaconych świadczeń	2.673
Wydatkowane środki na wypłatę świadczenia	278.568,34 zł

Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego

Dodatek w wysokości **100 zł** wypłacany jest raz w roku, na częściowe pokrycie wydatków związanych z rozpoczęciem nowego roku szkolnego.

Z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	
Liczba wypłaconych świadczeń	2.711
Wydatkowane środki na wypłatę świadczenia	143.216,54 zł

Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania

Dodatek wypłacany jest przez 10 miesięcy od września do czerwca w wysokości:

- **113 zł** na zamieszkanie w miejscowości, gdzie znajduje się szkoła ponadpodstawowa, artystyczna oraz podstawowa (tylko w wypadku dziecka niepełnosprawnego),
- **69 zł** na dojazdy do szkoły ponadpodstawowej w tym także artystycznej.

Z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	
Liczba wypłaconych świadczeń	139
Wydatkowane środki na wypłatę świadczenia	10.284,00 zł

Świadczenia opiekuńcze

Świadczeniami rodzinnymi są również świadczenia opiekuńcze takie jak:

Zasilek pielęgnacyjny przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Zasilek pielęgnacyjny otrzymują:

- dzieci niepełnosprawne,
- osoby niepełnosprawne powyżej 16. roku życia z ustalonym znacznym stopniem niepełnosprawności,
- osoby powyżej 75. roku życia,
- osoby niepełnosprawne powyżej 16. roku życia - z ustalonym umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia.

Zasilek pielęgnacyjny	
Liczba złożonych wniosków	558
Liczba wypłaconych świadczeń	31.345
Wydatkowane na wypłatę świadczenia	6.765.503,00 zł

Specjalny zasilek opiekuńczy przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom, jeżeli: nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Specjalny zasilek opiekuńczy może zostać przyznany, jeśli dochód rodziny osoby sprawującej opiekę i rodziny osoby wymagającej opieki nie przekracza kwoty 764,00 zł.

Specjalny zasilek opiekuńczy	
Liczba złożonych wniosków	47
Liczba wypłaconych świadczeń	298
Wydatkowane środki na wypłatę świadczenia	183.540,00 zł

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje:

- matce albo ojcu,
- opiekunowi faktycznemu dziecka,
- osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,

innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności - jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy

zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Od 1 stycznia 2024 r. obowiązują nowe przepisy regulujące warunki przyznawania świadczenia pielęgnacyjnego. Wprowadzono kilka korzystnych zmian dla opiekunów małoletnich dzieci legitymujących się orzeczeniami o niepełnosprawności.

Świadczenie pielęgnacyjne będą mogły otrzymać osoby, które sprawują opiekę nad osobami z niepełnosprawnościami w wieku do ukończenia 18. roku życia legitymującymi się ważnym orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem:

- konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji (takie orzeczenie zawiera informację w punktach 7 i 8 o treści: „wymaga”)
- albo orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Rozszerzony został katalog osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego, które będzie przysługiwać następującym opiekunom:

- matce albo ojcu,
- innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom,
- opiekunowi faktycznemu dziecka,
- rodzinie zastępczej, osobie prowadzącej rodzinny dom dziecka, dyrektorowi placówki opiekuńczo-wychowawczej, dyrektorowi regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej albo dyrektorowi interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego.

Jedną z najważniejszych wprowadzanych zmian jest możliwość łączenia aktywności zawodowej, bez żadnych ograniczeń z pobieraniem świadczenia pielęgnacyjnego.

Podwyższona została wysokość świadczenia pielęgnacyjnego w przypadku sprawowania opieki nad więcej niż jednym dzieckiem niepełnosprawnym.

Osoby sprawujące opiekę nad dzieckiem w wieku do ukończenia 18. r. życia, które pobierają już świadczenie pielęgnacyjne przyznane im zgodnie z dotychczasowymi przepisami i które będą chciały po 31 grudnia 2023 r. otrzymać świadczenie pielęgnacyjne na nowych zasadach, będą musiały w pierwszej kolejności zrezygnować z dotychczas pobieranego „starego” świadczenia pielęgnacyjnego a następnie będą musiały złożyć nowy wniosek o przyznanie świadczenia pielęgnacyjnego na nowych zasadach.

Wysokość świadczenia pielęgnacyjnego uzależniona jest od minimalnego wynagrodzenia za pracę, które od 1 stycznia podlega corocznej waloryzacji. W 2023 r. świadczenie pielęgnacyjne w związku z opieką nad osobą niepełnosprawną wynosiło 2.458 zł, natomiast od 1 stycznia 2024 r. nastąpiła podwyżka świadczenia do kwoty 2.988 zł.

Wydano 395 decyzji zmieniających kwotę przyznanego świadczenia.

Świadczenie pielęgnacyjne	
Liczba złożonych wniosków	187
Liczba wypłaconych świadczeń	5.866
Wydatkowane środki na wypłatę świadczenia	14.289.038,00 zł

Pomoc osobom uprawnionym do alimentów

Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów określa zasady pomocy państwa osobom uprawnionym do alimentów, tryb postępowania w sprawach przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z funduszu alimentacyjnego w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów oraz działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Fundusz alimentacyjny stanowi system wspierania osób uprawnionych do alimentów środkami finansowymi z budżetu państwa.

Świadczenie z funduszu alimentacyjnego przysługuje:

- osobie do ukończenia 18 roku życia lub gdy się uczy w szkole lub w szkole wyższej do 25 roku życia - powyżej 25 roku życia bezterminowo, gdy posiada orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- osobie uprawnionej do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli postępowanie egzekucyjne prowadzone wobec dłużnika w ciągu ostatnich dwóch miesięcy poprzedzających złożenie wniosku okazało się bezskuteczne.

W związku ze zmianami w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów przyjętymi w rozszerzonej tarczy antykryzysowej od okresu świadczeniowego rozpoczynającego się od 1 października 2023 r. wzrosło kryterium dochodowe uprawniające do pobierania świadczeń z kwoty 900 zł do kwoty 1209 zł netto na osobę w rodzinie.

Przy ustalaniu prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego funkcjonuje tzw. mechanizm „złotówkę za złotówkę”, który zakłada, że przekroczenie progu dochodowego uprawniającego do pobierania świadczeń z funduszu alimentacyjnego nie skutkuje automatycznie utratą prawa do tych świadczeń. Świadczenie wówczas przysługuje w wysokości pomniejszonej o kwotę przekroczenia kryterium, a minimalna kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego przysługująca z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę” wynosi 100 zł.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	
Liczba złożonych wniosków ogółem	395
Liczba świadczeń na osoby uprawnione w wieku do 18 roku życia	4.788
Liczba świadczeń na osoby uprawnione w wieku powyżej 18 do 25 roku życia, uczące się w szkole lub szkole wyższej	666
Liczba świadczeń na osoby uprawnione w wieku powyżej 25 roku życia, posiadające orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, które otrzymały świadczenie	53
Wydatkowane środki ogółem	2.493.594,18zł
w tym: na wypłatę świadczenia	2.418.682,68zł
tytułem kosztów obsługi funduszu alimentacyjnego	74.911,50 zł
Średnie wypłacone świadczenie	439 zł

Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych

W celu usprawnienia procesu dochodzenia od dłużników alimentacyjnych należności powstałych z tytułu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego, zlikwidowana

została egzekucja administracyjna oraz przekazana w całości pod egzekucję sądową. Zmiany w Kodeksie karnym w zakresie przestępstwa niealimentacji nałożyły na organy właściwe wierzyciela, obowiązek zawiadamiania prokuratury lub policji o możliwości popełnienia przestępstwa przez osobę, której dług alimentacyjny stanowi równowartość co najmniej trzech należnych świadczeń okresowych. Biorąc pod uwagę powyższe, w związku z przyznaniem prawa do świadczeń pieniężnych wypłacanych w przypadku bezskuteczności alimentów, tj. funduszu alimentacyjnego, w 347 przypadkach wystąpiono z zawiadomieniami o możliwości popełnienia przestępstwa określonego w art. 209 ustawy Kodeks karny.

Centrum Usług Społecznych w Tarnowie jako realizator ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów podjął zintensyfikowane działania w celu wyegzekwowania należności od 765 dłużników alimentacyjnych. W 2023 r. na konto Gminy Miasta Tarnowa, dokonano wpłat od dłużników alimentacyjnych w wysokości 1.751.959,63 zł.

W minionym roku na podstawie art. 27 ust. 3 i 3a ww. ustawy wystąpiono do komorników sądowych z wnioskami dotyczącymi egzekucji należności tytułem wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego tj:

Wnioski kierowane do komornika sądowego	
Wniosek o przyłączenie do postępowania egzekucyjnego	387
Wniosek o rozszerzenie egzekucji	31
Wniosek o ograniczenie egzekucji	74

W stosunku do zamieszkałych na terenie Gminy Miasta Tarnowa dłużników alimentacyjnych prowadzono niżej wymienione działania:

Działania prowadzone wobec dłużników alimentacyjnych	Liczba
wystąpiono do organu właściwego dłużnika z wnioskami o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych	234
wysłano wezwania na wywiad alimentacyjny	508
przeprowadzono wywiady alimentacyjne	132
odebrano oświadczenia majątkowe - w niektórych przypadkach wywiad, pomimo podejmowanych prób nie powiódł się, gdyż dłużnicy nie przebywali pod wskazanym adresem, przebywali za granicą lub w Zakładzie Karnym	132
wysłano do dłużników alimentacyjnych informacje: o przyznaniu osobie uprawnionej do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, o obowiązku zwrotu wraz z odsetkami ww. należności oraz informację o wysokości zobowiązań wobec Skarbu Państwa	584

przekazano komornikowi sądowemu informacje mające wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, pochodzących z wywiadu alimentacyjnego oraz oświadczenia majątkowego	141
wystąpiono do komorników sądowych z wnioskami o ustalenie miejsca zamieszkania dłużników alimentacyjnych	86
w przypadku dłużników odbywających karę pozbawienia wolności skierowano do Zakładu Karnego zapytania czy dłużnik alimentacyjny jest zatrudniony odpłatnie, ewentualnie jaka jest możliwość zatrudnienia	67
w celu ustalenia miejsca pobytu wystąpiono: do Centralnej Ewidencji Ludności	124
oraz do Krajowego Rejestru Karnego	305
zobowiązano dłużników alimentacyjnych do zarejestrowania się w Powiatowym Urzędzie Pracy jako osoby bezrobotne albo poszukujący pracy	25
zwrócono się do starosty o podjęcie działań zmierzających do aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego	38
przekazano innym gminom informację o podjętych działaniach wobec dłużników alimentacyjnych	106
prowadzono postępowania administracyjne w sprawie udzielenia ulgi w spłacie zadłużenia z tytułu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego na rzecz osób uprawnionych	21
przekazano szczegółowe informacje dot. dłużników alimentacyjnych na wnioski o udostępnienie danych ze zbioru danych osobowych skierowane przez Komisariaty Policji wraz z wymaganą dokumentacją	34
wydano decyzję o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	20
wystąpiono do prokuratury o ściganie za przestępstwo niealimentacji	33
wystosowano wnioski o zatrzymanie prawa jazdy	5

Na podstawie przepisów określonych w rozdziale 2. ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, podejmowane były działania wobec dłużników alimentacyjnych służące pozyskiwaniu informacji, które mają wpływ na skuteczność egzekucji oraz zmierzające do ściągnięcia należności wobec Skarbu Państwa z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej.

Podjęte w 2023 r. działania spowodowały, iż na konto Gminy Miasta Tarnowa dokonano wpłat od dłużników alimentacyjnych na kwotę: **1.751.959,53 zł**, z tego na dochody

budżetu państwa kwotę **1.463.285,43 zł**, w tym: kapitał **413.502,30 zł**, odsetki **1.049.783,13 zł**, koszty upomnienia **8,80 zł**.

Wsparcie kobiet w ciąży i rodzin „za życiem”

Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” określa uprawnienia kobiet w ciąży i rodzin do wsparcia w zakresie dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej oraz instrumentów polityki na rzecz rodziny.

Jednorazowe świadczenie w przypadku urodzenia żywego dziecka z ciężkim nieodwracalnym upośledzeniem lub chorobą zagrażającą życiu

Na podstawie ww. ustawy jest przyznawane i wypłacane jednorazowe świadczenie w przypadku urodzenia się żywego dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu w wysokości **4.000 zł**.

Podstawowym warunkiem do przyznania świadczenia jest posiadanie przez dziecko zaświadczenia lekarskiego, potwierdzającego ciężkie i nieodwracalne upośledzenia albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Zaświadczenie takie powinno być wystawione przez lekarza, z którym Narodowy Fundusz Zdrowia zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej albo lekarza, który jest zatrudniony lub wykonuje zawód w przychodni, z którą Narodowy Fundusz Zdrowia zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, posiadającego specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii lub neonatologii, neurologii dziecięcej, kardiologii dziecięcej i chirurgii dziecięcej.

Ponadto, podobnie jak w przypadku jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka (tzw. becikowego), jednorazowe świadczenie przysługuje tylko w sytuacji, gdy matka dziecka pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do dnia porodu. Fakt ten należy potwierdzić odpowiednim zaświadczeniem lekarskim lub zaświadczeniem wystawionym przez położną.

Jednorazowe świadczenie w przypadku urodzenia żywego dziecka z ciężkim nieodwracalnym upośledzeniem lub choroba zagrażającą życiu	
Liczba złożonych wniosków o świadczenie	11
Liczba wypłaconych świadczeń	11
Kwota wydatkowana na świadczenia	44.000 zł
Koszty obsługi	1.360,81 zł

Na realizację świadczeń w 2023 r. wydatkowano **44.000 zł**. Koszty obsługi świadczeń wyniosły **1.361 zł**, natomiast w 2022 r. wypłacono świadczenia na kwotę: **56.000 zł**, a koszty obsługi wyniosły **1.732 zł**.

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka

Jednorazowa zapomoga przysługuje z tytułu urodzenia się żywego dziecka, jednorazowo w wysokości **1.000 zł** na jedno dziecko. Jednorazowa zapomoga „becikowe” przysługuje, jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu. Pozostawanie pod opieką medyczną potwierdza się zaświadczeniem lekarskim lub zaświadczeniem wystawionym przez położną.

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	
Liczba złożonych wniosków ogółem	376
Liczba wypłaconych świadczeń	348
Wydatkowane środki na wypłatę świadczenia	348.000 zł

Świadczenia rodzicielskie

Świadczenie rodzicielskie nie jest uzależnione od kryterium dochodowego rodziny i jest wypłacane w wysokości 1.000 zł miesięcznie.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje przez okres:

- 52 tygodni - w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie, przysposobienia jednego dziecka lub objęcia opieką jednego dziecka;
- 65 tygodni - w przypadku urodzenia dwojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia dwojga dzieci lub objęcia opieką dwojga dzieci;
- 67 tygodni - w przypadku urodzenia trojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia trojga dzieci lub objęcia opieką trojga dzieci;
- 69 tygodni - w przypadku urodzenia czworga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia czworga dzieci lub objęcia opieką czworga dzieci;
- 71 tygodni - w przypadku urodzenia pięciorga i więcej dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia pięciorga i więcej dzieci lub objęcia opieką pięciorga i więcej dzieci.

Świadczenie rodzicielskie	
Liczba złożonych wniosków ogółem	155
Liczba wypłaconych świadczeń	1.361
Wydatkowane środki ogółem	1.261.756,70 zł
w tym: na wypłatę świadczenia	1.257.016,70 zł
tytułem kosztów obsługi	4.740,00 zł

Zasilek dla opiekuna

Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych określa warunki nabywania oraz zasady ustalania i wypłacania zasiłków dla opiekunów osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 r. w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego.

Zasilek dla opiekunów

Świadczenie wypłacane jest w wysokości **620 zł**. Realizacja świadczenia przedstawiała się następująco:

Wyplacone świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń
Zasiłki dla opiekuna	263	162.978,60 zł
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe opłacane za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna	88	15.014,57 zł
Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna	197	10.992,60 zł
Koszty obsługi zasiłku dla opiekuna		5.043 zł
Ogółem	548	194.028,77 zł

Od 2022 roku Centrum Usług Społecznych w Tarnowie realizuje pomoc materialną dla uczniów, w ramach której są przyznawane i wypłacone stypendia szkolne i zasiłki szkolne dla uczniów.

Stypendium szkolne może otrzymać uczeń mieszkający na terenie Miasta Tarnowa znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie tj. dochód netto rodziny z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku nie może przekraczać 600,00 zł na osobę w szczególności, gdy w rodzinie występuje bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe.

Zasiłek szkolny może być przyznany uczniom znajdujących się w **przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego, zamieszkałym na terenie Miasta Tarnowa**. O zasiłek szkolny można się ubiegać w terminie **nie dłuższym niż dwa miesiące od wystąpienia zdarzenia losowego uzasadniającego przyznanie zasiłku**.

Stypendia i zasiłki szkolne	
Liczba złożonych wniosków o stypendium szkolne w roku szkolnym 2022/2023	229
Liczba wniosków złożonych o stypendium szkolne w roku szkolnym 2023/2024	142
Liczba złożonych wniosków o przyznanie zasiłku szkolnego w 2023 r.	14
Liczba uczniów którym wypłacono świadczenia w roku 2023	221
Wydatkowana kwota ogólnie w roku 2023	140.439,83
z tego:	132.999,83
- wypłacone stypendium szkolne	7.440,00
- wypłacony zasiłek szkolny	

Świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym są przyznawane na:

- wniosek rodziców lub pełnoletniego ucznia,
- wniosek dyrektora szkoły,
- Świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym Dyrektor Centrum może

również przyznać z urzędu.

Poniżej przedstawiono rozliczenie wykorzystania dotacji przyznanej na wypłatę świadczeń z pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym.

Świadczenie wychowawcze 500+

Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci określa warunki nabywania prawa do świadczenia wychowawczego oraz zasady przyznawania i wypłacania tego świadczenia. Od 1 stycznia 2022 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych przejął realizację programu „Rodzina 500+”. Natomiast Centrum Usług Społecznych w Tarnowie realizuje świadczenia przyznane w ramach koordynacji zabezpieczenia społecznego przez Małopolski Urząd Wojewódzki na wnioski złożone we wcześniejszych okresach.

Świadczenie wychowawcze 500+	
Liczba wypłaconych świadczeń	160
Wydatkowane środki dotacji celowej z budżetu państwa ogółem	76.352,82 zł
w tym: na wypłatę świadczenia wychowawczego	74.384,87 zł
tytułem kosztów obsługi świadczenia wychowawczego	1.967,95 zł

13.5. Pomoc mieszkaniowa i wsparcie z tytułu wzrostu cen paliw i energii

Dodatek mieszkaniowy

Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych reguluje zasady i tryb przyznawania, ustalania wysokości i wypłacania dodatków mieszkaniowych oraz właściwość organów w tych sprawach.

Realizacja i finansowanie dodatków mieszkaniowych

Dodatek mieszkaniowy jest świadczeniem pieniężnym pokrywającym w części koszty utrzymania lokalu mieszkalnego. Dodatki mieszkaniowe wypłacane były osobom zajmującym zarówno lokale spółdzielcze, komunalne, zarządzane przez wspólnoty mieszkaniowe, jak również będące prywatną własnością.

Kwota wypłaconego dodatku mieszkaniowego zależała od osiąganego dochodu i ponoszonych wydatków. Wpłaty dodatków mieszkaniowych były finansowane z budżetu Gminy Miasta Tarnowa. Na podstawie przepisów covidowych w 2022 r. była możliwość przyznania dodatku mieszkaniowego za okres wstecz. W związku z tym za okres stanu epidemii wypłacono dla **42** osób dodatki mieszkaniowe przyznane za okres wsteczny w łącznej wysokości **20.323,95 zł**.

Realizacja zadania przedstawiała się następująco:

Dodatki mieszkaniowe	
Liczba złożonych wniosków	4.049
Liczba gospodarstw domowych, którym dofinansowano wydatki mieszkaniowe	3.921
Liczba wydanych decyzji administracyjnych	4.315
Wydatkowana kwota	9.656.619,05 zł
Minimalna wysokość wypłaconego dodatku mieszkaniowego	33,43 zł
Maksymalna wysokość wypłaconego dodatku mieszkaniowego	1.985,78 zł

Ocena działań podejmowanych w ramach ustawy o dodatkach mieszkaniowych

Dodatek mieszkaniowy był wypłacany osobom zajmującym zarówno lokale spółdzielcze, komunalne, zarządzane przez wspólnoty mieszkaniowe, jak również będące prywatną własnością. Kwota wypłaconego dodatku zależała od osiągniętych dochodów i ponoszonych wydatków. Wpłaty dodatków mieszkaniowych były finansowane z budżetu Gminy Miasta Tarnowa. Na podstawie przepisów covidowych w 2023 r. była nadal możliwość przyznania dodatku mieszkaniowego za okres wstecz. W związku z tym za okres stanu epidemii wypłacono dodatki dla 42 rodzin w wysokości 20.323,95 zł. W 2023 r. udzielono ww. pomocy finansowej dla 3.921 gospodarstw domowych, na łączną kwotę 9.656.619,05 zł. W stosunku do 2022 roku znacząco wzrosły kwoty przyznawanych dodatków, tym samym zwiększyły się wydatki Gminy Miasta Tarnowa na ten cel o 43%.

Dodatek energetyczny

W roku 2023 przyznawanie dodatku energetycznego było wstrzymane.

Mieszkanie na start

W 2023 r. Centrum Usług Społecznych w Tarnowie rozpoczęło nabór wniosków o dopłaty do czynszu „Mieszkanie na Start” od najemców lokali w budynku przy ul. Sportowej 7B, którego investorem jest Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego, które zawarło z Gminą umowę o przystąpieniu do programu „Mieszkanie na Start”. Najemcy 50 nowych mieszkań mogą ubiegać się o dopłatę do czynszu realizowaną przez okres 15 lat ze środków pochodzących z Funduszu Dopłat Banku Gospodarstwa Krajowego.

Dopłatę może uzyskać najemca spełniający kryterium dochodowe tj.

1. w przypadku jednoosobowych gospodarstw domowych – 100%,
2. w przypadku pozostałych gospodarstw – 100% zwiększonego o dodatkowe 40% na każdą kolejną osobę w gospodarstwie domowym - przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej ostatnio ogłoszonego przez Prezesa GUS (2022 r. 6 346,15zł) tj.:

Liczba osób w gospodarstwie domowym	Maksymalny miesięczny dochód gospodarstwa domowego
1 osoba	6 346,15 zł
2 osoby	8 884,61 zł
3 osoby	11 423,07 zł
4 osoby	13 961,53 zł
5 osób	16 499,99 zł

Sposób liczenia dochodu gospodarstwa domowego uzależniony jest od terminu złożenia wniosku o dopłatę.

Jeżeli wniosek zostanie złożony w okresie:

1. od 1 stycznia 2024 r. do 31 lipca 2024 r. - uwzględnia się dochód gospodarstwa domowego osiągnięty w 2022 roku,
2. od 1 sierpnia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. - uwzględnia się dochód gospodarstwa domowego osiągnięty w 2023 roku,

Z uwzględnieniem zmiany w sytuacji dochodowej gospodarstwa domowego, czyli utraty i uzyskania dochodu.

W okresie od marca 2023 r. do grudnia 2023 r. na realizację **dopłat do czynszu w ramach programu „Mieszkanie na Start”** wydatkowano łączną kwotę: 81.603,78 zł. Wypłatę świadczeń zrealizowano dla 34 gospodarstw domowych.

Realizacja zadania przedstawiała się następująco:

Dopłaty do czynszu „Mieszkanie na Start”	
Liczba złożonych wniosków	34
Liczba gospodarstw domowych, którym przyznano dopłaty do czynszu	34
Liczba wydanych decyzji administracyjnych	34
Wydatkowana kwota	81.603,78 zł
Minimalna wysokość wypłaconej dopłaty do czynszu	142,94 zł
Maksymalna wysokość wypłaconej dopłaty do czynszu	384,24 zł

Dodatek osłonowy był świadczeniem pieniężnym, który miał na celu zapewnić wsparcie finansowe osobom o niskich dochodach, a także uchronić ich przed ubóstwem energetycznym. Służył zapewnieniu wsparcia dla osób zamieszkujących i przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nie tylko w pokryciu części kosztów energii, ale również powiązanych z nimi rosnących cen żywności. Wnioski o dodatek osłonowy można było składać

w 2022 r. W 2023 r. na realizację dodatków osłonowych wydatkowano łączną kwotę: 97.241,76 zł z tego na świadczenia 95.335,06 zł oraz na koszty obsługi **1.906,70 zł**. Wypłatę świadczeń zrealizowano dla 155 gospodarstw domowych.

Zgodnie z ustawą z dnia 7 grudnia 2023 r. o zmianie ustaw w celu wsparcia odbiorców energii elektrycznej, paliw gazowych i ciepła w 2024 r. będzie można ponownie skorzystać z tego świadczenia. Jednak tym razem świadczenie będzie przyznawane na pół roku, tj. **na okres od 1 stycznia 2024 r. do 30 czerwca 2024 r.**

Dodatek węglowy

Od sierpnia 2022 mieszkańcy miasta Tarnowa mogli składać wniosek o dodatek węglowy, czyli jednorazowe wsparcie finansowe w wysokości **3.000 zł** dla gospodarstw domowych.

Dodatek węglowy przysługiwał gospodarstwom domowym, których głównym źródłem ogrzewania jest kocioł na paliwo stałe, kominek, tzw. koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe – zasilane węglem kamiennym, brykietem lub peletem, zawierającymi co najmniej 85 proc. węgla kamiennego. Takie źródło ogrzewania musiało być wpisane lub zgłoszone do centralnej ewidencji emisyjności budynków.

W 2023 r. wypłacono powyższe świadczenia dla 192 gospodarstw domowych. Na wypłatę dodatków węglowych wydatkowano łączną kwotę: **587.433,57 zł** z tego na świadczenia **576.000,00 zł** oraz na koszty obsługi **11.433,57 zł**.

Dodatek dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystania niektórych źródeł ciepła

Wniosek o wypłatę dodatku dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystania niektórych źródeł ciepła daje możliwość dofinansowania zakupu opału tj.: peletu drzewnego, drewna kawałkowego i innych rodzajów biomasy, gazu skroplonego LPG lub oleju opałowego.

Jednorazowe dodatki dla gospodarstw domowych wynosiły:

- **3 000 zł** w przypadku, gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł na paliwo stałe zasilany peletem drzewnym albo innym rodzajem biomasy,
- **1 000 zł** - gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy na paliwo stałe, zasilany drewnem kawałkowym,
- **500 zł** - w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG. Za gaz skroplony LPG rozumie się mieszaninę gazów: propanu i butanu. Możliwość uzyskania dodatku dla gazu skroplonego obejmuje wyłącznie gaz ze zbiornika gazu skroplonego LPG używanego dla celów grzewczych w kotle gazowym zasilanym tym gazem. Dodatkiem nie był objęty w szczególności: gaz ziemny dystrybuowany siecią gazową (tzw. gaz sieciowy) oraz gaz LPG z tzw. butli gazowej.
- **2 000 zł** - w przypadku, gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł olejowy.

Ww. dodatki przysługiwały pod warunkiem, że dane źródło ogrzewania zostało wpisane lub zgłoszone do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków. W 2023 r. wypłacono dodatki dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystania niektórych źródeł ciepła dla 177 gospodarstw domowych. Na wypłatę ww. dodatku wydatkowano łączną kwotę: 213.690,00 zł z tego na świadczenia 209.500,00 zł oraz na koszty obsługi **4.190,00 zł**.

Dodatek elektryczny

Dodatek elektryczny przysługuje gospodarstwom domowym, których źródłem ogrzewania jest pompa ciepła, podgrzewacz, nagrzewnica lub bojler zasilany energią elektryczną pochodzącą od dostawcy prądu. Dodatek nie przysługuje gospodarstwom, które czerpią własny prąd z mikro instalacji fotowoltaicznych.

Wysokość dodatku elektrycznego została zróżnicowana w zależności od rocznego zużycia energii elektrycznej uprawnionego gospodarstwa domowego. W przypadku, gdy zużycie w 2021 r. nie przekraczało 5 MWh, kwota dodatku wynosi **1.000 zł**. Jeżeli zużycie energii elektrycznej w gospodarstwie domowym w 2021 r. przekroczyło 5 MWh, wówczas kwota dodatku to **1.500 zł**. W 2023 r. wypłacono dodatki elektryczne dla 96 gospodarstw domowych. Na przełomie 2022 r. i 2023 r. wpłynęło 161 wniosków o wypłatę dodatku elektrycznego. Na wypłatę ww. dodatku wydatkowano łączną kwotę: 111.140,00 zł z tego na świadczenia 109.000,00 zł oraz na koszty obsługi **2.140,00 zł**.

Program „Czyste powietrze”

Od 1 października 2020 r. Centrum Usług Społecznych, na podstawie art. 411 ust. 10g - 10s ustawy - Prawo ochrony środowiska, wydaje zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego, na potrzeby składania wniosku o otrzymanie dofinansowania z programu „Czyste Powietrze”, dla mieszkańców zamieszkujących na terenie Gminy Miasta Tarnowa. W 2023 r. wydano łącznie **296** zaświadczeń, z tego dla gospodarstw jednoosobowych 68 zaświadczeń oraz dla gospodarstw wieloosobowych 228 zaświadczeń.

Refundacja podatku VAT za dostarczone paliwa gazowe w 2023 r.

Od 1 lutego 2023 r. w Centrum Usług Społecznych w Tarnowie osoby będące odbiorcami paliw gazowych i wykorzystujące gaz ziemny jako główne źródło ogrzewania mieszkania, domu mogą otrzymać refundację podatku VAT za dostarczone paliwa gazowe w 2023 r. Kwota zwrotu jest wypłacana na podstawie opłaconej faktury dokumentującej dostarczenie paliw gazowych od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023 r.

Warunki jakie również należy spełnić, aby uzyskać refundację:

- głównym źródłem ogrzewania mieszkania, domu jest kocioł na paliwa gazowe zasilane gazem ziemnym,
- źródło ogrzewania zostało wpisane lub zgłoszone do centralnej ewidencji emisyjności budynków CEEB w terminie do dnia 21 grudnia 2022 r.

Przeciętne miesięczne dochody, w przypadku gospodarstwa jednoosobowego, nie przekraczają 2100 zł lub 1500 zł na osobę w przypadku gospodarstwa wieloosobowego. Dochody weryfikowane są jednorazowo, podczas złożenia pierwszego wniosku o refundację. W przypadku wniosków złożonych od 1 stycznia 2023 r. do 31 lipca 2023 r. obowiązuje dochód z 2021 r. W przypadku wniosków złożonych od 1 sierpnia 2023 r. do 31 lipca 2024 r. dochód z 2022 r. W przypadku wniosków złożonych od 1 sierpnia 2024 r. do 30 września 2024 r. dochód z 2023 r.

W 2024 r. na podstawie ustawy z dnia 7 grudnia 2023 r. o zmianie ustaw w celu wsparcia odbiorców energii elektrycznej, paliw gazowych i ciepła - refundacja podatku VAT należy się za gaz dostarczony w kolejnym okresie tj. od 1 stycznia 2024 r. do 30 czerwca 2024 r.

W 2023 r. złożono 682 wnioski o refundację podatku VAT za dostarczone paliwa gazowe z tego pozytywnie rozpatrzono **498** wniosków.

Na realizację ww. świadczenia wydatkowano łączną kwotę: 96.716,57 zł z tego na świadczenia 95.560,56 zł oraz na koszty obsługi **1.156,01 zł**.

13.6. Rehabilitacja społeczna i zawodowa

Punkt informacyjny dla osób niepełnosprawnych

W Centrum Usług Społecznych w Tarnowie w 2023 r. funkcjonował punkt informacyjny dla osób niepełnosprawnych oraz osób sprawujących nad nimi opiekę. W punkcie można było uzyskać informacje dotyczące szeroko rozumianej problematyki niepełnosprawności, m.in. programów celowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, ulg i uprawnień przysługujących osobom niepełnosprawnym, wykazu placówek i organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych oraz regulacji prawnych.

Ponadto zgodnie z art. 14 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami w Centrum Usług Społecznych w Tarnowie został powołany koordynator do spraw dostępności, do którego zadań należy:

- 1) wsparcie osób ze szczególnymi potrzebami w dostępie do usług świadczonych przez Centrum Usług Społecznych w Tarnowie,
- 2) przygotowanie i koordynacja wdrożenia planu działania na rzecz poprawy zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami przez Centrum Usług Społecznych w Tarnowie,
- 3) monitorowanie działalności Centrum Usług Społecznych w Tarnowie w zakresie zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Zadania finansowane ze środków PFRON

Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych

W 2023 r. ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przyznanych Gminie Miasta Tarnowa, przeznaczonych na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, wydatkowano kwotę 7.228.200,52 zł (w 2022 r. kwota ta wyniosła 6.135.014,47 zł).

W 2023 r. nastąpił wzrost liczby beneficjentów objętych wsparciem w ramach zadań z zakresu rehabilitacji społecznej w szczególności wzrosła liczba osób korzystających z dofinansowania do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze oraz dofinansowania do likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych. Wzrost dotyczył również realizacji zadania – sportu, kultury, rekreacja i turystyki dla osób niepełnosprawnych.

Wydatki poniesione na realizację ww. zadań wraz ze wskazaniem liczby osób, które skorzystały z wypłaconych dofinansowań.

Zadanie	2023 r.
Liczba osób przeszkolonych w ramach szkoleń zawodowych	zadanie nierealizowane
Liczba osób niepełnosprawnych zatrudnionych w związku z utworzeniem stanowisk pracy przez pracodawców, którzy otrzymali zwrot kosztów wyposażenia stanowisk	zadanie nierealizowane
Liczba osób niepełnosprawnych, które otrzymały środki finansowe na podjęcie działalności gospodarczej	1 osoba (kwota: 60.000,00 zł)

Liczba osób niepełnosprawnych, które korzystały z rehabilitacji zawodowej i społecznej w Warsztatach Terapii Zajęciowej na terenie miasta Tarnowa	142 osoby koszt rehabilitacji 4.601.808,11 zł, w tym 3.952.464,00 zł – środki PFRON; 648.251,67 zł – środki GMT oraz 1.092,44 zł – środki własne WTZ PSONI
Liczba osób, które skorzystały z dofinansowania do turnusów rehabilitacyjnych	507 osób (419 osób dorosłych, 13 dzieci i młodzieży, 75 opiekunów) (kwota: 726.141,00 zł)
Liczba osób niepełnosprawnych, które uzyskały dofinansowanie na likwidację barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w miejscu zamieszkania	100 osób (w tym 7 dzieci i młodzieży) (kwota: 494.912,66 zł)
Liczba osób niepełnosprawnych, które otrzymały dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze zgodnie z ich potrzebami	1082 osób niepełnosprawnych, w tym 62 dzieci i młodzieży (kwota: 1.859.436,28 zł)
Liczba zawartych umów na dofinansowanie w sprzęt rehabilitacyjny dla osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej	1 umowa (kwota: 22.559,99 zł)
Liczba zawartych umów na dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki dla osób niepełnosprawnych	20 umów (kwota: 112.686,59 zł)
Liczba osób niepełnosprawnych, które wzięły udział w imprezach sportowych	835

Warsztaty Terapii Zajęciowej

Warsztat Terapii Zajęciowej jest placówką wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo, stwarzającą osobom z niepełnosprawnością, niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. Oznacza to, że osoby posiadające orzeczenie o stopniu niepełnosprawności umiarkowanym lub znacznym, ze wskazaniem do terapii zajęciowej, mogą ubiegać się o rehabilitację w ramach Warsztatu w celu zdobycia samodzielności, umiejętności i kwalifikacji umożliwiających w efekcie podjęcie pracy.

Od dnia 28 grudnia 2023 r. nastąpiło zwiększenie liczby uczestników w dwóch Warsztatach (3 osoby w Warsztacie prowadzonym przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną PSONI - Koło w Tarnowie oraz 5 osób w Warsztacie prowadzonym przez Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. E. Gierat w Tarnowie). Uczestnikami warsztatów wg danych na koniec 2023 r. były **142** osoby niepełnosprawne ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, w tym **84**

mieszkańców Tarnowa. Nadzór nad działalnością Warsztatów Terapii Zajęciowej (WTZ) funkcjonujących na terenie miasta sprawuje Centrum Usług Społecznych w Tarnowie.

W Tarnowie funkcjonują 3 Warsztaty Terapii Zajęciowej w trzech lokalizacjach – zgodnie z danymi przedstawionymi w tabeli poniżej. W 2023 r. dla 3 działających w Tarnowie Warsztatów przeznaczono łącznie kwotę **4.601.808,11 zł**, w tym: ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych **3.952.464,00 zł**, ze środków Gminy Miasta Tarnowa **648.251,67 zł** oraz ze środków własnych Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną PSONI - Koła w Tarnowie **1.092,44 zł**.

W związku z uczestnictwem w Warsztatach w Tarnowie osób będących mieszkańcami powiatów: tarnowskiego i brzeskiego, powiaty te pokryły koszty wynoszące łącznie **184.746,61 zł**.

Ponadto na podstawie porozumienia zawartego pomiędzy Gminą Miasta Tarnowa a Powiatem Tarnowskim, mieszkańcy miasta Tarnowa uczęszczali do WTZ, działającego przy Stowarzyszeniu Kulturalno-Oświatowym „Piaś” w Woli Rzędzińskiej. Na dofinansowanie udziału 12 (a od 1 października 2023 r. - 11) mieszkańców Tarnowa będących uczestnikami WTZ w Woli Rzędzińskiej – Gmina Miasta Tarnowa przekazała łącznie kwotę **38.508,51 zł**.

W 2023 roku zasady dofinansowania przedstawiały się następująco: 90% kosztów działalności – ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, co najmniej 10% kosztów działalności – ze środków GMT.

Finansowanie działalności WTZ w 2023 r.

Działalność WTZ			
Nazwa WTZ	Jednostka prowadząca WTZ	Wydatkowana kwota	
		Środki PFRON w zł	Środki GMT w zł
Warsztaty Terapii Zajęciowej w Tarnowie przy ul. Klikowskiej 190	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. E. Gierat w Tarnowie	1.592.784,00	386.065,00
Warsztaty Terapii Zajęciowej w Tarnowie przy ul. Ostrogskich 5b	Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną - Koło w Tarnowie	1.032.360,00	114.706,67
Warsztaty Terapii Zajęciowej im. Jana Pawła II w Tarnowie przy ul. Hodowlanej 6	Fundacja Rozwoju Edukacji, Pracy, Integracji w Tarnowie	1.327.320,00	147.480,00
Warsztaty Terapii Zajęciowej Wola Rzędzińska 287a	Stowarzyszenie Kulturalno-Oświatowe „Piaś” w Woli Rzędzińskiej	-	38.508,51
Razem:		3.952.464,00	686.760,18

Prowadzenie psychoedukacji i profilaktyki oraz udzielenie pomocy psychologicznej osobom w trudnej sytuacji życiowej

W ramach realizacji zadania publicznego Fundacja Zielona Przystań prowadziła punkt, w którym świadczone było specjalistyczne wsparcie w formie indywidualnego i/lub grupowego poradnictwa psychologiczno-terapeutycznego. Wsparcie adresowane było do osób dorosłych,

jak również dzieci i młodzieży do 18 roku życia, w tym dla osób uzależnionych i współuzależnionych. Pomoc była udzielana w formie warsztatów profilaktycznych z zakresu uzależnień od środków psychoaktywnych, jak również zapobiegania różnym zachowaniom ryzykownym i problemom dla dzieci i młodzieży do 18 roku życia. Utworzono także grupę wsparcia dla rodziców/opiekunów dzieci (w tym dzieci z orzeczoną niepełnosprawnością).

W ramach realizacji zadania publicznego przeprowadzono:

- warsztaty profilaktyczne z zakresu uzależnień od środków psychoaktywnych - 10 dzieci,
- warsztaty profilaktyczne z zakresu zapobiegania różnym zachowaniom ryzykownym i problemom młodzieży – 10 dzieci,
- indywidualne poradnictwo psychologiczne dla osób dorosłych – 44 osoby,
- indywidualne poradnictwo psychologiczne dla dzieci i młodzieży – 38 dzieci,
- grupowa terapia psychologiczna dla dzieci i młodzieży – 1 osoba,
- grupa wsparcia dla rodziców dzieci niepełnosprawnych – 14 osób.

Zadanie realizowane było w okresie od 01 maja do 31 grudnia 2023 r. Realizacja zadania została zlecona w otwartym konkursie ofert.

Przyznana kwota dotacji: **70.000 zł**

13.7 Profilaktyka i pomoc specjalistyczna

Zdrowi My! – Mama i Ja

W 2023 r. podejmowano działania z zakresu promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej. W ramach współpracy ze Spółdzielnią Socjalną BioVitaMed realizowano zadanie pn.: „Zdrowi My! – Mama i Ja”, skierowane do kobiet ciężarnych, po porodzie, kobiet planujących ciążę, kobiet po stracie dziecka oraz kobiet wychowujących małe dzieci. Przedmiotem zadania było:

- prowadzenie działań wspierających rodzicielstwo przez prowadzenie grup wsparcia dla kobiet w ciąży i po porodzie lub dla obojga rodziców, prowadzenie grup wsparcia dla kobiet w ciąży i po porodzie w przypadku tzw. samotnego macierzyństwa, wsparcie psychologiczne indywidualne i grupowe dla kobiet po poronieniach lub stracie dziecka, psychoterapia okołoporodowa, pomoc w tzw. kryzysach w macierzyństwie, prowadzenie grupy wsparcia dla rodziców i opiekunów dzieci niepełnosprawnych,
- prowadzenie działań przygotowujących do roli „mamy” przez prowadzenie warsztatów w zakresie pozyskania umiejętności wykonywania zabiegów pielęgnacyjno–higienicznych u noworodków i niemowląt, warsztatów karmienia piersią, zajęć edukacyjnych w zakresie właściwego odżywiania, profilaktyki i higieny jamy ustnej u kobiet w ciąży i małych dzieci,
- prowadzenie działań aktywizujących i zajęć poprawiających sprawność fizyczną u kobiet w ciąży i po porodzie,
- prowadzenie edukacji zdrowotnej promującej właściwe nawyki żywieniowe u kobiet w okresie prokreacyjnym (w ciąży i po porodzie),
- prowadzenie działań aktywizujących i kompensacyjnych dla dzieci w postaci organizacji zajęć grupowych, przeciwdziałanie zaburzeniom rozwojowym, prowadzenie działań kompensacyjnych dla dzieci w formie indywidualnych konsultacji z fizjoterapeutą, logopedą/neurologopedą,
- prowadzenia działań dla rodziców i dzieci ze szczególnymi potrzebami (np. niepełnosprawność intelektualna, ruchowa oraz inne formy deficytów zdrowotnych),

Zadanie realizowane było od 30 listopada 2022 r. do 30 czerwca 2023 r. Na jego realizację przeznaczono w 2023 r. kwotę **97.750,11 zł** ze środków finansowych Norweskiego

Mechanizmu Finansowego oraz z budżetu państwa. Działaniami w ramach zadania objęto 298 osób, w tym 183 osoby dorosłe i 115 dzieci.

Ponadto od 30 czerwca 2023 r. Fundacja „Zielona Przystań” realizuje zadanie pn.: „Prowadzenie Klubu zdrowej mamy i dziecka”, stanowiące kontynuację i jednocześnie rozwinięcie działań realizowanych w ramach opisanego powyżej zadania. Zadanie realizowane będzie do 30 czerwca 2024 r. ze środków pochodzących z budżetu obywatelskiego GMT. W 2023 r. na realizację zadania wydatkowano kwotę **99.908,21 zł**. Z działań w ramach zadania skorzystało 255 osób, w tym 154 dzieci oraz 101 osób dorosłych.

Edukacja zdrowotna i aktywizacja osób niepełnosprawnych ze schorzeniami powodującymi dysfunkcję narządu ruchu

W ramach zadań obejmujących promocję zdrowia i edukację zdrowotną w 2023 r. Fundacja RuszSię! w Tarnowie realizowała zadanie pn. „Edukacja zdrowotna i aktywizacja osób niepełnosprawnych ze schorzeniami powodującymi dysfunkcję narządu ruchu”. W zadaniu udział wzięło 20 osób niepełnosprawnych ze schorzeniami powodującymi dysfunkcję narządu ruchu m.in.: poruszających się na wózkach inwalidzkich, za pomocą sprzętu pomocniczego itp. oraz ich opiekunów. W ramach zadania przeprowadzono:

- grupowe warsztaty edukacyjne, dotyczące zagadnień prawidłowego odżywiania, w tym zasad żywienia oraz zapobiegania chorobom zależnym od żywienia,
- grupowe warsztaty edukacyjne dotyczące profilaktyki schorzeń najczęściej występujących w grupie osób objętych realizacją zadania, w szczególności przykurczów mięśni, deformacji stawów, ograniczenia zakresu wykonywanych ruchów, itp.,
- grupowe warsztaty edukacyjne poruszające problemy natury psychologicznej mogące wystąpić w związku z niepełnosprawnością oraz sposoby radzenia sobie z nimi,
- grupowe zajęcia aktywizujące, ruchowe i ogólnousprawniające, uwzględniające zajęcia sportowo-rekreacyjne przeznaczone dla osób niepełnosprawnych.

Zadanie realizowane było od dnia 9 maja 2023 r. do dnia 30 listopada 2023 r. Na jego realizację wydatkowano kwotę w wysokości **25.000 zł** ze środków finansowych Norweskiego Mechanizmu Finansowego oraz z budżetu państwa.

Biały Tydzień – edukacja zdrowotna i kształtowanie zachowań prozdrowotnych wśród mieszkańców Tarnowa

W 2023 r. w ramach działań z zakresu promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej przy współpracy z Mościckim Centrum Medycznym zrealizowano zadanie pn. „Biały Tydzień – edukacja zdrowotna i kształtowanie zachowań prozdrowotnych wśród mieszkańców Tarnowa”. Zadanie skierowane było zarówno do dzieci jak i osób dorosłych, w tym seniorów. W ramach zadania przeprowadzono:

- spotkania grupowe edukacyjne dotyczące zagadnień prawidłowego odżywiania osób dorosłych (w tym seniorów), właściwych zasad żywienia, roli dietoterapii w chorobach zależnych od żywienia oraz chorobach cywilizacyjnych,
- grupowe zajęcia edukacyjne dla uczniów, rodziców i nauczycieli tarnowskich przedszkoli i szkół dotyczących profilaktyki wad postawy u dzieci i młodzieży,
- indywidualne konsultacje dietetyczne dla osób dorosłych (w tym seniorów),
- indywidualne konsultacje fizjoterapeutyczne dla dzieci (od 3 roku życia) i ich rodziców.

Zadanie realizowane było od 19 do 29 września 2023 r. Na jego realizację wydatkowano kwotę w wysokości **14.996,44 zł** w ramach budżetu GMT z puli przekazanej do dyspozycji Rady Osiedla nr 8 „Mościce”. Działaniami w ramach zadania objęto łącznie 297 osób, w tym 112 dzieci.

Pomoc dla osób uzależnionych i ich bliskich
Miejski Punkt Konsultacyjny Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tarnowie

W 2023 r. w Centrum Usług Społecznych w Tarnowie działał Miejski Punkt Konsultacyjny Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Punkt był czynny w każdą środę w godz. 15.00 – 18.00. Dyżurujący w Punkcie specjaliści z zakresu terapii uzależnień i prawa oferowali mieszkańcom miasta następujące formy pomocy:

- udzielali porad w zakresie uzależnienia od alkoholu i innych środków psychoaktywnych,
- świadczyli pomoc terapeutyczną,
- udzielali wsparcia po odbytych leczeniu,
- wskazywali placówki, w których można podjąć leczenie odwykowe,
- świadczyli pomoc prawną z zakresu prawa rodzinnego, prawa pracy, ubezpieczeń społecznych, ochrony przed przemocą, pomagali w przygotowaniu pism procesowych.

Osoby dyżurujące w Punkcie posiadają wieloletnie doświadczenie zawodowe w pracy z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi. Łącznie w 2023 r. udzielono 220 porad.

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tarnowie

W 2023 r. odbyło się 49 posiedzeń zespołów Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (MKRPA), w trakcie których rozpatrywano wnioski o wydanie postanowienia o obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu osób nadużywających alkoholu.

Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Wnioski	2023
Ogólna liczba wniosków o podjęcie przez Komisję czynności zmierzających do orzeczenia obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu, które zostały skierowane do Komisji w tym:	141
z Policji	84
od członków rodziny	29
inne (kuratorzy, prokuratura, CUS, DPS)	28
w tym kobiet	33
Liczba wniosków skierowanych do sądu w celu wydania postanowienia o obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu	19

W 2023 r. członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych asystowali funkcjonariuszom Komisarzatu Policji Tarnów-Centrum w działaniach kontrolnych podmiotów gospodarczych, sklepów i lokali rozrywkowych pod kątem sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, w tym sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 lat. Sprawdzano również respektowanie przez właścicieli sklepów i lokali obowiązku umieszczania tabliczek informujących o szkodliwości spożywania alkoholu. W ramach przeprowadzonych działań skontrolowanych zostało 7 punktów prowadzących sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.

Ponadto odbyło się 12 posiedzeń Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, na których opiniowane były wnioski przedsiębiorców, ubiegających się o uzyskanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Komisja wydała 123 postanowienia o zgodności lokalizacji miejsc sprzedaży napojów alkoholowych z obowiązującymi uchwałami Rady Miejskiej w Tarnowie.

Prowadzenie działalności profilaktycznej

W celu zapobiegania ryzykownym zachowaniom, a także ograniczania szkód społecznych i zdrowotnych wynikających z używania alkoholu, narkotyków, środków psychoaktywnych, innych szkodliwych substancji oraz uzależnień behawioralnych w 2023 r. podjęte zostały działania profilaktyczne skierowane do mieszkańców miasta Tarnowa, w szczególności dzieci i młodzieży uczęszczających do tarnowskich przedszkoli i szkół, nauczycieli oraz rodziców. Zadania realizowane były w ramach Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Tarnowa na lata 2023 -2026 r. Działania te finansowane były ze środków budżetu Gminy Miasta Tarnowa pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i opłat za sprzedaż napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml.

W swych działaniach Centrum Usług Społecznych w Tarnowie dążyło do realizacji programów i szkoleń wyposażających ucznia (poczynając od okresu przedszkolnego) w podstawowe kompetencje społeczne i emocjonalne, przygotowujących do samodzielnego radzenia sobie w sytuacjach trudnych, wzmacniających odporność na stres, kształtujących pozytywne nastawienie do życia, uczących optymizmu, życzliwości i współpracy, a także sposobów rozwijania wytrwałości, wiary w siebie i odporności. W 2023 r. na terenie tarnowskich przedszkoli i szkół zrealizowano łącznie 6 programów profilaktycznych, w tym:

- programy dla dzieci i młodzieży szkolnej z udziałem rodziców i nauczycieli: „Poruszające Bajki o Emocjach”, „Blog Szymona”, „Epsilon”, „Debata”, „Warsztaty edukacyjne dla młodzieży szkolnej z zakresu profilaktyki uzależnień i udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej”,
- program dla nauczycieli pt. „Przyjaciele Zippiego”, który pozwala na realizację programu z uczniami w przedszkolach i szkołach podstawowych.

W 2023 r. zorganizowano szkolenie pt. „Zachowania ryzykowne wśród dzieci i młodzieży – geneza, profilaktyka, interwencja” w którym udział wzięli wychowawcy pracujący w Placówkach Opiekuńczo-Wychowawczych w Tarnowie oraz pracownicy Centrum Usług Społecznych w Tarnowie.

W 2023 r. z programów profilaktycznych i szkoleń w ramach działalności informacyjnej i edukacyjnej skorzystało łącznie **3.608** osób (w tym: 3.219 uczniów, 293 nauczycieli i wychowawców Placówek oraz 96 rodziców). Na realizację działalności profilaktycznej w 2023 r. wydatkowano łącznie **240.810,00 zł**.

Punkt Opieki nad Osobami Nietrzeźwymi

„Prowadzenie punktu opieki nad osobami nietrzeźwymi” realizowało Stowarzyszenie Po Prostu Razem przy ul. Tuchowskiej 21. Jego realizacja zlecona została w otwartym konkursie ofert. W 2023 r. Punkt utrzymywany był w stanie gotowości do przyjęcia 10 osób nietrzeźwych przez wszystkie dni tygodnia, w godz. 13.00 – 23.00, również w dni wolne od pracy i w święta. W PONON dyżurowali m.in.: lekarz, ratownicy medyczni, terapeuta uzależnień i prawnik, zadaniem których było:

- zapewnienie badania każdej osoby nietrzeźwej dowiezionej do Punktu przeprowadzonego przez lekarza i potwierdzonego zaświadczeniem lekarskim o braku wskazań do hospitalizacji,
- umożliwienie osobom nietrzeźwym dokonania zabiegów higieniczno-sanitarnych,
- zapewnienie środków dezynfekujących, środków higieny osobistej oraz odzieży zastępczej na czas pobytu w Punkcie, a w koniecznych przypadkach wymianę odzieży,
- dokonywanie stałej obserwacji podstawowych parametrów życiowych osób nietrzeźwych przebywających w Punkcie,
- zapewnienie systemu opieki profilaktycznej dla osób nietrzeźwych przyjętych do Punktu oraz ich rodzin. W 2023 r. opieką objęto łącznie **2.264** osoby dowiezione do Punktu przez Policję i Straż Miejską, w tym badania lekarskie zapewniono **1.368** osobom zatrzymanym, które następnie zostały umieszczone w Pomieszczeniach dla Osób Zatrzymanych w Komendzie Miejskiej Policji w Tarnowie, przy ul. Narutowicza 6. Na realizację zadania przyznano dotację z budżetu Gminy Miasta Tarnowa w wysokości **495.000,00 zł.**

13.8 Usługi społeczne

Ustawa z 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych w art. 2 ust. 1 określa usługi społeczne jako działania podejmowane przez gminę w celu zaspokojenia potrzeb wspólnoty samorządowej, świadczone w formie niematerialnej bezpośrednio na rzecz osób, rodzin, grup społecznych, grup mieszkańców o określonych potrzebach lub ogółu mieszkańców.

Co istotne, podejmowane działania muszą wpisywać się w następujące zakresy: polityki prorodzinnej, wspierania rodziny, systemu pieczy zastępczej, pomocy społecznej, promocji i ochrony zdrowia, wspierania osób niepełnosprawnych, edukacji publicznej, przeciwdziałania bezrobociu, kultury, kultury fizycznej i turystyki, pobudzania aktywności obywatelskiej, mieszkalnictwa, ochrony środowiska, reintegracji zawodowej i społecznej. Zgodnie z art. 35 wspomnianej ustawy kwalifikowanie osób zainteresowanych do korzystania z usług społecznych określonych w „Programie Usług Społecznych dla mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa na lata 2022-2023”, odbywało się za pośrednictwem Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego lub opiekuna faktycznego.

Podstawowym warunkiem kwalifikowania do korzystania z usług było miejsce zamieszkania na terenie Gminy Miasta Tarnowa. Rozpoznawanie indywidualnych potrzeb i kwalifikowanie do korzystania z usług społecznych przeprowadzane było w siedzibie Koordynatorów Indywidualnych Planów Usług Społecznych przy ul. Eliasza Goldhammera 3. W wyjątkowych wypadkach rozeznanie indywidualnych potrzeb, mogło być przeprowadzone w miejscu, w którym przebywała osoba zainteresowana korzystaniem z usług społecznych. Kwalifikowania dokonywali Koordynatorzy Indywidualnych Planów Usług Społecznych, w toku rozmowy z osobą zainteresowaną.

Usługi świadczone były nieodpłatnie, w formie niematerialnej, bezpośrednio na rzecz osób, rodzin, grup społecznych lub grup mieszkańców o określonych potrzebach.

W 2023 r. realizowano następujące usługi:

- Indywidualne poradnictwo psychologiczne dla osób dorosłych – **74** osoby,
- Indywidualne poradnictwo psychologiczne dla dzieci i młodzieży – **38** osób,
- Grupowa terapia psychologiczna dla dzieci i młodzieży – **1** osoba,
- Wsparcie specjalistyczne dla dzieci i młodzieży – **4** osoby,
- Warsztaty profilaktyczne z zakresu uzależnień od środków psychoaktywnych – **10** osób,
- Warsztaty profilaktyczne z zakresu zapobiegania różnym zachowaniom ryzykownym

- i problemom młodzieży – 10 osób,
- Zajęcia sportowo-rekreacyjne dla dzieci i młodzieży w tym taneczne – 9 osób,
- Zajęcia edukacyjno-artystyczne dla dzieci i młodzieży w tym sensoplastyczne – 10 osób,
- Usługi rehabilitacji ruchowej „Zdrowy Kręgosłup” w tym ruchowe, z technikami oddechowymi i obniżającymi stres – 84 osoby,
- Usługi poradnictwa logopedyczno -fizjoterapeutycznego – 17 osób,
- Usługi dogoterapii dla dzieci i młodzieży – 45 osób,
- Usługi hipoterapii dla dzieci i młodzieży – 45 osób,
- Usługi poradnictwa dietetycznego w tym dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych – 67 osób,
- Grupy wsparcia dla rodziców/opiekunów dzieci niepełnosprawnych – 16 osób,
- Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego – 3 osoby,
- Usługa „Złota rączka” – 12 osób,
- Mobilne usługi pielęgnacyjne w tym podologiczne i fryzjerskie – 83 osoby,
- Usługi porządkowe – 75 osób.

W tym okresie zrealizowano łącznie 607 usług. Wymienionymi usługami społecznymi objęto łącznie 450 mieszkańców miasta, w tym z jednorazowych i lub/interwencyjnych skorzystało 335 mieszkańców, zawarto 142 Indywidualne plany usług społecznych. Szczegółowe informacje dotyczące realizacji programu zawiera „Informacja z realizacji Programu usług społecznych dla mieszkańców gminy miasta Tarnowa na lata 2022-2023”, przygotowana zgodnie z wymogami art. 6 ustawy o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych.

13.9 Organizowanie Społeczności Lokalnej

Organizowanie społeczności lokalnej ukierunkowane jest w pierwszej kolejności na społeczność znajdującą się w najtrudniejszym położeniu tj. marginalizowanych i zagrożonych społecznym wykluczeniem, jednak odbiorcami tych działań mogą być również inne społeczności. Jego ideą jest wzmacnianie potencjału zakorzenionego w społeczności mieszkańców Tarnowa.

Zakres organizowania społeczności lokalnej obejmuje m.in. promowanie działań wolontariackich w zakresie wsparcia i pomocy na rzecz dzieci i młodzieży, osób starszych, niesamodzielnych oraz samotnych, a także alternatywne formy spędzania czasu wolnego, do których zalicza się warsztaty edukacyjne, imprezy integracyjne, kampanie społeczne.

W roku 2023 w ramach organizowania społeczności lokalnej odbyły się 22 wydarzenia, w których udział wzięło łącznie ok. **6 309** osób w różnych grupach wieku.

Działania w ramach organizowania społeczności lokalnej:

- 1) Wernisaż wystawy pokonkursowej „Świat Okiem Seniora” - konkurs pn. „ŚWIAT OKIEM SENIORA” odbył się pod koniec 2022 r. Seniorzy mogli składać pracę w trzech kategoriach: moje miasto, przyroda i „złoty wiek”. Podczas finisażu była możliwość podziwiania wystawionych prac oraz wręczono nagród zwycięzcom. Udział wzięło ok. **70** osób.
- 2) „Fajne babeczki” - zajęcia kulinarne z okazji Dnia Kobiet - Zajęcia kulinarne polegające na pieczeniu i przyozdabianiu babeczek mające za zadanie integrację, również międzypokoleniową oraz wspólne spędzenie czasu wolnego. Udział wzięło ok. **20** osób
- 3) „Jedna Pani Drugiej Pani...” – wykład o tym jak wybitne kobiety wpłynęły na bieg historii, w związku z Międzynarodowym Dniem Kobiet oraz miesiącem kobiet. Udział wzięło ok. **20** osób.

- 4) „Seniorita dla Seniority” – happening - uczestniczki Klubu Senior+ wyszły na ulice centrum Tarnowa, aby obdarzyć napotkane kobiety serdecznym uśmiechem, ale także symbolicznym upominkiem z okazji Dnia Kobiet. Drobne upominki zostały wcześniej przygotowane przez Seniorki na zajęciach organizowanych w Klubie. Wyjście z murów Klubu było okazją do integracji z lokalną społecznością. Udział wzięło ok. **30** osób.
- 5) Wykłady pn. „Środa z profilaktyką” (3 wykłady) – były to spotkania informacyjno-edukacyjne polegające na wykładach i warsztatach z zakresu promocji zdrowia oraz profilaktyki chorób, prowadzonych przez Pielęgniarkę z Zespołu Przychodni Specjalistycznych w Tarnowie. Odbłyły się 3 wykłady, w których udział wzięło łącznie ok. **60** osób.
- 6) Udział w corocznym wydarzeniu „Pisankowy desant” - Seniorzy należący do Klubu Senior+ oraz dzieci i młodzież z „Akademii Aktywności”, placówek prowadzonych przez Centrum Usług Społecznych mieszczących się przy ul. Gumniska 25 biorący udział w zajęciach organizowanych przez Placówki, ale również sympatycy, barwnymi pisankami udekorowali skwer przy ul. Mostowej. Udział wzięło ok. **35** osób.
- 7) Warsztaty kosmetyczne pn. „Pielęgnacja dla mamy i córki” - Warsztaty dla mam i córek miały miejsce w Punkcie Integracji Społecznej „LavenLove” oraz „Aniołowie” - Galerii Twórczości Artystów Niepełnosprawnych dla rodziców z dziećmi pn. „Rączka do rączki” i zostały zorganizowane przy współpracy z placówką dla młodzieży SIEMACHA Spot. Udział wzięło ok. **15** osób.
- 8) Warsztaty plastyczne pn. „Rączka do rączki” – warsztaty dla rodziców z dziećmi miały miejsce w Punkcie Integracji Społecznej „LavenLove” oraz „Aniołowie” - Galerii Twórczości Artystów Niepełnosprawnych dla rodziców z dziećmi i zostały zorganizowane przy współpracy z placówką dla młodzieży SIEMACHA Spot. W wydarzeniu wzięło udział ok. **20** osób.
- 9) DobroDzień'23 Udział wzięło – wydarzenie mające na celu integrację osób pełnosprawnych z osobami z niepełnosprawnością na każdej płaszczyźnie życia społecznego, a także promowanie podmiotów ekonomii społecznej. Udział wzięło ok. **2.000** osób.
- 10) Piknik podczas otwarcia tężni solankowej Warsztatów Terapii Zajęciowej przy ul. Klikowskiej - otwarcie tężni połączono z piknikiem integracyjnym, w którym uczestniczyły Warsztaty Terapii Zajęciowej im. Jana Pawła II, Warsztaty Terapii Zajęciowej prowadzone przez PSONI koło w Tarnowie oraz Środowiskowy Dom Samopomocy im. św. Kingi oraz Warsztaty Terapii Zajęciowej z Woli Rzędzińskiej. Udział wzięło ok. **150** osób.
- 11) Dzień Rodzicielstwa Zastępczego 2023 - spotkanie miało na celu podziękowania dla rodzin, które pełnią funkcję rodzin zastępczych. Podczas wydarzenia odbyły się animacje, gry, zabawy a także wspólny poczęstunek. Udział wzięło ok. **200** osób.
- 12) Spotkanie międzypokoleniowe - przedstawiciele Młodzieżowej Rady Miejskiej w Tarnowie wraz ze swoim opiekunem odwiedzili Seniorów należących do Klubu Senior+ prowadzonego przez Centrum Usług Społecznych w Tarnowie. Udział wzięło ok. **20** osób.
- 13) Tarnowski Tydzień Seniorów – podczas tego tygodnia w Międzyosiedlowych Centrach Aktywności Senioralnej odbyły się różnego rodzaju wydarzenia, podczas, którego szczególna uwaga zostanie poświęcona starszym mieszkańcom Tarnowa, także tym nie zrzeszonym, w związku z Obchodami Dnia Seniora. Udział wzięło ok. **1.000** osób.
- 14) Zakończenie obchodów Tarnowskiego Tygodnia Seniorów podczas pikniku „Dnia Babiego Lata” – rozpoczynając piknik seniorzy barwnym korowodem wkroczyli na tarnowskie błonia gdzie miało miejsce uroczyste oddanie klucza do miasta. Podczas pikniku nie zabrakło pokazów, zabaw i wielopokoleniowej integracji zaprezentowanych przez Międzyosiedlowe Centra Aktywności Senioralnej, Dzienny Dom Pobytu przy DPS

przy ul. Szpitalnej, Warsztaty Terapii Zajęciowej prowadzone przez PSONI koło w Tarnowie oraz Polskiego Towarzystwa Walki z Kalectwem oddział w Tarnowie. Udział w całym wydarzeniu wzięło ok. **2.000** osób.

- 15) Organizacja czasu wolnego dla dzieci i młodzieży przebywających w pieczy zastępczej – podczas spotkań dzieci i młodzież z pieczy zastępczej brały udział w różnego rodzaju animacjach czasu wolnego, natomiast ich opiekunowie w tym czasie mogli spędzić czas wspólnie, dopytać o różne sprawy pracowników Centrum Usług Społecznych w Tarnowie. Podczas trzech spotkań udział wzięło ok. **50** osób.
- 16) Happaning profilaktyczny pn. „Profilaktyczne Andrzejki” – wydarzenie mające na celu promocję zdrowego trybu życia wśród dzieci i młodzieży z Tarnowskich szkół podstawowych i ponadpodstawowych oraz Placówek Wsparcia Dziennego. Udział wzięło ok. **100** osób.
- 17) Współorganizacja koncertu kolęd i pastorałek w Lusławicach – koncert odbył się w Europejskim Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego w Lusławicach i był dedykowany osobom ze szczególnymi potrzebami w wykonaniu Dziewczęcego Chóru Katedralnego PUELLAE ORANTES. W wydarzeniu brali udział m.in. mieszkańcy domów pomocy społecznej, uczestnicy warsztatów terapii zajęciowej oraz środowiskowych domów samopomocy znajdujących się na terenie miasta Tarnowa, powiatu tarnowskiego jak i powiatu dąbrowskiego. Udział wzięło ok. **410** osób z niepełnosprawnością oraz ich opiekunów.
- 18) Wigilia „Na Krzyskiej” - spotkania opłatkowe w tzw. „świątlicy Krzyskiej” miało na celu wspólne spędzenie wolnego czasu tamtejszej społeczności, integrację międzypokoleniową oraz przygotowanie się do zbliżających się świąt oraz nowego roku. Wydarzenie uświetnił występ grupy artystycznej Towarzystwa Walki z Kalectwem oddział w Tarnowie. Udział wzięło ok. **25** osób.
- 19) Świąteczne życzenia dla osób starszych, niepełnosprawnych oraz niesamodzielnych... - uczniowie, nauczyciele i pracownicy Tarnowskich szkół podstawowych wspólnie z wolontariuszami Klubu Wolontariusza działającego przy Centrum Usług Społecznych w Tarnowie i pracownikami zorganizowali zbiórkę żywności dla najbardziej potrzebujących osób starszych, niepełnosprawnych i niesamodzielnych. Paczki trafiły do ok. **25** osób.

W Centrum Usług Społecznych działa **Klub Wolontariusza**, który zrzesza osoby w różnym wieku chcące pomagać potrzebującym, inicjować działania w środowisku lokalnym, wspomagać różnego rodzaju inicjatywy społeczne, charytatywne, kulturalne i sportowe, zgodne z działalnością statutową Centrum. Klub jest wspólnotą otwartą dla wszystkich, którzy chcą pomagać innym.

Do jego celów należą działania:

- 1) uwrażliwianie na potrzeby innych,
- 2) kształtowanie postaw prospołecznych,
- 3) rozwijanie empatii, zrozumienia,
- 4) inspirowanie do aktywnego spędzania czasu wolnego,
- 5) kształtowanie umiejętności działania zespołowego,
- 6) integrowanie różnych grup wiekowych i społecznych,
- 7) pośredniczenie pomiędzy osobami chętnymi do udzielania pomocy a osobami jej potrzebującymi,
- 8) szerzenie idei wolontariatu,
- 9) pomoc w realizacji ustawowych zadań Centrum, poszerzanie jego oferty pomocowej.

W 2023 r. wolontariuszami w Klubie zostało 10 osób, które udzielały się zarówno w ramach pomocy w organizacji imprez i zabaw związanych z organizowaniem społeczności

lokalnej, pomagały dzieciom i młodzieży umieszczonym w pieczy zastępczej w nauce oraz organizowaniu im czasu wolnego, a także udzielały pomocy seniorom i osobom niepełnosprawnym, np. towarzysząc na spacerze czy robiąc zakupy.

13.10 Karta Tarnowskiej Rodziny

Program przyjęty uchwałą nr XXIV/355/2012 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 28 czerwca 2012 r., zmieniony uchwałą nr XLIII/585/2013 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 28 listopada 2013 r. „Karta Tarnowskiej Rodziny” jest elementem polityki prorodzinnej realizowanej przez GMT, adresowany do tarnowskich rodzin wielodzietnych, posiadających troje lub więcej dzieci, bez względu na wysokość dochodów.

W ramach programu wydawana jest Karta Tarnowskiej Rodziny (hologram na dany rok naklejany jest na Tarnowskiej Karcie Miejskiej) uprawniająca do korzystania z systemu ulg i zniżek. Osoby posiadające Kartę Tarnowskiej Rodziny mogą korzystać z ulg na przejazdy komunikacją miejską, korzystanie z basenów, obiektów sportowych i lodowisk, udział w spektaklach rodzinnych w Tarnowskim Teatrze, w wystawach w Galerii Miejskiej. Pozostałe ulgi na usługi lub zakupy świadczone są przez różne firmy komercyjne z terenu Tarnowa i innych rejonów Polski.

W 2023 r. z programem Karta Tarnowskiej Rodziny współpracowało 71 partnerów. Beneficjentami Programu zostały 876 rodzin (4.043 osoby). Rodziny wielodzietne najczęściej korzystały ze zniżek oferowanych przez Zarząd Dróg i Komunikacji. Dofinansowanie Gminy Miasta Tarnowa do przejazdów komunikacją miejską wyniosło w 2023 r. **160.541,70 zł** (z ulgowej komunikacji miejskiej skorzystało łącznie **30.091** osób z rodzin wielodzietnych; w formie biletów okresowych – **3.236** osób). Dofinansowanie do wypoczynku i rekreacji dla **4.203** osób posiadających kartę i korzystających z obiektów sportowych (pływalni, a w okresie zimowym ze sztucznych lodowisk) Tarnowskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Tarnowie wyniosło **38.502,00 zł**. Dofinansowanie do sprzedaży biletów w Teatrze im. Ludwika Solskiego w Tarnowie wyniosło **540,00 zł**. Kwota zwolnienia z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosła **2.013.387,00 zł**. Łącznie w 2023 r. z budżetu Gminy Miasta Tarnowa udzielono ulg w wysokości **2.212.970,70 zł**.

13.11 Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny

Od czerwca 2014 r. tarnowskie rodziny wielodzietne, na mocy rządowego programu, mogą również starać się o uzyskanie Karty Dużej Rodziny o zasięgu ogólnopolskim, która od dnia 1 stycznia 2015 r. wydawana jest na mocy przepisów ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny. Karta ta oferuje otwarty katalog uprawnień oraz zniżek a jej posiadacze mogą korzystać m. in. z oferty kulturalnej, rekreacyjnej, handlowej czy transportowej na terenie całego kraju. W związku z wejściem w życie od 1 stycznia 2019 r. nowelizacji ustawy o Karcie Dużej Rodziny umożliwiono przyznanie Karty rodzicom, którzy kiedykolwiek posiadali na wychowaniu troje i więcej dzieci. W 2023 r. przyjęto **905** wniosków o Kartę Dużej Rodziny dla **1.647** osób.

13.12 Karta Tarnowskiego Seniora

Program przyjęty uchwałą nr LI/657/2014 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 22 maja 2014 r. w sprawie Programu „Karta Tarnowskiego Seniora” jest elementem polityki prosenioralnej realizowanej przez Gminę Miasta Tarnowa. Adresowany jest do wszystkich

osób w wieku powyżej 65 roku życia zameldowanych na terenie Tarnowa. Ma na celu wzmocnienie kondycji materialnej seniorów, umożliwiając im korzystanie z oferty usług i zakupów na preferencyjnych finansowo warunkach, a także zachęcenie do korzystania z różnorodnych i interesujących form spędzania wolnego czasu.

W ramach uczestnictwa w programie wydawana jest Karta Tarnowskiego Seniora (hologram naklejany jest na Tarnowskiej Karcie Miejskiej) uprawniająca do korzystania z ulg i zniżek, które oferowane są przez instytucje miejskie oraz podmioty zewnętrzne, komercyjne, w następujących kategoriach: edukacja i rozwój, sport i rekreacja, kultura i rozrywka, usługi medyczne, apteki, usługi motoryzacyjne, gastronomia i hotelarstwo, doradztwo, Internet, usługi różne. Szczegółowy wykaz ulg i zniżek znajduje się na stronie internetowej www.cus.tarnow.pl, podstronie dedykowanej seniorom.

W 2023 r. Kartę Tarnowskiego Seniora otrzymało **502** osoby, a od początku programu wydano **5.206** kart.

13.13 Ośrodki wsparcia i zadania realizowane przez NGO

Mieszkania chronione wspierane dla osób niepełnosprawnych intelektualnie

W 2023 r. w Tarnowie funkcjonowały dwa mieszkania chronione wspierane przeznaczone dla osób niepełnosprawnych. Prawo do pobytu w mieszkaniu chronionym miały osoby, które ze względu na niepełnosprawność intelektualną potrzebowały wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu. Mieszkanie chronione jest alternatywą dla pobytu w placówce całodobowej. Mieszkańcy pod opieką specjalistów (opiekuna, terapeuty, psychologa oraz pracownika socjalnego) przygotowywały się do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, integrowały się ze społecznością lokalną, rozwijały kontakty społeczne oraz przygotowywały się do prawidłowego pełnienia ról społecznych. Pobyt w mieszkaniu chronionym stanowi niezbędny etap w drodze do uzyskania pełnej samodzielności życiowej.

Gmina Miasta Tarnowa zleciła prowadzenie obu mieszkań Polskiemu Stowarzyszeniu na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Tarnowie wyłonionemu w drodze otwartego konkursu ofert. Oba mieszkania zlokalizowane są przy ul. Mościckiego. Jedno z nich przeznaczone było dla pięciu kobiet niepełnosprawnych intelektualnie. Gmina Miasta Tarnowa na jego prowadzenie udzieliła dotacji w wysokości **94.800,00 zł**. Drugie mieszkanie przeznaczone zostało dla trzech mężczyzn niepełnosprawnych intelektualnie. Gmina Miasta Tarnowa na jego prowadzenie udzieliła dotacji w wysokości **91.000,00 zł**. Pobyt w mieszkaniu chronionym miał charakter odpłatny. Szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności określała uchwała nr XXXII/478/2013 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 14 marca 2013 r. w sprawie zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w mieszkaniach chronionych.

Mieszkanie chronione treningowe dla osób usamodzielnianych

Od 2013 r. w Tarnowie funkcjonowało mieszkanie chronione przeznaczone dla trzech osób, w którym usamodzielniający się wychowankowie rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej mogli przygotować się do prowadzenia samodzielnego życia. Mieszkanie prowadzone było przez wyłonione w drodze otwartego konkursu ofert Polskie Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych Intelektualnie PSONI – Koło w Tarnowie. Wysokość przyznanej dotacji wyniosła 72.500,00 zł.

Organizacja dystrybucji artykułów żywnościowych dla mieszkańców Tarnowa

W 2023 r. od 27 marca do 24 czerwca Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Oddział Okręgowy w Tarnowie zorganizował paczki żywnościowe dla osób starszych, które są w trudnej sytuacji życiowej i z powodu niskich dochodów nie mogą

zapewnić sobie odpowiednich produktów żywnościowych. Do potrzebujących trafiły paczki żywnościowe z Banku Żywności w Krakowie. Dzięki pomocy osoby te mogły przeznaczyć pieniądze na inne cele, jak opłacenie rachunków czy leków. Kwota przyznanej dotacji: **6.000,00 zł**.

Świąteczne warsztaty integracyjne 2023 – KRZYSKIE ŚWIĘTA

Zadanie realizowała od 15.12 do 31.12.2023 r. Fundacja Społeczna Progres. Celem projektu była integracja społeczności lokalnej mieszkań wspomaganych przy ul. Krzyskiej 17B w Tarnowie oraz uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej przy Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Tarnowie podczas kreatywnych warsztatów świątecznych i wspólnych działań. W czasie trwania warsztatów uczestnicy mieli możliwość wykonania ozdób świątecznych, wysłuchania pogadanki o obrzędach świątecznych. Wzięli też udział w przedstawieniu świątecznym „Cicha Noc” oraz dekorowali mieszkania wspomagane na święta Bożego Narodzenia. Kwota przyznanej dotacji: **10.000,00 zł**.

Jedziemy na Senioriadę 23!

Zadanie realizowało Stowarzyszenie Uniwersytet Trzeciego Wieku przy Akademii Nauk Stosowanych w Tarnowie od 07.10.23 do 27.10.2023 r. Celem projektu był udział tarnowskich seniorów w VI Senioriadzie, która odbyła się w Niepołomicach. Podczas spotkania osoby starsze miały możliwość zintegrowania się ze środowiskiem lokalnym, mogły aktywnie spędzić czas, odpocząć i nawiązać nowe znajomości z seniorami z całej Małopolski. Kwota przyznanej dotacji: **3.500,00 zł**.

Piórkami i pędzlem malowane – kontynuacja

Zadanie realizowało Stowarzyszenie „Bądźmy Razem” na rzecz Integracji Społecznej Osób Niepełnosprawnych w okresie od 06.10 do 20.12.2023 r. Jego celem była integracja społeczności lokalnej z osobami z niepełnosprawnościami oraz wykluczonymi, wzrost aktywności społecznej, wzmocnienie wizerunku osób z niepełnosprawnością jako aktywnych uczestników życia społecznego. W ramach zadania odbyły się warsztaty integracyjne z udziałem osób z niepełnosprawnościami oraz mieszkańców. Zorganizowany został też kiermasz świąteczny i udekorowano świątecznie ulicę Piekarską. Kwota przyznanej dotacji: **8.000,00 zł**.

Tarnowskie Centrum Wsparcia Rodziny – 2023

Projekt obejmował pomocą rodziny zastępcze, w tym dzieci wychowujące się w tych rodzinach. Realizatorem zadania była Fundacja Zielona Przyszań. Działaniami zostało objętych **26** dzieci. Celem zadania było wzmocnienie i uzupełnienie systemu pieczy zastępczej na terenie miasta Tarnowa o działanie, które stanowiło istotny element wsparcia dla rodziców zastępczych w opiece nad dziećmi. W ramach zadania rodziny zastępcze zostały objęte pomocą specjalistów, w tym psychologa, logopedy, fizjoterapeuty. Kwota przyznanej dotacji: **10.000,00 zł**.

Po prostu rodzina

Zadanie miało na celu promocję rodzicielstwa zastępczego, integrację tarnowskich rodzin zastępczych, wspólne spędzenie wolnego czasu, wymianę spostrzeżeń, doświadczeń, integrację dzieci z rodzin zastępczych oraz pomoc w codziennym trudzie wychowawczym. Realizatorem zadania było Stowarzyszenie Miejsmy Siebie. Działaniami zostało objętych **160** osób, w tym rodziców zastępczych, dzieci i osób sympatyzujących z rodzinami zastępczymi. Kwota przyznanej dotacji: **10.000,00 zł**.

Międzyosiedlowe Centra Aktywności Senioralnej 2023

W ramach zadania funkcjonowało w 2023 r. dziesięć Centrów Aktywności Senioralnej zlokalizowanych na terenie miasta Tarnowa, które umożliwiały dogodny dostęp do oferowanych zajęć seniorom z różnych części miasta.

W okresie od stycznia do czerwca działały:

- Międzysiedlowe Centrum Aktywności Senioralnej 2022 – Stowarzyszenie Medycyna Polska (Złoty Wiek),
- Międzysiedlowe Centrum Aktywności Senioralnej 2022 – Stowarzyszenie UTW (Uniwersytet Trzeciego Wieku przy Akademii Nauk Stosowanych w Tarnowie),
- Międzysiedlowe Centrum Aktywności Senioralnej 2022 - Stowarzyszenie SIEMACHA,
- Międzysiedlowe Centrum Aktywności Senioralnej 2022 – Stowarzyszenie KANON,
- Międzysiedlowe Centrum Aktywności Senioralnej 2022 – Stowarzyszenie Medycyna Polska (Krzyż).

W okresie od lipca do grudnia działały:

- Międzysiedlowe Centrum Aktywności Senioralnej 2023 – Stowarzyszenie Medycyna Polska (Złoty Wiek),
- Międzysiedlowe Centrum Aktywności Senioralnej 2023 – Stowarzyszenie UTW (Uniwersytet Trzeciego Wieku przy Akademii Nauk Stosowanych w Tarnowie),
- Międzysiedlowe Centrum Aktywności Senioralnej 2023 - Stowarzyszenie SIEMACHA,
- Międzysiedlowe Centrum Aktywności Senioralnej 2023 – Stowarzyszenie KANON,
- Międzysiedlowe Centrum Aktywności Senioralnej 2023 – Stowarzyszenie Medycyna Polska (Krzyż).

Międzysiedlowe Centra Aktywności Senioralnej oferowały dla swoich uczestników m.in. zajęcia mające na celu poprawę sprawności intelektualnej, poprawę sprawności fizycznej m.in. zumbę, pilates, zajęcia fitness, basen, Tai-Chi, nordic walking, spacerzy rekreacyjne, taniec, spotkania z ciekawymi ludźmi, zajęcia artystyczne, imprezy okolicznościowe, w tym potańcówki, wyjazdy integracyjne, krajoznawcze, wyjścia do kina i teatru. Seniorzy mieli także możliwość zdobycia informacji, jak zadbać o swoje zdrowie poprzez uczestnictwo w wykładach medycznych z możliwością porad i indywidualnych konsultacji oraz przez uczestnictwo w zajęciach z terapeutą.

Powstała też grupa wolontariuszy, którzy aktywnie działali na rzecz lokalnej społeczności. Międzysiedlowe Centra Aktywności Senioralnej zorganizowały Tarnowski Dzień Seniora będący częścią Tygodnia Tarnowskiego Seniora dla przedstawicieli wszystkich środowisk senioralnych Tarnowa.

Celem Międzysiedlowych Centrów Aktywności Senioralnej było podtrzymanie aktywności społecznej, jak i podnoszenie sprawności fizycznej osób powyżej 55 roku życia poprzez przeciwdziałanie osamotnieniu, nawiązywanie nowych kontaktów, uzyskiwanie wewnątrzpokoleniowego wsparcia, zagospodarowanie wolnego czasu osobom po zakończeniu aktywności zawodowej, poszerzenie wiedzy kulturalnej, ćwiczenie sprawności intelektualnej, rozwijanie pasji i zainteresowań. Kwota dotacji z budżetu Gminy Miasta Tarnowa wynosiła **450.000,00 zł**. Projekt został wybrany w ramach Budżetu Obywatelskiego. Liczba uczestników zajęć w 2023 r.: **1244**.

Środowiskowe domy pomocy społecznej

Na terenie miasta funkcjonują dwa środowiskowe domy samopomocy o trzech profilach: typu A, B i C, prowadzone przez organizacje pozarządowe na zlecenie Gminy Miasta Tarnowa wyłonione w drodze otwartego konkursu ofert:

1) Środowiskowy Dom Samopomocy „Zielona Przystań” przy ul. Piotra Skargi 29a prowadzony przez Fundację Zielona Przystań z siedzibą przy ul. Piotra Skargi 29a (60 miejsc typu A i typu C),

2) Środowiskowy Dom Samopomocy im. św. Kingi przy al. Matki Bożej Fatimskiej 6, prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Najświętszej Rodziny z Nazaretu, Prowincja Krakowska z siedzibą w Krakowie, ul. Nazaretańska 1 (60 miejsc typu B).

Placówki świadczyły usługi w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym. Z usług świadczonych w ŚDS mogły korzystać osoby przewlekle psychicznie chore (typ A), osoby niepełnosprawne intelektualnie (typ B) oraz osoby z różnymi postaciami otępienia, demencją starczą, chorobą Alzheimera, Parkinsona, zaburzeniami osobowości i zachowania, zaburzeniami adaptacyjnymi oraz organiczną zmianą nastrojów lub wykazywały inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych (typ C). Oba środowiskowe domy samopomocy miały charakter ponadlokalny i były finansowane z dotacji pochodzącej z budżetu państwa. W 2023 r. z usług ŚDS skorzystało **152** uczestników, w tym **31** osób w typie A, **72** osób w typie B i **49** osób w typie C.

Schronisko dla osób bezdomnych

Schronisko dla osób bezdomnych „Dom dla bezdomnych Mężczyzn Caritas Diecezji Tarnowskiej” w Tarnowie realizowało zlecone w otwartym konkursie ofert zadanie publiczne pn. „Udzielanie wszechstronnej pomocy osobom bezdomnym”.

W ramach umowy zawartej z Gminą Miasta Tarnowa na lata 2021-2023 realizator - Caritas Diecezji Tarnowskiej - prowadził:

a) schronisko dla osób bezdomnych na 60 miejsc, zgodnie ze standardami określonymi rozporządzeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sprawie minimalnych standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalni (Dz. U. poz. 896), w ramach którego zapewnia m.in.:

- możliwość całodobowego przebywania w schronisku, z zapewnieniem miejsca do spania w ogrzewanym pomieszczeniu,
- możliwość spożycia posiłku oraz dostęp do pomieszczenia kuchennego umożliwiającego samodzielne przygotowanie posiłku i gorącego napoju,
- możliwość skorzystania z prysznicy, prania i suszenia odzieży, jej wymiany bądź dezynfekcji i dezynsekcji w przypadku braku możliwości jej wymiany,
- dostęp do informacji o dostępnych formach pomocy,
- usługi aktywizacyjne ukierunkowane na wzmacnianie aktywności społecznej, uzyskanie samodzielności życiowej i wyjście z bezdomności,

b) noclegownię na 20 miejsc, zgodnie ze standardami określonymi rozporządzeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sprawie minimalnych standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalni (Dz. U. poz. 896), w ramach którego zapewniał m.in.:

- tymczasowe schronienie w postaci miejsca do spania w ogrzewanym pomieszczeniu,
- możliwość spożycia posiłku i zapewnienie gorącego napoju,
- możliwość skorzystania z prysznicy oraz wymiany odzieży, bądź dezynfekcji i dezynsekcji w przypadku braku możliwości jej wymiany.

Pobyt w schronisku jest odpłatny na zasadach określonych w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz uchwale nr XXXVI/357/2017 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 23 lutego 2017 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia prowadzonych na terenie Gminy Miasta Tarnowa z późn. zm., natomiast pobyt w noclegowni był nieodpłatny.

W 2023 r. z usług skorzystało ogółem **236** osób w wymiarze **35.598** osobodni, w tym z pomocy schroniska - **146** osób w wymiarze **32.290** osobodni, z Noclegowni - 155 osób w wymiarze **3.308** osobonocy. Całkowity koszt realizacji zadania wyniósł **1.031.585,82 zł**,

w tym ze środków dotacji **937.888,40 zł**, natomiast ze środków własnych realizatora **93.697,42 zł**.

Ogrzewalnia

Stowarzyszenie Po Prostu Razem przy ul. Tuchowskiej 21 realizowało zadanie pn. „Prowadzenie na terenie Gminy Miasta Tarnowa ogrzewalni” zlecone w otwartym konkursie ofert. Ogrzewalnia prowadzona była na 30 miejsc, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sprawie minimalnych standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalni (Dz. U. z 2018 r. poz. 896).

Zapewniono w szczególności możliwość krótkotrwałego schronienia i ogrzania się w pomieszczeniu, którego temperatura nie jest niższa niż 18 st. C, gorący napój oraz możliwość wymiany odzieży lub dezynfekcji i dezynsekcji odzieży w przypadku braku możliwości jej wymiany. Udzielano również osobom zainteresowanym informacji na temat możliwości wsparcia dla osób bezdomnych oraz uzależnionych w ogrzewalni i w innych placówkach świadczących pomoc potrzebującym, zmierzającą do zniwelowania skutków bezdomności, podjęcia leczenia odwykowego przez osoby uzależnione oraz przywrócenia zdolności do pełnienia właściwych, adekwatnych do możliwości i potrzeb osoby, społecznie użytecznych ról i funkcji społeczno-zawodowych.

Opieką objęto łącznie **3.968** osób, w tym **1.402** osoby trzeźwe i **2.566** nietrzeźwych. Na realizację zadania przyznano dotację z budżetu Gminy Miasta Tarnowa w wysokości **499.020,00 zł**.

Placówki wsparcia dziennego

W 2023 r. w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi, a także w ramach realizacji zadań Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Tarnowa na lata 2023 - 2026, Gmina Miasta Tarnowa wspierała finansowo dwie placówki wsparcia dziennego w formie specjalistycznej prowadzone przez:

- Stowarzyszenie Siemacha – placówka pn. SIEMACHA Spot Gemini Park działająca przy ul. 16 Pułku Piechoty 12 w Tarnowie – dotacja w wysokości **571.200,00 zł** dla **140** dzieci,
- Katolickie Centrum Edukacji KANA – Placówka Specjalistyczna Wsparcia Dziennego KANA działająca przy ul. Mościckiego 12 w Tarnowie – dotacja w wysokości **183.600,00 zł** dla **45** dzieci.

Placówki działały we wszystkie dni robocze (również w okresie wakacji i ferii zimowych) i objęły swoimi działaniami według umowy grupę min. **185** wychowanków. Oferta placówek skierowana była przede wszystkim do dzieci z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, z rodzin dysfunkcyjnych, zagrożonych niedostosowaniem społecznym, z niepowodzeniami edukacyjnymi i ze specjalnymi potrzebami. Placówki zapewniały zajęcia terapeutyczne, socjoterapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne i logopedyczne. Realizowały indywidualny program korekcyjny, psychoprofilaktyczny, psychokorekcyjny, w szczególności terapię pedagogiczną, psychologiczną i socjoterapię. Zorganizowano dzieciom pomoc w nauce, zajęcia sportowe, rozwój zainteresowań dzięki różnego rodzaju warsztatom i projektom, a także opiekę i liczne gry i zabawy. Zapewniono każdemu z wychowanków wyżywienie w postaci co najmniej jednego posiłku dziennie dostosowanego do pory dnia i czasu przebywania w placówce.

Zgodnie z umową realizowano program profilaktyczny w zakresie zachowań przemocowych i aspołecznych oraz uzależnień od środków psychoaktywnych, w tym w szczególności przeciwdziałania alkoholizmowi. Placówki prowadziły dokumentację dla każdego dziecka uczęszczającego na organizowane zajęcia, a także współpracowano z rodzicami/opiekunami dziecka, Centrum Usług Społecznych w Tarnowie i innymi

podmiotami, do zadań których należy podejmowanie działań na rzecz pomocy dziecku i rodzinie.

„Wsparcie rodziców (opiekunów) osób ze spektrum autyzmu”.

Od 4 września do 2 grudnia 2023 r. Fundacja Autyzm „Otwieramy się na świat” realizowała zadanie pn. „Wsparcie rodziców (opiekunów) osób ze spektrum autyzmu”. Projekt skierowany był do osób zamieszkałych na terenie miasta Tarnowa, będących rodzicami (opiekunami) osób z spektrum autyzmu. Celem zadania była pomoc rodzicom i opiekunom osób ze spektrum autyzmu w lepszym zrozumieniu problemów osób niepełnosprawnych, wzmocnieniu postaw wychowawczych, a w efekcie poprawę funkcjonowania rodzin w których wychowują się osoby ze spektrum autyzmu.

W ramach realizacji zadania zorganizowano 2 szkolenia, podczas których omówione zostały techniki interwencji w przypadku pojawienia się agresji i autoagresji u osób ze spektrum autyzmu oraz temat seksualności osób ze spektrum autyzmu, omówiono wpływ autyzmu na seksualność, tożsamość płciową oraz orientację seksualną. Ponadto dla rodziców (opiekunów) osób dorosłych ze spektrum autyzmu zorganizowano indywidualne konsultacje z psychologiem i seksuologiem psychoterapeutą. W zadaniu wzięło udział łącznie **50** osób. Na realizację zadań przeznaczono z budżetu Gminy Miasta Tarnowa **10.000,00 zł**.

Klub samopomocy - Klub SENIOR +

Klub rozpoczął funkcjonowanie w ramach struktury organizacyjnej Centrum Usług Społecznych w Tarnowie od 01.01.2023 r. Zapewnił grupie **27** seniorów (osoby nieaktywne zawodowo, zamieszkałe na terenie miasta Tarnowa, powyżej 60 roku życia) wsparcie oraz szeroką ofertę aktywizacyjną i prozdrowotną obejmującą dziedziny edukacji, aktywności społecznej, aktywności ruchowej, rekreacji, aktywności kulturalnej itp. Zapisanych do Klubu było **43** osoby przy czym w tym samym czasie w siedzibie Klubu może przebywać **27** uczestników. Źródłem finansowania były środki pochodzące z budżetu GMT oraz dotacja w ramach programu wieloletniego „Senior+” na lata 2021-2025, edycja 2023.

13.14 Działalność miejskich jednostek polityki społecznej

Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej I Wsparcia Ofiar Doznających Przemocy Domowej

Informacja o działalności placówki w roku 2023:

1. W dniu 12.02.2023 r. włączono się w Kampanię One Billion Rising podczas tańca przeciwko przemocy na Rynku w Tarnowie, zorganizowano kolportaż ulotek informacyjnych dot. działalności TOIKiWODP, także udostępniono wydarzenie na stronie www.oik.tarnow.pl oraz fb, a także ukazały się informacje w mediach.
2. W dniach od 20.02-26.02.2023 r. włączono się w Ogólnopolski Tydzień Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przystępstwem, poprzez udzielenie wywiadu dla radia RDN Małopolska w dniu 22.02.2023 r., a także dla Radia Eska w dniu 21.01.2023 r. (udzielono informacji o wydarzeniu, o dyżurach specjalistów, funkcjonowaniu Ośrodka, możliwościach pomocy) oraz umieszczono na stronie www.oik.tarnow.pl oraz portalu społecznościowym TOIKiWOP, a także przesłano informacje do innych jednostek nt. dyżurów TOIKiWOP w ramach Tygodnia Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przystępstwem.
3. Zrealizowano przez cały rok (1xmsc godz.17-19) grupę wsparcia pn. „Droga” dla osób doznających przemocy.
4. Zrealizowano 3 edycje programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób mających problem z agresją.
5. W dniu 27.05.2023 r. rozpoczęto zajęcia socjoterapeutyczne dla dzieci pn. „Pełen emocji”, spotkania odbywają się raz w miesiącu na terenie Ośrodka.

6. W dniu 21.02.2023 r. zorganizowano zajęcia profilaktyczne nt. „Depresji” w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego dla kl. II, III, IV. Zajęcia poprowadziła psycholog TOIK. Także w Szkole Podstawowej nr 17 w Tarnowie zorganizowano spotkanie nt. depresji z uczniami.
7. W dniu 23.02.2023 r. zorganizowano także spotkanie w Klubie Senior+ w Tarnowie w ramach Światowego Dnia Walki z Depresją. Spotkanie miało charakter psychoedukacyjny, dotyczyło edukacji i informacji z zakresu przeciwdziałania depresji oraz form leczenia depresji a także omówiono zakres pomocy ze strony TOIKiWODPD, poinformowano o dyżurach w ramach Tygodnia Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przepęstwem a także działalności z zakresu przeciwdziałania przemocy.
8. W ramach Dnia Kobiet zorganizowano spotkania dla mieszkanek TOIKiWOP z przedstawicielką firmy Mary Kay w dniu 09.03.2023 r., także zorganizowano wizyty w Salonie Fryzjerskim „Sali” dla mieszkanek i ich dzieci w dniu 10.03 i 17.03.2023 r., nadto firma cukiernicza Strusinianka przygotowała słodki poczęstunek dla mieszkanek.
9. W dniu 10.03.2023 r. udzielono wywiadu dla gazety Tarnów IKC.pl na temat działalności Ośrodka.
10. W dniu 03.04.2023 r. promowano działalność TOIKiWOP w Centrum Sztuki Mościce w ramach cyklicznych wydarzeń dla kobiet pn. „Babski Poniedziałek”.
11. Zorganizowano zajęcia STOP PRZEMOCY# Rozpoznawaj# Reaguj z małoletnimi w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie miasta Tarnowa nt. przeciwdziałania przemocy, w tym przemocy seksualnej w dniach 25.04.2023 i 23.05.2023 r.
12. W dniu:
 - 12.04.2023 r. zorganizowano spotkanie na terenie Ośrodka z uczniami z Zespołu Szkół Techniczno - Licealnych im. Jana Szczepanika w Tarnowie,
 - 13.05.2023 r. poprowadzono wykład ze studentami Tarnowskiej Szkoły Wyższej pn. „Kryzys, interwencja, przemoc”,
 - 17.11.2023 r. poprowadzono wykład oraz wprowadzenie do wystawy pn. „PoGodność, (o)Znaki(prze)Mocy” dla uczniów Zespołu Szkół im. Wł. St. Reymonta w Brniu w Gminnej Bibliotece Publicznej w Oleśnie.
 Powyższe spotkania miały charakter psychoedukacyjny, przybliżyły rolę TOIKiWODPD oraz poruszały tematykę związaną z przeciwdziałaniem przemocy oraz kryzysom.
13. Na bieżąco rozsyłano informacje dotyczące działalności TOIKiWOP do MOPS-ów; GOPS-ów, PCPR, SOWdOPÓW, szkół, przedszkoli, przychodni, policji, służby kuratorskiej, NGO, spółdzielni mieszkaniowych, Biskupa Kurii Tarnowskiej- informacje emailem, także informacje o działalności umieszczono na stronie www.oik.tarnow.pl oraz fb TOIKiWOP. Nadto wykonano druk tablicy informacyjnej na temat działalności Ośrodka, która została umieszczona na ogrodzeniu posesji. Zaprojektowano i wydrukowano:
 - ✓ Plakaty - 100sztuk
 - ✓ Ulotki A4 1000 sztuk
 - ✓ Wizytówka kreda 1000 sztuk.
14. W dniach 14.03.2023 r., 28.03.2023 r., 04.07.2023r., 11.07.2023 r., 04.10.2023 r., 22.11.2023 r., 06.12.2023 r. zorganizowano spotkanie dla mieszkanek SOWdOP doradcą zawodowym z WUP Kraków, Oddział Zamiejscowy Tarnów na terenie TOIKiWOP; w tych dniach także odbywały się także dyżury doradcy zawodowego dla klientów OIKi SOW.
15. Rozpoczęto współpracę z Ośrodkiem Kuratorskim nr 1, przy Sądzie Rejonowym w Tarnowie:
 - ✓ 12.06.2023 r. zorganizowano spotkanie pn. „Jak się uczyć”

- ✓ od października 2023 r. do grudnia 2023 r. odbywały się raz w miesiącu dyżury psychologa z młodzieżą z Ośrodka Kuratorskiego pn. „#pogadanki#pomagajki” (tematy: Mapa emocji, pojęcie przemocy/konfliktu, co znaczy szacunek do innych i szacunek do samego siebie).
 - 16. W dniu 02.05.2023 r. i 09.05.2023 r. udzielono wywiadów do telewizji Tarnowska tv. nt. działalności TOIKiWOP, także nt. planu awaryjnego dla osób doznających przemocy, a także w dniu 28.05.2023 r. udzielono wywiadu nt. wystawy zorganizowanej przez TOIKiWOP.
 - 17. W dniach od 04.05 - 29.05.2023 r. zrealizowano zajęcia stażowe w ramach kształcenia podyplomowego pielęgniarek.
 - 18. W dniu 12.05.2023 r. zorganizowano szkolenie dla pracowników socjalnych z CUS Tarnów pn. „Zrozumieć samobójcę- interwencja w kryzysie”.
 - 19. W dniach od 19.05.2023 r. - 16.06.2023 r. zrealizowano warsztaty dla rodziców zastępczych pn. „Jestem z Ciebie dumny”.
 - 20. W ramach przypadającego w dniu 15.06 „Międzynarodowego Dnia Praw Osób Starszych” zorganizowano spotkanie w Klubie Senior + - celem upowszechniania wiedzy o Ośrodku a także udzielenia informacji nt. praw osób starszych, przeciwdziałania przemocy; także spotkanie odbyły się w dniu 07.08 - Związek Emerytów i 23.08 Siemacha Spot- spotkanie z seniorami.
 - 21. „Bądź człowiekiem, reaguj”- współpraca z policją, celem upowszechniania informacji nt. pomocy instytucji w zakresie przeciwdziałania przemocy - kampania zrealizowana przez Policję w Tarnowie we współpracy z innymi jednostkami.
 - 22. Przygotowano oraz zrealizowano w dniach:
 - 26.05-09.06.2023 r. pierwszą ekspozycję autorskiej wystawy pn. „PoGodność, (o)Znaki (prze)Mocy” w Domu Kultury Westerplatte, następnie wystawa była upowszechniania:
 - Bawialnia Edukacyjna Rerum- Galeria Bocheńska 19.06-25.06.2023 r.
 - Centrum Multimedialne BWA Tarnów 11.09-28.09.2023 r.
 - Gminna Biblioteka Publiczna Olesno 17 – 20 listopada 2023 r. 99 osób.
 - podczas konferencji: „Zaburzenia emocjonalne dzieci i młodzieży” zorganizowanej 23 listopada 2023 r. w ramach Dni Profilaktyki Powiatu Dąbrowskiego,
 - Centrum Sztuki Mościce 27.11-17.12.2023 r.
- Przesłaniem wystawy było zwrócenie uwagi na drugiego człowieka za pomocą fotograficznych obrazów, istotę w kryzysie, smutku, lęku, niepokoju, bezradnego, ogarniętego nagłym zdarzeniem, w traumie, w myślach samobójczych, w chorobie, w przemoc.
- 23. W dniu 24.10.2023 r. w siedzibie Ośrodka odbyły się warsztaty z przeciwdziałania handlowi ludźmi. Spotkanie miało charakter profilaktyczny, mający na celu także informowanie młodych ludzi o zagrożeniach związanych z procederem handlu ludźmi. Uczestnikami była młodzież z placówek opiekuńczo- wychowawczych w Tarnowie.
 - 24. KAMPANIA BIAŁA WSTAŻKA (główny org. CUS Tarnów, partnerem TOIKiWODPD)
- Program wydarzeń towarzyszących organizowanych przez Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Osób Doznających Przemocy Domowej:
- 17-19 listopada 2023 r. – akcja Miś „ Nie bij, kochaj mnie” (wywiad radio eska, radio rdh),
 - 17 listopada 2023 r. – wystawa „PoGodność (o) ZNAKI (prze)MOCY” oraz spotkanie z młodzieżą – Gminna Biblioteka Publiczna Olesno
 - 28 listopada 2023r. , 30 listopada 2023 r., 5 grudnia 2023 r. – szkolenie w żłobkach z zakresu ochrony dzieci,
 - 5 grudnia 2023 r. - dni otwarte w TOIKiWODPD – całodobowy dyżur specjalistów Ośrodka,

- 5 grudnia 2023 r. – spotkanie z młodzieżą z placówek opiekuńczo – wychowawczych pn. „ Sport bez przemocy”,
- Grudzień 2023 r. – wystawa „PoGodność (o)ZNAKI (prze)MOCY” – Centrum Sztuki Mościce,
- „Dziecko krzywdzone. Jak rozpoznać? Jak reagować? szkolenia kadry w 3 żłobkach,
- stworzono dwa spoty - filmiki nt. przeciwdziałania przemocy wobec dzieci.

Domy Pomocy Społecznej

Dom Pomocy Społecznej dla Osób Przewlekłe Somatycznie Chorych im. św. Brata Alberta w Tarnowie, ul. Szpitalna 53 (organ prowadzący: Gmina Miasta Tarnowa, liczba miejsc statutowych – 164, z czego 154 dla osób przewlekłe somatycznie chorych, a 10 dla osób w podeszłym wieku). Pensjonariuszami Domu są osoby o różnych schorzeniach i stopniu niepełnosprawności. Większość mieszkańców wymaga całkowitej pielęgnacji i opieki, karmienia, ubierania.

W 2023 r. w Domu Pomocy Społecznej dla Osób Przewlekłe Somatycznie Chorych im. św. Brata Alberta w Tarnowie skierowano **54** osoby a umieszczono **56** osób. W roku 2023 r. w Domu łącznie przebywało **203** osoby.

Ponadto ten Dom Pomocy Społecznej świadczy usługi opiekuńcze dla osób w nim niezamieszkujących (**Dział - Dom Dziennego Pobytu**). Z usług tego typu korzystają osoby o obniżonej sprawności psychofizycznej, które z uwagi na zaawansowany wiek, stan zdrowia lub skomplikowaną sytuację rodzinną wymagają wsparcia w organizacji życia codziennego.

Osoby korzystające z tych usług mają zapewnione posiłki (śniadania, obiady), a także zajęcia rekreacyjno – kulturalne, zajęcia w ramach terapii zajęciowej, służące utrzymaniu sprawności psychofizycznej zgodnie z wiekiem, zajęcia nauki i obsługi komputera, terapię ruchem (zajęcia choreograficzne i taniec) oraz zabiegi fizykoterapeutyczne. Dział – Dom Dziennego Pobytu dysponuje 50 miejscami. Łącznie z oferty Domu w 2023 r. skorzystało **45** osób.

Dom Pomocy Społecznej w Tarnowie, ul. Czarna Droga 48 (organ prowadzący: Gmina Miasta Tarnowa, liczba miejsc statutowych – 87). Dom zapewnia swoim mieszkańcom zaspokojenie potrzeb bytowych, całodobową opiekę, rehabilitację i uczestnictwo w zajęciach terapeutycznych. W Domu przebywają osoby o różnych schorzeniach i stopniu niepełnosprawności. W 2023 r. do Domu Pomocy Społecznej w Tarnowie, ul. Czarna Droga 48 skierowano **38** osób, umieszczono **36** osób, łącznie w 2023 r. przebywało w nim **107** osób.

Niepubliczne domy pomocy społecznej

Poza domami pomocy społecznej prowadzonymi przez Gminę Miasta Tarnowa na terenie miasta działają dwa niepubliczne domy pomocy społecznej prowadzone przez organizacje pozarządowe na zlecenie Gminy Miasta Tarnowa, które zapewniają całodobową opiekę, zaspokojenie niezbędnych potrzeb bytowych, opiekuńczych, zdrowotnych, wspierających, religijnych i kulturalnych. Wymienione domy posiadają stałe zezwolenie wojewody małopolskiego na prowadzenie działalności. Niepubliczne domy pomocy społecznej są współfinansowane z dotacji pochodzącej z budżetu państwa w przypadku pobytu osób skierowanych do domu przed 01.01.2004 r. Organizacje prowadzące niepubliczne domy pomocy społecznej są wyłaniane w drodze postępowania konkursowego:

- 1) Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci, Młodzieży i Dorosłych Niepełnosprawnych Intelktualnie przy ul. Robotniczej 4 prowadzony jest przez Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo. Posiada 80 miejsc statutowych. Zgodnie z decyzjami Wojewody Małopolskiego. Dom przeznaczony był dla 53 dzieci i młodzieży oraz 27 dorosłych.

- 2) Dom Pomocy Społecznej dla Osób Dorosłych Niepełnosprawnych Intelaktualnie przy ul. Modrzejewskiej 48 prowadzony jest przez Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelaktualną - Koło w Tarnowie. Placówka dysponuje 17 miejscami statutowymi.

Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnych Intelaktualnie w Tarnowie, ul. Robotnicza 4 zapewnia całodobową opiekę, zaspokojenie potrzeb bytowych, opiekuńczych, edukacyjnych, religijnych i społecznych osobom niepełnosprawnym w stopniu znacznym i głębokim. Są to często osoby leżące lub poruszające się na wózkach inwalidzkich. Ze względu na małą zdolność adaptacyjną do zmiany otoczenia, osoby te przebywają w domu pomocy społecznej najczęściej przez całe życie.

Dom dysponuje 27 miejscami dla osób dorosłych i 53 miejscami dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie. W 2023 r. w domu umieszczono 2 osoby z poza Tarnowa. W 2023 r. w Domu przebywało łącznie **83** osoby w tym **54** dzieci i młodzieży i **29** osób dorosłych.

Dom Pomocy Społecznej dla Osób Dorosłych Niepełnosprawnych Intelaktualnie w Tarnowie, ul. Modrzejewskiej 48 funkcjonuje na zasadach domu rodzinnego, dlatego mieszkańcy wykonują w ramach terapii proste czynności domowe (sprzątanie, przygotowywanie śniadań i kolacji, nakrywanie do stołu). Dom stwarza mieszkańcom warunki do samodzielnego życia w otwartym środowisku w rodzinnej atmosferze; zapewnia całodobową opiekę dostosowaną do indywidualnych potrzeb i uczestnictwo w zajęciach rehabilitacyjno – terapeutycznych. W 2023 r. wydano jedną decyzję w sprawie skierowania i umieszczenia, jedna osoba oczekuje na wolne miejsce.

W 2023 r. w wymienionych wyżej domach przebywało łącznie **100** osób, w tym **83** w DPS przy ul. Robotniczej i **17** w DPS przy ul. Modrzejewskiej 48.

Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności

Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Tarnowie jest jednostką budżetową Gminy Miasta Tarnowa, której zadaniem jest:

- orzekanie o niepełnosprawności osób do 16 roku życia,
- orzekanie o stopniu niepełnosprawności osób powyżej 16 roku życia,
- orzekanie o wskazaniach do ulg i uprawnień osób posiadających orzeczenia o inwalidztwie lub niezdolności do pracy wydane przez inne organy orzecznicze,
- wystawianie legitymacji dokumentującej niepełnosprawność osobom niepełnosprawnym,
- wydawanie kart parkingowych osobom niepełnosprawnym oraz placówkom zajmującym się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych mających znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się.

W 2023 r. wydano 975 legitymacji osobom niepełnosprawnym, upoważniających do korzystania z ulg i uprawnień na podstawie odrębnych przepisów, w tym 893 legitymacje dla osób powyżej 16 roku życia i 82 legitymacje dla osób poniżej 16 roku życia. Ponadto Zespół wydał **618** kart parkingowych, w tym **615** dla uprawnionych osób fizycznych i 3 dla placówek zajmujących się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych, mających znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się.

Sprawy rozpatrzone:	Liczba
orzeczenia o stopniu niepełnosprawności dla osób powyżej 16 roku życia	2499
orzeczenia o niepełnosprawności dla osób do 16 roku życia	173
karty parkingowe dla osób niepełnosprawnych	618
legitymacje osób niepełnosprawnych	975

Wśród dorosłych mieszkańców Tarnowa najczęściej występującymi przyczynami niepełnosprawności są upośledzenia narządu ruchu (32%), a także choroby układu oddechowego i krążenia (19%) oraz choroby neurologiczne (15%). Najczęstszym powodem wydania orzeczenia o niepełnosprawności dla osób poniżej 16 roku życia są choroby neurologiczne (32%), całościowe zaburzenia rozwojowe (18%) i choroby inne, w tym: schorzenia endokrynologiczne, metaboliczne, choroby układu krwiotwórczego (12%).

Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej - Zakład Aktywności Zawodowej Słoneczne Wzgórze

Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej - Zakład Aktywności Zawodowej Słoneczne Wzgórze zlokalizowane jest przy ulicy Sanguszków 28A, zostało utworzone w maju 2017 r. i jest placówką zajmującą się zatrudnianiem osób niepełnosprawnych, a także ich rehabilitacją zawodową, społeczną i leczniczą oraz przygotowaniem do podjęcia zatrudnienia na chronionym rynku pracy w zakładach pracy chronionej i na otwartym rynku pracy. W 2023 r. ZAZ prowadził działalność, która obejmowała: usługi hotelarsko-restauracyjne (w tym organizacja imprez okolicznościowych), usługi wynajmu sal konferencyjnych, a także usługi cateringowe oraz usługi rehabilitacyjne (dla pracowników). Działała również pracownia ogrodnicza, która dba o teren wokół budynku.

Według stanu na dzień 31.12.2023 r. ZAZ zatrudniał ogółem 71 osób. Około 77% całej kadry stanowili pracownicy niepełnosprawni, w tym: 29 osób posiadało znaczny stopień niepełnosprawności i 26 osoby umiarkowany stopień niepełnosprawności. Źródłami finansowania jednostki są: dotacja Gminy Miasta Tarnowa, środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, środki województwa małopolskiego oraz środki własne – wypracowane w działalności usługowej. W 2023 r. Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej ZAZ Słoneczne Wzgórze zostało wyróżnione za aktywność społeczną na rzecz wspólnoty lokalnej.

Subregionalne Centrum Wsparcia Opiekunów Nieformalnych Osób Niesamodzielnich Bezpieczna Przystań

Subregionalne Centrum Wsparcia Opiekunów Nieformalnych Osób Niesamodzielnich Bezpieczna Przystań, jako jednostka organizacyjna Gminy Miasta Tarnowa, realizuje projekt pn. „Wsparcie opiekunów nieformalnych osób niesamodzielnich w subregionie tarnowskim” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020.

Centrum zlokalizowane jest przy ul. Sanguszków 28A i zapewnia usługi opieki zastępczej, umożliwiające czasowe przebywanie jednocześnie 15 osób niesamodzielnich pod profesjonalną opieką w przypadku braku możliwości sprawowania opieki przez ich opiekunów.

W budynku Centrum znajduje się wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego. Wypożyczalnia jest wyposażona w kilkaset sztuk różnego rodzaju sprzętu rehabilitacyjno-pielęgnacyjnego (m.in. łóżka rehabilitacyjne, materace przeciwodleżynowe, wózki inwalidzkie, balkoniki, akcesoria ułatwiające kąpiel, chodziki, koncentratory tlenu, rotory). Realizacja projektu obejmowała okres od 1 października 2018 r. do 31 grudnia 2022 r. Okres trwałości projektu będzie trwał do 29 czerwca 2026 r.

Od 1 stycznia 2023 r. wszystkie oferowane formy wsparcia realizowane były odpłatnie na podstawie Uchwały nr LXXVI/722/2022 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 24 listopada 2022 r. w sprawie wysokości opłat z tytułu usług świadczonych przez Subregionalne Centrum Wsparcia Opiekunów Nieformalnych Osób Niesamodzielnich Bezpieczna Przystań.

W 2023 r. z całodobowej opieki zastępczej skorzystało 185 opiekunów (189 osób niesamodzielnich). Zawarto **702** umowy na wypożyczenie sprzętu rehabilitacyjno-

pielęgnacyjnego. Koszt prowadzenia i utrzymania Centrum w 2023 r. wyniósł **1.861.351,25 zł** środki własne GMT.

Instytucjonalna opieka nad dziećmi w wieku do lat trzech

W mieście instytucjonalna opieka nad dziećmi w wieku do lat trzech sprawowana jest przez 6 żłobków wchodzących w skład Zespołu Żłobków w Tarnowie, posiadających aktualnie 475 miejsc dla dzieci oraz przez placówki niepubliczne.

W skład zespołu wchodzi 6 żłobków zlokalizowanych na terenie miasta – w tym:

- 1) Żłobek nr 1 ul. Topolowa 4 - **134** miejsca,
- 2) Żłobek nr 2 ul. Wiejska 29 - **83** miejsc,
- 3) Żłobek nr 3 ul. Gosłara 5 - **51** miejsc,
- 4) Żłobek nr 4 ul. Westerplatte 12 - **25** miejsc,
- 5) Żłobek nr 5 ul. Do Prochowni 20 - **92** miejsca,
- 6) Żłobek nr 6 ul. Pracy 4 c - **90** miejsc.

Żłobki prowadzone przez GMT umożliwiają rodzinom korzystanie z usług opiekuńczo-wychowawczych i edukacyjnych w formie zabawy przez 5 dni w tygodniu w godz. od 6 do 16 od poniedziałku do piątku, z wyjątkiem świąt i dni ustawowo wolnych od pracy, oraz korzystanie z wyżywienia przygotowanego w kuchni żłobka (cztery posiłki dziennie), uwzględniającego obowiązujące normy i zalecenia żywieniowe. Na wniosek rodzica wymiar opieki w żłobku może być wydłużony za dodatkową opłatą do godz. 17.

Żłobki dysponują nowoczesnym wyposażeniem dostosowanym do wieku i wzrostu dzieci. Każda grupa ma do dyspozycji bawialnię, jadalnię, sypialnię oraz łazienkę. Pomieszczenia wyposażone są w sprzęt spełniający wszystkie normy i atesty. Tereny zielone wokół budynków, na których urządzono place zabaw, wyposażone są w odpowiedni sprzęt. Zasoby lokalowe, rozmieszczenie oraz wyposażenie żłobków zapewniają wysoki standard pobytu wszystkich dzieci uczęszczających do placówek.

Zespół Żłobków w Tarnowie zapewnia dzieciom fachową i troskliwą opiekę. Praca odbywa się w grupach dostosowanych do wieku, możliwości i predyspozycji każdego dziecka. W codziennej pracy każdego ze żłobków dzieci mają zapewnioną odpowiednią opiekę zbliżoną do warunków domowych, prowadzone są różnorodne zajęcia zabawowe z elementami edukacji, zajęcia opiekuńczo-wychowawcze, z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb każdego dziecka. Ponadto zajęcia w żłobkach są planowane i realizowane tak, aby uwzględniać aktualną porę roku, zmiany zachodzące w przyrodzie czy święta i imprezy okolicznościowe przypadające w konkretnym miesiącu, co daje szeroki wachlarz i wzbogaca możliwości poznawcze i rozwojowe dzieci.

Ponadto w Tarnowie funkcjonuje 6 niepublicznych żłobków posiadających w sumie **169** miejsc.

Wykaz żłobków niepublicznych działających na terenie Miasta Tarnowa:

- 1) „CHATA SKRZATA” Żłobek Niepubliczny ul. Piłsudskiego 31 - **40** miejsc,
- 2) "Małe Szczęścia" Żłobek Niepubliczny ul. Rogoyskiego 15/2 - **15** miejsc,
- 3) „FUN&PLAY” Żłobek Niepubliczny ul. Klimeckiego 11 – **14** miejsc,
- 4) „Pałacyk Malucha” Żłobek Niepubliczny ul. Kołłątaja 14 – **15** miejsc,
- 5) „MALUSZEK” Żłobek Niepubliczny ul. Narutowicza 15 – **40** miejsc,
- 6) „Leśne Ludki" Żłobek Niepubliczny Magdalena Świniarska ul. Rydza-Śmigłego 5 – **45** miejsc.

13.15 Projekty z zakresu polityki społecznej

Program „Asystent rodziny w 2023 r.”

Celem Programu „Asystent rodziny w 2023 r.” była pomoc w realizacji zadań wykonywanych przez asystentów rodziny, w tym również zadań, o których mowa w art. 8 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Program „Asystent rodziny w 2023 r.” dotyczył dofinansowania dodatków do wynagrodzenia asystentów rodziny przez przyznanie asystentowi dodatku do wynagrodzenia w wysokości do 2000 zł w formie jednorazowej lub podzielonej na kilka części oraz kosztów zatrudnienia asystentów rodziny - w wysokości nieprzekraczającej 80 % (wynagrodzenie wraz z pochodnymi od wynagrodzeń), poniesionych za okres: listopad i grudzień 2023 r.)

Nazwa projektu/programu	Kwota projektu w zł	Okres realizacji	Czego dotyczy projekt	Źródło finansowania
„Asystent rodziny w 2023 r.”	67 924,12 W tym: budżet GMT - 16 689,26 środki zewnętrzne - 51 234,86 (dotacja MUW – Fundusz Pracy)	2023 r.	dofinansowanie wynagrodzenia asystentów rodziny za m-c XI i XII 2023 r. oraz dofinansowanie dodatku do wynagrodzenia asystentów rodziny	- budżet GMT - środki zewnętrzne dotacja MUW – Fundusz Pracy

Przyznana kwota dotacji MUW – Fundusz Pracy – **54.240,46 zł.**

Działania realizowane w ramach projektu „Sami-Dzielni! Nowe standardy mieszkalnictwa wspomaganego dla osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi”

Gmina Miasta Tarnowa jest partnerem we wspólnej realizacji projektu pn. „Sami-Dzielni! Nowe standardy mieszkalnictwa wspomaganego dla osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, II Oś Priorytetowa - Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.8 - Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym. Liderem projektu jest Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Krakowie, a pozostałymi partnerami są Gmina Miejska Kraków, Gmina Wieprz, Stowarzyszenie na Rzecz Zrównoważonego Rozwoju Społeczno-Gospodarczego „KLUCZ” oraz Gmina Zakliczyn.

Celem głównym projektu jest opracowanie i przetestowanie standardu funkcjonowania mieszkań wspomaganego dla osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi (w tym co najmniej osób z niepełnosprawnością fizyczną i intelektualną, osób głuchoniewidomych, niewidomych z niepełnosprawnością fizyczną oraz osób chorujących psychicznie z niepełnosprawnością fizyczną) jako form zdeinstytucjonalizowanych.

W 2023 r. projekt realizowany był przez pracowników Centrum Usług Społecznych w Tarnowie. Zadania wykonywane w ramach pilotażu objęły świadczenie usług mieszkalnictwa wspomaganego, w tym m.in. rekrutowanie, kwalifikowanie i wskazywanie osób do udziału w projekcie, zawieranie kontraktów z uczestnikami, opracowywanie Indywidualnych Planów Wsparcia, a także prowadzenie treningów w mieszkaniach własnych osób testujących wypracowany standard. Realizowano także Zadanie nr 3 Projektu, tj. Opracowanie rekomendacji i upowszechnianie modelu. Od początku trwania projektu wzięło w nim udział **20** osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi oraz **6** opiekunów.

Okres realizacji projektu: od 01 kwietnia 2018 r. do 30 września 2023 r. Aktualnie zachowana jest trwałość wdrożonego rozwiązania, zgodnie z Umową partnerską.

Realizacja programu „Aktywny samorząd”

W 2023 r. Centrum Usług Społecznych w Tarnowie przystąpiło do realizacji programu „Aktywny samorząd”, finansowanego ze środków PFRON. Głównym celem programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i zawodowym. W ramach programu osoby niepełnosprawne mogły ubiegać się o dofinansowanie do:

- zakupu i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,
- uzyskania prawa jazdy kategorii B,
- zakupu sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,
- szkolenia w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,
- zakupu wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- utrzymania sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- zakupu protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne,
- utrzymania sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne,
- zakupu skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego,
- utrzymania aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (dofinansowanie do pobytu dziecka w przedszkolu/żłobku),
- wykształcenia na poziomie wyższym.

W 2023 r. dofinansowanie otrzymało **80** osób niepełnosprawnych, którym do 20 stycznia 2024 r. łącznie wypłacono środki finansowe w wysokości **242.491,00 zł**. Wypłaty dofinansowań, dotyczące wniosków złożonych w 2023 r., będą dokonywane do dnia 15 kwietnia 2024 r. Ostateczna kwota poniesionych wydatków zależy od przedłożonych przez beneficjentów programu dokumentów rozliczeniowych. W 2022 r. w ramach programu udzielono dofinansowania **97** osobom niepełnosprawnym na łączną kwotę **315.097,00 zł**, natomiast w 2021 r. w ramach programu udzielono dofinansowania **91** osobom niepełnosprawnym na łączną kwotę **267.174,00 zł**.

Realizacja „Programu wyrównywania różnic między regionami III”

W 2023 r. Centrum Usług Społecznych w Tarnowie realizowało „Programu wyrównywania różnic między regionami III”, finansowany ze środków PFRON. Celem strategicznym programu jest wyrównywanie szans oraz zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do rehabilitacji zawodowej i społecznej ze szczególnym uwzględnieniem osób zamieszkujących regiony słabiej rozwinięte gospodarczo i społecznie. W 2023 r. Centrum Usług Społecznych w Tarnowie jako koordynator Programu na terenie Miasta Tarnowa realizuje projekt w ramach obszaru F Programu pn.:

- 1) Nieustanny rozwój – etap 3. Projekt realizowany przez Fundację Rozwoju Edukacji, Pracy, Integracji, ul. Hodowlana 6, 33-100 Tarnów. Całkowity koszt realizacji zadania wynosi

73.211,37 zł, w tym ze środków PFRON **58.569,10 zł** oraz **14.642,27 zł** wkład własny organizacji. Termin realizacji projektu do 28 lutego 2024 r.

Ponadto w 2023 r. Centrum Usług Społecznych w Tarnowie kontynuowało realizację projektu w ramach obszaru D „Programu wyrównywania różnic pomiędzy regionami III” – edycja 2022 r. pn.:

- 1) zakup mikrobusu dla Warsztatu Terapii Zajęciowej prowadzonego przez PSONI Koło w Tarnowie. Projekt realizowany przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną – Koło w Tarnowie, ul. Ostrogskich 5b, 33-100 Tarnów. Całkowity koszt zadania **165.625 zł**, w tym ze środków PFRON **120.000 zł** oraz **45.625 zł** wkład własny organizacji.
Termin realizacji projektu do 22 marca 2024 r.

Realizacja Programu „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!”

W 2023 r. Gmina Miasta Tarnowa kontynuowała realizację Programu „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!” - Mieszkanie dla absolwenta oraz Dostępne mieszkanie. Koordynatorem Programu na terenie miasta jest Centrum Usług Społecznych w Tarnowie. Celem Programu Mieszkanie dla absolwenta jest wzrost niezależności beneficjentów oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie samodzielnego mieszkania spełniającego indywidualne kryterium dostępności beneficjenta. Dofinansowanie jest udzielane maksymalnie na okres 36 miesięcy.

Program „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!” – Dostępne Mieszkanie ma na celu wzrost niezależności beneficjentów oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie mieszkania wolnego od barier architektonicznych. Dofinansowanie dotyczy dopłaty do zakupu mieszkania pozbawionego barier architektonicznych, znajdującego się w lokalizacji umożliwiającej samodzielne opuszczenie budynku, aż do poziomu zero przed budynkiem.

Program realizowany będzie w latach 2022-2026. Kwota przeznaczona na realizację Programu wynosi **525.000 zł**. Środki pochodzą w całości z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Działania realizowane w ramach projektu „Opracowanie i pilotażowe wdrożenie mechanizmów i planów deinstytucjonalizacji usług społecznych”

Gmina Miasta Tarnowa w 2022 r. przystąpiła do realizacji zadania „Powrót z POWERem – czyli deinstytucjonalizacja usług społecznych w mieście Tarnowie” w ramach projektu grantowego pt. „Opracowanie i pilotażowe wdrożenie mechanizmów i planów deinstytucjonalizacji usług społecznych”, Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, Oś priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.8. Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym. Celem głównym projektu było opracowanie i wdrożenie lokalnego planu deinstytucjonalizacji usług społecznych. Projekt skierowany był do osób starszych, z niepełnosprawnościami, wymagających wsparcia psychicznego, osób w kryzysie bezdomności, rodzin zastępczych, wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej, mieszkańców Domów Pomocy Społecznej, zamieszkałych na terenie Miasta Tarnowa.

W ramach projektu został opracowany dokument pn. „Plan Deinstytucjonalizacji i Rozwoju Usług Społecznych dla Mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa do 2025”, przyjęty Uchwałą nr XC/854/2023 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 14 września 2023 r. Opracowanie niniejszego dokumentu umożliwiło wyznaczenie priorytetów rozwojowych lokalnej polityki społecznej, a także wskazało kierunki rozwoju usług społecznych na szczeblu lokalnym. W ramach zaplanowanych działań zrealizowano inwestycję polegającą na dostosowaniu i adaptacji 15 lokali mieszkalnych dla 20 osób przy ul. Krzyskiej 17B wraz z zakupem wyposażenia, celem utworzenia mieszkań chronionych wspieranych, do których zostały skierowane osoby przebywające w placówkach opieki całodobowej. Mieszkańcy Domów Pomocy Społecznej w Tarnowie oraz Schroniska dla osób Bezdomnych "Dom dla Bezdomnych Mężczyzn Caritas Diecezji Tarnowskiej" uczestniczyli w warsztatach oraz treningach, które

miały za zadanie przygotować uczestników projektu do prowadzenia samodzielnego, niezależnego życia i ponownego powrotu do środowiska.

Projekt deinstytucjonalizacji objął pomocą i wsparciem 30 mieszkańców przebywający w środowisku zamieszkania, poprzez wprowadzenie mobilnych usług społecznych, dostosowanych do faktycznych ich potrzeb. W ramach realizowanych usług mieszkańcy mogli liczyć na pomoc: psychologiczną, rehabilitacyjną, logopedyczną, dietetyczną, podologiczną, radcy prawnego, fryzjerską oraz pracownika socjalnego. Dzięki wprowadzonym usługom w środowisku można było elastycznie reagować na zmieniające się potrzeby mieszkańców i dostosowywać wsparcie w miarę rozeznanych potrzeb.

W ramach realizowanego projektu grantowego zorganizowane zostały warsztaty: kulinarno-dietetyczne, ruchowo-rehabilitacyjne oraz psychoedukacyjne dla osób starszych i z niepełnosprawnościami, które zachęcały mieszkańców do aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym i kulturalnym. Aktywność w warsztatach poprawiła samopoczucie i pewność siebie seniorów, co jest szczególnie istotne w kontekście deinstytucjonalizacji, gdzie dąży się do zwiększenia autonomii i niezależności. Przyczyniły się także do integracji społecznej i zapobieganiu izolacji.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej w Centrum Usług Społecznych w Tarnowie prowadzili dla rodzin zastępczych (w tym rodziców zastępczy, ich dzieci biologicznych oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej) cykl warsztatów, które miały za zadanie wsparcie rodziców zastępczych, ale również działania ukierunkowane na jak najlepsze funkcjonowanie dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej. Planem deinstytucjonalizacji zostało objętych 20 rodzin zastępczych wraz z dziećmi pozostającymi pod ich pieczą.

Działaniami w ramach projektu zostały objęte osoby w kryzysie bezdomności, które uczestniczyły w warsztatach składających się z treningu kompetencji społecznych, treningu radzenia sobie ze złością i stresem, treningu zapobiegania nawrotom w uzależnieniach oraz otrzymali wsparcie w postaci indywidualnego poradnictwa psychologicznego. Zajęcia miały na celu doskonalenie kompetencji społecznych, pogłębianie wiedzy i umiejętności radzenia sobie z problemami, integrację społeczną, a także przeciwdziałanie izolacji społecznej osób będących w kryzysie bezdomności.

W ramach podnoszenia kompetencji kadry zaangażowanej w przygotowanie i wdrażanie Planów DI zostały przeprowadzone szkolenia, które mają pomóc kadrze skutecznie zarządzać procesem deinstytucjonalizacji, rozumiejąc jakie wyzwania mogą pojawić się w trakcie zachodzących zmian.

Działania realizowane w ramach projektu zostały zaplanowane w oparciu o „Ogólnopolskie ramowe wytyczne tworzenia lokalnych planów deinstytucjonalizacji usług społecznych”.

Wartość otrzymanego przez Gminę Miasta Tarnowa grantu wyniosła **774.500,00 zł**.

Okres realizacji projektu: od 01 sierpnia 2022 r. do 30 września 2023 r.

Realizacja Programu „Zajęcia klubowe WTZ”

W 2023 r. w Warsztatach Terapii Zajęciowej działających przy Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Tarnowie oraz Warsztacie Terapii Zajęciowej im. Jana Pawła II prowadzonym przez Fundację Rozwoju Edukacji, Pracy, Integracji realizowany był program „Zajęcia klubowe w WTZ”, finansowany ze środków PFRON, którego celem jest wsparcie osób niepełnosprawnych w utrzymaniu samodzielności i niezależności w życiu społecznym i zawodowym poprzez udział w zajęciach klubowych.

Program „Zajęcia klubowe w WTZ” jest rozwiązaniem, które sprzyja aktywnemu wspomaganiu osób niepełnosprawnych przed rozpoczęciem procesu rehabilitacji w warsztacie terapii zajęciowej. W 2023 r. liczba dostępnych miejsc w programie wynosiła 19, natomiast

z programu skorzystały **24** osoby niepełnosprawne. Całkowity koszt realizacji zadania ze środków PFRON wynosi **107.171,50 zł**.

Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej

W 2023 r. Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, ze środków Funduszu Solidarnościowego, realizowało program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej – edycja 2023”, mający na celu wsparcie w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym osób niepełnosprawnych, a w efekcie zwiększenie szans osób niepełnosprawnych na prowadzenie bardziej samodzielnego i aktywnego życia.

Program adresowany był do dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz do osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, które wymagały usługi asystenta w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym.

Rolą asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej była pomoc osobie niepełnosprawnej w codziennych czynnościach, skierowana głównie na usamodzielnienie, integrację i zapobieganie izolacji poprzez pomoc m.in.: w zakupach, w załatwianiu spraw urzędowych, w korzystaniu z dóbr kultury (np. muzeum, teatr, kino), czy w wykonywaniu czynności dnia codziennego.

W 2023 r. z usługi asystencji osobistej skorzystało **151** osób niepełnosprawnych. Na realizację Programu wydatkowano kwotę: **1.882.272,55 zł**. W ramach usług asystencji osobistej – osoby niepełnosprawne skorzystały łącznie z **49.934** godzin i 30 minut wsparcia. Usługi na rzecz osób niepełnosprawnych świadczyło 151 asystentów.

Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2023 r.

Wyszczególnienie	Liczba osób zakwalifikowanych	Liczba godzin zrealizowanych
		151
	w tym:	w tym:
Dzieci do 16-go roku życia	26	6.308,5
Osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności	91	35.809,5
Osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności	34	7.816,5

Program „Opieka Wytchnieniowa”

W 2023 r. Subregionalne Centrum Wsparcia Opiekunów Nieformalnych Osób Niesamodzielnich Bezpieczna Przyszań, ze środków Funduszu Solidarnościowego realizowało program „Opieka Wytchnieniowa – edycja 2023”, mający na celu wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności lub osobami posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, którzy wymagają usług opieki wytchnieniowej w miejscu zamieszkania osób niepełnosprawnych. W 2023 r. usługami objętych zostało **250** osób w łącznym wymiarze **45.967** godzin. Na realizację Programu wydatkowano kwotę: **1.552.170,30 zł**.

Program „Korpus Wsparcia Seniorów”

Celem programu było zapewnienie usługi wsparcia seniorom w wieku 65 lat i powyżej z terenu Gminy Miasta Tarnowa, którzy mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze

względem na stan zdrowia, prowadzącym samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkającym z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia, a także poprawa poczucia bezpieczeństwa osób starszych oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”.

Program został podzielony na dwa moduły. Moduł I zakładał uruchomienie wolontariatu w zakresie wspólnego spędzania czasu z seniorami, w szczególności samotnie zamieszkującymi oraz m.in. udzielenie wsparcia w czynnościach dnia codziennego.

Natomiast w ramach Modułu II seniorom w wieku 65 lat i więcej został zapewniony dostęp do tzw. „opasek bezpieczeństwa”. Opaska była połączona z usługą operatora pomocy - w przypadku trudnej sytuacji lub nagłego zagrożenia wciśnięcie guzika alarmowego, znajdującego się na opasce, umożliwiło połączenie się ze stale gotową do interwencji centralą. Po odebraniu zgłoszenia dyspozytor (ratownik medyczny, opiekun medyczny, pielęgniarka) podejmował decyzję o sposobie udzielenia pomocy seniorowi. W zależności od sytuacji było to zapewnienie wsparcia emocjonalnego przez telefon, prośba o interwencję kogoś z jego najbliższego otoczenia (rodzinę, sąsiadów, opiekunów), prośba o interwencję pracownika centrum usług społecznych lub wezwanie służb ratunkowych.

W ramach modułu I ze wsparcia wolontariuszy skorzystało 6 seniorów w wieku 65 lat i więcej, natomiast w ramach modułu II wsparcie uzyskało 101 seniorów.

Program był dofinansowany ze środków budżetu państwa. Wysokość środków wydatkowanych na jego realizację wyniosła **47.451,03 zł**.

Małopolska Tarcza Humanitarna. Fundusze Europejskie dla Ukrainy. Wsparcie grantowe EFS dla NGO i JST – integracja społeczna, rynek pracy, edukacja i zdrowie

W 2023 r. Subregionalne Centrum Wsparcia Opiekunów Nieformalnych Osób Niesamodzielnym Bezpieczna Przystań, ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego realizowało projekt, którego celem było wzmocnienie zdolności JST oraz NGO do świadczenia niezbędnych usług publicznych i udzielania wsparcia w ramach integracji społecznej, edukacji, rynku pracy, zdrowia zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami w zakresie pomocy dla osób, które przybyły do Polski z Ukrainy od 24 lutego 2022 r. W ramach projektu Centrum zatrudniło 2 osoby na stanowisku młodszy opiekun na okres od grudnia 2022 r. do sierpnia 2023 r. Na realizację projektu wydatkowano kwotę: **49.413,49 zł**.

Projekt pn. „Tarnów – Nowe Spojrzenie”

Fundacja „Auxilium” od stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. realizowała przedsięwzięcie: „Laboratorium Prężności Społecznej Miasta” w ramach projektu pn. „Tarnów – Nowe Spojrzenie” finansowanego ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021 oraz budżetu państwa. „Laboratorium Prężności Społecznej Miasta”, które stanowiło inicjatywę mającą na celu rozwój osobisty oraz wzmacnianie więzi społecznych w Tarnowie.

W ramach działań skupiało się na doskonaleniu jakości życia mieszkańców oraz promowaniu społecznej dynamiki Tarnowa. Fundacja oferowała dla uczestników m.in. wykłady, konsultacje oraz warsztaty dla dzieci i młodzieży, w tym:

1. Kino z Misją - projekcje filmowe „Poverty Cure” i moderowane dyskusje dotyczące globalnych nierówności.
2. Wieczory Psychologiczne – cykl spotkań z ekspertami z dziedziny psychologii. „Zarządzanie sobą w czasie” – warsztat odkrywający techniki zwiększające efektywność w codziennym życiu.
3. „Lider i Mówca” – szkolenie skupiające się na kształtowaniu kompetencji oratorskich oraz roli przywódcy.
4. Konsultacje psychologiczne dla rodziców – profesjonalne wsparcie psychologiczne

- odpowiadające na potrzeby rodzinne.
5. Warsztaty z inteligencji emocjonalnej – warsztaty zwiększające świadomość emocjonalną i umiejętności interpersonalne.
 6. Warsztaty radzenia sobie ze stresem – interaktywne zajęcia uczące metod radzenia sobie z sytuacjami stresowymi.
 7. Empatia w Komunikacji – sesje rozwijające umiejętności empatycznego nawiązywania relacji.
 8. Warsztaty i Terapia Małżeńska – warsztaty mające na celu poprawę dynamiki relacji rodzinnych i małżeńskich.
 9. Pracownia Rozwoju Osobistego – spotkania stymulujące odkrywanie i rozwijanie wewnętrznego potencjału.
 10. Salonik gier planszowych – rozrywka poprzez gry planszowe wspierające umysłową aktywność.
 11. Coaching indywidualny – wsparcie w osiąganiu osobistych celów dzięki uważnej i skutecznej komunikacji.

Projekt miał za zadanie odblokowanie i wzmocnienie lokalnych potencjałów Tarnowa oraz włączenie i zaangażowanie mieszkańców w procesy rozwojowe miasta, jak również rozwój młodszego pokolenia, wzmocnienie wzajemnego zrozumienia oraz świadomości potrzeb przedstawicieli innych niż własna grup wiekowych.

Ponadto miejsce to oferowało możliwość ciekawego, bezpiecznego i twórczego spędzania wolnego czasu. Okres realizacji: od III kwartału 2021 r. do I kwartału 2024 r. Całkowita kwota projektu: **1.260.000,09 zł**.

14. EDUKACJA

14.1 Edukacja w liczbach

Tarnów pełni funkcję ponadregionalnego ośrodka edukacji. Funkcjonuje w nim większość typów placówek (zarówno publicznych jak i niepublicznych) wymienionych w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 900 z późn. zm.).

Liczba szkół i placówek oświatowych publicznych, dla których Gmina Miasta Tarnowa była organem prowadzącym w roku 2023

Typ szkoły/placówki	Rok 2023
Przedszkola Publiczne	24
Szkoły Podstawowe	14
Licea Ogólnokształcące	7
Zespoły Szkół	11
Szkoły specjalne	3
Pozostałe placówki	5
Razem	64

Źródło: Wydział Edukacji w Urzędzie Miasta Tarnowa

Liczba szkół i placówek oświatowych niepublicznych w latach 2021, 2022 i 2023

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Przedszkola	22	24	24
Punkty przedszkolne	0	0	0
Oddział przedszkolny w szkole podstawowej	1	0	1
Szkoły podstawowe	8	9	9
Szkoły podstawowe specjalne	2	2	2
Licea ogólnokształcące dla młodzieży	3	3	3
Technika dla młodzieży	0	0	0
Szkoły Branżowe I Stopnia i II Stopnia	3	3	3
Szkoły Branżowe Specjalne I Stopnia	2	2	2
Szkoły specjalne przysposabiające do pracy	1	1	1
Licea ogólnokształcące dla dorosłych	3	2	2
Szkoły policealne	15	10	10
Bursy + Internat	4	4	4
Poradnie	3	3	3
Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii	1	1	1
Ośrodek Rewalidacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy	0	1	1
Ogółem:	68	65	66

Źródło: Wydział Edukacji w Urzędzie Miasta Tarnowa

W 2023 r. w szkołach publicznych podstawowych i ponadpodstawowych kształciło się 16 829 uczniów, czyli o 179 uczniów więcej niż rok wcześniej (w 2022 r. – 16 650 uczniów).

Liczba dzieci i młodzieży uczącej się w tarnowskim systemie edukacji ogółem w latach szkolnych 2021/2022, 2022/2023 i 2023/2024

Typ składowej	2021/2022	2022/2023	2023/2024*
Publiczne			
Przedszkola	3 011	3 008	2 979
Szkoły podstawowe	6 764	6 696	6 433
Szkoły ponadpodstawowe	9 958	9 954	10 396
Suma	19 733	19 658	19 808
Szkoły policealne i dla dorosłych	141	220	213
Szkoły specjalne	253	304	319
Suma	394	524	532
Niepubliczne			
Przedszkola/punkty przedszkolne/oddział przedszkolny w szkole podstawowej	1 031	1 275	1 277
Szkoły i placówki **	4 048	4 196	4 339
Suma	5 079	5 471	5 616
Uczelnie wyższe	5 439	4 836	4 544
Suma końcowa	30 645	30 489	30 500

Źródło: Wydział Edukacji w Urzędzie Miasta Tarnowa

*Stan na dzień 31.12.2023

** Przez placówki należy rozumieć poradnie psychologiczno-pedagogiczne, internaty i bursy szkolne oraz młodzieżowy ośrodek socjoterapii.

Rekrutacja do tarnowskich przedszkoli i szkół ponadpodstawowych (bez artystycznych i specjalnych) na rok szkolny 2023/2024 po raz kolejny została przeprowadzona z zastosowaniem elektronicznego systemu naboru. Natomiast nabór do szkół podstawowych przeprowadzony został w oparciu o rekrutację tradycyjną, tzn. w formie papierowej. Również w sposób tradycyjny została przeprowadzona rekrutacja do szkoły artystycznej, szkół specjalnych, szkoły policealnej, branżowej szkoły II stopnia, a także liceum ogólnokształcącego dla dorosłych.

Na rok szkolny 2022/2023 do publicznych przedszkoli przyjęto wszystkich chętnych, tj. **2979** dzieci, w tym: **22** dzieci starszych niż sześćoletnie, **776** sześciolatków, **746** dzieci pięcioletnich, **732** dzieci czteroletnich, **656** dzieci trzyletnich i **47** dzieci młodszych niż trzyletnie. W 2023 r. obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego w **24** przedszkolach publicznych realizowało **776** dzieci sześćoletnich.

Tarnowskie szkoły publiczne podstawowe również zapewniły miejsca wszystkim chętnym dzieciom. W wyniku przeprowadzonej rekrutacji na rok szkolny 2023/2024 do klas pierwszych tarnowskich szkół podstawowych zostało przyjętych 864 uczniów (do ponad 43 oddziałów).

Do tarnowskich szkół publicznych ponadpodstawowych (w tym szkoły ponadpodstawowe specjalne) na rok szkolny 2023/2024 zostało przyjętych 2973 uczniów, w tym 1557 uczniów do liceum ogólnokształcącego, 1110 uczniów do technikum oraz 306 uczniów do branżowej szkoły I stopnia.

Wyniki naboru do liceów ogólnokształcących na rok szkolny 2023/2024

Szkoła - LICEUM	Ogólna liczba przyjętych	Liczba uruchomionych oddziałów
I Liceum ogólnokształcące w Tarnowie	225	7
II Liceum Ogólnokształcące w Tarnowie	201	6
III Liceum Ogólnokształcące w Tarnowie	288	8
IV Liceum Ogólnokształcące w ZSO1 w Tarnowie	249	8
V Liceum Ogólnokształcące w Tarnowie	130	4
VII Liceum Ogólnokształcące w Tarnowie	132	4
XIV Liceum Ogólnokształcące w Tarnowie w ZSOiT	128	4
XVI Liceum Ogólnokształcące	129	4
XX Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Integracyjnymi w ZSO nr 6 z OI	20	1
XXI Liceum Ogólnokształcące Sportowe w Tarnowie	53	2
Liceum Ogólnokształcące Specjalne dla NiSS w ZSSNiSS	2	1
Razem - Liceum - kl. I	1557	49

Wyniki naboru do techników na rok szkolny 2023/2024

Szkoła - Technikum	Ogólna liczba przyjętych	Liczba uruchomionych oddziałów
Technikum nr 1 w ZST w Tarnowie	240	8
Technikum nr 2 w CKZiU w Tarnowie	56	2
Technikum nr 3 w ZSE-G w Tarnowie	159	5
Technikum nr 4 w ZSME w Tarnowie	182	6
Technikum nr 5 w ZSOiT w Tarnowie	112	4
Technikum nr 6 ZST-Z w Tarnowie	96	3
Technikum nr 7 w ZSB w Tarnowie	120	4
Technikum nr 9 w ZSEO w Tarnowie	145	4
Razem - Technikum - kl. I	1110	36

Wyniki naboru do Branżowej Szkoły I stopnia na rok szkolny 2023/2024

Szkoła - Branżowa Szkoła I stopnia	Ogólna liczba przyjętych	Liczba uruchomionych oddziałów
Branżowa Szkoła I stopnia nr 1 w CKZiU w Tarnowie	97	3
Branżowa Szkoła I stopnia nr 3 w ZSE-G w Tarnowie	64	2
Branżowa Szkoła I stopnia nr 4 w ZST-Z w Tarnowie	66	2
Branżowa Szkoła I stopnia nr 5 w ZSB w Tarnowie	60	2
Branżowa Szkoła Specjalna I stopnia w SOSW w Tarnowie	13	1
Branżowa Szkoła Specjalna I stopnia dla Niesłyszących i Słabo Słyszących w ZSSNiS w Tarnowie	6	2
Razem - Branżowa Szkoła I stopnia - kl. I	306	12

Podsumowanie naboru do szkół ponadpodstawowych na rok szkolny 2023/2024

Typ szkoły ponadpodstawowej	Ogólna liczba przyjętych	Liczba uruchomionych oddziałów
licea ogólnokształcące	1557	49
technika	1110	36
branżowa szkoła I stopnia	306	12
Suma:	2973	97

Rekrutacja do szkół policealnych, branżowych szkół II stopnia i szkół dla dorosłych na rok szkolny 2023/2024

Wyszczególnienie:	Ogólna liczba przyjętych	Liczba uruchomionych oddziałów
Branżowa Szkoła II stopnia w CKZiU w Tarnowie	0	0
Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w CKZiU w Tarnowie (oddziały 3-letniego LO) - kl. II	37 (kl. II)*	1*
Szkoła Policealna nr 8 w Centrum Kształcenia Ustawicznego w CKZiU w Tarnowie	62	2
Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy w SOSW w Tarnowie	6	2
Suma:	105	5

Podsumowanie naboru do klas pierwszych na rok szkolny 2023/2024

Typ szkoły	Ogólna liczba przyjętych do klasy pierwszej	Liczba uruchomionych oddziałów
Szkoły podstawowe	864	43
Licea ogólnokształcące	1557	49
Technika	1110	36
Branżowe szkoły I stopnia	306	12
Szkoły policealne, szkoły branżowe II stopnia, licea ogólnokształcące dla dorosłych, szkoły przysposabiające do pracy	105	5
Suma:	3942	145

Dane dot. naboru pozyskane z aneksów nr 1 do arkuszy organizacyjnych na rok szkolny 2023/2024 - data obowiązywania aneksu 02.09.2023 r.

We wszystkich niepublicznych jednostkach systemu oświaty w 2023 r. kształciło się średniomiesięcznie 5616 uczniów (w 2022 r. - 5471 uczniów), czyli o 145 uczniów średniomiesięcznie więcej niż w roku poprzednim. Do przedszkoli niepublicznych uczęszczało średniomiesięcznie 1277 dzieci (w 2022 r. - 1275 dzieci). Liczba uczniów niepublicznych jednostek systemu oświaty ogółem w roku bieżącym wzrosła w porównaniu do roku ubiegłego.

Liczba studentów tarnowskich szkół wyższych w 2023 r. wyniosła 4544, czyli w porównaniu do roku ubiegłego oznacza to spadek o 292 studentów (w 2022 r. – 4836).

Liczba studentów tarnowskich szkół wyższych w latach 2022 i 2023

L.p.	Nazwa uczelni	2022	2023
1.	Akademia Tarnowska (do 1.06.2023 r. Akademia Nauk Stosowanych. Wcześniej, do 1.03.2022 r. Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa)	3 662	3 570
2.	Małopolska Wyższa Szkoła Ekonomiczna	322	202
3.	Wyższa Szkoła Biznesu, National-Louis University - Wydział Zamiejscowy w Tarnowie	12	6
4.	Uniwersytet Papieski Jana Pawła II - Wydział Teologiczny Seksja w Tarnowie	78	82
5.	Tarnowska Szkoła Wyższa Akademia Nauk Stosowanych	674	598
6.	Wyższe Seminarium Duchowne	88	86
Razem		4 836	4 544

Źródło: Wydział Edukacji w Urzędzie Miasta Tarnowa w oparciu o dane z wyższych uczelni

W roku akademickim 2022/2023 na sześciu tarnowskich uczelniach kształciło się 4836 studentów (stan na 31.12.2022 r.). Obecnie w szkołach wyższych studiuje 4544 osób (stan na 31.12.2023 r.). Największa z nich, Akademia Tarnowska (do 1.06.2023 r. Akademia Nauk Stosowanych. Wcześniej, do 1.03.2022 r. Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa), posiada różnorodną ofertę edukacyjną obejmującą kierunki humanistyczne i ekonomiczne, matematyczno-przyrodnicze i techniczne, związane z ochroną zdrowia i kulturą fizyczną,

a także kierunki artystyczne. Od 25 lat jest nie tylko jednostką dydaktyczną, umożliwiającą zdobycie wyższego wykształcenia tysiącom młodych ludzi, ale także coraz mocniejszym ośrodkiem wspierania rozwoju społeczno-gospodarczo-kulturalno-sportowego dla całego subregionu tarnowskiego. Kolejny rok jest też w czołówce najchętniej wybieranych wyższych szkół zawodowych w Polsce. W 2023 r. ANS otrzymała wysoką, trzecią lokatę w rankingu Akademii Nauk Stosowanych i Publicznych Uczelni Zawodowych publikowanym przez „Perspektywy” (najwyższa lokata wśród wszystkich małopolskich wyższych szkół zawodowych).

Doceniona została również Tarnowska Szkoła Wyższa Akademia Nauk Stosowanych, która 13 listopada 2023 r. otrzymała tytuł Polska Nagroda Innowacyjności 2023. Jest to prestiżowa nagroda gospodarcza, która wręczana jest najbardziej innowacyjnym oraz kreatywnym uczelniom, firmom i instytucjom działającym w Polsce. 17 listopada 2023 r. TSzW ANS otrzymała kolejne wyróżnienie, tj. tytuł Symbol Nowoczesnego Kształcenia 2023. Program Symbol to ogólnopolski program medialny, powstały w 2011 r., w którym wyróżniane są firmy, uczelnie, instytuty naukowe i inne liczące się podmioty stanowiące niedościgniony wzór w swojej branży. Ta prestiżowa nagroda dedykowana jest instytucjom, których działalność ukierunkowana jest na przyszłość, postęp oraz innowacyjne rozwiązania.

Liczba studentów tarnowskich szkół wyższych w latach 2022 i 2023 wg rodzajów studiów

Wyszczególnienie		Studenci ogółem (stan na koniec grudnia)	
		2022	2023
studia licencjackie	ogółem w tym	2 090	1937
	stacjonarne	1 396	1379
	niestacjonarne	694	558
studia inżynierskie	ogółem w tym	518	534
	stacjonarne	518	534
	niestacjonarne	0	0
studia magisterskie	ogółem w tym	2 024	1821
	stacjonarne	1 079	1155
	niestacjonarne	891	666
studia podyplomowe	ogółem	204	252
studia doktoranckie	ogółem	0	0
Razem:		4 836	4 544

Źródło: Wydział Edukacji w Urzędzie Miasta Tarnowa w oparciu o dane z wyższych uczelni

Decydujący wpływ na jakość kształcenia ma kadra pedagogiczna, jej kwalifikacje, staż pracy i poziom awansu zawodowego oraz inne kompetencje zawodowe. **Statystyczny nauczyciel Tarnowa** w roku szkolnym 2023/2024 to: nauczyciel wykwalifikowany z wykształceniem wyższym magisterskim, kobieta (78,5% K, 21,5% M) i ma najwyższy stopień awansu zawodowego (jest nauczycielem dyplomowanym). Na dzień 31.12.2023 r. w tarnowskich jednostkach oświatowych zatrudnionych było łącznie 2853 nauczycieli, co stanowiło 2698 etatów przeliczeniowych.

14.2 Oferta edukacyjna Tarnowa

Tarnowska edukacja stwarza tarnowianom oraz osobom spoza miasta atrakcyjną i różnorodną ofertę kształcenia. W roku szkolnym 2023/2024 Gmina Miasta Tarnowa była organem prowadzącym 64 placówki oświatowe publiczne.

Liczba działających i pobierających dotację z budżetu gminy szkół i placówek niepublicznych w 2023 wzrosła z 65 do 66.

Natomiast do głównych celów postawionych przed szkołami ponadpodstawowymi należało utrzymanie na wysokim poziomie kształcenia w liceach ogólnokształcących, a także dalszy rozwój szkolnictwa zawodowego.

W celu promowania oferty edukacyjnej szkół ponadpodstawowych po raz kolejny pojawiła się w wersji wyłącznie elektronicznej Oferta Edukacyjna Publicznych Szkół Ponadpodstawowych w Tarnowie Na Rok Szkolny 2023/2024 (dostępna na stronie internetowej miasta www.tarnow.pl).

Od kilku lat miasto czyni starania o wzmocnienie szkolnictwa zawodowego w kierunku podniesienia atrakcyjności szkół zawodowych, a także wyposażenia uczniów w kwalifikacje ułatwiające znalezienie miejsca na rynku pracy. Wyrazem tych działań jest:

- 1) prowadzenie oddziału międzynarodowego w II Liceum Ogólnokształcącym,
- 2) kształcenie zawodowe w Tarnowie lokalizuje się w kilku nowoczesnych centrach:
 - a. o charakterze mechaniczno-elektrycznym (Centrum Kształcenia Zawodowego – CKZ),
 - b. o charakterze budowlanym (Zespół Szkół Budowlanych we współpracy z Politechniką Krakowską – „Poligon Energooszczędności” jako element „Małopolskiego Laboratorium Budownictwa Energooszczędnego”).
- 3) nabywanie dodatkowych kwalifikacji poprzez udział w projektach:
 - Budowlane Centrum Kompetencji w ZSB - Uzyskanie dodatkowych certyfikowanych kwalifikacji, pogłębienie zdobytych umiejętności na płatnych stażach u przedsiębiorców, przygotowanie do egzaminów zawodowych i studiów technicznych
 - Erasmus+ w Szkole Podstawowej nr 1 w Tarnowie
 - Erasmus+ w ZSO 1 w Tarnowie - Mobilność edukacyjna osób
 - Erasmus+ w ZSEO w Tarnowie - Mobilność uczniów i kadry w sektorze kształcenia i szkolenie zawodowe
 - Kwalifikacje zawodowe sukcesem na rynku pracy II - Rozwijanie oferty szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe, kształcących uczniów ze specjalnymi potrzebami

- Małopolska Chmura Edukacyjna - IV LO edycja 2022 - Podniesienie u uczniów kompetencji kluczowych oraz właściwych postaw niezbędnych na rynku pracy oraz indywidualizacja podejścia w szczególności do uczniów o szczególnych potrzebach
- Małopolska Chmura Edukacyjna - XVI LO w Tarnowie 2022/23 - Podniesienie u uczniów kompetencji kluczowych oraz właściwych postaw niezbędnych na rynku pracy oraz indywidualizacja podejścia w szczególności do uczniów o szczególnych potrzebach
- Małopolska Chmura Edukacyjna 2022 - III LO w Tarnowie - Podniesienie kompetencji kluczowych uczniów III LO
- Modernizacja Kształcenia Zawodowego w Małopolsce II - Zwiększenie kompetencji zawodowych zdolnych uczniów w technikach w zakresie zawodowych obszarów tematycznych w ramach Małopolskiej Chmury Edukacyjnej oraz doradztwo zawodowe w gimnazjach
- Projekt Erasmus+ Before it is too late - Zwiększenie świadomości na temat zagrożeń środowiska naturalnego, promowania działań mających na celu zapobieganie ociepleniu klimatu oraz działanie na rzecz ochrony środowiska
- Staż zawodowy w Hamburgu drogą do sukcesu uczniów Zespołu Szkół Ekonomiczno-Zawodowych w Tarnowie - Odbycie stażu przez uczniów w ramach kształcenia i szkolenia zawodowego w firmach za granicą
- Szanuj siebie, innych oraz środowisko dla lepszej przyszłości. Projekt Erasmus+ - Pomoc uczniom w uświadamianiu sobie, jak ważne jest szanowanie siebie, innych i środowiska
- Współpraca i nauczanie zintegrowane w oparciu o tradycyjne słowa mądrości - Usprawnienie procesu edukacyjnego poprzez zaimplementowanie kooperatywnego uczenia się, które będzie wspierać współpracę uczniów o różnych potrzebach edukacyjnych
- Generacja V4 (Fundusz Wyszehradzki) - Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych w Tarnowie (mobilność uczniów i kadry w edukacji szkolnej w roku 2022/23)
- Erasmus + Youth! Let's create Enviroment and Climate Change Awariness – Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 1 w Tarnowie polegający na współpracy trzech szkół - Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 1 w Tarnowie, Liceo Scientifico e Linguistico Leonardo da Sycylii oraz Selim Nevzat Sahin Anadolu Lisesi w Turcji
- Projekt pn. „Małopolska Tarcza Humanitarna. Fundusze Europejskie dla Ukrainy – Pakiet Edukacyjny” realizowały: Szkoła Podstawowa nr 1, Szkoła Podstawowa nr 2, Szkoła Podstawowa nr 8, Szkoła Podstawowa nr 23, Szkoła Podstawowa nr 24 z Oddziałami Dwujęzycznymi, III Liceum Ogólnokształcące oraz Zespół Szkół Muzycznych
- Projekt pn. Małopolska Tarcza Antykryzysowa – Pakiet Edukacyjny II. Realizacja wsparcia szkół i placówek oświatowych. W projekt ten zaangażowały się następujące szkoły: Szkoła Podstawowa nr 1, Szkoła Podstawowa nr 8, Szkoła Podstawowa nr 9 i V Liceum Ogólnokształcące.

Poniżej przedstawiono w skrócie najważniejsze z wymienionych projektów:

Budowlane Centrum Kompetencji

W 2023 r. zakończyła się realizacja projektu „Budowlane Centrum Kompetencji w Zespole Szkół Budowlanych w Tarnowie”. Parterami projektu była Akademia Nauk Stosowanych w Tarnowie (obecnie Akademia Tarnowska). Całkowita wartość projektu opiewała na kwotę 4 459 012,41 zł, z czego 85% wydatków było finansowane przez Unię Europejską w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014 – 2020, 4,33% środków pochodziło z budżetu państwa, a 10,67% wkładu własnego zapewniła Gmina Miasta Tarnowa.

Zakres rzeczowy projektu obejmował modernizację budynku Zespołu Szkół Budowlanych przy ul. Fatimskiej 28 na kwotę 29 753,70, zakup wyposażenia do 16 pracowni budowlanych na kwotę 926 202,32 zł. W 34 zorganizowanych w ramach projektu kursach wzięło udział 260 uczniów. W efekcie prowadzonych działań 240 uczniów zdobyło nowe kwalifikacje. Przeprowadzono też 4 kursy dla 15 nauczycieli oraz sfinansowano studia podyplomowe dla 4 nauczycieli. W trakcie realizacji projektu 200 uczniów zdobyło doświadczenie zawodowe uczestnicząc w płatnych stażach u pracodawców. Poza tym 46 uczniom zostało wypłacone stypendium, 222 uczniów zostało objętych doradztwem zawodowym a 87 uczniów uczestniczyło w zajęciach na uczelni wyższej. Ponadto w kursach uczestniczyło 5 uczniów z niepełnosprawnościami z Zespołu Szkół Specjalnych dla Niesłyszących i Słabo Słyszących w Tarnowie.

W efekcie realizacji projektu uczniowie chętnie uczestniczą w kursach, szkoleniach, stażach/praktykach zawodowych, na których zdobywają kwalifikacje i doświadczenie zawodowe. Umiejętności te ułatwią im zdobycie pracy. Zajęcia prowadzone na uczelni i zajęcia wyrównawcze pozwolą uczniom na lepsze zdanie matury i dostanie się na studia. Przyznawane stypendia naukowe mobilizują uczniów do osiągnięcia lepszych wyników w nauce przedmiotów zawodowych.

Kwalifikacje zawodowe sukcesem na rynku pracy II (Druga edycja konkursu)

W latach 2020-2023 Centrum Kształcenia Zawodowego realizowało projekt „Kwalifikacje zawodowe sukcesem na rynku pracy II”.

Budżet projektu wynosił 8 719 998,80 zł, w tym wartość dofinansowania opiewała na kwotę 7 847 998,92 zł (w tym: wkład Unii Europejskiej 94,44% oraz 5,56 % z budżetu państwa).

W ramach projektu organizowane były: kwalifikacyjne kursy zawodowe i kursy zawodowe, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, warsztaty w specjalistycznych pracowniach i laboratoriach na uczelniach, staże i praktyki zawodowe, wizyty zawodoznawcze, doradztwo zawodowe oraz przyznawane były stypendia dla najzdolniejszych uczniów.

W zajęciach w ramach projektu uczestniczyli uczniowie Centrum Kształcenia Zawodowego, Zespołu Szkół Mechaniczno-Elektrycznych, Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Technicznych, Zespołu Szkół Technicznych, Zespołu Szkół Techniczno-Zawodowych, Zespołu Szkół Specjalnych dla Niesłyszących i Słabo Słyszących, Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego, III Liceum Ogólnokształcącego i IV Liceum Ogólnokształcącego.

Tylko w 2023 r. w ramach projektu 53 osoby uczestniczyły w pozaszkolnych formach kształcenia. Przeprowadzono 1126 godzin wsparcia w zakresie doradztwa zawodowego dla uczniów. W efekcie prowadzonych działań 30 osób uzyskało kwalifikacje w ramach pozaszkolnych form kształcenia, 5 uczniów zdobyło doświadczenie w wyniku odbytego stażu/praktyki zawodowej, a 326 uczniów nabyło kompetencje kluczowe lub umiejętności uniwersalne po opuszczeniu programu.

Projekt pn. „Małopolska Tarcza Humanitarna. Fundusze Europejskie dla Ukrainy – Pakiet Edukacyjny”

Zakres projektu obejmował:

- Zakup wyposażenia sal lekcyjnych i innych pomieszczeń szkolnych, sprzętu IT, pomocy dydaktycznych niezbędnych do podjęcia przez uczniów z Ukrainy nauki w tarnowskich szkołach,
- Wsparcie psychologiczno-pedagogiczne dla uczniów z Ukrainy podejmujących naukę w tarnowskich szkołach, realizowane w wielu formach i na wielu płaszczyznach,
- Dodatkowe zajęcia z języka polskiego oraz zajęcia o charakterze wyrównawczo-przedmiotowym prowadzone w języku polskim,
- Działania o charakterze integrującym środowisko uczniów polskich i ukraińskich (przybyłych do Polski w wyniku działań wojennych w Ukrainie).

Łączna kwota poniesionych wydatków wyniosła 963 915,06 zł. Wydatki te zostały w całości sfinansowane w ramach reakcji Unii na pandemię COVID-19 w ramach 15 Osi Priorytetowej - REACT-EU (EFS) dla sprostania wyzwaniom migracyjnym Działanie 15.2 REACT-EU dla sprostania wyzwaniom migracyjnym – pakiet edukacyjny Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020.

Projekt „Modernizacja kształcenia zawodowego w Małopolsce II”

Projekt jest odpowiedzią na skutki pandemii covid. Zadania w ramach projektu obejmowały:

- Działania uzupełniające u uczniów braki edukacyjne w realizacji podstawy programowej oraz działania z zakresu rozwijania kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych
 - Koła zainteresowań
 - Zajęcia wyrównawcze
 - Zajęcia korekcyjno - kompensacyjne
 - Zajęcia sportowe
- Działania wspomagające psychologicznie uczniów w nadrobieniu braków edukacyjnych i rozwijaniu kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych, w tym:
 - Zajęcia rozwijające kreatywność i krytyczne myślenie
 - Zajęcia „Jak się uczyć?”
 - Wsparcie uczniów przez specjalistów /psychologa, pedagoga, pedagoga specjalnego/

Łączna wartość wydatków opiewała na kwotę 132166,7 zł, które w całości były sfinansowane ze środków Unii Europejskiej oraz budżetu państwa w ramach Poddziałania 10.1.6 Cyfryzacja szkół prowadzących kształcenie ogólne Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020

Projekt „Modernizacja kształcenia zawodowego w Małopolsce II”

Projekt jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020, 10 Oś Priorytetowa Wiedza i Kompetencje, Działanie 10.2 Rozwój kształcenia zawodowego uczniów. W roku szkolnym 2022/2023 kontynuowano realizację projektu. To jeden z najważniejszych i największych projektów edukacyjnych w skali całego kraju w kończącej się perspektywie finansowej. Jego głównym celem jest wzmocnienie kształcenia zawodowego w poszczególnych branżach, lepsze powiązanie jego oferty z potrzebami rynku pracy i poprawa społecznego wizerunku kształcenia zawodowego, szczególnie wśród młodzieży oraz rodziców.

Na projekt składają się dwa główne komponenty: 1. realizacja Małopolskiej Chmury Edukacyjnej w zakresie obszarów zawodowych (w Tarnowie jest ona realizowana w Zespole Szkół Budowlanych w Tarnowie oraz w Zespole Szkół Mechaniczno-Elektrycznych

w Tarnowie); 2. utworzenie Szkolnych Punktów Informacji i Kariery. Ten drugi komponent, polegający na prowadzeniu doradztwa zawodowego dla uczniów w wieku gimnazjalnym (uczniów wygaszonych gimnazjów oraz klas VII-VIII szkół podstawowych), realizowany był do końca roku szkolnego 2019/2020, natomiast zajęcia MCHE kontynuowane były do roku szkolnego 2022/2023. Realizacja chmury edukacyjnej polega na działaniach analogicznych do działań „chmurowych” w ramach obszarów ogólnych, takich jak realizowane przez I LO, II LO, III LO, V LO, XVI LO i ZSO NR 1 w ramach oddzielnych projektów, tj. na organizacji zajęć on-line oraz wyjazdów na uczelnie wyższe. Wybrane obszary zawodowe to: budownictwo, środowisko (ZSB), język angielski oraz obszar elektryczno-elektroniczny (ZSME).

Okres realizacji obejmuje lata 2017-2023. Wartość projektu w części realizowanej przez Gminę Miasta Tarnowa to 767 005,48 zł, z czego 90% zostanie dofinansowane ze środków Unii Europejskiej i budżetu państwa.

„Małopolska Chmura Edukacyjna”

Przedsięwzięcie, które stanowi innowacyjną propozycję przekazywania wiedzy oraz przybliżania osiągnięć naukowych uczelni wyższych przy wykorzystaniu technologii informacyjnych i telekomunikacyjnych uczniom w Małopolsce.

W roku 2023 projekty Małopolskiej Chmury Edukacyjnej były realizowane w następujących tarnowskich szkołach:

III Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza w Tarnowie

IV Liceum Ogólnokształcące im. Jana Pawła II w Tarnowie

XVI Liceum Ogólnokształcące im. Armii Krajowej w Tarnowie

W ramach projektu w liceach wdrażane są programy rozwojowe zakładające m.in. realizację eksperymentalnego systemu wirtualnych zajęć w modelu „odwróconych lekcji” (flipped classroom) w czasie rzeczywistym (zajęcia on-line) w różnych obszarach tematycznych w każdej ze szkół.

Okres realizacji: lata 2020-2023. Każdy z projektów dotyczących realizacji MCHE opiewał na kwotę od kilku do kilkudziesięciu tysięcy złotych. Projekty te otrzymały dofinansowanie zewnętrzne na poziomie 95% kosztów całkowitych.

Porozumienie patronackie

Porozumienie patronackie jest formą współpracy szkół ponadpodstawowych z Akademią Tarnowską (AT).

Celem patronatu jest podnoszenie jakości i efektywności nauczania w ramach kształcenia ogólnego czy zawodowego poprzez: umożliwienie uczniom klasy patronackiej rozwijania swoich zainteresowań, podejmowanie działań prowadzących do ponadprogramowego poszerzania wiedzy, rozwój i doskonalenie umiejętności praktycznego zdobywania wiedzy z zakresu ich zainteresowań, wszechstronny rozwój intelektualny oraz wymianę doświadczeń. Zajęcia te umożliwiają uczniom klas patronackich: uczestnictwo w wybranych wykładach organizowanych przez Akademię Tarnowską, współpracę z wybranymi Kołami Naukowymi działającymi w AT, udostępnienie uczniom zasobów czytelni AT, w tym także zasobów multimedialnych.

Na terenie AT odbywają się zajęcia ćwiczeniowe (laboratoryjne) prowadzone przez nauczycieli uczelni – aktualnie ilość grup, przedmiot, wymiar godzin i terminy zajęć określają harmonogramy ustalone między AT, a poszczególną szkołą.

Na rok szkolny 2023/2024 zostały zawarte Porozumienia patronackie z następującymi szkołami:

- **I Liceum Ogólnokształcące** im. Kazimierza Brodzińskiego w Tarnowie,
- **II Liceum Ogólnokształcące** im. Hetmana Jana Tarnowskiego
- **III Liceum Ogólnokształcące** im. Adama Mickiewicza w Tarnowie,

- **IV Liceum Ogólnokształcące** im. Jana Pawła II w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 1 w Tarnowie
- **XIV Liceum Ogólnokształcące** w Zespole Szkół Ogólnokształcących i Technicznych im. Jana Szczepanika w Tarnowie,
- **Technikum nr 1** w Zespole Szkół Technicznych im. Ignacego Mościckiego w Tarnowie,

Ponadto Porozumienie zawarte w 2021r. dotyczące szkoły **Technikum nr 4** im. Tadeusza Tertila w Zespole Szkół Mechaniczno-Elektrycznych obowiązuje **od dnia 1 listopada 2021 r. do 31 sierpnia 2024 r.**

Wspomaganie szkolnictwa zawodowego

Kształcenie ustawiczne prowadzi się w formie kwalifikacyjnych kursów zawodowych, tj. pozaszkolnej formie kształcenia ustawicznego, której program nauczania uwzględnia podstawę programową kształcenia w zawodach w zakresie jednej kwalifikacji. Jego ukończenie umożliwia przystąpienie do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w zakresie tej kwalifikacji. W roku szkolnym 2022/2023 realizowane były kursy kwalifikacyjne w *Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego*

- technik spawalnictwa (symbol zawodu: 311516) Kwalifikacja MEC.10. Organizacja i wykonywanie prac spawalniczych (367 godzin rocznie, liczba uczestników 16), w tym 9 słuchaczy kursu realizuje kształcenie zawodowe BS II stopnia nr 1 w zawodzie technik spawalnictwa-2 BSp;
- technik elektryk (symbol zawodu: 311303) Kwalifikacja ELE.05. Eksploatacja maszyn, urządzeń i instalacji elektrycznych (713 godzin rocznie, liczba uczestników 25) - kształcenie zawodowe dla BS II stopnia - 1BSe;
- technik izolacji przemysłowych (symbol zawodu: 311608) Kwalifikacja BUD.31. Organizacja i kontrola robót izolacyjnych oraz sporządzanie kosztorysów (390 godzin rocznie, liczba uczestników 10) - kształcenie zawodowe dla BS II stopnia - 1BSi;
- elektromechanik pojazdów samochodowych (symbol zawodu: 741203) Kwalifikacja MOT.02. Obsługa, diagnozowanie oraz naprawa mechatronicznych systemów pojazdów samochodowych (605 godzin rocznie, liczba uczestników 20);
- kucharz (symbol zawodu: 512001) Kwalifikacja HGT.02. Przygotowanie i wydawanie dań (565 godzin rocznie, liczba uczestników 22);
- technik spawalnictwa (symbol zawodu: 311516) Kwalifikacja MEC.10. Organizacja i wykonywanie prac spawalniczych (310 godzin rocznie, liczba uczestników 20).

Tarnów konsekwentnie wspiera edukację na każdym etapie kształcenia. Oferta edukacyjna uwzględniała preferencje dzieci, młodzieży i rodziców oraz zmiany w edukacji i na rynku pracy. Do mocnych stron tarnowskiego systemu edukacji należą: bogata oferta edukacyjna, wysoki nabór do szkół, wykraczanie poza obowiązkowe zadania edukacyjne, wspomaganie procesu edukacji i podwyższanie jego jakości poprzez realizację licznych programów i projektów oraz inwestowanie w infrastrukturę edukacyjną.

14.3 Edukacja, wychowanie i profilaktyka zagrożeń, opieka i bezpieczeństwo, programy edukacyjno-wychowawcze

W 2023 r. w szkołach kontynuowano realizację przyjętych w poprzednich latach zadań priorytetowych: wspomaganie rozwoju dzieci i uczniów (z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji), „edukację włączającą” uczniów niepełnosprawnych, wspieranie kompetencji wychowawczych rodziców i wychowawców, pomoc psychologiczno-pedagogiczną dla dzieci

i młodzieży, wzmocnienie bezpieczeństwa dzieci w szkołach i placówkach oświatowych. Położono szczególny nacisk na wspieranie zdrowia psychicznego uczniów.

Zadania oświatowe realizowane przez Gminę Miasta Tarnowa w roku szkolnym 2022/2023 skupiały się na kontynuowaniu działań związanych z kształceniem, wychowaniem i opieką dzieci będących obywatelami Ukrainy, którzy w wyniku konfliktu zbrojnego toczącego się na terenie tego kraju znaleźli schronienie, między innymi w naszym mieście. Wielkim wyzwaniem była organizacja oddziałów przygotowawczych dla uczniów z Ukrainy, włączenie ich w funkcjonujący już system szkół, który wymagał sporo wysiłku organizacyjnego i merytorycznego.

W roku szkolnym 2022/2023 prowadzonych było 5 oddziałów przygotowawczych w tarnowskich szkołach. W każdym oddziale zatrudniona została dodatkowa osoba, tzw. „pomoc nauczyciela”, władająca językiem polskim i ukraińskim. Ponadto poza oddziałami przygotowawczymi, uczniowie z Ukrainy mieli zapewnioną bezpłatną dodatkową naukę języka polskiego. W roku szkolnym 2023/2024 w tarnowskich szkołach, nie funkcjonował już żaden oddział przygotowawczy. Uczniowie z ww. oddziałów zostali włączeni do oddziałów funkcjonujących w szkołach.

Kształcenie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

Tarnowski system oświaty zapewnia każdemu dziecku, w tym niepełnosprawnemu, uczęszczającemu do przedszkola, szkoły lub placówki wsparcie w rozwoju i pomoc psychologiczno-pedagogiczną stosownie do jego potrzeb. Wspomaga pełny rozwój dzieci i uczniów, akcentuje „edukację włączającą” uczniów niepełnosprawnych. Stwarza również odpowiednie warunki dla uczniów zdolnych.

Kształcenie specjalne jest specyficzną formą wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży z zaburzeniami zachowania, deficytami rozwojowymi, psychofizycznymi lub schorzeniami.

Do głównych działań Gminy Miasta Tarnowa wspierających edukację uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi należą:

- usuwanie barier architektonicznych i komunikacyjnych w szkołach i przedszkolach,
- sukcesywne wyposażanie przedszkoli i szkół w odpowiednie pomoce i technologie edukacyjne,
- zapewnienie wykwalifikowanej kadry nauczycieli i specjalistów,
- wdrażanie projektów edukacyjnych uwzględniających specjalne potrzeby tej grupy dzieci i młodzieży,
- rozwijanie zintegrowanego systemu wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci od 0 do 7 lat w zakresie diagnozy, poradnictwa i terapii,
- prowadzenie:
 - wielostronnej pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
 - oddziałów integracyjnych i specjalnych,
 - nauczania indywidualnego,
 - różnych form zajęć dla osób niepełnosprawnych,
- wydawanie skierowań do młodzieżowych ośrodków wychowawczych i socjoterapii,
- zapewnienie uczniom niepełnosprawnym bezpłatnego dowozu do szkół i przedszkoli lub zwrot kosztów indywidualnego dowozu dziecka jego rodzicom lub opiekunom.

Na terenie Gminy Miasta Tarnowa prowadzone są różnorodne działania i formy kształcenia specjalnego na rzecz tarnowskich dzieci i młodzieży, z których korzystają również rówieśnicy z gmin ościennych. Uczniowie ci otrzymują skierowania na cały okres kształcenia do odpowiednich oddziałów lub klas.

Wczesnym wspomaganie rozwoju dziecka obejmuje się dzieci od chwili wykrycia niepełnosprawności do podjęcia nauki w szkole. Dzieci są obejmowane wczesnym wspomaganie rozwoju na podstawie opinii o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju,

wydawanej w Tarnowie przez Zespół Orzekający działający w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.

W Tarnowie działają trzy Zespoły Wczesnego Wspomagania Rozwoju Dziecka: w Przedszkolu Publicznym nr 18 z Oddziałami Integracyjnymi w Tarnowie, w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej przy ul. Chyszowskiej 3 oraz w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym im. E. Gierat.

W roku szkolnym 2022/2023 na zajęcia specjalistyczne w ramach WWR uczęszczało 78 dzieci.

Nadzorowane przez miasto placówki zajmujące się szkolnictwem specjalnym w latach 2021/2022 i 2022/2023

Szkoły/Przedszkola	2021/2022	2022/2023	Uwagi
Oddziały integracyjne			Funkcjonują w czterech przedszkolach (nr 1, 14, 18 i 35), trzech szkołach podstawowych (nr 3, 9, 11) oraz w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 6 z OI.
liczba oddziałów	48	49	
liczba uczniów ogółem	791	827	
Oddziały specjalne dla uczniów z autyzmem i z innymi niepełnosprawnościami (sprzężenia)			Oddziały specjalne dla uczniów z autyzmem i z innymi niepełnosprawnościami (sprzężenia) istnieją w Szkole Podstawowej Integracyjnej nr 11 w Tarnowie. Od roku szkolnego 2020/2021 funkcjonuje również oddział specjalny w Szkole Podstawowej Integracyjnej nr 25 w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 6 z Oddziałami Integracyjnymi w Tarnowie
liczba oddziałów	5	5	
liczba uczniów niepełnosprawnych	17	18	
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy			Przedszkole Specjalne - 2 oddziały dla dzieci z autyzmem i niepełnosprawnością sprzężoną (10 dzieci), Szkoła Podstawowa Specjalna – 23 oddziałów (101 uczniów), Szkoła Specjalna Przystosowana do Pracy - 13 oddziałów (63 uczniów), Branżowa Szkoła Specjalna I Stopnia- 3 oddziały (26 uczniów)
liczba oddziałów	42	41	
liczba uczniów	190	200	
liczba wychowanków w internacie	39	32	
Zespół Szkół Specjalnych dla Niesłyszących i Słabo Słyszących			Szkoła Podstawowa Specjalna – 25 uczniów Branżowa Szkoła Specjalna I stopnia – 17 uczniów Liceum Ogólnokształcące Specjalne – 6 uczniów Technikum Specjalne – 12 uczniów
liczba oddziałów	21	21	
liczba uczniów	60	59	

Źródło: Wydział Edukacji w Urzędzie Miasta Tarnowa

Działania Gminy Miasta Tarnowa w zakresie kształcenia specjalnego w 2022 i 2023 roku

Działania	2022	2023	Uwagi
Liczba opinii o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju dziecka	75	84	Liczba opinii o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju wydanych przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną (PPP)
Liczba uczniów objętych indywidualnym nauczaniem lub indywidualnym obowiązkowym rocznym przygotowaniem przedszkolnym	153	166	Na podstawie orzeczeń o potrzebie nauczania indywidualnego lub indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego.
Orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego	573	389	Wydawane przez Zespół Orzekający PPP na podstawie wniosków rodziców
Skierowania do oddziałów integracyjnych			Na podstawie orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego wydanych przez PPP w Tarnowie i wniosków rodziców.
liczba rozpatrywanych spraw	65	56	
liczba skierowań	65	56	
Zespół Szkół Specjalnych dla niesłyszących i słabo słyszących			Na podstawie opinii PPP i wniosków rodziców.
liczba skierowań	9	9	
nauczanie indywidualne	1	0	
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy			Na podstawie orzeczeń PPP i wniosków rodziców.
liczba skierowań	77	57	
zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze	4	4	
nauczanie indywidualne	0	4	
Resocjalizacja i socjoterapia			*W związku z Rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 27 grudnia 2022 r.
liczba rozpatrywanych spraw	11	13	

skierowania do Młodzieżowych Ośrodków Wychowawczych (MOW)*	9	5	<p>w sprawie komisji do spraw kierowania nieletnich do młodzieżowego ośrodka wychowawczego oraz trybu kierowania, przenoszenia i zwalniania nieletnich z młodzieżowych ośrodków wychowawczych oraz wydanym 20 kwietnia 2023 r. Zarządzeniem Ministra Sprawiedliwości w sprawie powołania Komisji do spraw kierowania nieletnich do młodzieżowego ośrodka wychowawczego, od 21 kwietnia 2023 r. skierowania do Młodzieżowych Ośrodków Wychowawczych wydaje powołana zarządzeniem komisja.</p> <p>W związku z powyższym całość spraw związanych z kierowaniem nieletnich do Młodzieżowych Ośrodków Wychowawczych została przekazana przez Wydział Edukacji UMT 11.05.2023 r. do Sądu Rejonowego w Tarnowie, Wydział ds. Rodziny i Nieletnich, który wnioskuje o wydanie odpowiedniego skierowania bezpośrednio do Komisji do spraw kierowania nieletnich do młodzieżowego ośrodka wychowawczego.</p>
skierowania do Młodzieżowych Ośrodków Socjoterapii (MOS) - wydane przez właściwych starostów prowadzących takie ośrodki, na podstawie wniosków rodziców	2	8	<p>Kierowanie do MOS na terenie kraju – wyłącznie na podstawie orzeczeń PPP, SPPT i wniosków rodziców. Starosta powiatu właściwy ze względu na miejsce zamieszkania ucznia, nieprowadzący ośrodka socjoterapii, kieruje ucznia do ośrodka wskazanego przez wnioskodawcę lub do najbliższego powiatu prowadzącego taki ośrodek. Starosta powiatu prowadzący MOS kwalifikuje wniosek w miarę wolnych miejsc w ośrodku i wydaje skierowanie.</p>

Źródło: Wydział Edukacji w Urzędzie Miasta Tarnowa

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna w roku szkolnym 2022/2023 realizowana była w formie: zajęć rozwijających uzdolnienia, zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, rewalidacji indywidualnej, zajęć specjalistycznych: korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, terapeutycznych, zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej, gimnastyki korekcyjnej i innych zajęć (warsztaty, porady i konsultacje). Wymienione formy zajęć pomocy psychologiczno-pedagogicznej w roku szkolnym 2022/2023 w szkołach prowadzonych przez Gminę Miasta Tarnowa były realizowane przez nauczycieli z wykorzystaniem przydzielonych przez organ prowadzący dodatkowych godzin. Ponadto w trakcie roku szkolnego organ prowadzący przyznaje dodatkowe godziny na realizację nauczania indywidualnego, indywidualny program i tok nauki.

Szkoły i przedszkola mają obowiązek zatrudniania nauczycieli specjalistów: psychologów, pedagogów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i pedagogów specjalnych. Minimalny wymiar zatrudnienia nauczycieli specjalistów w przedszkolach i szkołach jest uzależniony od liczby dzieci lub uczniów w danej jednostce, przy czym w przedszkolach i szkołach, do których uczęszcza więcej niż 50 dzieci lub uczniów, wymiar etatów psychologa i pedagoga specjalnego stanowi co najmniej połowę łącznej liczby etatów nauczycieli specjalistów określonej w standardach. Liczba etatów specjalistów zatrudnionych na dzień 31.12.2023 r. w tarnowskich przedszkolach i szkołach wyniosła 246,93.

Na podstawie wyników ankiet przeprowadzonych przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną (wg stanu na 30.06.2023 r.) we wszystkich tarnowskich przedszkolach i szkołach pomocą psychologiczno-pedagogiczną było objętych 9 351 dzieci i uczniów, co stanowi 47% ogółu uczniów (bez szkół policealnych). Dla porównania – w roku szkolnym 2021/2022 było to 7 626 uczniów i przedszkolaków, czyli 38%.

Liczba uczniów w szkołach objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną w roku szkolnym 2021/2022 i 2022/2023

Wyszczególnienie	2021/2022			2022/2023		
	Liczba uczniów	Liczba uczniów objętych PPP	Objęci PPP % uczniów w szkole	Liczba uczniów	Liczba uczniów objętych PPP	Objęci PPP % uczniów w szkole
Przedszkola publiczne	3 018	1 564	52%	3 028	1 675	55%
Szkoły podstawowe	6 970	2 337	34%	6 828	3 049	45%
Szkoły ponadpodstawowe	10 002	3 725	37%	9 989	4 627	46%
Razem:	19 990	7 626	38%	19 845	9 351	47%

Tabela opracowana na podstawie analizy wypełnionych ankiet przez publiczne szkoły i przedszkola w Tarnowie. Zagadnienie pomocy psychologiczno-pedagogicznej rozeznawano w roku szkolnym 2022/2023 – w 24 przedszkolach, 14 szkołach podstawowych, 23 szkołach ponadpodstawowych i zespołach szkół

Źródło: Wydział Edukacji w Urzędzie Miasta Tarnowa w oparciu o dane z PPP

Pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolu, szkole i placówce udzielają uczniom nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych oraz specjaliści, w szczególności: psychologowie, pedagodzy, logopedzi, doradcy zawodowi i terapeuci pedagogiczni we współpracy z: rodzicami uczniów, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, innymi przedszkolami, szkołami i placówkami, organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży.

W przeliczeniu na etaty, w roku szkolnym 2022/2023 w przedszkolach, szkołach i placówkach prowadzonych przez Gminę Miasta Tarnów pracowali nauczyciele specjaliści w następującej liczbie:

- 1) logopedów – 39,9 etatów,
- 2) psychologów – 54,28 etatu,
- 3) pedagogów – 44,87 etatu,
- 4) pedagogów specjalnych – 25,24 etatu,

- 5) nauczycieli współorganizujących kształcenie integracyjne – 94,5 etatu,
- 6) terapeutów pedagogicznych – 6,52 etatu,

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna w roku szkolnym 2022/2023 realizowana była w formie: zajęć rozwijających uzdolnienia, zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, rewalidacji indywidualnej, zajęć specjalistycznych: korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, terapeutycznych, zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu, oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej, gimnastyki korekcyjnej, innych: warsztaty, porady i konsultacje.

Miasto stara się rozsądnie sprostać rosnącym potrzebom. Istotną rolę w tym zakresie odgrywają dwie funkcjonujące w Tarnowie **miejskie poradnie** pełniące rolę koordynującą, doradczą, szkoleniową oraz udzielają pomocy psychologicznej i terapeutycznej. Pałac Młodzieży wspiera dzieci i rodziców w zakresie różnorodnych form organizacji wolnego czasu, proponując na rzecz niepełnosprawnych m.in. arteterapię, zajęcia grupowe i indywidualne uczące radzenia sobie z trudnościami, słabościami, emocjami; udzielanie wsparcia; poznanie technik wzmacniania poczucia własnej wartości.

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Tarnowie

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna jest placówką, której głównym celem jest wspomaganie wszechstronnego rozwoju dzieci i młodzieży oraz udzielanie im pomocy adekwatnej do potrzeb. Oferta poradni skierowana jest również do rodziców, nauczycieli, pedagogów i innych osób zaangażowanych w rozwój i wychowanie dzieci.

W poradni zatrudnieni są specjaliści: **psycholodzy, pedagodzy, oligofrenopedagodzy, surdopedagodzy, tyflopagodzy, logopedzi, neurologopedzi, neurologopedzi kliniczni, surdologopedzi, neuroterapeuci EEG Biofeedback i doradcy zawodowi.**

Poradnia współpracuje ze wszystkimi placówkami oświatowo-wychowawczymi w Tarnowie, prowadzi działalność diagnostyczną, terapeutyczną i profilaktyczną.

W poradni działa **Zespół Orzekający**, który wydaje m.in.:

- 1) **orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego** dla dzieci i uczniów niesłyszących, słabosłyszących, niewidomych, słabowidzących, niepełnosprawnych ruchowo, w tym z afazją, niepełnosprawnych intelektualnie, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, z niepełnosprawnościami sprzężonymi, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym,
- 2) **orzeczenia o potrzebie indywidualnego nauczania,**
- 3) **orzeczenia o potrzebie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego,**
- 4) **orzeczenia o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych,**
- 5) **opinie o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka.**

W zasięgu działania poradni znajduje się około 24 tysiące potencjalnych podopiecznych.

W roku szkolnym 2022/2023 poradnia wykonała 3759 diagnoz specjalistycznych, wydała 1204 opinii. Przesiewowo przebadano psychologicznie 652 sześciolatków, udzielono 1013 konsultacji. Odbyło się 21 posiedzeń Zespołu Orzekającego, który wydał łącznie 583 decyzje, w tym:

- orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego dzieci i uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim – 62
- z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym – 26
- z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim (zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze) – 5
- z niepełnosprawnościami sprzężonymi – 62

- z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera – 95
- niesłyszących i słabosłyszących – 35
- niewidomych i słabowidzących – 24
- z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją – 71
- dla zagrożonych niedostosowaniem społecznym – 15
- niedostosowanych społecznie – 3
- orzeczenia o potrzebie nauczania indywidualnego – 169
- orzeczenia o potrzebie obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego – 5
- opinie o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka – 86
- orzeczenia uchylające – 10.

Wydano pisemne opinie w innych sprawach, m.in:

- odroczenia rozpoczęcia spełniania przez dziecko obowiązku szkolnego – 36
- przyspieszenia obowiązku szkolnego – 2
- dostosowania wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb i możliwości ucznia oraz objęcia pomocą psychologiczno-pedagogiczną – 304
- zwolnienia z nauki drugiego języka obcego – 3
- specyficznych trudnościach w uczeniu się – 222
- objęcia dziecka pomocą psychologiczno-pedagogiczną w przedszkolu, szkole lub placówce oświatowej – 470
- objęcia pomocą psychologiczno-pedagogiczną w formie zindywidualizowanej ścieżki kształcenia – 15
- inne opinie związane z kształceniem i wychowaniem dziecka – 74
- informacje o wynikach diagnoz – 11.

Ponadto poradnia współpracuje z instytucjami i organizacjami pozarządowymi działającymi w środowisku lokalnym zajmującymi się świadczeniem i organizacją pomocy dla dzieci i młodzieży.

W poradni działa **II Zespół Wczesnego Wspomaganie Rozwoju Dziecka** (jeden spośród trzech funkcjonujących w placówkach publicznych w Tarnowie), w skład którego wchodzi psycholog, pedagog specjalny, logopeda i neurologopeda.

Poradnia pełni także rolę **Wiodącego Ośrodka Koordynacyjno-Rehabilitacyjno-Opiekuńczego** na terenie Gminy Miasta Tarnowa, realizującego program kompleksowego wsparcia dla rodzin „**Za życiem**”.

W ramach programu dzieci posiadające opinię o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju lub zagrożone niepełnosprawnością otrzymują bezpłatnie dodatkowe usługi fizjoterapeutów, rehabilitantów, psychologów, pedagogów specjalnych, neurologopedów oraz zajęcia dogoterapii. W roku szkolnym 2022/2023 z programu korzystało łącznie 112 dzieci i ich rodzin.

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna organizowała również spotkania ze specjalistą logopedą w ramach projektu „Mobilny konsultant”, w których uczestniczyły dzieci wraz z rodzicami. Mobilny konsultant to nauczyciel posiadający gruntowne przygotowanie i doświadczenie jako pedagog specjalny, ale także logopeda, co umożliwia udzielanie pomocy adekwatnej do potrzeb zarówno z zakresu terapii pedagogicznej, jak i logopedycznej. Spotkania odbywają się poza siedzibą poradni na terenie tarnowskich placówek oświatowych.

Szkoły najczęściej zwracały się o wsparcie w pomocy dzieciom i młodzieży ze spektrum autyzmu czy z zespołem Aspergera. Przedszkola z kolei najczęściej prosiły o konsultacje logopedyczne dla dzieci z zaburzeniami komunikacji, niepełną mową czy dla dzieci, z którymi są poważne problemy wychowawcze. Poradnia uruchomiła również konsultacje telefoniczne dla rodziców.

Pomoc udzielona przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w roku szkolnym 2022/2023:

POMOC DZIECIOM I MŁODZIEŻY

Pomoc dzieciom i uczniom była realizowana w ramach:

- zajęć logopedycznych – 278 dzieci
- zajęć korekcyjno-kompensacyjnych – 503 dzieci i uczniów
- neuroterapii EEG Biofeedback – przeprowadzono 596 treningów,
- terapii psychologicznej – 33 dzieci/uczniów
- Wczesnego Wspomagania Rozwoju Dziecka – 19 dzieci,
- innych form pomocy terapeutycznej i zajęć o charakterze terapeutycznym – 57 dzieci/uczniów
- zajęć aktywizujących wybór kierunku kształcenia i zawodu – 419 uczniów

Pracownicy poradni realizowali na terenie poradni, szkół i przedszkoli programy profilaktyczno-edukacyjne oraz warsztaty i zajęcia psychoedukacyjne.

Pracownicy poradni przeprowadzili:

1) szkolenia rad pedagogicznych na tematy:

- *Działalność poradni psychologiczno-pedagogicznej – wydawane dokumenty, interpretacja zaleceń w świetle przepisów prawa*
- *Mutyzm wybiórczy*
- *Relacje rodzic-nauczyciel-uczeń*
- *Rozwijanie kompetencji społeczno-emocjonalnych u dzieci i młodzieży*
- *Skuteczne metody rozwiązywania problemów wychowawczych na linii nauczyciel-rodzic, nauczyciel-uczeń*
- *Specyficzne trudności w uczeniu się - dostosowanie wymagań*
- *Uczeń z Zespołem Aspergera w klasie ogólnodostępnej*

2) zajęcia grupowe, warsztatowe dla uczniów szkół podstawowych:

- *Jak radzić sobie z trudnymi emocjami*
- *Moja przyszłość zaczyna się dzisiaj*
- *Przemoc rówieśnicza i agresja, jak reagować na zaczepki*
- *Rozwijanie kompetencji emocjonalno-społecznych*
- *Samotność, kształtowanie pozytywnej samooceny*
- *Stres - jak go ośwoić*
- *Warsztaty z doradztwa zawodowego*

3) warsztaty dla uczniów szkół ponadpodstawowych:

- *Efektywne uczenie się (poznanie technik skutecznego uczenia się i zapamiętywania)*
- *Nie taki stres straszny – warsztaty radzenia sobie ze stresem*
- *Przeciwdziałanie agresji i przemocy w szkole*
- *Specyfika pracy poradni psychologiczno-pedagogicznej (warsztaty dla klas o profilu psychologiczno-pedagogicznym)*
- *Stres przed maturą*
- *Zaburzenia emocji - jak radzić sobie z trudnymi emocjami*

W trakcie ferii zimowych zorganizowano 11. edycję „Kreatywnej Akademii Zimowej” - zajęcia psychoedukacyjne dla uczniów szkół podstawowych. Działania w ramach Kreatywnej Akademii Zimowej i Letniej stanowią dla dzieci i uczniów dodatkową ofertę zorganizowanego wypoczynku w mieście.

W poradni realizowano **innowacje pedagogiczne**, których beneficjentami były dzieci i uczniowie:

- *3xZ. Zakuć. Zdać. Zapamiętać – efektywne uczenie się*

- *Diagnoza funkcjonalna dzieci słabowidzących i niewidomych w wieku 0-6 lat*
- *Dobrze dostrojony – zajęcia grupowe dla dzieci ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się*
- *„Spójrz uważnie”. Terapia widzenia dla dzieci z dysfunkcją narządu wzroku*
- *Trening Umiejętności Społecznych*
- *Twoja przyszłość zaczyna się dzisiaj*

POMOC RODZICOM

Pracownicy poradni przeprowadzili na terenie placówek oświatowych szereg prelekcji i konsultacji dla rodziców. Systematycznie są prowadzone **grupy wsparcia**:

- dla rodziców dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu,
- dla rodziców dzieci z mutyzmem wybiórczym,
- dla rodziców dzieci z FAS,
- dla rodziców dzieci powracających z zagranicy,
- dla rodziców – uczestników „Szkoły dla Rodziców i Wychowawców”.

Pracownicy poradni na bieżąco przekazywali porady dotyczące postępowania postdiagnostycznego dzieci i młodzieży, udzielali porad i konsultacji. W trakcie trwania pandemii porad i konsultacji udzielano także w formie indywidualnej osobiście lub telefonicznie.

Pracownicy poradni przeprowadzili **prelekcje dla rodziców na terenie szkół** w następujących obszarach:

- *Trudności emocjonalne – skuteczne oddziaływania wychowawcze*
- *Wspieranie rozwoju emocjonalnego dzieci. Skuteczne oddziaływania wychowawcze*
- *Zaburzenia emocjonalne u dzieci w wieku przedszkolnym, zachowania agresywne wobec rówieśników i dorosłych – sposoby rozwiązywania konfliktów*
- *Zespół Aspergera. Jak pracować z uczniem z zaburzeniami ze spektrum autyzmu. Wczesne objawy autyzmu*

POMOC NAUCZYCIELOM

Pracownicy poradni w ciągu roku szkolnego 2022/2023 realizowali cykliczne spotkania dla nauczycieli, wychowawców i pedagogów szkół dotyczące realizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Uczestniczyli w opracowaniu i modyfikowaniu Indywidualnych Programów Edukacyjno-Terapeutycznych dla uczniów oraz wielospecjalistycznej oceny funkcjonowania ucznia (IPET, WOPFU) na terenie szkół. Prowadzili szkolenia rad pedagogicznych zgodnie ze zgłaszanymi potrzebami.

W ramach **sieci współpracy i wspomagania szkół i placówek** zorganizowano i przeprowadzono spotkania informacyjno-warsztatowe z dyrektorami i nauczycielami szkół i przedszkoli i logopedami przedszkoli pn. „Dziecko/uczeń z opinią lub orzeczeniem poradni psychologiczno-pedagogicznej – wsparcie i pomoc w świetle przepisów prawa oświatowego”.

Pracownicy systematycznie kontaktowali się z nauczycielami i pedagogami w objętych opieką placówkach oświatowych w celu udzielania porad, konsultacji dotyczących oddziaływań psychologiczno-pedagogiczno-logopedycznych.

Poradnia realizuje ponadto **zadania na rzecz środowiska lokalnego**, takie jak:

- współpraca z policją, sądem i CUS w sprawach dotyczących klientów poradni (Niebieskie Karty),
- praca w Zespole Interdyscyplinarnym Centrum Usług Społecznych w Tarnowie,
- współpraca w organizacji kampanii „Biała Wstążka”,
- współpraca z Biblioteką Pedagogiczną,

- współpraca z uczelniami poprzez organizację praktyk studenckich i sprawowanie opieki merytorycznej w tym zakresie,
- udział w wywiadach i audycjach w lokalnych mediach,
- współorganizacja konferencji dla środowiska oświatowego Tarnowa pn. „dez-INTEGRACJA 3.0. Budujemy wioski relacji”.

Pracownicy przygotowują teksty o tematyce edukacyjno-profilaktycznej dotyczące emocji, wspierania rozwoju dziecka, porad wychowawczych dla rodziców, bieżących oddziaływań terapeutycznych oraz materiałów do pracy terapeutycznej, które są na bieżąco udostępniane na stronie internetowej poradni www.ppptarnow.pl oraz na FB.

W roku szkolnym 2022/2023 z pomocy poradni skorzystało 2730 klientów.

Specjalistyczna Poradnia Profilaktyczno-Terapeutyczna

Specjalistyczna Poradnia Profilaktyczno-Terapeutyczna specjalizuje się w terapii i profilaktyce zaburzeń zachowania i emocji. Formy pomocy realizowane w poradni to: psychoterapia indywidualna dzieci i młodzieży, konsultacje rodzinne, wychowawcze, terapia rodzinna, socjoterapia, konsultacje dla nauczycieli w sprawie uczniów, psychoedukacja i profilaktyka realizowane w poradni oraz w placówkach oświatach, mediacje konfliktów rodzinnych i szkolnych. Prowadzona była również terapia EEG Biofeedback jako metoda wspomagająca inne formy pracy z dziećmi i młodzieżą, terapia logopedyczna i grupa wsparcia dla rodziców.

Warto zauważyć, że nasza poradnia jako jedyna w regionie placówka prowadzi bezpłatnie systemową terapię rodzin. Swoim działaniem obejmuje szkoły, uczniów i rodziny z terenu miasta Tarnowa. Z pomocy mogą korzystać rodzice i opiekunowie uczących się w Tarnowie uczniów, oraz nauczyciele. Poradnia w roku szkolnym 2022/2023 kontynuowała realizację sprawdzonych form pracy z dziećmi, młodzieżą, rodzicami i nauczycielami. W rozszerzonym zakresie, z dużą intensywnością podejmowała działania w szkołach i przedszkolach jako odpowiedź na bardzo duże zapotrzebowanie w zakresie wsparcia psychologicznego, psychoedukacyjnego i profilaktycznego dla uczniów.

W odpowiedzi na utrzymujące się bardzo duże zainteresowanie współpracą szkół, przedszkoli i placówek opiekuńczych ze Specjalistyczną Poradnią Profilaktyczno-Terapeutyczną przygotowaliśmy specjalną ofertę psychoedukacyjną i profilaktyczną dla szkół i przedszkoli. Współpracujemy również z placówkami opiekuńczymi (wsparcie i terapia dla dzieci i młodzieży, konsultacje dla wychowawców, działania interwencyjne).

Cele były realizowane poprzez zajęcia psychoedukacyjne i profilaktyczne w szkołach, różnorodne formy terapii realizowane w poradni m.in. psychoterapia dzieci i młodzieży, terapia rodzinna, socjoterapia, warsztaty dla rodziców oraz poradnictwo.

W roku szkolnym 2022/23 zrealizowano następujące zajęcia:

- *Program zapobiegania zachowaniom suicydalnym „Presja na życie”* obejmujący szkolenie nauczycieli, rodziców oraz zajęcia psychoedukacyjne z dziećmi i młodzieżą. Program objął 3 nowe szkoły oraz kontynuowane były zajęcia zaplanowane w poprzednim roku szkolnym, odbyły się:
 - 54 warsztaty z uczniami (1084 uczniów),
 - 5 szkoleń dla nauczycieli (168 os),
 - 7 szkoleń dla rodziców (378 os).
- Warsztaty dla uczniów:
 - *Moje miejsce w świecie, szkole 7 warsztatów (172 os),*
 - *Jak radzić sobie 2 warsztaty (29 os.),*
 - *Edukacja emocjonalna 24 warsztaty (505 os.),*
 - *Zasady – szacunek – relacje w klasie 2 warsztaty– (44 os),*

- *Relacje w klasie 1 warsztat (16 os.),*
- *Moja droga moje życie 1 spotkanie (26 os.)*
- Prelekcje dla uczniów:
 - *Jak dobrze czuć się w relacjach z innymi 16 spotkań (787 os.),*
 - *Jak dobrze przeżyć życie 4 spotkania (195 os.).*
- Szkolenie dla nauczycieli:
 - *Jak dobrze przeżyć życie (39 os.),*
 - *Dyscyplina w klasie 4 spotkania (144 os), Agresja u dzieci 2 spotkania (23 os.),*
 - *Sposoby rozumienia ucznia. Jak nie być manipulatorem w procesie wychowania 3 spotkania (126 os),*
 - *Skuteczna komunikacja z uczeniem 2 spotkania(66 os),*
 - *Jak dobrze przeżyć życie (30 os.),*
 - *Dojrzała osobowość skuteczną profilaktyką uzależnień 4 spotkania (136 os.)*
 - *Wypalenie zawodowe nauczycieli (26 os.),*
 - *Wypalenie zawodowe nauczycieli 3 spotkania (50 os.)*
- Prelekcje dla rodziców:
 - *Współrodzicielstwo – nie jesteśmy parą, jesteśmy rodzicami (30 os.),*
 - *Edukacja i profilaktyka (12 os.).*
- *Grupa wsparcia dla rodziców (6 os.)*
- *Odbyła się 4 interwencje w szkole (66 os.)*
- *Jedna obserwacja dziecka mutystycznego w przedszkolu*

Zajęcia psychoedukacyjne dla uczniów, szkolenia nauczycieli i rodziców, konsultacje dla wychowawców, pedagogów szkolnych, interwencje w szkołach obejmowała następujące placówki: III LO, XVI LO, CKZiU, Zespół Szkół Przemysłowych, ZSOiT, ZST, ZSEO, ZSO nr 6, Rzemieślnicza Branżowa Szkoła I stopnia, Społeczne Liceum Ogólnokształcące, S.P. nr 1, 2, 3, 5,8, 9, 10, 11, 14, 15, 23 Społeczna Szkoła Podstawowa, Przedszkole nr 3, 15, 19, 21, 24, 32, Bursa szkolna.

Zapewnienie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, opieki i pomocy wzmacniających poczucie bezpieczeństwa uczniów i nauczycieli. Punkt ten był realizowany poprzez konsultacje z nauczycielami, pedagogami przed i po zajęciach w szkole, konsultacje indywidualne dla nauczycieli, rodziców i uczniów oraz terapię indywidualną.

W sumie objętych działaniami w szkołach było 2994 uczniów, 720 nauczycieli, 398 rodziców.

W poradni przyjęto: 1193 osoby. W tej liczbie mieści się 489 dzieci, z czego:

Dzieci w wieku od 0 do 6 lat: 30

Szkoły podstawowe: 201

Szkoły ponadpodstawowe: 258

Rodziców: 647

Nauczycieli: 36

Inni: 15 osób

Podział na formy pomocy:

1. Psychoterapia indywidualna – 2904 godziny, 612 osób
2. Porady – 841 godzin, 631 osób
3. Terapia rodzinna – 235 sesji, 57 rodziny
4. Trening Biofeedback – 122 treningi, 10 osób
5. Grupy socjoterapeutyczne: Gr Cool – 21 spotkań, 13 osób, grupa I-III S.P –22 spotkania, 5 osób

6. Zespoły superwizyjne dla pedagogów, psychologów – Szkoły podstawowe – 3 spotkania, 13 osób, Szkoły ponadpodstawowe – 7 spotkań, 18 osób
7. Interwencje w sprawie uczniów w szkołach i placówkach opiekuńczo-wychowawczych – 15

W roku szkolnym 2022/2023 wydano:

- 17 orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego.
- 6 orzeczeń o indywidualnym nauczaniu
- 6 opinii
- 5 zezwoleń na praktyki w Szkole Branżowej

Najczęściej zgłaszane problemy obejmowały: trudności wychowawcze, problemy w radzeniu sobie z trudnymi zachowaniami dzieci i młodzieży (depresja lub stany depresyjne u dzieci i młodzieży – bardzo duże nasilenie, tendencja wzrostowa, w chwili obecnej jest to najbardziej alarmujący poziom od wielu lat, z tendencją rosnącą, agresja, obniżony poziom funkcjonowania społecznego); zachowania lękowe własne i dziecka, brak porozumienia z drugim rodzicem w sprawach wychowawczych (w szczególności w sprawach rozwodowych - tendencja wzrostowa, nadopiekuńczość); praca z ofiarami przemocy (sposoby rozładowania emocji swoich i dzieci, Niebieska Karta); relacja małżeńska i partnerska (kryzys i konflikt), rozwód, rozstanie, powtórne związki; autoagresja dzieci i młodzieży (tendencja wzrostowa).

Poradnia realizuje również zadania na rzecz środowiska lokalnego, takie jak:

- współpraca z policją, sądem i CUS w sprawach dotyczących klientów poradni (w tym realizacja postanowień Sądu Rejonowego Wydział Rodzinny),
- praca w Zespole Interdyscyplinarnym Centrum Usług Społecznych w Tarnowie,
- współpraca z placówkami opiekuńczymi, stowarzyszeniami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży w Tarnowie,
- współpraca z uczelniami poprzez organizację praktyk studenckich i sprawowanie opieki merytorycznej w tym zakresie,
- udzielanie wywiadów w lokalnych mediach w temacie pomocy i profilaktyki dzieci i młodzieży

Działania z zakresu wychowania, profilaktyki, opieki i bezpieczeństwa

Gmina Miasta Tarnowa wspierała rodziców w ich zadaniach i funkcjach wychowawczych, m.in. zlecając do realizacji **programy i szkolenia profilaktyczne** z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii i przemocy, przy uwzględnieniu propozycji zgłoszonych przez tarnowskie szkoły. Realizowane programy posiadały rekomendację instytucji odpowiedzialnych za wdrażanie systemu rekomendacji (Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Ośrodek Rozwoju Edukacji, Instytut Psychiatrii i Neurologii, Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych). Przykładowe programy: „Archipelag Skarbów”, „Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej” czy „Przyjaciele Zippiego”.

Ponadto przedszkola, szkoły i poradnie psychologiczno-pedagogiczne realizowały własne programy profilaktyczne. Na wyróżnienie zasługuje realizowany przez Specjalistyczną Poradnię Profilaktyczno-Terapeutyczną program zapobiegania zachowaniom suicydalnym „Presja na życie” obejmujący szkolenie nauczycieli, rodziców oraz zajęcia psychoedukacyjne z dziećmi i młodzieżą.

W podejmowanych działaniach profilaktycznych na terenie naszego miasta ważną rolę odgrywają projekty profilaktyczne realizowane przez Komendę Miejską Policji w Tarnowie oraz tarnowską Straż Miejską (np. realizowane w 2023 r. spotkania z przedstawicielem policji

pn. „Odpowiedzialność prawna nieletnich i cyberprzemoc”). Służby mundurowe współpracują ze szkołami w realizacji procedur związanych z występowaniem przemocy w rodzinie („Niebieska Karta”).

Co roku w Tarnowie organizowana jest kampania na rzecz przeciwdziałania przemocy „Biała Wstążka”. W 2023 r. wydarzenie odbywało się pod hasłem „Pomoc dziecku krzywdzonemu”. Jej celem było zwrócenie uwagi na problem przemocy wobec dzieci oraz zachęcenie mieszkańców Tarnowa do niepozostawiania obojętnymi wobec tego zjawiska. W akcje co roku włączają się przedszkola i szkoły, organizując happeningi, warsztaty i pogadanki.

Wychowanie patriotyczne pełni kluczową rolę w edukacji dzieci i młodzieży. Jest realizowane między innymi poprzez:

- rozbudzanie uczuć patriotycznych (zapoznanie z hymnem, barwami i symbolami narodowymi naszego państwa i miasta),
- kształtowanie postawy szacunku do kultury i tradycji polskiej, symboliki narodowej, postaci wielkich Polaków, świąt państwowych i rocznic,
- promocji aktywnej postawy obywatelskiej,
- rozwijanie poszanowania postaw prospołecznych i dobra wspólnego,
- wzmacnianie identyfikacji z miejscem pochodzenia,
- kształtowanie postaw i szacunku do innych narodów i kultur,
- umożliwianie kreatywnego uczestnictwa w wydarzeniach kulturowych i politycznych,
- kształtowanie odpowiedniego zachowania w czasie uroczystości szkolnych, państwowych,
- rozwijanie poczucia własnej tożsamości narodowej,
- tworzenie sytuacji wyzwalających emocjonalny związek z krajem ojczystym przez uczestnictwo w spotkaniach, uroczystościach i konkursach (m.in. organizowanie spotkań z przewodnikiem Miasta Tarnowa, z kombatantami, regionalnymi artystami (poetka, pisarz)).

Realizacja w/w działań polega między innymi na:

- udziale w uroczystościach zawierających treści patriotyczne, w rocznicowych akademiach i apelach szkolnych (m.in. rocznica wybuchu II wojny światowej, Święto Konstytucji 3 Maja, Święto Niepodległości 11 Listopada, Święto Flagi, Święto Szkoły i Święto Patrona Szkoły),
- współpracy z instytucjami i organizacjami pozarządowymi, m.in. z Muzeum Okręgowym i Związkiem Sybiraków w Tarnowie,
- organizacji konkursów dotyczących problematyki regionalnej i narodowej,
- udziale w zajęciach w Muzeum Okręgowym i Muzeum Etnograficznym.

Działania na rzecz ucznia zdolnego

Tarnowskie szkoły systematycznie wspomagają uczniów zdolnych i podejmują działania wykraczające poza obowiązkowe zadania edukacyjne. Uczeń zdolny ma możliwość, m. in.:

- nauki w klasach językowych, przygotowaniu do matury międzynarodowej,
- uczestniczenia w różnego rodzaju zajęciach pozalekcyjnych, w tym rozwijających jego zainteresowania i uzdolnienia np.: sportowe, przedmiotowe, artystyczne,
- uczestniczenia w zajęciach pozaszkolnych m.in. wolontariat,
- uzyskania pomocy od nauczyciela w przygotowywaniu się do olimpiad przedmiotowych, konkursów szkolnych i pozaszkolnych,
- uczestniczenia w projektach edukacyjnych,
- realizacji indywidualnego toku lub programu nauczania,
- skorzystania z doradztwa zawodowego,

- skorzystania ze stypendium.

Najważniejsze realizowane w tym zakresie przedsięwzięcia to:

- **Projekt POKL Małopolska Chmura Edukacyjna** - stworzenie możliwości bezpośredniej współpracy uczelni z najzdolniejszymi uczniami 3 szkół w Tarnowie,
- **„Klasy Patronackie”** – realizowane we współpracy szkół ponadpodstawowych z Akademią Tarnowską. W roku szkolnym 2023/2024 współpracę w ramach klas patronackich prowadzą: I LO, II LO, III LO, IV LO, XIV LO, T1 w ZST, T4 w ZSM-E.
- Uehonorowanie 55 najzdolniejszych uczniów dyplomami i tytułami Prymusów Tarnowa podczas Miejskiego Zakończenia Roku Szkolnego 2022/2023.

Działania na rzecz bezpiecznej szkoły/przedszkola

Działania na rzecz bezpiecznej szkoły/przedszkola to nie tylko przeciwdziałanie agresji czy przestępczości. Troska o bezpieczne otoczenie i bezpieczne zachowanie ucznia dotyczy także: poprawy poziomu bezpieczeństwa w szkołach i placówkach, wspierania rozwijania kompetencji kulturowych dzieci i młodzieży, promocji zdrowia i zdrowego stylu życia, zapobiegania nadwadze i otyłości, a także zaangażowania młodzieży w działania profilaktyki rówieśniczej. Głównym zadaniem edukacji jest zapobieganie (profilaktyka pierwszorzędowa). Z ważniejszych obszarów aktywności w tej dziedzinie wymienić należy:

- ramowe programy działań profilaktyczno-wychowawczych,
- przygotowanie i reagowanie w obliczu incydentów krytycznych oraz sytuacji kryzysowych,
- rozwijanie kompetencji wychowawczych rodziców, nauczycieli, a w sytuacjach problemowych stosowanie skutecznych form interwencji profilaktycznych i wychowawczych,
- odpowiedzialność pracowników szkoły za zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, opieki i wychowania,
- gromadzenie i stosowanie scenariuszy zajęć dla uczniów (profilaktyka, kształtowanie umiejętności prospołecznych, ocena ryzyka, podejmowania decyzji, konsekwencji niewłaściwych wyborów, przestrzeganie przed demoralizacją i przestępczością).

Programy profilaktyczne i edukacyjno-wychowawcze

Szkoły i przedszkola realizują zapisy ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Od 2011 r. w Tarnowie funkcjonuje Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, którego członkami są, między innymi, przedstawiciele edukacji. SPPT i PPP są aktywne w pracy w tym zespole oraz udzielają pomocy rodzinom i członkom rodzin, w których występuje problem przemocy.

Strategia rozwiązywania problemów alkoholizmu i narkomanii jest co roku opracowywana przez Centrum Usług Społecznych. W „Gminnym Programie Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Tarnowa na lata 2023-2026” jako zadanie 3 wskazano: „Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych”. Szczegółowe informacje o programach profilaktycznych realizowanych w ramach wspomnianego Gminnego Programu znajdują się w sprawozdaniu z realizacji tego programu.

14.4 Pomoc materialna dla uczniów, stypendia i wyróżnienia

Pomoc materialna dla uczniów ma charakter socjalny (stypendium szkolne i zasiłek szkolny, wyprawka szkolna, bezpłatne podręczniki oraz dożywianie) lub motywacyjny (za szczególne osiągnięcia naukowe i artystyczne).

Od 2022 roku Centrum Usług Społecznych w Tarnowie realizuje pomoc materialną dla uczniów, w ramach której są przyznawane i wypłacone stypendia szkolne i zasiłki szkolne dla uczniów. Szczegółowe informacje na ten temat można znaleźć w niniejszym opracowaniu w rozdziale zatytułowanym „Świadczenia rodzinne, pielęgnacyjne oraz inne świadczenia wspierające rodzinę”.

Od lipca do grudnia 2023 r. realizowano Rządowy program pomocy uczniom niepełnosprawnym w formie dofinansowania podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych w latach 2023-2025, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 19 maja 2023 r. (Dz. U. z 2023 r., poz. 1046). Pomoc w formie dofinansowania zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych jest jedną z form realizacji zadania wyrównywania szans edukacyjnych, podnoszenia jakości kształcenia uczniów niepełnosprawnych, a w konsekwencji zwiększania ich szans edukacyjnych.

W latach poprzednich realizacja dofinansowania zakupu podręczników i materiałów edukacyjnych („Wyprawka szkolna”) odbywała się na podstawie przyjmowanego corocznie programu rządowego, w którym zmieniała się tylko grupa odbiorców udzielanej pomocy – uczniów poszczególnych klas w danych typach szkół, natomiast niezmiennie pozostawały cele, sposób realizacji i finansowania programu oraz tryb udzielania pomocy.

W związku z tym, że wysokość dofinansowania nie ulega zmianie, Ministerstwo Edukacji Narodowej podjęło decyzję o modyfikacji formuły z jednorocznej na trzyletnią. W nowej trzyletniej formule zmieniono nazwę programu, w której wprost wskazano faktycznych odbiorców, którymi są uczniowie niepełnosprawni oraz rozszerzono katalog wsparcia o dofinansowanie zakupu materiałów ćwiczeniowych (w latach ubiegłych dofinansowanie obejmowało podręczniki i materiały edukacyjne).

Wszystkie 238 osób objęte programem posiadają orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane przez publiczną poradnię psychologiczno-pedagogiczną. Są wśród nich uczniowie ze szkół ponadpodstawowych (licea ogólnokształcące – 61, branżowe szkoły I stopnia – 94, technika – 28, oraz szkoły specjalne przysposabiające do pracy – 55). Łączny koszt pomocy finansowej na zakup książek wyniósł 78 592,56 zł (2022 r. – 61 971,69 zł).

Dotacja podręcznikowa to dotacja celowa z budżetu państwa na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe dla uczniów szkół podstawowych (bezpłatny dostęp) z zakresu kształcenia ogólnego, określonych w ramowych planach nauczania dla tych szkół, udzielana na podstawie art. 54-69 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1400, z późn. zm.). W 2023 r. zmianom uległy zasady finansowania podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych dla uczniów będących obywatelami Ukrainy. Zgodnie z art. 50b ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2023 r., poz. 103, z późn. zm.), w 2023 r. jednostki samorządu terytorialnego otrzymały dodatkowe środki z Funduszu Pomocy na zakup podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych dla uczniów szkół podstawowych będących obywatelami Ukrainy, o których mowa w tym artykule, m. in. dla uczniów, którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy od dnia 24 lutego 2022 r. w związku z działaniami wojennymi na terytorium tego państwa.

W 2023 r. na realizację zadania polegającego na wyposażeniu:

- w materiały ćwiczeniowe - 8 076 uczniów szkół podstawowych z klas I-VIII (w tym: 7 811 uczęszczających do szkoły na ogólnych zasadach i 265 posiadających status uchodźcy z Ukrainy),
- w podręczniki lub materiały edukacyjne - 3 300 uczniów szkół podstawowych z klas I, IV i VII (w tym: 3 205 uczęszczających do szkoły na ogólnych zasadach i 95 posiadających status uchodźcy z Ukrainy),
- w podręczniki lub materiały edukacyjne - 3 725 uczniów szkół podstawowych, w wyniku zwiększenia się liczby uczniów z klas II, III, V, VI i VIII w stosunku do zeszłego roku lub refundacji kosztów podręczników lub materiałów edukacyjnych dla uczniów klas I-VIII szkoły podstawowej (w tym: 3 575 uczęszczających do szkoły na ogólnych zasadach i 150 posiadających status uchodźcy z Ukrainy),
- w podręczniki do języka obcego nowożytnego lub materiałów edukacyjnych do języka obcego nowożytnego ze względu na zdiagnozowany stopień zaawansowania znajomości danego języka obcego nowożytnego - 0 uczniów,

Wojewoda udzielił Gminie Miasta Tarnowa dotacji celowej w wysokości 1 072 395,35 zł, z czego 1 033 891,92 zł pochodziło z dotacji z budżetu państwa a 38 503,43 zł ze środków z Funduszu Pomocy (w 2022 r. na wyposażenie w materiały ćwiczeniowe 8 340 uczniów szkół podstawowych z klas I-VIII oraz w podręczniki lub materiały edukacyjne 2 776 uczniów wspomnianych klas szkoły podstawowej wydatkowano 750 032,05 zł). Maksymalna kwota dotacji na jednego ucznia wynosi od 152,46 zł do 353,93 zł, a w przypadku uczniów niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego korzystających z podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych dostosowanych do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych od 341,95 zł do 7 078,60 zł.

Wyplacono również pomoc finansową o charakterze motywacyjnym w formie przyznawanego przez Prezydenta Miasta Tarnowa jednorazowego stypendium dla uzdolnionych uczniów na podstawie uchwały nr LIV/575/2018 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 24 maja 2018 roku w sprawie utworzenia „Lokalnego programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży” oraz szczegółowych warunków i trybu przyznawania przez Prezydenta Miasta Tarnowa jednorazowego stypendium dla uzdolnionych dzieci i młodzieży w ramach tego programu (Dz. Urz. Woj. Mał. z 2018, poz. 4141). Jego wysokość uzależniona jest od liczby kandydatów spełniających kryteria regulaminu, przy czym nie może przekroczyć kwoty 3000 zł brutto na jednego ucznia. Biorąc pod uwagę wymogi regulaminu i zabezpieczone na ten cel środki w wysokości 200 000 zł (według podziału: 80% – naukowe, 20% - artystyczne), stypendium przyznano 38 uczniom (w 2022 r. – 39), w kwocie:

- **3000 zł** dla ucznia legitymującego się wybitnymi osiągnięciami naukowymi, który uzyskał tytuł laureata – 15 uczniów,
- **2400 zł** dla ucznia legitymującego się wybitnymi osiągnięciami naukowymi, który uzyskał tytuł finalisty – 16 uczniów,
- **2500 zł** dla ucznia legitymującego się wybitnymi osiągnięciami artystycznymi – 7 uczniów.

Całkowity koszt wydatkowany na stypendium w 2023 r. wyniósł 100 900 zł (w 2022 r. – 102 400 zł).

Stypendia Prezesa Rady Ministrów w roku szkolnym 2022/2023 otrzymało 27 uczniów (26 z 19 szkół publicznych oraz 1 uczeń z 1 szkoły niepublicznej). Stypendium Ministra Edukacji Narodowej otrzymało 4 uczniów z 2 szkół publicznych (2 z III Liceum Ogólnokształcącego w Tarnowie oraz 2 z Technikum nr 1 w Zespole Szkół Technicznych im. Ignacego Mościckiego w Tarnowie).

Rozliczenie końcowe - finansowe i merytoryczne - środków przeznaczonych w roku 2023 na dofinansowanie pracodawcom kosztów przygotowania zawodowego młodocianych pracowników w ramach środków przekazywanych z Funduszu Pracy

Wyszczególnienie	Liczba pracodawców, którzy otrzymali dofinansowanie kosztów kształcenia ze środków Funduszu Pracy	Liczba młodocianych, którzy u tych pracodawców zrealizowali przygotowanie zawodowe	Wydatkowana przez gminę kwota ze środków Funduszu Pracy na realizację decyzji przyznających dofinansowanie pracodawcom
nauka zawodu 36 m-cy	38	56	451 998,07
Przyuczenie do wykonywania określonej pracy	-	-	-
Wykorzystano razem ze środków Funduszu Pracy:			451 998,07

Zródło: Wydział Edukacji w Urzędzie Miasta Tarnowa

15. KULTURA

W roku 2023 r. w naszym mieście odbyło się wiele ciekawych i wartościowych wydarzeń kulturalnych skierowanych do szerokiego grona odbiorców, organizowanych przez instytucje kultury, organizacje pozarządowe, twórców i animatorów działających aktywnie w sferze kulturalnej.

Kultura w liczbach 2023 rok:

Koncerty	155
Festiwale	15
Wystawy	77
Wypożyczenia książek	164 017
Liczba osób objętych działaniami na rzecz integracji międzypokoleniowej	28 021
Liczba projektów z zakresu kultury skierowana do seniorów	194
Liczba zajęć mających na celu rozwój zainteresowań i aktywności twórczej szczególnie dla dzieci i młodzieży	526
Liczba zadań realizowanych na tarnowskich osiedlach	353
Liczba dzieci uczestniczących w zorganizowanych zajęciach pozalekcyjnych z zakresu kultury	4 826
Liczba seansów i spektakli dla rodzin oraz dzieci i młodzieży	691
Liczba zorganizowanych wydarzeń kulturalnych, w tym tych organizowanych przy współpracy z organizacjami pozarządowymi	1 255

Wydatki na kulturę w 2023 r. (dział 921): 20 625 049,35 zł.

Pozyskane przez miejskie instytucje kultury środki z zewnątrz: 1 249 163,47 zł.

15.1 Wybrane wydarzenia artystyczne

Tarnowska Nagroda Filmowa

Festiwal organizowany przez Tarnowskie Centrum Kultury jest wydarzeniem popularyzującym, promującym, upowszechniającym dorobek polskiej kinematografii i najstarszą po Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni imprezą związaną z polskim filmem. Festiwal odbywa się pod patronatem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej, Stowarzyszenia Filmowców Polskich oraz Prezydenta Miasta Tarnowa. Program 37. edycji, odbywającej się w dniach 27 maja - 3 czerwca składał się z 12 pokazów konkursowych, pokazów specjalnych oraz projekcji dla dzieci w ramach projektu „Filmy Młodego Widza”, a także z imprez towarzyszących (koncerty, wystawy, spotkania).

Ogółem w całym programie TNF uczestniczyło 2 395 widzów.

„Święto Ulicy Żydowskiej” - Dni Pamięci Żydów Tarnowskich „Galicjaner Sztetl”.

Organizowane przez Muzeum Okręgowe w Tarnowie, Komitet Opieki nad Zabytkami Kultury Żydowskiej w Tarnowie oraz Gminę Miasta Tarnowa, trwały od 30 sierpnia do 30 września. W programie znalazły się koncerty pod Bimą, spektakle, wystawy, zwiedzanie cmentarza żydowskiego.

Gala Wręczenia Nagród Miasta Tarnowa 2023

23 czerwca w Amfiteatrze Letnim odbyła się Gala Wręczenia Nagród Miasta Tarnowa 2023 w dziedzinie kultury. Podczas Gali wręczono Nagrody Miasta Tarnowa w dziedzinie twórczości artystycznej i stypendia artystyczne oraz odbył się koncert zespołu „Nicponie”.

Lato z Radiem – 1 lipca

Tarnów ponownie znalazł się na mapie trasy „Lata z Radiem” Programu Pierwszego Polskiego Radia, Wydarzenie z koncertami, piknikiem, konkursami i oczywiście audycją miało miejsce na Kantorii i pobliskim boisku. Gwiazdą był zespół LEMON.

35 ULICA. Festival – 7 - 8 lipca

Kolejna edycja festiwalu ULICA odbywała się pod hasłem „Radość z odzyskanego podwórka”. Festiwal ULICA to wspaniałe widowiska, spektakle teatralne, happeningi i improwizacje, które zarówno zachwycają i bawią, jak skłaniają widzów do refleksji. Na tarnowskim Rynku wystąpili artyści z Polski, Francji, Finlandii, Hiszpanii, Węgier, Argentyny i Wenezueli.

VII Międzynarodowy Festiwal Ambasador Tarnowa Maestro Krystian Tkaczewski i Jego Goście - od 30 lipca do 12 sierpnia.

Wydarzenie w sali koncertowej przy Zespole Szkół Muzycznych rozpoczął koncert Krystiana Tkaczewskiego z dwójką znakomitych pianistów: Dennisem Orkiszewskim z Polski oraz Ioanna Ivanova z Bułgarii. 5 i 6 sierpnia zagrali uczestnicy festiwalu z towarzyszeniem Tarnowskiej Orkiestry Kameralna pod dyr. Masahi Katayamy (z Japonii).

XXVII Ogólnopolski Festiwal Komedii TALIA

Festiwal „Talia” to najważniejsze wydarzenie teatralne w Tarnowie. Podczas Festiwalu, organizowanego przez Teatr im. Ludwika Solskiego w dniach od 22 września do 1 października, zaprezentowano spektakle komediowe. Przygotowano także imprezy towarzyszące: wystawę, koncert oraz panele dyskusyjne.

20. Festiwal ArtFest

ArtFest to projekt interdyscyplinarny, łączący ze sobą różne dyscypliny artystyczne, obejmujący wydarzenia plastyczne, muzyczne i teatralne. Organizatorem Festiwalu jest Biuro Wystaw Artystycznych w Tarnowie oraz Tarnowskie Towarzystwo Zachęty Sztuk Pięknych. W 2023 r. imprezy festiwalowe odbywały się w dniach od 17 listopada do 10 grudnia. Na program 20. edycji Festiwalu złożyły się: m.in. wystawy, videomapping, koncerty, wykłady, warsztaty i spotkania z twórcami.

15.2 Instytucje kultury i ich działalność

Teatr im. Ludwika Solskiego w Tarnowie

W 2023 r. Teatr im. Ludwika Solskiego w Tarnowie przygotował pięć spektakli premierowych:

- Stanisław Ignacy Witkiewicz „Szewcy”, reż. Tomasz Man (premiera 27 marca 2023, Duża Scena),
- Wiktor Stypa „Lekkość”, reż. Wiktor Stypa (prapremiera 11 czerwca 2023, Mała Scena),
- Francis Veber „Kolacja dla głupca”, reż. Tadeusz Łomnicki (premiera 22 września 2023 roku, Duża Scena),
- Kabaret NaTenCzas „Nie ma jak... Młynarski, Osiecka”, reż. Jerzy Pal (premiera 18 listopada 2023 roku, Duża Scena),
- Justyna Bednarek „Niesamowite przygody dziesięciu skarpetek”, reż. Monika Czajkowska (premiera 3 grudnia 2023 roku, Duża Scena).

Ponadto działalność teatralną wzbogaciły wydarzenia:

- letnie i zimowe półkolonie teatralne oraz warsztaty (m.in.: warsztaty wokalne „Zaśpiewaj z Anią w Karnawale”, „Kobiety dzieciom” warsztaty dla dzieci 0-3, cykl koncertów gordonowskich, półkolonie „Teatr żywołów”);
- koncerty: Katarzyny Groniec, Aniołki Solskiego i Przyjaciele dla Teatru;
- wystawy: m.in. „Swoistość” Jacka Adamczyka, „Profesor Filutek i inne żarty Lengrena” czy „Wyjątkowi ludzie – wyjątkowe fotografie” przygotowane przez PSONI w Tarnowie;
- próby otwarte dla młodzieży towarzyszące produkcji spektaklu „Lekkość”;
- specjalny pokaz spektaklu „Ania z Zielonego Wzgórza”, połączony z teatralną domówką dla widzów;

Spektakle tarnowskiej sceny były prezentowane poza jej siedzibą, m.in. „Zimowy pogrzeb” podczas 16 katowickiego Karnawału Komедии w Teatrze Śląskim w Katowicach.

W 2023 tarnowska młodzież działająca pod nazwą „Szklana Maską” zaprezentowała na Scenie Underground swój pierwszy spektakl „Sherlock Holmes”.

W 2023 roku teatr zrealizował dwa festiwale:

- 1) XXVII Festiwal Komедии Talia – podczas którego widzowie i jurorzy zobaczyli sześć spektakli konkursowych, spośród których jury w składzie: Maciej Wojtyszko, Kamila Łapicka, Bogdan Tosza, przyznało nagrody:
 - Grand Prix oraz Statuetkę Talii Teatrowi Ateneum im. Stefana Jaracza z Warszawy za realizację sztuki „Kwartet” Ronalda Harwooda w przekładzie Michała Ronikiera, w reżyserii Wojciecha Adamczyka.
 - Nagrodę Specjalną Zespołowi Aktorskiemu Teatru im. Wilama Horzycy w Toruniu za realizację sztuki „Cud” Larsa Albauma i Dietmara Jacobsa w przekładzie Izabeli Rozhin, w reżyserii Grzegorza Wiśniewskiego.
 - Nagrodę Indywidualną Jerzemu Palowi z Teatru im. Ludwika Solskiego w Tarnowie za rolę François w realizacji sztuki „Kolacja dla głupca” Francisa Vebera w przekładzie Barbary Grzegorzewskiej, w reżyserii Tadeusza Łomnickiego.
 - Nagrodę Indywidualną Krzysztofowi Olchawie z Teatru im. Juliusza Osterwy w Lublinie za rolę Michela w realizacji sztuki „Prawda” Floriana Zellera w przekładzie Barbary Grzegorzewskiej, w reżyserii Pawła Aignera.
 - Nagrodę Indywidualną Magdalenie Szejman z Teatru im. Juliusza Osterwy w Lublinie za rolę Alice w realizacji sztuki „Prawda” Floriana Zellera w przekładzie Barbary Grzegorzewskiej, w reżyserii Pawła Aignera.
 - Nagrodę Publiczności otrzymał spektakl „Cud” Teatru im. Wilama Horzycy w Toruniu.
 - Związek Artystów Scen Polskich Oddział w Krakowie wręczył nagrodę dla najlepszego, młodego aktora ALE AKTOR! Patrykowi Szwichtenbergowi z Teatru Bagatela w Krakowie.

Autorem plakatu towarzyszącego festiwalowi TALIA 2023 był Piotr Barszczowski.

- 2) XV Jubileuszowy Festiwal Mała Talia– z tej okazji przygotowano „Niesamowite przygody dziesięciu skarpetek” – premierę bajki dla najmłodszych widzów, która była jednym z pięciu spektakli konkursowych festiwalu.

Pozostałe tytuły:

- „Jaś i Małgosia” Teatru im. Ludwika Solskiego w Tarnowie,
- „Żabcia i ropuch” Teatru Lalki i Aktora z Wałbrzycha,
- „Do góry” Zdrojowego Teatru Animacji z Jeleniej Góry,
- „Bracia polarnej zorzy” Teatru Figur z Krakowa.

Festiwalowi towarzyszyły: warsztaty "Malowania Światłem", "Promienie teatru" oraz warsztaty teatru cieni przeprowadzone przez Teatr Figur z Krakowa.

Podczas finału Festiwalu przed budynkiem teatru odbył się pokaz ognia połączony z tańcem kuglarzy.

W 2023 roku teatr zrealizował część projektu TarNOC w ramach funduszy norweskich Tarnów – Nowe Spojrzenie. W przestrzeni miejskiej Tarnowa odbyło się siedem prezentacji spektakli teatralnych:

- „Lekkość”,
- „Noc Helvera”,
- „Apetyt na czereśnie”,
- „In Blue”,
- „Cubo”,
- „Jaś i Małgosia”,
- „W mały norweskim domku” .

Odbyło się sześć prezentacji happeningów artystycznych:

- Czytanie „Izaaka Izraela”,
- happening muzyczny „A ja na to jak na lato”,
- wystawa Zbigniewa Lengrena,
- happening muzyczny „Solski patriotycznie”,
- warsztaty kreatywne „Jak rozweselić smutną skarpetkę?”,
- zabawa towarzysząca premierze spektaklu "Niesamowite przygody dziesięciu skarpetek".

Ponadto przygotowano prapremierę spektaklu dla młodzieży "Lekkość", w reż. Wiktora Stypy. Zorganizowano dwanaście projekcji filmowych:

- „Kung Fu Panda”,
- „Młyn i krzyż”,
- „Chłopcy”,
- „Piosenki o miłości”,
- „Rezerwat”,
- „Sonic. Szybki jak błyskawica”,
- „Papusza”,
- „Film o pszczołach”,
- „Serce serduszko”,
- „Dobrze się kłamię”,
- „Kingsajz”,
- „Jan Szczepanik. Artysta wynalazku”.

W 2023 roku odbyła się druga edycja projektu „Ludwiś w eduAKCJI”. To innowacyjny pomysł tarnowskiego Teatru polegający na przeniesieniu teatralnych zajęć do przedszkoli i wykorzystaniu narzędzi, możliwości i artystycznych doświadczeń jakie wnosi teatr. W wybranych przedszkolach zostały przeprowadzone bezpłatne warsztaty aktorskie, muzyczne i plastyczne, a efektem końcowym były pokazy na scenie tarnowskiego teatru.

W 2023 roku wystawiono 203 spektakle, w tym 7 poza siedzibą, które obejrzało łącznie 42 106 widzów. Wpływy ze sprzedanych biletów w siedzibie i ze sprzedaży spektakli w terenie wyniosły łącznie 1 358 983,80 zł. Teatr pozyskała na przedsięwzięcia artystyczne z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz od sponsorów kwotę 370 200 zł.

Tarnowskie Centrum Kultury

Tarnowskie Centrum Kultury mieści się w zabytkowej kamienicy przy Rynku 5.

W jego strukturze znajdują się również:

- kino Marzenie (Tarnów, ul. Staszica 4),
- Amfiteatr Letni (Tarnów, ul. Kopernika 2),

- Centrum Nauki i Techniki - Pasaż Odkryć (od 11.09.2022 r.), (Tarnów, Rynek 4),
- Dom Kultury Westerplatte (od 18.12.2022 r.), (Tarnów, ul. Westerplatte 8a).

Tarnowskie Centrum Kultury

Rok 2023 był pełen różnorodnych działań, skupionych na promocji kultury i edukacji artystycznej.

Przedsięwzięcia i zajęcia edukacyjne (liczba: 2 902 / odbiorcy: 304 os.)

Tarnowskie Centrum Kultury aktywnie angażuje się w edukację artystyczną, oferując różnorodne warsztaty i zajęcia. W programie znajdują się warsztaty plastyczne, takie jak eksploracja awangardowych technik artystycznych dla dzieci, kursy animacji poklatkowej, wprowadzenie do techniki akwareli, technika klajstrowa oraz klasyczny kurs rysunku i malarstwa.

Centrum organizuje również warsztaty fotograficzne, które obejmują podstawy fotografii, obróbkę graficzną, a także praktyczne aspekty pracy w studiu fotograficznym. W dziedzinie filmu, centrum oferuje warsztaty dotyczące rozwoju projektów filmowych, zarówno w aspekcie technicznym, jak i aktorskim. Dla najmłodszych uczestników przygotowano warsztaty rodzinne, mające na celu wczesne wprowadzenie dzieci w świat sztuki.

Ponadto, Tarnowskie Centrum Kultury prowadzi stałe zajęcia, takie jak Szkoła Muzyków Rockowych, Pracownia Piosenki oraz otwARTa Pracownia Sztuk Wizualnych i Fotograficzna, gdzie uczestnicy mogą rozwijać swoje umiejętności w różnych obszarach sztuki. Ta szeroka oferta edukacyjna ma na celu nie tylko rozwój umiejętności artystycznych, ale także budowanie świadomości i wrażliwości estetycznej.

Koncerty, spektakle, imprezy kabaretowe (liczba: 25 / odbiorcy: 5 678 os)

Tarnowskie Centrum Kultury oferuje bogaty program koncertowy, będący filarem jego działalności kulturalnej. Starannie dobierając artystów, centrum zapewnia publiczności dostęp do różnorodnych gatunków i stylów muzycznych, tworząc tym samym szerokie spektrum doznań artystycznych. Wybrane koncerty zorganizowane w 2023 r.:

- Adam Nowak i Akustyk Amigos,
- Aga Zaryan „Sara”,
- Był Sobie Blues - Boogie Boys, John Clifton, Organek, Shakin' Dudi,
- Dawid Tyszkowski,
- Dorota Miśkiewicz ft. Yarosh Organ Trio (Gala Wręczenia Nagród 37. TNF),
- Fisz Emade Tworzywo „Ballady i protesty”,
- Pablopavo i Ludziki,
- Pilichowski Band „Conjunction tour”,
- Skalpel (2. Festiwal Nauki i Techniki),
- Starówka Jazz Festival,
- Zaduszki.

Wystawy (liczba: 10 / odbiorcy: 2 970 os.)

Tarnowskie Centrum Kultury aktywnie promuje fotografię, prezentując dzieła znanych polskich fotografów i młodych artystów, w tym studentów lokalnej uczelni. Galeria TCK organizuje różnorodne wystawy, ciesząc się dużym zainteresowaniem.

W 2023 roku odbyły się ekspozycje takie jak:

- „Bajki i inne historie” Jolanty Rycerskiej,
- „Wynurzenie” - wystawa dyplomowa Akademii Tarnowskiej,
- „f/5.6” Bogdana Dziworskiego.

Szczególnie popularne były wystawy w ramach 37. Tarnowskiej Nagrody Filmowej oraz „Konfrontacje Plakatu Studenckiego” Akademii Tarnowskiej. Centrum angażuje się również w lokalne wydarzenia kulturalne, co widać na przykładzie wystawy „Powroty.

Oswajanie tożsamości". Te działania podkreślają bogatą ofertę edukacyjną TCK w dziedzinie fotografii i zaangażowanie społeczności w dialog z artystami.

Imprezy filmowe

Działalność filmowa Tarnowskiego Centrum Kultury to różnorodna oferta festiwalu i imprez filmowych, stanowiąca istotny element kulturalnego krajobrazu miasta. Wśród kluczowych wydarzeń wyróżnia się Tarnowska Nagroda Filmowa, festiwal akcentujący bogactwo polskiej kinematografii poprzez konkursy, projekcje, spotkania z twórcami, wystawy oraz warsztaty.

W 2023 r. zrealizowano:

- 38. edycję Festiwalu TNF. Jest to ważne wydarzenie dla miłośników filmu, przyciągające zarówno widzów, jak i znanych twórców,
- cykl „CineMarzenie” prezentujący ambitne filmy festiwalowe, uzupełnione o interaktywne spotkania i prelekcje,
- „CineMarzenie ReView” - przegląd znaczących produkcji ostatniego roku, w tym laureatów Oscarów.

Do innych wydarzeń należą:

- „Eko-Świat” z filmami ekologicznymi,
- „Italia Experience” promujące włoskie kino,
- „Filmowe Lato w kinie Marzenie” z niezależnymi filmami.

Działalność ta podkreśla zaangażowanie TCK w promowanie kultury filmowej, dostarczając edukacyjnych i rozrywkowych doświadczeń dla kinomanów.

- Spotkania z twórcami, wykłady, prelekcje (liczba: 36 / odbiorcy: 2 027 os.)

Tarnowskie Centrum Kultury dynamicznie organizuje spotkania i prelekcje, które są kluczowym elementem jego bogatej oferty kulturalnej. Wernisaże, zwłaszcza te związane z ekspozycjami fotograficznymi i artystycznymi, przyciągają szeroką publiczność, oferując unikalną okazję do osobistego kontaktu z artystami. Wyjątkową atrakcją stały się inicjatywy Pracowni Fotograficznej „Wernisaże dzień po dniu”, dające młodym tarnowskim fotografom przestrzeń do prezentacji i dyskusji o swoich pracach. W 2023 roku miały miejsce także znaczące spotkania z filmowcami, w tym z Ewą Braun, laureatką Nagrody za całokształt oraz twórcami związanymi z 37. Tarnowską Nagrodą Filmową. Te wydarzenia pokazują, jak Tarnowskie Centrum Kultury aktywnie wspiera rozwój sztuki i kultury, tworząc przestrzeń dla dialogu między artystami a społecznością.

- Imprezy miejskie, współorganizowane oraz imprezy Rad Osiedlowych (liczba: 41 imprez / odbiorcy: 12 209 os.)

Tarnowskie Centrum Kultury odgrywa aktywną rolę w organizacji i współorganizacji imprez miejskich w przestrzeni miasta, w tym w Amfiteatrze i plenerach. W 2023 roku zrealizowano szereg wydarzeń, które przyciągnęły znaczną publiczność. Do ważniejszych imprez należał:

- koncert Top Side Band (USA),
- Gala Nagród Miasta Tarnowa w dziedzinie kultury z koncertem zespołu Nicponie.

TCK współorganizowało również turnieje szachowe, a także popularne potańcówki na Rynku, które odbywały się przez całe lato.

Ponadto, TCK angażuje się w organizację imprez Rad Osiedlowych, w tym:

- Dzień Hetmański - piknik historyczny,
- Święto Grabówki z koncertami,
- Starówka Hip Hop Festival,
- Dzień Dobrego Sąsiada,
- Szanty na Starówce z piknikiem żeglarskim dla dzieci.

Podsumowanie:

Przedsięwzięcia i zajęcia edukacyjne: liczba - 2 902 / odbiorcy - 304 os.;

Koncerty, spektakle, imprezy kabaretowe: liczba - 25 / odbiorcy - 5 678 os.;

Wystawy: liczba - 10 / odbiorcy - 2 970 os.;

Imprezy filmowe: liczba - 80 / odbiorcy - 9 966 os.;

Spotkania z twórcami, wykłady, prelekcje: liczba- 36 / odbiorcy - 2 027 os.;

Imprez miejskie oraz współorganizowane: liczba - 34 / odbiorcy - 10 138 os.;

Imprezy Rad Osiedlowych: liczba- 7 / odbiorcy - 2 071 os.

W sumie liczba wydarzeń: 3066 / odbiorcy – 33 322 os.

Kino Marzenie

W 2023 roku, kino Marzenie w Tarnowie zaprezentowało 164 filmy podczas 1 256 seansów, przyciągając 48 269 widzów, co stanowi znaczący wzrost w porównaniu z poprzednim rokiem. Oferta kina obejmowała szeroki repertuar regularny, specjalne pokazy w ramach Tarnowskiej Nagrody Filmowej, cykli Cinemarzenie i Cinemarzenie Review, seanse filmowe latem, a także projekcje zorganizowane specjalnie dla szkół i seniorów, z filmem „Chłopi” jako najchętniej oglądanym tytułem.

W 2023 r. kino Marzenie zaprezentowało:

- repertuar regularny: 1071 seansów / 26 672 widzów,
- Tarnowska Nagroda Filmowa: 25 seansów / 2017 / 2395 widzów,
- Cinemarzenie/Cinemarzenie Review: 31 seansów / 2522 widzów,
- Filmowe Lato: 8 seansów / 604 widzów,
- seanse zorganizowane dla szkół: 124 / 15 251 widzów,
- seanse zorganizowane dla seniorów: 17 seansów / 825 widzów.

Filmy o najwyższej frekwencji w 2023 r.:

1. Chłopi / 4183 widzów,
2. Barbie / 2398 widzów,
3. Psi patrol: wielki film / 1812 widzów.

Pasaż Odkryć – Centrum Nauki i Techniki

W 2023 roku Pasaż Odkryć Centrum Nauki i Techniki w Tarnowie, będąc nowym punktem edukacyjno-turystycznym, zorganizował różnorodne wydarzenia i warsztaty, przyciągając łącznie 16 982 uczestników. Jego oferta obejmowała wydarzenia otwarte i plenerowe, w tym Festiwal Nauki i Techniki oraz interaktywne warsztaty naukowe, które cieszyły się dużym zainteresowaniem. Dodatkowo Centrum przeprowadziło zajęcia cykliczne w różnych pracowniach tematycznych i warsztatów pilotażowych dla szkół, promując edukację w zakresie STEM i aktywne zaangażowanie w naukę. Ogólna działalność Pasażu Odkryć odzwierciedla jego rolę w promowaniu naukowego potencjału Tarnowa i tworzeniu atrakcyjnej oferty edukacyjnej dla dzieci, młodzieży i dorosłych.

Podsumowanie:

- wydarzenia otwarte i plenerowe: liczba - 27 / odbiorcy - 6 424 os.,
- warsztaty i zajęcia cykliczne: liczba: 693 / odbiorcy - 538 os.,
- warsztaty pilotażowe dla szkół – 400,
- bilety wstępu oraz wejścia promocyjne (w tym do Planetarium): 10 020 os.,

W sumie w Pasażu Odkryć: liczba wydarzeń - 1 021 / odbiorcy - 16 982 os.

Dom Kultury Westerplatte (DKW)

Dom Kultury Westerplatte w Tarnowie, będący nową częścią Tarnowskiego Centrum Kultury, w 2023 roku wykazał się dynamicznym rozwojem jako ośrodek edukacyjno-artystyczny. DK z sukcesem zainicjował i przeprowadził szereg przedsięwzięć edukacyjnych i kulturalnych, obejmujących warsztaty plastyczne, teatralne, muzyczne i krawieckie, skierowane do różnych grup wiekowych, od dzieci po dorosłych. Przestrzeń ta stała się

miejszem, gdzie mieszkańcy mogli rozwijać swoje zainteresowania i umiejętności, zarówno w dziedzinie sztuki, jak i rzemiosła.

DKW zorganizował także koncerty, spektakle teatralne oraz wystawy, przyciągając liczne grono widzów. Spotkania z twórcami i wykłady stanowiły ważną platformę do wymiany myśli i inspiracji, umożliwiając mieszkańcom Tarnowa bezpośredni kontakt z kulturą i sztuką. Imprezy integracyjne, eventy i akcje społeczne zorganizowane przez Dom Kultury uwydatniły jego rolę w zjednoczeniu społeczności lokalnej, oferując zarówno rozrywkę, jak i możliwość aktywnego uczestnictwa w życiu kulturalnym miasta.

Podsumowanie:

- przedsięwzięcia edukacyjne: liczba - 78 / odbiorcy - 1654 os.,
- zajęcia edukacyjne stałe: liczba - 188 / odbiorcy - 203 os.,
- koncerty/spektakle: liczba - 8 / odbiorcy - 539 os.,
- wystawy: liczba - 2 / odbiorcy - 1050 os.,
- spotkania z twórcami, wykłady, prelekcje: liczba - 6 / odbiorcy - 130 os.,
- zajęcia ruchowe: liczba - 62 / odbiorcy - 419 os.,
- imprezy integracyjne, eventy, akcje społeczne: liczba - 29 / odbiorcy - 1823 os.

W sumie w Domu Kultury Westerplatte: liczba wydarzeń - 373 / odbiorcy - 5818

os.

Łącznie w 2023 roku Tarnowskie Centrum Kultury wraz ze swoimi wszystkimi jednostkami zorganizowało 5 531 wydarzeń z udziałem 82 794 osób. Środki zewnętrzne pozyskane przez TCK w 2023 r. to 373 219,33 zł.

Biuro Wystaw Artystycznych

Tarnowskie Biuro Wystaw Artystycznych organizuje wystawy oraz działania edukacyjne popularyzujące sztukę współczesną. Główna siedziba galerii znajduje się w pałacyku w Parku Strzeleckim. Oddziałami BWA są:

- unikalna „Wystawa stała” – funkcjonująca w budynku dworca PKP,
- Multimedialne Centrum Artystyczne ulokowane przy murach starego miasta, na ulicy Wałowej 25.

W głównej siedzibie BWA – Pałacyku Strzeleckim w roku 2023 zostało zrealizowanych szereg wystaw i zdarzeń, do najważniejszych należały:

- kontynuacja wystawy mistrza animacji Mariusza Wilczyńskiego „Zabij to...” powstałej na podstawie wielokrotnie nagradzanego filmu „Zabij to i wyjedź z tego miasta”, który otrzymał m.in. Grand Prix na festiwalu Tarnowska Nagroda Filmowa. Ekspozycję zakończyło spotkanie z artystą „Mariusz Wilczyński rysuje na wystawie swój nowy film”, które było okazją do przyglądnięcia się pracy artysty i rozmowy;
- kolejna, 12. już edycja Międzynarodowego Biennale Miniatury, prezentująca prace 141 autorów polskich i zagranicznych. Na wystawie prezentowane były m.in. miniatury artystek i artystów związanych z Tarnowem: Doroty Bernackiej, Kamili Jajkowskiej, Magdaleny Miłoś. Wystawa to kontynuacja wieloletniej współpracy z Ośrodkiem Promocji Sztuki Gaude Mater z Częstochowy.
- „ECHO” - wystawa zbiorowa polsko-węgierskich artystów, z udziałem Konsula Węgier.
- „AWANGARDA” - prezentacja projektu Zespołu Szkół Plastycznych w Tarnowie, pogłębiającego wiedzę na temat twórczości polskich artystów awangardowych oraz zachęcenie młodzieży biorącej udział w projekcie do twórczej interpretacji spuścizny polskiej awangardy.
- IX SALON BWA TARNÓW 2023 – kolejna edycja autorskiego projektu BWA, będącego prezentacją najnowszych prac artystów związanych z miastem oraz regionem

tarnowskim. Wystawa ma charakter otwartego konkursu, w którym Jury przyznaje nagrody i wyróżnienia. W wystawie uczestniczyło 169 autorów z Tarnowa i regionu

- „Zimne spojrzenie. Ostatnie zdjęcia rodzin żydowskich z getta w Tarnowie” - pierwsza polska prezentacja wystawy historycznej, wcześniej prezentowanej w Berlinie (Fundacja Topografia Terroru) i Wiedniu (Muzeum Historii Naturalnej).
- W otwarciu wystawy wzięli udział m.in.: Konsul Generalny Niemiec i Konsul Generalny Austrii. Wystawie towarzyszyły: oprowadzania tematyczne, wykłady, koncerty oraz spacer po Tarnowie.
- Magdalena Miłoś „Hymn o miłości” - wystawa indywidualna laureatki Grand Prix „Salonu BWA Tarnów 2021”. Ekspozycja składała się z dwóch części: pierwszej - wielkoformatowej, nawiązującej do renesansowych arrasów oraz drugiej – vanitas. W trakcie trwania wystawy odbyło się szereg zdarzeń, m.in. oprowadzanie po wystawie dla dzieci, warsztaty, wykład o arrasach oraz motywie tajemnicy w malarstwie.

Ważniejsze wystawy oraz zdarzenia, które odbyły się w Multimedialnym Centrum Artystycznym – Wałowa 25:

- „Świat okiem seniora, pokonkursowa wystawa fotografii”,
- „Tkanina artystyczna”, prezentacja realizacji z archiwum Pracowni Tkaniny Artystycznej Zespołu Szkół Plastycznych w Tarnowie,
- „10/10” - wystawa 10 dyplomów z okazji 10-lecia Wydziału Sztuki Akademii Nauk Stosowanych,
- „Moimi oczami malowane” - wystawa prac plastycznych dzieci z autyzmem z Przedszkola Specjalnego nr 36 „Pod Parasolem” przy SOSW oraz dzieci i młodzieży ze Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Tarnowie,
- „Apetyt na współpracę / Appetite For Cooperation”, wystawa multimedialna związana z miastami partnerskimi Tarnowa - performans, kolaż, fotografia,
- „PoGodność (o)Znaki (prze)Mocy” - wystawa fotografii,
- „Młodzi twórcy: Wystawa Małych Mistrzów”, wystawa prac artystycznych uczniów Pałacu Młodzieży pracowni Studium Rysunku i Malarstwa w Tarnowie,
- Ryszard Szczepanik „Nad Wątokiem / Wino z terakoty” - wystawa zrealizowana w ramach Stypendium Artystycznego Miasta Tarnowa,
- spoTKANIE. Łączymy pokolenia i wieki - wystawa prac uczniów Liceum Sztuk Plastycznych i Szkoły Szczepanika w Tarnowie, dla której inspiracją było miasto i spoTKANIE historii ze współczesnością
- Ważniejsze wystawy i zdarzenia zrealizowane w filii BWA na dworcu PKP (Małopolska Fundacja Muzeum Sztuki Współczesnej):
- „Aurora nostri temporis” (z łac. Jutrzenka naszych czasów), wystawa o relacji terażniejszości z pojęciem i wyobrażeniem antyku,
- Łukasz Gil „Lux in tenebris” -wystawa malarstwa oraz prace z Kolekcji MFMSW,
- DYPLOMY 2023 - wystawa prac dyplomowych uczniów Liceum Sztuk Plastycznych w Tarnowie
- Michał Sroka „Constructopia” oraz prace Jakuba Juliana Ziółkowskiego,
- „Szancer, wyobraź sobie!” oraz Kolekcja MFMSW - ekspozycja zapraszająca w świat twórczości ilustratora Jana Marcina Szancera
- SAGA RODU TARNOWSKICH MALARZY - Wiesław Röhrenscheff (100-lecie urodzin) i Andrew Kolo (z Tarnowa do Hollywood),
- współorganizacja wystawy przekrojowej węgierskiej sztuki współczesnej w budapesztańskiej Galerii Narodowej (wypożyczenie z Kolekcji MFMSW).

Galeria przywiązuje dużą wagę do działań edukacyjnych. W 2023 roku poza stałymi cyklami edukacyjnymi, odbyło się wiele nowych inicjatyw edukacyjnych, m.in. z zakresu edukacji architektonicznej – powstał „Architektoniczny Elementarz Tarnowa”, kolorowanki do pobrania: <https://www.bwa.tarnow.pl/4,1202,edukacja,architektoniczny-elementarz-tarnowa--kolorowanki.html>

Z okazji odbywających się w naszym mieście wydarzeń sportowych Igrzysk Europejskich, BWA przygotowało wystawę stałą w Arenie Jaskółka „Bramki, punkty, sekundy... 140 lat tarnowskiego sportu w fotografii”.

Po raz kolejny BWA przygotowało bardzo bogatą ofertę wydarzeń wakacyjnych, wykorzystujących sąsiedztwo Ogrodu Sensorycznego oraz otoczenie Parku Strzeleckiego. Mieszkańcy chętnie brali udział w zajęciach:

- jogi na trawie,
- Tai Chi,
- zajęciach tańca współczesnego,
- cyklu dla właścicieli psów „Kulturalne pieski”,
- koncertach w Ogrodzie Sensorycznym,
- warsztatach „Lato w BWA”,
- silent disco.

W 2023 roku odbyła się 20. jubileuszowa edycja Festiwalu Sztuki ArtFest im. Bogusława Wojtowicza, na który złożyły się:

- pokaz video mappingu,
- wystawa malarstwa,
- performance,
- spotkania literackie,
- spacer po mieście,
- spotkania z artystami,
- warsztaty oraz Mały ArtFest.

Hasło przewodnie edycji brzmiało: TO WSZYSTKO NIE ROBI SIĘ SAMO.

Ponadto, BWA uczestniczyło jako współorganizator w wielu projektach realizowanych przez instytucje i stowarzyszenia związane z regionem i Miastem.

BWA realizuje dwa zadania w ramach projektu „Tarnów – Nowe Spojrzenie”:

- „Drzewa, ptaki i ludzie”,
- „Tarnów. 1000 lat nowoczesności”,

które w 2023 roku zaowocowały wieloma ciekawymi wydarzeniami artystyczno-edukacyjnymi.

Galeria w 2023 roku zrealizowała łącznie: 28 wystaw i 143 wydarzenia artystyczno-edukacyjne.

Wystawy organizowane przez BWA są szeroko komentowane w mediach lokalnych i ogólnopolskich, informacyjnych i branżowych. Zapowiedzi i wywiady dotyczące wydarzeń w BWA regularnie pojawiają się w audycji „Koło Kultury” Radia Kraków, w Programie II Polskiego Radia, w RDN Małopolska czy w TVP Kraków.

BWA prowadzi aktywne kanały w mediach społecznościowych: Facebook, Instagram i YouTube.

W 2023 roku BWA pozyskało środki zewnętrzne na działalność kulturalną w wysokości ponad 270 000 zł.

Miejska Biblioteka Publiczna im. Juliusza Słowackiego w Tarnowie

MBP jako lokalne centrum informacji, edukacji i kultury obsługuje czytelników poprzez sieć dziesięciu filii, jednego punktu bibliotecznego zlokalizowanego w Szpitalu Wojewódzkim im. Św. Łukasza oraz sześciu działów udostępniania zbiorów. MBP wykonuje również zadania

biblioteki powiatowej dla powiatu ziemskiego, obejmując zasięgiem działania 16 bibliotek gminnych i ich filie.

- Działalność podstawowa:

MBP udostępnia książki, czasopisma i inne dokumenty w formie tradycyjnej (drukowanej), książkę elektroniczną, audiobooki, książkę mówioną na kasetach magnetofonowych oraz audiobooki dla osób z dysfunkcją wzroku, tzw. „czytaki”. Dla osób starszych i niepełnosprawnych ruchowo MBP ma w swojej ofercie akcję „Książka przyjdzie do Ciebie”.

W 2023 r. zakupiono 4 288 egz. książek, 140 egz. audiobooków, 60 vol. Czasopism oprawnych oraz 51 (46 tytułów) czasopism w prenumeracie. Jako dary pozyskano i wprowadzono do inwentarza m.in. 7 991 egz. książek, 38 audiobooków, 12 vol. czasopism oprawnych, 115 książki w formacie „czytaka” oraz 21 gier planszowych.

Stan zbiorów ogółem na koniec 2023 r.: 348 683 egz.

W stosunku do roku poprzedniego w 2023 r. odnotowano wzrost liczby czytelników, wypożyczeń i odwiedzin w bibliotece. W wypożyczalniach zarejestrowano 20 714 czytelników. W ciągu roku zanotowano 177 041 odwiedzin w bibliotece, w tym 164 017 w wypożyczalniach i czytelnich, a 1 3024 na spotkaniach, wystawach, warsztatach, imprezach literackich, szkoleniach itp.

Udostępniono na zewnątrz i w czytelnich 338 156 egz. materiałów bibliotecznych.

- Usługi elektroniczne:

MBP udostępnia czytelnikom katalog on-line biblioteki wraz z dostępem do konta czytelnika przez Internet, w tym również poprzez aplikację na smartfony SOWA MOBI oraz bezpłatny dostęp do następujących baz i portali: LEGIMI, EMPIK GO, IBUK LIBRA, LEGALIS, ACADEMICA, Tarnowska Biblioteka Cyfrowa. Statystyka usług elektronicznych przedstawia się następująco:

- LEGIMI: ebooki, audiobooki, synchrobooki – liczba otwartych dokumentów: 28880;
- IBUK Libra: ebooki – liczba otwartych dokumentów: 2626;
- EMPIK GO: ebooki i audiobooki – liczba otwartych dokumentów: 4138;
- Tarnowska Biblioteka Cyfrowa – liczba wyświetleń/pobrań dokumentów: 44604;
- ACADEMIKA: dokumenty cyfrowe – liczba pobranych dokumentów: 21.

MBP udostępnia również czytniki e-booków (20 szt.) i urządzenia „Czytak” (9 szt.).

W 2023 r. kontynuowane były działania wirtualne poprzez publikacje w mediach społecznościowych cyklicznych postów tekstowych, jak np.: „Panowie na Tarnowie”, „Przeczytałam/przeczytałem – polecam” itp.

- Działalność informacyjno-bibliograficzna:

Biblioteka pełni funkcję ośrodka informacji biblioteczno-bibliograficznej i regionalnej, m.in. poprzez udział w Małopolskim Systemie Bibliografii Regionalnej, w ramach którego tworzona jest dostępna przez Internet baza „Bibliografia Małopolski” oraz poprzez prowadzenie Tarnowskiej Biblioteki Cyfrowej. W 2023 r. do bazy „Bibliografia Małopolski” w MBP wprowadzono 3221 nowych rekordów (rekordy bibliograficzne i hasła wzorcowe) oraz zmodyfikowano 931 rekordów. Z kolei do Tarnowskiej Biblioteki Cyfrowej dodano 303 publikacje, w tym ze zbiorów własnych 11 obiektów. Pozostałe publikacje pozyskane zostały do TBC od partnerów na podstawie umów licencyjnych.

- Działalność popularyzatorska i edukacyjna:

W 2023 r. MBP była organizatorem 910 spotkań i imprez o charakterze kulturalno-edukacyjnym, w których udział wzięło 13024 osoby. Wybrane imprezy biblioteczne:

- „Biblioteka COOL(tura)” – przedsięwzięcia realizowane w ramach zadania „Tarnów Nowe Spojrzenie”: „COOL(turalne) spotkania”: spotkania autorskie z Ałbeną Grabowską, Sylwią Chutnik, trzy spotkania dla dzieci z Wiesławem Drabikiem, cykl spotkań i warsztatów „COOL(turalne) Fantasy”, w tym spotkania autorskie z Anną Strzelczyk-Cichosz,

Pawłem Kopijerem i Pawłem Kolarzykiem, warsztaty charakteryzacji teatralnej, warsztaty powieściopisarskie, turniej planszówkowy MITRYS i quiz z nagrodami,

- „Komiksowo” – cykl warsztatów rysowania komiksów”, w tym cztery warsztaty prowadzone przez Piotra Machłajewskiego, cztery warsztaty prowadzone przez Piotra Nowackiego oraz wykład Piotra Machłajewskiego „Komiks polski w okresie przemian systemowych”,
- spotkanie autorskie z Małgorzatą Janczak i promocja książki „Bez wstydu. Rozmowy o depresji”,
- wykład Krzysztofa Moskala pt. „Początki Tarnowa i życie jego mieszkańców w średniowieczu”,
- „Poznaj Judaizm” – spotkanie z historykiem, twórcą Projektu AntySchematy 2 Tomaszem Kocurem,
- dwa spotkania autorskie z Weroniką Morydz i promocja książki “O małej dziewczynce, jej kwaśnej mince i pani w zwiewnej sukience”,
- promocja III i IV części cyklu „Wybitni Tarnowianie”: „Spycimir herbu Leliwa – kasztelan krakowski, założyciel Tarnowa” Krzysztofa Moskala i „Jan Szczepanik – geniusz, odkrywca, wynalazca” Mieczysława Czosnyki,
- wykład Krzysztofa Moskala pt. „Tarnów u progu nowożytności. Złoty wiek”,
- wykład Krzysztofa Moskala pt. „Portrety pań na Tarnowie”,
- spotkanie autorskie z Klaudią Leśniewską,
- „Czytam, znam, rozumiem” - V edycja Małopolskiego Konkursu Czytelniczego; konkurs organizowany we współpracy z Akademią Tarnowską, III Liceum Ogólnokształcącym i Towarzystwem Literackim im. Adama Mickiewicza,
- oficjalne obchody Dnia Bibliotekarza i okolicznościowe spotkanie pracowników MBP z przedstawicielami władz miasta; występ muzyczny duetu „Szpetni” w składzie: Dawid Mik – śpiew, Filip Kot – piano,
- spotkanie z Bożeną Kwiatkowską i promocja pierwszej części książki „Moja przygoda z batutą”,
- spotkanie autorskiego dla dzieci z Agnieszką Tyszką,
- spotkanie autorskie z Sabiną Jakubowską i promocja książki „Akuszerki”,
- spotkanie autorskie z Agatą Tuszyńską i promocja książki „Czarna torebka”,
- spotkanie autorskie z Mateuszem Kołodziejem i promocja książki „Przemilczane”,
- spotkanie z Adamem Bartoszem i promocja książki „Nie bój się Cygana”,
- Narodowe Czytanie: Eliza Orzeszkowa „Nad Niemnem”,
- spotkanie autorskie z Mają Drozd,
- spotkanie autorskie z Krystianem Janikiem i promocja książki “Nic się nie dzieje”,
- „Szymborska. Zachwyty i rozpacz” – koncert w wykonaniu Zuzanny Ostrowskiej (OS.SO) z okazji setnej rocznicy urodzin Wisławy Szymborskiej, postać i twórczość Noblistki, zespół w składzie: Zuzanna Ossowska – wokół, instrumenty klawiszowe, bas, Agata Gottscholl – perkusja, perkusjonalia, Jakub Szulc – gitary,
- dwa spotkania z Wiesławem Marszałikiem i promocja książki „Niezapomniane wakacje”,
- spotkanie autorskie z Bogusławem Wójcikiem i promocja książki „Być pomocnikiem partii. Towarzystwo Krzewienia Kultury Świeckiej w służbie PZPR i ideologii marksistowsko leninowskiej (1969-1990)”,
- dwa spotkania autorskie z Moniką Borkowską-Szmit, autorką książek dla dzieci „Stach i śmieci” i „Stach i smog”,
- spotkanie z Michałem Koterskim i promocja książki „To już moje ostatnie życie”.
- zajęcia dla dzieci w czasie ferii oraz plenerowe zajęcia dla dzieci w okresie wakacji,
- zajęcia w kąciach bibliotecznych,

- lekcje biblioteczne, prelekcje i wykłady dla dzieci, młodzieży i dorosłych wygłaszane przez pracowników MBP oraz zapraszanych specjalistów,
- konkursy plastyczne i literackie, warsztaty, spotkania Dyskusyjnych Klubów Książki i Tarnowskiej Grupy Autorów, zajęcia biblioterapeutyczne, okolicznościowe spotkania, warsztaty i spotkania dla seniorów itp.

MBP we współpracy z Instytutem Książki realizuje dwa projekty popularyzujące czytelnictwo: „Mała Książka – Wielki Człowiek” oraz Dyskusyjne Kluby Książki (klub „Galeria” i klub w Zakładzie Karnym).

- Wystawy w Galerii Niebieskiej:
 - „Tarnów – obrazy matematycznie przetworzone”. Wystawa fotografii cyfrowej Janusza Surmana,
 - „Plakat na zmianę”. Ekspozycja ze zbiorów Ośrodka Kultury im. Cypriana Kamila Norwida w Krakowie, zrealizowana w ramach projektu “Sztuka do rzeczy – design w Krakowie”,
 - „Santorini. Na brzegu wulkanu”. Jan Kurek - wystawa fotografii,
 - „Moje klimaty” – Jerzy Silberring wystawa fotografii,
 - „Pejzaż emocjonalny”. Wystawa malarstwa Marii Wiktorii Mostek,
 - „Moi Tarnowianie”. Wystawa twórczości tarnowskich artystów ze zbiorów Krystyny Baniowskiej-Stąsiek,
 - „Radość tworzenia” Wystawa malarstwa Anny Słowik,
 - „Who You are where do You go”. Wystawa malarstwa Oliwii Podlasiewicz,
 - „Złudzenia”. Wystawa Anny Marii Nowak,
 - „Historie nieznanych pejzaży”. Wystawa rysunku artystycznego Wojciecha Barana,
 - „Anioły na Krakowskiej”. Wystawa prac Eugeniusza Molskiego.
- Wybrane wystawy w filiach nr 8 i nr 9:
 - Andrii Kovalenko – dwie wystawy malarstwa,
 - Małgorzata Sikora: “Moja NIE codzienność”,
 - Paulina Michałek – wystawa fotografii,
 - Mirosław Rak – wystawa fotografii,
 - Krzysztof Madej: “Żółte złoto Roztocza” – wystawa fotografii,
 - Jarosław Wrona: „Nie przeszkadzaj”- wystawa fotografii,
 - Małgorzata Sikora: “Moja NIE codzienność”,
 - Jan Stępień: “Ludziki Pana Jana – wystawa rysunków,
 - Agnieszka Moskal: „Siekierzada urzędu” – wystawa fotografii,
 - Jarosław Wrona: „Nie przeszkadzaj”- wystawa fotografii,
 - Wystawy fotografii w filiach nr 8 i 9 organizowane są we współpracy z Tarnowskim Towarzystwem Fotograficznym.

Działalność wydawnicza:

- Mateusz Kołodziej: „Elżbieta Drużbacka” (seria „Wybitni Tarnowianie”),
- Wojciech Sypek: „Tadeusz Tertil” (seria „Wybitni Tarnowianie”),
- Mateusz Kołodziej: „Przemilczane. Polskie poetki, o których nie mówi się w szkołach”.

Środki zewnętrzne pozyskane przez MBP:

- 27 500,00 zł na zadanie „Zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych” ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego;
- jako dary od instytucji i osób prywatnych MBP pozyskała książki, audiobooki, czasopism, gry planszowe na łączną kwotę 117 897 zł.
- Zadania realizowane w ramach projektu Tarnów Nowe Spojrzenie:

E-czytelnik – dofinansowanie na 2023 r.: 40 349,97 zł

Biblioteka COOL(tura) – dofinansowanie na 2023 r.: 43 760,01 zł

- Zadanie zrealizowane w ramach projektu grantowego „Małopolska Tarcza Humanitarna. Fundusze Europejskie dla Ukrainy.
Zakup książek w języku ukraińskim i książek do nauki języka polskiego dla obcokrajowców: 6 237,16 zł
- Zadania realizowane z dotacji celowych GMT:
 - Zakup nowości wydawniczych. Dotacja celowa 34 000,00 zł
 - Wydanie 2 publikacji książkowych serii “Wybitni Tarnowianie. Dotacja celowa 18 000,00 zł – zadanie wskazane przez Radę Osiedla nr 1 „Starówka”
 - Wyposażenie ogródka zabaw dla dzieci przy ul. Staszica MBP II etap. Dotacja celowa 4 000,00 zł – zadanie wskazane przez Radę Osiedla nr 1 „Starówka”
 - Zakup publikacji książkowych dla Miejskiej Biblioteki Publicznej w Tarnowie. Dotacja celowa 5 000,00 zł – zadanie wskazane przez Radę Osiedla nr 1 „Starówka”
 - Zakup nowości wydawniczych dla Filii nr 5 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Tarnowie. Dotacja celowa 3 363,00 zł – zadanie wskazane przez Radę Osiedla nr 10 „Klikowa”
 - Wyposażenie MBP oraz zakup nowości wydawniczych. Zakup księgozbioru Filii nr 9 MBP wraz z modernizacją oświetlenia. Dotacja celowa 18 933,00 zł – zadanie wskazane przez Radę Osiedla nr 11 „Krzyż”
 - Uzupełnienie księgozbioru Filii nr 17 Miejskiej Biblioteki Publicznej działającej w Domu Kultury Westerplatte. Dotacja celowa 5 000,00 zł – zadanie wskazane przez Radę Osiedla nr 13 „Westerplatte”
 - Wyposażenie Miejskiej Biblioteki w Tarnowie – filia nr 1 ul. Gumniska. Dotacja podmiotowa 4 034,51 zł – zadanie wskazane przez Radę Osiedla nr 6 „Gumniska Zabłocie”
 - Doposażenie Miejskiej Biblioteki Publicznej w Tarnowie Filia nr 5 – zakup regałów na książki, zakup księgozbioru 3000,00 zł – zadanie wskazane przez Radę Osiedla nr 10 „Klikowa”
 - Wydarzenia artystyczno-rozrywkowe w ramach działań profilaktycznych i edukacyjnych na temat szkodliwego wpływu alkoholu i substancji psychoaktywnych na zdrowie człowieka 17 500,00 zł.

Dofinansowanie organizacji pozarządowych:

Środki finansowe przyznane stowarzyszeniom na działania w zakresie kultury:

- Stowarzyszenie Tarnowskich Artystów Plastyków na zadanie „Organizacja wystawy MALARSTWO I RZEŹBA Wojciech Ruszel” – 5 000,00 zł.,
- Stowarzyszenie Tarnowskich Artystów Plastyków na zadanie „Organizacja wystawy Michał Poręba ”performance, malarstwo” – 5 000,00 zł.,
- Stowarzyszenie Kulturalno Społeczne „Centrum kultury Romów w Polsce” – 8 000,00 zł.,
- Tarnowskie Stowarzyszenie Jazzu Tradycyjnego „Leliwa” na zadanie „Parada Nowoorleańska ulicami miasta Tarnowa” – 4 000,00 zł.,
- Stowarzyszenie Przyjaciół Podola na zadanie „Lato w teatrze. Ścieżki usłane słowami – warsztaty teatralne dla dzieci lub młodzieży z Ukrainy” – 5 000,00 zł.,
- Stowarzyszenie Tarnowskich Artystów Plastyków na zadanie „Jesień w Artece” – 10 000,00 zł.,
- Stowarzyszenie „Bądźmy Razem” na Rzecz Integracji Społecznej Osób Niepełnosprawnych na zadanie „Przegląd dorobku artystycznego Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej w ramach XXVII Festiwalu Śpiewaj z nami 2023” – 10 000,00 zł.,
- Tarnowskie Towarzystwo Kulturalne na zadanie „Wydanie 28. tomu pisma Rocznik Tarnowski” – 10 000,00 zł.,
- Tarnowskie Stowarzyszenie Miłośników Muzyki Klasycznej VIA MUSICA na zadanie „Kultura a wrażliwość społeczna” - 10 000,00 zł.,

- Stowarzyszenie Tarnowska Orkiestra Kameralna na zadanie „Świąteczne Spotkanie z Mistrzami Baroku” - 10 000,00 zł.,
- Komitet Opieki nad Zabytkami Kultury Żydowskiej w Tarnowie na zadanie „Żydzi w Tarnowie. Wystawa plenerowa” – 2 995,00 zł.

W Tarnowie działają również:

- Muzeum Diecezjalne – najstarsze muzeum kościelne w Polsce (założone w roku 1888) posiadające cenne zabytki sztuki sakralnej,
- Muzeum Okręgowe w Tarnowie, instytucja kultury województwa małopolskiego, z siedzibami w renesansowych kamienicach na tarnowskim Rynku i w Ratuszu.
- Centrum Sztuki Mościce, instytucja kultury województwa małopolskiego, w której funkcjonuje np. kino „Millennium” oraz Zespół Pieśni i Tańca „Świerczkowiacy”. Odbywają się tam festiwale (np. Międzynarodowy Festiwal Teatrów Tańca „Scena Otwarta”, „Muzyczne Tarasy”), koncerty, spektakle, spotkania i wystawy.
- Tarnowska Orkiestra Kameralna,
- Chłopięcy Chór Katedralny „Pueri Cantores Tarnovienses”,
- Dziewczęcy Chór Katedralny „Puellae Orantes”,
- Tarnowski Chór Gos.pl,
- zespoły muzyczne, np.: grupa MONK, Zespół Pieśni i Tańca „Świerczkowiacy”, zespół rockowy TOTENTANZ, Anvision, Wasabi, Wojtek Klich z zespołem,
- stowarzyszenia działające w dziedzinie kultury, np. Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Teatralnych, Tarnowskie Stowarzyszenie Jazzu Tradycyjnego „Leliwa”, Tarnowskie Stowarzyszenie Artystyczne ArtContest, Fundacja Kultury i Sztuki „i.Kropka”, Fundacja Pracownia Kreatywna, Stowarzyszenie Tarnowskich Artystów Plastyków, Najmniejsza Scena Świata.

15.3 Nagrody, stypendia

W 2023 roku przyznane zostały nagrody:

- za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej – Bartłomiejowi Szulakiewiczowi,
- za osiągnięcia w dziedzinie upowszechniania kultury – Magdalenie Trusz,
- Nagroda „Mecenas Kultury Tarnowa” – ś.p. Wojciechowi Dzikowskiemu,
- Nagroda Honorowa za całokształt pracy w zakresie twórczości artystycznej lub
- upowszechniania kultury – Jerzemu Martynowowi,
- Nagroda „Nadzieja Roku” – zespołowi Sad Smiles.

Nagrody zostały wręczone laureatom w dniu 23 czerwca 2023 r. r. w Amfiteatrze Letnim. Nagroda Miasta Tarnowa za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej obejmowała nagrodę pieniężną w wysokości siedmiu tysięcy złotych, statuetkę, okolicznościowy dyplom oraz wpisanie laureata do Księgi Nagród Miasta Tarnowa.

Nagroda za osiągnięcia w dziedzinie upowszechniania kultury obejmowała nagrodę pieniężną w wysokości pięciu tysięcy złotych, statuetkę, okolicznościowy dyplom oraz wpisanie laureata do Księgi Nagród Miasta Tarnowa.

Nagroda „Mecenas Kultury Tarnowa” jest honorowym wyróżnieniem potwierdzonym specjalną statuetką, okolicznościowym dyplomem oraz wpisaniem laureata do Księgi Nagród Miasta Tarnowa. Nagroda uprawnia do posługiwania się przez rok tytułem „Mecenas Kultury Tarnowa” w działaniach reklamowych i promocyjnych.

„Nagroda Honorowa” jest przyznawana za całokształt pracy w dziedzinie twórczości lub upowszechniania kultury w uznaniu wybitnych zasług i osiągnięć. Laureat otrzymał

nagrodę pieniężną w wysokości dziesięciu tysięcy złotych, statuetką, okolicznościowy dyplom i został wpisany do Księgi Nagród Miasta Tarnowa.

Nagroda „Nadzieja Roku” przyznawana jest wybitnie uzdolnionym młodym twórcom. Laureat nagrody „Nadzieja Roku” otrzymał nagrodę pieniężną w wysokości pięciu tysięcy złotych, statuetkę, okolicznościowy dyplom oraz został wpisany do Księgi Nagród Miasta Tarnowa prowadzonej przez Prezydenta Miasta Tarnowa.

Stypendia artystyczne

Zgodnie z uchwałą nr VII/69/2015 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 5 marca 2015 r. w Tarnowie z dnia 5 marca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania przez Gminę Miasta Tarnowa stypendiów dla osób zajmujących się twórczością artystyczną oraz wysokości tych stypendiów, w 2023 roku przyznane zostały stypendia artystyczne 6 osobom:

- w kategorii literatura:
 - *Monika Faron* - „Przystanek Mickiewicza 4”;
- w kategorii sztuki wizualne:
 - *Mateusz Kijak* – „Tarnów Doodles: zbiór animowanych i statycznych elementów wizualnych”;
 - *Magdalena Kopczyńska* – „WYRAZ – wystawa członków stowarzyszenia artystycznego WYRAZ i zaproszonych gości”;
- w kategorii muzyka:
 - *Lena Stochmal* – „Recital Leny Stochmal „I’m Not Good Girl” wraz z promocyjnym teledyskiem”;
- w kategorii teatr:
 - *Dawid Mik* – „Tarnów – Miasto Szarlatanów”;
- w kategorii film:
 - *Katarzyna Kulczyk-Foszcz* – „Jak się nosił tak się miał – modny Tarnów”.

Stypendia te są wsparciem dla osób twórczych, których energię i pomysły warto wykorzystać dla rozwoju kultury Tarnowa. Pozwalają realizować artystyczne projekty najbardziej obiecującym i oryginalnym twórcom.

Wysokość stypendium artystycznego wynosi 5 000 zł.

16. SPORT I REKREACJA

16.1 Organizacje sportowe

Tarnów - wykaz organizacji sportowych stan na 31 grudnia 2023 roku

Lp.	Forma	Liczba
1.	Uczniowskie Kluby Sportowe	50
2.	Ogniska Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej	5
3.	Towarzystwa Sportowe	20
4.	Związki Sportowe	3
5.	Kluby Sportowe	48
Razem:		126

Źródło: Wydział Sportu w Urzędzie Miasta Tarnowa

Uczniowskie Kluby Sportowe				
Lp.	Nazwa podmiotu	Adres	Zakres działania/dyscyplina	Rejestr, ewidencja
1.	Międzyszkolny Klub Sportowy „Pałac Młodzieży”	ul. Piłsudskiego 24 33-100 Tarnów	Sekcje: wspinaczki, koszykówki, judo, piłki ręcznej chłopców i dziewcząt, szermierki	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
2.	Międzyszkolny Ludowy Uczniowski Klub Sportowy przy Szkole Podstawowej nr 23 w Tarnowie	Os. Legionów H. Dąbrowskiego 16 33-100 Tarnów	lekka atletyka	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
3.	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „1811” w Tarnowie	ul. Szujskiego 15 33-100 Tarnów	koszykówka	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
4.	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy Iskierka Tarnów przy Szkole Podstawowej nr 14	ul. Krzyska 118 33-103 Tarnów	piłka siatkowa	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
5.	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy	ul. Reymonta 30 33-100 Tarnów	rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez

	„Olimpijczyk” w Tarnowie			Prezydenta Miasta Tarnowa
6.	Uczniowski Klub Sportowy „Staś” przy VII Liceum Ogólnokształcącym w Tarnowie	ul. Staszica 8 33-100 Tarnów	Sport i rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
7.	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „Sokół – Gumniska” przy Szkole Podstawowej nr 2	ul. Szewska 7 33-100 Tarnów	piłka siatkowa	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
8.	Uczniowski Klub Sportowy „Hesed”	ul. Mościckiego 12 33-100 Tarnów	piłka nożna	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
9.	Parafialny Uczniowski Klub Sportowy „Karolina” przy Parafii Błogosławionej Karoliny w Tarnowie	Plac Ojca Świętego Jana Pawła II 1 33-100 Tarnów	szachy, rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
10.	Parafialny Uczniowski Klub Sportowy przy Parafii Świętej Trójcy w Tarnowie	ul. Tuchowska 76 33-100 Tarnów	tenis stołowy, rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
11.	Uczniowski Klub Sportowy „Sokół-Mościce” przy Szkole Podstawowej nr 20 w Tarnowie	ul. Zbylitowska 7 33-101 Tarnów	pływanie, dwubój i trójbój	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
12.	Uczniowski Klub Sportowy „Budowlanka” przy Zespole Szkół Budowlanych	ul. Legionów 15 33-100 Tarnów	rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
13.	Uczniowski Klub Sportowy „Dwudziestka” przy Szkole Podstawowej nr 20	ul. Zbylitowska 7 33-101 Tarnów	piłka nożna, lekka atletyka	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa

14.	Uczniowski Klub Sportowy „Jaskółka” przy Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Tarnowie	ul. Chemiczna 2 33-100 Tarnów	piłka nożna	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
15.	Uczniowski Klub Sportowy „Jedynka” przy I Liceum Ogólnokształcącym w Tarnowie	ul. Piłsudskiego 4 33-100 Tarnów	piłka siatkowa	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
16.	Uczniowski Klub Sportowy „Kazik” przy Zespole Szkół Ogólnokształcących i Technicznych	ul. Brodzińskiego 9 33-100 Tarnów	piłka nożna	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
17.	Uczniowski Klub Sportowy „Leliwa” w Tarnowie	ul. Bitwy pod Studziankami 5 33-100 Tarnów	piłka ręczna	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
18.	Uczniowski Klub Sportowy „Lider” przy Zespole Szkół Mechaniczno-Elektrycznych w Tarnowie	ul. Szujskiego 13 33-100 Tarnów	piłka siatkowa	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
19.	Uczniowski Klub Sportowy „Maraton” przy III Liceum Ogólnokształcącym w Tarnowie	ul. Brodzińskiego 6 33-100 Tarnów	koszykówka, piłka siatkowa	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
20.	Uczniowski Klub Sportowy „Maraton” przy Szkole Podstawowej nr 9	ul. Marii Dąbrowskiej 6, 33-100 Tarnów	rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
21.	Uczniowski Klub Sportowy „Ogrodnik” przy Zespole Szkół Ekonomiczno-Ogrodniczych w Tarnowie	ul. Sanguszków 28 33-100 Tarnów	rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa

22.	Uczniowski Klub Sportowy „Ósemka” przy Szkole Podstawowej nr 8	ul. Bitwy pod Studziankami 5 33-100 Tarnów	rekreacja, piłka ręczna	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
23.	Uczniowski Klub Sportowy „Sprawni Razem” przy Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Tarnowie	ul. Romanowicza 9 33-100 Tarnów	pływanie, narciarstwo, piłka siatkowa, badminton	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
24.	Uczniowski Klub Sportowy „Technik” przy Zespole Szkół Technicznych	ul. Kwiatkowskiego 17 33-101 Tarnów	koszykówka, piłka nożna, piłka siatkowa	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
25.	Uczniowski Klub Sportowy przy Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 1 w Tarnowie	ul. Norwida 22 33-101 Tarnów	rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
26.	Uczniowski Klub Sportowy przy Szkole Podstawowej nr 1 w Tarnowie	ul. Reymonta 30 33-100 Tarnów	tenis stołowy, piłka nożna, rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
27.	Uczniowski Klub Sportowy przy Szkole Podstawowej nr 15 w Tarnowie	ul. Krupnicza 8 33-100 Tarnów	rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
28.	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „IKS”	ul. Wojska Polskiego 14 33-100 Tarnów	sport i rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
29.	Uczniowski Klub Sportowy „Westovia”	ul. Zagumnie 152 33-100 Tarnów	sport i rekreacja – piłka nożna halowa	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa

30.	Uczniowski Klub Sportowy JMT Westerplatte	ul. Westerplatte 17/3 33-100 Tarnów	sport i rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
31.	Uczniowski Klub Sportowy „HATTRICK”	ul. Westerplatte 8/70, 33-100 Tarnów	sport i rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
32.	Uczniowski Klub Sportowy „Akademia Futsal” Tarnów	ul. Brandstaettera 6/42, 33-100 Tarnów	Futsal	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
33.	Uczniowski Klub Sportowy Kung – Fu „Vo Thuat Thanh Quyen”	Tarnów, ul. H. Marusarz 132/3	Kung Fu	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
34.	Uczniowski Klub Sportowy A.C.T. - SPORT	Tarnów, ul. Wojska Polskiego 12	Tenis ziemny	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
35.	Uczniowski Klub Sportowy „Tarnowskie Gwiazdy”	Tarnów, ul. ul. Lippóczy’ego 4a - Zespół Szkół Specjalnych dla Niesłyszących i Słabo Słyszących	sport i rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
36.	Uczniowski Klub Sportowy „Lumaro”	Tarnów, Os. Zielone 1/157	futsal	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
37.	Uczniowski Klub Sportowy Start	33-101 Tarnów, ul. Norwida 22	Pływanie	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa

38.	Uczniowski Klub Sportowy „Grabówka”	ul. Zagumnie 147 33-100 Tarnów	Piłka nożna, Futsal	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
39.	Uczniowski Klub Sportowy „Ostoja”	ul. Klikowska 304 33-100 Tarnów	Jeździectwo	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
40.	Uczniowski Klub Sportowy „Orlik”	ul. Wojska Polskiego 12 33-100 Tarnów	Tenis ziemny	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
41.	Uczniowski Klub Sportowo-Turystyczny „Azymut”	ul. Marii Dąbrowskiej 6 33-100 Tarnów	Sport, turystyka	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
42.	Uczniowski Klub Sportowy „Copacabana”	ul. Rolnicza 12/60 33-100 Tarnów	Sporty walki	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
43.	Uczniowski Klub Sportowy „Hetman Basket”	ul. Norwida 9 33-100 Tarnów	Koszykówka	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
44.	Uczniowski Klub Sportowy „KANA”	ul. Mościckiego 12 33-100 Tarnów	Sport, rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
45.	Uczniowski Klub Sportowy „Orzełek”	ul. Mościckiego 27 33-100 Tarnów	Piłka nożna, futsal, strzelectwo sportowe	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
46.	Uczniowski Klub Sportowy	ul. Legionów 5a/8	Sport, rekreacja	Ewidencja Klubów

	„Olimpijczyk Pałac Młodzieży”	33-100 Tarnów		Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
47.	Uczniowski Klub Sportowy „Trójka” przy III LO im. Adama Mickiewicza w Tarnowie	ul. Brodzińskiego 6 33-100 Tarnów	Sport i rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
48.	Uczniowski Klub Sportowy „PM Tarnów” w Tarnowie	Osiedle Legionów Henryka Dąbrowskiego 12/4, 33-100 Tarnów,	Sport i rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
49.	UKS Peyomi Tarnów	Osiedle Zielone 14/6, 33-100 Tarnów	Pływanie	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
50.	Uczniowski Klub Sportowy „Tasman Team”	ul. Konarskiego 8 Tarnów	Sport, rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa

Ogniska TKKF				
Lp.	Nazwa podmiotu	Adres	Zakres działania/dyscyplina	Rejestr, ewidencja
1.	Ognisko Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej „Azoty”	ul. Kwiatkowskiego 18, 33-101 Tarnów	narciarstwo, rajdy turystyczne, rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
2.	Ognisko Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej „Delfin”	ul. Sanguszków 32, 33-100 Tarnów	strzelectwo, pięciobój	Krajowy Rejestr Sądowy
3.	Ognisko Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej „Iskra”	ul. Krakowska 8 33-100 Tarnów	rajdy turystyczne	Krajowy Rejestr Sądowy
4.	Ognisko Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej „Legiony”	Os. Legionów 10 33-100 Tarnów	rekreacja	Krajowy Rejestr Sądowy

5.	Tarnowskie Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej	ul. Sanguszków 32, 33-100 Tarnów	rekreacja	Krajowy Rejestr Sądowy
----	---	----------------------------------	-----------	------------------------

Towarzystwa sportowe				
Lp.	Nazwa podmiotu	Adres	Zakres działania/dyscyplina	Rejestr, ewidencja
	Polskie Towarzystwo Boksu	ul. Gumniska 28 33-100 Tarnów	boks	Krajowy Rejestr Sądowy
	Polskie Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół – Świat Pracy”	ul. Mickiewicza 4 33-100 Tarnów	kolarstwo górskie, rajdy turystyczne, turystyka piesza i rowerowa, biegi, narciarstwo biegowe	Krajowy Rejestr Sądowy
	Tarnowskie Stowarzyszenie Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki Niewidomych i Słabowidzących „Pogórze”	ul. Paderewskiego 3B/26 33-100 Tarnów	kręgle, turystyka, rekreacja	Krajowy Rejestr Sądowy
	Tarnowskie Towarzystwo Piłkarskie	ul. Traugutta 5a 33-100 Tarnów	wspieranie rozwoju piłki nożnej w Tarnowie	Krajowy Rejestr Sądowy
	Stowarzyszenie Piłki Ręcznej Tarnów	ul. Traugutta 5 A 33-101 Tarnów	wspieranie rozwoju piłki ręcznej w Tarnowie	Krajowy Rejestr Sądowy
	Tarnowskie Towarzystwo Sportowe „FUTAR”	ul. Westerplatte 12/84 33-100 Tarnów	halowa piłka nożna	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
	Tarnowskie Towarzystwo Żużlowe „Unia Tarnów”	ul. Zbylitowska 3 33-100 Tarnów	wspieranie rozwoju żużla w Tarnowie	Krajowy Rejestr Sądowy
	Tarnowskie Zrzeszenie Sportowe Niepełnosprawnych „Start”	ul. Rozwojowa 47A 33-100 Tarnów	pływanie, podnoszenie ciężarów, lekka atletyka	Krajowy Rejestr Sądowy
	Towarzystwo Narciarskie „Mościce”	ul. Lelewela 1/17 33-100 Tarnów	narciarstwo	Krajowy Rejestr Sądowy
	Tarnowski Yacht Club „Azoty”	ul. Kwiatkowskiego 18, 33-101 Tarnów	żeglarstwo	Krajowy Rejestr Sądowy

	Stowarzyszenie Sportowe Sokół Tarnów	ul. Przybyłkiewicza 61 33-100 Tarnów	Kolarstwo górskie, biegi	Krajowy Rejestr Sądowy
	Stowarzyszenie Bokserskie „GONG”	ul. Do Prochowni 22/14 33-100 Tarnów	Boks	Krajowy Rejestr Sądowy
	Stowarzyszenie „Młoda Unia”	ul. Traugutta 5a 33-101 Tarnów	Piłka nożna	Krajowy Rejestr Sądowy
	Stowarzyszenie „Kępa Sport”	ul. Brandstaettera 6/26 33-100 Tarnów	Sport, rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
	Tarnowskie Towarzystwo Sportowo-Kulturalne „EMIKA”	Os. H. Dąbrowskiego 5/89 33-100 Tarnów	Sport, rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
	Stowarzyszenie „Razem dla Sportu”	Os. Zielone 1/188, 33-100 Tarnów	Wspieranie i upowszechnianie sportu	Krajowy Rejestr Sądowy
	Stowarzyszenie Promocji Sportów Siłowych i Aktywności Ruchowej Strong Gym	Ul. Zbylitowska 3, 33-101 Tarnów	Sporty siłowe	Krajowy Rejestr Sądowy
	Tarnowskie Towarzystwo Sportowo – Kulturalne „K-Team”	ul. Kochanowskiego 30 hala nr 6 33-100 Tarnów	Karting	Krajowy Rejestr Sądowy
	Tarnowskie Stowarzyszenie Instruktorów Żeglarstwa	ul. Pracy 4B/4 33-100 Tarnów	Żeglarstwo	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
	Towarzystwo Sportowe Iskra Tarnów	ul. Nowodąbrowska 249, 33-100 Tarnów	Piłka nożna i futsal	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa

Związki sportowe				
Lp.	Nazwa podmiotu	Adres	Zakres działania/dyscyplina	Rejestr, ewidencja
1.	Tarnowski Okręgowy Związek Piłki Nożnej	ul. Boya Żeleńskiego 4a 33-100 Tarnów	piłka nożna	Krajowy Rejestr Sądowy
2.	Tarnowski Szkolny Związek Sportowy	ul. Zbylitowska 7 33-101 Tarnów	realizacja rozgrywek międzyszkolnych	Krajowy Rejestr Sądowy
3.	Tarnowski Związek Brydża Sportowego	ul. Ks. Kmiecika 18 A, 33-100 Tarnów	brydż sportowy	Krajowy Rejestr Sądowy

Kluby sportowe				
Lp.	Nazwa podmiotu	Adres	Zakres działania/dyscyplina	Rejestr, ewidencja
1.	Auto Moto Klub Tarnowski	ul. Piłsudskiego 24 33-100 Tarnów	sporty motorowe	Krajowy Rejestr Sądowy
2.	Jacht Klub „Orion”	ul. Westerplatte 17/27 33-100 Tarnów	żeglarstwo	Krajowy Rejestr Sądowy
3.	Klub Sportowy „Błękitni” w Tarnowie	ul. Piłsudskiego 32 33-100 Tarnów	sekcja judo	Krajowy Rejestr Sądowy
4.	Klub Sportowy „Capoeira” Tarnów	ul. Reja 9/18 33-100 Tarnów	capoeira	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
5.	Klub Sportowy „Iskra”	ul. Krzyska 116 33-100 Tarnów	piłka nożna	Krajowy Rejestr Sądowy
6.	Klub Sportowy „Metal”	ul. Warsztatowa 2 33-100 Tarnów	piłka nożna	Krajowy Rejestr Sądowy
7.	Klub Uczelniany Akademickiego Związku Sportowego Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Tarnowie	ul. Mickiewicza 8 33-100 Tarnów	piłka siatkowa, koszykówka, piłka nożna, tenis stołowy, pływanie	Krajowy Rejestr Sądowy
8.	Miejski Klub Sportowy „Tarnovia”	ul. Bandrowskiego 9	Sekcje: piłki nożnej,	Krajowy Rejestr Sądowy

		33-100 Tarnów	Wspinaczki sportowej, piłki siatkowej, tenisa stołowego	
9.	Tarnowski Klub Sportowy „Kyokushin Karate”	ul. Bitwy pod Monte Cassino 5/4 33-100 Tarnów	karate kyokushin	Krajowy Rejestr Sądowy
10.	Tarnowski Klub Sportowy „Oyama Karate”	ul. Traugutta 5a 33-101 Tarnów	oyama karate	Krajowy Rejestr Sądowy
11.	Tarnowski Klub Strzelecki LOK	ul. Krzyska 17A 33-100 Tarnów	sekcja strzelecka	Krajowy Rejestr Sądowy
12.	Tarnowski Klub Tenisowy	ul. Elektryczna 2 33-100 Tarnów	tenis ziemny	Krajowy Rejestr Sądowy
13.	„Unia” Tarnów Żużlowa Sportowa Spółka Akcyjna	ul. Zbylitowska 3 33-101 Tarnów	udział w rozgrywkach żużlowych, organizacja zawodów i turniejów żużlowych	Krajowy Rejestr Sądowy
14.	Klub Sportowy „ZKS Unia” Tarnów	ul. Traugutta 5a- hotel klubowy 33-101 Tarnów	Piłka nożna	Krajowy Rejestr Sądowy
15.	Tarnowski Klub Modelarstwa Samochodowego	ul. Piłsudskiego 24, 33-101 Tarnów	modelarstwo samochodowe	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
16.	Tarnowski Klub Modelarzy R/C Cars	ul. Westerplatte 14a/16 33-100 Tarnów	Modelarstwo	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
17.	Tarnowska Szkołka Bokserska	ul. Józefa Władysława Krogulskiego 4/37 33-100 Tarnów	boks	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
18.	Klub Sportowy Legion Team Tarnów	Tarnów, ul. Szpitalna 33/39	Sztuki walki MMA	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
19.	Automobilklub Tarnowski	Tarnów, ul. Przemysłowa 27A	Sporty motorowe	Krajowy Rejestr Sądowy
20.	Tarnowskie Stowarzyszenie Cyklistów	Tarnów, ul. Powstańców Warszawy 3/20	Rozwój kultury fizycznej	Krajowy Rejestr Sądowy

21.	Stowarzyszenie Integro	Tarnów, ul. Bema 5	Rozwój kultury fizycznej	Krajowy Rejestr Sądowy
22.	Fundacja Pro Sport	Tarnów, ul. Warsztatowa 5	Rozwój kultury fizycznej	Krajowy Rejestr Sądowy
23.	Klub Sportowy „Tarnowska Akademia Karate i Kobudo”	ul. Pułaskiego 93, 33-100 Tarnów Adres do korespondencji ul. Wandy 8, 33-101 Tarnów	Karate, Kobudo	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
24.	Uczelniany Klub Sportowy Jedyńka Tarnów	ul. Okrężna 8 33-100 Tarnów	Piłka siatkowa,	Krajowy Rejestr Sądowy
25.	Klub Sportowy Thai Gym Tarnów	ul. Marynarki Wojennej 12/31 33-100 Tarnów	Sporty walki - Muaythai	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
26.	Klub Sportowy Kyokushin Karate Seiken	ul. Radosna 6, 33-100 Tarnów	karate	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
27.	Klub Sportowy „KANA Sport”	ul. 3-go Maja 1/12 33-100 Tarnów	Żeglarstwo	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
28.	MTB Racing Team Tarnów	ul. Nowodąbrowska 168 A 33-100 Tarnów	Kolarstwo	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
29.	Klub Sportowy „Sportiva”	ul. Królowej Jadwigi 147 33-100 Tarnów	Wspinaczka sportowa	Krajowy Rejestr Sądowy
30.	Klub Piłkarski „Błękitni 1947”	Al. Piaskowa 38, 33-100 Tarnów	Piłka nożna	Krajowy Rejestr Sądowy
33.	Klub Sportowy Dragon Sports	ul. Olszynowa 9b, 33-100 Tarnów	Sport i rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
31.	Tarnowski Klub Sportowy „Rakieta”	ul. Spokojna 20C, 33-100 Tarnów	Sport i rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez

				Prezydenta Miasta Tarnowa
32.	Klub Sportowy Legion	ul. Krakowska 101, 33-100 Tarnów	Strzelectwo sportowe	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
33.	Klub Sportowy Squash Tarnów	ul. Spokojna 20C, 33-100 Tarnów	Sport i rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
34.	Klub Sportowy „Rynek 2”	Rynek 2, 33-100 Tarnów	Sport i rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
35.	Klub Sportowy „GraFit Akademia Sportu”	ul. Piłsudskiego 28 B, 33-100 Tarnów	Sport i rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
36.	Klub Sportowy LEVEL UP	ul. Krakowska 131, 33-100 Tarnów	Sport i rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
37.	Tarnowski Klub Bokserki	ul. Generała Józefa Bema 22, 33-100 Tarnów	Boks	Krajowy Rejestr Sądowy
38.	Stowarzyszenie Hunters OCR Team	ul. Gumniska 14, 33-100 Tarnów	Sport i rekreacja	Krajowy Rejestr Sądowy
39.	Stowarzyszenie Klub Sportowy Ostoja Klikowa	ul. Klikowska 304, 33-102 Tarnów	Sport i rekreacja - jeździectwo	Krajowy Rejestr Sądowy
40.	Jaskółka Spółka z o.o.	ul. Traugutta 3B, 33-101 Tarnów	Piłka ręczna mężczyzn	Krajowy Rejestr Sądowy
41.	Akademia Unia Tarnów	ul. Traugutta 5a- hotel klubowy Tarnów	Piłka nożna, futsal	Krajowy Rejestr Sądowy

42.	Volley Jedynka Tarnów Sp. z o.o.	Ul. Okrężna 8 Tarnów	Piłka siatkowa kobiet	Krajowy Rejestr Sądowy
43.	Klub Sportowy „BLACK SHEEP TARNÓW”	ul. Krakowska 131 Tarnów	Sport i rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
44.	Futsal Club Tarnów	33-100 Tarnów, Osiedle Zielone 29/40	Futsal	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
45.	Klub Szachowy Królewscy Tarnów	33-100 Tarnów, ul. Kornela Ujejskiego 11	szachy	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
46.	Tarnowski Klub Szermierzy	33-100 Tarnów, ul. Adama Asnyka 1/1	szermierka	Krajowy Rejestr Sądowy
47.	Akademia Forza	33-100 Tarnów, ul. Środkowa 39B	Piłka nożna	Krajowy Rejestr Sądowy
48.	Stowarzyszenie Męskiej Sekcji Koszykówki „Tarnowskie Jaskółki”	33-101 Tarnów, ul. Mariana Langiewicza 8/13	Koszykówka	Krajowy Rejestr Sądowy

Dotacje dla klubów sportowych udzielone w roku 2023:

- 4) Zadanie „Niepełnosprawni – sprawny w wodzie” - bezpłatne zajęcia pływania dla niepełnosprawnych ruchowo dzieci i młodzieży w wieku od 6 do 15 lat, mieszkających na terenie Tarnowa lub uczących się w tarnowskich szkołach – 2023 r.

Podmiot	Dotacja 2023 w zł
Tarnowskie Zrzeszenie Sportowe Niepełnosprawnych „Start”	5.000,00

- 5) zadanie: Upowszechnianie sportu wśród niepełnosprawnych mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa - ze szczególnym uwzględnieniem dyscyplin paraolimpijskich - realizowane poprzez szkolenie sportowe, udział w rozgrywkach i zawodach sportowych na szczeblu lokalnym, ogólnopolskim, międzynarodowym oraz organizację imprez sportowych w zakresie sportu osób niepełnosprawnych – 2023 rok.

Podmiot	Dotacja 2023 w zł
Tarnowskie Zrzeszenie Sportowe Niepełnosprawnych START	75.000,00

Tarnowskie Stowarzyszenie Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki, Niewidomych i Słabowidzących „Pogórze”	25.000,00
Razem:	100.000,00

- 6) zadanie: „Sportowe talenty - prowadzenie naboru oraz selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa, w tym w formie zgrupowań sportowych - ze szczególnym uwzględnieniem dyscyplin olimpijskich” – 2023 rok.

Podmiot	Dotacja 2023 w zł
Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „Iskierka” Tarnów	34 500,00
Uczniowski Klub Sportowy Westovia	16 700,00
Uczniowski Klub Sportowy Peyomi	14 300,00
Klub Sportowy „Błękitni”	32 000,00
Fundacja Górnik Tarnów	8 800,00
Tarnowskie Zrzeszenie Sportowe Niepełnosprawnych Start	15 500,00
Stowarzyszenie Piłki Ręcznej Tarnów	26 300,00
Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „Sokół – Gumniska”	11 300,00
Klub Piłkarski „Błękitni 1947” Tarnów	26 000,00
Stowarzyszenie Shiva Dance Academy	6 000,00
Tarnowski Klub Tenisowy	14 500,00
Towarzystwo Sportowe Iskra Tarnów	20 300,00
Liga Obrony Kraju Tarnowski Klub Strzelecki	18 200,00
Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „1811”	54 700,00
Klub Sportowy Thai Gym Tarnów	8 000,00
Ognisko Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej Delfin	17 700,00
Miejski Klub Sportowy Tarnovia	61 700,00
Uczniowski Klub Sportowy Grabówka	8 800,00
Uczniowski Klub Sportowy "Kung Fu Vo Thuat Thanh Quyen"	10 800,00
Klub Sportowy "Iskra"	21 300,00
Klub Sportowy Dragon Sports	6 000,00

Klub Sportowy "ZKS Unia" Tarnów	52 000,00
Akademia Unia Tarnów	52 000,00
Uczelniany Klub Sportowy „Jedynka”	29 700,00
Klub Sportowy „Metal” Tarnów	30 300,00
Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „Pałac Młodzieży”	156 700,00
Tarnowski Klub Sportowy Oyama Karate	10 000,00
Tarnowskie Towarzystwo Sportowe Futar	11 200,00
Tarnowska Akademia Karate i Kobudo	11 800,00
Klub Uczelniany Akademickiego Związku Sportowego PWSZ w Tarnowie	31 300,00
Stowarzyszenie Męskiej Sekcji Koszykówki „Tarnowskie Jaskółki”	10 000,00
Tarnowski Klub Sportowy "Kyokushin Karate"	14 300,00
Międzyszkolny Ludowy Uczniowski Klub Sportowy	16 000,00
Uczniowski Klub Sportowy "Sokół - Mościce"	18 000,00
Stowarzyszenie Sportowe "SOKÓŁ" Tarnów	6 000,00
Klub Sportowy "Sportiva"	15 300,00
Tarnowski Związek Brydża Sportowego	4 900,00
Uczniowski Klub Sportowy "Jedynka" przy I LO w Tarnowie	38 800,00
Polskie Towarzystwo Boksu	14 000,00
Stowarzyszenie Akademia Forza	7 300,00
Futsal Club Tarnów	7 000,00
	970.000,00

- 4) zadanie pn. „Poprawa warunków uprawiania sportu w klubach sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa i osiągnięcia przez członków tych klubów wysokich wyników sportowych w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym” – dotyczy wyłącznie podmiotów działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa, biorących udział w rozgrywkach w dyscyplinach zespołowych w najwyższej ogólnopolskiej klasie rozgrywkowej w kategorii senior.

Podmiot	Dotacje – 2023 r. w zł
Jaskółka Tarnów Spółka z o.o.	250.000,00
Volley Jedyńka Tarnów Spółka z o.o.	250.000,00
	500.000,00

- 5) zadanie: „Poprawa warunków uprawiania sportu w klubach sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa i osiągnięcia przez członków tych klubów wysokich wyników sportowych w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym” – II edycja 2023 rok.

Podmiot	Dotacja 2023 w zł
Tarnowski Klub Tenisowy	10 000,00
Klub Piłkarski Błękitni 1947 Tarnów	6 000,00
Tarnowski Związek Brydża Sportowego	9 000,00
Uczniowski Klub Sportowy Westovia	20 000,00
Tarnowskie Towarzystwo Sportowe Futar	7 000,00
Klub Sportowy Metal	19 000,00
Uczniowski Klub Sportowy Kung Fu Vo Thuat Thanh Quyen	6 000,00
Ognisko Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej Delfin w Tarnowie	8 000,00
Klub Sportowy Iskra Tarnów	19 000,00
Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „Sokół Gumniska”	4 000,00
Stowarzyszenie Akademia Forza	9 000,00
Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „Iskierka” Tarnów	18 000,00
Klub Sportowy Sportiva	14 000,00
Uczniowski Klub Sportowy "Sokół - Mościce"	8 000,00
Tarnowska Akademia Karate i Kobudo	7 000,00
Parafialny Uczniowski Klub Sportowy „Karolina” przy Kościele Bł. Karoliny w Tarnowie	5 000,00
Uczniowski Klub Sportowy Grabówka	11 000,00
Fundacja Górnik Tarnów	11 000,00
Towarzystwo Sportowe Iskra Tarnów	25 000,00
Klub Sportowy „Thai Gym” Tarnów	13 000,00

Stowarzyszenie Piłki Ręcznej Tarnów	18 000,00
Klub Sportowy „ZKS Unia” Tarnów	30 000,00
Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „Pałac Młodzieży”	35 000,00
Akademia Unia Tarnów	34 000,00
Tarnowski Klub Sportowy Oyama Karate	7 000,00
Miejski Klub Sportowy Tarnovia	30 000,00
Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „1811”	15 000,00
Uczniowski Klub Sportowy "Jedynka" przy I LO w Tarnowie	13 000,00
Klub Sportowy Dragon Sports	8 000,00
Klub Uczelniany Akademickiego Związku Sportowego PWSZ w Tarnowie	15 000,00
Futsal Club Tarnów	8 000,00
Stowarzyszenie Shiva Dance Academy	8 000,00
Łącznie:	451 000,00

6) zadanie: „Organizacja zajęć sportowo-rekreacyjnych w ramach Programu Lato w mieście bezpieczne wakacje Tarnów 2023”.

Podmiot	Dotacja 2023 w zł
UKS „Sokół – Mościce” Tarnów	12 600,00
Uczniowski Klub Sportowy „Jedynka” przy I LO w Tarnowie	11 300,00
Uczniowski Klub Sportowy Westovia	5 000,00
Tarnowskie Towarzystwo Sportowe Futar	4 600,00
Miejski Klub Sportowy Tarnovia	12 300,00
Klub Piłkarski „Błękitni 1947” Tarnów	4 000,00
Klub Sportowy „Metal” Tarnów	5 000,00
Tarnowski Klub Tenisowy	9 000,00
Uczniowski Klub Sportowy „PM Tarnów”	4 600,00
Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „1811”	3 300,00
Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „Pałac Młodzieży”	43 300,00
Polskie Towarzystwo Boksu	5 000,00
Łącznie	120 000,00

16.2 Organizacja imprez i wydarzeń sportowych

Lp.	Nazwa realizatora/współrealizatora	Tytuł zadania	Termin realizacji zadania
1.	Polski Związek Badmintonu/ TOSiR	Polish Open – Międzynarodowe Mistrzostwa Polski w Badmintonie	22-26.03.2023
2.	Polska Federacja Karate	Otwarte Mistrzostwa Makroregionu Południowego Oyama Polskiej Federacji Karate w Kumite i Kata	1.04.2023
3.	MKS Pałac Młodzieży/ TOSiR/WSP i WED	XVIII Tarnowska Olimpiada Przedszkolaków	13.05.2023
4.	IE Sp. z o.o. / Województwo Małopolskie/ miasto Tarnów	Igrzyska Europejskie 2023	22.06.- 2.07.2023
5.	Stowarzyszenie Piłki Ręcznej Tarnów	Memoriał Franciszka Gąsiora w Piłce Ręcznej	22.04.2023
6.	MKS Pałac Młodzieży	Puchar Tarnowa w Koszykówce Dziewcząt V i VI edycja	Luty-maj 2023 i październik-grudzień 2023
7.	Stowarzyszenie Sportowe Sokół Tarnów	Bieg na Zamek po Mieczu Spycimira	28.05.2023
8.	Automobilklub Tarnów	IX Tarnowski Rajd Pojazdów Zabytkowych	8.06.- 11.06.2023
9.	Tarnowskie Stowarzyszenie Kultury Fizycznej Sportu i Turystyki Niewidzących i Słabowidzących „Pogórze”	Ogólnopolski Turniej Niewidomych i Słabowidzących w Bowlingu	21-22.07.2023
10.	Stowarzyszenie Sportowe Sokół Tarnów	Finał Pucharu Tarnowa MTB	1.10.2023
11.	Stowarzyszenie Sportowe Sokół Tarnów	XXVIII Bieg Sokołów z okazji Święta Niepodległości	11.11.2023
12.	Stowarzyszenie Sportowe Sokół Tarnów	32 Tarnowski Bieg Leliwitów	21.10.2023
13.	TZSN Start	XV Turniej Leliwa 2023 (podnoszenie ciężarów)	20-21.10.2023
14.	Unia Tarnów ŻSSA	VI Memoriał Krystiana Rempały	22.10.2023
15.	Stowarzyszenie Taneczne Klasa-Tarnów	XXXII Ogólnopolski Turniej Tańca Towarzystwa Klasa-Leliwa 2023 – II Memoriał Stanisława Macieja Bergera	14.10.2023
16.	Stowarzyszenie Kępa Sport	VI Bieg Pamięci Trenera Emila Wzorka	29.10.2023
17.	Tarnowski Związek Brydża Sportowego	XVII Tarnowski Mityng Brydżowy	11-12.11.2023
18.	TZSN Start	III Pływacki Memoriał im. Andrzeja Ziembowskiego	9.12.2023
19.	MKS Pałac Młodzieży	Finał Akademii Piłki Ręcznej	16.12.2023
20.	TKS Kyokushin Karate	Memoriał Pamięci Shihana Wiesława Gwizda dla dzieci i młodzieży	3.06.2023

Projekt realizowany w okresie 2022/2023:

- Nazwa projektu: „Rozgrywki Międzyszkolne w ramach Tarnowskiego Systemu Współzawodnictwa Sportowego Dzieci i Młodzieży”
- Kwota projektu: **106 800,00 zł brutto**
- Okres realizacji: **od 15 września 2022 r. do 15 czerwca 2023 r.**
- Czego dotyczy projekt: **Kompleksowa obsługa organizacji i przeprowadzania imprez sportowych.**
- Źródło finansowania projektu: **Norweski Mechanizm Finansowy 2014-2021 Projekt pn. „Tarnów – Nowe Spojrzenie” zrealizowany został przy współfinansowaniu ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2020 w ramach Programu „Rozwój Lokalny” oraz środków budżetu państwa**

Nazwa partnera / realizatora	TARNOWSKI OŚRODEK SPORTU I REKREACJI		
Nazwa realizowanego przedsięwzięcia	ROZGRYWKI MIĘDZYSZKOLNE W RAMACH TARNOWSKIEGO SYSTEMU WSPÓLZAWODNICTWA DZIECI I MŁODZIEŻY		
Otrzymana kwota dotacji	51 800,00	słownie:	pięćdziesiąt jeden tysięcy osiemset złotych
Wykorzystana kwota dotacji	51 800,00	słownie:	pięćdziesiąt jeden tysięcy osiemset złotych
Kwota dotacji podlegającej zwrotowi	0,00	słownie:	zero
	Opis zrealizowanych działań		
	<p>Organizacja i przeprowadzenie zawodów sportowych w tym obsługa sędziowska, obsługa techniczna, speaker, zabezpieczenie medyczne, wynajem sprzętu, zakup medali i nagród. Zgodnie z przyjętym harmonogramem w 2023 roku odbyły się zawody z następujących dyscyplin sportowych (ok. 6 tys. uczestników):</p> <p>koszykówka w trzech kategoriach wiekowych - Igrzyska Dzieci, Igrzyska Młodzieży Szkolnej i Licealiada (w okresie styczeń-luty 2023), piłka ręczna Licealiada (w okresie luty-marzec 2023), tenis stołowy indywidualny - Igrzyska Dzieci, Igrzyska Młodzieży Szkolnej (marzec 2023), tenis stołowy drużynowy - Licealiada (marzec 2023), piłka siatkowa - czwórki w Igrzyskach Dzieci (marzec 2023), piłka siatkowa - Igrzyska Młodzieży Szkolnej (marzec 2023), pływanie indywidualne i drużynowe - Igrzyska Dzieci, Igrzyska Młodzieży Szkolnej i Licealiada (styczeń 2023), piłka ręczna - Igrzyska Dzieci i Igrzyska Młodzieży Szkolnej (kwiecień 2023), piłka siatkowa plażowa - Igrzyska Młodzieży Szkolnej i Licealiada (czerwiec 2023), piłka nożna - Igrzyska Dzieci, Igrzyska Młodzieży Szkolnej i Licealiada (maj 2023), lekka atletyka indywidualna - Igrzyska Młodzieży Szkolnej i Licealiada (czerwiec 2023), czwórbój i trójbój lekkoatletyczny (maj 2023) oraz biegi przełajowe - Igrzyska Dzieci (czerwiec 2023).</p> <p>Przeprowadzenie konsultacji z uczniami i nauczycielami wszystkich rodzajów szkół poprzez opracowanie ankiety internetowej dotyczącej prowadzenia współzawodnictwa. Zadanie zostało zrealizowane poprzez: konsultację z uczniami i nauczycielami wszystkich rodzajów szkół w formie ankiety internetowej w zakresie przeprowadzanego współzawodnictwa. Zebrane ankiety i zestawienie znajdują się w dokumentacji.</p>		
Data otrzymania środków	Otrzymana kwota dotacji		

	w PLN	w tym:	
		środki NMSZ	budżet państwa
1	2	3	4
26.06.2023	51 800,00	44 030,00	7 770,00
SUMA	51 800,00	44 030,00	7 770,00

Zadanie zrealizowano w okresie wrzesień 2022 - czerwiec 2023. Założonym efektem zadania było udział 5.000 uczestników podczas gdy rzeczywistych uczestników było 5.548 osób. Przeprowadzono wszystkie, zaplanowane w harmonogramach na 2022 i 2023 rozgrywki sportowe a także zrealizowano wszystkie pozycje szczegółowego budżetu projektu. Zadanie zrealizowano wyłącznie z Funduszy Norweskich.

Ferie z Tarnowskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji:

- 1) 6 wyjazdów na narty Krynica Słotwiny w poniedziałki, środy i piątki wyjazd 7.30 cena biletu 40 zł,
- 2) bilety dla dzieci i młodzieży za 4zł na baseny:
 - Miejski Dom Sportu: środy w godzinach od 9.00 do 11.00 ostatnie wejście godzina 10.00
 - Park Wodny przy ul. Piłsudskiego 30: poniedziałki i czwartki od 9.00 do 11.00 ostatnie wejście 10.00
- 3) bilety dla dzieci i młodzieży za 3 zł na lodowisko: Lodowisko sztucznie mrożone przy ul. Wojska Polskiego 14, wtorki i czwartki w godzinach od 12.00 do 14.45 ostatnie wejście 14.00.

Dane TOSiR

- 1) wydatki jakie Miasto poniosło na wypoczynek zimowy w TOSiR: 13 130,00 zł
- 2) liczba dzieci objętych formami wypoczynku: 1608 osób

Pałac Młodzieży półkolonia:

- 1) Organizacja półkolonii w ramach Ferii zimowych 2023 r. z Pałacem Młodzieży w Tarnowie - całkowity koszt wyniósł 53.134 zł,
- 2) W półkolonii uczestniczyło 118 dzieci (kl. I-VI).
- 3) Dzieci z Tarnowa (lub uczące się w tarnowskich szkołach) płaciły 465 zł (za tygodniowy turnus – od poniedziałku do piątku). Natomiast dzieci spoza Tarnowa płaciły 530 zł.

W półkolonii w Pałacu Młodzieży uczestniczyło 10 dzieci spoza Tarnowa i 108 z Tarnowa (lub chodzących do tarnowskich szkół)

Sprawozdanie z realizacji Programu „Lato w mieście - bezpieczne wakacje Tarnów 2023”

I. Półkolonie:

Lp.	Organizator	Termin	Liczba dzieci	Liczba dzieci korzystających ze zniżki Karty Tarnowskiej Rodziny	Liczba wychowawców	Liczba grup
1.	Szkoła Podstawowa nr 17 w Tarnowie	26.06-07.07	107	15	8	8
2.	Szkoła Podstawowa nr 23 w Tarnowie	26.06-07.07	30	7	2	2
3.	Szkoła Podstawowa nr 9 w Tarnowie	26.06-07.07	52	11	5	4

4.	Szkoła Podstawowa nr 14 w Tarnowie	26.06-07.07	36	8	3	3
5.	Szkoła Podstawowa nr 10 w Tarnowie	26.06-07.07	20	5	2	2
6.	Szkoła Podstawowa nr 1 w Tarnowie	26.06-07.07.	46	10	4	4
7.	Szkoła Podstawowa nr 5 w Tarnowie	26.06-07.07	12	0	1	1
8.	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy - półkolonia wyłącznie dla dzieci niepełnosprawnych	26.06-07.07	10	0	6 + 4 pomoce nauczyciela	3
9.	Szkoła Podstawowa nr 18 w Tarnowie	10.07-21.07.	85	21	6	6
10.	Szkoła Podstawowa nr 8 w Tarnowie	10.07-21.07.	98	6	8	7
11.	Szkoła Podstawowa nr 20 w Tarnowie	10.07-21.07	41	4	3	3
Podsumowanie:			537	87	52	43

II. Ogólnodostępne zajęcia i turnieje sportowo-rekreacyjne:

Lp.	Podmiot	Kwota przyznana	Liczba uczestników
1.	Uczniowski Klub Sportowy „Sokół Mościce”	12 600,- zł	200
2.	Uczniowski Klub Sportowy „Jedynka” przy I LO w Tarnowie	11 300,- zł	825
3.	Uczniowski Klub Sportowy „Westovia” Tarnów	5 000,- zł	180
4.	Tarnowskie Towarzystwo Sportowe „Futar”	4 600,- zł	200
5.	Miejski Klub Sportowy „Tarnovia”	12 300,- zł	476
6.	Klub Piłkarski „Błękitni 1947” Tarnów	4 000,- zł	110
7.	Klub Sportowy „Metal” Tarnów	5 000,- zł	133
8.	Tarnowski Klub Tenisowy	9 000,- zł	465
9.	Uczniowski Klub Sportowy „PM Tarnów”	4 600,- zł	100
10.	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „1811”	3 300,- zł	228
11.	Międzyszkolny Klub Sportowy „Pałac Młodzieży”	43 300,- zł	1040
12.	Polskie Towarzystwo Boksu	5 000,- zł	Brak rozliczenia dotacji
Razem:			3 957

Lp.	Podmiot	Liczba uczestników	Opis zadania
1.	Tarnowski Ośrodek Sportu i Rekreacji	8334	Pływalnia Kryta Park Wodny: - Czerwiec: 322 bilety -Lipiec: 2010 biletów -Sierpień: 329 biletów Razem: 2 661 osób Letni Park Wodny Mościce: -Lipiec: 2132 bilety -Sierpień: 3541 bilety Razem: 5673 osoby
	Razem:	8 334	

Razem uczestnicy: 12 828 osób, w tym uczestnicy półkolonii w liczbie 537 dzieci
 (rok 2022 to 9 003 osób, w tym uczestnicy półkolonii w liczbie 791 dzieci)

III. Budżet Programu – podsumowanie 274 048,85 zł (bez wpłat uczestników półkolonii), w tym:

1. Półkolonie – bez wpłat uczestników: **159 193,- zł.**
2. Program zajęć i imprez sportowo-rekreacyjnych.
 - organizacje pozarządowe 120 000,- zł.

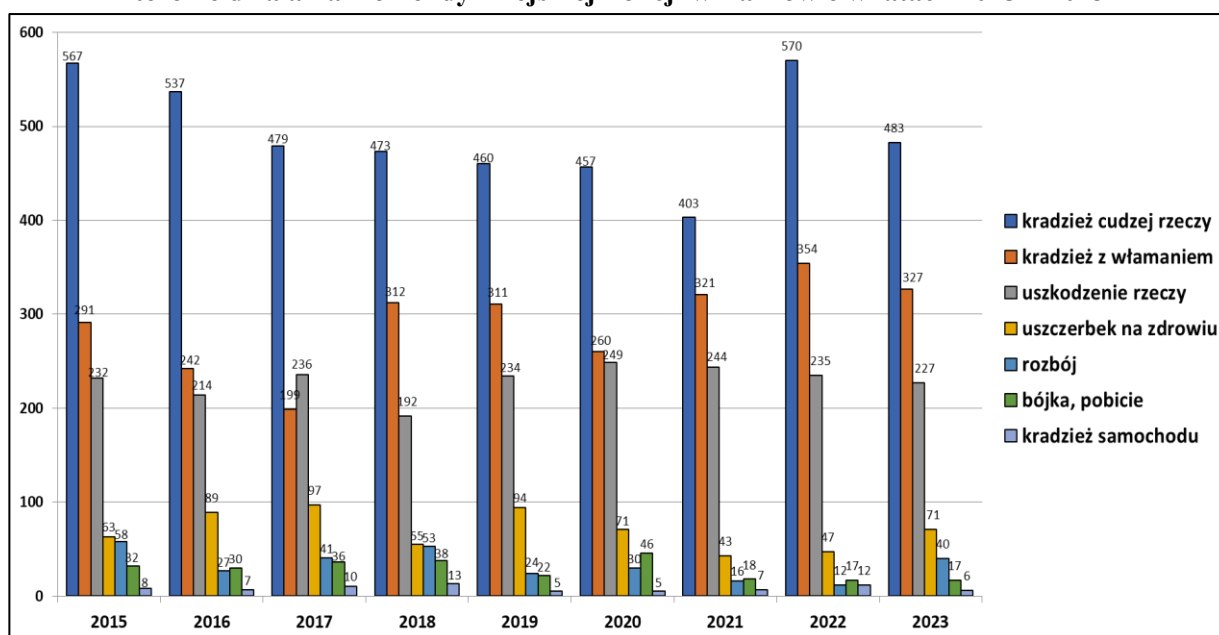
17. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA PRZECIEPOŻAROWA

17.1 Działalność policji

Komenda Miejska Policji w Tarnowie (KMP Tarnów) obejmuje swoim działaniem obszar 1.416 km². Pod względem powierzchni powiat tarnowski zajmuje w województwie małopolskim trzecie miejsce, po nowosądeckim i nowotarskim.

Przestępczość ogólna

Liczba przestępstw stwierdzonych w siedmiu najbardziej uciążliwych kategoriach na terenie działania Komendy Miejskiej Policji w Tarnowie w latach 2015 – 2023

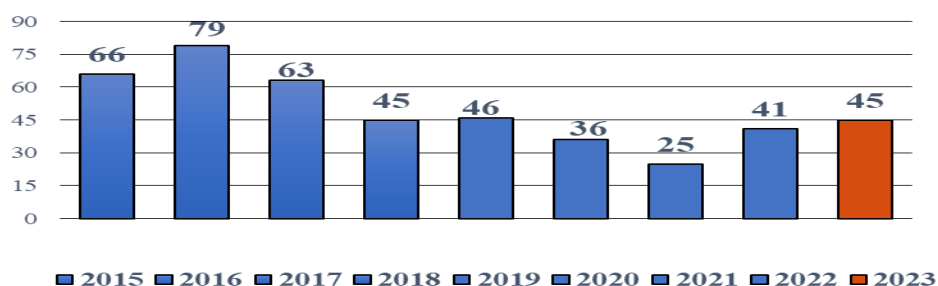
*dane obejmują działalność KMP Tarnów bez podziału administracyjnego miasto Tarnów/powiat tarnowski

W 2023 roku na terenie działania Komendy Miejskiej Policji w Tarnowie w podstawowych siedmiu kategoriach przestępstw stwierdzono 483 zdarzenia dotyczące kradzieży cudzej rzeczy, 327 dotyczyło kradzieży z włamaniem, a 227 uszkodzenia rzeczy. W zakresie ochrony życia i zdrowia stwierdzono 71 zdarzenia dotyczące uszczerbku na zdrowiu, 40 rozbojów, a także 17 przestępstw kategoryzowanych jako bójka/pobicie. Odnotowano również 6 kradzieży samochodów. Komenda Miejska Policji w Tarnowie odnotowała ogólny spadek zdarzeń przestępczych.

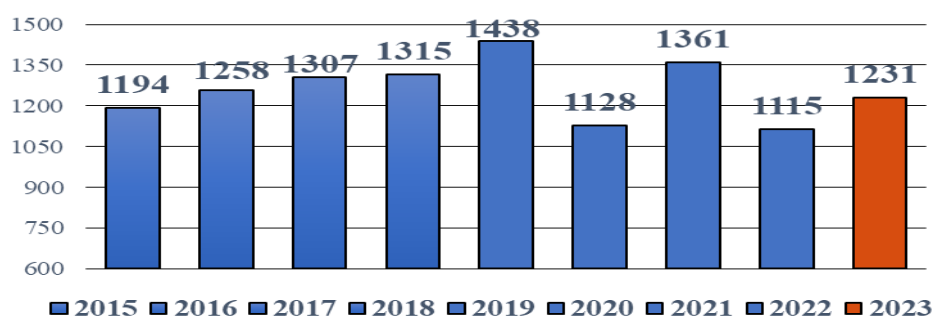
Zdarzenia drogowe i ich ofiary na terenie miasta Tarnowa

Wypadki i kolizje drogowe w latach 2015 – 2023

Wypadki

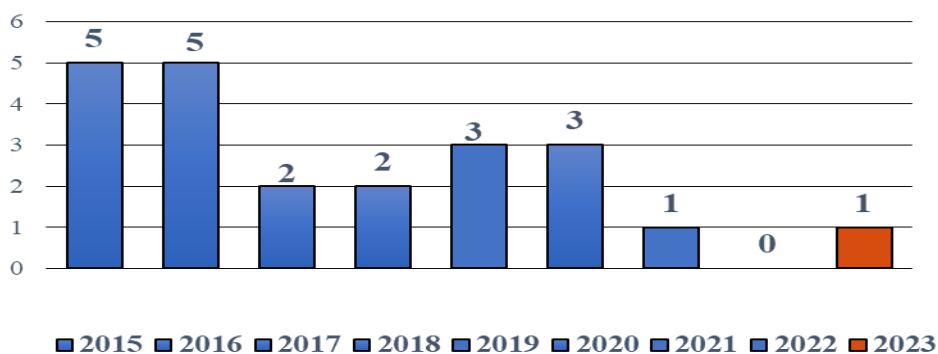

Kolizje

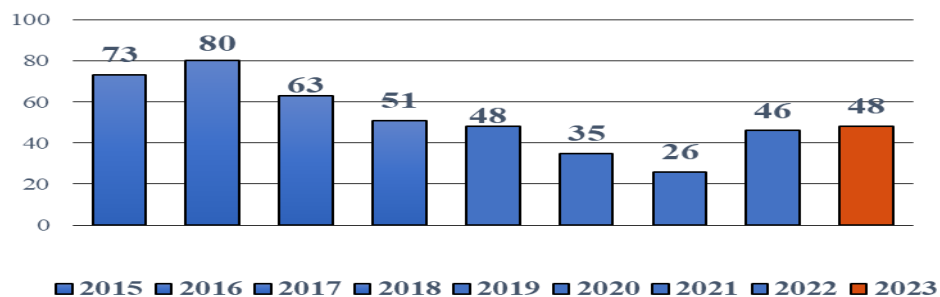

Ofiary wypadków drogowych w latach 2015 – 2023

Zabici

Ranni

W 2023 roku na terenie miasta Tarnowa odnotowano łącznie 45 wypadków drogowych, była 1 ofiara śmiertelna, 48 osób zostało rannych. W roku 2022 zaistniało również 1231 kolizji drogowych na terenie miasta.

Główne przyczyny wypadków i kolizji spowodowanych przez kierujących 2023/(2022) rok

	wypadki	zabici	ranni	kolizje
nieustąpienie pierwszeństwa przejazdu	23 (27)	1 (1)	25 (33)	383 (355)
niezachowanie bezpiecznej odległości między pojazdami	5 (9)	1 (5)	7 (12)	331 (347)
niedostosowanie prędkości do warunków ruchu	25 (24)	3 (5)	31 (38)	323 (289)
nieprawidłowe cofanie	3 (3)	0 (0)	3 (3)	332 (204)
nieprawidłowe przejeżdżanie przejść dla pieszych oraz nieudzielenie pierwszeństwa pieszemu	21 (12)	1 (1)	22 (11)	21 (31)
Nieprawidłowe skręcanie, zmiana pasa ruchu	8 (5)	1 (0)	10 (15)	212 (210)

*dane podane w nawiasach dotyczą 2022 roku.

*dane obejmują działalność KMP Tarnów bez podziału administracyjnego miasto Tarnów/powiat tarnowski

Jednym z najczęstszych powodów zdarzeń drogowych spowodowanych przez kierujących było niedostosowanie prędkości do warunków ruchu. Taka przyczyna doprowadziła do 25 wypadków, 323 kolizji drogowych, w których to 3 osoby poniosły śmierć, a 31 zostało rannych. Drugą z kolei przyczyną było nieustąpienie pierwszeństwa przejazdu, która doprowadziła do 23 wypadków i 383 kolizji w których 1 osoba zginęła, a 25 zostało rannych.

Główne przyczyny zdarzeń spowodowanych przez pieszych 2023/(2022) rok

	zdarzenia	wypadki	zabici	Ranni
wejście na jezdnię przed jadącym pojazdem	12 (8)	4 (1)	0 (0)	4 (1)
inne przyczyny: nieostrożne wejście na jezdnię zza pojazdu, przeszkody, chodzenie nieprawidłową stroną drogi, wejście na jezdnię przy czerwonym świetle, stanie na jezdni	4 (3)	0 (0)	0 (0)	0 (0)

*dane podane w nawiasach dotyczą 2022 roku.

*dane obejmują działalność KMP Tarnów bez podziału administracyjnego miasto Tarnów/powiat tarnowski

Najczęstszym powodem zdarzeń drogowych wśród uczestników ruchu drogowego spowodowanych przez pieszych było wejście na jezdnię przed jadący pojazd. W tej kategorii odnotowano 12 zdarzeń, z których 4 zostały zakwalifikowane jako wypadki drogowe, 4 osoby odniosły obrażenia.

Polityka karno-administracyjna (2022/2023 rok)

	2022	2023
Ujawniono ogółem wykroczeń	51 665	51 579
Skierowano wniosków o ukaranie do sądu	3 454	2 625
Ukarano mandatami karnymi za wykroczenia	18 568	21 641
Pouczono	27 122	25 095
Sporządzono odstąpienie od kierowania wniosku o ukaranie do sądu	3 057	2 702

*dane obejmują działalność KMP Tarnów bez podziału administracyjnego miasto Tarnów/powiat tarnowski

Na terenie działania Komendy Miejskiej Policji w Tarnowie w 2023 roku, ujawniono ogółem 51 579 wykroczeń. Wobec sprawców wykroczeń zastosowano 25 095 pouczeń, 21 641 ukarano mandatami karnymi, a 2 625 przypadkach skierowano wnioski o ukaranie do Sądu. Sporządzono również 2 702 odstąpienia od kierowania wniosku do Sądu o ukaranie po przeprowadzeniu czynności wyjaśniających w sprawie o wykroczenie.

Przemoc w rodzinie - procedura Niebieskiej Karty (2022/2023 rok)

		2022	2023	tendencja
ILOŚĆ SPORZĄDZONYCH NIEBIESKICH KART		421	352	- 69
ILOŚĆ WYSTAWIONYCH NAKAZÓW / ZAKAZÓW PRZEZ POLICJĘ		92 (z czego 3 wydane postanowieniem Sądu Cywilnego)	90	- 2
SPRAWCY	OGÓŁEM	424	360	- 64
	KOBIETY	52	50	- 2
	MĘŻCZYŹNI	370	307	- 63
	NIELETNI	2	3	+ 1
	POD WPŁYWEM ALKOHOLU	176	111	- 65
	ZATRZYMANO W PDOZ - w tym do wytrzeźwienia	207 17	165 17	- 42 =
POKRZYWDZENI	OGÓŁEM	601	554	- 47
	MAŁOLETNI	139	195	+ 56
	DOROŚLI	462	359	- 103

W 2023 roku na terenie działania Komendy Miejskiej Policji w Tarnowie w chwili powzięcia informacji o możliwości stosowania przemocy domowej, głównie podczas interwencji domowych wypełniono 352 formularze „Niebieska Karta”, czym automatycznie wszczęto procedurę przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Ogółem odnotowano 360 osób podejrzewanych o stosowanie przemocy, z czego 307 osób to mężczyźni. W czasie czynności zatrzymano 165 osób. 17 osób podejrzewanych o stosowanie przemocy znajdowało się pod wpływem alkoholu. Osobami wobec których stosowano przemoc były głównie osoby dorosłe - 359 osób oraz osoby małoletnie - 195 osób. Wydano 90 nakazów/zakazów przez policję.

Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa na terenie miasta Tarnowa

Na terenie miasta Tarnowa w minionym roku odnotowano ogółem 1537 zgłoszeń poprzez aplikację Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa (KMZB), z których:

- potwierdzono zagrożenie 45 (2,93%)
- potwierdzono i wyeliminowano zagrożenie 724 (47,1%)
- przekazano poza Policję 11 (0,72%)
- zgłoszenia niepotwierdzone 668 (43,46%)

- zgłoszenia traktowane jako żart/pomyłka 87 (5,66%)

Najczęściej zgłaszane zagrożenia na terenie miasta Tarnowa

➤ nieprawidłowe parkowanie - 513 (34,7%)

zagrożenia zgłaszane są głównie w ścisłym centrum miasta i dotyczą przede wszystkim parkowania na chodnikach i w rejonie skrzyżowań. Najwięcej odnotowano zgłoszeń na ul. Wieniawskiego (40), ul. Wilczej (64), ul. Sokoła (35) oraz ul. Skowronków (39)

➤ przekraczanie dozwolonej prędkości - 324 (17,0%)

zagrożenia zgłaszane są na terenie całego miasta. Najwięcej odnotowano zgłoszeń na ul. Piłsudskiego (35) oraz ul. Krakowska - na wysokości dworca autobusowego (20)

➤ spożywanie alkoholu w miejscach niedozwolonych - 148 (20,3%)

17.2 Działalność Straży Miejskiej w Tarnowie

Straż Miejska w Tarnowie jest jednostką organizacyjną Gminy Miasta Tarnowa, która została powołana do ochrony porządku publicznego, a wykonując swe zadania spełnia ona służebną rolę wobec społeczności lokalnej. Działania straży miejskiej koncentrują się na realizowaniu zgłoszeń płynących od mieszkańców Tarnowa, służbie patrolowo-interwencyjnej i reagowaniu na ujawnione przez samych strażników przypadki naruszeń prawa. Zgłoszenia mieszkańców i ich szybka realizacja mają priorytetowe znaczenie w działalności jednostki.

W minionym roku do straży miejskiej **mieszkańcy zgłosili 12005 interwencji**. Najczęściej dotyczyły one:

- 1) naruszania przepisów drogowych - **5579** przypadków,
- 2) zakłócania spokoju i porządku publicznego - **2901** przypadków,
- 3) ochrony środowiska i gospodarki odpadami - **1312** przypadków,
- 4) zwierząt - **1249** przypadków,
- 5) zagrożenia życia i zdrowia - **74** przypadki,
- 6) awarii - **509** przypadków,
- 7) zagrożeń pożarowych - **183** przypadki
- 8) pozostałe - **198** przypadków (uruchomianie pojazdów, różnego rodzaju pomoc mieszkańcom).

Zgłoszenia te spowodowały, że strażnicy w ramach posiadanych sił i środków podjęli działania zakończone ujawnieniem ogółem **7077** wykroczeń, z których **4018** sprawców ukarano mandatami karnymi, pouczone **1517** osób, przekazano do Sądu Rejonowego w Tarnowie **1388** wniosków

o ukaranie sprawców wykroczeń.

Ponadto, w ramach działalności prewencyjnej:

- doprowadzono do Punktu Opieki nad Osobami Nietrzeźwymi, Policyjnej Izby Zatrzymań, Domu dla Bezdomnych Mężczyzn lub miejsca zamieszkania **515** nietrzeźwych osób,
- w sezonie zimowym przeprowadzono 103 kontrole miejsc przebywania osób bezdomnych, w 55 przypadkach osoby bezdomne w tych miejscach zastano. Strażnicy informowali osoby te o możliwościach i formach uzyskania pomocy, oferowali ciepłą herbatę.
- zrealizowano łącznie **178** różnego rodzaju zabezpieczeń (zgromadzenia publiczne, uroczystości patriotyczne, religijne, imprezy sportowe, ćwiczebne ewakuacje szkół itp.),

Strażnicy wystawili **2107** samodzielnych patroli, które podejmowały interwencje w związku ze zgłoszeniami mieszkańców i patrolowały miasto. Do patroli wspólnych z policjantami oddelegowano 39 strażników. Patrole wspólne odbywały się głównie w ramach akcji „Bezpieczne wakacje” i „Bezpieczne ferie”.

W 2023 roku operatorzy Centrum Monitoringu Miejskiego odnotowali **929** interwencji. Z zapisów systemu w 363 przypadkach korzystała Policja, przeglądając je, a 280 nagrań policjanci pobrali do swoich postępowań.

W 2023 roku system monitoringu wizyjnego, obejmujący swoim zasięgiem zarówno centrum miasta, jak również osiedla mieszkaniowe i niektóre tereny rekreacyjne składał się z 46 kamer cyfrowych w jakości full HD. Utworzony został 1 nowy punkt kamerowy zlokalizowany na budynku Rejonowego Urzędu Pracy, obejmujący swym zasięgiem parkingi od ul. Narutowicza po obu stronach ul. Łaziennej, budynki Bema 4-8 i przyległe do nich parkingi, budynek Bema 10 oraz przejście pod tym budynkiem z ul. Łaziennej do Bema, a także część placu targowego „Burek”.

W ubiegłym roku Straż Miejska dysponowała 9 radiowozami, w tym jednym elektrycznym, wyposażonymi w sygnały świetlne i dźwiękowe z zainstalowanymi zestawami głośnomówiącymi, umożliwiającymi przekazywanie komunikatów głosowych w przypadku zaistnienia konieczności ostrzeżenia lub informowania mieszkańców. Cztery radiowozy przystosowane są do przewozu osób nietrzeźwych i ujętych. Wszystkie radiowozy wyposażone są w radiostacje cyfrowe z wbudowanym systemem GPS, co umożliwia monitorowanie patroli na terenie miasta, koordynację ich działań, minimalizację czasu reakcji na zgłoszenia. Dyżurny ma możliwość bieżącego podglądu lokalizacji patroli i kierowania na miejsce zgłoszenia tego patrolu, który jest najbliższym zgłoszonego zdarzenia.

Dodatkowo Straż Miejska dysponuje 18 cyfrowymi radiostacjami przenośnymi z wbudowanym modulem GPS. Na wyposażeniu straży jest 6 rowerów, które wykorzystywane są w okresie letnim.

Aktualnie na wyposażeniu Straż Miejska w Tarnowie posiada dwa statki powietrzne - drony, do obsługi których przeszkolonych jest 8 funkcjonariuszy, posiadających wydane przez Urząd Lotnictwa Cywilnego certyfikaty upoważniające do pilotowania bezzałogowych statków powietrznych do 25 kg. Jedno z tych urządzeń wyposażone jest w laboratorium do badań zawartości dymu wydobywającego się z kominów. Zostało ono doposażone w sporą liczbę czujników wykrywających substancje szkodliwe, a wyniki pomiarów przekazywane są na żywo, w trybie rzeczywistym do tabletów obsługiwanych przez strażników.

Na wyposażeniu Straży Miejskiej znajdują się także dwa parasole grzewcze, kamera termowizyjna oraz dwa noktowizory i ozonator powietrza.

W 2023 roku realizowane były programy profilaktyczne przeznaczone dla uczniów tarnowskich szkół i przedszkoli oraz seniorów: „Jestem świetlikiem na drodze”, „Obcy”, „Agresja, przemoc, cyberprzemoc”, „Odpowiedzialność karna nieletnich”, „Alkohol i nieletni”, „Świadomy senior”, „Bezpieczne wakacje”, „Bezpieczne ferie”, „Bezdomność”, „Zajęcia samoobrony dla kobiet”. W spotkaniach udział wzięły 2792 osoby.

Ponadto funkcjonariusze SM aktywnie włączali się w imprezy organizowane w mieście, takie jak: piknik z okazji dnia dziecka, pikniki rodzinne „Koralobranie”, „Dzień babiego lata” czy też pikniki organizowane przez Rady Osiedli.

Zasadnym wydaje się wspomnieć, że rozpoczęty w 2020 roku w Straży Miejskiej proces zwolnień grupowych spowodował znaczną redukcję pracowników. Liczba zatrudnionych w stosunku do lat poprzednich zmniejszyła się z 63 do 45 osób na koniec 2023r.

17.3 Działalność Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Tarnowie i Ochotniczej Straży Pożarnej w Tarnowie Rzędzinie

Działania interwencyjne i kontrolno-rozpoznawcze

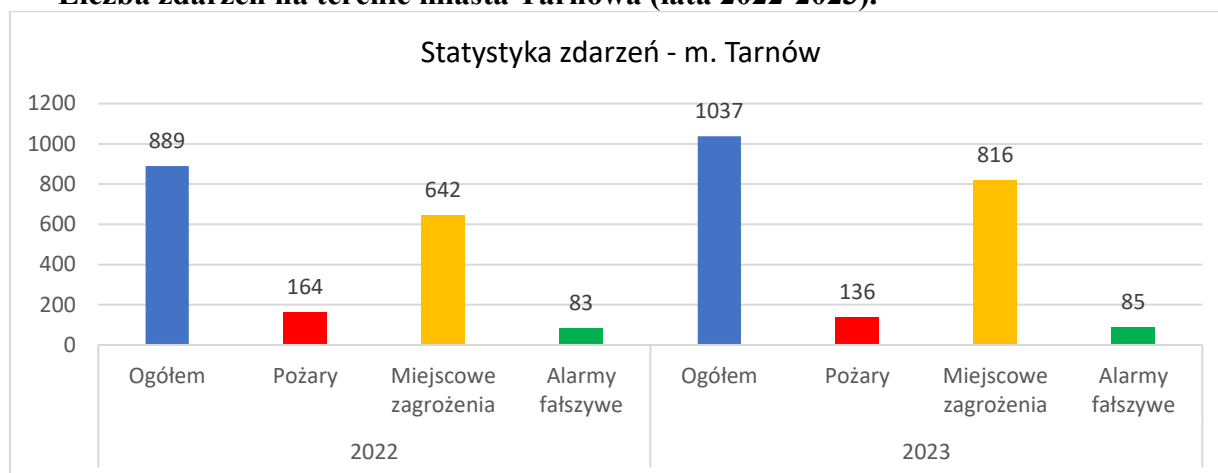
W 2023 roku jednostki ochrony przeciwpożarowej interweniowały na terenie miasta Tarnowa i powiatu tarnowskiego **3643** razy (w stosunku do roku poprzedniego nastąpił wzrost o **31,5 %** w ogólnej liczbie zdarzeń), z czego odnotowano:

- **426** pożarów (w stosunku do **2022** roku nastąpił spadek o **39,6 %**),
- **3067** miejscowych zagrożeń (w stosunku do roku **2022** nastąpił wzrost o **58,0 %**),
- **150** alarmów fałszywych (w stosunku do **2022** roku nastąpił wzrost o **20,0 %**).

Na terenie miasta Tarnowa w 2023 r. jednostki ochrony przeciwpożarowej interweniowały **1037** razy (wzrost liczby zdarzeń o **16,5 %**), w tym:

- **136** pożarów (w porównaniu do roku poprzedniego odnotowano spadek o **28** zdarzeń),
- **816** miejscowych zagrożeń (w porównaniu do roku poprzedniego nastąpił wzrost o **174** zdarzenia),
- **85** alarmów fałszywych (w porównaniu do roku poprzedniego nastąpił wzrost o **2** zdarzenia).

Liczba zdarzeń na terenie miasta Tarnowa (lata 2022-2023).

W celu rozpoznawania zagrożeń, realizacji nadzoru nad przestrzeganiem przepisów przeciwpożarowych oraz przygotowania do działań ratowniczych upoważnieni funkcjonariusze Komendy Miejskiej PSP w Tarnowie w 2023 roku prowadzili czynności kontrolno-rozpoznawcze, którymi objęte były budynki, inne obiekty budowlane, tereny oraz instalacje. Działania prowadzono na podstawie wcześniej opracowanego planu kontroli oraz poza planem w sytuacji konieczności wydania opinii/zajęcia stanowiska lub w trybie interwencyjnym, w przypadkach wystąpienia nowych istotnych okoliczności w zakresie stanu bezpieczeństwa.

W 2023 roku przeprowadzono łącznie 131 kontroli na terenie miasta Tarnowa (łącznie na terenie miasta Tarnowa i powiatu tarnowskiego 255), gdzie skontrolowano 270 obiektów (łącznie dla miasta Tarnowa i powiatu tarnowskiego 463). Liczba kontroli podczas których stwierdzono naruszenie przepisów przeciwpożarowych wyniosła 61 (odpowiednio miasto i powiat łącznie 117 takich kontroli), a liczba obiektów skontrolowanych, w których stwierdzono nieprawidłowości była równa 82 (miasto i powiat łącznie 157).

Podczas czynności kontrolno-rozpoznawczych w obiektach znajdujących się na terenie miasta Tarnowa stwierdzono 227 nieprawidłowości (miasto i powiat razem 467 nieprawidłowości). W odniesieniu do obiektów zlokalizowanych na terenie miasta w wyniku przeprowadzonych kontroli Komendant Miejski PSP w Tarnowie wydał 8 decyzji dotyczących

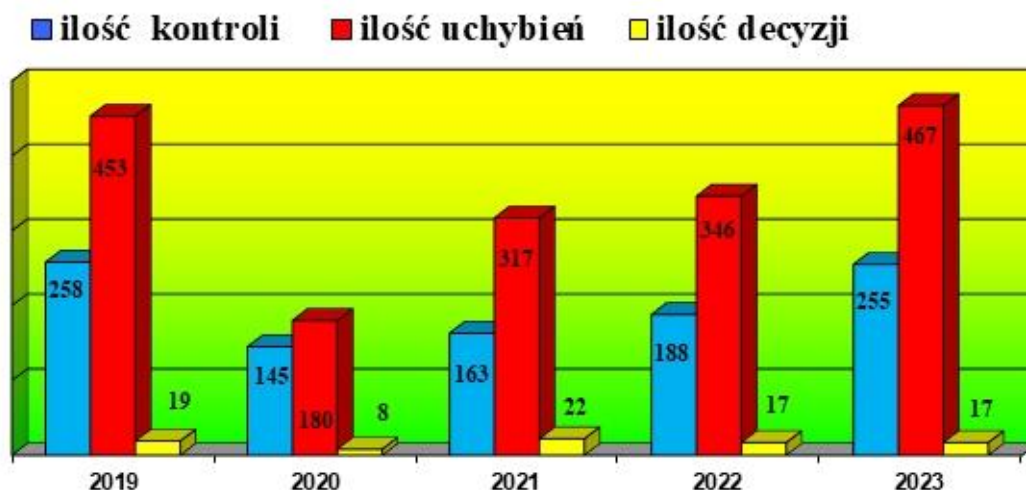
usunięcia uchybień lub zakazu eksploatacji (łącznie 17 decyzji administracyjnych w mieście i powiecie). Komendant Miejski PSP w Tarnowie wydał 2 upomnienia w związku z uchylaniem się strony od realizacji obowiązków nałożonych decyzją administracyjną dla terenu miasta Tarnowa (łącznie miasto i powiat 4 upomnienia). Ponadto wystąpiły 2 przypadki nałożenia grzywny w celu przymuszenia na łączną kwotę 14 tys. zł w ramach postępowania egzekucyjnego oraz ściągnięcie uprzednio nałożonej grzywny w wysokości 5 tys. zł. (w mieście i powiecie łącznie 2 takie przypadki wraz ze ściągnięciem grzywny w celu przymuszenia).

Czynności kontrolno-rozpoznawcze w szczególności prowadzone były (w kolejności malejącej) w obiektach użyteczności publicznej, produkcyjno-magazynowych, budynkach zamieszkania zbiorowego, budynkach mieszkalnych wielorodzinnych. W tych obiektach przeprowadzono na terenie miasta Tarnowa łącznie odpowiednio 73, 44, 8 i 6 kontroli (miasto i powiat – odpowiednio 141, 83, 17 i 9 kontroli). Najczęściej występujące uchybienia dotyczyły:

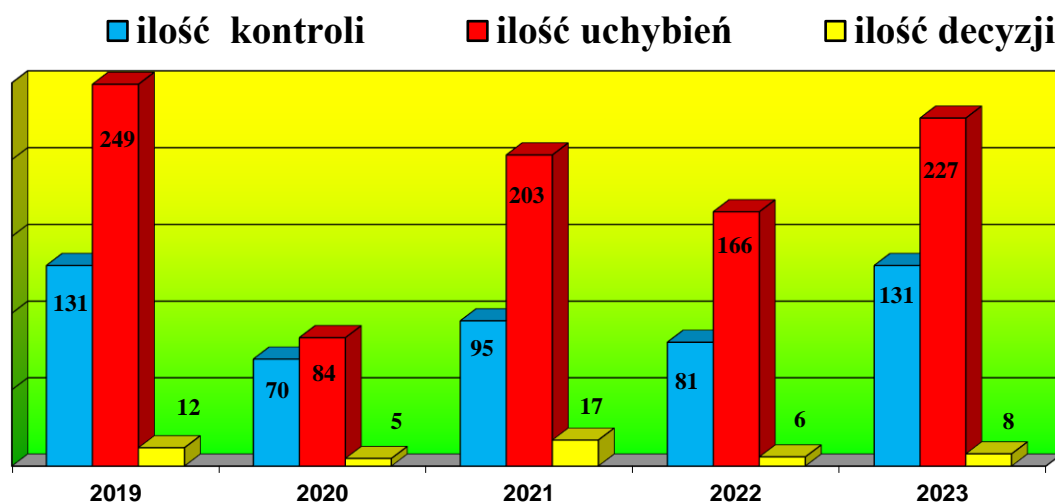
- instalacji użytkowych,
- instrukcji bezpieczeństwa pożarowego,
- urządzeń i instalacji przeciwpożarowych,
- stanu dróg ewakuacyjnych i znaków bezpieczeństwa,
- zaopatrzenia w wodę,
- dróg pożarowych,
- gaśnic.

W odniesieniu do obiektów gospodarowania odpadami uzgadniano operaty zawierające warunki ochrony ppoż. miejsc magazynowania odpadów oraz prowadzono kontrole obiektów związanych z gospodarowaniem odpadami. Uzgodniono 13 operatów z terenu miasta Tarnowa (łącznie wszystkich uzgodnionych w mieście i powiecie 19). Przeprowadzono 10 kontroli działalności związanej z gospodarowaniem odpadami (w tym na terenie powiatu i miasta łącznie 17), po których wydano 6 opinii w formie postanowień (łącznie miasto i powiat 10).

Działania kontrolno-rozpoznawcze w latach 2019 – 2023 Powiat tarnowski i miasto Tarnów.

Działania kontrolno-rozpoznawcze w latach 2019 - 2023 – miasto Tarnów

Zagrożenie życia ludzi

W ramach przeprowadzonych czynności stwierdzono, że w 5 obiektach występują nieprawidłowości (łącznie w powiecie i mieście 6 obiektów), które zgodnie z przepisami rozporządzenia MSWiA w sprawie ochrony przeciwpożarowej kwalifikują budynek jako zagrażający życiu ludzi. Wśród stwierdzonych uchybień, będących powodem zakwalifikowania obiektów do powyższej kategorii najwięcej dotyczyło:

- przekroczenie długości lub szerokości dróg ewakuacyjnych powyżej granicznych dopuszczalnych wartości,
- niezabezpieczenie przed zadymieniem dróg ewakuacyjnych.

Przekazanie obiektów do użytkowania

Realizując zapis art. 56 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane odnośnie zajęcia stanowiska w sprawie zgodności wykonania obiektu budowlanego z projektem budowlanym, przeprowadzono 56 czynności kontrolno-rozpoznawczych (łącznie miasto i powiat 112). W związku z przedmiotowymi „odbiorami” obiektów wniesiono sprzeciwy, uwagi lub zastrzeżenia w 27 przypadkach (odpowiednio łącznie w mieście i powiecie 61).

W części obiektów, po usunięciu stwierdzonych usterek zajęto pozytywne stanowiska w sprawie przekazania ich do użytkowania. Stanowiska w sprawie odbiorów obiektów były każdorazowo przekazywane do właściwego organu nadzoru budowlanego, który wydaje decyzje w zakresie pozwolenia na użytkowanie.

W związku z aktualnymi wymogami dot. instalacji fotowoltaicznych, w roku 2023 do tut. Komendy wpłynęło z terenu miasta i powiatu 461 zawiadomienia o wykonaniu instalacji PV o mocy powyżej 6,5 kW (dla porównania w 2021 r. 370 takich zawiadomień, w 2022 r. 473 zawiadomienia). Z terenu miasta Tarnowa wpłynęło 82 zawiadomienia o instalacji PV.

Zakłady dużego i zwiększonego ryzyka powstania poważnej awarii przemysłowej (ZDR i ZZR)

Na terenie miasta zlokalizowany jest jeden zakład dużego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej w rozumieniu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, tj. Grupa Azoty S.A. ul. Kwiatkowskiego 8, 33-101 Tarnów. Poza wymienionym obiektem na terenie miasta występują 2 zakłady, które kwalifikuje się jako zakłady zwiększonego ryzyka. Są to Zakłady Mechaniczne „Tarnów” S.A. ul. Kochanowskiego 30, 33-100 Tarnów i Linde Gaz Polska sp. z o.o. Zakład Tarnów ul. Żwirowa 4, 33-100 Tarnów. W 2023 r. przeprowadzono kontrole planowe w Zakładach Mechanicznych „Tarnów” i Linde

Gaz Polska sp. z o. o. oraz wspólnie z przedstawicielami KW PSP w Krakowie w zakładzie Grupy Azoty.

Imprezy masowe

Mając na uwadze bezpieczeństwo ludzi podczas imprez masowych, wypełniając obowiązek ustawowy dla 15 imprez (na terenie powiatu i miasta łącznie 33) wydano opinie pozytywne lub warunkowe. Negatywnych opinii nie było. Opinie wydawano po uprzednim przeprowadzeniu lustracji obiektu na miejscu planowanej imprezy masowej oraz w oparciu o przedstawianą przez organizatora imprezy dokumentację.

Wypoczynek letni i zimowy

W związku z zamieszczeniem na stronie Małopolskiego Kuratorium Oświaty wykazu obiektów zgłaszanych na zimowy i letni wypoczynek dzieci i młodzieży tzw. „Bazy Wypoczynku” funkcjonariusze pionu kontrolno-rozpoznawczego na bieżąco monitorowali informacje o organizacji wypoczynku. Na podstawie wyżej wymienionych danych strażacy podejmowali czynności kontrolne z własnej inicjatywy lub w związku z wnioskiem o opinię w obiektach przeznaczonych do wypoczynku.

W oparciu o posiadaną dokumentację z przeprowadzonych czynności kontrolno-rozpoznawczych wydano 2 opinie dotyczących wypoczynku dzieci i młodzieży w obiektach na terenie miasta Tarnowa (łącznie 4 opinie dla miasta i powiatu). Wśród wydanych opinii nie odnotowano opinii negatywnych (zarówno w mieście jak i powiecie). W ramach wszystkich prowadzonych kontroli w Tarnowie, 16 z nich miało miejsce w obiektach wypoczynku dzieci i młodzieży (w mieście i powiecie łącznie 41).

Techniczne systemy zabezpieczeń

Na terenie miasta Tarnowa zidentyfikowano 96 podmiotów wyposażonych w system sygnalizacji pożarowej (gdzie miasto i powiat to 132 podmiotów), z czego 62 spośród nich podłączonych jest do monitoringu pożarowego (odpowiednio miasto i powiat 72). SSP umożliwia wczesne wykrycie pożaru, powiadomienie o nim użytkowników obiektu celem wczesnej ewakuacji i podjęcia ewentualnych działań gaśniczych oraz w przypadku monitoringu – automatyczne zaalarmowanie straży pożarnej.

W Tarnowie 22 obiekty chronione są stałymi urządzeniami gaśniczymi (wodnymi, pianowymi, gazowymi lub aerozolowymi) – w mieście i powiecie łącznie 25 obiektów. SUG pozwala na automatyczne wyzwolenie środka gaśniczego na płonący obiekt we wczesnej fazie pożaru.

W mieście występuje 10 obiektów (miasto i powiat łącznie 10) z zainstalowanym dźwiękowym systemem ostrzegawczym, umożliwiającym rozgłaszanie sygnałów ostrzegawczych i komunikatów głosowych na potrzeby bezpieczeństwa osób przebywających w obiekcie, nadawanych automatycznie po otrzymaniu sygnału z systemu sygnalizacji pożarowej, a także przez operatora.

Działania związane z organizacją III Igrzysk Europejskich

W dniach od 20 czerwca 2023 r. do 02 lipca 2023 r. w mieście Tarnowie odbywały się konkurencje w czterech dyscyplinach sportowych obejmujących: wspinaczkę, plażową piłkę ręczną, plażową piłkę nożną oraz badminton.

W działaniach zabezpieczających Igrzyska zaangażowanych było łącznie **226 ratowników**, w tym **101 strażaków** z KM PSP w Tarnowie oraz **125 strażaków** z jednostek OSP z terenu powiatu tarnowskiego. Do zabezpieczenia konkurencji sportowych zadysponowanych było łącznie **33 pojazdy** ratowniczo-gaśnicze. Komenda Miejska PSP w Tarnowie uczestniczyła w wizytacjach budowanych i istniejących obiektów sportowych, przeznaczonych do rozgrywania konkurencji, odprawach, naradach, wideokonferencjach dot. zabezpieczenia przeciwpożarowego oraz bezpieczeństwa kibiców. Należy nadmienić, że w ramach III Igrzysk Europejskich Kraków-Małopolska 2023 zorganizowano 4 imprezy

masowe, które pozytywnie zostały zaopiniowane przez Komendanta Miejskiego PSP w Tarnowie.

Sprzęt pozyskany i przekazany przez Komendę Miejską PSP w Tarnowie

W 2023 roku Komenda Miejska PSP w Tarnowie otrzymała z Komendy Wojewódzkiej PSP w Krakowie: ciężki samochód ratowniczo-gaśniczy typu GCBA marki MAN za łączną kwotę 1 584 240 zł, średni samochód ratowniczo-gaśniczy typu GBA marki Renault za łączną kwotę 1 598 094,72 zł.

Dodatkowo ze środków własnych zrealizowano w Komendzie Miejskiej PSP w Tarnowie następujące zadania: montaż mikroinstalacji fotowoltaicznej na terenie JRG nr 2 za łączną kwotę 158 916 zł (środki finansowe pochodzące z Funduszu Wsparcia PSP oraz UM Tarnowa), zakupiono łódź ratowniczą z silnikiem zaburtowym, wyposażeniem i przyczepką transportową za łączną kwotę 130 000 zł (środki finansowe pochodzące z Funduszu Wsparcia PSP), odzież specjalną, środki ochrony indywidualnej oraz przedmioty ekwipunku osobistego (ubrania specjalne, rękawice specjalne, kominiarki, buty specjalne skórzane oraz gumowe, sztormiaki, ubrania koszarowe, obuwie koszarowe, sygnalizatory bezruchu, itp).

W minionym roku Komenda Miejska PSP w Tarnowie przekazała do jednostek OSP następujący sprzęt i pojazdy:

- samochód ratowniczo-gaśniczy typu GBA wraz z radiotelefonem dla OSP Zabawa,
- samochód ratowniczo-gaśniczy typu GCBA wraz z radiotelefonem dla OSP Lisia Góra,
- samochód operacyjny typu SOp dla OSP Szywnaład,
- samochód operacyjny typu SOp dla OSP Pleśna.

Działalność Ochotniczej Straży Pożarnej w Tarnowie Rzędzinie

Na terenie miasta Tarnowa funkcjonuje jedna jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej w Tarnowie Rzędzinie, która została włączona do struktur krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego w dniu 30 kwietnia 1997 r. Jednostka skutecznie wspierała Komendę Miejską Państwowej Straży Pożarnej w zakresie zadań ratowniczo-gaśniczych.

W roku 2023 na zapewnienie gotowości bojowej oraz realizację innych zadań statutowych

w ramach dotacji dla jednostek OSP KRSG, udzielono Jednostce OSP Tarnów-Rzędzin wsparcia finansowego w kwotach:

- dotacja z Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego na wydatki bieżące pt. "Zapewnienie gotowości bojowej jednostki ochrony przeciwpożarowej włączonej do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego" -: **4050,00 zł,**
- dotacja na doposażenie młodzieżowych drużyn pożarniczych z Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego – **3000,**
- Dotacja z Funduszu Sprawiedliwości na zakup zestawu do wyważania drzwi i przecinania pedałów, kamery termowizyjnej i lekkiego hełmu strażackiego – **29699,01 zł,** + środki własne **299,99 zł,**
- Dotacja z Urzędu Marszałkowskiego w Krakowie na remont klatki schodowej w budynku remizy – **12000,00 zł** + środki własne GMT - **36900,00 zł,**
- dotacja na zapewnienie gotowości bojowej OSP w Tarnowie Rzędzinie z Gminy Miasta Tarnowa wyniosła – **44303,09 zł,**

Działalność operacyjna w roku 2023

Jednostka OSP w Tarnowie Rzędzinie brała udział w 84 zdarzeniach, z czego:

- w 22 pożarach,
- 43 miejscowych zagrożeniach,
- 1 alarmie fałszywym,
- 3 ćwiczenia,
- 12 wyjazdy gospodarcze,
- 3 zabezpieczenia rejonu chronionego.

18. ADMINISTRACJA

18.1. Organizacja Urzędu Miasta Tarnowa

Urząd Miasta Tarnowa jest jednostką organizacyjną Gminy Miasta Tarnowa, zapewniającą obsługę administracyjną, organizacyjną i techniczną Prezydenta Miasta Tarnowa, Rady Miejskiej w Tarnowie oraz jej organów wewnętrznych.

System kierowania Urzędem Miasta Tarnowa na dzień 31 grudnia 2023 r.

<p>Prezydent Miasta Tarnowa</p> <p>Roman Ciepiela</p>	<p>Wydział Audytu i Kontroli - Samodzielne Stanowisko Pracy - Miejski Audytor Wewnętrzny Wydział Bezpieczeństwa Publicznego - Pełnomocnik ds. Ochrony Informacji Niejawnych Wydział Rozwoju Miasta Urząd Stanu Cywilnego Biuro Radców Prawnych Wydział Rozwoju Gospodarczego - Biuro Nadzoru Właścicielskiego</p>
<p>Zastępczyni prezydenta ds. Edukacji i Sportu</p> <p>Bogumiła Porębska</p>	<p>Wydział Edukacji Wydział Sportu</p>
<p>Zastępczyni prezydenta ds. Kultury i Komunikacji Społecznej</p> <p>Agnieszka Kawa</p>	<p>Wydział Komunikacji Społecznej Wydział Kultury Wydział Rozwoju Gospodarczego – Referat Rozwoju Gospodarczego Wydział Spraw Obywatelskich Samodzielne Stanowisko Pracy do spraw Krajobrazu Miasta Samodzielne Stanowisko Pracy do spraw Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi</p>
<p>Zastępca prezydenta ds. Infrastruktury Miejskiej</p> <p>Tadeusz Kwiatkowski</p>	<p>Wydział Architektury i Budownictwa Wydział Geodezji i Nieruchomości Wydział Infrastruktury Miejskiej Wydział Komunikacji Wydział Ochrony Środowiska Wydział Planowania Przestrzennego Biuro Zamówień Publicznych</p>

<p>Sekretarz Miasta</p> <p>Krzysztof Krawczyk</p>	<p>Wydział Informatyzacji – Inspektor Ochrony Danych Wydział Organizacyjny Kancelaria Rady Miejskiej</p>
<p>Skarbnik Miasta</p> <p>Sławomir Kolański</p>	<p>Wydział Budżetu i Sprawozdawczości Miasta Wydział Podatków i Windykacji Wydział Księgowości Urzędu</p>

Źródło: Wydział Organizacyjny Urzędu Miasta Tarnowa

Zatrudnienie i jego jakość w Urzędzie Miasta Tarnowa

Jakość świadczonych przez Urząd Miasta Tarnowa usług związana jest z poziomem kwalifikacji pracowników. Wg stanu na koniec 2023 r., wśród zatrudnionych pracowników UMT 80 % posiadało wykształcenie wyższe, dyplom ukończenia studiów podyplomowych posiadało 87 osoby, natomiast studiów doktoranckich trzy osoby.

Pracownicy urzędu chcący podnieść swoje kwalifikacje zawodowe mają możliwość skorzystania z dofinansowania kosztów nauki lub studiów oraz przyznania świadczeń dodatkowych (urlop szkoleniowy).

Poziom kwalifikacji zawodowych jest nie tylko zależny od poziomu wykształcenia, ale również od ciągłego doskonalenia umiejętności i poszerzania wiedzy. Tym celom służą różnego rodzaju szkolenia, na które kierowani są pracownicy Urzędu Miasta Tarnowa. Szkolenia i samokształcenie pracowników rozumiane są jako systematyczny rozwój postaw, wiedzy i umiejętności, niezbędnych do prawidłowego wykonywania zadań i stanowią priorytetowy obszar zarządzania kadrą w Urzędzie Miasta Tarnowa.

W procesie realizacji polityki szkoleniowej największe znaczenie posiada analiza, zdefiniowanie i rozpoznanie indywidualnych potrzeb szkoleniowych pracowników, które ujmowane są w planie szkoleń.

Szkolenia pracowników Urzędu Miasta Tarnowa w 2023 r.

Liczba pracowników zatrudnionych w UMT (stan na 31 grudnia)	376
Liczba szkoleń ogółem	54
Liczba przeszkolonych pracowników	57
Liczba uczestników szkoleń	64
Liczba szkoleń przypadających na 1 pracownika	0,14
Wskaźnik szkoleń (liczba przeszkolonych/liczba pracowników Urzędu)	15,16%
Koszty szkoleń ogółem	31.468,07
Koszt szkolenia przypadający na 1 osobę	491,70

Źródło: Wydział Organizacyjny Urzędu Miasta Tarnowa

18.2. System Zarządzania Jakością w 2023 r.

Norma PN-EN ISO 9001:2015-10

System Zarządzania Jakością w Urzędzie Miasta Tarnowa stworzono w oparciu o obowiązujące przepisy prawa i akty wewnętrzne według zasad określonych w normie PN-EN ISO 9001:2015-10. Zakres systemu obejmuje realizację zadań własnych gminy, zadań miasta na prawach powiatu, zadań z zakresu administracji rządowej oraz zadań zleconych ustawowo w całym obszarze funkcjonowania urzędu. Taki jest również zakres certyfikacji systemu – utrzymywany od 2003 r. i odnawiany co 3 lata. W dniach 16-17 marca 2023 r. zewnętrzna

jednostka certyfikująca przeprowadziła audyt nadzoru I na zgodność funkcjonującego w urzędzie Systemu Zarządzania Jakością z wymaganiami normy PN-EN ISO 9001:2015-10. Uzyskany został pozytywny wynik audytu.

W urzędzie funkcjonuje podejście procesowe, tzn. opisano funkcjonujące procesy, określono również wzajemne oddziaływania między tymi procesami oraz sposoby zarządzania nimi.

Urząd określa, zbiera i analizuje dane odnośnie przebiegu i wyników realizowanych procesów, informacji zwrotnej od klienta oraz wyników zarządzania jakością w celu wykazania skuteczności i przydatności wdrożonego systemu jakości oraz ustanowienia wytycznych dla jego doskonalenia. Dane są analizowane przez właścicieli procesów i osoby nadzorujące te procesy. Na bieżąco dokonywana jest analiza raportów z audytów wewnętrznych oraz wyników kontroli wewnętrznych i zewnętrznych. Powyższe informacje wykorzystywane są podczas przeglądu Systemu Zarządzania Jakością wykonywanego przez prezydenta.

Zródło danych stanowią:

- zapisy z monitoringu wskaźników celów jakościowych,
- ankiety badania zadowolenia klientów Urzędu Miasta,
- zapisy z przeprowadzonych audytów i przeglądów zarządzania,
- zapisy z przeprowadzonych działań korygujących lub zapobiegawczych,
- protokoły z kontroli wewnętrznych i zewnętrznych przeprowadzanych w Urzędzie Miasta Tarnowa,
- raporty benchmarkingowe

Zgodnie z przyjętą 1 lutego 2022 r. polityką jakości jednym z celów działań urzędu jest dążenie do zapewnienia klientom profesjonalnej, terminowej i rzetelnej obsługi, przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii w ramach koncepcji smart city.

Orientacja na klienta znajduje odzwierciedlenie głównie w następujących obszarach:

- organizacji pracy urzędu,
- komunikacji z klientem, w tym przekazywaniu rzetelnych informacji o usługach świadczonych przez Urząd,
- identyfikacji wymagań dotyczących wszystkich usług i produktów urzędu,
- badania spełnienia określonych wymagań.

Jednym ze źródeł rozpoznawania efektywności Systemu Zarządzania Jakością w zakresie stopnia spełnienia oczekiwań klienta jest przeprowadzanie badań ankietowych. W 2023 r. rozpoczęto cykliczne badanie zadowolenia klienta za pośrednictwem e-maili i sms zawierających odnośniki do formularzy ankietowych (po uprzednim otrzymaniu od klienta pisemnej zgody). Ponadto w 2023 r. zastosowano również dotychczasowe metody dystrybucji ankiet tj. miejską stronę internetową, media społecznościowe i tradycyjne, papierowe formularze gromadzone w urnach rozmieszczonych w budynkach Urzędu Miasta Tarnowa.

Zbieranie opinii w badaniu satysfakcji klienta, dotyczącym 2023 r., zakończono w dniu 31 stycznia 2024 r. Zakres przeprowadzonego badania obejmował:

- ocenę poziomu obsługi w UMT,
- ocenę czytelności informacji w UMT,
- ocenę składników jakości obsługi w UMT, w tym: warunków obsługi, dostępności urzędników, fachowości urzędników i zrozumiałości przekazywanych przez nich informacji, zaangażowania i uprzejmości urzędników, szybkości załatwiania spraw, staranności i obiektywizmu w podejściu urzędników do załatwianych spraw.

Wyniki badania

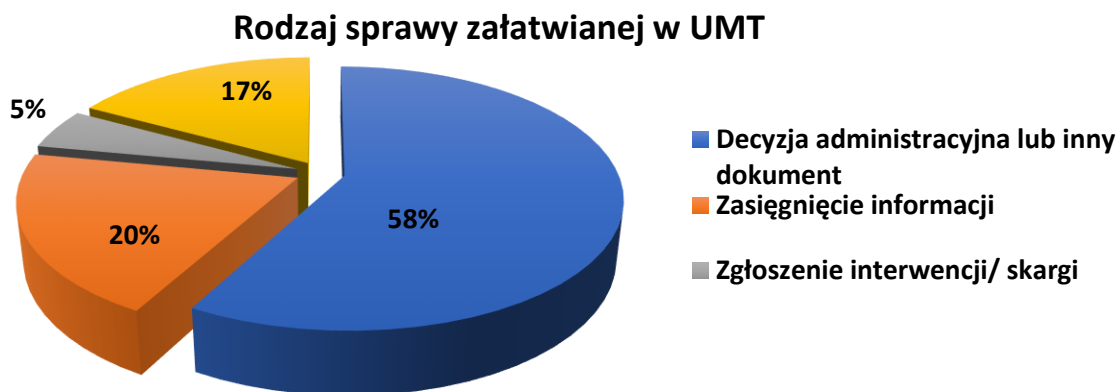
- ✓ 77% badanych wysoko oceniło poziom świadczenia usług przez Urząd Miasta Tarnowa, a 17% uczestników ankiety wystawiło ocenę negatywną. W 2023 r. nastąpił wzrost ocen bardzo wysokich o 14 punktów procentowych w stosunku do roku ubiegłego.

- ✓ 75% badanych ocenia pozytywnie czytelność informacji o sposobie załatwiania spraw, a 18% uważa, iż nie jest ona satysfakcjonująca. W 2023 r. nastąpił wzrost ocen pozytywnych o 10 punktów procentowych.
- ✓ Przeważająca większość (77%) respondentów pozytywnie oceniła warunki, w jakich obsługiwani są klienci, natomiast 15% badanych wypowiedziało się negatywnie. Analiza wykazała, iż w 2023 r. nastąpił wzrost pozytywnych opinii o 9 punktów procentowych.
- ✓ 73% ankietowanych oceniło wysoko stopień dostępności pracowników urzędu, natomiast 19% badanych uznało ten aspekt obsługi klienta za niezadowalający. W 2023 r. nastąpił wzrost ocen pozytywnych (o 7 punktów procentowych), w stosunku do roku ubiegłego.
- ✓ Fachowość obsługi klienta była zadowalająca dla 76% respondentów, 16% uczestników ankiety wyraziło krytyczną opinię. W 2023 r. nastąpił wzrost ocen pozytywnych o 7 punktów procentowych i spadek opinii negatywnych o 6 punktów procentowych w stosunku do 2022 r.
- ✓ Przekaz informacji dla klienta satysfakcjonuje 77% badanych, natomiast dla 15% ankietowanych nie jest adekwatny. W 2023 r. wzrost liczby usatysfakcjonowanych klientów o 9 punktów procentowych oraz spadek ilości niezadowolonych respondentów o 6 punktów procentowych.
- ✓ Zaangażowanie pracowników urzędu zostało ocenione wysoko przez większość (76%) badanych, natomiast 20 % ankietowanych przyznało ocenę negatywną. W 2023 r. nastąpił wzrost liczby usatysfakcjonowanych klientów o 10 punktów procentowych oraz nieznaczny spadek ilości niezadowolonych respondentów tj. o 3 punkty procentowe.
- ✓ Uprzejmość urzędników została pozytywnie oceniona przez 80% badanych, 14% uczestników ankiety wypowiedziało się negatywnie. W 2023 r. nastąpił wzrost liczby pozytywnych ocen o 4 punkty procentowe oraz utrzymanie ilości negatywnych opinii na poziomie roku ubiegłego.
- ✓ Terminowość obsługi klientów została oceniona wysoko przez 79% badanych, natomiast opinię niekorzystną na temat tego zakresu świadczenia usług wyraziło 17% uczestników ankiety. W 2023 r. nastąpił wzrost liczby pozytywnych ocen o 10 punktów procentowych oraz utrzymanie ilości negatywnych opinii na poziomie roku ubiegłego.
- ✓ Staranność w rozpatrywaniu spraw w Urzędzie Miasta Tarnowa została oceniona pozytywnie przez 79% uczestników ankiety, negatywnie natomiast przez 17% badanych. w 2023 r. wzrost liczby pozytywnych ocen o 9 punktów procentowych oraz nieznaczny spadek ilości negatywnych opinii o 2 punkty procentowe w stosunku do roku ubiegłego.
- ✓ Pracownicy Urzędu Miasta zostali uznani za obiektywnych przez 80 % uczestników ankiety, obiekcje w tym temacie zgłosiło natomiast 15% badanych przyznając niskie oceny. W 2023 r. nastąpił wzrost liczby pozytywnych ocen o 9 punktów procentowych oraz spadek ilości negatywnych opinii o 8 punktów procentowych w stosunku do roku ubiegłego.
- ✓ Najpopularniejszą przyczyną odwiedzenia urzędu przez osoby biorące udział w ankiecie była konieczność wydania decyzji administracyjnej lub innego dokumentu, która skłoniła 58% respondentów do przybycia do urzędu. Na kolejnym miejscu uplasowała się potrzeba uzyskania informacji. Taki powód wizyty zadeklarowało 20% badanych.
- ✓ 79% uczestników badania nie dostrzegło znaczących zmian w obsłudze klienta w ciągu ostatniego roku.

- ✓ 25% respondentów przyznało, iż dostrzega potrzebę wprowadzenia zmian w obsłudze klienta.,
- ✓ 78% ankietowanych uznało Urząd Miasta Tarnowa za miejsce przyjazne dla klienta.

Wyniki badania -opracowanie

Informacje ogólne dotyczące spraw załatwianych w Urzędzie Miasta Tarnowa

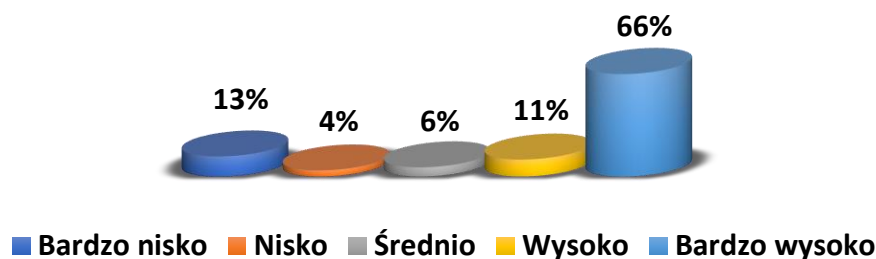

Wykres 1 Rodzaj sprawy załatwianej w UMT przez uczestników ankiety w 2023 r.

Na wykresie 1 przedstawiono procentowy podział spraw, z którymi ankietowani udali się do Urzędu Miasta Tarnowa. Na pytanie o powód wizyty odpowiedzi udzieliło 282 respondentów. Najpopularniejszą przyczyną odwiedzenia urzędu przez osoby biorące udział w ankiecie była potrzeba wydania decyzji administracyjnej lub innego dokumentu - taki powód wizyty w urzędzie zadeklarowało 164(58%) badanych. Na kolejnym miejscu uplasowała się konieczność zasięgnięcia informacji, która skłoniła 57 (20%) respondentów do przybycia do urzędu. 15 (5%) uczestników badania przybyło do urzędu by zgłosić interwencję lub skargę, natomiast sprawy określone w ankiecie terminem *Inne* załatwiało 46 (17%) respondentów. Z informacji wskazanych w ankietach były to czynności z zakresu: rejestracji pojazdów, podatków lokalnych, odpadów komunalnych, map, aktualizacji danych osobowych, zameldowania, wyborów, urodzenia dziecka etc.

Opinia o organizacji pracy w UMT

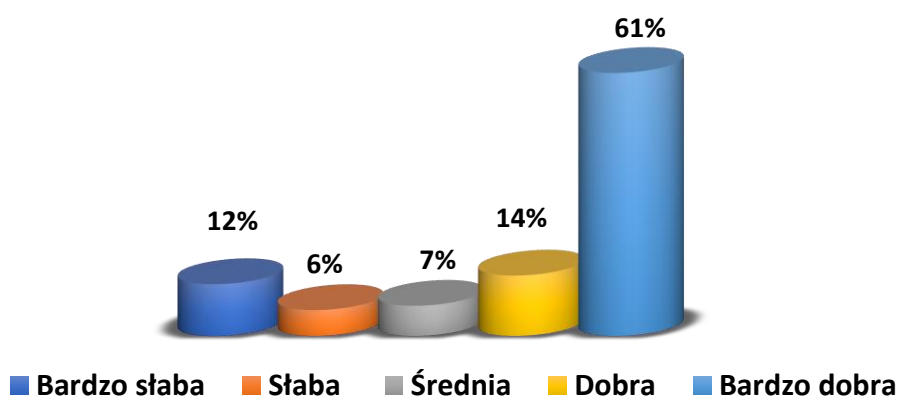
Ocena ogólnego poziomu świadczenia usług przez UMT

Wykres 2 Ocena ogólnego poziomu świadczenia usług przez UMT.

Na powyższym wykresie przedstawiono ocenę ogólnego poziomu świadczenia usług przez Urząd Miasta Tarnowa. Na pytanie o ogólny poziom świadczenia usług przez Urząd Miasta Tarnowa odpowiedzi udzieliło 282 respondentów. Z powyższych danych wynika, iż 66% badanych bardzo wysoko oceniło poziom świadczenia usług przez Urząd Miasta Tarnowa w 2023 roku, a 11% zadeklarowało, że ocenia poziom usług raczej wysoko. Łącznie 77% badanych wystawiło więc ocenę wysoką. Bardzo nisko poziom usług oceniło 13% ankietowanych, a nisko 4%. W związku z tym 17% uczestników ankiety oceniło negatywnie Urząd Miasta Tarnowa w tym aspekcie.

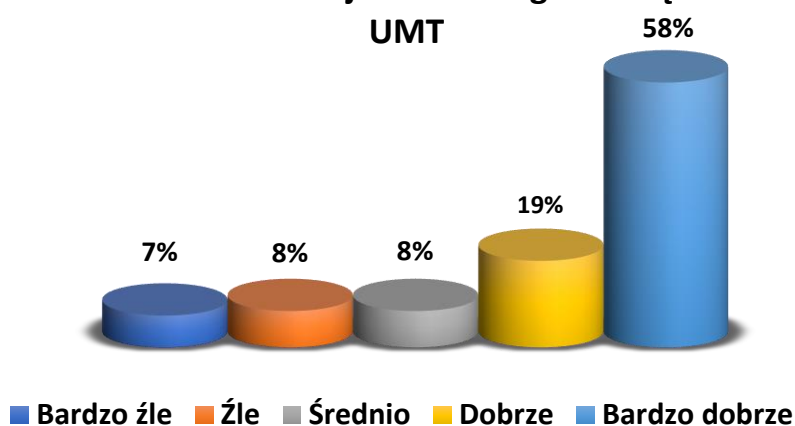
Ocena czytelności informacji o zasadach załatwiania spraw w UMT

Wykres 3 Ocena czytelności informacji o zasadach załatwiania spraw w UMT.

Na wykresie 3 przedstawiono ocenę czytelności informacji o zasadach załatwiania spraw w Urzędzie Miasta Tarnowa. Na pytanie o czytelność informacji odpowiedzi udzieliło 282 respondentów. Z powyższych danych wynika, iż 75% badanych ocenia pozytywnie czytelność informacji o sposobie załatwiania spraw, a 18% uważa, iż nie jest ona satysfakcjonująca.

Ocena warunków w jakich obsługiwani są klienci UMT

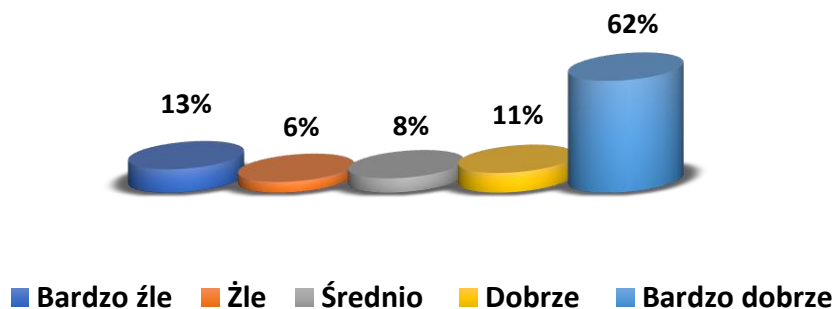

Wykres 4 Ocena warunków w jakich obsługiwani są klienci UMT.

Na wykresie 7 przedstawiono ocenę warunków w jakich obsługiwani są klienci Urzędu Miasta Tarnowa. Na pytanie o warunki obsługi klienta odpowiedzi udzieliło 282 respondentów. Z zebranych danych wynika, iż przeważająca większość (77%) respondentów oceniła ten aspekt pozytywnie, natomiast 15% badanych wypowiedziało się negatywnie.

W 2022 r. warunki obsługi klientów dobrze oceniło 24% respondentów, natomiast bardzo dobrze 44%, a cenę złą i bardzo złą przyznało łącznie 14% badanych. Analiza wykazała, iż w 2023 r. nastąpił wzrost pozytywnych opinii o 9 punktów procentowych.

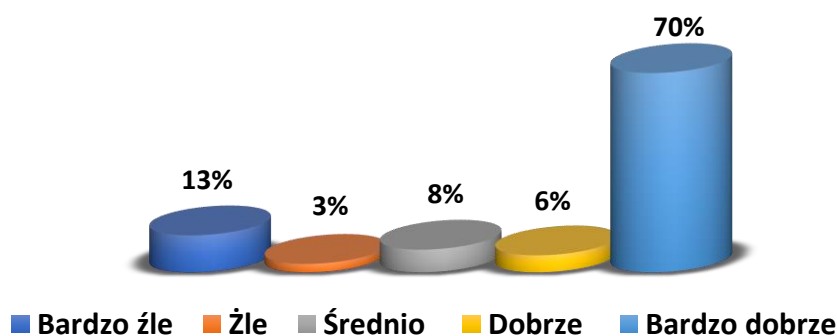
Ocena dostępności pracowników UMT

Wykres 5 Ocena dostępności pracowników UMT dla klienta.

Na wykresie 5 przedstawiono ocenę dostępności pracowników Urzędu Miasta Tarnowa dla klienta. Na pytanie o dostępność urzędników odpowiedzi udzieliło 282 respondentów. Z powyższych danych wynika, iż 73% ankietowanych ten aspekt obsługi klienta oceniło wysoko, natomiast 19% badanych uznało dostępność pracowników urzędu za niewystarczającą. W 2022 r. dostępność pracowników urzędu bardzo dobrze została oceniona przez 15% ankietowanych, bardzo dobrze przez 51% natomiast notę negatywną przyznało w tym aspekcie łącznie 19% badanych. Analiza danych za 2023 r. wykazała wzrost ocen pozytywnych (o 7 punktów procentowych), w stosunku do roku ubiegłego.

Fachowość pracowników UMT

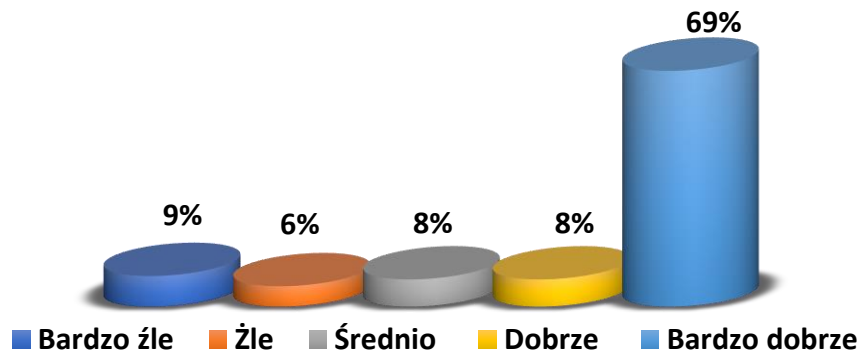

Wykres 6 Ocena fachowości pracowników UMT.

Na wykresie 6 przedstawiono ocenę fachowości pracowników Urzędu Miasta Tarnowa zdaniem klientów. Na pytanie o fachowość urzędników odpowiedzi udzieliło 282 respondentów. Z powyższych danych wynika, iż 76% ankietowanych ten aspekt obsługi klienta oceniło wysoko, natomiast 16% badanych uznało stopień wiedzy i kwalifikacji pracowników urzędu za niewystarczający. W 2022 r. fachowość urzędników została oceniona dobrze przez 11%, a bardzo dobrze przez 58% ankietowanych. Negatywnie na temat fachowości pracowników Urzędu Miasta Tarnowa wypowiedziało się 22% respondentów. Analiza danych

wykazała wzrost w 2023 r. ocen pozytywnych o 7 punktów procentowych i spadek opinii negatywnych o 6 punktów procentowych w stosunku do 2022 r.

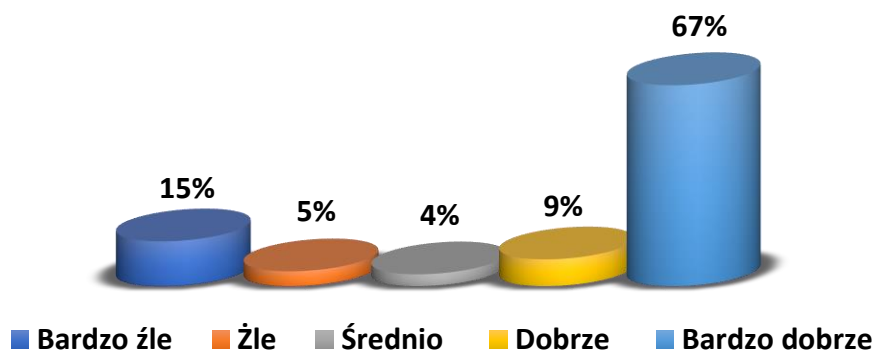
Ocena zrozumiałości informacji przekazywanych klientom przez pracowników UMT

Wykres 7 Ocena zrozumiałości informacji przekazywanych klientom przez pracowników UMT.

Wykres 7 przedstawia stopień zrozumiałości informacji przekazywanych klientom przez pracowników Urzędu Miasta Tarnowa. Na pytanie o zrozumiałość informacji odpowiedzi udzieliło 282 respondentów. Z powyższych danych wynika, iż przekaz informacji satysfakcjonuje 77% badanych, natomiast dla 15% ankietowanych nie jest adekwatny. W 2022 r. zrozumiałość informacji przekazywanych klientom przez pracowników urzędu bardzo dobrze została oceniona przez 61% ankietowanych, dobrze przez 7% natomiast notę negatywną przyznało w tym aspekcie 21% badanych. Analiza wykazała w 2023 r. wzrost liczby usatysfakcjonowanych klientów o 9 punktów procentowych oraz spadek liczby niezadowolonych respondentów o 6 punktów procentowych.

Ocena zaangażowania pracowników UMT

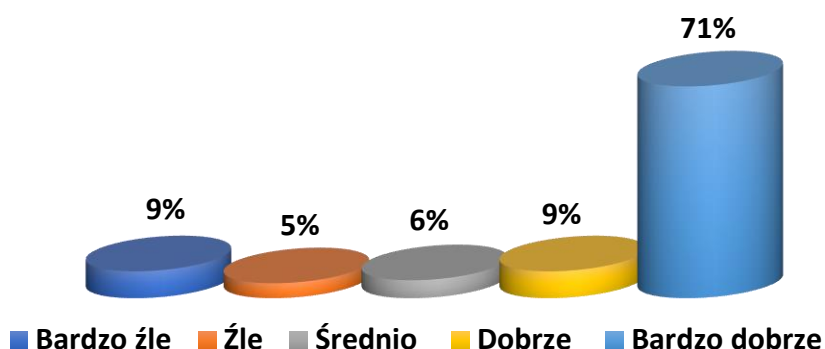

Wykres 8 Ocena zaangażowania pracowników UMT.

Na wykresie 8 przedstawiono ocenę zaangażowania pracowników Urzędu Miasta Tarnowa w wykonywaną pracę. Na pytanie o zaangażowanie osób obsługujących klientów odpowiedzi udzieliło 282 respondentów. Z powyższych danych wynika, iż zaangażowanie pracowników Urzędu zostało ocenione wysoko przez większość (76%) badanych, natomiast 20% ankietowanych przyznało ocenę negatywną. W 2022 r. zaangażowanie pracowników urzędu bardzo dobrze zostało ocenione przez 57% ankietowanych, dobrze przez 9% natomiast notę negatywną w tym aspekcie przyznało łącznie 23% badanych. Analiza wykazała w 2023 r.

nastąpił wzrost liczby usatysfakcjonowanych klientów o 10 punktów procentowych oraz nieznaczny spadek ilości niezadowolonych respondentów tj. o 3 punkty procentowe.

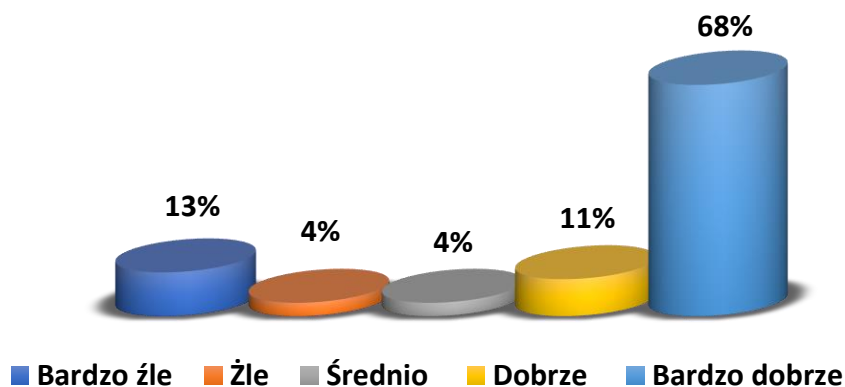
Ocena kultury osobistej pracowników UMT

Wykres 9 Ocena Kultury osobistej pracowników UMT.

Wykres 9 przedstawia ocenę kultury osobistej pracowników Urzędu Miasta Tarnowa. Na pytanie o kulturę osobistą pracowników urzędu odpowiedzi udzieliło 282 respondentów. Pozytywnie ten aspekt obsługi klienta został oceniony przez 80% badanych, 14% uczestników ankiety wypowiedziało się negatywnie. W 2022 r. uprzejmość pracowników urzędu bardzo dobrze została oceniona przez 60% ankietowanych, dobrze przez 16% natomiast notę negatywną przyznało w tym aspekcie 15 % badanych. Analiza wykazała w 2023 r. wzrost liczby pozytywnych ocen o 4 punkty procentowe oraz utrzymanie ilości negatywnych opinii na poziomie roku ubiegłego.

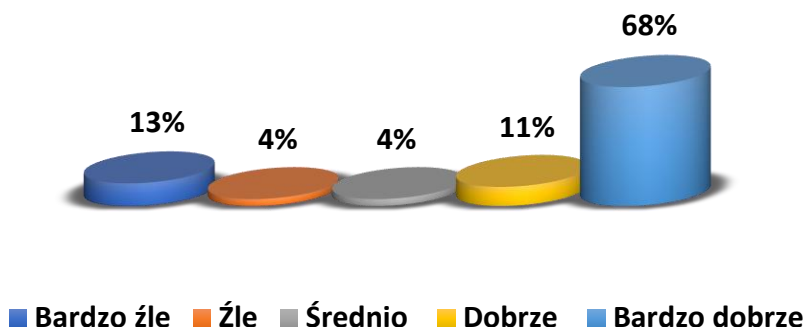
Ocena terminowości załatwienia sprawy w UMT

Wykres 10 Ocena terminowości załatwienia sprawy w UMT.

Na wykresie 10 przedstawiono ocenę terminowości załatwienia sprawy w Urzędzie Miasta Tarnowa. Na pytanie o opinię na temat czasu w jakim została załatwiona sprawa odpowiedzi udzieliły 282 osoby. Z zebranych danych wynika, iż terminowość obsługi klientów została oceniona wysoko przez 79% badanych, natomiast opinię niekorzystną na temat tego zakresu świadczenia usług wyraziło 17% uczestników ankiety. W 2022 r. terminowość załatwiania spraw przez pracowników urzędu bardzo dobrze została oceniona przez 56% ankietowanych, dobrze przez 13 % natomiast notę negatywną przyznało w tym aspekcie 18% badanych. Analiza wykazała w 2023 r. wzrost liczby pozytywnych ocen o 10 punktów procentowych oraz utrzymanie ilości negatywnych opinii na poziomie roku ubiegłego.

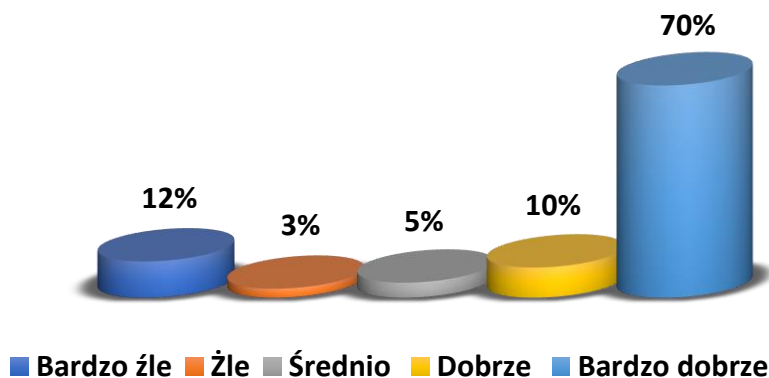
Ocena staranności w rozpatrywaniu sprawy w UMT

Wykres 11 Ocena staranności w rozpatrywaniu spraw przez pracowników UMT.

Na wykresie 11 przedstawiono ocenę staranności w rozpatrywaniu spraw przez pracowników Urzędu Miasta Tarnowa. Na pytanie o sumienną obsługę klienta odpowiedzi udzieliło 282 respondentów. Powyższe dane wskazują, iż staranność w rozpatrywaniu spraw w Urzędzie Miasta Tarnowa została oceniona pozytywnie przez 79% uczestników ankiety, negatywnie natomiast przez 17% badanych. W 2022 r. staranność w rozpatrywaniu spraw przez pracowników Urzędu bardzo dobrze została oceniona przez 60% ankietowanych, dobrze przez 10% natomiast notę negatywną przyznało w tym aspekcie 19% badanych. Analiza wykazała w 2023 r. wzrost liczby pozytywnych ocen o 9 punktów procentowych oraz nieznaczny spadek ilości negatywnych opinii o 2 punkty procentowe w stosunku do roku ubiegłego.

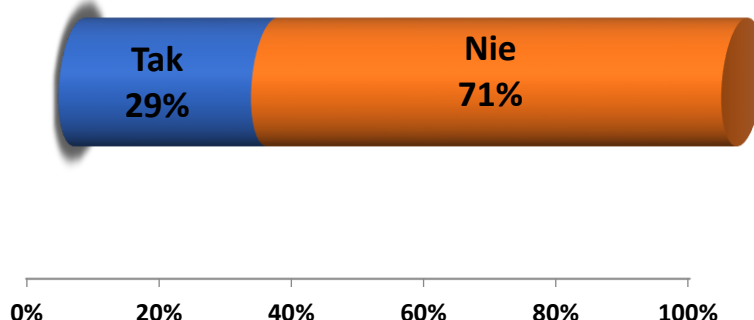
Ocena obiektywizmu pracowników UMT

Wykres 12 Ocena obiektywizmu pracowników UMT w rozpatrywaniu spraw.

Na wykresie 12 przedstawiono ocenę obiektywizmu pracowników Urzędu Miasta Tarnowa w rozpatrywaniu spraw. Na pytanie o bezstronność obsługi klienta odpowiedzi udzieliło 282 respondentów. Z zaprezentowanych powyżej danych wynika, iż pracownicy Urzędu Miasta zostali uznani za obiektywnych przez 80% uczestników ankiety, inną opinię miało natomiast 15% badanych przyznając niskie oceny. W 2022 r. obiektywizm pracowników urzędu bardzo dobrze został oceniony przez 55% ankietowanych, dobrze przez 16% natomiast notę negatywną przyznało 23% badanych. Analiza wykazała w 2023 r. wzrost liczby pozytywnych ocen o 9 punktów procentowych oraz spadek ilości negatywnych opinii o 8 punktów procentowych w stosunku do roku ubiegłego.

Zauważalność zmian w obsłudze klienta UMT

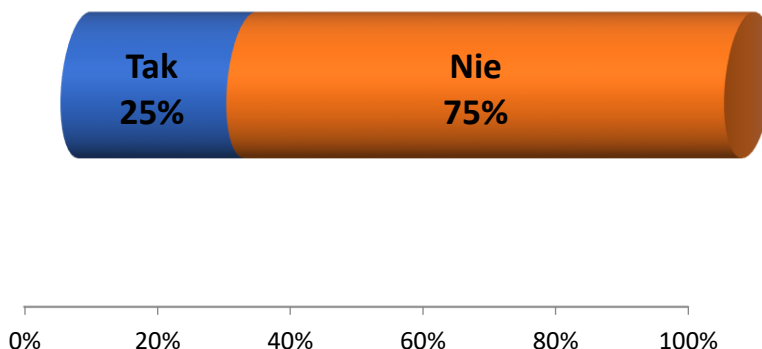
Wykres 13 Stopień dostrzegania przez klienta UMT zmian w obsłudze.

Wykres 13 ilustruje w ujęciu procentowym zdanie uczestników ankiety na temat ewolucji w obsłudze klienta urzędu w 2023 r. Na pytanie o dostrzegalność zmian w obsłudze klienta odpowiedzi udzieliło 281 respondentów. Przeważająca liczba respondentów (71%), nie zaobserwowała przeobrażeń, natomiast 29% ankietowanych dostrzegła m.in. zmiany takie jak:

- poprawa jakości obsługi klienta: brak kolejek (elektroniczny system kolejkowy), sprawna, profesjonalna, kulturalna i terminowa obsługa klienta, większa życzliwość, otwartość i chęć pomocy ze strony pracowników urzędu, ale także i opinie zupełnie odwrotne,
- poprawa warunków obsługi klienta: remont pomieszczeń, większa liczba stanowisk obsługi klienta, czytelne oznakowanie pomieszczeń.

Spośród 82 respondentów, którzy zaobserwowali zmiany w obsłudze klienta, 76 dokonało ich oceny. W przeważającej większości (92%), uczestnicy badania uznali zmiany za pozytywne, natomiast 8% oceniających wyraziło niezadowolenie.

Zdanie ankietowanych na temat potrzeby wprowadzenia zmian w obsłudze klienta UMT

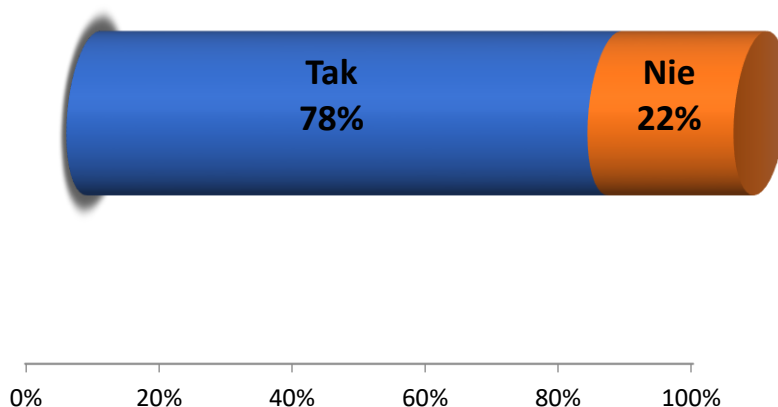

Wykres 14 Zdania ankietowanych na temat potrzeby wprowadzenia zmian w obsłudze klienta UMT.

Na wykresie 14 przedstawiono procentowy podział opinii uczestników ankiety na temat konieczności wprowadzenia zmian w obsłudze klienta UMT. Na pytanie o konieczność wprowadzenia zmian w obsłudze klienta odpowiedzi udzieliło 282 respondentów. Zdecydowana większość klientów uznała, iż nie ma potrzeby wprowadzania zmian w obsłudze klienta, 25% ankietowanych dostrzegło taką potrzebę. Analiza zebranych sugestii wykazała, iż:

- część klientów nie jest usatysfakcjonowana stopniem otwartości pracowników urzędu na klienta, ich zaangażowaniem, fachowością i życzliwością -stad głosy o konieczności zrewidowania podejścia do klienta,
- część klientów zgłasza potrzebę zorganizowania w Urzędzie Miasta Tarnowa punktu, w którym będzie można wykonać ksero lub wydruk dokumentów,
- część klientów zgłasza postulat wydłużenia godzin pracy jednostek organizacyjnych urzędu zajmujących się obsługą klienta do godziny 18.00,
- część klientów zgłasza problem niewystarczającej liczby miejsc parkingowych.

Czy UMT jest miejscem przyjaznym dla klienta?

Wykres 15 Ocena UMT jako miejsca przyjaznego dla klientów

Wykres 15 prezentuje opinię ankietowanych o Urzędzie Miasta Tarnowa jako miejscu przyjaznym klientowi. Odpowiedzi twierdzącej udzieliła przeważająca większość respondentów (78%). Uczestnicy ankiety pozostawili w tym miejscu szereg pozytywnych komentarzy pod adresem urzędników i sposobu organizacji obsługi klienta, a także liczne podziękowania.

Wnioski

Wskaźniki oceny jakości obsługi klienta w UMT w roku 2023 w stosunku do roku 2022 uległy poprawie. Pojawiły się zarówno pozytywne, jak i negatywne oceny poszczególnych aspektów obsługi klienta w Urzędzie Miasta Tarnowa. Ogólna ocena urzędu przez uczestników ankiety okazała się pozytywna. Uczestnicy badania ankietowego w 78 % uznali Urząd Miasta Tarnowa za miejsce przyjazne dla klienta. Pojawiły się pozytywnie komentarze na temat życzliwości, uprzejmości i zaangażowania pracowników Urzędu Miasta Tarnowa. Część respondentów odniosła się jednak negatywnie do atmosfery obsługi klienta i postawy pracowników urzędu wobec klientów, wskazując, iż istnieje potrzeba zrewidowania podejścia i większej życzliwości dla mieszkańca. Zwrócono również uwagę, iż należy zadbać o bardziej zrozumiałe przekaz informacji udzielanych klientom.

Rok 2023 r. to czas wdrażania nowych rozwiązań w zakresie badania satysfakcji klienta. Badanie prowadzone było przez cały rok, dzięki czemu pozyskano próbę 282 respondentów (za 2022 r.- próba 124 ankiet, za 2021 r.-próba 122 ankiet).

Wyniki ankiety badania satysfakcji klienta należy potraktować jako pozytywny rezultat wdrożenia i ugruntowywania, w świadomości kadry kierowniczej i pracowniczej urzędu, nowej polityki jakości, opartej na dialogu społecznym i otwartości na potrzeby mieszkańców miasta,

a także ukierunkowanej na budowanie pozytywnego wizerunku Urzędu w oparciu o wykwalifikowanych, rzetelnych i zaangażowanych pracowników samorządowych.

18.3. Audyt i kontrola

Kontrole zewnętrzne

Zgodnie z art. 171 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej organami nadzoru nad działalnością jednostek samorządu terytorialnego są Prezes Rady Ministrów i wojewoda, a w zakresie spraw finansowych - regionalne izby obrachunkowe. Z art. 203 ust. 2. Konstytucji wynika, że działalność organów samorządu terytorialnego, z punktu widzenia legalności, gospodarności i rzetelności może kontrolować Najwyższa Izba Kontroli.

Zgodnie z przepisami art. 18a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym Rada Miejska kontroluje prezydenta miasta, gminne jednostki organizacyjne oraz jednostki pomocnicze gminy. Powołuje w tym celu Komisję Rewizyjną, która działa w oparciu o statut gminy.

Działalność prezydenta kontrolują też inne podmioty na podstawie przepisów szczególnych.

Poniżej w tabeli przedstawiono wykaz kontroli przeprowadzonych w Urzędzie Miasta Tarnowa w 2023 roku przez instytucje zewnętrzne:

Lp.	Jednostka kontrolująca	Zakres kontroli
1	Starosta tarnowski	Wykorzystanie dotacji udzielonej na działalność Miejskiej Biblioteki Publicznej.
2	Starosta tarnowski	Wykorzystanie dotacji udzielonej na działalność Powiatowego Urzędu Pracy.
3	Komisja Rewizyjna	Ocena funkcjonowania MPK Sp. z o.o. za lata 2021-2022 po rezygnacji ze współpracy w zakresie przewozów osobowych z częścią gmin ościennych. Skutki finansowe w zakresie zatrudnienia oraz taboru.
4	Komisja Rewizyjna	Polityka personalna oraz fluktuacja kadr w Urzędzie Miasta Tarnowa oraz podległych spółkach komunalnych w 2022 oraz w I kwartale 2023
5	Najwyższa Izba Kontroli	Działania na rzecz ograniczenia zanieczyszczeń komunikacyjnych.
6	Najwyższa Izba Kontroli	Organizacja III Igrzysk Europejskich.
7	Małopolskie Centrum Przedsiębiorczości	Realizacja projektu nr RPMP.15.02.00-12-0044/22 „Małopolska Tarcza Humanitarna. Fundusze Europejskie dla Ukrainy – Pakiet Edukacyjny.”
8	Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej	Planowy monitoring projektu pn. Tarnów „Nowe Spojrzenie”, finansowanego ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014 – 2021.
9	Komisja Rewizyjna	Ocena gospodarowania zasobami mieszkaniowymi miasta (mieszkania komunalne, socjalne oraz mieszkania za remont) w latach 2021-2022 wraz z oceną działań MZB Sp. z o.o. w tym zakresie (w tym stopień realizacji planu budowy nowych mieszkań).
10	Komisja Rewizyjna	Przygotowanie miasta do sezonu grzewczego 2023/2024 w tym spalarni śmieci oraz gospodarki odpadami.

Kontrole zewnętrzne przeprowadzone w 2023 roku w jednostkach organizacyjnych Gminy Miasta Tarnowa:

L p.	Jednostka kontrolowana	Jednostka kontrolująca	Zakres kontroli
1	Straż Miejska w Tarnowie	Zakład Ubezpieczeń Społecznych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prawidłowość i rzetelność obliczania składek na ubezpieczenia społeczne oraz innych składek, do których pobierania zobowiązany jest Zakład oraz zgłaszanie do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego; 2. Ustalanie uprawnień do świadczeń z ubezpieczeń społecznych i wypłacanie tych świadczeń oraz dokonywanie rozliczeń z tego tytułu; 3. Prawidłowość i terminowość opracowywania wniosków o świadczenia emerytalne i rentowe; 4. Wystawianie zaświadczeń lub zgłaszanie danych dla celów ubezpieczeń społecznych; 5. Prawidłowość i rzetelność danych przekazanych do ZUS we wniosku o świadczenie postojowe na podstawie ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych; 6. Prawidłowość i rzetelność danych przekazanych do ZUS we wniosku o zwolnienie z obowiązku opłacania składek na podstawie ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.
2	Zespół Szkół Specjalnych dla Nieślyszących i Słabo Słyszających	Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa	Stosowanie środków ochrony roślin z uwzględnieniem realizacji zasad integrowanej ochrony roślin.
3	Szkoła Podstawowa nr 23	Państwowa Straż Pożarna	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przestrzeganie przepisów przeciwpożarowych; 2. Rozpoznanie możliwości i warunków prowadzenia działań ratowniczych przez jednostki ochrony przeciwpożarowej;

			3. Postępowanie z substancjami kontrolowanymi, nowymi substancjami i fluorowanymi gazami cieplarnianymi.
4	Szkoła Podstawowa nr 5	Zakład Ubezpieczeń Społecznych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prawidłowość i rzetelność obliczania składek na ubezpieczenia społeczne oraz innych składek, do których pobierania zobowiązany jest zakład oraz zgłaszanie do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego; 2. Ustalanie uprawnień do świadczeń z ubezpieczeń społecznych i wypłacanie tych świadczeń oraz dokonywanie rozliczeń z tego tytułu; 3. Prawidłowość i terminowość opracowywania wniosków o świadczenia emerytalne i rentowe; 4. Wystawianie zaświadczeń lub zgłaszanie danych dla celów ubezpieczeń społecznych; 5. Prawidłowość i rzetelność danych przekazanych do ZUS we wniosku o świadczenie postojowe na podstawie ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych; 6. Prawidłowość i rzetelność danych przekazanych do ZUS we wniosku o zwolnienie z obowiązku opłacania składek na podstawie ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.
5	Centrum Usług Społecznych	Wojewoda Małopolski	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizacja zadania w ramach programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” pod kątem zgodności z programem; 2. Weryfikacja prawidłowości wykorzystania udzielonych środków Funduszu Solidarnościowego na realizację zadania; 3. Weryfikacja realizacji obowiązków informacyjnych wynikających z Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 maja 2021 r. w sprawie określenia działań informacyjnych podejmowanych przez podmioty realizujące zadania

			finansowe lub dofinansowane z budżetu państwa lub z państwowych funduszy celowych.
6	Tarnowski Ośrodek Sportu i Rekreacji	Komisja Rewizyjna	Funkcjonowanie hali Arena Jaskółka w latach 2019-2021. Koszty utrzymania i zrealizowane przedsięwzięcia.
7	Dom Pomocy Społecznej im. Św. Brata Alberta	Wojewoda Małopolski	Wybrane zagadnienia dotyczące sposobu realizacji usług na rzecz mieszkańców, ze szczególnym uwzględnieniem poszanowania praw mieszkańców.
8	Centrum Usług Społecznych	Wojewoda Małopolski	Kontrola zadań ujętych w budżecie zadaniowym Wojewody Małopolskiego: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zabezpieczenie społeczne i wspieranie rodziny; ▪ Wsparcie rodzin wychowujących dzieci i opiekujących się osobami niepełnosprawnymi; ▪ Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego i zasiłki opiekuńcze.
9	Centrum Usług Społecznych	Wojewoda Małopolski	Kontrola kompleksowa, obejmująca m.in.: organizację, kwalifikację kadr, realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz zadań własnych wynikających z ustawy o pomocy społecznej, realizację programu: „Posiłek w domu i w szkole”.
10	Dom Pomocy Społecznej im. Św. Brata Alberta	Prezes Sądu Okręgowego w Tarnowie	Kontrola w zakresie przestrzegania praw osób, w stosunku do których zastosowano ograniczenie możliwości samodzielnego opuszczania domu pomocy społecznej lub placówki.

Ponadto Wojewódzki Inspektor Sanitarny prowadzi bieżące kontrole stanu sanitarno-higienicznego obiektów, głównie szkół, przedszkoli i innych placówek oświatowo – wychowawczych, a także kontrole kompleksowe w zakresie przestrzegania warunków sanitarno-higienicznych podczas produkcji i wydawania posiłków.

Nadzór pedagogiczny nad publicznymi i niepublicznymi szkołami i placówkami, które znajdują się na obszarze danego województwa sprawuje w imieniu wojewody kurator oświaty, na podstawie przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe oraz w oparciu o Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017r. w sprawie nadzoru pedagogicznego.

Kontrole wewnętrzne

Na podstawie art. 69 ust. 1 ustawy o finansach publicznych do obowiązków prezydenta należy zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej. Kontrolę zarządczą w jednostkach sektora finansów publicznych stanowi ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy. W ramach kontroli zarządczej prezydent miasta sprawuje nadzór i kontrolę nad gminnymi jednostkami organizacyjnymi: jednostkami budżetowymi, zakładami budżetowymi i instytucjami kultury.

Ponadto, na podstawie ustaw i rozporządzeń, prezydent kontroluje inne podmioty, w tym spoza sektora finansów publicznych, którym ze środków publicznych została udzielona dotacja lub dofinansowanie realizacji zadania.

System kontroli zarządczej w gminie oparty jest na zasadach określonych przez Ministra Finansów w formie standardów kontroli zarządczej i obejmuje kontrolę funkcjonalną realizowaną przez prezydenta, jego zastępców, skarbnika oraz sekretarza miasta, dyrektorów wydziałów oraz kierowników biur w stosunku do pracowników, a także kontrolę instytucjonalną realizowaną przez Wydział Audytu i Kontroli Urzędu i inne wydziały, zgodnie z zakresem zadań określonym w Regulaminie Organizacyjnym Urzędu.

Kontrole wewnętrzne prowadzone są w formie:

- kontroli kompleksowych – obejmujących ocenę realizacji całokształtu zadań kontrolowanych jednostek,
- kontroli problemowych – obejmujących ocenę realizacji wybranego zagadnienia lub grupy zagadnień,
- kontroli doraźnych – obejmujących ocenę całokształtu lub wycinka działalności kontrolowanych jednostek w przypadku stwierdzenia zaniedbań uzasadniających natychmiastową ingerencję,
- kontroli sprawdzających – obejmujących ocenę stopnia realizacji zaleceń i wniosków wydanych w wyniku przeprowadzonych uprzednio kontroli.

W 2023 roku **Wydział Audytu i Kontroli Urzędu Miasta Tarnowa** przeprowadził następujące kontrole:

Lp.	Zakres kontroli	Jednostka kontrolowana
1	Naliczanie i wypłata wynagrodzeń pracowników jednostki, w tym: dodatków, nagród, odpraw, godzin ponadwymiarowych i zastępstw. Planowanie, naliczanie i realizacja wydatków w ramach Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych.	Szkoła Podstawowa nr 9 w Tarnowie
2	Naliczanie i wypłata wynagrodzeń pracowników jednostki, w tym: dodatków, nagród, odpraw, godzin ponadwymiarowych i zastępstw. Planowanie, naliczanie i realizacja wydatków w ramach Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych.	Szkoła Podstawowa nr 24 w Tarnowie
3	Naliczanie i wypłata wynagrodzeń pracowników jednostki, w tym: dodatków, nagród, odpraw, godzin ponadwymiarowych i zastępstw. Planowanie, naliczanie i realizacja wydatków w ramach Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych.	XXI Liceum Ogólnokształcące Sportowe w Tarnowie
4	Realizacja planu finansowego jednostki, przestrzeganie zasad zaciągania zobowiązań, prawidłowość klasyfikowania dochodów i wydatków w sprawozdaniach budżetowych.	V Liceum Ogólnokształcące w Tarnowie
5	Realizacja planu finansowego jednostki, przestrzeganie zasad zaciągania zobowiązań, prawidłowość klasyfikowania dochodów i wydatków w sprawozdaniach budżetowych.	Zespół Szkół Muzycznych w Tarnowie
6	Realizacja planu finansowego jednostki, przestrzeganie zasad zaciągania zobowiązań,	Targowiska Miejskie w Tarnowie

	prawidłowość klasyfikowania dochodów i wydatków w sprawozdaniach budżetowych.	
7	Gospodarowanie składnikami majątku jednostki, w tym jego ewidencjonowanie, umarzanie, likwidowanie, inwentaryzowanie.	Dom Pomocy Społecznej przy ul. Szpitalnej w Tarnowie
8	Gospodarowanie składnikami majątku jednostki, w tym jego ewidencjonowanie, umarzanie, likwidowanie, inwentaryzowanie.	Straż Miejska w Tarnowie
9	Gospodarowanie składnikami majątku jednostki, w tym jego ewidencjonowanie, umarzanie, likwidowanie, inwentaryzowanie.	Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej – Zakład Aktywności Zawodowej „Słoneczne Wzgórze”
10	Gospodarowanie składnikami majątku jednostki, w tym jego ewidencjonowanie, umarzanie, likwidowanie, inwentaryzowanie.	Dom Pomocy Społecznej przy ul. Czarna Droga w Tarnowie
11	Ocena prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji udzielonych zgodnie z art. 15-21, art. 25, art. 26, art. 28-31a i art. 32 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych.	Zaoczne Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych „Cosinus Plus” Szkoła Policealna „Cosinus Plus” Medyczna Szkoła Policealna „Cosinus”
12	Ocena prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji udzielonych zgodnie z art. 15-21, art. 25, art. 26, art. 28-31a i art. 32 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych.	Rzemieślnicza Branżowa Szkoła I i II stopnia
13	Ocena prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji udzielonych zgodnie z art. 15-21, art. 25, art. 26, art. 28-31a i art. 32 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych.	Niepubliczne LO „U Konarskiego”
14	Ocena prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji udzielonych zgodnie z art. 15-21, art. 25, art. 26, art. 28-31a i art. 32 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych.	Przedszkole „Pałacyk Malucha”
15	Ocena prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji udzielonych zgodnie z art. 15-21, art. 25, art. 26, art. 28-31a i art. 32 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych.	Niepubliczna Szkoła Podstawowa - Tarnowska Szkoła Montessori
16	Ocena prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji udzielonych zgodnie z art. 15-21, art. 25, art. 26, art. 28-31a i art. 32 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych.	Freblowskie Przedszkole Integracyjne św. Józefa Freblowskie Przedszkole Specjalne św. Józefa
17	Ocena prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji udzielonych zgodnie z art. 15-21, art. 25, art. 26, art. 28-31a i art. 32 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych.	Niepubliczne Przedszkole Specjalne „Mały Książę” Niepubliczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna

18	Ocena prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji udzielonych zgodnie z art. 15-21, art. 25, art. 26, art. 28-31a i art. 32 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych.	Szkoła Policealna przy Tarnowskiej Szkole Wyższej
19	Ocena prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji udzielonych zgodnie z art. 15-21, art. 25, art. 26, art. 28-31a i art. 32 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych.	Szkoła Mistrzostwa Sportowego ZKS Unia Tarnów LO Mistrzostwa Sportowego ZKS Unia Tarnów Internat
20	Ocena prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji udzielonych zgodnie z art. 15-21, art. 25, art. 26, art. 28-31a i art. 32 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych.	Tarnowskie Przedszkole Montessori
21	Realizacja zadania z zakresu opieki społecznej pn.: <i>Świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania</i>	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie
22	Terminowość wydawania decyzji w sprawie pozwoleń na budowę oraz innych decyzji określonych prawem budowlanym	Wydział Architektury i Budownictwa UMT
23	Kontrola sprawozdań finansowych instytucji kultury	Tarnowski Teatr im. Ludwika Solskiego

Wydział Komunikacji Urzędu Miasta Tarnowa, zgodnie z zapisami § 35 pkt 23) Regulaminu Organizacyjnego Urzędu, sprawuje nadzór nad przedsiębiorcami wykonującymi transport drogowy oraz przewozy drogowe na potrzeby własne, stacjami kontroli pojazdów i diagnostami oraz ośrodkami szkolenia kierowców i instruktorami. W ramach tego nadzoru Wydział realizuje kontrole:

- doraźne kontrole stacji kontroli pojazdów w zakresie rejestru badań technicznych,
- kompleksowe kontrole stacji kontroli pojazdów, w zakresie zgodności z wymaganiami, o których mowa w art. 83 ust. 3 ustawy Prawo o ruchu drogowym, prawidłowości wykonywania badań technicznych pojazdów oraz prowadzenia wymaganej dokumentacji,
- kompleksowe kontrole ośrodków szkolenia kierowców w zakresie całokształtu działalności ośrodka oraz spełnienia wymagań ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami,
- kompleksowe kontrole przedsiębiorców wykonujących transport drogowy w zakresie spełniania warunków będących podstawą wydania zezwolenia lub licencji, a w przypadku regularnych przewozów osób w zakresie prawidłowości wykonywania przewozów na linii komunikacyjnej.

W 2023 roku Wydział Komunikacji Urzędu Miasta Tarnowa przeprowadził ogółem 80 kontroli.

Wydział Podatków i Windykacji, zgodnie z § 43 ust. 2 pkt 1) Regulaminu Organizacyjnego Urzędu wykonuje kontrole prawidłowości ustalonych lub określonych zobowiązań podatkowych na rzecz Miasta. W 2023 roku przeprowadzono 19 takich kontroli.

W 2023 roku **Centrum Usług Społecznych** – jednostka budżetowa Gminy Miasta Tarnowa - przeprowadziło następujące kontrole:

Lp.	Zakres kontroli	Jednostka kontrolowana
1	Kontrola organizacji i funkcjonowania żłobka	Żłobek Niepubliczny Pałacyk Malucha
2	Kontrola organizacji i funkcjonowania żłobka	Żłobek Niepubliczny Maluszek
3	Ocena warunków i jakości sprawowanej opieki nad dziećmi	Żłobek Niepubliczny Małe szczęścia
4	Ocena warunków i jakości sprawowanej opieki nad dziećmi - kontrola sprawdzająca	Żłobek Niepubliczny Małe szczęścia
5	Ocena warunków i jakości sprawowanej opieki nad dziećmi	Żłobek Niepubliczny Chata Skrzata
6	Ocena warunków i jakości sprawowanej opieki nad dziećmi	Zespół Żłobków w Tarnowie <ul style="list-style-type: none"> ▪ Żłobek nr 1 ▪ Żłobek nr 2 ▪ Żłobek nr 3 ▪ Żłobek nr 4 ▪ Żłobek nr 5 ▪ Żłobek nr 6
7	Ocena warunków i jakości sprawowanej opieki nad dziećmi	Żłobek Niepubliczny Pałacyk Malucha
8	Ocena warunków i jakości sprawowanej opieki nad dziećmi	Żłobek Niepubliczny Maluszek
9	Ocena warunków i jakości sprawowanej opieki nad dziećmi	Żłobek Niepubliczny FUN&PLAY
10	Ocena warunków i jakości sprawowanej opieki nad dziećmi	Niepubliczny Żłobek Leśne Ludki
11	Prawidłowość kwalifikowania uczestników, prawidłowość wydatkowania środków finansowych, prawidłowość prowadzenia dokumentacji, zatrudnianie i kwalifikacje kadry.	Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną (PSONI) Koło w Tarnowie
12	Prawidłowość kwalifikowania uczestników, prawidłowość wydatkowania środków finansowych, prawidłowość prowadzenia dokumentacji, zatrudnianie i kwalifikacje kadry.	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy - Warsztaty Terapii Zajęciowej, ul. Klikowska 190, 33-100 Tarnów
13	Prawidłowość kwalifikowania uczestników, prawidłowość wydatkowania środków finansowych, prawidłowość prowadzenia dokumentacji, zatrudnianie i kwalifikacje kadry.	Fundacja REPI - Fundacja Rozwoju, Edukacji, Pracy, Integracji Warsztat Terapii Zajęciowej im. Jana Pawła II
14	Organizacja, funkcjonowanie, warunki lokalowe oraz świadczenie usług w Domu Pomocy Społecznej. Zatrudnianie oraz kwalifikacje kadry.	Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną (PSONI) Koło w Tarnowie

15	Organizacja, funkcjonowanie, warunki lokalowe oraz świadczenie usług w Domu Pomocy Społecznej. Zatrudnianie oraz kwalifikacje kadry.	Dom Pomocy Społecznej im. Św. Brata Alberta w Tarnowie
16	Świadczenie usług w ramach realizacji programu resortowego Ministra Rodziny i Polityki Społecznej "Opieka wytchnieniowa" - edycja 2023.	Subregionalne Centrum Wsparcia Opiekunów Nieformalnych Osób Niesamodzielnych „Bezpieczna Przystań”
17	Organizacja i zasady funkcjonowania Subregionalnego Centrum Wsparcia Opiekunów Nieformalnych Osób Niesamodzielnych „Bezpieczna Przystań”. Procedura naboru na wolne stanowiska urzędnicze, zatrudnianie pracowników, prowadzenie dokumentacji finansowej.	Subregionalne Centrum Wsparcia Opiekunów Nieformalnych Osób Niesamodzielnych „Bezpieczna Przystań”

Audyt wewnętrzny jest działalnością niezależną i obiektywną, której celem jest wspieranie kierownika jednostki w realizacji celów i zadań przez systematyczną ocenę kontroli zarządczej oraz czynności doradcze. Gmina Miasta Tarnowa jest zobligowana do prowadzenia audytu wewnętrznego zapisem art. 274 ust 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Audyt wewnętrzny obejmuje czynności o charakterze zapewniającym i doradczym.

18.4 Nieodpłatna pomoc prawna

W Tarnowie przez cały 2023 r. funkcjonował system nieodpłatnej pomocy prawnej zorganizowany przez Urząd Miasta Tarnowa na podstawie ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej, finansowany z budżetu państwa. Z darmowej pomocy prawnej mogły korzystać osoby fizyczne, które oświadczyły, że nie są w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej lub osoby fizyczne prowadzące jednoosobową działalność gospodarczą, jeśli oświadczyły, że w ciągu ostatniego roku nie zatrudniały innych osób.

Porady prawne udzielane były w formie stacjonarnej oraz przy użyciu środków porozumiewania się na odległość – e-mail i telefon. Nieodpłatna pomoc prawna była świadczona w budynku Urzędu Miasta Tarnowa, w budynku Centrum Usług Społecznych w Tarnowie przy ul. Brodzińskiego 14 oraz trzech punktach na terenie miasta, tj., w siedzibach rad osiedli: Mościce, Westerplatte oraz w czytelni Szkoły Podstawowej nr 14 im. S. Jaracza na osiedlu Krzyż. Pomoc w punktach udzielana była przez cały rok w dni powszednie przez adwokatów i radców prawnych wskazanych przez Okręgową Radę Adwokacką oraz Okręgową Izbę Radców Prawnych w Krakowie, a także adwokatów, radców prawnych i doradców obywatelskich ze Stowarzyszenia Sursum Corda z Nowego Sącza.

Zakres nieodpłatnej pomocy prawnej określa ustawa i pomoc ta ma charakter wyłącznie konsultacyjny. Polega na poinformowaniu osoby uprawnionej o obowiązującym stanie prawnym, przysługujących jej uprawnieniach lub spoczywających na niej obowiązkach, wskazaniu osobie uprawnionej sposobu rozwiązania jej problemu prawnego oraz udzieleniu pomocy w sporządzeniu projektu pisma, z wyłączeniem pism procesowych w toczącym się postępowaniu przygotowawczym lub sądowym i pism w toczącym się postępowaniu sądowo-administracyjnym, bądź sporządzeniu projektu pisma o zwolnienie od kosztów sądowych lub o ustanowienie pełnomocnika z urzędu w postępowaniu sądowym, lub ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego w postępowaniu sądowo-administracyjnym oraz poinformowaniu o kosztach postępowania i ryzyku finansowym związanym ze skierowaniem sprawy na drogę sądową.

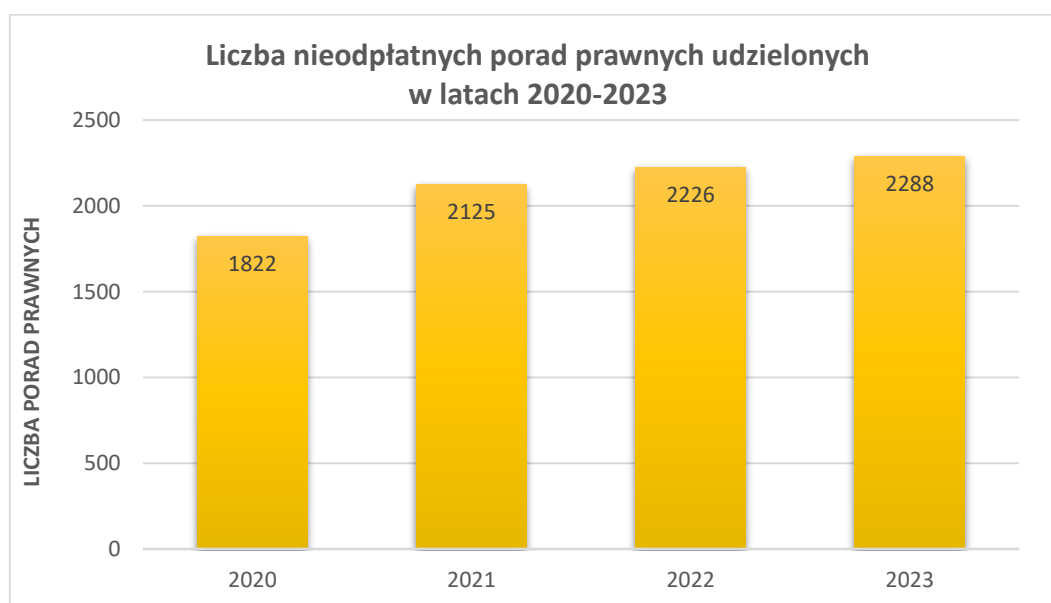
Zakres udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej obejmował również nieodpłatną mediację. Uprawnieni mogli uzyskać informacje (między innymi) z dziedziny prawa: rodzinnego, cywilnego, pracy, karnego, administracyjnego, ubezpieczeń społecznych, podatkowego oraz spraw z zakresu działalności gospodarczej.

Stowarzyszenie Sursus Corda z siedzibą w Nowym Sączu wykonało również poniższe zadania z zakresu edukacji prawnej:

1. Promocja systemu nieodpłatnych świadczeń ustawowych – lokalne media i instytucje nieodpłatnego poradnictwa.
2. Kampania społeczna i edukacyjna w serwisie internetowym dotycząca pomocy prawnej, poradnictwa obywatelskiego i mediacji.
3. Kampania społeczna i edukacyjna w wersjach dostosowanych dla osób ze specjalnymi potrzebami - z napisami, audiodeskrypcją oraz tłumaczem migowym.
4. Opublikowało szereg artykułów z zakresu:
 - Małżeńskie umowy majątkowe – czemu służą i czy warto je zawierać?
 - Egzekucja komornicza
 - Upadłość konsumencka – skuteczne oddłużenie
 - Utrata pracy – jaki przysługuje nam zasiłek? Co z ubezpieczeniem?
 - Prawo do renty rodzinnej
 - Pomoc osobom mobbingowanym i dyskryminowanym w pracy
 - Prawo do mieszkania komunalnego i socjalnego
 - Obowiązek szkolny – o czym powinni pamiętać rodzice?
 - Niepełnosprawność – Instytucje orzekające, procedury, tryb i zasady orzekania
 - Świadczenia niepieniężne z opieki społecznej
 - Różne rodzaje najmu mieszkania – alternatywy dla kredytu
 - Odpowiedzialność cywilna i karna osób poniżej 18 roku życia
 - Prawa i ulgi przysługujące seniorom w życiu codziennym (m.in. komunikacja miejska, abonament TV, paszport, leki, ochrona przed zwolnieniem itp.)
 - Pomoc dla osób pokrzywdzonych przestępstwem
 - Ochrona prawna wizerunku – o czym należy pamiętać publikując zdjęcia w sieci
 - Błąd w sztuce lekarskiej – kiedy pacjent ma prawo do odszkodowania?
 - Pozbawienie i ograniczenie praw rodzicielskich – co oznacza?
 - Obowiązek alimentacyjny: rodziców względem dzieci, dzieci względem rodziców, małżonków
 - Prawo do wypoczynku w świetle Kodeksu Pracy i umów cywilnoprawnych
 - Odpowiedzialność cywilna i karna osób poniżej 18 roku życia
 - Rasizm i dyskryminacja – odpowiedzialność karna
 - Ochrona przedemerytalna
 - Świadczenia pośmiertne dla członków rodziny
 - Kolidzja i wypadek drogowy samochodem – odpowiedzialność karna.
4. Webinaria prawne dla mieszkańców „Bliżej prawa”:
 - Mediacje rówieśnicze
 - Upadłość konsumencka
 - Pozew o orzeczeniu rozwodu lub separacji
 - Rozporządzanie majątkiem za życia i na wypadek śmierci: darowizna i testament.
5. Wpisy z edukacji prawnej publikowane co miesiąc za pośrednictwem mediów społecznościowych o tematyce:
 - Bezpieczny senior
 - Obowiązek opłat abonamentowych

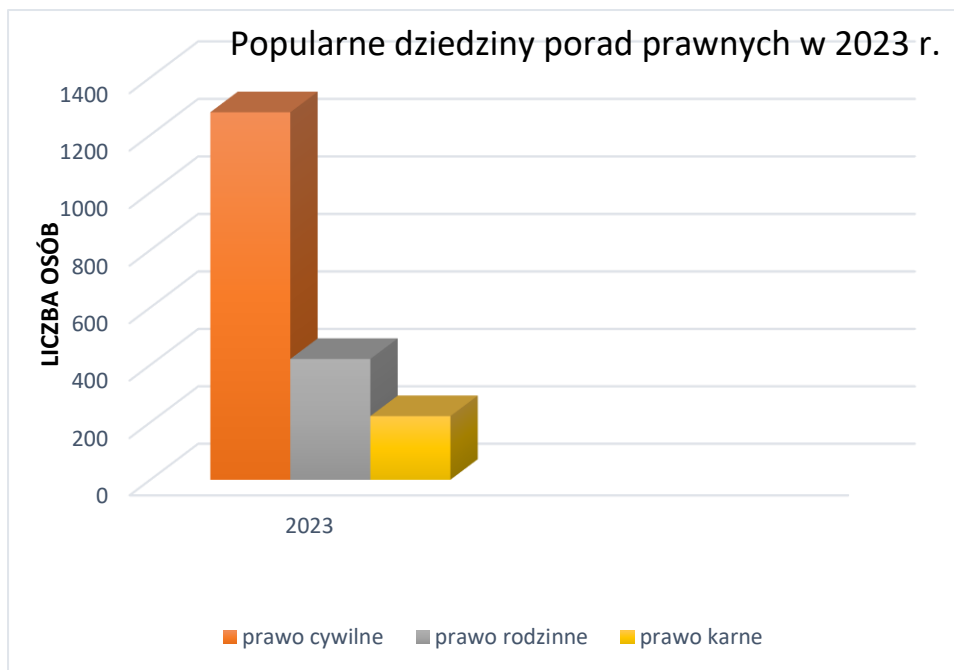
- Konsekwencje karne za zaśmiecanie obszarów objętych ochroną
 - Prawa pracownika, który uległ wypadkowi
 - Powrót do pracy po urlopie macierzyńskim – obowiązki, prawa i przywileje
 - Zasady wjazdu, pobytu oraz pomocy osobom uciekającym z terenów objętych działaniami wojennymi
 - Odpowiedzialność właścicieli zwierząt
 - Darowizna pieniężna lub usługowa
 - Kto może brać udział w wyborach
 - Rodzaje realizacji obowiązku szkolnego – gdzie dziecko może się uczyć
 - Obowiązki rodzica wobec swojego dziecka
 - Przywileje osób ze szczególnymi potrzebami
6. E-poradniki edukacyjne z różnych obszarów prawa:
- Świadczenia rodzinne
 - Nabycie i zbycie pojazdu – o czym należy pamiętać
 - E-dowód, profil zaufany, podpis kwalifikowany
 - Dziedziczenie – rodzaje i tryby.
7. Warsztaty dla młodzieży – „Odpowiedzialność karna – symulacja rozprawy sądowej” przeprowadzone w miesiącu kwietniu dla młodzieży I Liceum Ogólnokształcącego im. K. Brodzińskiego w Tarnowie.

Przez cały rok funkcjonowania systemu nieodpłatnych porad prawnych (NPP) łącznie udzielono 2288 darmowych porad. Z roku na rok rośnie liczba konsultacji i bezpłatnych porad. Dla porównania w roku 2022 udzielono ich 2226, w roku 2021 - 2125 porad, natomiast w roku 2020 – 1822 porad.

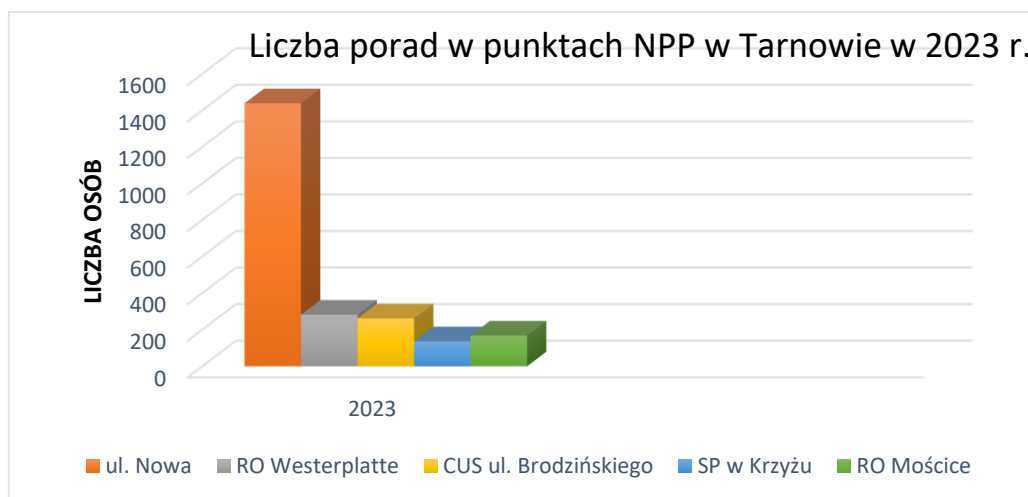
Źródło: Dane Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Tarnowa.

Zainteresowani najczęściej zgłaszali się po pomoc z zakresu prawa cywilnego (1279 porad – 55,9% ogółu udzielonych porad), prawa rodzinnego (421 porad – 18,4% ogółu udzielonych porad) oraz prawa karnego (222 porad – 9,7% ogółu udzielonych porad).

Źródło: Dane Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Tarnowa.

Największą popularnością cieszyły się punkty porad zlokalizowane w budynku Urzędu Miasta Tarnowa przy ul. Nowej, siedzibie rady osiedla przy ul. Westerplatte oraz Centrum Usług Społecznych przy ul. Brodzińskiego. W budynku Urzędu Miasta udzielono 1439 darmowych porad prawnych tj. 62,89% wszystkich porad, 282 osoby tj. ok. 12,32% beneficjentów skorzystało z tej formy pomocy w punkcie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego przy ulicy Westerplatte, a w punkcie nieodpłatnej pomocy prawnej zlokalizowanym w siedzibie CUS przy ul. Brodzińskiego – 262 osoby (ok. 11,45% ogółu zainteresowanych). Mniejszym zainteresowaniem cieszyły się punkty przy ul. Chemicznej, gdzie skorzystało z porady 168 osób, czyli ok. 7,34% ogółu zainteresowanych oraz w punkcie przy ul. Krzyskiej – 137 osób (5,98%).

Źródło: Dane Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Tarnowa.

19. PROMOCJA MIASTA – WSPÓŁPRACA KRAJOWA I MIĘDZYNARODOWA

19.1 Miasta i regiony partnerskie

Współpraca krajowa i międzynarodowa Tarnowa przekłada się na aktywność w wielu obszarach. Praca przedstawicieli samorządów to jedna z powszechnie realizowanych form obecności gmin na forum międzynarodowym zarówno w celach reprezentacyjnych, poznawczych, jak i inicjujących współpracę społeczności poszczególnych miast. Ważnym obszarem dla wzmacniania partnerstwa Tarnowa jest wspólne dziedzictwo historyczne i kulturowe.

Od lat na pierwszy plan wychodzą mocne więzi tarnowsko-węgierskie (miasto i region Veszprem, miasto Kiskoros) wynikające zarówno ze wspólnej historii, jak i dobrej współpracy miasta Tarnowa z konsulem generalnym Węgier. Miasta partnerskie z Ukrainy (Tarnopol, Biała Cerkiew, Winnica) zainteresowane są wymianą doświadczeń i transferem wiedzy z zakresu funkcjonowania samorządu, usług komunalnych i ochrony zdrowia. Ze strony Urzędu Miasta Tarnowa jest to wymiana doświadczeń w zakresie organizacji i zarządzania miastem, zwłaszcza w dziedzinach kultury, edukacji, sportu i turystyki oraz dziedzin wynikających z potrzeb partnerów lub realizowanych projektów.

Na uwagę zasługuje również dotychczasowa aktywność tarnowskich szkół i wzorcowe modele wzajemnej współpracy. Do 2023 roku miasto Tarnów podpisało 12 porozumień partnerskich bądź listów intencyjnych z miastami: w Belgii, na Węgrzech, Słowacji, Ukrainie, w Rosji, Wielkiej Brytanii, we Włoszech, Gruzji oraz z jednym regionem węgierskim.

Miasto/Region, Kraj, Data podpisania porozumienia

- Schoten, Belgia, 4.04.1991 r.
- Kiskőrös, Węgry, 6.06.1992 r.
- Kotłas, Rosja, 11.1995 r. – współpraca zawieszona
- Trenczyn, Słowacja, 13.09.1997 r.
- Veszprém (województwo), Węgry, 26.05.2001 r.
- Blackburn, Wielka Brytania, 6.11.2001 r.
- Tarnopol, Ukraina, 23.04.2004 r. – współpraca zawieszona
- Biała Cerkiew, Ukraina, 7.09.2007 r.
- Winnica, Ukraina, List intencyjny, 5.2006 r.
- Casalmaggiore, Włochy, List intencyjny, 10.2006 r.
- Veszprém, Węgry, 23.10.2012 r.
- Gori, Gruzja, 17.06.2014 r.

Aktywność międzynarodowa - biznes i gospodarka

Informacje w podsumowaniu punktu 19.3.

19.1.1 Aktywność międzynarodowa – dziedzictwo historyczne, kultura, sport

Tarnów dla Ukrainy – stała współpraca prezydenta miasta i wyznaczonych przez niego koordynatorów w zakresie niesienia pomocy humanitarnej mieszkańcom naszych ukraińskich miast partnerskich.

Apetyt na współpracę – Tydzień Miast Partnerskich - w ramach akcji Apetytu na Współpracę, finansowanego ze środków norweskich, od 19 do 29 czerwca 2023 roku w Tarnowie, odbył się Tydzień Miast Partnerskich.

W Multimedialnym Centrum Artystycznym od pierwszego dnia akcji można było oglądać multimedialną wystawę, w której znajdowały się prace Teatru Plastycznego Michała Poręby „Aprapla” z Tarnowa, Mariyi Houyin i Volodymyra Topiya z Lwowa, Anastasii Starko z Tarnopola i tarnowianki Jolanty Więclaw oraz węgierskie miasta Kiskőrös i Veszprém (Europejska Stolica Kultury 2023) w ujęciu fotograficznym Rafała Kościenia i Galerii na Sznurku.

Smacznie zrobiło się na ulicy Wałowej za sprawą foodtrucków. Zapachy kuchni z całego świata nosły się przez trzy dni (od 23 do 25 czerwca) po całym mieście. Na miejscu znalazły się też dmuchańce dla dzieci, konkursy z nagrodami, czeskie piwo, orzeźwiająca lemoniada i dobra muzyka. Dodatkowo w sobotę, 24 czerwca, na rynku odbył się koncert zespołów muzycznych z Ukrainy, Węgier i Włoch, a w niedzielę zagrały tam regionalne zespoły z Tarnowa i Nowego Sącza. Towarzyszyły im konkursy dla dzieci.

Tydzień Miast Partnerskich zamknęły warsztaty kulturalne dla dzieci w Multimedialnym Centrum Artystycznym, które odbywały się od 26 do 29 czerwca w Multimedialnym Centrum Artystycznym.

19.1.2 Współpraca międzynarodowa tarnowskich szkół

W obszarze edukacji kilkanaście szkół i zespołów szkół deklaruje czynną współpracę międzynarodową. Tarnowskie szkoły najczęściej współpracują z placówkami oświatowymi w Niemczech, na Węgrzech, Słowacji, w Czechach i innych państwach Europy. Większość placówek posiada kilku partnerów i działa w obrębie wielu projektów. Współpraca obejmuje m.in. wizyty nauczycieli i uczniów, wymianę korespondencji między uczestnikami projektów. Konkursy, wernisaże i wystawy oraz koncerty czy turnieje sportowe stanowią typowy zakres wymian międzyszkolnych.

19.2 Uczestnictwo w związkach i stowarzyszeniach jednostek samorządu terytorialnego

Nazwa stowarzyszenia	Data przystąpienia	Miejsce publikacji
Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Małopolski	14.11.1991 r.	Uchwała nr XIX/170/91 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 14 listopada 1991 roku w sprawie przystąpienia miasta Tarnowa do Stowarzyszenia Gmin Małopolski.
Związek Miast Polskich	29.07.1993 r.	Uchwała nr XXXVII/452/93 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 29 lipca 1993 roku w sprawie przystąpienia GMT do Związku Miast Polskich.
Stowarzyszenie Forum Rewitalizacji	23.11.2000 r.	Uchwała nr XXX/488/2000 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 23 listopada 2000 roku w sprawie przystąpienia Miasta Tarnowa do Stowarzyszenia pod nazwą „Forum Rewitalizacji”.
Stowarzyszenie Zdrowe Miasta Polski	22.10.2001 r.	Uchwała nr XLVI/833/2001 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 22 października 2001 roku w sprawie przystąpienia Tarnowa do Stowarzyszenia Zdrowych Miast Polskich.

Małopolska Organizacja Turystyczna	18.12.2003 r.	Uchwała nr XVIII/307/2003 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 18 grudnia 2003 roku w sprawie przystąpienia GMT do Stowarzyszenia „Małopolska Organizacja Turystyczna”
Lokalna Organizacja Turystyczna "Tarnowska Organizacja Turystyczna"	29.11.2012 r.	Uchwała nr XXVIII/387/2012 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 29 listopada 2012 roku w sprawie przystąpienia GMT do Stowarzyszenia pod nazwą Lokalna Organizacja Turystyczna "Tarnowska Organizacja Turystyczna"

19.3 Działania promocyjne

Nadrzędnym celem realizowanych działań było budowanie i wzmacnianie rozpoznawalnej marki Tarnowa. To zadanie realizowane było w odniesieniu do dziedzictwa historycznego miasta oraz bogactwa kulturowego.

Rok 2023 r. upłynął pod znakiem realizacji zadań realizowanych w ramach projektu Tarnów – Nowe Spojrzenie. Nie bez znaczenia było także wsparcie działań związanych z przygotowaniem i organizacją Igrzysk Europejskich. Nie wpłynęło to jednak na realizację zadań bieżących wydziału.

Szczegółowy opis realizowanych działań znajduje się poniżej.

TARNÓW PEŁEN BLASKU – finał i uroczyste wręczenie nagród w IX edycji konkursu na najpiękniejszą iluminację bożonarodzeniową oraz świąteczną witrynę sklepową lub witrynę lokalu gastronomicznego służył zarówno upiększaniu miasta, jak i jego promocji.

PISANKOWY DESANT – po raz kolejny dzieci z tarnowskich szkół i przedszkoli (kilkunastoosobowe delegacje) oraz seniorzy udekorowali miasto (drzewa na Starówce) kolorowymi pisankami na święta Wielkiej Nocy.

FLAGA NA SAMOCHÓD – kilkaset flag trafiło do mieszkańców Tarnowa; akcja realizowana jest przez Wydział Komunikacji Społecznej od 2010 r. dwa razy w roku z okazji Dnia Flagi Państwowej RP oraz Święta Niepodległości.

ROWEROWA STOLICA POLSKI – miesięczna rywalizacja cyklistów o tytuł Rowerowej Stolicy Polski. Miasto Tarnów po raz trzeci włączyło się do tej promującej aktywność ruchową rywalizacji. W V edycji sportowych zmaganiach udział wzięło 62 miast oraz – po raz pierwszy - 90 gmin. W rywalizacji kilometry dla Tarnowa „kręciło” 325 osób, które łącznie przejechały 81 077 km.

MIEJSKI DZIEŃ DZIECKA – Gotowi na Igrzyska – wydarzenie odbyło się w Centrum Wypoczynku i Rekreacji Kantoria przy ul. Piłsudskiego oraz na boisku stadionu im. E. Wzorka. Ze względu na zbliżające się Igrzyska Europejskie 2023 do współudziału organizacji zaproszono Spółkę IE2023. Samo wydarzenie odbywało się z podziałem na tematyczne sfery: sportu, zdrowia i profilaktyki. Na dzieci czekała aktywności z dmuchańcami, rozgrywki sportowe i rekreacyjne, występy cheerleaderek, zabiegi fizjoterapeutyczne. Nie zabrakło także malowania twarzy, baniek mydlanych, gier, zabaw, a także animacji i konkursów z nagrodami. Można było również wziąć udział w warsztatach i zrobić swoje własne tarninowe korale. Nie zabrakło akcentów związanych z igrzyskami, w tym maskotek Smoka Krakuska i Salamandry Sandry.

36. TARNOWSKA NAGRODA FILMOWA - wzorem ubiegłych lat miasto włączyło się w promocję wydarzenia.

10. „TARNINOWE KORALOBRAŃIE” i „LETNIE ŚNIADANIE NA TRAWIE” – formuła wydarzenia została dostosowana do aktualnej sytuacji sanitarno-epidemiologicznej. LETNIE ŚNIADANIE NA TRAWIE zorganizowane było w myśl idei ZERO WASTE, czyli

zero marnowania i optymalnego wykorzystania produktów i materiałów. W programie pikniku znalazły się warsztaty koralowe, pokazy tańca, bezdźwiękowe animacje, śniadanie na trawie i konkursy kulinarne: „Śniadanie zero waste”, „Witaminowa pocztówka” czy „Tarnów do zjedzenia”. Na najlepszych uczestników konkursów czekały kosze piknikowe, vouchery do tarnowskich restauracji oraz inne atrakcyjne nagrody. Głównym partnerem i organizatorem kulinarnych konkurencji było Stowarzyszenie „Jemy w Tarnowie”, powstałe z inicjatywy tarnowskich restauratorów.

IGRZYSKA EUROPEJSKIE 2023 – przełom czerwca i lipca upłynął pod znakiem największego w Europie wydarzenia sportowego, jakim były Igrzyska Europejskie. W Tarnowie odbywały się zmagania w czterech dyscyplinach: badminton, wspinaczka sportowa, plażowa piłka nożna oraz plażowa piłka ręczna.

Oprócz działań informacyjnych (aktualności i komunikaty prasowe, dedykowana zakładka na stronie internetowej tarnow.pl), wsparcia działań promocyjnych prowadzonych przez spółkę, Wydział Komunikacji Społecznej wraz z Tarnowskim Centrum Informacji, Wydziałem Kultury, tarnowskimi instytucjami kultury oraz Centrum Usług Społecznych zaplanował i zrealizował szereg imprez towarzyszących, w tym Jarmark Galicyjski, Weekendowy festiwal smaku - Foodtrunki z kuchniami z całego świata, wernisaż wystawy poplenerowej, Gala Nagród Miasta Tarnowa, Piknik Rodzinny, Turniej Szachowy, koncert fortepianowy Weroniki Gardziel, Międzynarodowy Festiwal Pianistyczny ANIMATO, DOBRODZIEŃ, pokaz plenerowy spektaklu „Apetyt na czereśnie”, S.M.ROCK – koncert uczniów i nauczycieli oraz pokazy spektaklu „Mayday” na wakacje.

APETYT NA WSPÓŁPRACĘ – TYDZIEŃ MIAST PARTNERSKICH – omówiony w punkcie 19.1.2 Aktywność międzynarodowa – dziedzictwo historyczne, kultura, sport.

APETYT NA WSPÓŁPRACĘ – TYDZIEŃ REGIONALNY – w ramach akcji Apetytu na Współpracę, finansowanego ze środków norweskich, plac Kazimierza 7 i 8 lipca 2023 roku zamienił się w scenę dla zespołów regionalnych oraz festiwal smaku z wystawcami. To była doskonała okazja, by cieszyć się atmosferą tradycji, kultury i piękna naszego regionu. Jarmark regionalny był prawdziwą uczcą dla zmysłów. W piątek od godziny 15 do 20 i w sobotę od 10 do 16.30 pojawili się wystawcy z wyrobami wędliniarskimi, dobrą kawą i łakociami czy różnymi rodzajami sera i miodu. Były też wina z regionalnych winnic, piwa rzemieślnicze, zioła i przyprawy, chleby, ukraińskie bistro, a nawet trochę lawendy i octu. Festiwalowi smaku towarzyszyła też muzyka. Talenty naszego miasta i okolic zaprezentowały swoje umiejętności na placu Kazimierza. W piątek o godzinie 17 wystąpiły tam Kumotry, a o godzinie 19 Lipniczanie. Dzień później pojawili się ponownie (godz. 10.15 i 11), a po nich zagrali Łoniowiaczy o 13.30 i Swojacy o godzinie 15.

Organizatorzy, czyli Wydział Komunikacji Społecznej, zapraszali na warsztaty rzemieślnicze i animacje dla dzieci. Było malowanie buziek, konkursy z nagrodami (do wygrania m.in. torby wypełnione kredkami, misiami i słodyczami), gry i różne zabawy. Animatorów można było spotkać w piątek od godziny 16 do 19 i w sobotę od 12 do 15. Wydarzenie zostało zrealizowane w ramach projektu "Tarnów - Nowe Spojrzenie", finansowanego ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021 w ramach Programu „Rozwój Lokalny” oraz środków budżetu państwa.

WAKACYJNY POCIĄG RMF – 29 lipca został uruchomiony specjalny wakacyjny pociąg RMF relacji Wrocław-Tarnów. Na pokładzie pociągu spotkać można było m.in. Natalię Nykiel, Gromee, Sarę Chmiel, Red Lips, Three Of Us, Adriannę Palkę, Big Band Małopolski, Magdę Zimoląg Trzynachę, KozArt, Sylwię Bałą. Na trasie można było także spotkać dziennikarzy i dziennikarki RMF FM, którzy na żywo na antenie relacjonowali, co dzieje się w wakacyjnych pociągach, prezentowali atrakcje Małopolski, w tym Tarnowa. Podróżujący mogli skorzystać z materiałów promocyjnych Tarnowskiego Centrum Informacji oraz wziąć

udział w organizowanych na całym dystansie warsztatów koralowych organizowanych przez pracowników Wydziału Komunikacji Społecznej. Wydarzenie poprzedziła kampania radiowa.

AUTOSTRADA MŁODYCH – konkurs skierowany do studentów Wydziału Architektury, Akademii Sztuk Pięknych, Instytutów Sztuki oraz innych uczelni o podobnym profilu, którzy pod roboczą nazwą „ciepłe miejsce”, mieli zaprojektować oryginalną formę wypoczynkową pokazującą pozytywne emocje i dobre relacje międzyludzkie. Konkurs wygrała pani Julia Marszałek, która zaprezentowała modułowe formy pozwalające na zmianę układów, kątów i kierunków instalacji, dzięki czemu można umieścić je w każdym miejscu. Zgodnie z regulaminem praca zdobywczyni I nagrody ma zostać zrealizowana. Za realizację zadania odpowiada Wydział Inwestycji.

TARNÓW NA LATO – cykliczne rodzinne spotkania dla najmłodszych organizowane były co weekend w lipcu i sierpniu. Podczas popołudniowych spotkań uczestnicy mogli korzystać z mobilnego placu zabaw, czyli POKLOCKI. Organizowane były także animacje, konkursy z nagrodami.

EUROPEJSKI TYDZIEŃ ZRÓWNOWAŻONEGO TRANSPORTU – w 2023 r. miasto ponownie aktywnie włączyło się w tę ogólnoeuropejską akcję. Celem ETZT jest promocja ekologicznych form mobilności, takich jak: środki transportu zbiorowego, rower, ruch pieszy oraz transport multimodalny, czyli łączenie różnych gałęzi transportu. W ramach ubiegłorocznej edycji wydarzenia w Tarnowie będzie można m.in. wziąć udział w mobilnym spacerku historycznym, oznaczyć rower, oddać nieużywane książki oraz wziąć udział w pikniku rodzinnym.

DZIEŃ BABIEGO LATA – piknik rodzinny zorganizowany we wrześniu na tarnowskich Błoniach przy Parku Strzeleckim. W programie wydarzenia znalazły się m.in. poczęstunek, ognisko, pokazy sprzętu komunalnego i strażackiego, występy artystyczne, wspólne śpiewanie i warsztaty koralowe. Nie zabrakło także aktywności ze strony Straży Miejskiej, miejskich spółek medycznych czy Tarnowskiego Azylu dla Zwierząt.

UROCZYSTA SESJA RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE I RADY POWIATU TARNOWSKIEGO W 105. ROCZNICĘ ODZYSKANIA PRZEZ TARNÓW NIEPODLEGŁOŚCI, połączona była z rozstrzygnięciem konkursu o nagrodę im. T. Tertila i obchodami Święta Miasta Tarnowa „Pierwsze Niepodległe”, dniem pamięci o zwycięskim zrywie niepodległościowym.

TARNOWSKI SZLAK MASZKARONÓW – szlak składający się z 14 rzeźb, obejmujący zabytkową przestrzeń miasta (starówkę), powstaje w ramach zadania „Młodzi, gniewni, genialni”, realizowanego w ramach projektu Tarnów – Nowe Spojrzenie, finansowanego z funduszy norweskich. Maszkarony zostały wykonane przez tarnowskich artystów, dzięki czemu każda z powstałych postaci ma nieco inny charakter. Za inspirację posłużyły maszkarony znajdujące się na tarnowskim ratuszu.

Oryginalne maszkarony, w dużym skrócie, mają za zadanie odstraszać zło, więc również te w Tarnowie nie grzeszą urodą, a mimo to są bardzo wyjątkowe w swej formie. Nowe są bardziej sympatyczne i przyjazne, choć zachowają „maszkaroński” styl. Maszkarony zostały wykonane ze stopu metali i są wysokie na 30 cm. Zestawienie lokalizacji i postaci, do których nawiązują, zostało wypracowane wspólnie z mieszkańcami w drodze otwartych konsultacji, spotkań oraz ankiety. Montaż poszczególnych maszkaronów zaplanowany został na rok 2024.

CHOINKA DZIECI – kolejne wydarzenie organizowane wspólnie z tarnowskimi przedszkolami i uczniami szkół podstawowych. Jak co roku dzieci udekorowały choinki usytuowane na północnej stronie rynku, choinkę ustawioną obok Domu Kultury na os. Westerplatte oraz choinkę przy nowo otwartym lodowisku w Mościcach.

ILUMINACJE ŚWIĄTECZNE – w tym roku 2023 udekorowane światełkami zostały m.in. główne ulice miasta, tarnowski Rynek, Park Strzelecki. W świąteczną dekorację miasta włączyły się tarnowskie spółki: Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej, Miejskie

Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej, Tarnowskie Wodociągi, Miejski Zarząd Budynków, Tarnowski Klaster Przemysłowy i Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego oraz Zarząd Dróg i Komunikacji, Zespół Przychodni Specjalistycznych oraz Urząd Miasta Tarnowa.

SPOTKANIE OPŁATKOWE SUBREGIONU TARNOWSKIEGO – tradycyjny opłatek samorządowców z Tarnowa i regionu tarnowskiego, z udziałem przedstawicieli władz wojewódzkich i reprezentantów kościoła.

TARNOWSKIE CENTRUM DIALOGU - jedno z działań programowanych w ramach projektu „Tarnów – Nowe Spojrzenie”. Dzięki opracowanej przez Urząd Miasta Tarnowa koncepcji zadań Centrum i konsultacjach z ekspertami Związku Miast Polskich, powstał kompleksowy projekt sprzyjający dialogowi wewnętrznemu i budowaniu wspólnoty miejskiej. Projekt obejmuje szereg działań w sferze społecznej, obywatelskiej i edukacyjnej. Koncentrują się one wokół efektywnej komunikacji i włączaniu mieszkańców do aktywnego współzarządzania miastem. Odbywają się w dwóch obszarach: wiedzy i zaangażowania mieszkańców oraz organizacji pozarządowych, a także na podnoszeniu kultury organizacyjnej samego urzędu i kompetencji urzędników. W roku 2023 Centrum zainicjowało i realizowało kilka zadań, o których poniżej.

Program **Tarnowskiej Akademii Młodych Liderów** został opracowany dzięki współpracy z Fundacją Alegoria. Ich doświadczenie i sukcesy w młodzieżowych debatach oksfordzkich były mocnym fundamentem programu TAMLu. W toku szkolenia, młodzi ludzie zdobywali doświadczenie negocjacyjne, umiejętności krytycznego myślenia i umiejętność wybierania rozwiązania, które przyniesie korzyść społeczności.

Grupa 20 osób w wieku od 15-25 lat przeszła przez 6-miesięczne, wieloetapowe szkolenie. Rozpoczęli od warsztatów rozwoju osobistego, pogłębionych konsultacjami z mentorami. Na kolejnych rozpoznawali swoją pozycję w grupie i społeczeństwie. Akademia to także spotkania z ludźmi, którzy mają bogate doświadczenie. Służyły temu wizyty studyjne m.in. w Pracowni Młodzieżowej w Rabce, w Biurze Aktywności Miejskiej w Łodzi, UrbanLab w Rzeszowie, w Łódzkiej Szkole Liderów oraz w Warszawskiej Akademii Młodych Liderów, a także spotkanie z prezydentem Romanem Ciepelią w Urzędzie Miasta Tarnowa.

Hackathon TARNÓW – Do It Yourself był niezwykle okazją do współpracy i kreatywnego myślenia o integracji społecznej i potrzebach młodych mieszkańców miasta. Dwadzieścia pięć osób, w 30-godzinny maratonie, non stop poszukiwało mikro innowacji, które mogą być wdrożone siłami społecznymi przy niedużych nakładach finansowych. Wspólnie z młodzieżowymi zespołami, pracowali mentorzy z NGO-sów, specjalista od kreowania różnych scenariuszy przyszłości, organizatorka eventów i specjalistka od komunikacji.

Praca z mentorkami i specjalistkami była kluczowa – pomogli uczestnikom patrzeć na tematy z różnych perspektyw, dostarczyli wskazówek i inspiracji, naprowadzali na kolejne etapy procesu, dążyli do konkretności. Współpracując, młodzi przygotowali realne inicjatywy, które skutecznie wpłyną na poprawienie jakości życia mieszkańców. Udało się także zbudować interesującą perspektywę współpracy z zaproszonymi do Hackathonu specjalistami.

Została zaprojektowana **strona internetowa Tarnowskiego Centrum Dialogu**. Strona powstała, by sprzyjać wymianie poglądów po to, aby budować wspólnotę miejską. Jest hubem wiedzy dotyczącym: dialogu obywatelskiego, konsultacji społecznych, włączania się we współzarządzanie miastem. Udostępnia informacje o procesach obywatelskich i aktualnej pracy zespołów doradczych prezydenta miasta. Pomaga w komunikacji w sprawach miejskich, a także łączy środowiska. Planujemy rozwijać ją zgodnie z potrzebami mieszkańców i administracji. Strona jest dostępna pod adresem: www.dialog.tarnow.pl

Została opracowana **Biała Księga Dialogu**, która analizuje prawo lokalne i mechanizmy prowadzenia konsultacji społecznych, dialogu społecznego. Opisuje funkcjonowanie podmiotów doradczych takich jak m.in. Tarnowska Rada Seniorów, Rada

Gospodarcza, Rada Kultury, Młodzieżowa Rada Miasta czy Komisja Bezpieczeństwa i Porządku. Odnosi się do dobrych praktyk z innych samorządów oraz współpracy z organizacjami pozarządowymi. Księga zawiera szereg rekomendacji, których wprowadzenie może poprawić jakość praktyk konsultacyjnych i prowadzenia dialogu między Urzędem Miasta Tarnowa i mieszkańcami.

Tarnowskie Centrum Dialogu zorganizowało **45 spotkań z mieszkańcami Tarnowa**. To przede wszystkim spotkania z Radami Osiedli, ale także spotkania w cyklu „Różnymi się pięknie” poświęcone kulturze dialogu i ważnym sprawom związanym z życiem miasta oraz spotkanie poświęcone kontrowersjom wokół zagospodarowania działki po byłej strzelnicy garnizonowej na Piaskówce.

Centrum Dialogu buduje także własną sieć współpracy i wiedzy. W ramach projektu „Tarnów – Nowe Spojrzenie”, pracownicy urzędu brali udział w Sieci Wymiany Doświadczeń Empirie, animowanej przez Związek Miast Polskich. Dwa spotkania tej sieci w ramach „Miast obywateli” dały okazję do zapoznania się z dobrymi praktykami innych miast i ludźmi, którzy je realizują. Nasze zadania, realizowane w Tarnowie, także zbudowały dobre relacje z ekspertami i praktykami zapraszonymi do współpracy. Te żywe relacje dobrze rokują na przyszłość.

Zrealizowane zadania i uruchomione procesy będą miały kontynuację w kolejnych latach. Będzie się to odbywać dzięki aktualnym doświadczeniom, budowanej lokalnej sieci współpracy, a także dzięki inwestycji realizowanej w ramach współfinansowania z Norweskiego Mechanizmu Finansowego, jakim jest modernizacja budynku przy ul. Gumniskiej 30. W miejscu dawnego Pałacu Ślubów funkcjonować będzie Centrum Dialogu. Będzie to miejsce spotkań dla mieszkańców Tarnowa, koncertów i wystaw, wydarzeń organizowanych przez NGOsy.

Narzędzia promocji i komunikacji z mieszkańcami:

- oficjalna strona www.tarnow.pl
 - liczba wizyt – 2 742 100,
 - liczba unikalnych użytkowników – 616 974,
- social media – obserwujemy stały wzrost obserwatorów miejskich profili w social mediach takich jak: Facebook, x.com, Instagram oraz YouTube
 - Facebook – 35 000
 - Instagram – 13 400
 - x.com – 2 208
 - Youtube - 186
- magazyn Tarnow.pl,
- jednodniówka Wiadomości Tarnowskie,
- miejsca reklamowe w przestrzeni miejskiej: billboardy, przystanki, panorama.

Informacje w liczbach:

- liczba informacji opublikowanych na stronie miejskiej www.tarnow.pl: 2761,
- liczba galerii na stronie tarnow.pl: 328,
- liczba informacji opublikowanych w mediach społecznościowych (Facebook, x.com, Instagram, YouTube): 468,
- liczba wydań miesięcznika Tarnów.pl: 6,
- liczba wydań jednodniówki Wiadomości Tarnowskie: 4,
- liczba udzielonych patronatów: 66.

Miejskie wydawnictwa

Urząd Miasta Tarnowa jest wydawcą 24-stronicowego dwumiesięcznika Tarnów.pl w nakładzie 8 tys. egzemplarzy. W 2023 roku wydano 6 numerów gazety. UMT jest również wydawcą okolicznościowej jednodniówki Wiadomości Tarnowskie. Od 2005 r. do 2023 r. wydano łącznie 78 numerów, w tym również w wersjach obcojęzycznych (hiszpańskim, angielskim, niemieckim, węgierskim, ukraińskim, czeskim). Wszystkie wydania miesięcznika Tarnów.pl i jednodniówki Wiadomości Tarnowskie są także dostępne w formie elektronicznej na miejskiej stronie internetowej.

Tarnoviana

W 2023 r. w celach promocyjnych Urząd Miasta Tarnowa był partnerem lub zakupił następujące wydawnictwa i publikacje: Tarnów - Miasto Niezwykłe, Przewodnik „Tarnów i Region”, Książka „Niezapomniane Wakacje”, Obrazy i Barwy – Jan Szczepanik, Quarks, Elephants & Pierogi.

Wybrane kampanie informacyjne i promocyjne. Media elektroniczne, prasa, radio, tv, zewnętrzne nośniki reklamowe (plakaty, billboardy, gabloty przystankowe, reklama na autobusach komunikacji miejskiej).

W 2023 roku zrealizowano szereg akcji oraz kampanii informacyjno-promocyjnych do mieszkańców miasta i regionu, ale także o zasięgu ogólnopolskim. Działania informacyjne ukierunkowane zostały na aktualne potrzeby i priorytety. Duży nacisk położono na szybką i rzetelną informację, której oczekiwali mieszkańcy. Nie brakło jednak aktywności skierowanych do turystów np. kampania #ZWIEDZAJ TARNÓW. Statystyki prowadzone przez pracowników TCI potwierdzają zainteresowanie Tarnowem i regionem turystów krajowych.

Miniony rok to m.in. dwie duże kampanie promocyjne:

- **#ZWIEDZAJ TARNÓW** – realizowana wspólnie z Tarnowskim Centrum Informacji, promującą miasto i jego najbliższe okolice. Na potrzeby kampanii powstała strona internetowa www.zwiedzaj.tarnow.travel, gdzie dostępne są wszelkie informacje na temat miejsc i zabytków wartych odwiedzenia, noclegów, tras rowerowych czy produktów lokalnych. Jednym z ubiegłorocznych działań była internetowa kampania sportowa zapraszająca do Tarnowa (pięć różnych kampanii Google Ads – dwie w sieci reklamowej Google, dwie video, jedna w wyszukiwarce). Kampania była jednym z elementów kampanii promocyjnej miasta jako jednego z 15 najpiękniejszych europejskich małych miast wg CNN. Pozostałe części kampanii omówione zostaną w części dot. TCI.
- **PROMOCJA TERENÓW POD ZABUDOWĘ MIESZKANIOWĄ LOTNICZA/MODELARSKA** – kampania realizowana wspólnie z Wydziałem Rozwoju Gospodarczego obejmująca m.in. kanały www.tarnow.pl, www.investintarnow.pl, newsletter biznesowy, SMS Biznes, magazyn Tarnów.pl, LinkedIn, miejskie profile w social mediach, materiał prasowy, mailing, billboardy, citylighty oraz sportową kampanię internetową (pięć różnych kampanii Google Ads – dwie w sieci reklamowej Google, dwie video, jedna w wyszukiwarce).

Ponadto Wydział Komunikacji Społecznej na bieżąco realizował materiały/relacje filmowe dokumentujące organizowane w mieście wydarzenia, które następnie były publikowane na miejskiej stronie internetowej oraz w social mediach. Rok 2023 to także promocja bieżących wydarzeń kulturalnych, artystycznych, turystycznych, sportowych, akcji i kampanii społecznych. Kampanie realizowano poprzez media elektroniczne, prasę, billboardy, gabloty przystankowe, plakaty, autobusy MPK, kolportaż ulotek, lokalną prasę czy rozgłośnie radiowe.

W roku 2023 r. kontynuowano współpracę z telewizją STARnowa.tv, efektem której były 30-minutowe programy pn. „Dwa kwadransy prezydenta”. Program

w przeważającej części opierał się na pytaniach, które nurtowały tarnowian. Mieszkańcy zadawali je podczas sond ulicznych, przesyłali drogą elektroniczną (media@umt.tarnow.pl) oraz dzwoniли do redakcji STARnowa.tv pod numer 146890762. Mogli nadsyłać również krótkie materiały wideo z pytaniem, nagrane np. smartfonem. Program „Dwa kwadransy prezydenta” znajdował się wśród cyklicznych audycji dostępnych w serwisie internetowym starnowa.pl. Audycję oglądać też można było w miejskim serwisie informacyjnym pod adresem www.tarnow.pl oraz na miejskim kanale YouTube.

Inne działania

DRUK I DOSTAWA KALENDARZY PROMOCYJNYCH MIASTA TARNOWA NA ROK 2024 (PRZYGOTOWANIE I REALIZACJA W 2023).

Tegoroczna ich grafika nawiązuje do charakterystycznej tarnowskiej wieży ciśnień, popularnie nazywanej „banią”. Na 2023 rok przygotowano dwa rodzaje kalendarzy: kalendarz książkowy z personalizowaną miejską okładką prezentującą nową grafikę oraz kalendarz trójdzielny.

PROMOCJA POPRZEZ SPORT

W ramach współpracy promocyjno-reklamowej w 2023, WKS realizowało promocję miasta podczas rozgrywek piłki ręcznej PGNIG Superligi Piłki Ręcznej: Unia Tarnów – Barlinek Industria Kielce (V), jak również z Unią Tarnów Żużlową Sportową Spółką Akcyjną podczas VI Memoriału Krystiana Rempały (IX). W minionym roku współpracowano także z instytucjami, szkołami i organizacjami pozarządowymi oraz klubami sportowymi, wspierając je organizacyjnie, jak również poprzez nieodpłatne przekazywanie galanterii promocyjno-reklamowej dla uczestników wydarzeń, jako nagrody dla zwycięzców konkursów czy zawodów. Na bieżąco realizowano także zapisy umowy dot. organizacji IE 2023.

W 2023 roku zakupiono na cele promocyjne **GALANTERIĘ REKLAMOWĄ**.

Założenia i linie projektowe galanterii promocyjno-reklamowej na rok 2024 opierały się na czterech priorytetach:

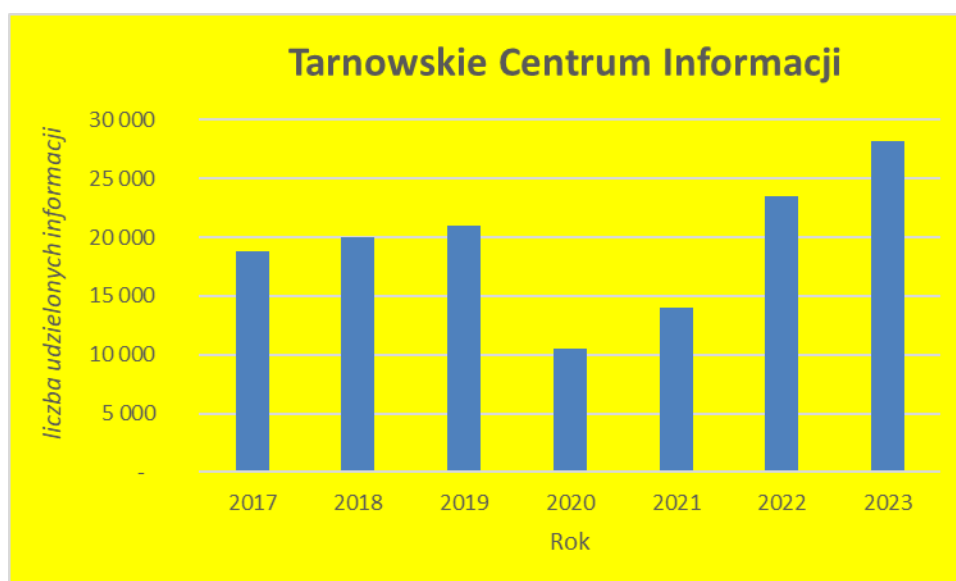
- **PORUSZ TARNÓW** - linia galanterii odblaskowej, promująca dobre praktyki związane z bezpieczeństwem, widocznością na drodze pieszych i rowerzystów oraz aktywnością ruchową dzieci i dorosłych;
- **TARNÓW CIEKAWI** – linia galanterii promującej Tarnów poprzez jego najciekawsze miejsca i zabytki, które zostały wykorzystane podczas procesu tworzenia nowego logotypu miasta;
- **Tarnów POLSKI BIEGUN CIEPŁA** – linia galanterii promującej Tarnów i jego potencjał historyczny, walory klimatyczne, odnoszącej się do pozytywnych emocji i skojarzeń z miastem oraz jego mieszkańcami: ciepło, serdeczność, gościnność, aktywność itp.;
- linia „**TARNINOWA**” odnosząca się do nazwy Tarnowa i nawiązująca do krzewu tarniny - „tarninowe korale” przypominające swoim wyglądem nieregularnie rozsypane owoce krzewu tarniny, koszulki, torby.

19.4 Informacja o działalności Tarnowskiego Centrum Informacji

1. Punkt informacji turystycznej na Rynku 7

- w budynku: punkt informacji turystycznej, publiczna toaleta, parking dla rowerów, pokoje gościnne, sala konferencyjna, przechowalnia bagażu,
- klimatyzacja w pokojach gościnnych,
- punkt dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami:
 - a. przewodnik po Tarnowie (MSIT) w formie map tyflogicznych i reliefowych grafik dotykowych - dla osób niewidomych i niedowidzących,

- b. pętla indukcyjna,
- c. darmowy dostęp do Internetu na 3 stanowiskach komputerowych, w tym jednym dostosowanym do potrzeb osób na wózkach inwalidzkich i niedowidzących,
- punkt dostosowany do potrzeb rodzin z dziećmi: przewijak dla niemowląt, kącik z zabawkami,
- personel (8 osób/7,25 etatu) mówi w 6 językach: PL, ANG, NIEM, WŁO, FR, UKR,
- podnoszenie kompetencji przez zespół TCI, udział w szkoleniach m.in. związanych z zarządzania talentami i potencjałem ludzi, sztuczną inteligencją oraz nowoczesnymi rozwiązaniami w turystyce
- otwarte 7 dni w tygodniu przez cały rok (dni powszednie 8-18; soboty, niedziele i święta 9-17), dostęp do podstawowych informacji przez całą dobę,
- dystrybucja miesięcznika Tarnów.pl,
- sprzedaż publikacji regionalnych, pamiątek – gadżetów, widokówek, map turystycznych,
- darmowe wifi wewnątrz,
- możliwość wypożyczenia klucza do bramy Cmentarza Żydowskiego,
- darmowe materiały promocyjne – ponad 100 000 egz. (różne języki):
 - a. własne,
 - b. otrzymane z Tarnowskiej Organizacji Turystycznej (dot. enoTARNOWSKIE, enoVelo),
 - c. otrzymane z Małopolskiej Organizacji Turystycznej (dot. MSIT; Małopolski),
 - d. otrzymane w Urzędzie Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego (dot. głównie VeloMałopolska – mapy i przewodniki po szlakach rowerowych),
 - e. Materiały własne do pobrania: <https://www.it.tarnow.pl/o-nas/nasze-publicacje/>,
- opracowanie planów wycieczek do Tarnowa dla biur podróży,
- miska z wodą dla zwierząt przed wejściem do TCI,
- rekord w 2023 r.: ok. 28,5 tys. udzielonych informacji turystycznych (13% obcokrajowcy),

2. Media elektroniczne i bazy danych

- www.tarnow.travel – oficjalny portal turystyczny miasta w 8 wersjach językowych: polskiej, angielskiej, niemieckiej, francuskiej, włoskiej, węgierskiej, ukraińskiej, hiszpańskiej,
- profile w mediach społecznościowych: Facebook, Twitter, You Tube oraz Instagram,
- informacje historyczne, opisy atrakcji turystycznych oraz osób związanych z miastem,
- sukcesywnie aktualizowane galerie zdjęć miasta i regionu,
- ponad 1 000 rekordów baz danych teleadresowych i ofert przedsiębiorstw i instytucji branży turystycznej i okołoturystycznej regionu. Po przebudowie serwisu,
- kalendarium wydarzeń – kompleksowe i aktualne źródło wiedzy o tym, co dzieje się w Tarnowie i regionie,
- profesjonalny sklep internetowy,
- newsletter skierowany do podmiotów branży turystycznej regionu.

3. Realizacja działań w ramach projektu „Tarnów – Nowe Spojrzenie”, finansowane ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego:

- Promocja Tarnowa w 4 numerach magazynu pokładowym linii lotniczych „Kaleidoscope” (nr 5,6,7 i 8/2023; łączny nakład 35 000 egz.)
- Kampania Tarnowa w internecie (media społecznościowe, wyszukiwarki, portale internetowe; łączna liczba wyświetleń 8 650 670; zasięg 3 209 833 (realizacja wyższa niż zakładana o 178,91% oraz 159,14%))
- Wydanie materiałów drukowanych na targi krajowe i zagraniczne oraz w punkcie Informacji Turystycznej w Tarnowie: wrywany plan miasta Tarnowa 20 000 egz, folder w języku polskim 16 000 egz. Oraz angielskim 5 000 egz.)
- Promocja Tarnowa na targach ITB w Berlinie, marzec 2023 r.
- Promocja Tarnowa na targach ITTF w Warszawie, marzec 2023 r.
- Promocja Tarnowa na imprezie plenerowej „Piknik nad Odrą” w Szczecinie, maj 2023 r.
- Organizacja Jarmarku Galicyjskiego, czerwiec 2023 r.
- Promocja Tarnowa na targach WTM w Londynie, listopad 2023 r.
- Organizacja XI Wielkich Tarnowskich Dionizji wraz z orszakiem św. Marcina, listopad 2023 r.
- Organizacja imprezy studyjnej dla warszawskiego biura podróży zajmującej się turystyką przyjazdową do Polski, grudzień 2023 r.

4. Działania Tarnowskiego Centrum Informacji w ramach IE 2023:

- Prezentacja potencjału turystycznego Tarnowa wśród polskiej branży turystycznej w związku z przygotowaniem do Igrzysk Europejskich 2023 w ICE Kraków
- Przygotowanie programu „Pytanie na śniadanie” w ramach promocji Polskich Marek Turystycznych – enoTARNOWSKIE oraz Igrzysk Europejskich 2023,
- Promocja Tarnowa podczas Uroczystości Otwarcia Igrzysk Europejskich 2023 w Krakowie,
- Współpraca z Polską Organizacją Turystyczną oraz Małopolską Organizacją Turystyczną przy promocji Tarnowa w mediach społecznościowych, w internecie oraz na imprezach targowych.

5. Działania promocyjne wspólne Tarnowskiego Centrum Informacji i Tarnowskiej Organizacji Turystycznej:

- „Spacerki po Tarnowie i regionie” w tym oprowadzanie po katedrze, przejazdy enomeleksem po Tarnowie i na Winnice enoTARNOWSKIE”, nocny spacer po Tarnowie z lampami naftowymi
- Promocja Tarnowa i enoTARNOWSKIE wśród dziennikarzy i blogerów (wizyta studyjna została sfinansowana przez Ministerstwo Sportu i Turystyki w ramach promocji Polskie

Marki Turystyczne; wśród gości przedstawiciel mediów z Japonii)

- „enoTARNOWSKIE dla smakoszy!” (dofinansowanie: Ministerstwo Sportu i Turystyki)
- Prognoza Pogody z Jarosławem Kretem w Polsat i Polsat News z Tarnowa i Dąbrowki Szczepanowskiej (finansowanie: Polska Organizacja Turystyczna)
- Promocja Tarnowa i enoTARNOWSKIE podczas konferencji „Wzmocnienie instytucjonalne i promocyjne Polskie Marki Turystyczne Kraina Lessowych Wąwozów” w Zaborzu, woj. Lubelskie
- Promocja Tarnowa i enoTARNOWSKIE podczas spotkania z branżą turystyczną grupy Lufthansa w Warszawie
- Promocja Tarnowa i enoTARNOWSKIE na targach turystycznych „Tour Salon” w Poznaniu, październik 2023 r.

6. Pozostałe działania Tarnowskiego Centrum Informacji:

- Promocja Tarnowa na targach TTWarsaw w Nadarzynie
- Udział i promocja Tarnowa (prezentacja dorobku TCI) podczas konferencji naukowo – badawczej w ramach uroczystości związanych z 60-leciem Informacji Turystycznej w Polsce w Lublinie
- Udział i promocja Tarnowa (prezentacja dorobku TCI) podczas XI Forum POT-ROT-LOT w Wiśle;
- Konferencji branżowa „Współpraca – Innowacje – Turystyka Zrównoważona”, panel dyskusyjny z udziałem dyr. TCI w Krakowie
- Promocja Tarnowa w wakacyjnym pociągu RMF-u i Małopolskiej Organizacji Turystycznej “Daj się ugościć” z Wrocławia do Tarnowa (wspólnie z WKS UMT)
- Promocja Tarnowa i enoTARNOWSKIE w magazynach „Polska na Weekend - 100 Najlepszych SPA” oraz National Geographic (wakacje); w ramach promocji Polskich Marek Turystycznych przez Polską Organizację Turystyczną
- Cykl 3 spacerków po Tarnowie dla uchodźców z Ukrainy (finansowanie w ramach Małopolskiej Tarczy Humanitarnej)
- Pomoc merytoryczna przy przygotowaniu programu TVP Kultura „Wędrowiec Polski” – odcinek poświęcony naszemu miastu
- Pomoc merytoryczna przy przygotowaniu oraz promocja Tarnowa i TCI w materiale promocyjnym POT dot. 60-leciu informacji turystycznej w Polsce
- Wakacyjna promocja Tarnowa w rozgłoszeniach radiowych w programach turystycznych „Skarby Małopolski” w Radiu Kraków, „W poszukiwaniu Małopolskich Skarbów” w Radiu RDN Małopolska oraz „Lato z radiem” w Polskim Radio,
- Udział w Nocy Muzeów: wsparcie informacyjne oraz spacer po Tarnowie
- Współpraca z Małopolską Organizacją Turystyczną przy przewodniku turystycznym po Małopolsce (część tarnowska)

7. Oznakowanie turystyczne na ulicach Tarnowa:

- Plakaty promocyjne po polsku, angielsku i japońsku „jak dojechać do Zalipia oraz dojść na Rynek” na przystanku/węźle „Krakowska-Planty”,
- „turystyczne przystanki”: węzeł przesiadkowy „Krakowska – Planty” oraz Goldhammera – Akademia Tarnowska,
- Wymiana zniszczonych szklanych tablic z nazwą pochodzenia danej ulicy,
- Na bieżąco remonty niszczonej tablic,
- Współpraca z RO Gumniska – Zabłocie oraz Starówka przy oznakowaniu skwerów i placów dzielnic,
- TCI jest właścicielem ponad 120 tablic, znaków na terenie miasta.

8. Stowarzyszenia i instytucje - współpraca

- **Polska Organizacja Turystyczna** – współpraca w zakresie Polskiego Systemu Informacji Turystycznej oraz Polskich Marek Turystycznych
- **Forum Informacji Turystycznej** jest ciałem doradczym POT, które zajmuje się organizacją i funkcjonowaniem systemu informacji turystycznej na szczeblu krajowym. Dyrektor TCI kolejną kadencję działa w Zarządzie FIT.
- **Małopolska Organizacja Turystyczna** jest wojewódzkim koordynatorem działań branży turystycznej. Dyrektor TCI jest członkiem zarządu MOT z ramienia Gminy Miasta Tarnowa. MOT jest organizatorem i koordynatorem wyjazdów na targi turystyczne, zarządza również systemem MSIT, którego członkiem jest GMT. TCI współpracuje z MOT także przy organizacji wizyt studyjnych.
- **Tarnowska Organizacja Turystyczna** zajmuje się realizacją projektów turystycznych na obszarze Subregionu Tarnowskiego, łącząc podmioty publiczne i prywatne. Dyrektor TCI pełni funkcję prezesa TOT. Jest zarządcą jednej z dziewięciu Polskim Marek Turystycznych nadanych przez Ministerstwo Sportu i Turystyki - „enoTARNOWSKIE”.
- **Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego** m.in. koordynuje i monitoruje realizację zadań z zakresu turystyki, w tym inicjuje działania na rzecz rozwoju marki turystycznej Województwa. TCI od lat ściśle współpracuje z Departamentem Turystyki.

9. Wyróżnienia, nagrody w 2023 roku:

- Dyrektor TCI – Marcin Pałach w gronie „Zasłużony dla systemu informacji turystycznej w Polsce”; okolicznościowe statuetki zostały wręczone podczas uroczystości 60-leciem Informacji Turystycznej w Polsce w Lublinie.
- Tarnowskie Centrum Informacji (Tarnow Travel) laureatem w konkursie „Orły Turystyki”.